1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2017 YILI

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

13 ŞUBAT 2018
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

-AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Özgürlükçü Demokrasi, Cnnturk, TRTHaber, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajansı, ETHA, DHA, AA, İHA, ANHA, Bianet.org, El Cezire, BBC, Sputnik, T24, Dihaber, Gazetesujin, Rojeva Medya, GazeteDuvar, GazeteKarınca, Sendika.org, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

YAYINA HAZIRLAYAN

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR : 5
DEĞERLENDİRME : 7
İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU : 10
AYRINTILI VERİLER : 15

YARGISIZ İNFAZ : 15
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar : 15
Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar : 19
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR : 19
FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR : 20
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR : 21
POLİS ASKER İNTİHARLARI/ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ/İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE : 27
SALDIRIYA UĞRAYANLAR : 28
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi : 28
Gazeteci : 28
Öğrenci : 29
Öğretmen : 29
Avukat : 29
Doktor : 30
Sağlık Çalışanı : 30
SİLAHLI ÇATIŞMALAR : 31
SİLAHLI ÖRGÜTLERİN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN / YARALANAN SİVİLLER: 59
SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER : 60
SINIR HATLARINDAN YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR : 63
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR : 63
KUŞKULU ÖLÜMLER : 65
Erkek : 65
Kadın : 67
Çocuk : 67
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER : 68
KÖY-YAKMA BOŞALTMA İDDİALARI : 68
ORMAN VE ARAZİ YANGINLARI : 68
ÖZEL GÜVENLİK BÖLGESİ İLANI VE ARAZİ YASAĞI : 69
SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI İLANI : 74
VERİLMEYEN MİLİTAN CENAZELERİ : 86
MİLİTAN CENAZELERİNE YÖNELİK UYGULAMALAR : 89
ÖLÜNÜN HATIRATINA SAYGISIZLIK : 90
TOPLU MEZAR İDDİALARI : 93
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER : 93
Kadın İntiharları : 93
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar : 94
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar : 101
Fuhuşa Zorlanan Kadınlar : 105
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER : 105
Çocuk İntiharları : 105
Aile İçi Şiddet Uğrayan Çocuklar : 106
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar : 108
Fuhuşa Zorlanan Çocuklar : 113
İŞKENCE YASAĞI / İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA : 113
Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele : 113
Köy Korucuları Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele : 116
Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele : 117
Cezaevlerinde İşkence : 130
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi : 153

Tehdit Edilenler : 158
Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Yaralananlar : 161
Okulda Şiddet : 161
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER : 161
GÖZALTINA ALINANLAR – TUTUKLANANLAR - EV BASKINLARI : 162
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER : 228
Yasaklanan Etkinlikler : 228
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar : 229
Kapatılan Basın-Yayın Organı : 230
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları : 231
Engellenen İnternet Siteleri : 231
Anadili Kullanma Özgürlüğüne Yönelik İhlaller : 231
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR : 232
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR : 234
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR : 240
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER : 253
Baskın ve Saldırıya Uğrayan Parti, Sendika, Dernek, Belediye ve Kültür Kurumu : 253
Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu : 255
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER : 256
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler : 256
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler : 258
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER : 261
Sevk Uygulamaları : 261
Sağlık Hakkı İhlali : 265
Aile Görüşü Engellenenler : 278
Tecrit ve İzolasyon : 282
Disiplin Cezası Verilenler : 288
Haberleşme ve İletişim Hakları Engellenenler : 289
Sosyal Etkinlik Hakları Engellenenler : 292
Cezaevlerinde Anadil Özgürlüğüne Yönelik İhlaller : 294
Cezaevlerinde Diğer İhlaller : 295
EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER : 311
İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar : 311
İşten Çıkarılanlar : 314
Görevden Alınan/Açığa Alınan Kamu Çalışanları : 319
İhraç Edilen Kamu Çalışanları : 320
İdari Soruşturmalar : 329
Verilen Cezalar : 330
EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER : 330
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar : 330
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Verilen Cezalar : 330
ENGELLİ HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER : 331
Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkının İhlali : 331
Cinsel İstismar : 331
İşkence ve Kötü Muamele : 331
DİĞER HAK İHLALLERİ : 332
KAYYIM ATAMALARI : 332
SAĞLIK HAKKI İHLALİ : 335
MÜLKİYE HAKKI İHALİ : 336
KONUT HAKKI İHLALİ : 334
DİĞER BAŞVURULAR : 343

KISALTMALAR

AA - Anadolu Ajansı
AB - Avrupa Birliği
AFAD - TC Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AİHM - Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AKP - Adalet ve Kalkınma Partisi
ANF - Fırat Haber Ajansı
ANHA - Hawar Haber Ajansı
AP - Avrupa Parlamentosu
ATK - Adli Tıp Kurumu
BBP - Büyük Birlik Partisi
BİM - Başbakanlık İletişim Merkezi
BM - Birleşmiş Milletler
BTK - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CHP - Cumhuriyet Halk Partisi
DBP - Demokratik Bölgeler Partisi
DEDAŞ - Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
DEM-GENÇ - Demokratik Gençlik Dernekleri Federasyonu
DHA - Doğan Haber Ajansı
DHF - Demokratik Haklar Federasyonu
DHKP-C - Devrimci Halk Kurtuluş Partisi - Cephe
DİHA - Dicle Haber Ajansı
DTK - Demokratik Toplum Kongresi
EGM - Emniyet Genel Müdürlüğü
EĞİTİM-SEN - Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EMEP - Emek Partisi
ESP - Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA - Etkin Haber Ajansı
EYP - El Yapımı Patlayıcı
GBT - Güvenlik Bilgi Taraması
GGK - Geçici Köy Koruculari
HDK - Halkların Demokratik Kongresi
HDP - Halkların Demokratik Partisi
HÜDA-PAR - Hür Dava Partisi
IŞİD - Irak Şam İslam Devleti
İHD - İnsan Hakları Derneği
JINHA - Jin Haber Ajansı
JÖH - Jandarma Özel Harekât
KCK - Kongreya Civakên Kürdistan (Kürdistan Topluluklar Kongresi)
KESK - Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KHK - Kanun Hükmünde Kararname
KJA - Kongreya Jinên Azad (Özgür Kadınlar Kongresi Derneği)
KURDÎ-DER - Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği
KYK - Kredi Yurtlar Kurumu
MA - Mezopotamya Haber Ajansı
MEYA-DER - Mezopotamya Yakınlarını Kaybedenler Yardımlaşma-Dayanışma Derneği

MHP - Milliyetçi Hareket Partisi
MKM - Mezopotamya Kültür Merkezi
PFDK - Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
PKK - Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)
PÖH - Polis Özel Harekât
PYD - Partiya Yekîtiya Demokratik / Demokratik Birlik Partisi
RTÜK - Radyo Televizyon Üst Kurulu
SEGBİS - Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SES - Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SGDF - Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu
SGK - Sosyal Güvenlik Kurumu
SHÇEK - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
OHAL - Olağanüstü Hal
ÖGCD - Özgür Gazeteciler Cemiyeti Derneği
ÖHD - Özgürlükçü Hukukçular Platformu
TAK - Teyrêbazê Azadiya Kurdistan (Kürdistan Özgürlük Şahinleri)
TBMM - Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM - Terörle Mücadele
TFF - Türkiye Futbol Federasyonu
TİB - Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİKKO - Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TJA - Tevgera Jinên Azad
TKP/ML - Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
TOKİ - TC Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TSK - Türk Silahlı Kuvvetleri
TUHAD-DER - Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Demokratik Hukuk ve Dayanışma Derneği
TUHAD-FED - Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Dernekleri Federasyonu
VEDAŞ - Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş.
YDG-H - Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi
YPG - Yekineyên Parastina Gel (Halk Savunma Birliği)
YPS - Yekineyên Parastina Sivil (Sivil Savunma Birliği)
YPS-JIN - Yekineyên Parastina Sivil - Jin (Sivil Savunma Birliği – Kadın)

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği "**Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2017 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Raporu"** nu açıklamak üzere bir aradayız.

Hukuk güvenliğinden yoksun ve toplumsal yaşamımızda muhalif kesimlere karşı otoriter bir baskı aracına dönüşen OHAL, özellikle yayınlanan KHK'lerle düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, ekonomik ve sosyal haklar ile kişi özgürlüğü ve güvenliği bakımdan mağduriyet oluşturan ağır insan hakları ihlallerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Anayasa ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülüklerin göz ardı edildiği OHAL rejimi, siyasal iktidarın keyfi uygulamalarının aracı haline gelmiştir. İktidarın anti-demokratik uygulamaları karşısında muhalefet gösteren toplumsal kesimler, hapsedilmek veya ekonomik-sosyal haklarından mahrum bırakılmakla tehdit edilmektedir.

18 aydır devam eden ve Ocak ayında 3 ay daha uzatılan OHAL döneminde, binlerce kamu çalışanı ve akademisyen, herhangi bir yargı kararı olmaksızın ve hukuki dayanaktan yoksun suçlamalarla ihraç edilmiştir. Basına yönelik ağır baskılar devam etmekte, bugün 145 gazeteci ve medya çalışanı ise halen hapishanelerde tutulmaktadır. Medya ve yayın organları kapatılmakta, gözaltı, tutuklama ve gazetecilerin haber üretmelerine yönelik engelleyici tutumlar devam etmektedir. İfade ve toplantı/toplanma hürriyeti de, Valilikler ve Kaymakamlıklarca alınan yasaklama kararlarıyla kısıtlanmış bulunmaktadır. Diyarbakır, Van, Urfa, Batman gibi bölge illerinde açık hava toplantıları, demokratik gösteri, yürüyüş ve etkinlikler, 'güvenlik' gerekçe gösterilerek süresiz veya her ay yenilenerek yasaklanmaktadır. Keyfi ve hukuki dayanağı bulunmayan bu yasaklamalara karşın, Anayasanın 34. Maddesinde tanınan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını kullanmak isteyen yurttaşlar, güvenlik güçlerinin sert müdahalesine maruz kalmakta, gözaltına alınmakta ve yaralanmaktadır. HDP eski Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ın da aralarında bulunduğu (9 HDP'li ve 1 CHP'li olmak üzere) 10 milletvekilli halen hapishanelerde tutuklu bulunmaktadır. Haksız bir biçimde hapishanelerde tutulan vekiller hakkında, onlarca yıla varan hapis cezası istemiyle davalar açılmış, kimi vekiller hapis cezalarına çarptırılmış, kimi vekillerin de vekillikleri düşürülmüştür. Yine seçmen iradesine bir müdahale olarak gördüğümüz ve çoğunluğu DBP'li belediyeler olmak üzere kayyım atamaları, süreç içerisinde devam etmiştir. Bugün itibariyle tespit ettiğimiz verilere göre, 102 DBP'li belediyeden 93'üne kayyım atanmıştır. 65'i aşkın belediye eş başkanı ise halen tutuklu bulunmaktadır.

Yayımlanan 696 sayılı KHK'yla bir kez daha evrensel hukuk ilkelerine ve anayasaya aykırı düzenlemeler getirilmiştir. Örneğin, 696 sayılı KHK'yla getirilen düzenlemelerden, zorunlu müdafinin duruşmaya hiç gelmemiş olması halinde de yargılamaya devam edileceğine ilişkin düzenleme, adil yargılanma hakkının ihlalidir. Yine, mahpusların hastane, mahkeme gibi yerlere hapishane idaresi tarafından verilecek tek tip elbiselerle sevk edilmelerinin zorunlu kılınması ve uymayanların idarece belirlenecek disiplin soruşturmalarına, cezalarına maruz bırakılması, ***"gayrı insani ceza ve kötü muamele yasağı"***nın ve ***"masumiyet karinesinin"*** ihlalidir. Ayrıca söz konusu uygulama, gergin olan hapishane ortamının daha fazla gerilmesine neden olacak, tek tip elbise uygulamasına karşı koyacak olan mahpuslara dönük ciddi hak ihlallerinin aracı haline getirilecektir. Yine sivillere cezasızlık sağlayan düzenleme de, paramiliter güç odaklarının oluşumuna zemin yaratacaktır. Bu maddenin kamu düzenini tamamen ortadan kaldırabileceği, işkence ve insan öldürme gibi ağır suçlar işleyenlere dokunulmazlık sağlayacağı ve bu durumdan vazife çıkaracak kişi/kişilerin diğer gruplara yönelik şiddet eylemlerini meşrulaştıracağı, kamuoyunun ciddi endişe kaynağıdır.

OHAL'le vücut bulan baskıcı ve otoriter yönetim, Türkiye'de demokratik siyaset kanallarını kapamakta, insan hak ve özgürlüklerinin esas alındığı yaşam biçimini imkânsız kılmaktadır. Siyasal iktidarın politikalarına muhalif düşüncenin ve kesimlerin örgütlenme şansı bulamaması ve baskılanarak susturulmaya çalışılması, bu durumun bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan bölgemizde devam eden silahlı çatışma ortamı, aralıksız bir biçimde devam etmektedir. 2017 yılında da devam eden çatışma ortamında asker, polis, örgüt militanı ve siviller olmak üzere yüzlerce insan yaşamını yitirdi. Diyalog dışı çözüm yöntemlerinde ısrarın bir sonucu olarak, bugün bölgemizde toplumsal yaşamı derinden etkileyen korkunç ve acı bir çatışma tablosuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Geçmişten bugüne denenmiş ancak sonuç vermemiş şiddete ve çatışmaya dayalı politikalar, maalesef gerisinde can kayıpları bırakıyor, toplumumuzda telafisi imkânsız yaralar açıyor. İnsan hakları ihlallerinin çatışma ortamının etkisiyle tırmanış gösterdiği yine bu süreçte, hukuk anlayışında ve adalet duygusunda ciddi bir tahribat meydana gelmiş bulunmaktadır.

Bölgemizde de insan hakları ihlalleri 2017 yılında, artış göstererek devam etmiştir. Sivil yargısız infazlar, işkence ve kötü muamele, toplanma ve gösteri hakkına yönelik yasaklar ve müdahaleler, düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kadına ve çocuklara yönelik şiddet, ekonomik ve sosyal haklardaki kayıplar gibi pek çok değişik ve kategorik konularda ihlaller açığa çıkmıştır.

Türkiye'de yargı organlarının siyasi söylemlerin etkisinde kaldığı ve tarafsızlığını yitirdiği fikrinin giderek pekiştiği bir ortamda, haksız gözaltı ve tutuklamalar artarak devam etmiştir. 2017 yılında bölgede, tespit edebildiğimiz verilere göre 20'si çocuk 3 bin 878 kişi gözaltına alınmış, 2'si çocuk 788 kişi ise tutuklanmıştır. Yine en az 2 bin 900 ev ve işyerine baskın düzenlenmiştir. Özellikle sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek *"yasa dışı örgüt üyeliği" "yasa dışı örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" "yasa dışı örgüt propagandası yapmak"* gibi ağır suçlamalarla gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklanmaların, kişi güvenliği ve özgürlüğünün açık bir ihlali olduğunu belirtmek istiyoruz.

Gözaltında veya gözaltı yerleri dışında, işkence ve kötü muamele vakalarında artış meydana geldiği raporun ilgili kısmından rahatlıkla anlaşılmaktadır. Anayasada ve yine Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere göre, işkencenin mutlak olarak yasaklandığını buradan bir kez daha hatırlatmak istiyoruz! Bu insanlık dışı yöntemlere derhal son verilmeli, bu yöntemlere başvuranlar görevlerinden alınmalı ve yargı karşısına çıkarılarak cezalandırılmalıdır.

İşkencenin yaygın ve sistematik olarak gündeme geldiği bir başka alan ise, hapishanelerdir. OHAL ilanı ve uygulama süreciyle paralel olarak artış gösteren sürgünler, sağlık hakkı, işkence ve kötü muamele, disiplin soruşturmaları, tecrit etme, haberleşme, iletişim, aile görüşü haklarının kısıtlanması, anadili kullanma özgürlüğü gibi ihlaller hapishanelerdeki başlıca hak ihlalleridir. Hapishanelerdeki mahpusların mektup aracılığıyla ve gerekse de yakınlarının şubemize bizzat yaptıkları başvurularda, mahpusların sevkler sırasında çıplak arama ve fiziki işkence, tek kişilik hücrelerde tecrit etme, kelepçeli tedavi, hastane ve revire çıkarılmama gibi yaşanan mağduriyetleri ifade etmişlerdir. Özellikle de sağlık hakkı ihlalinin bu süreçte yoğun bir şikayet konusu olduğunu ifade etmek istiyor, derneğimiz tarafından tespit edilen 357'si ağır olmak üzere toplam 1025 hasta mahpus adeta ölüme terk edilmiştir.

Derneğimizin ve kamuoyunun yoğun çabalarına rağmen hastalığı sebebiyle cezasının infazı durdurulmayan ve 3 Şubat 2018 tarihinde yaşamını yitiren Celal Şeker'e karşı ortaya konan yaklaşım, hasta mahpuslara yaklaşımın acı bir göstergesidir. Hapishanelerle ilgili bir diğer önemli konu ise, İmralı Hapishanesinde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarıdır. Hükümlü mahpus statüsünde bulunan Öcalan'ın ve aynı hapishanede bulunan 5 siyasi mahpusun, aileleri ve avukatları ile görüştürülmemesi insan hakları ihlalidir. Hapishanelerde kişiye özgü uygulamalar, insan hakları anlayışı ve insancıl hukukla bağdaşmayan bir durumdur. Bu nedenle, tecrit uygulamalarına bir an önce son verilmesi çağrısında bulunuyoruz.

OHAL uygulamaları ve çatışmalı ortam nedeniyle bir başka hak ihlaline yol açan konu ise, askeri operasyonlardan kaynaklı yaşanan ihlaller, özel güvenlik bölgeleri ve sokağa çıkma yasakları ilanları oldu. Kırsal yerleşim bölgelerini de kapsamına alan yüzlerce bölge, askeri operasyonlar yapılacağı gerekçesiyle özel güvenlik bölgeleri ilan edilmiş, yine pek çok kez sokağa çıkma yasakları ilan edilmiştir. Yasakların ilan edildiği kırsal yerleşim alanlarında yaşayan yurttaşlar, rutin hayat akışını sürdürememekte ve mağduriyetler yaşamaktadır. Kırsal araziler ve ormanlık bölgelerde çıkan yangınlarda, maddi kayıplar meydana gelmiştir. Askeri operasyonlar sırasında güvenlik güçleri tarafından yerleşim alanlarına yapılan baskınlarda ise, sivil yurttaşlara işkence ve kötü muamelede bulunulmuş, haksız gözaltı işlemleri gerçekleşmiştir.

Gerek sivil yerleşim alanlarında ve gerekse de kırsal bölgelerde silahlı çatışmalarda yaşamını yitiren PKK militanlarının mezarlarının bulunduğu mezarlıkların, askeri operasyonlar sırasında tahrip edilmesi ve yıkılması, yine savcılık kararıyla cenazelerin adli tıp incelemesi için mezarlarından çıkarılması, bir insanlık ayıbıdır. Söz konusu fiillerin, ne insancıl hukukla ne de dini inanışla izah edilir bir yanı yoktur. Hukuki ve vicdani hiçbir gerekçeye dayanmayan bu tutumun cenaze sahiplerini manevi olarak derinden yıprattığını hatırlatır, yine cenazelerin ailelerinin izni olmaksızın mezarlarından çıkarılmasının hukuki bir skandal olduğunu belirtmek isteriz.

Kadınlara yönelik şiddet ve katliamlar, 2017 yılında da bölge kentlerinde devam etmiştir. Toplumsal yaşamda, kadınların sözüne, yaşam biçimine tahakküm kurmanın bir tezahürü olarak karşımıza çıkan erkek şiddetinden kaynaklı bölgemizde, 45 kadın katledildi, 13 kadın da intihar etti. Yine şiddet sonucu 37 kadın yaralandı, 8'i cinsel saldırıya maruz kalırken, 5'i de fuhuş yapmaya zorlandı. Aynı şekilde çocuklara yönelik şiddet ve hak ihlalleri, bu süre içerisinde devam etti. Şiddet sonucu katledilen çocukların yanı sıra yurt, okul gibi kapalı kurumlar başta olmak üzere toplumsal yaşamda çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarındaki artış dikkat çekmektedir. 2017 yılında bölgemizde, şiddet sonucu 12 çocuk katledilirken, 8 çocuk da intihar etti. 2 çocuk fuhuş yapmaya zorlanırken, 95 çocuk ise cinsel istismara maruz kaldı.

Bu temelde, insan hakları ihlallerinin oluşumuna yol açan OHAL'in bir an önce kaldırılması talebinde bulunuyor, çatışmalı ortamın bir an önce son bulmasını, kalıcı bir çatışmasızlık halinin ve çözüm sürecinin yeniden müzakere edilmesini umuyoruz. Her koşul altında dil, din, ırk, milliyet, cinsiyet, etnik ve kültürel farklılık ayrımı yapmadan, yaşam hakkının kutsal olduğu vurgusunda bulunuyor ve özgürlüklerle dolu, onurlu bir yaşam temenni ediyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ

2017 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	**YARALI**
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	9	10
Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar		2
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	2	
FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR		
Erkek	8	9
Kadın		1
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	19	173
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	**9**	
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi / Üyesi		5
Gazeteci		3
Öğrenci		1
Öğretmen		1
Yerel Yönetici		2
Avukat		3
Doktor	1	
Sağlık Çalışanı		1
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	136	258
Silahlı Militan	461	6
Siviller	11	1
TOPLAM	**608**	**265**
NOT-1: 2017 yılının ilk 6 ayında yapılan araştırmalarda, 2016 yılında farklı tarihlerde 55 silahlı örgüt militanının yaşamını yitirdiği öğrenilmiştir. Bu veriye ait istatistik bilgi, bilonçada yer alan istatistiklere eklenmemiştir. Ancak raporun ayrıntılı verilerinde yer almaktadır. *NOT-2: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.*		
SİLAHLI ÖRGÜTLERİN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN – YARALANAN SİVİLLER	13	32
SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER	17	
SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR	1	

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR		
Erkek	1	10
Kadın		1
Çocuk	6	17
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	15	
Kadın	3	
Çocuk	2	
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER		
Köy Yakma-Boşaltma İddiaları	1	
Orman ve Arazi Yangınları	13	
Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı	35	
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	83	
Verilmeyen Militan Cenazeleri	24	
Militanların Cenazelerine Yönelik Uygulamalar	4	
Ölünün Hatıratına Saygısızlık	301	
Toplu Mezar İddiaları		
Mezar Sayısı	1	
Kişi Sayısı	3	
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Kadın İntiharları		
İntihar	13	
Teşebbüs	1	
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar		
Ölü	35	
Yaralı/Şiddet	24	
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar		
Ölü	7	
Yaralı/Şiddet	13	
Cinsel Saldırı	8	
Fuhşa Zorlanan Kadınlar	5	
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Çocuk İntiharları		
İntihar	8	
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar		
Ölü	5	

Yaralı/Şiddet	7
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar	
Ölü	5
Yaralı/Şiddet	2
Cinsel İstismar	95
Fuhşa Zorlanan Çocuklar	2
İŞKENCE YASAĞI **İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA**	
Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele	29
Köy Korucuları Tarafından yapılan İşkence ve Kötü Muamele	1
Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	153
Cezaevlerinde İşkence	433
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	14
Tehdit Edilenler	20
Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	65
Okulda Şiddet	2
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER	
Gözaltına Alınanlar	
Yetişkin	3858
Çocuk	20
TOPLAM	**3878**
Tutuklananlar	
Yetişkin	786
Çocuk	2
TOPLAM	**788**
Ev Baskınları	2900
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Yasaklanan Etkinlikler	8
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar	11
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	1
Kapatılan Basın-Yayın Organı	7

Engellenen İnternet Siteleri	7
Anadili Kullanma Özgürlüğüne Yönelik İhlaller	2
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR	
Soruşturma Sayısı	11
Kişi Sayısı	197
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR	
Dava Sayısı	41
Kişi Sayısı	76
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR	
Dosya Sayısı	50
Kişi Sayısı	274
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Siyasi Parti	15
Dernek	1
Belediye Binası ve eklentileri	15
Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Dernek	35
Vakıf	1
Eğitim ve Kültür Kurumu	4
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	17
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler	19
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	630
Sağlık Hakkı İhlali	159
Aile Görüşü Engellenenler	14
Tecrit ve İzolasyon	95
Disiplin Cezası Verilenler	6
Haberleşme v.b Hakları Engellenenler	11
Sosyal Etkinlik Hakları Engellenenler	44
Cezaevlerinde Anadil Özgürlüğüne Yönelik İhlaller	4
Cezaevlerinde Diğer İhaller	56

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	30
İş Kazalarında Yaralananlar	26
İşten Çıkarılanlar	931
Görevden Alınanlar/Açığa Alınanlar	229
İhraç Edilenler	4547
İdari Soruşturmalar	83
Verilen Cezalar	20
EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER	
Üniversitlerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar	1
Üniversitlerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar	1
ENGELLİ HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkı	1
Cinsel İstismar	1
İşkence ve Kötü Muamele	10
DİĞER HAK İHLALLERİ	
Kayyım (Belediye)	32
Sağlık Hakkı İhlali	465
Mülkiyet Hakkı İhlali	17
Konut Hakkı İhlali	14
DİĞER BAŞVURULAR	71
TOPLAM İHLAL SAYISI	**18507**

NOT: 2017 Yılı insan hakları ihlalleri konularında, Diyarbakır Şubemize 376 başvuru, Van Şubemize 154 başvuru, Batman Şubemize 44 başvuru, Tunceli (Dersim) şubemize 5 başvuru, Malatya Şubemize 3 başvuru, Ağrı Şubemize 2 başvuru, Urfa Şubemize 2 başvuru ve Elazığ Şubemize 1 başvuru da bulunulmuştur.

2017 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

YARGISIZ İNFAZ
(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)

-Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

06 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubayazıt ilçesinden Van iline gitmek üzere şahsi aracıyla seyahat eden Fettah Güzel (26) isimli yurttaş, Van ili Çaldıran ilçesi yolunda asker tarafından *"Arabada kaçak sigara var"* denilerek durduruldu. Güzel, arabasında yapılan aramanın tamamlanması ardından Çetenli Karakolu'na götürüldü. Karakolda darp edildiği ileri sürülen Güzel'in, kaçmaya çalıştığı sırada askerlerce açılan ateş sonucu vurularak kalçasından yaralandığı iddia edildi. Doğubayazıt Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Güzel, tedavi altına alındı.

25 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Çıralı (Herag) köyü yakınlarında hakkında arama kararı olduğu ileri sürülen Celal Gözen isimli kişi, askerler tarafından açılan ateş sonucu yaşamını yitirdi. Aynı olayda Mahsum Budak adlı kişi de ağır yaralandı. 3 çocuk babası 35 yaşındaki Celal Gözen ve yaralı Mahsum Budak isimli kişiler Lice Halis Toprak Vakfı Devlet Hastanesi'ne, buradan da askeri helikopterle Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürüldü. Olaya ilişkin Diyarbakır Valiliği tarafından şu açıklamada bulunuldu: *"Bölgede bulunan sığınak ve depo alanlarının tahribi ve arananları yakalamak amacıyla düzenlenen operasyonda operasyon 1 BTÖ mensubu silah ve teçhizatıyla birlikte (1) adet Tabanca, (2) adet şarjör, (20) adet tabanca fişeği ve (1) adet el bombası) ölü olarak ele geçirilmiş, 1 BTÖ mensubu yaralı olarak yakalanmış, BTÖ mensubu teröristler tarafından kullanılan (1) araç ile temas bölgesi mucavirinde yapılan arama faaliyeti neticesinde (10) torba içerisinde toplam (254) kg toz esrar maddesi ele geçirilmiştir."* Yaşamını yitiren Gözen'in kardeşi Serdar Gözen ise, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Ağabeyim, "yaralama ve adam öldürmeye teşebbüs" suçlarından 13 yıl hapis cezası nedeniyle hakkında yakalama kararı vardı. Abim ve arkadaşları akşam saatlerinde Deşta Zara denilen bölgeden kendilerine ev tutup kaldıkları Çıralı köyüne gidiyorlar. Yolda da askeri görüyorlar ve haklarında hapis cezası olduğu için de aracı durdurup yayan kaçıyorlar. Askerler de onları tarıyor. Abim mahkûm ve hasımları var. Yanında tabanca taşıyor olabilir ama denildiği gibi bomba falan hayatta olmaz. Araçta da denildiğinin aksine ne bomba ne de esrar var."*

21 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesinde yer alan Newroz Parkı'nda gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında, etkinliği bulunduğu alana girmek isteyen Adıyaman doğumlu üniversite öğrencisi Kemal Kurkut, polis tarafından ateşli silahla sırtından vurularak ağır yaralandı. Ağır yaralı olarak hastaneye götürülen Korkut, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Soruşturma başlatıldığı öğrenilen olaya ilişkin Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklama şöyle: *"İlimiz Bağlar İlçesi Nevruz Park alanında gerçekleştirilecek olan Nevruz etkinlikleri miting alanına girmeye çalışan sırt çantalı bir şahıs, alanın güvenliğini sağlamakla görevli güvenlik kuvvetlerince aranmak istenmiş ancak şahıs kendini aratmak istememiş, 'Çantamda bomba var hepinizi öldüreceğim' diyerek güvenlik güçlerine bıçaklı saldırıda bulunmuş ve etkinliğin yapılacağı yöne doğru koşmaya*

başlamıştır. Şahıs, güvenlik güçlerinin tüm uyarılarına rağmen elindeki bıçağı atmamış ve alana doğru koşmaya devam etmiştir. Söz konusu şahsın canlı bomba olma ihtimali değerlendirildiğinden ve alanda bulunan katılımcıların can güvenliği göz önünde bulundurulduğundan dolayı, arama noktasında görevli güvenlik güçlerince müdahale edilmiştir. Meydana gelen olay sonrasında yaralanan ve etkinlik alanına çağrılan ambulans ile hastaneye kaldırılan şüpheli şahıs, hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetmiştir. Konuyla ilgili olarak Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca çok yönlü inceleme başlatılmıştır. Kamuoyunun bilgisine sunulur." Basın organlarında konuya ilişkin çıkan haberlerde ise, olay anı fotoğraflarla görüntülendi. Fotoğraflarda, arama noktasında üstü çıplak bir şekilde sağ eliyle bıçağı göğsüne dayamış şekilde görünen Korkut'un, polislerle tartıştığı ve ardından polislerin yanından uzaklaşarak etkinlik alana doğru koştuğu, arkasından bir polisin kendisine silah doğrulttuğu, Korkut'un koşar halde iken yüzünde ifadesinde acı çektiği ***(muhtemelen vurulduğu an)*** görülüyor. Yine koşar halde olan Korkut'un vücudunun göğüs ve karın bölgesinde kan olduğu ve bir süre elindeki su şişesini de bıçağın bulunduğu eline alarak sol eliyle yarasını tutup koşmaya devam ettiği, daha sonra ise yolun kenarında yere yığıldığı görülüyor. Fotoğrafların ortaya çıkması ardından savcılık tarafından olay yerinde bulunan 2 polisin ifadesinin alındığı, polislerden birinin sevk edildiği mahkemede adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı ve söz konusu ifadeleri alınan 2 polisin görevden uzaklaştırıldığı açıklandı.

18 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Türeli köyünün hemen yanından geçen Sarum Çayı'ndaki bahçesine giden 4 çocuk babası Osman Yalavuz (30) isimli yurttaşa, bölgede operasyon başlatan askerler tarafından ateş açıldığı iddia edildi. Sol omzundan vurularak yaralanan Yalavuz, ambulansla Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı. Askeri operasyonun yapıldığı aynı bölgede Mesut Yalavuz isimli gencin ise askerler tarafından gözaltına alındığı, gözaltına alındığı sırada köylülerin buna tanıklık ettikleri ve 2 gün sonra kırsal alanda yaralı halde bulunduğu iddia edildi. Askerlerin köyde çobanlık yapan 20 yaşındaki Yalavuz'u, "asker kaçağı" olduğu gerekçesiyle tutanak imzalatmak için Lice'ye götüreceklerini söyleyerek yanlarına aldığı, ancak 24 saat boyunca arazide ters kelepçe ile gezdirdiği, ardından da askerlerin Yalavuz'u karnından vurarak araziye attığı iddia edildi. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Yalavuz'un, iç organlarının zarar gördüğü belirtildi.

16 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Güngör Mahallesi'nde bir eve gece saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendi. Düzenlenen baskında ev sahibi Necmettin Fendik, polis tarafından açılan ateş sonucu göğsünden aldığı kurşunla ağır yaralandı. İlçe Devlet Hastanesi Yoğum Bakım Ünitesi'nde tedavi altına alınan 7 çocuk babası Fendik, 18 Temmuz 2017 tarihinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. *Fendik'in eşi Kudret Fendik, Olay anını ilişkin şunları anlattı: "İnşaat işçisi olan eşim gece saat 01.00 gibi eve geldi. Mahalleye baskın yapan polis, bizim evin kapısını sert bir şekilde vurdu. Eşim kilitli olan kapıyı açarken kurşunlandı. Eşim vurulduğu anda, yanına gitmek istedim ama beni engelleyen polis ağzımı kapattı. Komşularının kafalarını pencereden çıkarmalarına dahi izin vermediler. Kim geldiyse uzun namlulu silahlar doğrultup ölümle tehdit ettiler. Polis 9 aylık Efrin'imi de alıp yere fırlattı. Babasının yere serili bedeninin üzerine atlayan bir diğer çocuğumu da darp ettiler."*

07 Ağustos 2017 tarihinde Urfa-Akçakale karayolunun 20'inci kilometresindeki Koruklu Mahallesi'nde, "Dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle jandarma tarafından bir araca açılan ateş sonucu, araç sürücüsü Ahmet Toru (25) yaralandı. Takla atan araçtan yaralı olarak çıkarılan

ve Mehmet Akif İnan Hastanesi'ne götürülen kaldırılan Toru, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Toru'nun, asker kaçağı olduğu için durmadığı öğrenilirken, taranan araçta Toru'nun yanında 8 yaşında bir kız kardeşinin bulunduğu ve yaralı olarak kurtulduğu belirtildi.

31 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri Merkeze Bağlı Oğul (Talê) köyüne yakın kırsal alanda, köylülere insansız hava araçlarından (SİHA) ateş açıldığı ve açılan ateş sonucu Mehmet Temel (35) isimli yurttaş ağır olmak üzere Musa Tarhan, İbrahim Sak ve İsmail Aydın isimli yurttaşlar yaralandı. Yaralılar, köylüler tarafından özel araçlarla Hakkâri Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Yaralılardan Mehmet Temel yaşamını yitirdi. Yaralılardan Musa Tarhan ve İbrahim Sak, polis tarafından gözaltına alınarak Hakkâri Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Hastanede tedavi altına bulanan yaralılardan İsmail Aydın, ***29 Eylül 2017 tarihinde*** bir basın organına verdiği röportajda konu ile ilgili şunları belirtti. *"Mehmet daha önce bize 'Size yemek ısmarlayacağım' diye söz vermişti. Arkadaşlar sabah aradı 'Nerdesiniz ne yapıyorsun?' dediler. Ben evde kahvaltı yaptığımı söyledim. Kahvaltıdan sonra çarşıya geldim. Mehmet'in arabasına bindik gittik. Musa ve İbrahim'i aldık. Piknik için gerekli eşyalarımızı da aldık. Sonra Ankara'dan ailesini görmek için gelen bir erkek ve eşiyle birlikte gittik. Onları da köye bırakacaktık. Piknik alanına geldiğimizde Musa ve İbrahim'i orada bıraktık. Onlar orada bizi beklerken ben ve Mehmet yanımızdaki erkek ve eşini Talê köyüne bırakmaya gittik. Köyden döndüğümüzde Musa ve İbrahim yemeği hazırlamıştı. Daha sonra birlikte çalıştık ve etimizi yemeğimizi hazırladık. Siyah bir araba geldi ve içinden 4 kişi indi. Bize 'Burası yasak burada durmayın' dediler. Biz de yemeğimizi yiyip gideceğimizi söyledik. Aradan 3 ile 5 dakika geçmedi bir patlama yaşandı. Tek hatırladığım yukardan bir bombanın atıldığıydı. En son hastanede gözümü açtım. Arabayla oraya gelen 4 kişide sivildi. Kimdir? Nereden gelmişler hiç bilmiyoruz. Daha önce de o bölgeye defalarca gittik. Ben ve 3 arkadaşım o gün et götürdük piknik yapmak amacıyla. 4'ümüz de çok iyi arkadaştık her zaman birlikte çalışır gezerdik." Saldırıdan 1 saat önce de Depin Polis Kontrol Noktası'ndan geçtiklerine dikkat çekmen Aydın, "Gittiğimiz yer Kanîreş piknik alanıydı zaten. Yasaklı bölge değildi. Kuzu kırpma festivali de orada yapılıyor."*

03 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı Bağlan (Mişirf) köyünde askeri helikopterin sivillerin üzerine ateş açması sonucu 3 köylünün yaralandığı öğrenildi. Yaralıların Valiliğin ambulans geçişine izin vermemesi nedeniyle, uzun süre köy meydanında bekletildiği bildirildi. Başından ve bacağından yaralanan Celal Yıldırım'ın (58) durumunun ağır olduğu, diğer bir yaralı olan Münir Serin'in (32) ise hastanedeki tedavisinin ardından hakkında arama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Celal Yıldırım'ın ailesi ile görüşmesine hakkında arama olduğu gerekçesiyle izin verilmediği bildirildi. ***4 Eylül 2017 tarihinde*** basında yer alan haberlerde, Cemal Yıldırım ve Münir Serin'e yaralı haldeyken güvenlik güçleri tarafından işkence yapıldığı iddia edildi. Haberde, işkenceye bağlı olarak iki kişinin vücudunda ve yüzünde morlukların olduğu, Celal Yıldırım'ın dişlerinin kırıldığı ifade edildi. Ayrıca köyde bulunan evlerin güvenlik güçleri tarafından basıldığı; erkelere işkence edildiği ve kadınlarla çocukların ise yüzüstü yerde bekletildiği iddia edildi.

28 Eylül 2017 tarihinde Van'ın Erçiş ilçesinde akşam saatlerinde polis tarafından bir araca açılan ateş sonucu, 2 kişi yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitirenlerden birinin ilçede taksicilik yapan 4 çocuk babası Zafer Ceyhan (45) isimli bir yurttaş olduğu öğrenildi. Yaşamını yitiren diğer kişinin isminin Önder Polat olduğu öğrenilirken, daha fazla bilgiye ulaşılamadı. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada ise, Erciş İlçesi'nde devriye görevi yapan emniyet görevlilerinin aldığı ihbar üzerine, Yeşilova Mahallesi'nde bir grup silahlı

örgüt üyesi arasında kısa süreli çatışmanın yaşandığını ve çıkan çatışmada iki örgüt üyesinin yaşamını yitirdiği belirtildi. ***02 Ekim 2017 tarihinde bir basın-yayın organlarında yayınlanan haberde;*** akşam saatlerinde Aselsan İlköğretim Okulu civarında gerçekleşen olayı gördüğünü dile getiren ve can güvenliği nedeniyle isminin açıklanmasını istemeyen bir görgü tanığının anlatımlarına şu şekilde yer verildi: *"Taksi okulun bulunduğu sokağa girdi. Taksinin ardından askeri araçların geldiğini gördüm. 200-300 metre ileride araç durdu ve içindekiler kaçtı. Araç sahibi polislere doğru gelmeye çalışırken, polis aracı durdurdu. Gelen çok sayıda özel harekat timi ve polis, sarı renkli araç sahibini araçtan indirip yere uzattı. Birkaç silah sesi geldikten sonra, araç şoförüne bağıran polisler, 'Adın ne, babanın adı ne? Aç gözlerini cevap ver?' dedi. Yerde uzanan kişi cevap vermeden, birkaç silah sesi daha geldi. 2 dakika geçti aradan, hemen ardından yerdeki kişinin bağırma sesini duydum. Araçtan kaç kişinin indiğini görmedim; ama biri kaçıyordu. Araçtan 200 metre kadar uzaklaşan kişiyi de tuttular. Tuttukları kişiyi orada öldürdüler. Taksinin sarı olduğunu gördüm. Olaydan bir kaç saat sonra, bir vinç getirip sarı taksiyi çekerek askerlerle birlikte götürdüler. Sabah saat 05.00 sıralarında 2 cenazenin mahalleden götürüldüğüne şahitlik ettim."*

10 Ekim 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde bulunan Durak Karakolu'ndan 'Dur ihtarına uymadığı" gerekçesiyle 31 TK 906 plakalı sivil bir araca açılan ateş sonucu, 1 kişinin *(araç sürücüsü Çetin Başer)* yaşamını yitirdiği, 1 kişinin *(Kerimhan Verender)* ise yaralandığı öğrenildi. Hakkari Valiliği tarafından konu ile ilgili şu açıklamada, olayın kaza olduğu ileri sürülerek şöyle denildi: *"Şemdinli İlçesi Üzümkıran Yerleşkesi yol ayrımında bulunan, terörle ve kaçakçılıkla mücadelede en etkin noktalardan biri olan, ayrıca bölücü terör örgütünün 09.10.2016 günü bombalı araç saldırısı sonucunda 10 askeri personelin şehit olduğu ve 6 sivil vatandaşımızın da hayatını kaybettiği olayın yaşandığı yer olan, Durak Yol Kontrol ve Arama noktasında yapılan uygulama esnasında; Şemdinli istikametinden Yüksekova istikametine gitmek üzere seyir halinde bulunan ve sürücülüğünü Çetin Başer isimli şahsın yapmış olduğu, 31 TK 906 plakalı Nissan marka araç, öncelikle şahıs ve araç kontrolü için yol üzerinde bekleyen diğer araçların bulunduğu sıraya girmiş, sıranın kendisine gelmesi esnasında ise yol kontrol ve arama noktasının ilk girişinde bulunan görevli personelin hemen önünden telaşlı ve panik halinde bulunduğu bölgeden hızlı bir şekilde geri dönerek yüksek hızla Şemdinli istikametine doğru kaçmaya başlamıştır. Bu durum üzerine yol kontrol ve arama noktasındaki görevli personel, öncelikle kaçan şüpheli araca birkaç kez bağırarak 'DUR' ihtarında bulunmuş, tüm ikazlara rağmen şüpheli araç kaçmaya devam etmiştir. Görevli personel bu durum üzerine, üzerinde bulunan ateşli silah ile öncelikle havaya dört kez uyarı atışında bulunmuş ve aracı durdurmaya çalışmış, ancak şahsın çok hızlı bir şekilde kaçması, kaçan şahsın bölücü terör örgütü mensubu ve bombalı araç olabilme ihtimaline karşın aracın ilerleyebilmesini engellemek maksadıyla, önce aracın sağına ve soluna birer kez, devamında ise tekerlerine doğru iki kez ateş etmiştir. Ancak şüpheli araç hiçbir şekilde durmayarak kaçmaya devam etmiştir.31 TK 906 plakalı Nissan marka şüpheli araç, yol kontrol ve arama noktasının yaklaşık 300 metre ilerisinde sürücünün direksiyon hakimiyetini kaybetmesi nedeniyle karşı şeritten gelen tıra çarpmış, meydana gelen trafik kazası sonucunda hem aracın kullanılamaz hale gelmesi, hem de sürücünün yaralanması sebebiyle şüpheli araç durmak zorunda kalmıştır. Devamında araçta yapılan kontrolde kaçan araç sürücüsünün Çetin Başer, yanında bulunan şahsın ise, Kerim Zerender olduğu tespit edilmiştir. Şahıslardan yaralı olan Çetin Başer 112 acil servis ile Şemdinli Devlet Hastanesine sevk edilmiş ancak şahıs hastaneye giderken hayatını kaybetmiştir. Şahsın kesin ölüm sebebi yapılacak otopsi sonucu tespit edilecektir. Araçta yapılan kontrolde, aracın alt kısmına zulalanmış vaziyette bulunan 85 kg Al Fakher marka kaçak nargile tütünü tespit edilmiş olup konu ile ilgili adli tahkikat devam etmektedir."*

14 Ekim 2017 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi Tütünlü (Evliyan) köyünde Adem Kuyumcu isimli köylü, askerler tarafından açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Hakkari Devlet Hastanesi'ne götürülen Kuyumcu, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Hakkari Valiliği tarafından konu ile ilgili şu açıklamada bulunuldu: *"Hakkari Şemdinli/Tütünlü Köyü bölgesinde teröristleri etkisiz hale getirmek ve kaçakçılığı önlemekle görevlendirilen hudut emniyet unsurları tarafından, 14 Ekim 2017 tarihinde saat: 23.05'te termal cihazlar ile tespit edilen ısı kaynağının kanun dışı bir faaliyetin belirtisi olabileceği değerlendirilerek yapılan ikazlar ve ardından gerçekleştirilen uyarı ateşi neticesinde, Şemdinli/Tütünlü nüfusuna kayıtlı Adem Koyuncu isimli şahıs yaralanmıştır. 112 acil ambulansı ile Şemdinli Devlet Hastanesine kaldırılan şahıs tüm müdahalelere rağmen vefat etmiştir. Şemdinli Cumhuriyet Savcılığı tarafından olayla ilgili başlatılan adli tahkikat ve işlemlere devam edilmektedir."*

-Köy Korucuları tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

24 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ili Silvan ve Kulp ilçeleri arasında bulunan Badika bölgesine bağlı Kumgölü köyünde yaşayan Kazım Şen isimli yurttaşın kuzeni, Mayıs ayında korucu başı Erhan Koçağa'nın kız kardeşi N.K. ile kaçınca aileler karşı karşıya geldi. Olayla ilgisi olmayan Kazım Şen ve oğlu Muhammed Şen (20), 3 Mayıs 2017 tarihinde Kumgölü köyünden Silvan ilçesine giderken, Kulp ilçesine bağlı Kayhan köyünün korucu başı Koçağa'nın kardeşleri ve yakınları tarafından yolları kesilerek uzun namlulu silahlarla hedef alındı. Saldırıda Kazım Şen sağ bacağından ağır yaralanırken, oğlu ise yine sağ bacağından hafif yaralandı. Olay sonrası kaldırıldığı Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2 kez ameliyat olan ve ortopedi servisinde tedavisine devam edilen baba Şen, yaşananlara ilişkin şunları anlattı: *"Bu korucular bölgede herkese aynı zulmü uyguluyorlar. Halkın başına musallat olmuşlar. Amcamın oğluyla kaçan kızları kendi rızasıyla kaçmış. Olayla hiç ilgim olmamasına rağmen yolumuzu keserek taradılar. Korucuların zulmün sonucu şuan halim göz önünde. Bizzat Erhan Koçağa'nın kardeşi Cahit Koçağa tarafından hedef alındım. Bizi tarayan korucular 'Kulp bizden sorulur' dediler. Köyü ve bölgeyi terk etmemizi istiyorlar."*

CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR

06 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesinde T Tipi Cezaevinde bulunan Cemal İlhan (65), kaldığı koğuşta çarşafla boynundan asılmış halde bulundu. İlhan'ın yakınları, Cemal İlhan'ın ölümünde cezaevi yönetiminin ihmalinin olduğunu düşündüklerini ve ölümünü şüpheli bulduklarını belirtti. İlhan'ın Batman Belediyesi önünde kılınan Sivil Cuma namazı sonrasında çıkan olaylarda, elinde taş bulundurduğu gerekçesiyle 3 yıl bir ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldığı, 2016 Temmuz ayında Batman Kapalı cezaevine konulduğu ve 3 ay sonra da Siverek T Tipi Cezaevine sevk edildiği öğrenildi.

15 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayriye Derin, şu beyanlarda bulundu: "*01 Ağustos 2017 tarihinde oğlum Abdullah Derin, Diyarbakır'da gözaltına alınıp Dicle İlçesine götürdüler. Ben ve eşim Dicle Emniyetine gidip durumunu sorduk. Abdullah'ı nezarethanede tutmuşlardı. Çok halsizdi. İşkence yapmışlardı. Biz geldik. Oğlum 11 gün sonra Diyarbakır D Tipi Cezaevine getirildi. Buraya getirilişini de bize başka bir tutuklu ailesi bizi arayıp bilgi verdi. Başka herhangi bir kimse arayıp haber vermediler. Daha sonra oğlum ve eşim oğlum ile burada görüştüler. Abdullah'ın durumunun gayet iyi*

olduğunu ve kendilerinden ayakkabı ve tişört istediğini söylediler. 11Eylül günü Selahattin Eyyübi Devlet Hastanesinden eşimi arayıp, oğlumun intihar ettiğini söylediler. Hastaneye gittiğimizde oğlumun cansız bedeniyle karşılaştık. Herhangi darp ya da boğazında ip izi yoktu. Olay hiç intihara benzemiyor. Oğlumun intihar edeceğini düşünmüyoruz. Psikolojisi gayet iyiydi. Bu durumun araştırılmasını istiyoruz. Oğlumun kim tarafından öldürüldüğünün ortaya çıkmasını ve o kişilerin cezalandırılmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR

09 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Yenimahalle Mahallesi'nde, AKP Esendere Belde Başkanı Tayfun Ayhan ile ağabeyi Murat Ayhan, kimliği belirsiz kişiler tarafından evlerinin önünde silahlı saldırıya uğradı. Vurulan iki kişi Yüksekova Devlet Hastanesi'ndeki ilk müdahalenin ardından Hakkâri Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yapılan tüm müdahalelere rağmen Murat Ayhan kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

27 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi, kendisinden 5 gündür haber alınamayan köy korucusu Nejdet Erener'in, Güngör Mahallesi'ndeki metruk bir binada cesedi bulundu. Erener'in cenazesi, Yüksekova Devlet Hastanesi morguna kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

02 Nisan 2017 tarihinde Van ili Merkez İpekyolu ilçesine bağlı Vali Mithatbey Mahallesi'nde Siraç Korkmaz isimli bir kişi, vurularak öldürüldü. Görgü tanıklarının iddiasına göre gece geç saatlerde Korkmaz'ın evine gelen eli silahlı kimliği belirsiz bir grup, evin içerisinde Korkmaz'ı vurduktan sonra mahalleden ayrıldı. Olayın duyulmasının ardından olay yerine gelen polis, olayla ilgili soruşturma başlattı.

06 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesi 5 Nisan Mahallesi Lezgin Avcı Caddesi'nde, yüzleri maskeli grup bir işyerine girerek rastgele ateş açmaya başladı. Açılan ateş sonucu aralarında bir çocuğun da olduğu 6 kişi vücutlarına isabet eden kurşunlarla yaralandı. Saldırganlar olay yerinden kaçarken, yaralılar vatandaşların ihbarı üzerine bölgeye gelen ambulanslarla yakındaki özel bir hastaneye kaldırıldı.

12 Nisan 2017 tarihinde Batman-Kozluk karayolunun 10. kilometresinde, Kozluk istikametinden Batman istikametine seyir halinde olan Süleyman Gültekin (30) yönetimindeki 35 GD 7427 plakalı otomobile, başka bir otomobil tarafından yolu kesilerek ateş açıldı. Otomobilde bulunan Süleyman Gültekin olay yerinde hayatını kaybederken, yanında bulunan Seren Güngördü (26) ise ağır yaralandı. Seren Güngördü, Batman Bölge Devlet Hastanesine götürülerek tedavi altına alınırken, olay yerinde inceleme yapan jandarma ekipleri olayla ilgili soruşturma başlattı.

29 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ili Merkez Eyyübiye ilçesine bağlı Uğurlu mahallesinde Altun ailesine ait bir otomobil, kimliği belirsiz kişiler tarafından uzun namlulu silahlarla tarandı. Saldırganlar olay yerinden kaçarken, otomobilde bulunan amca çocukları Ahmet Altun (35) ile Eyyüp Altun çeşitli yerlerinden yaralandı. Yaralı kuzenler, sağlık görevlileri tarafından ambulanslarla Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürüldü. Acil serviste tedaviye alınan yaralılardan Ahmet Altun yaşamını yitirdi.

30 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Cumhuriyet mahallesinde, Necmettin Atsız (40) isimli yurttaş evinin önünde kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce silahlı saldırıya uğradı. Atsız, olay yerine çağrılan ambulansla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı, ancak yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldı.

03 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Daşlık, şu beyanlarda bulundu: "*12.09.2017 tarihinde oğlum Renaz Daşlık arkadaşı Musa tarafından telefon ile tehditvari bir şekilde konuşmaya başlamış ve olay orada kapandığını zannettik. Daha sonra 13.09.2017 tarihinde sabah saat 08.15 saatlerinde bilmediğimiz bir patlayıcı madde evimizin avlusuna atılmıştır. Bunu gören eşim Bedia Daşlık, bu cismi atmaya çalışırken bu cisim elinde patladı. Eşim yaralanıp ambulans çağırılıp hastaneye kaldırılmıştır. Emniyet yetkilileri gelip parçayı alıp götürdüler. Musa'yı gözaltına alıyorlar ve daha sonra serbest bırakıldı. Eşimin sağ el 3 parmağı koptu. Bu konu ile ilgili sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

23 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Yenişehir ilçesinin Yaradanakul Caddesi üzerinde bulunan Filiz Apartmanı'ndaki evinden çıkan Uzman Çavuş B.D.'nin, aracının bagajına malzeme koyduğu sırada kimliği belirsiz bir kişi tarafından silahlı saldırıya uğradığı, ağır yaralandığı ve Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

23 Ekim 2017 tarihinde Batman'ın Hasankeyf ilçesi Uzundere köyünde yaşayan Abdurrahman Özay adlı korucunun, sulamak için gittiği tarlasında başından ve göğsünden silahla vurulmuş halde ölü bulunduğu öğrenildi. Olay yerine gelen sağlık ekipleri yaptıkları müdahalede Özay'ın hayatını kaybettiğini belirledi.

23 Ekim 2017 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesi Armutlu köyü Şat mezrasında, hayvanlarını otlatmaya giden Ramazan Durmaz (50) adlı korucunun, dere yatağında ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Durmaz'ın cenazesi, yapılan incelemenin ardından otopsi için Batman Bölge Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı.

RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR

04 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Merkez Eyyübiye ilçesi Hayati Harrani mahallesinde bulunan Ayhan Şahenk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin bodrum katı yangın çıktı. Yangından çıkan duman nedeniyle, bodrum katına yakın sınıflarda bulunan 20 öğrenci baygınlık geçirdi. Olay yerine çağrılan itfaiye tarafından yangın kontrol altına alınırken, dumandan zehirlenen öğrenciler hastanelere kaldırıldı. Yangın ile ilgili soruşturma başlatılıp başlatılmadığı ise öğrenilemedi.

09 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Derik ilçesi Bahçebaşı Mahallesinde okuldan eve dönen 7 yaşındaki Berfin Dilek isimli çocuğa zırhlı araç çarptı. Aracın çarptığı sonuç, olay yerinde yaşamını yitirdi.

06 Mart 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesi Çayönü İlkokulunda eğitim gören 34 öğrenci, okul yönetimi tarafından dağıtılan yemekler nedeniyle zehirlendi. Mide bulantısı ve kusma şikâyeti ile zehirlendikleri anlaşılan öğrenciler servis araçlarıyla Kozluk İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak, tedavi altına alındı. Yetkililer, okullara dağıtılan yemeklerden her

gün numune alındığını belirterek, numuneleri tahlile gönderdiklerini bir sıkıntı çıkması durumunda gerekli yasal işlemleri yapacaklarını kaydetti.

20 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, Kredi Yurtlar Kurumu Van İl Müdürlüğü'ne ait yurtta kalan 64 öğrenci, gıda zehirlenmesi nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi kampüsünde bulunan KYK Erkek Öğrenci Yurdu'nda kalan ve zehirlenen öğrenciler, sağlık ekiplerine gece haber verilmesi üzerine ambulanslarla çeşitli hastanelere kaldırıldı. Zehirlenmeyle ilgili soruşturma başlatıldı.

18 Nisan 2017 tarihinde Van ili 2 Nisan Kavşağı'nda gece saatlerinde polis aracı bir motosiklete çarptı. Motosikletin üzerinde bulunan ve ağır yaralanan 2 yurttaş, hastaneye götürülerek tedavi altına alındı. Yaralılardan, Sami Uçan tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdi. Diğer yaralı A.T.'nin durumunun ise ağır olduğu belirtildi. Olaya ilişkin konuşan ve ismi öğrenilemeyen bir görgü tanığı, şunları anlattı: *"Dün gece polisin hızlı bir şekilde kavşağa girdiğini gördük. Motosikletin üzerinde 2 genç vardı. Polis onlara hızlı bir şekilde çarptı. Çarptıktan sonra araçlarından inerek, yerde yatan 2 gencin yanına geldiler. Yaklaşık 40 dakika hiçbir müdahalede bulunmadılar. Polisler gençlerin etrafını çembere alarak dışarıdan görünmesini engelledi. Olay yerine 40 dakika sonra ambulans geldi."*

19 Nisan 2017 tarihinde Van ili Edremit ilçesi Kocaeli parkı kavşağında sivil polis aracı tek yönlü yolda başka bir otomobili solarken yayalara çarptı. Çarpma sonucu, isimleri öğrenilemeyen 1'i ağır 3 yurttaş yaralandı. Görgü tanıklarının anlatımlarına göre, tek şeritli yolda solama yapan araç yoldan geçen iki kişiye çarptıktan sonra istinat duvarına çarptı. Araç oradan da geçmekte olan bir başka yayaya çarptı. Yaralılar Van Bölge ve Eğitim Araştırma Hastanesine kaldırıldı. Yaralılardan birisinin hayati tehlikesi olduğu, 2'sinin ise durumunun iyi olduğu öğrenildi.

23 Nisan 2017 tarihinde Van ili merkezde bulunan Kültür Sarayı kavşağında karşıdan karşıya geçmeye çalışan E.Ç. isimli kişiye zırhlı polis aracı çarptı. Çarpmanın etkisiyle ağır yaralanan E.Ç., özel bir hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

23 Nisan 2017 tarihinde Batman ilinde Atatürk Parkı'nda düzenlenen 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinliği sırasında helyum gazı bulunan balonların patlaması sonucu 8 kişi yaralandı. Yaralananlar, kentteki farklı hastanelerine kaldırılarak tedavi altına alındı. Batman Valiliği tarafından konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"İlimizde Atatürk Parkı'nda düzenlenen 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları sırasında uçan balonların kazara alev alması sonucu 5 öğretmen, 1 öğrenci ve 2 vatandaşımız hafif bir şekilde yaralanmıştır."*

25 Nisan 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde sivil polis aracı, Feride Beşer isimli yurttaşa çarptı. Şemdinli yolu caddesi üzerinde meydana gelen kazada yaralanan Beşer, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

04 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi'nde devriye gezen polislerin kullandığı Akrep tipi zırhlı araç, saat 23.30 sıralarında 715'inci sokakta bulunan bir evin duvarını yıkarak içeri girdi. Yıkılan duvarlarında bulunduğu odada uyuyan 7 yaşındaki Muhammet ile 6 yaşındaki kardeşi Furkan Yıldırım ağır yaralandı. Mahallelilerin kendi imkanları ile Silopi Devlet Hastanesi'ne kaldırdığı Yıldırım kardeşler, tüm

müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Olay yerinde bulunan yurttaşların, zırhlı aracı kullanan polislerin, içkili oldukları iddiasında bulundu. Olaya ilişkin Şırnak Valiliği tarafında yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Silopi ilçesinde, 04.05.2017 gece saat 00.30'da, bir polis aracının, bir vatandaşımızın evinin duvarına çarpması sonucu iki evladımızın yaşamını yitirmesi, bizleri son derece üzmüş ve derinden sarsmıştır. Bazı basın yayın organlarında ve sosyal medyada şoför polis memurunun alkollü olduğu iddiaları gerçeği yansıtmamakta olup; şoför polis memurunun nefes kontrolü ve kan tahlilinde alkol bulunmadığı tespit edilmiştir. Konu adli ve idari olarak her yönüyle incelenmektedir."* ***05 Mayıs 2017 tarihinde*** ise Şırnak Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Patlak tarafından yapılan açıklamada ise şunlar belirtildi. *"Olaya ilişkin bugün yazılı ve görsel bazı medya organlarında gerçeği yansıtmayan haberler yapıldığı görülmüştür. Bu sebeple meydana gelen olay ile ilgili yürütülen soruşturma hakkında basın açıklaması yapılması zarureti hâsıl olmuştur. Olayın Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğünce saat 01: 00 sıralarında Silopi Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesinin akabinde Nöbetçi Cumhuriyet Savcısınca olay yerine intikal edilerek Silopi Cumhuriyet Başsavcılığınca Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme ekipleri tarafından inceleme yapıldığı, Silopi Trafik Denetleme Büro Amirliği görevlilerince olay yerinde gerekli incelemelerin yapılarak meydana gelen kazaya ilişkin kaza tespit tutanağının düzenlendiği, kazaya karışan zırhlı aracı (panzer) kullanan kolluk görevlisinin Silopi Devlet Hastanesinde adli muayenesinin yapılarak alkol raporunun aldırıldığı, kazaya karışan kolluk personeline üfleme yoluyla yapılan test ve alınan kan numunesinde yapılan tahlil sonucunda görevlinin olay sırasında alkollü olmadığının tespit edildiği, kazanın ilçe merkezinde meydana gelmesinden dolayı Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü'nce yürütüldüğü, 172. Zırhlı Tugay Komutanlığında görevli teknik araç teknisyeni bir personelin bilirkişi olarak görevlendirilerek kazaya karışan araç üzerinde bilirkişi incelemesinin yaptırıldığı, ayrıca gerçek dışı haberlerde belirtildiği şekilde soruşturmayı yürüten Nöbetçi Cumhuriyet Savcısınca soruşturmanın akıbeti hakkında herhangi bir kişi veya avukata kazaya karışan kolluk personelinin alkollü olduğuna dair herhangi bir bilginin verilmediği gibi bu yönde herhangi bir yorumda da bulunulmamıştır. Meydana gelen olay hakkında Silopi Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma ayrıntılı ve titiz bir şekilde devam etmektedir."* **09 Mayıs 2017 tarihinde,** panzerin sürücüsü polisin tutuklandığı öğrenildi. Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından konu ile ilgili şu açıklamada bulunuldu: *"Şüpheli polis memurundan alınan kan örneğinde alkole rastlanmadığı tespit edilirken, ilk bilgilere göre aracın fren mekanizmasında bir arızadan dolayı kazanın meydana gelmiş olabileceği değerlendiriliyor. 23 Eylül 2014 tarihinde aynı vatandaşın evine sivil bir aracın çarpmış, 2014 tarihli söz konusu kazada herhangi bir şikayet olmadığı, soruşturmanın takipsizlikle sonuçlandığı görülmüştür. Bu kazada şüpheli araç sürücüsü, kazada, aracın freninin tutmadığını iddia etti. Polis memuru tutuklanmış olup, kazanın oluş nedeni ve kişilere atfedilebilecek kusurun tespiti açısından teknik bilirkişi heyetinin hızlı bir şekilde oluşturulacağı ve soruşturmanın titizlikle takip edileceği kamuoyuna önemle duyurulur."*

09 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesinde zırhlı polis aracı, 17 yaşındaki M.Ş.B kullandığı motosiklete çarptı. Çarpma sonucu ağır yaralan M.Ş.B.'nin sağ ayağı kesildi.

14 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde sokakta yürüyen Pakize Hazar isimli yaşlı kadına askeri zırhlı araç çarptı. Zırhlı aracın çarptığı Hazar, olay yerinde yaşamını yitirdi. Lice Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kaza ile ilgili soruşturma başlatılırken, sokağın 1 yıldır araç trafiğine kapalı olduğu belirtildi.

19 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır-Bingöl karayolunda Özel Harekat Polislerini taşıyan zırhlı polis midübüsü, bir yolcu minibüsüne çarptı. Meydana gelen olayda yolcu minibüsünde bulunan 2 yurttaş yaşamı yitirdi, aralarından polislerinde bulunduğu 18 kişi yaralandı. Yaşamının yitiren kişilerin isimleri: *Araç şoförü Remzi Menteşe isimli yurttaş ile ismi öğrenilemeyen 8-10 yaşlarında Yamankılıç soyisimli bir çocuk.*

20 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde kent girişinde akrep tipi zırhlı askeri aracın karşı yönde gelen otomobile çarpması sonucu 3 yurttaş yaralandı. Çarpma sonucu otomobilde yaralanan 3 yurttaş, Beytüşşebap Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

20 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı Fis köyü mevkiinde zırhlı polis aracı sivil bir otomobile çarptı. Zırhlı aracın çarptığı araçta bulunan 5 yurttaş yaşamını yitirdi. Zırhlı araçta bulunan 5 polisin ise yaralandığını öğrenildi. *Yaşamını yitiren ve akraba oldukları öğrenilen 5 yurttaşın isimleri şöyle: Mahmut Öner (74), Mevlüt Dağtaş (64), Abdulhamit Dağtaş (63), Fikri Demirbaş (53) ve annesi Zeynel Demirbaş.* Yaşamını yitiren her 5 yurttaşın, 19 Haziran 2017 tarihinde, aynı bölgede özel harekat polislerini taşıyan midibüsün, yolcu minibüsüne çarpması sonucu yaşamını yitiren 2 sivil yurttaşın kurulan taziyesinden Diyarbakır'a döndükleri öğrenildi.

24 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde bulunan Kıbrıs Caddesi'nde ters yönde ilerleyen polise ait zırhlı araç, bayram alışverişine çıkan 22 yaşındaki üniversite öğrencisi Mizgin Kızıl'a çarptı. Başından, boynundan ve kolundan yaralanan Kızıl'a ilk müdahale Silopi Devlet Hastanesi'nde yapıldı. Baba Fettah Kızıl, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Çocuklarım bayram alışverişi için çarşı merkezine gitmişti. Telefon geldi, kızımın hastanede olduğunu öğrendim. Kızıma çarpmışlar ve kaçmışlar. İnsanlar zırhlı aracın peşinden koşuyorlar 'birine çarptın' diye ama durmuyor. Ancak hastaneye gittiğimde polis oradaydı. Hiçbir şey olmamış gibi ifade almak için gelmişler. İnsanların canı bu kadar ucuz mu? Kızım öğrenci olduğunu söyledi ve rapor istedi. Ancak hastane kızım bu haldeyken, Cizre Devlet Hastanesi'ne gidip rapor almamızı söylediler. Biz davacı olacağız. Ne gerekiyorsa yapacağız."*

01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Medya Kartal, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Remziye Kartal, 2011 tarihinde böbreklerinin iflas ettiğini öğrendik. 2013 yılında babası bir böbreğini kızıma verdi. Böbrek naklinden yaklaşık 3 yıl sonra Diyarbakır Araştırma hastanesine kontrole gittiğimizde doktorlar böbreğinde tel unuttukları ortaya çıktı. Yapılan böbrek nakli boşa gitti. Kızımın sağlık durumu iyi değildir. Şuan diyaliz makinesine bağlı şekilde yaşamaya çalışıyor. Bu yapılan hatanın hastane ve doktorların yüzünden kızımın hayatına mal oldu. Ondan dolayı bu kişiler hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Ağustos 2017 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde bir inşaatın ikinci katında arkadaşlarıyla oyun oynarken asansör boşluğundan düşerek ağır yaralanan 12 yaşındaki Mustafa Aknarcı hayatını kaybetti. Akşam saatlerinde yaşanan olay sonrası bölgeye çağırılan sağlık ekiplerince İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Aknarcı, yapılan tüm müdahaleye rağmen hayatını kaybetti. İlçedeki bir inşaat firması tarafından yapıldığı öğrenilen inşaatın çevresinde herhangi bir güvenlik önleminin alınmadığı, bekçisinin olmadığı ve uyarı tabelalarının olmadığı öğrenildi.

01 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Ağrı'nın Bostan köyünde 2 hafta önce Ahmet Yıldız (47) ve Muhammet Polat isimli çocuk, Ağrı merkeze 10 kilometre uzaklıkta bulunan köyde kuduz bir köpeğin saldırısına uğradı. Ağrı Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılara, aşı yapılarak evlerine geri gönderildi. Aradan birkaç gün geçince fenalaşan Yıldız yeniden hastaneye getirildi. Yapılan tahliller sonucunda Yıldız'ın kuduz olduğu anlaşıldı. Hastanede gözetim altında tutulan Yıldız, ***31 Temmuz 2017 tarihinde*** yaşamını yitirdi. Yıldız'ın ağabeyi Adem Yıldız, kardeşinin hastanenin ihmali sonucu yaşamını yitirdiğini iddia ederek, şunları söyledi: *"Hastanede, sanki sıradan bir yaralamaymış gibi bir aşı yapıldı ve bizi geri gönderdiler. Bir kaç gün aradan geçince kardeşimin ateşi çıktı, fenalaştı. Biz hastaneye götürdük tahliller sonucu kuduz olduğunu söylediler. Oysa ben Erzurum'da bir kuduz vakasıyla karşılaştım. Her gün 3 aşı yapıldığını gördüm. Müşahede altında tutuldu. Çünkü bu durumlarda doktor gözetiminde olması gerekiyor. Maalesef Ağrı Devlet Hastanesi bizimle alay eder gibi kardeşime bir aşı yaptı ve geri gönderdi."*

04 Ekim 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde içerisinde bulundukları araca zırhlı aracın çarpması sonucu 3 kişinin yaralandığı öğrenildi. Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılardan Semih Baysal ve Yakup Çelik, yapılan ilk müdahalenin ardından taburcu edilirken, Mehmet Milas (25) ise Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi'ne sevk edildi. Beyin kanaması geçiren Milas'ın kolu ve kalçasında kırıklar olduğu ve anestezi bölümünde yoğun bakımda tutulduğu öğrenildi.

10 Ekim 2017 tarihinde Elazığ'da Hozat garajında saat 17.15'te 10 Ekim gerçekleşen bombalı saldırının yıldönümünde basın açıklaması yapılan alanda, çevik kuvvet polislerinden birinin silahının ateş alması *(yere doğru namluya mermi sürmesi)* sonucu, silahtan seken kurşun bir yurttaş isabet etti. Kolundan yaralanan yurttaş, olay yerine gelen ambulansla hastaneye götürüldü.

19 Ekim 2017 tarihinde Bitlis'in Hizan-Tatvan karayolunda zırhlı aracın çarpması sonucu, 55 yaşındaki Gülten Yaraşlı'nın ağır yaralandığı, yaralı olarak götürüldüğü Hizan Devlet Hastanesi'nde kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Ekim 2017 tarihinde Siirt'te Emniyet Müdürlüğü'ne ait zırhlı araç, Aydınlar Caddesi üzerinde yolun karşısına geçmeye çalışan 7 yaşındaki Felek Batur adlı kız çocuğuna çarptı. Çarpma sonucu Batur'un olay yerinde hayatını yitirdiği öğrenilirken, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, kaza ile ilgili soruşturma başlattığı öğrenildi.

31 Ekim 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberde edinilen bilgilere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesinde, yüzündeki güneş lekesinin giderilmesi için İlçe Devlet Hastanesinin Dermatoloji (Cildiye) Bölümü'ne 20 Ekim'de giderek Doktor N.E. tarafından muayene olan Zozan Aykut, kendisine verilen ilacı kullandıktan sonra yüzende yaralar çıktığını ileri sürdü. Muayenede kendisine verilen iki ilacı kullanan Aykut'un 3 gün sonra, yüz kısmında kaşıntı oluştu. Kaşıntıdan kısa bir süre sonra çenesinden göz kısmına kadar sivilce ve kızarıklık oluşan Aykut, yaşadığı ağrıdan dolayı gece saatlerinde Mardin'de bulunan özel bir hastaneye kaldırıldı. Buradaki tedavinin ardından yüzündeki ağrı son bulan Aykut, ilçe Devlet Hastanesinde muayene eden doktorun yüzüne bakmadan ve "yüzündeki tüyleri ne ile alıyorsun?" sorusu dışında bir şey sormadan kendisine verilen ilaçtan dolayı bu hale geldiğini iddia etti. Söz konusu iddialar hakkında hastane yönetiminin ise, verilen ilacın vücutta alerjiye neden olabileceğini söyledi. Doktorlarının hassas bir şekilde hastaları tedavi

ettiğini savunan yetkililer, muayene yapılmadan ilaç verildiği yönündeki iddiayı ise reddetti. Aykut ise, hem hastane hem de muayene olduğu doktor hakkında davacı olacağını söyledi.

05 Kasım 2017 tarihinde Batman-Diyarbakır karayolu İl Jandarma Komutanlığı çıkış yolunda zırhlı araç bir otomobile çarptı. Çarpma sonucu 3'ü asker 5 kişi yaralandı. Olay yerine gelen ambulanslarla Batman Bölge Devlet Hastanesi ve çevre hastanelere kaldırılan yaralılardan 1 asker ve 1 sivilin sağlık durumunun ağır olduğu öğrenildi. Olayla ilgili inceleme başlatıldı.

06 Kasım 2017 tarihinde Batman'ın Korik Mahallesi'nde özel aracıyla arkadaşına araba sürmesini öğreten ismi ve rütbesi öğrenilemeyen bir askerin, çarptığı 5 yaşındaki Burak İlhan'a çarptı. İlhan, olay yerinde yaşamını yitirirken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

11 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ta Vakıfkent Mahallesi 21. Cadde üzerinde belediye tarafından açılan kanalizasyon çukuruna düşen 4 yaşındaki Feyzullah Kabul isimli çocuğun ağır yaralandığı, 112 sağlık ekipleri tarafından Şırnak Devlet Hastanesine kaldırılarak yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı, ancak tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybettiği öğrenildi. Belediyenin 4 gündür açık bıraktığı çukurun etrafında herhangi bir güvenlik şeridinin olmadığı belirtildi.

17 Aralık 2017 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Aşağı mahallede polislerin kullandığı sivil bir aracın, evinin önünde oynayan 4 yaşındaki Umut Ö. isimli çocuğu çarptığı öğrenildi. Aracın altında kalarak ağır yaralanan Umut Ö., kendisine çarpan araçla İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve buradaki ilk tıbbi müdahalenin ardından Batman'da bulunan özel bir hastaneye kaldırılarak, yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

19 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesine bağlı Saray Mahallesi'nde devriye gezen zırhlı polis aracı, 65-70 yaşlarında olduğu belirtilen Fatma Nure Dursun adlı kadına çarptı. Ambulans ile Midyat Devlet Hastanesi'nde kaldırılan Dursun'un bir kolu ve bacağının yanı sıra vücudunda çok sayıda kırık tespit edildiği ve ***20 Kasım 2017 tarihinde*** sabah saatlerinde Mardin Devlet Hastanesi'ne sevk edildiği öğrenildi.

22 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesi Sur Mahallesinde zırhlı polis aracının, 8 yaşındaki Ruken Cansırı isimli kız çocuğuna çarptı. Ağır yaralanan Cansırı, ambulans yerine zırhlı araçla Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hastanede yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alınan Cansırı'nın, mide bölümünde kanama meydana geldiği öğrenildi.

30 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde Yeşiltepe Mahallesi'nde bulunan Vatan İlköğretim Okulu'na giden 10 yaşındaki Çiğdem Başak'ın, polisler tarafından 1'inci Cadde'de "güvenlik" gerekçesiyle kurulan açılır kapanır bariyerin (o sırada kapalı) üzerinden geçmek istediği, uzaktan kumandalı olan bariyerin açılması sonucu ayağı sıkışarak yaralandığı öğrenildi. Başak'ın Silopi Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı ve olayla ilgili ihmali bulunduğu belirtilen 2 polis memurunun görevden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

19 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir İlçesi Ofis semtinde bulunan Gevran Caddesi'nde seyir halindeki bir otomobile zırhlı araç çarptı. Çarpma sırasında ismi tespit edilemeyen otomobil şoförünün yaralandığı öğrenildi.

29 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'da şehir merkezinden Dicle Üniversitesi mevkiine doğru seyir halindeki sivil minibüs tipi polis aracı saat 17:00 sularında Seyrantepe Kavşağı'nda 5 yaşındaki Ferhat Dalkılıç'a çarptı. Dicle Üniversitesi acil servisine kaldırılan Dalkılıç yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamının yitirdi. Otopsi işlemlerinin ardından Dalkılıç'ın cenazesi ailesi tarafından alınarak Sur ilçesine bağlı Kadiya Kurmanca köyü mezarlığında defnedildi. Dalkılıç ailesi, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na giderek suç duyurusunda bulundu.

POLİS-ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ / İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

22 Ocak 2017 tarihinde Batman ili Sason ilçesinde görev yapan uzman çavuş Mustafa Kömeçci'nin (29), evinde silahıyla intihar ettiği iddia edildi. Kömeçci'nin yaşamını yitirdiği intihar olayıyla ilgili soruşturma başlatıldı.

18 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Artuklu ilçesinde, Artuklu Polis Merkezi Amirliği'nde görevli polis Burak Fidan'ın (23) gece saatlerinde kendini beylik tabancası ile kazara vurarak yaşamını yitirdiği iddia edildi. Adıyaman Besni nüfusuna kayıtlı Fidan'ın cenazesi, Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

01 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ilinde, İl Emniyet Müdürlüğü'nde görevli polis memuru Uğur İlki'nin kaldığı lojmanda beylik tabancasıyla intihar ettiği iddia edildi. Ağır yaralı halde ambulansla Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırılan İlki, yaşamını yitirdi. Konuyla ilgili soruşturma başlatıldı.

Bitlis ili Tatvan ilçesinde askerlik yapan ve Batman ili Sason ilçesi nüfusuna kayıtlı er İbrahim Dil'in, ***25 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** terhisine 2 gün kala "kalp krizi" geçirerek yaşamını yitirdiği iddia edildi.

10 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde bulunan 7.Kolordu Komutanlığı'nda akşam saatlerinde, askerlerin "Doldur- boşalt" yaptığı sırada silahının ateş almasıyla başına kurşun isabet eden er Onur Yaman'ın hayatını kaybettiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

Siirt 3'üncü Komando Tugay Komutanlığı'na bağlı Doğu Kışla Taburu'nda askerlik yapan ve geceden itibaren aranan askerin **12 Ağustos 2017 tarihinde** sabah saatlerinde su deposunun içinde cansız bedeni bulundu. Olayın savcılığa haber verilmesiyle yapılan araştırmada, askerin ayakları zincirle bağlı olduğu belirtildi. Askerin cenazesi Siirt Devlet Hastanesi Morgu'na kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

08 Ekim 2017 tarihinde Şırnak merkezde bulunan eski İlahiyat Fakültesi'ndeki polis lojmanlarında, ismi öğrenilemeyen bir polisin silahıyla intihar ettiği iddia edildi. Polisin cenazesinin devlet hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

17 Aralık 2017 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde 34'üncü Hudut Tugayı'na bağlı merkezde konuşlu 3'üncü Dağ Komando Tabur Komutanlığı'nda görevli Binbaşı İsmail Can'ın intihar ettiği iddia edildi. Sabah saatlerinde kaldığı misafirhanede ağır yaralı bir şekilde Şemdinli Devlet Hastanesi´ne kaldırılan Binbaşı burada yaşamını yitirdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

SALDIRIYA UĞRAYANLAR

-Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi / Üyesi

09 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Yenimahalle Mahallesi'nde, AKP Esendere Belde Başkanı Tayfun Ayhan ile ağabeyi Murat Ayhan, kimliği belirsiz kişiler tarafından evlerinin önünde silahlı saldırıya uğradı. Vurulan iki kişi Yüksekova Devlet Hastanesi'ndeki ilk müdahalenin ardından Hakkâri Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yapılan tüm müdahalelere rağmen Murat Ayhan kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

03 Nisan 2017 tarihinde Batman ili İpragaz Mahallesi civarında HDP anons aracına, silahlı 2 kişi tarafından saldırı düzenlendi. Silahla aracın camlarını kıran iki saldırgan, dipçikle de şoförün elmacık kemiğine vurarak yüzünü kanlar içinde bıraktı. Anons aracı şoförü Celal İlgen, saldırıyı şu şekilde anlattı: *"Araçla Çağlayan lastiğin yanından İpragaz Mahallesi'ne doğru gidiyordum. Ara sokakta 23 plakalı beyaz bir araç önümü kesti. Araçtan inen 2 saldırgan önce bana hakaret ettiler. Ardından silah çıkarıp aracın camını kırıp dipçik ve yumruklarla bana saldırdı. Silahı bana doğrulttular ben de o esnada bir hamleyle olay yerinden uzaklaştım. Eğer araçla olay yerinden ayrılmasaydım, saldırganlar beni silahla vuracaklardı. Saldırının olduğu yeri mobese kameraları tam net olarak görüyor."*

15 Nisan 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, AKP Muradiye İlçe Başkanı İbrahim Vanlı'nın da içerisinde bulunduğu iki araçlı konvoya uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 1 güvenlik korucusu *(Adnan Vanlı)* yaşamını yitirdi. Olayın ardından polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, saldırıyla ilgisi olduğu gerekçesiyle 17 kişi gözaltına alındı.

26 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman Kültür mahallesinde misafir olarak kalan HDP Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın aracının camları kimliği belirsiz kişi veya kişilerce kırıldı. Saldırıya ilişkin bilgi veren Aslan, sadece kendi aracının saldırıya uğradığını, araçta bir miktar para ve maddi eşya olmasına rağmen dokunulmadığını belirtti. Olayla ilgili inceleme başlatıldı.

27 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ilinde, AKP Hakkari İl Başkan Yardımcısı Salih Kahraman'ın Kıran Mahallesi'ndeki evinin önünde bulunan aracına kimliği belirsiz kişilerce bombalı saldırı gerçekleştirildi. Saldırıda ölen ya da yaralanan olmadığı öğrenildi.

-Gazeteci

06 Ocak 2017 tarihinde, KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Selman Keleş öğrenim gördüğü Erzurum Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde 20 kişilik ırkçı bir grubun saldırısına maruz kaldı. Fakülte girişinde bulunan özel güvenlik görevlilerinde göz yumduğu saldırı sonrası gazeteci Keleş, birçok yerinden darp edildi. Polisler tarafından fakültenden çıkarılan Keleş, daha sonra Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığı'na, saldırıya göz yuman üniversitenin güvenlik görevlileri ile saldırgan grup hakkında suç duyurusunda bulundu.

16 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan İdris Yılmaz, şu beyanlarda bulundu: "*Bölgede gazetecilik yapıyorum. Sürekli şiddete ve devlet baskına maruz kalıyorum. En son 14.10.2017 tarihinde devlet ihalelerini çoğunluklu alan bir*

mütehatin yolsuzluk haberini yapmam sonrasında polis organizeli saldırıya maruz kaldım. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

16 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Erhan Akbaş, şu beyanlarda bulundu: "*Bölgede gazetecilik yapıyorum. Sürekli şiddete ve devlet baskına maruz kalıyorum. En son 14.10.2017 tarihinde devlet ihalelerini çoğunluklu alan bir mütehatin yolsuzluk haberini yapmam sonrasında polis organizeli saldırıya maruz kaldım. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

-Öğrenci

16 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ili Fırat Üniversitesi (F.Ü) İletişim Fakültesi'nde, 150 kişilik ırkçı bir grup, Kürt öğrencilere saldırıda bulundu. Saldırıda ismi öğrenilemeyen 1 öğrenci isabet eden bıçak darbeleriyle yaralandı.

-Öğretmen

20 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin Bahçelievler Mahallesi'nde öğretmen olduğu öğrenilen İzzet Güven (33) isimli yurttaşın, kimliği belirsizi kişi veya kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandığı ve Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi'nde tedavi altında alındığı öğrenildi.

-Yerel Yönetici

07 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri iline bağlı Durankaya beldesinin bağımsız belediye başkanı Fatih Keskin'in evine, akşam saatlerinde silahlı bir saldırı düzenlendi. Kimliği belirsiz kişilerin gerçekleştirdiği saldırıda, ölen ya da yaralanan kimsenin olmadığı öğrenildi.

12 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Silvan ilçesinde, kayyumla yönetilen Silvan Belediyesi Özel Kalem Müdürü İbrahim İçgil'in bulunduğu araca silahlı saldırı gerçekleştirildi. Silvan Belediyesinde özel kalem müdürü olarak görev yapan İçgil'in, Yenişehir Mahallesi'ndeki evine gittiği sırada içerisinde bulunduğu belediyeye ait araca Üçyol mevkiinde kimliği belirlenemeyen kişi ya da kişilerce ateş açıldı. İçgil, saldırıdan yara almadan kurtulurken kurşunların isabet ettiği araçta hasar oluştu. Durumun bildirilmesi üzerine olay yerine sevk edilen güvenlik güçlerince inceleme başlatıldı. Saldırıyla ilgili soruşturma başlatılırken, saldırının PKK militanları tarafından gerçekleştirildiği şüphesi üzerinde duruluyor.

-Avukat

06 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde İHD Batman Şube Başkanı Avukat Mehmet Bağatır, bir iş merkezinin otoparkında silahlı saldırıya uğradı. Bağatır'ın, savcılığa suç duyurusunda bulunması üzerine, şüpheliler gözaltına alındı. Bağatır, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Ofisten çıkıp otoparka indim. Aracımın önünde park edilmiş bir motosiklet vardı. Motosiklet sahibi ile kardeşim tartışıyordu. Tartışmayı ayırıp, araca bindik. Gencin yakınları olay yerine geldi, ani bir hareketle aracın ön camına 1 el ateş ettiler. Kasten ve öldürmeye teşebbüs yapılan bir olaydır. İnsan hakları savunucusu olarak sivil insanların bize silah sıkacağı hiç aklımın ucundan geçmezdi. Adalet mercileri önünde bu işin takipçisi olacağım."*

17.03.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran İlyas Tarım, şu beyanlarda bulundu: *"11.09.2016 günü 08.30 sularında Batman Belediyesine Kayyum ataması kararına*

isnaden kolluk güçlerinin Belediye Hizmet binasına baskın yapılmıştı. Yaşanan olaya bağlı olarak müvekkillere hukuki destekte bulunmak üzere ve gelişen olayları İHD aktivistleri hukukçu olarak gözlem yapmak istediğim sırada hizmet binasına gelen kolluk güçlerinin müdahalesine, saldırısına uğradım. Fiziksel saldırı sonucu yaralandım. Hukuki destek talebinde bulunuyorum."

22 Eylül 2017 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesi Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlar ve Kaçakçılık şubesinde sorgusu tamamlandıktan sonra ilçe adliyesine çıkarılan müvekkilinin ifadesi için adliyeye giden Urfa Baro Başkanı Ahmet Tüysüz, polisler tarafından darp edildi. Müvekkilini görmek için gittiği adliyede polisler tarafından darp edildiğini belirten Baro Başkanı Ahmet Tüysüz, yaşadığı olayı şu şekilde anlattı: *"Müvekkilimin ifadesi için Kaçakçılık Şubesi'nden aradılar. Savcıların odasının bulunduğu katta müvekkilimin yanına gittim. Müvekkilimle aramda kısa bir konuşma geçti. Bir polis memuru bu konuşmaya şahit oldu. Konuşmamdan avukat olduğumu anlamasına rağmen bana, 'Bir dakika ya, sen kimsin, dost musun düşman mısın' dedi. Onlara avukat olduğumu tekrarladım. Kimliğimi göstermeme müsaade etmeden, 'Nerende yazıyor avukat olduğun' dediler. Onlara ne oluyor dememle birlikte, aynı polis memuru diğer polislere talimat verdi. Polis 'Alın bunu dışarı atın, gözaltına alın' dedi. Bu esnada itiş kakış yaşandı darp edildim."* Tüysüz, polislere Urfa Baro Başkanı olduğunu söylemesine rağmen darp edildiğini, vücudunda morluklar olduğunu, sağlık raporu aldığını belirtti. Tüysüz, aynı zamanda savcılığa kendisini darp eden polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını söyledi.

-Doktor

24 Mayıs 2017 tarihinde Elazığ ilinde bulunan Fırat Üniversitesi Hastanesi Başhekimi Prof. Dr. Muhammed Sait Berilgen, silahlı saldırıya uğradı. Olayın hemen ardından ameliyata alınan Başhekim Berilgen, yaklaşık 5 saat süren müdahaleye rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Konuya ilişkin Elazığ Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"24.05.2017 tarihinde saat 11.45 sularında Fırat Üniversitesi Hastanesi Başhekimi Prof. Dr. Muhammed Said Berilgen, hastanedeki makam odasında silahlı saldırıya uğramıştır. Ağır yaralanan başhekim Prof. Dr. Berilgen, hastanemizde tedavi altına alınmıştır. Kimliği tespit edilen saldırgan şahıs olay akabinde intihar girişiminde bulunmuş ve tedavi altına alınmıştır. Olayla ilgili geniş çaplı adli ve idari soruşturma başlatılmıştır."*

-Sağlık görevlisi

08 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde Batman Bölge Devlet Hastanesinde görevli K.E. isimli kadın hemşire, hasta yakınları tarafından darp edildi. Hemşire K.E. konu ile ilgili şunları anlattı: *"Odaya gittim, yanımdaki hasta taburcu oldu. Oraya ayakta kalan hastayı alacaktım. Oda da kalan başka bir hasta, 'alamazsın' dedi bana. 'Neden alamam' diye sorduğumda 'çünkü biz oraya geçeceğiz' dedi. 'Yatak bozuk mu' diye sorduğumda ise 'sana ne' diye sert bir şekilde çıkıştı. Ardından bana hakaret etmeye başladı. Arkasından oğlu geldi ve oğlu bana şiddet uyguladı. Ben şok oldum ve ağlayarak odadan çıktım."* Olayı hastane yönetimine bildiren K.E., kendisini darp edenlerden şikâyetçi oldu.

SİLAHLI ÇATIŞMALAR

10 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Haziran ve Temmuz aylarında farklı yerlerde meydana gelen çatışmalarda 7 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Arteş Patnos kod isimli Sedat Levet, Çekdar Xelila kod isimli Murat Beybek, Dünya Elih kod isimli Selma Obut, Eriş Amed kod isimli Murat İçer, Şevin Agiri kod isimli Nuran Yardımcı, Tolhildan Gever kod isimli Murat Taraş, Yılmaz Özalp kod isimli Barış Erkaçmaz.*

11 Ocak 2017 tarihinde Siirt ili Çal Mahallesi'nde, gece saat 00.35 sıralarında bir eve düzenlenen polis baskınında, silahlı örgüt militanı olduğu iddia edilen 2 kadın yaşamını yitirdi. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada, şöyle denildi: *"Evde saldırı hazırlığında olan iki teröristin olduğu ihbarına istinaden yapılan baskında, teröristlere teslim olun çağrısı yapıldı fakat teröristler buna ateş açarak karşılık verdiler. Yaşanan çatışmada 2 terörist silah ve teçhizatlarıyla birlikte ölü olarak ele geçirildi. Örgütün dağ kadrosundan oldukları değerlendirilen 2 teröristle birlikte çok sayıda silah ve mühimmatta ele geçirildi."* Yaşamını yitiren 2 kişinin HPG militanları *(Elefterya Mahir kod isimli Züleyha Turhan, Viyan Gabar kod isimli Pınar Ateş)* oldukları ***23 Ocak 2017 tarihinde*** öğrenildi.

14 Ocak 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında operasyon başlatan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, Tatvan JÖH Tabur Komutanlığı emrinde görevli 2 asker yaşamını yitirdi, 2 asker ise yaralandı.

10 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Şubat aylarında Kandil Bölgesinde meydana gelen çatışmalarda, 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Asmin Dara kod isimli Behiye Komi, Botan Doğan kod isimli Doğan Tekindağ, Diyar Gevda kod isimli Salih Acar, Mazda Mariya kod isimli Şevin Çoşkun.*

13 Ocak 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Ardıl Amed kod isimli Mehmet Mazlum Ateş, Bahoz Agir kod isimli Ahmet Tekin, Derviş Mereto kod isimli Hasan Yaman, Masiro Koçer kod isimli Kerem Nebioğlu, Serhat Botan kod isimli Serhat İmre, Zinar Birîndar kod isimli Mehmet Arıtürk.*

16 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Sur ilçesinde bulunan Dicle Üniversitesi yerleşkesinde yer alan hafriyat alanı yakınlarında polis aracının geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda 4 polis memuru *(Mahmut Ava, Şenali Ocak, Ali Sevim ve Kadir Miraç Özcan)* yaşamını yitirdi, 2 polis memuru ise yaralandı. Yaralı polislerden *(Furkan Demir)*, tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi.

Mardin ili Nusaybin ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ve ardından yaşanan şiddetli çatışmaların ardından Abdulkadir Paşa, Fırat, Dicle ve Yenişehir mahallelerinde başlatılan yıkım çalışmaları sırasında, **16 Ocak 2017 tarihinde** Fırat Mahallesi'nde yıkım işlemlerinin yapıldığı alanda kimliği belirlenemeyen bir cenaze bulundu.

18 Ocak 2017 tarihinde Van ili Emniyet ilçesi Eminpaşa Mahallesi'nde özel harekat polisleri tarafından bir eve düzenlenen baskında ve ardından çıkan çatışmada, 2 kadın PKK militanı yaşamını yitirdi.

25 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Haziran aylarında Kandil (Xakurke) bölgesinde meydana gelen çatışmalarda 3'ü kadın 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Delil Azad kod isimli Yaşar Herki, Haki Cudi kod isimli Alaattin Atay, Nujiyan Amed kod isimli Esra Tan, Roza Zin Zınar kod isimli Cansu Aksoy, Zana Solin kod isimli Zana Tekin.*

30 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Haziran ve Kasım aylarında Kandil bölgesinde meydana gelen çatışmalarda 1'i kadın 3 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Demhat Amed kod isimli Süleyman Şaşmaz, Mazlum Tekman kod isimli Selim Dündar, Rewşen Metin kod isimli Rewşen Ürek.*

? Şubat 2017 tarihinde Kandil bölgesinde yönelik düzenlenen hava bombardımanında 1 HPG militanının *(Dağıstan Bışar kod isimli Beşir Kızıltaş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

05 ve 11 Şubat 2017 tarihlerinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Eylül ayında Hakkâri ili kırsalında meydana gelen çatışmalarda 10 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Reşit Mirxan kod isimli Harun Yaşar, Şerzan Dersim kod isimli Metin Kurtboğan, Şevhat Amed kod isimli Şevhat Kazma, Tirej Kawroj kod isimli Ramazan Ecer, Yılmaz Sipan kod isimli Abdulbaki Ayşin, Çektar Botan kod isimli Ramazan Bağana, Destina Tayi kod isimli Emine Akdeniz, Numan Amed kod isimli Mehmet Aslan, Nurhak Çiya kod isimli Vedat Turan, Zerdest Nupelda kod isimli Süleyman Demir.*

11 Şubat 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 4 asker yaralandı.

17 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi Koruköy Mahallesi'nde başlatılan askeri operasyonda çıkan çatışmada, 1 polis ve 1 asker yaralandı.

11 Şubat ve 01 Mart 2017 tarihleri arasında Mardin ili Nusaybin ilçesi Koruköy ve Talete köyleri arasında başlatılan askeri operasyon sonrası çıkan çatışmada, 9 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Soro kod isimli Salih Kaplan, Zinarin Botan kod isimli Hacire Tanhan, Behzat Elefterya kod isimli Mevlüt Canbaşı, Fırat Bitlis kod isimli Agit Elmas, Hebun Viyan kod isimli Kadriye Çelik, Nusaybin Roj kod isimli Lezgin Sefer, Serdar Çekdar kod isimli İhsan Ersoy, Serdar Kaniroj kod isimli Şoreş Ergüder, Zerdeşt Ari kod isimli İdris Çelik.*

19 ve 20 Şubat 2017 tarihlerinde Kandil bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava bombardımanında 4 HPG militanı yaşamını yitirdi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Bawer Xebat kod isimli Gıyasettin Gür, Firaz Amed kod isimli Berzan İmdat, Helin Xweza kod isimli Megrican Adsız, Raperin Doğa kod isimli Torin Şevişoğlu.*

22 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi kırsalında yürütülen askeri operasyonda çıkan çatışmada, 2 güvenlik görevlisi yaralandı. Yaralılar, Mardin Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

23 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Mayıs ayında Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında meydana gelen çatışmalarda 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Agit Welat kod isimli Kawa*

Mahmudpur, Agit Erkendi kod isimli Süleyman Bağrıyanık, Brusk Tendürek kod isimli Ramazan Özrek, Cumali İnce kod isimli Ceyhun Dirin, Çirav Zağros kod isimli Şıvan Ölmez, Harun Şahin kod isimli Mazhar Avras.

24 Şubat 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında çıkan çatışmalarda, 10 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamanı yitiren militanların isimleri şöyle: *Amara Fırat kod isimli Hanım İnan, Aram Geliyê Zilan kod isimli Savaş Sarı, Bager Kanireş kod isimli Enis Keçi, Berjin Agir kod isimli Pervin Kaya, Demhat Farqin kod isimli Fesih Uçar, Dünya Cudi kod isimli Fatma Kurhan, Sorxwin Agir kod isimli Ceylan Sido, Tekoşin Şoreş kod isimli Nesrin Xediri, Yıldız Hemin kod isimli Nejbir Reber Ali, Tekoşer Elih kod isimli Abdülmelik Gönül.*

? Mart 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında çıkan çatışmada 1 HPG militanının *(Sterk Laleşer kod isimli Nilüfer Özden)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

01 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Midyat ilçesi Sanayi Mahallesi'nde, M.İ., isimli köy korucusu evinin önünde aracına bindiği esnada kimliği bilinmeyen kişi veya kişilerce uzun namlulu silahlarla açılan ateş sonucu yaraladı. Komşuları tarafından Midyat Devlet Hastanesi'ne kaldırılan M.İ.'nin hayati tehlikesinin bulunmadığı öğrenildi.

Bitlis ili kırsalında 22 Şubat 2017 tarihinde çıkan çatışmada, 10 HPG militanına ait cenaze, **01 Mart 2017 tarihinde** Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürüldü.

4 ve 20 Mart 2017 tarihleri arasında Diyarbakır ili Lice ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 19 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Aras Cudi kod isimli Seyithan Güney, Bahoz Elih kod isimli Şefik Kavak, Çekdar Andok kod isimli Velat İlbey, Çiyager Amed kod isimli Ramazan Demir, Çiyager Amed kod isimli Rubar Doğan, Dijvar kod isimli ?, Gernas Jiyan kod isimli Doğan Gücü, Hemin Marefi kod isimli Emced Muhammedinya, Hüseyin Mahir kod isimli Amed Çelik, Mahsum Agit kod isimli Hasan Salış, Zinar Serhat kod isimli İhsan Toprak, Roni Berxwedan kod isimli İnan Özdemir, Berxwedan Amed kod isimli Bünyamin Öncü, Erhan Siirt kod isimli Edip Yetüt, Nalin Amed kod isimli Netice Katar, Sarya Welat kod isimli Semra Kutlar, Sekvan Tolhildan kod isimli Serkan Yeler, Xebat Lotus kod isimli Fuat Çermik, Zilan Ruken kod isimli Belkıs Sevim.*

06 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Haziran ayında farklı bölgelerde çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Bakur Baz kod isimli Özgür Şen, Çektar Serhat kod isimli Hakan Taş, Devran Mısırc kod isimli Muzaffer Öğütçü, Gabar Nusaybin kod isimli Delil Konak, Şiyar Begiri kod isimli Hanifi Karagülle.*

7 ve 13 Mart 2017 tarihleri arasında Hakkâri ili Çukurca ve Şemdinli ilçeleri kırsalında çıkan çatışmalarda, 4 HPG militanının *(Beritan Tekoşin kod isimli Gülistan Akkan, Eriş Şemzinan kod isimli Erhan Bircan, Şoreş Amed kod isimli İsmail Ayransız, Toprak Diljîn kod isimli Gülşen Çelik)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10 Mart 2017 tarihinde Kandil-Haftanin bölgesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanı *(Gelhat Gabar kod isimli Kerem Dayan, Mazlum Zerdeşt kod isimli Abdulmenaf Gezer)* yaşamını yitirdi.

15 Mart 2017 tarihinde Mardin-Diyarbakır karayolunda gerçekleşen bombalı saldırıda, 2 asker yaşamını yitirdi.

17 Mart 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde bir eve baskın düzenleyen güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanı *(Bawer Amargi kod isimli İnanç Özden, Firaz Zağros kod isimli Emrah Karatay)* yaşamını yitirdi.

19 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 yüzbaşı ve 1 uzman çavuş yaşamını yitirdi.

19 ve 20 Mart 2017 tarihleri arasında Diyarbakır ili Lice ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 8 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Azad Mahmurî kod isimli Senar Kaya, Çiyager Koçer kod isimli Serhat Koçar, Herdem Kobani kod isimli Ahmet Derweş, Rüstem Azad kod isimli Lokman Karacadağ, Serhildan Batman kod isimli Haşim Aslan, Xebat Koçer kod isimli Emin Başar, Zinar Agit kod isimli Faruk Burakmak.*

21 Mart 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 11 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Amara Hevi kod isimli Xemlon Alma, Berîtan Kurdistan kod isimli Beritan Karaçelik, Botan Malazgirt kod isimli Volkan Kılıç, Çekdar Ciwan kod isimli İlyas Çelebi, Çiyager Tatvan kod isimli Emrullah Tabak, Jinda Poyraz kod isimli Heves Çelik, Jinda Özgür kod isimli Nurcan Ekinci, Mizgin Ararat kod isimli Sultan İpek, Roza Garzan kod isimli Esma Çetin, Serhat Kendal kod isimli Ömer Calp, Xwinda Evin kod isimli Selma Aksu.*

21 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Bagok kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanı *(Bahtiyar Eriş kod isimli Serkan Alpsar, Dijwar Herekol kod isimli Ali Burak Sayır)*yaşamını yitirdi.

22 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanı *(Ciger Roni kod isimli Ciwan Aydın)* yaşamını yitirdi.

25 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili kırsalında çıkan çatışmada 2 HPG militanı *(Bahoz Amed kod isimli Mehmet Nuri Aslan, Mervan Piran kod isimli Mervan Çiftçi)* yaşamını yitirdi.

25 Mart 2017 tarihinde Kandil bölgesinde TSK tarafından gerçekleştirilen hava bombardımanda, 2 HPG militanı *(Dijwar Cegerxwin kod isimli Adem Aydoğan, Zafer Cudi kod isimli Çekdar Kuluman)* yaşamını yitirdi.

26 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Ağustos ayında Siirt ilinde çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği duyuruldu. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Agit Serhildan kod isimli Veysi Tunç, Agit Bagok kod isimli Zahir İlhan, Azad Botan kod isimli Kadir Demir, Çiya Koçer kod isimli Rehber Öz, Şerzan Cudi kod isimli Mustafa Şen.*

26 Mart 2017 tarihinde Dersim iline bağlı Kutudere bölgesi Roj Deresi'nde hava destekli askeri operasyonda, 14 HPG militanı yaşamını yitirdi. 1 asker ise yaralandı. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Bahoz Serhat kod isimli Özkan Özmen, Demhat Yılmaz kod isimli*

Hamdullah Bilek, Demhat Munzur kod isimli Sefkan Gün, Erdal Rıha kod isimli İsmail Polat, Ferhat Çem kod isimli Yusuf Doğan, Kurtay Faraşin kod isimli Beraat Ekinci, Necmi Gabar kod isimli Gürgün Aşcan, Rebar Harun kod isimli Ömer Aras, Serxwebun Dersim kod isimli Murat Güngörmüş, Şervan Eriş kod isimli Velat Aslan, Şoreş Koçer kod isimli Bahri Süle, Şoreş Ararat kod isimli Turan Arslan, Xebat Amed kod isimli Mustafa Dersan, Zinar Sterk kod isimli Eyüp Yıldız.

26 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova İlçesi İkiyaka Dağları Düztepe mevkiinde, helikopterden personel ve malzeme indirilmesi sırasında HPG militanları tarafından açılan ateş sonucu 1 asker *(Teknisyen Astsubay Başşavuş Gökhan Altınalana)* yaralandı. Yaralı asker, tedavi gördüğü hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

27 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Kemal Yıldırım kod isimli Metin Taş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Mart 2017 tarihinde Bingöl ili Yayladere ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Zindan Devran kod isimli Hüseyin Kan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Mart 2017 tarihinde Bitlis Tatvan ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyonda çıkan çatışmada, 12 HPG militanının yaşamını yitirdi.

30 Mart 2017 tarihinde Van ili Erçiş ilçesi Salihiye Mahallesinde özel harekat polisleri tarafından bir eve düzenlenen baskında ve ardından çıkan çatışmada, 2 PKK militanı yaşamını yitirdi.

31 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Eylül ayında Hakkâri ili kırsalında çıkan çatışmalarda, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Dijwar Kurdi kod isimli Muhammed Yağız, Hevi Amed kod isimli Berivan Ödüngil, Mazlum Serhat kod isimli Burhan Ağçakkaya, Mervan Cudi kod isimli Yusuf Acar, Munzur Çele kod isimli Serbest Ölmez, Xebat Derik kod isimli İlhan Esin.*

04 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Kato dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında arazi tarama faaliyeti yapan güvenlik güçlerine yönelik bombalı saldırıda bulunuldu. Meydana gelen patlamada 3 asker *(Uzman Çavuş Ufuk Bingöl, Uzman Çavuş Yunus Ertürk, Uzman Onbaşı Mehmet Yavşan)* yaşamını yitirdi, 5 asker yaralandı.

04 Nisan 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesi Güzeldere köyü kırsalında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusu *(Mansur Solcan)* yaşamını yitirdi, 1 Astsubay ve 4 güvenlik korucusu da yaralandı.

04-15 Nisan 2017 tarihleri arasında Kandil bölgesinde yönelik yapılan askeri operasyonlarda 3 HPG militanının *(Alan Bagok kod isimli Felat Abik, Dilçem Leheng kod isimli Handan İlik, Rizgar Eriş kod isimli Fırat Kaya)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Nisan 2017 tarihinde Kandil Bölgesine yönelik gerçekleştirilen hava bombardımanında, 2 HPG militanının *(Asya Serdar kod isimli Zilan Endakçı, Roj Rodi kod isimli Şilan Sayak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Nisan 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 8 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle:*Berxwedan Demhat kod isimli Maliki Yıldız, Çekdar Zilan kod isimli Rıdvan Demirağaç, Gever Erdem kod isimli Uğur Kırkağaç, Mervan Siser kod isimli Ersin Ersayan, Sefkan Bitlis kod isimli Rıza Yılmaz, Simko Tolosan kod isimli Eyüp Heyderi, Sipan Akçıra kod isimli Fehmi Keserci, Tufan Zevkan kod isimli Rıdvan Polat.*

07 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesi kırsalında bulunan askeri birliği sızma girişimi sonrası çıkan çatışmada 1 HGP militanının *(Tufan Botan kod isimli Ramazan Abuzeytoğlu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

08 Nisan 2017 tarihinde Mardin ili kırsalında çıkan çatışmalarda 7 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Bekir Çirav kod isimli Mahfuz Dündar, Çekdar Amed kod isimli Yusuf Kılıç, Firaz Bagok kod isimli Mahsum Ay, Serhat Deniz kod isimli Sedat Seyhan, Şevger Barumani kod isimli Oktay Salman, Çekdar Merivan kod isimli Reber İbrahim Misto, Bawer Mazlum kod isimli İslam Eroğlu.*

11 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde bulunan Emniyet Müdürlüğü Ek binasına (Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü ve TEM Şube) yönelik HPG militanları tarafından bombalı saldırı düzenlendi. Meydana gelen patlama sonrası yaralı olarak hastaneye kaldırılan 1 polis memuru *(Burhan Mercan)* ve 2 emniyet personeli *(Cengiz Tekin, Yunus Elaltunterin)* kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Patlamada, aralarından sivillerinde bulunduğu 100'ü aşkın kişi yaralandı.

13 Nisan 2017 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Reşit Dostum kod isimli Reşit Xıdır)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Nisan 2017 tarihinde Van ili Çatak ilçesinde Kaçıt (Kaçît) Mahallesi yolunda arama tarama faaliyeti yapan askerler, yoldaki menfezi kontrol ettikleri sırada patlama meydana geldi. Patlamada, 1 astsubay *(Jandarma Astsubay Kıdemli Çavuş Sinan Kaya)* ile 1 korucu *(Kasım Sancar)* yaşamını yitirdi.

15 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Ağustos ayında Kandil bölgesine yönelik gerçekleşen hava bombardımanında 1 HPG militanının *(Argeş Şırnak kod isimli Renas Tunç)* yaralandığı, tedavi sırasında ise kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

15 Nisan 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, AKP Muradiye İlçe Başkanı İbrahim Vanlı'nın da içerisinde bulunduğu iki araçlı konvoya uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 1 güvenlik korucusu *(Adnan Vanlı)* yaşamını yitirdi. Olayın ardından polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, saldırıyla ilgisi olduğu gerekçesiyle 17 kişi gözaltına alındı.

18 Nisan 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubayazıt ilçesine bağlı Gürbulak mevkisi Karaburun köyü yakınlarında yola yerleştirilen el yapımı patlayıcı infilak etti. Meydana gelen patlamada ağır yaralan 1 asker, götürüldüğü hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

19-28 Nisan 2017 tarihleri arasında Şırnak ili Besta Dereler bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda 13 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Akif Agiri kod isimli İbrahim Artuk, Argeş Serhildan kod isimli Bedran Ertaş, Baran Tolhildan kod isimli Fırat Karateke, Baz Jiyan kod isimli Erdi Çelik, Botan Koçer kod isimli Mehmet Nasır Tan, Dilovan Koçer kod isimli Ahmet Yıldız, Enver Botan kod isimli Naif Kaysi, Rojgirav Cudi kod isimli Cemal Çelik, Salar Acem kod isimli Emin Salihî, Şervan İsa kod isimli Kamil Özdemir ve ismi öğrenilemeyen 2 militan.*

21 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesine bağlı Andaç bölgesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada 2 asker yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı. Yaralı askerler, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

20 Nisan 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının *(Rojhat Koçer kod isimli Bahri Elmanoğlu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde bir aracın infilak etmesi sonucu patlama meydana geldi. Urfa Valiliği tarafından olaya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"21.04.2017 tarihinde ilimiz Suruç İlçesi'nde saat 16.30 sularında Suruç Devlet Hastanesi yanında 33 CFY 67 plakalı araç, yaklaşık bir hafta önce elde edilen istihbari bilgilere dayanılarak takibe alınmış, araçta bulunan terörist takip edildiğini anlayınca kendisini patlatmıştır. Patlamada ölen teröristin kimliğini belirlemek üzere kimlik tespit çalışmaları başlatılmış olup, meydana gelen patlamada başka can kaybı yaşanmamıştır."* Olayda 1 HPG militanının (*Ekin Fırat Deniz kod isimli Yekta Varlı)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Best-Dereler bölgesinde kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 asker yaralandı. Yaralananlar askerlerden biri çatışma bölgesinde yaşamını yitirirken, yaralanan diğer asker Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. ***22 Nisan 2017 tarihinde*** devam eden çatışmalar sırasında, 1 asker yaşamını yitirdi.

22 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandı. Hastaneye kaldırılan yaralı askerlerden 1'i kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. ***23 Nisan 2017 tarihinde*** devam eden çatışmalarda 2 HPG militanının *(Ararat Dilan kod isimli Zilan Karataş, Sozdar Avesta kod isimli Büşra Demirpolat)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22-28 Nisan 2017 tarihlerinde Şırnak'ın Kato dağı bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının *(Nudem Nurhak kod isimli Türkan Yüksel, Hevi Sorwxin kod isimli Şükran Kaçar)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

25 Nisan 2017 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesi kırsalında başlatılan operasyonda hava bombardımanın da, 1 HPG militanının *(Harun Xwirej kod isimli Naim Demir)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

25 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Şenoba beldesinde, güvenlik güçlerinin geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda 2 asker *(Uzman Çavuş Sedat Düzgün-29 yaş, Uzman Çavuş Nezir Pırnacı-26 yaş)* yaşamını yitirdi.

25 Nisan 2017 tarihinde Kars Kağızman ilçesi kırsalında arazi arama tarama faaliyete yapan güvenlik güçlerinin mayına basması sonucu meydana gelen patlamada, 2 asker yaşamını yitirdi, 1 asker yaralandı.

25 Nisan 2017 tarihinde Bitlis ili Aşağıolek Köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında tuzaklanmış bombanın infilak etmesi sonucu, 1 asker yaşamını yitirdi, 1 asker yaralandı.

26-28 Nisan 2017 tarihlerinde Kandil bölgesine yönelik gerçekleşen hava bombardımanında 2 HPG militanının *(Helin Murat kod isimli Nurten Kılıçarslan, Nalin Dipo kod isimli Hanımşah Bağcı)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27-29 Nisan 2017 tarihlerinde Dersim ili Aliboğazı bölgesinde başlatılan operasyonlar sırasında çıkan çatışmalarda 10 HPG militanının yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının ise yaralı olarak yakalandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Hindistan Penaber kod isimli Hindistan Yüksek, Alişer Farqin kod isimli Seyfi Eder, Canda Çiya kod isimli Zübeyde Göksu, Fırat Piro kod isimli Sercan Edis, Nuda Koçerin kod isimli Beyaz Bark, Numan Amed kod isimli Ali Karaşin, Şilan Kobani kod isimli Dicle Bozan, Tekoşer Siirt kod isimli Ali Sezgin, Veysi İsyan kod isimli Dilek Kızılgün, Viyan Argeş kod isimli Mesude Dinç,*

28 Nisan 2017 tarihinde Van ili Erciş ilçesi Doluca Mahallesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusu yaşamını yitirdi, 1'i ağır olmak üzere 3 güvenlik korucusu yaralandı.

29 Nisan 2017 tarihinde Adıyaman ili kırsal bölgesinde çıkan çatışmada, 4 HPG militanının *(Koçero Meleti kod isimli Volkan Bora, Nurhak Elbistan kod isimli Fırat Berkpınar, Renas Avaşin kod isimli Veli Demirci, Zerdeşt Çarçella kod isimli Kemal Bal)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi Kato dağında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş ve 1 güvenlik korucusu yaralandı.

2017 Nisan ayı içerisinde Mardin ilinde ve farklı tarihlerde, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Aslan Serhat kod isimli Erhan Taş, Baz Koçer kod isimli Hakkı Caymak, Cigerxwin Mardin kod isimli Ramazan Ektiren, Hakkı Turcel kod isimli Abdulvahap Çeri, Kenan Amed kod isimli Mehmet Şahap Demir, Siyabend Dijvar kod isimli Mehmet Vural.*

01 Mayıs 2017 tarihinde Elazığ ili Arıcak ve Palu ilçeleri arasında bulunan Görese dağlarında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş yaralandı. Yaralı asker, helikopterle bölgeden alınarak, Diyarbakır'a götürüldü.

03 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 3 HPG militanının *(Beritan Serhad kod isimli Cemile Ergön, Sait Andok kod isimli Muhammed Ali Balban, İbrahim Sarı kod isimli Veysel Nasıroğlu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Mayıs 2017 tarihinde Ağrı ili Tendürek Dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 uzman çavuş yaşamını yitirdi, 2'si ağır olmak üzere 11 uzman çavuş yaralandı.

11 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ili kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Cudi Şırnak kod isimli Sedat Erk, Çiyager Cudi kod isimli Mehmet Reşit Ertene, Zana Botan kod isimli Doğan Aslan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak Best Dereler kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 astsubayın ve 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri Çukurca ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 1 HPG militanının *(Zana Beybun kod isimli Newroz Yiğit)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halil Güneş, şu beyanlarda bulundu: " *24.04.2014 tarihinde pikniğe gideceğini söyleyip bir daha eve dönmeyen kızım Leyla Güneş odasına bıraktığı notta PKK örgütüne katılacağı notunu bırakmış. O tarihten sonra hiçbir haber alamadık 10 Mayıs 2017 günü oğlum bir haber sitesinde ablasının yani kızım Leyla'mın öldürüldüğünü söyledi. Haber üzerine bizde başka haber sitelerine baktık içişleri bakanlığı sayfasında kızımın yaralı şekilde yakalandığı haberini gördük jandarmayı aradım kızımın Elazığ araştırma hastanesinde olduğunu söylediler. Bunun üzerine Diyarbakır'a geldim ve Tunceli'ye gittim savcılığa başvurdum. Oradan beni Elazığ'a gönderdiler. Araştırma hastanesine gittim ve kızımı gördüm kızım yaralı şekilde hastanede yatıyor. Yoğun bakımında kızımın başına bir şey gelebilir, getirebilirler endişesinden dolayı insan hakları derneğine başvurdum sizlerin de konuyla ilgilenmenizi istiyorum. Çocuğumun sağ salim bana teslim edilmesini istiyorum."*

14 Mayıs 2017 tarihinde Bitlis ili merkezine bağlı Sehi Ormanları bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusu yaşamını yitirdi.

14 Mayıs 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesi Taşlıca Mahallesi'nde arazi taraması yapan güvenlik korucularına yönelik gerçekleşen bombalı saldırıda, 3 güvenlik korucusu yaralandı.

15 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Gabar Dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandı. Yaralı askerlerden biri *(Uzman Çavuş Musa Vuruşkan-43)* tedavi gördüğü Ankara Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde, 17 Mayıs 2017 tarihinde yaşamını yitirdi.

15 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi Kato Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker *(Tankçı er Reşit Yıldız)* yaralandı. Ankara'ya götürülerek tedavi altına alınan yaralı asker, 25 Mayıs 2017 tarihinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

15 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesinde karakola malzeme götüren güvenlik korucusuna uzun namlulu silahlarla saldırı düzenledi. Saldırıda güvenlik korucusu *(Seyit Kaçar)* yaşamını yitirdi.

15 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Nazimiye İlçesi Dokuzkaya Köyü kırsalında çıkan çatışmada, 1 asker yaralandı.

15 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi sınır hattı bölgesinde yönelik gerçekleştirilen hava bombardımanında, 3 HPG militanının *(Mordem Mardin kod isimli Şeyhmus Avcıl, Welat Zağros kod isimli Velat Koyun, Xebat Botan kod isimli Remzi Çakır)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

16 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili karayolunda çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Dijwar Şiyar kod isimli Nevzat Ereyli)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Mayıs 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesi Topçudeğirmeni (Şahmanıs) köyü yolunda çıkan çatışmada, 1 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Canfeda Ararat kod isimli Sinan Kaya)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Mayıs 2017 tarihinde Dersim-Ovacık yolu girişinde bulunan güvenlik noktasına çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Mahir Muş kod isimli Bilal Ovaoğlu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi. Valilik tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şunlar belirtildi: *"17.05.2017 günü saat 15.30 sıralarında ilimiz Tunceli-Ovacık karayolu il merkezi uygulama noktasına yaklaşan içerisinde 1 şahsın bulunduğu şüpheli araca güvenlik güçlerimizce durması yönünde ikaz yapılmış ve araçtan inmesi için sesli uyarıda bulunulmuştur. Bahse konu araçta bulunan leşker kıyafetli 1 şahıs güvenlik güçlerimize ateş açmak suretiyle saldırı girişiminde bulunmuş olup, güvenlik güçlerimizce anında ateşle karşılık verilmesi sonucu şahıs vurularak etkisiz hale getirilmiştir. Güvenlik güçlerimizde herhangi bir can ve mal kaybı yaşanmamıştır."*

21 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Karakoç Üs Bölgesi çevresinde askerlerin arama tarama faaliyeti yaptığı sırada çıkan çatışmada, 1 asker *(Elazığ nüfusuna kayıtlı uzman asker Enes Sakınç)* yaşamını yitirdi.

23 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Çiçekli köyü kırsalında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandı. Yaralı askerler hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Çatışmada, 1 HPG militanı yaşamını *(Kemal Berxwedan kod isimli Agit İpek)* yitirdi.

24 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır- Bingöl karayolu üzerinde jandarma ekiplerinin yola tuzaklanmış el yapımı bir patlayıcıyı imha ettikleri sırada, fırlayan şarapnel parçasının isabet etmesi sonucu 1 asker yaralandı. Yaralı asker, hastaneye götürülerek tedavi altına alındı.

24 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi Kato Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 Özel Harekât polisi yaralandı. Hastanede tedavi altına alınan yaralı polislerden biri *(Mesut Yılmaz-25 yaş)* yaşamını yitirdi.

25 Mayıs 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesi kırsalı Tendürek Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada 3 uzman çavuş ve 1 güvenlik korucusu yaşamını yitirdi. 3 asker yaralandı. Yaralı askerler hastaneye sevk edilerek tedavi altına alındı.

25 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Koçtepe bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, bir asker yaşamını yitirdi.

26 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca İlçesi Avuş Tepe Bölgesinde gerçekleşen bombalı saldırıda, 1 uzman çavuş yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Bitlis ili Hizan ilçesi kırsalında gerçekleşen bombalı saldırıda, 1 uzman çavuş yaralandı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Zana Beritan kod isimli Musa Argış)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 asker yaralandı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesi Yedibölük köyü mevkiinde, Gümüşörgü Jandarma Karakolu'ndaki askerlere yemek götüren sivil bir aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 1 yurttaş *(İdris Yüksel-26 yaş)* yaşamını yitirdi, 1 yurttaş *(İlyas Çetinbaş-45 yaş*) ağır yaralandı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesi Akmeşe mevkiinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi, 1 asker yaralandı. Yaralı asker kaldırıldığı Siirt Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

27 Mayıs 2017 tarihinde Van ili Çatak ilçesi kırsalında gerçekleşen hava bombardımanında 4 HPG militanının *(Bedran Yoldaş kod isimli Metin Özdemir, Demhat Faraşin kod isimli Abdurrahim Aslan, Rubat Welat kod isimli Sinan Altunköprü, Simko Koçer kod isimli Mustafa Uras)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde kırsalında güvenlik güçlerine yönelik gerçekleştirilen saldırıda, 1 HPG militanının *(Andok Zagros kod isimli Ümit Acar)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Ovacık ilçesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Rohat Nurhak kod isimli Mehmet Şiş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesine bağlı Mezopotamya Mahallesi'nde devriye gezen zırhlı aracın geçişi esnasında meydana gelen patlamada, 2 polis yaralandı.

31 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 4 asker ve 1' güvenlik korucusu yaralandı. Helikopter ile hastaneye kaldırılan askerlerden 3'ü yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

31 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır Lice, Hazro, Kocaköy ve Dicle ilçelerinde bulunan 59 mahallede/köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ilanı ardından başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanın *(Azad Roni kod isimli Barış Kaya, Zerdeşt Tolhildan kod isimli Vahit Kerimi)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Mardin İl Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada, **1- 30 Mayıs 2017** tarihleri arasında **Mardin ili Nusaybin ilçesi** Dicle, Fırat, Abdullkadirpaşa ve Yenişehir

mahallelerinde yapılan arama sonucu hafriyatların arasında bir cenazenin bulunduğu belirtildi. Açıklamada, bulunan cenazenin kimliğine dair herhangi bir bilgi yer almadı.

01 Haziran 2017 tarihinde Dersim ili Çemişgezek ilçesine bağlı Gözlüçayır köyü kırsal alanında çıkan arazi arama tarama faaliyete yapan güvenlik güçlerine yönelik gerçekleşen bombalı saldırıda, 1 asker yaralandı. Yaralı asker, hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

04 Haziran 2017 tarihinde Muş iline bağlı Sağlık Köyü kırsal kesiminde sürdürülen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 5 güvenlik korucusu yaralandı. Yaralılar ambulanslarla Muş Devlet Hastanesine götürüldü.

04 Haziran 2017 tarihinde Erzincan ili Kemah ilçesi Oluk Vadisi civarlarında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Rênas Rojhat Serhildan kod isimli Zilan Eye)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi karayolunda askeri araca yönelik gerçekleşen roketli saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdi, 6 asker yaralandı.

07 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde, 14 Aralık 2015 ile 2 Mart 2016 tarihleri arasında ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında çıkan çatışmalarda yaşamını yitirdiği tahmin edilen bir kişiye ait cenaze, çatışmaların ardından TOKİ konutlarının inşa edildiği bölgede bulundu. Kimliği belirlenemeyen cenaze, otopsi için İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

07 Haziran 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesine kırsal bölgede çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Berçem Roj kod isimli Ayşe Ayhan, Demhat Colemerg kod isimli Fikri Düşkün, Reber Barbeş kod isimli Özgür Oskan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi. 1 asker ise yaralandı. Askeri helikopterle Van YYÜ Araştırma Hastanesi'ne sevk edilen yaralı asker, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

07 Haziran 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesi Meydan Dağı kırsalında operasyon başlatan özel hareket askerlerin geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 2 Uzman Çavuş yaralandı. Yaralı askerler, Tunceli Devlet Hastanesine kaldırıldı.

07 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesine bağlı *Kısmetli, Kılavuz ve Değerli* mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının ardından bölgede başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı.

07 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Dağlıca bölgesinde, arazi arama tarama faaliyeti sırasında 1 güvenlik korucusu *(Refik Babat-34 yaş)* mayına bastı. Meydana gelen patlamada ağır yaralanan korucu, helikopterle Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Müşahade altına alınan güvenlik korucusunun durumun ağır olduğu ve bir bacağını kaybettiği bildirildi.

09 Haziran 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesi Bekirhan beldesinde jandarma karakoluna yönelik bombalı araçla düzenlenen saldırıda, 2 asker yaralandı. Yaralı askerler hastaneye götürülerek tedavi altına alındı. Yaralı askerlerden 1'i *(Uzman Çavuş Soner Fazlıoğlu)* ***10 Haziran 2017 tarihinde,*** diğer asker *(Uzman Çavuş Ali Gülnar)* ise ***16 Haziran***

2017 tarihinde, yaşamını yitirdi. Saldırıyı gerçekleştiren HPG militanı yaşamını *(Çekjin Elih kod isimli Ahmet Seçkin)* yitirdi.

09 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Merkeze bağlı Balveren Beldesi yakınlarında bulunan Milli Jandarma Karakolu'nun üs bölgesi noktalarında nöbet tutan askerlere yönelik uzun namlulu silah ile roketatarlı saldırı düzenlendi. Saldırı ardından çıkan çatışmada, 2 asker *(Uzman Çavuş Tuncay Zengin, Uzman Çavuş Sefa Tiftik)* yaşamını yitirdi, 3 asker yaralandı. Yaralı askerler helikopterler ile Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

11 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca İlçesi Güven Dağı'nda bulunan askeri üs bölgesine, HPG militanları tarafından gerçekleştirilen havan saldırısında 6 asker yaralandı.

11 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri-Çukurca karayolunda Şine Köprüsü civarında mayın araması yapan güvenlik korucularına yönelik uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 1'i ağır 3 güvenlik korucusu yaralandı. Yaralılar, Hakkâri Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

11 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine bağlı Yeniyazı köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, bir uzman çavuş yaşamını yitirdi.

11 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Cudi Dağı bölgesinde bulunan Kemerli köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker ve 2 güvenlik korucusu yaralandı. Şırnak Devlet Hastanesi'nde tedavi altına yaralı güvenlik korularından 1'i *(Abdurrahman Avcı)* kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

12 Haziran 2017 tarihinde Dersim ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Baz Çiya kod isimli Şahin Kara, Rojevin Sidem kod isimli Tuba Gül)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Haziran 2017 tarihinde Siirt ili Herekol bölgesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Rêgeş Mişare kod isimli Mehmet Adıgüzel)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli İlçesi Derecik Umurlu Tepe Üs Bölgesine düzenlenen saldırıda, 5 güvenlik korucusu yaralandı. Yaralı korucular, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı.

12 Haziran 2017 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 4 HPG militanının *(Argeş Beroji kod isimli Hikmet Taş, Bawer Rubat kod isimli İzzet Yalçın, Delila Tendürek kod isimli Melek Batur, Roni Feraşin kod isimli Emrah Teker)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine bağlı Yeniyazı köyü kırsalında askeri aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 1 uzman çavuş yaşamını yitirdi.

13 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine bağlı Yeniyazı köyü kırsalında çıkan çatışmada, 2 asker de yaralandı. Bingöl Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alınan yaralı askerlerden 1'i kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

13 Haziran 2017 tarihinde Van ili Gevaş ilçesi Artos Dağı bölgesinde çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Çekdar Brusk kod isimli Yıldırım Bozkurt, Karker Êriş kod isimli Abdülselam Saydan)* yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

17 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi Güven Dağı bölgesinde sürdürülen askeri operasyon sırasında, yola döşenen EYP'ye basması sonucu 2 asker yaşamını yitirdi, 7 asker yaralandı. Çatışmada 1 HPG militanının *(Mazlum Nusaybin kod isimli Cengiz Aydın)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Haziran 2017 tarihinde Erzurum'un Şenkaya kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HGP militanının *(Haki Ari kod isimli Yasin Atsak)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Haziran 2017 tarihinde Dersim ili Nazımiye ilçesi kırsalında operasyona başlatan ilçe jandarma komutanlığına bağlı birliklere HPG militanları tarafından roketatar ve uzun namlulu silahlarla ateş açıldı. Saldırı ardından çıkan çatışmada 1 asker yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı.

19 Haziran 2017 tarihinde Saat 23.00 sularında, **Hakkâri** 2'nci Hudut Tugay Komutanlığında görevli personelin Çukurca'dan Van'a intikali sırasında, roketatar ve uzun namlulu silahlarla saldırı düzenlendi. Saldırıda 1 asker yaşamı yitirdi, 6 asker yaralandı. Yaralı askerler, hastaneye sevk edilerek tedavi altına alındı.

19 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında Dibekköy kırsalında çıkan çatışmada, 1 asker *(Uzman Çavuş Ramazan Bahşiş)* yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı.

19 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 asker ve 2 güvenlik korucusu yaralandı. Yaralılar, olay yerine gelen helikopterle hastaneye götürüldü.

19 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesinde kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Hawar Piro kod isimli Perushan Aslan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

20 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri-Çukurca karayolunda askeri konvoyun Vani iline intikali sırasında HPG militanları tarafından gerçekleştirilen roketli saldırıda, 1 yüzbaşı yaşamını yitirdi, 5 asker yaralandı. Yaralılar askerler, bölgeye sevk edilen ambulanslar ile Hakkâri Devlet Hastanesi götürüldü.

21 Haziran 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesine bağlı Bilgili köyü yakınlarında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusu *(Abdurrahman Dündar)* yaşamını yitirdi.

22 Haziran 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan İlçesi Anadere bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandı. Yaralı askerler, bölgeden alınarak Bitlis-Tatvan Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Yaralı askerlerden 2'si yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

23 Haziran 2017 tarihinde Siirt ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG *(Herekol Agır kod isimli Cemal Yalçın)* militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine bağlı Yeni yazı köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında, askerleri geçişi esnasında gerçekleşen bombalı saldırıda 3 asker yaralandı. Askerlerden 2'si Bingöl Devlet Hastanesine götürülürken, Elazığ Fırat Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırılan ağır yaralı asker *(Piyade Üstteğmen Arif Kalafat-26 yaş)* kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

25 Haziran 2017 tarihinde Van ili merkez İpekyolu İlçesi'ne bağlı Selim Bey Mahallesi Tebriz Kapı bölgesi ihbar üzerine gece 00.00'dan itibaren onlarca zırhlı araçla ablukaya alındı. Ablukaya alınan mahallede gece saat 03.00'ten sabah 07.00'a kadar 7. sokakta bulunan evler ve bahçelerin arasında çatışma çıktı. Çıkan çatışmada 2 örgüt militanının yaşamını yitirdiği iddia edildi.

26 Haziran 2017 tarihinde Elazığ ili Karakoçan ilçesi Yeşilbelen köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 asker yaralandı. Helikopterle Bingöl Devlet Hastanesine götürülen yaralı 2 askerden 1'i kurtarılmayarak yaşamını yitirdi. Çatışmada 2 HPG militanının *(Fırat Dicle kod isimli Cihan Bülbül, Rüstem Cudi kod isimli Faruk Kere)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Haziran 2017 tarihinde Erzincan ili Kemah İlçesi kırsalında çıkan çatışmada, 4 HPG militanının *(Demhat Soreş kod isimli Ferdi Ulutaş, Dilgeş Muş kod isimli Mehmet Güler, İsyan Viyan kod isimli Esma Erkek, Ronahi Rızgar kod isimli Mizgin Akdoğan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli İlçesi Tekeli-Gedik Tepe bölgesi 2867 rakımlı tepeye, havan ve doçka silahlarla gerçekleşen saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdi.

27 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Milli Jandarma Komando Taburu'na bağlı üs bölgesine yemek götüren askeri araca uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 3 asker ağır yaralandı. Şırnak Devlet Hastanesi'nde kaldırılan yaralı askerlerin, kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

28 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca İlçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 özel harekât polisinin *(Mevlüt Dündar-25 yaş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

28 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan ve 3 gün boyunca süren çatışmalarda, 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamın yitiren militanların isimleri şöyle: *Salih Kılıç kod isimli Mehmet Doğan, Farqin Demhat kod isimli Hakan Özünlü, Deştî Artim kod isimli Şakir Özaydın, Serhildan İzmir kod isimli Hakan Kızıl.*

29 Haziran 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Ömer Colemerg kod isimli Emrullah Yalçın, Şiyar Mazlum kod isimli Alişer Kuday)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Karlıova ilçesi kırsalında gerçekleşen bombardımanda, 2 HPG militanının *(Rodi Haki kod isimli Yakup Beydüz, Serhildan Andok kod isimli Ozan Tatlı)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Tekoşer Herekol kod isimli Ahmet Özgür)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Ekim ayında Şırnak ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Serdem Bedel kod isimli Faik Güçlü)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 2016 yılının Kasım ayında Şırnak ili kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Zelal Amargi kod isimli Yekbun Kırkağaç, Zilan Dilxwaz kod isimli Songül Kolanç)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Amed Zilan kod isimli Sadık Altun)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

01 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Sidar Adıl kod isimli Mehmet Zafer Çiçek)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

02 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Leheng Biryar kod isimli Hadi Emini)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

02 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili karayolunda çıkan çatışmada 3 HPG militanının *(Andok Ararat kod isimli Barış Yılmaz, Çekdar Garisi kod isimli Selami Temelkuran, Merwan Gabar kod isimli Vedat Aktoğ)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

02 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 5 HPG militanının *(Cemal Serhat kod isimli Hasan Bılıkanlu, Hogir Botan kod isimli Bayram Şapur, Sinan Tolhildan kod isimli İlyas Aydın, Ziya Çiyager kod isimli Özgür Can, Rojhat Botan kod isimli Nurettin Kültür)* yaşamını yitirdiği öğrenildi. 1 HPG militanın da yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

02 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Hilal Beldesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 güvenlik korucusunun yaşamını yitirdiği, 3 güvenlik korucusunun yaralandığı öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Muş ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan ve 2 gün boyunca süren çatışmalarda, 1 HPG militanının *(Axin Avesta kod isimli Fatma Atagören)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi Seytu Dağı bölgesinde meydana gelen patlamada 1 askerin *(Uzman Çavuş Oğuzhan Sezer)* ağır yaralandığı, askeri helikopterle götürüldüğü Hakkâri Devlet Hastanesinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesine bağlı Güzeldere mevkiinde, zırhlı askeri aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada ve ardından çıkan çatışmada, 1'i ağır

olmak üzere 2 askerin yaralandığı öğrenildi. Ağır yaralı asker *(Uzman Çavuş Emrah Ceylan)* tedavi gördüğü hastanede, ***06 Temmuz 2017 tarihinde*** yaşamını yitirdi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesi karayolunda çıkan çatışmada 2 HPG militanının *(Rojan Başkale kod isimli Revşan Utuş, Zinar Berxwedan kod isimli Erol Yetiş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Bingöl ili Karlıova ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan ve 3 gün boyunca devam eden çatışmalarda, 4 HPG *(Azad Evindar kod isimli Bilal Aras, Bawer Serhat kod isimli Asim Uğun, Diren Bitlis kod isimli Adem Deniz, Sorxwin Şiyar kod isimli İstek Çetin)* militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

04 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi Güvendağı bölgesinde çıkan çatışmada, 3 askerin yaralandığını öğrenildi.

04 Temmuz 2017 tarihinde Kandil bölgesine yönelik düzenlenen hava bombardımanında 5 HPG militanının *(Andok Amanos kod isimli Mehmet Özhanoğlu, Berxwedan Silopi kod isimli Musa Bayram, Seher Çağla kod isimli Ayten Güneri, Stera Jiyan kod isimli Sultan Oruç, Şaho Dalaho kod isimli Can Sivan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Temmuz 2017 tarihinde Bingöl ili Yayladere ilçesi Gökçedalı köyü kırsalında askerlere yönelik düzenlenen bombalı saldırıda, 1 asker yaralandı.

06 Temmuz 2017 tarihinde Kars ili Kağızman ilçesi kırsalında başlatılan asker operasyonda gerçekleşen bombardımanda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanları isimleri şu şekilde: *Botan Eriş kod isimli Ömer Özerk, Simko Agiri kod isimli Mehmet Birgül, Taylan Özgür kod isimli Ferit Polat, Dara Hemzê kod isimli Serhat Boztaş, Armanc Karayazı kod isimli Aykut Özmen.*

06 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 2 HPG militanının *(Aşkan Eftelya kod isimli Dik, Şiyar Serxwebun kod isimli Abdulsamet Aktan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

07 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Ruken Kato kod isimli Gülşin Özdemir)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

09 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Dilgeş Amed kod isimli Ahmet Barış Türk, Mehmet Bakır Başboğa)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

09 Temmuz 2017 tarihinde Bitlis ili Hizan-Tatvan karayolunun Hazra Deresi mevkiinde askeri aracın geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda, 2 asker yaşamını yitirdi, 1 asker yaralandı.

10 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesinde bulunan Orman Hudut Tabur Komutanlığı'na HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 1 askerin yaşamını yitirdiği, 2 askerin yaralandığı öğrenildi.

12 Temmuz 2017 tarihinde Bingöl ili Yayladere ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Cotkar Karker kod isimli Razaman Arslan, Hozan Avareş kod isimli Maşuk Sarışın, Memyan Derik kod isimli Şeyhmus Güzel)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır kırsalında çıkan çatışmada 4 HPG *(Agit Simko kod isimli Yusuf Reşidi, Bager Felek Kop kod isimli Vedat Yılmaz, Serhat Baz kod isimli Yakupt Tataş, Serhildan Mahir kod isimli Mehmet Reşit Tunç)* militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili merkez Çiçekli köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 asker yaralandı.

13 Temmuz 2017 tarihinde Kandil bölgesine yönelik düzenlenen hava operasyonunda, 1 HPG militanının *(Delil Qamışlo kod isimli Agîd Saruhan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Aktütün bölgesinde, güvenlik korucularının içerisinde bulunduğu araca HPG militanları tarafından saldırıda bulunuldu. Saldırı ardından çıkan çatışmada 1 güvenlik korucusu yaşamını yitirdi, 2 güvenlik korucusu yaralandı.

16 Temmuz 2017 tarihinde Bingöl ili Yayladere ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 1 HPG militanı yaralı olarak yakalandı.

17 Temmuz 2017 tarihinde Bitlis ili kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Çiya Koçer kod isimli Ali Ulaş, Sofi Hizan kod isimli Sefter Yılmaz)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesi Esendere Beldesi'ne bağlı Ovaiçi (Basan) köyü yakınlarında askeri aracın geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda, 4'ü ağır olmak üzere 17 askerin yaralandığını öğrenildi.

17 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesinde çıkan çatışmada, 2 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Cesur Botan kod isimli Ramazan Ekinci, Leşker Cudi kod isimli Metin Tetik)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

19-21 Temmuz 2017 tarihleri arasında Dersim ili kırsalında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının *(Cesur Dersim kod isimli Celal Aşkın, Çekdar Dersim kod isimli Tuncay Güngörmüş, Gelhat Arin kod isimli Metin Özkan, Jehat Serhat kod isimli Ahmet Er, Rojhat Van kod isimli Senar Aslan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

19 Temmuz 2017 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Demirkapı köyü yakınlarından çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Bawer Malazgirt kod isimli Kasım Yanık, Murat Partizan kod isimli Ahmet Acar)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

20 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Mazgirt ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Agır Çiya kod isimli Davut Osmanpur, Seyit Rıza Bilican kod isimli Ferhan Şahin)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Nazmiye ilçesine bağlı Han köyü yakınında devam eden askeri operasyonda sırasında, kopra tipi helikopterlerle bombalanan bölgede Ercan Güneş isimli bir yurttaşın yaşamını yitirdiği öğrenildi. Güneş'in cenazesi Tunceli Devlet Hastanesi Morgu'nda götürüldü.

24 Temmuz 2017 tarihinde Siirt ili Baykan ilçesine bağlı Çukurca köyü kırsalında askeri zırhlı aracın geçişi sırasında düzenlenen bombalı saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdi. 1 asker ve güvenlik korucusu yaralandı.

24 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Tavge Emek kod isimli Şükran Terlok, Agit Bitlis kod isimli Mahmut Ercek, Asmin Zağros kod isimli Sühayla Akkuş, Kemal Amed kod isimli Hasan Güneş, Koçer Devrim kod isimli Cuma İmen, Rojhat Siyabend kod isimli Fırat Adugit.*
NOT: Yaşamını yitiren militanlardan Cuma İmen'e ait olduğu iddia edilen ve askerler arasında her iki kolundan tutulmuş ve üst bölgesinin çıplak olduğu fotoğraflar sosyal medya araçlarında yayınlandı. Yaşamını yitiren militanın sağ yakalandıktan sonra infaz edildiği iddia edildi.

25 Temmuz 2017 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş ve 1 korucu yaralandı. Yaralı asker ve korucu, helikopterle Siirt Devlet Hastanesi'ne görülerek tedavi altına alındı.

27 Temmuz 2017 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanın *(Pale Kawa kod isimli Mahsum Polat)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

28 Temmuz 2017 tarihinde Siirt kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Agit Ferigi kod isimli Mavut Çoldu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

01 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında gerçekleştirilen bombalı saldırıda, 1'i binbaşı 2 asker yaşamını yitirdi.

02 Ağustos 2017 tarihinde Dersim ili kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Baran Jiyan kod isimli Okan Oğurlu, Serhat Sadık kod isimli Şiyar Yalçınkaya)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Ağustos 2017 tarihinde Bingöl'ün Adaklı ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Nizar Şiyar kod isimli Nesim Yerbasan)* yaşamının yitirdiği öğrenildi.

06 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında operasyona çıkan güvenlik güçlerine yönelik gerçekleşen saldırının ardından çıkan çatışmada, 1 özel harekât polisi yaşamını yitirdi, 1 özel harekât polisi de yaralandı.

06 Ağustos 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Şervan Azad kod isimli Hasan Yaman, Sara Beritan kod isimli Zeynep Çelik, Rozerin Serhat kod isimli Rabia Güneş)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

08 Ağustos 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesindeki Bagok Dağı bölgesinde bulunan Gürün Jandarma Karakoluna, uzun namlulu silahlarla ateş açıldı. Saldırıda, 1 uzman çavuş yaralandı. Yaralı asker, İlçe Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı.

08 Ağustos 2017 tarihinde Bingöl'ün Şenyayla kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının yaşamını *(Azad Siser kod isimli Mehmet Akdin, Rojhat Andok kod isimli Yüksel Çiçek)* yitirdiği öğrenildi.

09 Ağustos 2017 tarihinde Siirt ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Dilşer Kaniwar kod isimli Ekber Abdal, Koçer Çiyager kod isimli Cihan Çelik, Mahmut kod isimli Mehmet Kurhan) yaşamını yitirdiği öğrenildi.*

09 Ağustos 2017 tarihinde Dersim ili Mazgirt ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Renas Iğdır kod isimli Muzaffer Abuşka)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı Yafes mahallesinde, gece saatlerinde devriye gezen zırhlı polis aracına yönelik gerçekleştirilen bombalı saldırıda, 4 polis memuru yaralandı.

11 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Namaz Dağı bölgesinde bulunan askeri üs bölgesine uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, bir asker yaralandı. Yaralı asker tedavi için Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Çatışmada 1 HPG militanının *(Bawer Mawa kod isimli Emin Yakup)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Ağustos 2017 tarihinde Tunceli (Dersim) ili Merkez Çiçekli köyü kırsalında operasyona çıkan Jandarma Özel Hareket askerleri (JÖH) ile PKK militanları arasında çatışmada çıktı. Çıkan çatışmada bir astsubay yaşamını yitirdi, 2 asker yaralandı. Yaralanan askerler bölgeden helikopterlerle alınarak, Fırat Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırılırdı.

12 Ağustos 2017 tarihinde Batman ili Sason ilçesi kırsalında askeri aracın geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda, 2 asker yaşamını yitirdi.

14 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Altınsu (Şapatan) köyünde inşa edilen kalekola malzeme taşıyan kamyonun geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 2 kişi hayatını kaybetti.

14 Ağustos 2017 tarihinde Dersim iline bağlı Ok köyü kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Bager Dersim kod isimli Direnç Duman)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

15 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Başkale İlçesinde bulunan Başkale İlçe Jandarma Komutanlığı'na akşam saatlerinde havanlı saldırı gerçekleşti. Saldırının ardından, kısa süreli çatışma yaşandı. Çatışmada 12 yaşlarında E.Ş. isimli kız çocuğunun, ayağından yaralandığı öğrenildi. İlçe Devlet Hastanesi'ne, ardında da Van'a sevk edilen yaralı çocuk, tedavi altına alındı. Tedavisi tamamlana yaralı çocuk, ***23 Ağustos 2017 tarihinde*** taburcu edildi.

16 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Namaz Dağı bölgesinde bulunan Güneyçam köyünde çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi. Yaşamını yitiren askerin cenazesi, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

16 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Masiro Givera kod isimli Helmet Muhammed)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Aktütün köyünde korucuların kullandığı yol üzerinde meydana gelen patlamada, 2 korucu yaşamını yitirdi, 1 korucu ise yaralandı. Yaşamını yitiren ve yaralananlar bölgeye çağrılan helikopterlerle hastaneye götürüldü. Bölgede operasyon başlatıldı.

19 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kocaköy ilçesi Şaklat köyü yakınlarında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Roger Helkız kod isimli Akif Abay)* yaşamının yitirdiği öğrenildi.

19 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 4 HPG militanı *(Agit Colemerg kod isimli Ayhan Bul, Aras Başkale kod isimli Metin Esen, Bahoz Hevidar kod isimli Evliya Yavan, Rızgar Elbak kod isimli Doğan Durmaz)* yaşamını yitirdi.

21 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 4 HPG militanının *(Berxwedan Şax kod isimli Ümit Karabulak, Ekin Devrim kod isimli Nevin Özalp, Gelhat Geliye Zilan kod isimli Abdullah Demir, Givara kod isimli Xalit Nasi)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesine bağlı İslamköy (Quye) kırsalında çıkan çatışmada, bir köy korucusu yaralandı.

22 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi Çobanpınar köyünde, askeri aracın geçişi sırasında gerçekleştirilen bombalı saldırıda, 2 asker yaralandı. Patlamanın yaşandığı bölgede operasyon başlatıldı.

22 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Serhildan Malatya kod isimli Utki Canbakır)* yaşamının yitirdiği öğrenildi.

23 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Hogir Bakustan kod isimli Uğur Daşkan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi kırsalında başlatılan operasyonda hava bombardımanın da, 2 kadın HPG militanının *(Sarina Zeryan kod isimli Hatice İnce, Tekoşin Baran kod isimli Şilan Canan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Amed Dêrcal kod isimli Aydın Cemiloğlu, Sidar Azadi kod isimli Rıdvan Yalkın)* yaşamının yitirdiği öğrenildi.

26 Ağustos 2017 tarihinde Erzincan ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Özgür Pir kod isimli Vedat Sümer)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Ağustos 2017 tarihinde Bitlis'in Mutki ilçesinde kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Navdar Ruhat kod isimli Maşallah İnan, Welat Norşin kod isimli Ümit Erez)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Ağustos 2017 tarihinde Van'ın Başkale ilçesi kırsalında başlatılan operasyonda hava bombardımanın da, 1 HPG militanının *(Cemil Şax kod isimli Aydın Öcal)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Ağustos 2017 tarihinde Maraş ili Nurhak ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Arteş Çiya kod isimli Oğuz Aksu)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesinde kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Givara Zınar kod isimli Yunus Öztürk, Piro Amed kod isimli Abdullah Sönmez)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Ağustos 2017 tarihinde Bingöl ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 köy korucusu *(Nesip Özen)* yaşamını yitirdiği, 1 köy korucusunun ise *(Nihat Çelik)* ağır yaralandığı öğrenildi.

31 Ağustos 2017 tarihinde Bingöl kırsalında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Şerzan Siverek kod isimli Cengiz Geçkoy)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

02 Eylül 2017 tarihinde Dersim ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanlarının *(Argeş Çekdar kod isimli Mehmet Emin Özdemir, Armanç Fırat kod isimli Yusuf Yaşar, Kurtay Zağros kod isimli Salman Oğuz)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Bağlan (Mişiref) başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Dijwar Botan kod isimli Mehmet Barkın)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesinde kırsalında PKK militanları tarafından gerçekleştirilen roketatarlı saldırı sonucu, 1 askerin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

04 Eylül 2017 tarihinde Şırnak ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Felat Nerexi kod isimli Vedat Kılınç, Sadık Botan kod isimli Hasan Olca)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Eylül 2017 tarihinde Muş ili Derik köyü yakınlarında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada 4 HPG militanının *(Çiyager Ergani kod isimli Mehmet Sait Akın, Deniz Derelok kod isimli Rejin Sıtkı, Jiyan Andok kod isimli Bahar Menteş, Koçer Cudi kod isimli Mehmet Elçik)* yaşamını yitirdiği öğrenildi. Çatışmada, 1 HPG militanını ise yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

07 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanını yaşamının *(Lezgin Amed kod isimli Ömer Ekici, Rumet Boynate kod isimli Metin Kaplan, Zana Farqin kod isimli Sedat Bilir)* yitirdiği öğrenildi.

08 Eylül 2017 tarihinde Bingöl ili Adaklı ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 askerin *(Astsubay Mustafa Sefa Kök-Yaş 25)* yaşamını yitirdiği, 1 askerin ise yaralandığı öğrenildi. Bingöl Valiliği'nden konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"08 Eylül 2017 günü saat 19.15 sıralarında Bingöl İli Adaklı ilçesi Devlik Tepe Bölgesinde icra edilen operasyon esnasında bir grup PKK/KCK Terör Örgütü mensubu ile silahlı çatışma çıkmıştır. Çıkan çatışmada; (1) Astsubay ağır, (1) uzman erbaş ise hafif şekilde yaralanmıştır. Yaralı askerler helikopter ile çatışma bölgesinden tahliye edilerek Elazığ Fırat Üniversitesi Araştırma Hastanesinde tedavi altına alınmıştır. Ağır yaralanan Astsubay yapılan tüm müdahalelere rağmen şehit olmuştur."*

08 Eylül 2017 tarihinde Muş ili kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Serxwebun Batman kod isimli Engin Yılmaz)* yaşamını yitiridiği öğrenildi.

09 Eylül 2017 tarihinde Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Dokuzkaya bölgesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Bawer Faraşin kod isimli Sinan Aslan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı Duru Karakolu'na yönelik düzenlenen bombalı saldırıda, 1 askerin yaralandığı belirtildi. Saldırıya gerçekleştiren 1 HPG militanının *(Tekoşin Azad kod isimli Zelal Kartal)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Eylül 2017 tarihinde Muş ili kırsalında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının *(Aslan Amed kod isimli Hüseyin Akçiçek)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesinde kırsalında bir askeri üsse HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 3 askerin yaralandığı öğrenildi.

17-18 Eylül 2017 tarihinde Siirt ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında yapılan hava bombardımanında, 13 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Şervan Azad kod isimli Mehmet Siraç Alp, Ayten Derik kod isimli Çiğdem Açlan, Bahoz Tolhidan kod isimli Bahoz Cefer, Erdal Munzur kod isimli Mesut Oktan, Eşref Kurtay kod isimli Erdal İşbilir, Evrim Şahin kod isimli Ruken Bilen, Jinda Fırat kod isimli Berfin Caymak, Kurtay Faraşin kod isimli Sedat Akdağ, Roj Givera kod isimli Hevidar Faris, Simko Leylax kod isimli Hemin Alipenah, Şahin Amed kod isimli Vezir Akçiçek, Şervan Nurhak kod isimli Ferhat Köşker, Zeynep Asya kod isimli Gülcan Arık.*

18 Eylül 2017 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi kırsalında güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş yaşamını yitirdi.

19 Eylül 2017 tarihinde Tunceli'nin (Dersim) Pülümür ilçesinde bulanan Kırmızıköprü Karakoluna yönelik eylem hazırlığında bulunan 1 HPG militanının *(Yılmaz Amed kod isimli Rıza Çaçan)* askerlerle girdiği çatışmada yaşamını yitirdiği öğrenildi.

19 Eylül 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Yılmaz Amed kod isimli Rıza Çaçan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinin Dağlıca Köyü Üçkardeş mezrasında güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi. 2'si ağır 5 asker de yaralandı. Yaralı askerler helikopterle Yüksekova Devlet

Hastanesine kaldırıldı. Aynı gün, Yüksekova ilçesi Onbaşılar köyü Dereiçi mezrasında askeri malzeme taşıyan konvoyun geçişi esnasında gerçekleştirilen bombalı saldırıda yaralanan 1 asker *(Ulaştırma Uzman Çavuş Halim Ünal- 42 yaşında)*, Yüksekova Devlet Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

21 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Buzul Dağı bölgesinde yürütülen askeri operasyon sırasında güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi, 4 asker de yaralandı.

22 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesinde kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Serxwebun Gabar kod isimli Ali Damar)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22-23 Eylül 2017 tarihinde Elazığ'ın Karaçoban ilçesi kırsalında çıkan çatışmada 5 HPG militanının *(Dersim Ferhat kod isimli Burak Aydemir, Haydar Aşil Nolan kod isimli Ümit Polat, Mahsum Yılmaz kod isimli Gürkan Dinç, Şoreş Kato kod isimli Dilgeş Durmuş, Yılmaz Amed kod isimli Bayram Yılmaz)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Eylül 2017 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi kırsalında başlatılan operasyonda sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Zilan Adar kod isimli Emine Yorulmaz, Cenfada Legerin kod isimli Ferhat Aydemir, Xebat Mamxori kod isimli Sinan Kahraman)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesinin Irak sınırındaki 2 bin 867 rakımlı Tekeli Üs bölgesine yönelik HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 1 asker *(Sözleşmeli er Sercan Fidan)* ile 1 sivil yurttaş yaşamanı yitirdi. 2 asker ise yaralandı. Yaralı askerler, helikopterle Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, şunlar belirtildi: *"23.09.2017 günü ilimiz Şemdinli İlçesi Tekeli Taburu'na bağlı 2 bin 867 rakımlı tepeye sınırın Irak tarafından bölücü terör örgütü mensuplarınca yapılan havan, roket ve doçka atışı sonucu, modüler üs bölgesi çalışmasında görevli 1 işçi ve bölge emniyetinden sorumlu 1 askeri personel şehit olmuştur, 2 askeri personel ise yaralanmıştır. Yaralı personellerin tedavileri sevk edildikleri Yüksekova Devlet Hastanesinde devam etmektedir. Bölgede geniş çaplı operasyon başlatılmış olup, konu ile ilgili adli tahkikat devam etmektedir."*

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesi Boyunlu köyü bölgesinde güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 3 asker yaralandı. Hastaneye götürülen yaralılardan biri *(Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar),* tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdi. Konuya ilişkin Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklama şu şekilde: *"Kocaköy ilçesi Boyunlu köyü bölgesindeki operasyonel faaliyetin bitmesini müteakip, içerisinde Kocaköy İlçe Jandarma Komutanı Jandarma Binbaşı Harun Yılmaz ve Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar'ın bulunduğu aracın Boyunlu köyünden Gözebaşı köyüne intikali esnasında, Gözebaşı köyü mevkiinde bir araçtan ateş açılmıştır. Açılan ateşe ateşle karşılık verilerek çıkan çatışma sonucunda, Kocaköy İlçe Jandarma Komutanı Jandarma Binbaşı Harun Yılmaz ve Jandarma Astsubay Başçavuş Kenan Meercimek'in hafif, Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar'ın ise ağır şekilde yaralanmıştır. Yaralılardan, Jandarma Binbaşı Harun Yılmaz ve ve Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar Diyarbakır Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'ne helikopterle tahliye edilmişlerdir. Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar, Diyarbakır Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'nde ameliyata alınmış olup, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak şehit olmuştur."*

26 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ve Şemdinli ilçeleri kırsal bölgelerinde çıkan çatışmalarda 3 HPG militanının *(Şaban Masiro kod isimli Süphan Bal, Şiyar Yılmaz kod isimli Rıdvan Balta, Tolhildan Tekoşin kod isimli Saliha Karahan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

28 Eylül 2017 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi Güngören Köyü civarında çıkan çatışmada, 2 asker ve 2 köy korucusu yaşamını yitirdi. 8 güvenlik görevlisi de yaralandı.

29 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi Kuzey Irak sınırında güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 4 asker yaralandı. Helikopterle Şırnak Devlet Hastanesi'ne götürülen yaralılardan biri (Piyade Uzman Çavuş Yahya Car) kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

29 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçe merkezine yaklaşık 70 kilometre uzaklıkta bulunan Derecik Beldesi'nde köy korucuları ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 köy korucusu (İslam İrez) yaşamı yitirdi. 1 köy korucusu ise yaralandı.

29 Eylül 2017 tarihinde Şırnak ili kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Arjin Garzan kod isimli Nergiz Akşin, Kurtay Serhat kod isimli Yunus Diler, Şahan Roni kod isimli Bawer Irmak)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin ile Federe Kürdistan Bölgesi arasında bulunan sınır hattında çıkan çatışmada, 6'sı kadın 8 HPG militanının yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Gelhat Faraşin kod isimli Mehmet Şerif Turhan, Masuro Botan kod isimli Emrah Erdem, Pelin Sipan kod isimli Gamze Çelik, Amara Zilan Ararat kod isimli Seda Acar, Asmin Botan kod isimli Berçem Aslan, Berivan Amara kod isimli Dilan Karadağ, Jinda İmrali kod isimli Meroj Muhammed, Ronahi Sterk kod isimli Zeynep Remo.*

30 Eylül 2017 tarihinde Şırnak Bestler-Dereler bölgesinde yürütülen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 asker yaralandı.

01 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Cudi dağında bölgesinde askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 yüzbaşı ve 1 köy korucusunun yaşamını yitirdiği, 3 köy korucusunun da yaralandığı öğrenildi. Yaşamını yitirenler ve yaralıların, Şırnak Askeri Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

03 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Dr. Yusuf Azizoğlu Devlet Hastanesi yakınında, aracından indiği esnada gerçekleşen silahlı saldırıda Mehmet Kızılca (21) isimli uzman çavuş ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan Kızılca, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Olayın meydana geldiği bölgede operasyon başlatıldı.

04 Ekim 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesi Esendere beldesi Güvenli Mevkii'nde zırhlı aracın geçişi sırasında gerçekleşen bombalı saldırıda, 4 asker yaşamını yitirdi, 4 asker ise yaralandı. Yaralı askerler, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

06 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesinde bulunan Çirav Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında meydana gelen çatışmada, 1 askerin yaralandığı öğrenildi.

08 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Bayrambaşı köyü Seydankara mezrasına yaklaşık 2 kilometre mesafedeki kırsal alanda yürüyerek devriye görevi yapan güvenlik korucularına yönelik gerçekleşen bombalı saldırıda, 2 korucunun *(İhsan Gür, Cevat Bilgi)* yaşamını yitirdiği ve 1 korucunun *(Murat Bartev)* yaralandığı öğrenildi. Bartev, tedavi gördüğü GATA askeri hastanesinde ***11 Ekim 2017 tarihinde*** yaşamını yitirdi.

10 Ekim 2017 tarihinde Bitlis'in Mutki ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Ferhat Sipan kod isimli Baran Birdal)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Ekim 2017 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde Gergi Tepe üs bölgesinde çalışma yapan iş makinesine düzenlenen roketli saldırıda, 1 uzman çavuş yaralandığı ve helikopterle Hakkari Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

17 Ekim 2017 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesinin Sarısalkım köyü kırsal alanında akşam saatlerinde başlatılan operasyonda yaşanan çatışmalar sırasında, kobra tipi helikopterler tarafından yapılan bombardıman ardından haber alınamayan 27 yaşındaki Gökhan Keskin'in yaşamını yitirdiği, aynı köyde yaşayan Kadir Akar'ın ise kayıp olduğu belirtildi. Köylülerin kış hazırlıkları için odun topladığı kırsal alanda başlatılan operasyonda, bölgenin askerler tarafından abluka altına alınması ardından Keskin ve Akar'dan haber alınmadığı belirtildi. İlçe Jandarma Komutanlığı'na başvuran Keskin ve Akar'ın aileleri, yaşanan çatışmada Gökhan Keskin'in 2 ateş arasından kalarak yaşamını yitirdiğini söyledi. Ancak Akar'dan halen haber alınamıyor. Tunceli Valiliği tarafından yaşanan çatışmaya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"17 Ekim 2017 Tarihinde İlimiz Ovacık İlçesi Kırsalında Tunceli İl Jandarma Komutanlığımızca başlatılan operasyon kapsamında; bir grup terör örgütü mensubunun erzak temin ederken görülmesi üzerine güvenlik güçlerimiz ile teröristler arasında çatışma yaşanmıştır. Çıkan çatışmada teröristlere malzeme temin eden (1) işbirlikçi/kurye iki ateş arasında kalarak hayatını kaybetmiş, (1) işbirlikçi/kurye ve (2) terörist olay yerinden kaçmıştır."* Otopsi işlemleri için Tunceli Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Keskin'in cenazesinin, daha sonra Malatya Adli Tıp Kurumuna götürüldüğü öğrenildi.

20 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Amed Şevger kod isimli Yusuf Mutlu, Berçem Çilo kod isimli Nursel Oktay, Agit Koçer kod isimli Ahmet Güzün, Amed Avaşin kod isimli Uğurcan Soybelli, Sabri Tolhidan kod isimli Hüseyin Gözübüyük.*

21 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Gabar Dağı kırsalında başlatılan operasyonda hava bombardımanın da, 1 HPG militanının *(Azad Çiya kod isimli Rıdvan Erdoğan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

21 Ekim 2017 tarihinde Hakkari kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Devran Şoreş kod isimli Zekai Gültekin)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Ekim 2017 tarihinde Mardin'in Yeşilli ilçesinde gece saatlerinde devriye görevi yürüten polis zırhlı aracının geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 2 polis memurunun yaralandığı öğrenildi. Patlamanın ardından bölgede çok sayıda polisle operasyon başlatıldı.

24 Ekim 2017 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesi kırsalında bulunan 12 mahallede ilan edilen sokağa çıkma yasağı ardından başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 askerin yaralandığı öğrenildi.

26 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı kırsal bölgede çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Dicle Ela kod isimli Velide Avras, Hebun Amed kod isimli Mustafa Güneş, Sarina Amed kod isimli Berfin Taşlı)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan, Lice ve Kulp ilçeleri arasında kalan kırsal bölgede başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 4 askerin yaralandığı öğrenildi.

01 Kasım 2017 tarihinde Tunceli (Dersim) kırsalında çıkan çatışmada, 8 HPG militanının yaşamının yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Savaş Urfa kod isimli Hamza Güler, Cihan Amed kod isimli Mazlum Türkoğlu, Çekdar Cizre kod isimli Ahmet Akbaş, Dozdar Ararat kod isimli Mehmet Çelik, Helin Munzur kod isimli Gulan Tam, Medya Derik kod isimli Remziye Bağırtan, Tolhildan Semsur kod isimli Ejder Yücedal, ?.*

02 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesi kırsalında başlatılan operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 asker ve 2 köy korucusunun *(Osman Yeşil, Alattin Tekin)* yaşamını yitirdiği, 1'i ağır olmak üzere 2 askerin de yaralandığı, hastaneye kaldırılan yaralı askerlerden 1'inin daha yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren askerlerin isimleri şöyle: *Piyade uzman çavuş Gökhan Kurak, Sözleşmeli Er Erhan Karaca, Sözleşmeli er Tayfun Kavun, Sözleşmeli er Sercan Kara, Sözleşmeli er Emre Karaaslan, Sözleşmeli er Ömer Küçük, Sözleşmeli er Ersin Özyurt.*

02 Kasım 2017 tarihinde Hakkari kırsalında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının *(Andok Ertuş kod isimli Ethem Dalga, Elişer Xoşmer kod isimli Ali İsazade, Rojhat Erçiş kod isimli Özcan Işık, Sterk Gever kod isimli Nazlı Alpdoğan, Şaho Germiyani kod isimli İbrahim Ömer)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

03 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskını sırasında çıkan çatışmada, evde bulanan 1 kişinin *(Murat Çelik-34 yaşında)* yaşamını yitirdiği, 1'i ağır 10 polis memurunun yaralandığı, yaralı polislerden 1'inin *(Ahmet Alp Taşdemir- Özel Harekât Polisi)* hastanede yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ev baskınında yaşamını yitiren kişinin YPS militanı olduğu iddia edildi. ***04 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Oktan Çelik, şu beyanlarda bulundu: "****Kardeşim olan Murat Çelik, 03.11.2017 tarihinde saat 06.00 civarında evinde ailesiyle uyurken, evine özel harekat polisleri tarafından düzenlenen bir operasyon ile baskın yapılıyor. Özel harekat polisleri hiçbir ihtar olmaksızın Murat'ın evinin etrafını sararak, yan komşunun evindeki ara duvarı da kırarak, Murat'ın evine geçiş yapıyorlar. Evde bulunan eşi ve 3 çocuğu için herhangi bir önlem almadan, çocuklarının evde uyuyor olmasına rağmen polisler tarafından açılan silah kurşunları ve kendisinin daha sonra karşılık vermesi durumunda olay yerinde polis kurşunuyla yaşamını yitirmiştir. Eşi Asya Çelik de olay yerinde çıkan çatışmada yara almıştır. 3 çocukları ile birlikte eşi Asya Çelik 7. Katta bulunan evinden aşağıya kadar merdivenlerden saçından sürüklenerek ve dayak yiyerek polis aracına bindirilmiştir. Murat'ın oğlu da (İbrahim) olay yerinde yaralanarak bacaklarında şarapnel parçaları, cam ve taş parçaları bulunmuştur. 11 aylık kızı da kafasından yara aldı ve yüzüne de şarapnel parçaları isabet etmiştir. Araştırma hastanesine kaldırılıp tedavilerinin ardından taburcu edilmişlerdir.*

Eşi Asya Çelik, 03.11.2017 tarihinde sabah saatlerinden 04.11.2017 tarihinde saat 12.00' a kadar halen gözaltında olmakla beraber avukat ile de görüştürülmüyor. Murat'ın annesi Hatun Çelik 03.11.2017 tarihinde sabah saatlerinde o da TEM Şubede gözaltında tutulmaktadır. Gözaltındayken Murat'ın annesi Hatun ve eşi Asya çok ağır hakaret, küfür ve şiddette maruz kalmışlardır. Bütün bunlardan kaynaklı olarak sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

03 Kasım 2017 tarihinde Şırnak kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Bahoz Argeş kod isimli Nurettin Çeken)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

04 Kasım 2017 tarihinde Bitlis kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Bahoz Argeş kod isimli Nurettin Çeken)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Kasım 2017 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesi kırsalında güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdi.

06 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Besta bölgesinde çıkan çatışmada, 2 uzman çavuşun ağır yaralandığı ve Şırnak Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

09 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde çıkan çatışmada 1 HPG militanının *(Berxwedan Şoreş kod isimli Veysi Demiral)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Selman Karker kod isimli Devran Abid)* yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanını ise *(Aziz kod isimli Taner Tataroğlu)* yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

11-15 Kasım 2017 tarihlerinde Şırnak'ın Besta kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda 17 HPG militanını yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Delal Amed Hülya Eroğlu, Azê Malazgirt kod isimli Aslı Özkaya, Agit Özgür Roni kod isimli Sevcan Baran, Dicle Erdem kod isimli Zeliha Karatay, Fırat Tolhildan kod isimli Mehmet Şirin İşlak, Hozan Mizgin kod isimli Serhat Özcan, Ronahi Amed kod isimli Ferfure Uçakan, Viyan Ruken kod isimli Ceylan Güngen, Viyan Mazlum kod isimli Gule Cumo, Zozan Herekol kod isimli Evin Çetinkaya, Zozan Cudi kod isimli Zozan Temir, Ferhat Maxmuri kod isimli Ferhat Kaya, Şoreş Negrin kod isimli Mehmet Şirin Akbaş, Herekol Reber kod isimli Rahmi Ayhan, Şervin Canşer kod isimli Zana Ülker, Tekoşin Ararat kod isimli Kinem Demir, Ekin Armanc kod isimli Emine Akyüz.*

15 Kasım 2017 tarihinde Ağrı'nın Eleşkirt ilçesinde Eyüpkomu köyü yakınlarda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker *(Uzman Çavuş İbrahim Hakkı Doğan-23 yaşında)* yaşamını yitirdi.

16 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde çıkan çatışmada, 2 YPS militanının *(Kawa Farqin kod isimli Tanış Memiş, Soro Amed kod isimli Ramazan Budak)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

16 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Gabar Dağı bölgesinde çıkan çatışmada, 3 HPG militanının *(Bawer Deniz Tolhildan kod isimli İslam Örnek, Kendal Bekiri kod isimli Celal Yavuz, Şerjin Herekol kod isimli Berivan Elçi)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Kasım 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin *(Uzman Çavuş Okan Arınan)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Çalışkan köyü zırhlı askeri araca düzenlenen roketli saldırıda, 2 asker yaralandı. Yaralı askerler helikopterle Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

24 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesinin Başaklı köyünde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının *(Roj Dımılı kod isimli Cebrail Karçı)* 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle askerlerce açılan ateş sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. ***24 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hamza Karçı, şu beyanlarda bulundu: "****Kardeşim Cebrail Karçı, 1 yıldan beri kayıptır. Yaptığımız tüm aramalara rağmen kendisinden hiçbir haber alamadık. Ancak kız kardeşi Hacire Özdemir'in ikamet ettiği köyde yapılan ev baskınında kardeşimin yaşamını yitirdiğini öğrendik. Olayın ne şekilde gerçekleştiğini bilemiyoruz. Kardeşimin cenazesi halen Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi morgunda bulunmaktadır. Kardeşimin cenazesinin tarafımıza verilmesini istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Aralık 2017 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının *(Rubar Kerboran kod isimli Bahoz Baysal, Rojger Kerboran kod isimli Şahin Acar)* yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Aralık 2017 tarihinde Şırnak'ın Gabar Dağı bölgesinde bulunan Akçay köyü yakınlarında başlatılan askeri operasyon esnasında meydana gelen patlamada, 1 askerin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

25 Aralık 2017 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinin sınır hattında bulunan kırsal bölgede çıkan çatışmada, 2 askerin yaşamını yitirdiği öğrenildi. Aynı bölgede bulunan Derecik Tabur Komutanlığı Umurlu Karakoluna bağlı Gediktepe Üs Bölgesinde, el bombası "kazaen" patlaması sonucu 1 asker yaşamını yitirdiği, 2 askerin ise yaralandığı öğrenildi.

SİLAHLI ÖRGÜTÜN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN / YARALANAN SİVİLLER

17 Şubat 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde bulunan adliye lojmanlarına yönelik bomba yüklü araçla gerçekleşen saldırıda 1'i çocuk 2 kişi *(Ahmet Oktay Günak-11 yaş, ?)* yaşamını yitirdi. 2'si ağır 15 kişi ise yaralandı.

09 Haziran 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesinde HPG militanları tarafından Kozluk Belediye Başkanı M. Veysi Işık'ın aracına silahlı saldırı düzenlendi. Saldırı sırasında olay yerinde bulunan başka bir araca kurşun isabet etti. Aracın içerisinde bulunan 1 yurttaş *(Şenay Aybüke Yalçın-22 yaş, Müzik Öğretmeni)* vurularak yaşamını yitirdi.

02 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak-Van karayolunun 10'uncu kilometresinde yol inşaatı şantiyesine PKK militanları tarafından uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 1 işçi *(Hasan İke)* yaşamını yitirdi, Ö.T. isimli işçi ise yaralandı. Yaşamını yitiren ve yaralanan işçiler, Şırnak Devlet Hastanesine götürüldü.

03 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinde Gülyazı Köyü kırsalında askeri birlik ve üs bölgesi arasındaki yolun yapım işinde çalışan işçilere sabah saatlerinde PKK

militanları tarafından düzenlenen saldırıda 2 işçi yaşamını yitirdi, 4 işçi ise yaralandı. Yaralanan 4 işçi Şırnak Devlet Hastanesi'ne sevk edilerek tedavi altına alındı. İşçilere saldıran teröristlerin etkisiz hale getirilmesi için bölgede hava destekli operasyon başlatıldı.

08 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi Çobanpınar bölgesinde, güvenlik yolunun yapımını üstlenen firmanın şantiyesine giden iş makinlerini taşıyan konvoya PKK militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 2'si olay yerinde 2'si kaldırıldığı hastanede olmak üzere 4 işçi yaşamını yitirdi. 1 işçi ise yaralandı.

06 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesine bağlı Çobanpınar köyü kırsalında enerji nakil hattında çalışan işçilere yönelik PKK militanları olduğu iddia edilen bir grup tarafından düzenlenen saldırıda, 2 işçinin yaşamını yitirdiği ve 2'i ağır 3 işçinin de yaralandığı öğrenildi.

09 Eylül 2017 tarihinde Hakkaâri ili Yüksekova ilçesi Dolavere Tepe Üs Bölgesi yakınlarında bir aracın geçişi sırasında meydana gelen bombalı saldırıda, 3 kişinin yaralandığı öğrenildi. Söz konusu aracın daha önce 2 kişinin yaşamını yitirdiği bombalı saldırıda hasar gören VEDAŞ'a ait aracı almaya gelen çekici olduğu iddia edildi.

25 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine 70 kilometre uzakta, Irak sınırındaki Derecik beldesinde bulunan Jandarma Tabur Komutanlığı'na yönelik PKK militanları tarafından düzenlenen saldırıda, karakolda bekletilen sığınmacılardan 1 kişi yaşamını yitirdi, 2'si ağır 5 kişi ise yaralandı. Yaralılar helikopter ile Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER

18 Mayıs 2017 tarihinde Muş ili Varto ilçesinde kırsalında Fahrettin Özer isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında öldürülen Fahrettin Özer'e dair bir bilgiye rastlanmamıştır.* Konuya ilişkin örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Muş'un Varto ilçesine bağlı Dırba köyü ve çevresinde işgalci TC ordusu ile birlikte gerillalarımıza yönelik operasyonlarda yer alan ve bazı gerillalarımızın şahadetinde rol oynayan Fahrettin Özer isimli şahıs, 18 Mayıs günü askerlerle birlikte yürüttüğü pusulama faaliyetinden döndüğü esnada güçlerimiz tarafından yakalanarak cezalandırılmıştır."*

22 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesinde Mahmut Taşkıran isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında Mahmut Taşkıran'ın yapımına devam edilen Silvan Barajı'nda kepçe operatörü olarak çalıştığı, 3 ay önce örgüt militanları tarafından alıkonulduğu ve ardından serbest bırakıldığı, 23 Mayıs günü Dolapdere mevkiinde yol kenarında cenazesinin bulunduğu bilgileri yer almıştır.* Konuya ilişkin örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Amed'te Mahmut Taşkıran isimli ajan 2016 yılında düşmanını işbirliği ile Hareketimize karşı bir suça karışmış ve gerillalarımıza karşı komplo düzenlemiştir. Güçlerimiz bu şahsı bir süre gözaltına aldıktan sonra, uyarılıp serbest bırakmıştır. Bu şahıs uyarılmasına rağmen yine aynı kirli planlar içerisinde yer almıştır. Bunun üzerine gerillalarımız 22 Mayıs günü Saat 22.00'de Hazro'ya bağlı Berbuş boğazında bu şahsı cezalandırmıştır."*

07 Haziran 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde Sinan Özbaş isimli kişinin HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında öldürülen kişinin*

ismi Sinan Şener olarak geçmekte ve çobanlık yaptığı bilgileri yer almıştır. Konuya ilişkin örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"7 Haziran günü Van'ın Başkale ilçesine bağlı Qerebilya alanında başlattığı operasyonda yaşanan çatışmalarda 2 arkadaşımızın şehit düştüğünü daha önce kamuoyuyla paylaşmıştık. Aynı çatışmada birliğinden kopan bir arkadaşımızın da şehit düştüğü bilgisi netleştirilmiştir. Bu operasyonda öncülük yapan, yoldaşlarımızın şahadetinde yer aldığı tespit edilen Sinan Özbaş isimli kontra, 12 Haziran günü Qerebilya alanında güçlerimiz tarafından cezalandırılmıştır."*

14 Haziran 2017 tarihinde Kars Kağızman ili ilçesinde Vedat Kılıç isimli kişinin HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında öldürülen Vedat Kılıç'a dair bir bilgiye rastlanmamıştır.* Konuya ilişkin örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çemcê alanında işgalci TC ordusunun operasyonlarına öncülük yapan, halkımıza dönük işlenen suçlara ortaklık eden ve gerillalarımızın şahadetinde rolü olan Vedat Kılıç adlı bir kontra, 14 Haziran günü Saat 17.30'da Çemçê alanında güçlerimiz tarafından cezalandırılmıştır."*

16 Haziran 2017 tarihinde Şırnak iline Mehmet Beldek isimli kişinin HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. *Yapılan basın taramalarında öldürülen Mehmet Beldek'in güvenlik korucusu olduğu ve babasının rahatsızlanması üzerine hayvanları otlamaya çıkardığı, Resor mevkiinde örgüt militanları tarafından kaçırıldığı bilgileri yer almıştır.* Konuya ilişkin örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: *"16 Haziran günü Saat 15.00'de Şırnak'ın Kaymakan köyünden olan ve çobanlık adı altında kontravari faaliyetler içinde olup gerilla güçlerimizin noktalarını deşifre edip arkadaşlarımızın şahadetinde rolü olan Mehmet Beldek isimli şahıs, gerillalarımız tarafından cezalandırılmıştır."*

01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde gece saatlerinde evinin önünde kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğrayan AKP Lice İlçe Başkan Yardımcısı Orhan Mercan (34), ağır yaralandı. Lice Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Mercan, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Olayı YPS-JİN isimli örgüt üstlendi. *"Devlete ajanlık yapmak ve gençleri fuhuşa zorlamak"* şeklinde olayın gerekçelendirildiği açıklamada, şöyle denildi: *"30 Haziran gecesi Şehid Berfin İntikam Timi adlı YPS-Jin timimiz Lice ilçesinde AK Parti ilçe yardımcılığı görevini yürüten Orhan Mercan isimli şahsı cezalandırmıştır."*

02 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Özalp ilçesinde AKP Özalp ilçe Başkan Yardımcısı Aydın Ahi isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konu ile ilgili yapılan açıklamada şöyle denildi:*"Güçlerimizin yaptığı tüm uyarılara rağmen Türk sömürgeciliğinin Kürdistan halkına yönelik uyguladığı özel savaş yöntemlerinin bir piyonu olmaktan vazgeçmeyen Aydın Ahi isimli kontra, 1 Temmuz günü saat 22.00 sıralarında Wan'ın Qelqelî (Özalp) ilçesine bağlı Boğazkesen köyünde cezalandırıldı. Normal siyaset yerine halkımıza karşı yürütülen özel savaşın aleti haline gelip suç işleyen her kişiye karşı devrim adına hesap soracağımızı bir kez daha belirtiyoruz."*

Tunceli (Dersim) ilinde Necmettin Yılmaz isimli öğretmenden, ***16 Haziran 2017 tarihinden*** itibaren haber alınamadı. Yılmaz'ın cenazesi, ***12 Temmuz 2017 tarihinde*** Pülümür Çayı kenarından bulundu. Yılmaz'ın PKK militanları tarafından alıkonulduktan sonra, öldürüldüğü öğrenildi.

16 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak'a bağlı Aslanbaşar köyünde 7 çocuk babası ve 2 oğlu köy korucusu olan Tayyip Fidan isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"Güçlerimizin arazide konumlanma noktalarını deşifre etmeye çalışan, operasyonlara öncülük eden ve arkadaşlarımızın şehadetinde parmağı olan Şırnak'ın Mılakêri köyünden Tayyip Fidan isimli bir kontra 16 Temmuz günü saat 16.00'da Besta alanında yine güçlerimizin üslenme noktalarını keşif etmeye çalışırken cezalandırılmıştır."*

27 Temmuz 2017 tarihinde Ağrı'nın Tendürek dağı bölgesinde Seyit Aydemir isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"İşgalci TC ordusu ile işbirliği yapan ve operasyonlara öncülük ederek gerillalarımızın şehadetinde rolü olan Seyit Aydemir isimli bir şahıs 27 Temmuz günü saat 19.00 sularında Tendürek alanında güçlerimizce cezalandırılmıştır."*

16 Ağustos 2017 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesinde Fatih Akatan isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"16 Ağustos günü saat 22.00'de Van'ın İpekyolu ilçesinde Fatih Akatan isimli bir MİT üyesi güçlerimiz tarafından cezalandırılmıştır. Güçlerimiz bu şahsa ait bir tabancaya el koymuştur."*

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Kadıköy Köyü Muhtarı ve 4 çocuk babası Nurettin Altun (37), **16 Ağustos 2017 tarihinde** kırsal bir bölgede ölü olarak bulundu. Altun'un HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"Operasyonlara öncülük eden, halkı koruculaştırmaya zorlayan ve gerillalarımızın şehadetinde rolü olan Hakkâri'nin Gever ilçesine bağlı Qadyan köyünden olan Nurettin Altun isimli bir şahıs tüm uyarılara rağmen işgalci TC ordusu ile işbirliğine devam etmiştir. Uyarıları dikkate almayan bu şahıs, güçlerimiz tarafından 15 Ağustos günü Gever'e bağlı Merdiwanê ve Helişkê köyleri arasındaki Çemê Axırka alanında cezalandırılmıştır."*

29 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ili Merkez Yenişehir ilçesinde sokak bekçisi olan Ramazan Muğla, ***Lice İlçesi'ne*** bağlı Saydamlı Mahallesi Dokuzkat Mezrası'nda kimlik kontrolü yapan YPS isimli silahlı örgüt militanları tarafından öldürüldü. Muğla'ya ait araç ise ateşe verildi.

31 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesine bağlı Yeşilyuva Mahallesi'nde oturan köy korucusu Mehmet Paksoy isimli kişinin, HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Akşam saatlerinde evinin civarında silahlı saldırıya uğrayan ve ağır yaralanan Paksoy, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"20 yılı aşkın bir süredir işgalci TC ordu ve devletiyle çalışan, Kürt Özgürlük Hareketi ve yurtsever halkımıza karşı ağır suçlar işleyen Hançer Timi kurucu ve sorumlularından kontra Mehmet Paksoy 31 Ağustos günü güçlerimiz tarafından cezalandırılmıştır. Botan sahasında birçok gerillamızın şehadetinde rol ve öncülük üstlenen, yurtsever insanlarımızın katledilmesinde tetikçilik yapan ve bölge halkı tarafından cinayet şebekesi olarak adlandırılan Hançer Timi sorumlusu olan Miho Ripinî kod isimli Mehmet Paksoy her iktidar döneminde devletin kadrolu ajanı olmuştur. Kanlı elleriyle halk ve hareketimizin değerleri üzerinde yaşamaya çalışan bu şahıs son yerel seçimlerde de AKP Uludere belediye başkan adaylığını göstermiştir."*

09 Eylül 2017 tarihinde Siirt ili Kemerli köyünde eski köy muhtarı Mehmet Salih Arslan (62) isimli kişinin HPG militanları tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Evinin önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralan Arslan, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Saldırı, ***10 Eylül 2017 tarihinde*** HPG militanları tarafından üstlenildi.

Bingöl'ün Alıncık köyünde HPG militanları tarafından alıkonulan Mahmut Bazencir isimli kişinin, **29 Eylül 2017 tarihinde** öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"İşgalci TC ordusu ile işbirliği yaparak gerillalarımıza komplolar düzenleyen, yoldaşlarımızın şehadetinde rol oynayan ve halka karşı ajanlık dayatmaları yapan Mahmut Bazencir isimli kontra, Bingöl'e bağlı Dûgeman köyünde güçlerimiz tarafından cezalandırılmıştır."*

23 Kasım 2017 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyaz ilçesine bağlı Uzunyazı köyü imamı Ramazan Bozdağ isimli kişinin, HPG militanları tarafından alıkonulduktan sonra öldürüldüğü öğrenildi. Örgüte ait internet sitesinde konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Uzun bir süredir Kürdistan'da kontra faaliyetleri yürüten Çorumlu Ramazan (Melê kod isimli) adlı bir şahıs 23 Kasım günü saat 22.00'da Ağrı'nın Bazid ilçesine bağlı Neco alanında keşif yaparken yakalanmış ve güçlerimizce cezalandırılmıştır."*

SINIR HATLARINDAN YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR

26 Temmuz 2017 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Ağaçlı (Kendalok) köyü yakınlarında, akşam saatlerinde İran askerlerinin açtığı ateş sonucu Kamuran Fırat (24) isimli genç vurularak ağır yaralandı. Sırtına isabet eden kurşunla ağır yaralanan Fırat, köy sakinlerinin yardımıyla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hastanede yapılan müdahaleye rağmen Fırat, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR

09 Ocak 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesine bağlı Oslo köyünde, çocukların oyun oynadığı alanda bilinmeyen bir cisim patladı. Meydana gelen patlamada 5 yaşındaki Sıdıka Toprak yaşamını yitirdi. Toprak'ın cenazesi İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

16 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Dicle Mahallesi'nde su şebekesi onarım çalışmaları sırasında, bulunan mühimmatın patlaması sonucu 5 kişi *(Kepçe operatörü Ebubekir Barkın ve yardımcısı Mehmet Belge ile belediye çalışanları Beşir Külter ve Abdurahman İdin ile çevrede bulunan Refik Erdem isimli yurttaş)* yaralandı. Yaralılar bölgeye gelen ambulanslarla hastaneye kaldırıldı.

22 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Dicle Mahallesi'nde yerde buldukları cismi kurcalamaları sonucunda meydana gelen patlamada, E.B. (8) ve V.B. (7) isimli ve kardeş oldukları öğrenilen 2 çocuk ağır yaralandı. 2 kardeş, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Olay ilgili soruşturma başlatıldı.

13 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesi Yokuşlu (Şingrig) köyünde evinin yakınlarında badem fidanı dikmeye giden 15 yaşındaki U.Ç. adlı çocuk, mayının infilak etmesi sonucu kol, bacak ve yüzünden yaralandı.

25 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi Dicle Mahallesi Yasemin Sokak'ta, yerde buldukları metal bir cismi kurcalayan Y.M. (12) ve M.M. (6) isimli çocuklar, meydana gelen patlama sonucu yaralandı. Mahalle sakinleri tarafından Nusaybin Devlet Hastanesi'ne götürülen çocuklar tedavi altına alınırken, olayla ilgili olarak soruşturma başlatıldı.

30 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı Abdulkadir Paşa Mahallesi'nde, yerde buldukları cismin ellerinde patlaması sonucu Havin Güneş (3) ve Fatih Güneş (5) isimli kardeşler ağır yaralandı. Ambulans ile Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılan ve tedavi altına alınan iki kardeş, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

08 Nisan 2017 tarihinde Siirt ili Şirvan ilçesine bağlı Yarımtepe köyünde, hayvan otlatan Muhammed Açıkça (12) ve Kadir Açıkça (9) isimli kardeşler, mayına bastı. Meydana gelen patlama sonucu ağır yaralanan iki kardeş, Şirvan Devlet Hastanesi'nde götürüldü. İki kardeş tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti.

21 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Kumçatı beldesinde bulunan İkizce Jandarma Taburu'nun çöp alanında buldukları bir cismin patlaması sonucu 4 çocuk *(E.B.-10 yaş, M.B.-11 yaş, H.A.-12 yaş, C.K.-11 yaş)* adlı çocuklar yaralandı. Yaralı çocuklar, ambulanslarla Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

25 Nisan 2017 tarihinde Dersim ili Pertek ilçesine bağlı Sağman köyü kırsal alanında bulunan dere yatağında, henüz türü belirlenemeyen patlayıcı maddenin infilak etmesi sonucu 2 çocuk *(6 ve 12 yaşlarındaki R.K. ve T.K. isimli amca çocukları)* yaralandı. Oyun oynadıkları sırada gerçekleşen patlamada yaralanan çocuklar, Elazığ Fırat Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı.

01 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesine bağlı Güngör mahallesinde, yerde bulduğu cismin kurcalanması sonucu meydana gelen patlamada, bir çocuk *(E.Ç. -10 yaş)* ağır yaralandı. Bacak ve sırt bölgelerinden yaralanan çocuk, Hakkâri Devlet Hastanesi ve Diyarbakır Üniversite Hastanesi'nde tamamlanan tedavilerinin ardından, ***17 Temmuz 2017 tarihinde*** taburcu edildi.

13 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Ortaklar köyü ile Aktütün Karakolu arasında bulunan Sılo Yaylası'nda mayına basan 4 köylü *(Remzi Ulukan, Reşit Erdeniz, Hadi Kılıç, Selman Kılıç)* ağır yaralandı. Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılar tedavi altına alındı.

15 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Tütünlü (Evliya) köyü kırsalında pancar toplayan 2 yurttaş, mayına basmaları sonucu meydana gelen patlamada ağır yaralandı. Şemdinli Devlet Hastanesi'ne götürülen yaralılardan 19 yaşındaki Yunus Kaplan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Akrabası olan diğer yaralı Ferhat Kaplan ise tedavi altına alındı.

19 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesi Nur Mahallesi Eser Sokak'ta boş arsada bulduğu cisim ile oynayan bir çocuk *(K.A. -9 yaş),* cismin patlaması sonucu yaralandı. Elinden, baldırından ve karın boşluğundan yaralanan çocuk, komşuları tarafından Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Yapılan başaralı ameliyatlarından ardından, yaralı çocuğunu hayati tehlikeyi atlattığı öğrenildi.

13 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Sur ilçesine bağlı İskenderpaşa mahallesi Hanzele Camii yanındaki Telgraf Sokak'ta bulunan bir evin bahçesinde bulunan bir cismin patlaması sonucu, isim öğrenilemeyen bir kadın yaralandı. Evinin bahçesine atılan cismi fark eden ve yerden kaldırmak istediği sırada meydana gelen patlamada kolları kopan yaralı kadın, Diyarbakır Selahattin Eyübi Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

30 Eylül 2017 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Eski Kışla Mahallesi'nde Umut Kozay (5) ve E. Kozay (6) isimli kardeşler, yerde buldukları cismi kurcaladıkları sıra patlama meydana geldi. Yaralı kardeşler, olay yerine çağrılan ambulans ile İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Durumu ağır olan Umut Kozay, yapılan müdahaleye rağmen hayatını kaybetti. Yaralı çocuğun tedavisi sürerken, polis patlamanın yaşandığı bölgede inceleme başlattı.

04 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Yenişehir Mahallesinde, çocukların yerde bulduğu cismin kurcalaması sonucu meydana gelen patlamada, N.Y., Y.Y. ve Ö.Y. isimli çocuklar yaralandı. Çevredeki yurttaşlar tarafından hastaneye kaldırılan çocuklar tedavi altına alınırken, konu hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

KUŞKULU ÖLÜMLER

a-) Erkek

Van ilinden Maraş iline şahsi işlerini yürütmek üzere giden ve 19 Ocak 2017 tarihinden itibaren kendisinden bir daha haber alınamayan Saray Belediyesi meclis üyesi Burhan Özevli, 27 Ocak 2017 tarihinde gece saatlerinde Maraş ili sınırları içinde aracında ölü olarak bulundu.

02 Şubat 2017 tarihinde Muş Alparslan Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olan İsmail Alan, evinin banyosunda ölü bulundu. İslami İlimler Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü araştırma görevlisi evli ve 1 çocuk babası İsmail Alan, öğle saatlerinde polis memuru ev arkadaşı tarafından banyoda hareketsiz halde bulundu. Ev arkadaşının ihbarı üzerine olay yerine polis ve sağlık ekipleri sevk edildi. Yapılan kontrollerde İsmail Alan'ın yaşamını yitirdiği belirlendi. Alan'ın eşinin de Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olduğu bildirildi.

05 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde, Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde acil uzman doktoru olarak görev yapan Veysel Avcı, misafir olarak kaldığı doktor arkadaşlarının evinde kendisine ayrılan odada intihar ettiği iddia edildi. Haftasonu olması nedeniyle Veysel Avcı'nın geç saatlere kadar uyuduğunu düşünen arkadaşları, akşam yemeği için seslenip cevap alamayınca odaya girdi. Arkadaşları, Veysel Avcı'yı hareketsiz şekilde buldu. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

10 Nisan 2017 tarihinde Van ili Merkez İpekyolu ilçesinde ismi öğrenilemeyen 1 kişi, park halindeki aracın içinde ölü olarak bulundu. Milli Egemenlik Caddesi üzerinde sabah saatlerinde çevredeki yurttaşlar tarafından fark edilen ve İran vatandaşı olduğu belirtilen kişinin cenazesi, olay yerine çağrılan polis ve sağlık ekipleri tarafından otopsi için Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Ölen kişinin gaz zehirlenmesinden dolayı yaşamını yitirildiği iddia edilirken, polis olay yerindeki MOBESE kayıtlarını incelemeye aldı.

Siirt ili Kurtalan ilçesinde Fatma Zehra Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi'nde yatılı okuyan Kamuran Bozdemir (18) isimli lise son sınıf öğrencisi, **09 Mayıs 2017 tarihinde** sabah saatlerinde yatılı kaldığı okulun bodrum katında ölü olarak bulundu. Bir haftadır kayıp olan Bozdemir'in, okuldan gelen kötü kokular üzerine bodrum katında cansız bedenine ulaşıldı. Bozdemir'in intihar ettiği iddia edildi.

Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Sağlık Ocağı'nda aile hekimi olarak görev yapan Dr. Pevrul Tana, evinde ölü bulundu. **05 Haziran 2017 tarihinde** izinli olan Tana'nın oturduğu daireden kokular gelmeye başlayınca komşuları, durumu polise bildirdi. Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan 7 katlı binanın 6'ncı katında oturan Tana'nın yaşadığı daireye polisler kapıyı kırarak girdi. Polisler eve girdiklerinde Tana'nın cenazesi ile karşılaştı. Olay yerine gelen savcının incelemesinin ardından doktorun cenazesi Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Tana'nın başında bir poşetin bulunduğu belirtildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

30 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesine bağlı Çelik mahallesindeki nehrin kıyısında kolları bağlı halde bir erkek cesedi bulundu. Kimliği belirsiz ceset, olay yerine gelen askerler tarafından otopsi işlemleri için Diyarbakır'a gönderildi.

Ardahan'ın Göle ilçesi Serinçayır Köyü Dilaver Aşçı isimli kişinin, **11 Temmuz 2017 tarihinde** ormanlık alanda ölü olarak bulundu. Aşçı'nın silahla vurularak öldürüldüğü tespit edilirken, cenazesinin bulunduğu bölgenin özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği ve sivil giriş-çıkışlara yasak olduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı

17 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili Cudi Dağı yakınlarında bulunan Maden ocakları mevkiinde, 40 yaşlarında bir erkeğe ait cenaze bulundu. Cenazeyi bulan yurttaşlar, polise haber verdi. Üzerinden kimlik çıkmayana cenaze, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

02 Ekim 2017 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde TOKİ konutlarının yapıldığı Fırat mahallesinde molozlar arasında toprağa gömülü bir cenaze bulundu. Cenazeyi bulan işçilerin, polislere haber vermesi üzerine alanda geniş güvenlik önlemleri alındı. Toprağın altından çıkarılan cenazenin kimlik tespiti için Adli Tip Kurumu'na gönderildiği belirtildi. *Daha önce de hafriyat çalışmaları esnasında cenazeler bulunmuştu. 20 Ekim 2016'da 2 cenaze, 16 Ocak 2017'de bir, 3 Mayıs 2017'de 2, 1 Haziran 2017'de de bir cenaze bulunmuştu.*

13 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Derxust (Dibek) köyünde 25 yaşlarında olduğu tahmin edilen bir erkek şahsa ait cenazenin, köylüler tarafından çalılıkların arasında bulunduğu öğrenildi. Üzerinden kimlik çıkmadığı belirtilen cenazenin, Diyarbakır Devlet Hastanesi morguna kaldırıldığı öğrenildi.

04 Kasım 2017 tarihinde Elazığ'ın Kovancılar ilçesine bağlı Bağgülü köyünde hayvan otlatmaya giden köylü Kenan Yeşilbaş (34), ölü bulundu. Jandarma Olay Yeri İnceleme ekipleri ve savcının yaptığı incelemede, genç adamın yanındaki tüfeğin kazaen ateş alması sonucu öldüğü üzerinde durulduğu öğrenildi. Yeşilbaş'ın cenazesi kesin ölüm sebebinin araştırılması amacıyla otopsi için Fırat Üniversitesi Hastanesi Morguna kaldırıldı.

14 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Cumhuriyet Mahallesi'nde TOKİ inşaatlarının yapıldığı alanda 2 cenaze bulundu. Alanda kazı yapılırken bulunan cenazelerin battaniyelere sarılı olduğu öğrenildi. Cenazeleri bulan işçilerin haber vermesi üzerine olay yerine gelen polis,

etrafı ablukaya aldı. Gömülü oldukları alandan çıkarılan cenazeler, Şırnak Devlet Hastanesi morguna götürüldü. Sokağa çıkma yasağı esnasında yaşamını yitiren YPS'lilere ait olduğu düşünülen cenazelerin kimlikleri hakkında bilgi alınamadı.

06 Aralık 2017 tarihinde Elazığ merkezde bulunan İçme köyünde, koyunlarını otlatmaya götüren ve kendisinden bir daha haber alınamayan çoban Ahmet Karabulut (54), ölü bulundu. Merkeze bağlı İçme köyünde çobanlık yapan 4 çocuk babası Ahmet Karabulut, dün saat 06.00 sıralarında, hayvanlarını otlatmak için evinden ayrıldı. Köylüler, akşam Karabulut'un evinde, koyunların ise yerinde olmadığını fark edip, çobanla hayvanları aramaya başladı. Arama çalışmalarından sonuç alamayan köylüler, durumu jandarmaya bildirdi. İhbarı değerlendiren jandarma, AFAD ekibiyle dün geceden itibaren Karabulut'u ve hayvanları yoğun sis altında aramaya başladı. Yapılan 36 saatlik arama sonucunda Karabulut, hayvanlarını otlattığı alanın uzağında ölü bulundu. Karabulut'un kesin ölüm nedeninin yapılacak otopsinin ardından tespit edileceği belirtildi. Jandarma, olayla ilgili geniş çaplı soruşturma başlattı.

b-)Kadın

29 Eylül 2017 tarihinde Urfa'da bir su kanalında bir kadın cesedi bulundu. Kadının kimliği belirlenemezken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

16 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Cumhuriyet mahallesinde TOKİ tarafından yapılan konutların bulunduğu alanda, bir kadına ait olduğu tahmin edilen cenaze bulundu. Konutları yapan işçiler tarafından battaniyeye sarılı bir şekilde bulunan cenaze için, polislere haber verildi.

18 Kasım 2017 tarihinde Van'nı Erciş ilçesine bağlı Dövenci Mahallesi'nde yaşayan 19 yaşındaki Elif D. isimli kadın, şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Edinen bilgilere göre; sabah saatlerinde ev taşıyan genç kadının ailesi, evde kalan kızlarından uzun süre haber alamayınca mahalledeki akrabalarına ulaşıp eve bakmalarını istedi. Eve giden ailenin yakınları, genç kadının cenazesiyle karşılaştı. Ailenin haber vermesiyle olay yerine gelen jandarma ve sağlık ekipleri, yaptıkları incelemenin ardından genç kadının cenazesi Erciş İlçe Devlet Hastanesi Morgu'na kaldırıldı. Elif.D'nin nişanlı olduğu öğrenilirken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

c-) Çocuk

24 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Midyat İlçesi Kayalıpınar Köyü'nde, 4'üncü sınıf öğrencisi 10 yaşındaki Bilal Aktekin'in köyde bulunan su kuyusunda cesedi bulundu. 20 Şubat 2017 tarihinden beri kayıp olduğu öğrenilen çocuğun ölümü ile ilgili soruşturma başlatıldı.

07 Aralık 2017 tarihinde basın organlarından yayınlanan haberde yer bilgilere göre; **Antep'te** 5 ay önce 21 yaşındaki Fuat Abo ile evlendirilen 15 yaşındaki Suriyeli Yardi Yara isimli çocuğun, evinin mutfağında ölü bulunduğu öğrenildi. Kardeşi Yara'dan bir süre haber alamayan ismi açıklanmayan ağabey, kardeşinin oturduğu Gölüce Mahallesi'ndeki evine geldi. Kapıyı açan olmayınca ev sahibinden aldığı yedek anahtarla içeri giren ağabey, kardeşini mutfakta yaşamını yitirmiş halde buldu. Suriyeli çocuğun evlendirildiği Fuat Abo, ifadesine başvurulmak üzere Emniyet Müdürlüğü'ne götürülürken, çocuğun cenazesinin otopsi raporu için Antep Adli Tıp Kurumu'na kaldırıldığı belirtildi.

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Köy-Yakma Boşaltma İddiaları

Diyarbakır Valiliği tarafından sokağa çıkma yasağının ilan edildiği Lice, Hazro, Kocaköy ve Dicle'ye bağlı 104 köy ve mezrada başlatılan askeri operasyon sırasında, **31 Mayıs 2017 tarihinde 31 Mayıs 2017 tarihinde** çatışmaların yaşandığı bölgeye 500 metre mesafedeki Lice ilçesine bağlı 43 haneli Gökçe (Zara) köyünün askerler tarafından basıldığı iddia edildi. Askerler tarafından, köy sakinlerine evlerin boşaltılması yönünde karar olduğu ve *"10 dakika içinde köyü terk edin. Uçak ve helikopterler bombalayacak"* şeklinde anonslar yapıldığı, yapılan anonslar üzerine köyde yaşayan yaklaşık 300 köylünün yürüyerek köyü terk ettikleri iddia edildi.

Orman ve Arazi Yangınları

28 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Dersim'in Pülümür ilçesi Dereboyu köyü civarında başlatılan askeri operasyon kapsamında helikopterler tarafından bombalanan bölgede orman yangını çıktı.

28 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Ağrı'nın Doğubayazıt ve Diyadin ilçeleri ile Van'ın Çaldıran ilçesi arasında bulunan Tendürek bölgesinin bombalanmasının ardından yangın çıktı.

07 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Dersim ili Pülümür ilçesi** Sarıtaş (Zaxge) ile **Nazımiye ilçesine** bağlı Doğantaş (Deşt) köyleri arasındaki kırsal alanda başlatılan askeri operasyonda çatışma çıktı. Çatışma sırasında Kobra helikopterler tarafından yapılan hava bombardımanında, söz konusu kırsal bölgede orman yangını çıktı. Çıkan yangının geniş bir alana yayıldığı öğrenildi.

07 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Şırnak ilinde** bulunan Cudi Dağı bölgesinde, Görümlü ve Çalışkan jandarma komando taburlarından atıldığı iddia edilen top atışları nedeniyle yangın çıktı. 3 gündür devam eden yangın nedeniyle, çok sayıda ağacın yandığı öğrenildi. Söz konusu bölgenin, özel güvenlik bölgesi ilan edilen bir bölge olması nedeniyle, sivil yurttaşların giriş ve çıkışlara yasaklı olduğu öğrenildi.

10 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Şırnak ilinde** bulunan Dera ve Gabar dağlarına yönelik gerçekleşen top atışları sonrası yangın çıktı. Çıkan yangında yüzlerce ağacın yandığı öğrenildi.

14 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ili Lice İlçesine** bağlı Türeli (Beşişte) köyünde ormanlık alanda yangın çıktı. İlçe Jandarma Komutanlığı'ndan atıldığı iddia edilen top atışları sonrasında çıkan yangında, çok sayıda ağaç yanarken, yangının genişleyerek çevre köylerin kırsal alanlarına yayıldığı öğrenildi.

21 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Çermik ilçesine** bağlı Aşağı Şeyhler köyünün mevkiinde çok sayıda askerin katıldığı operasyon sırasında, ormanlık arazide yangın çıktı.

21 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde** sokağa çıkma yasağının ilan edilmesiyle birlikte başlayan bombardıman sonucu Yaylak köyündeki Dorşin dağında yangın çıktığı öğrenildi. Yangına müdahale etmek isteyen köylülerin kaymakamlık tarafından engellendiği iddia edildi.

23 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Dersim Ovacık ilçesi Cevizlidere Hankuşağı bölgesinde askeri operasyondan sonra orman yangını başladı. Yangına "Güvenlik" gerekçesi ile askerler tarafından müdahale edilmesine izin verildiği öğrenildi.

28 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak'ta askeri operasyon kapsamında atılan top atışları sonucu Cudi Dağı'nda yangın çıktı. Geniş bir alana yayılan yangın nedeniyle, çok sayıda ağaçlık alanın küle döndüğü belirtildi. Yangının çıktığı alanlar daha önceden valilik tarafından yasaklı bölge ilan edildiği için yurttaşların müdahale etmesine de izin verilmediği öğrenildi.

Hakkâri ili Şemdinli ilçesine bağlı Şapatan köyünde, **29 Ağustos 2017 tarihinde** askerlerce atıldığı iddia edilen top atışları sonucu çıkan yangın çıktığı öğrenildi. 4 gündür devam eden yangına müdahalede edilemediği ve köylülere ait çok sayıda bağ-bahçe ile meyve ağacının yandığı öğrenildi.

04 Eylül 2017 tarihinde Tunceli Merkez ve Pülümür ilçelerinde sürmekte olan askeri operasyonlar sırasında orman yangınları çıktığı, yine rüzgârın da etkisiyle ***05 Eylül 2017 tarihi itibariyle*** yangının yayılarak devam ettiği ve yangınlara müdahale etmek isteyen köylülerin güvenlik güçleri tarafından söz konusu alanların özel güvenlik bölgesi olduğu gerekçesiyle engellendiği öğrenildi.

18 Kasım 2017 tarihinde Tunceli'nin (Dersim) Hozat ilçesine bağlı Karaçavuş (Zankirek) köyü kırsalında sabah saatlerinde başlatılan askeri operasyon sırasında, Kinzir Ormanları bölgesinde yangın çıktığı öğrenildi. Yangın çıkan bölgenin Tunceli Valiliği tarafından, özel güvenlik bölgesi ilan edildiği belirtildi.

Özel Güvenlik Bölgesi İlanı Ve Arazi Yasağı

07 Ocak 2017 tarihinde Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Eruh ilçesi Akmeşe Çaçi Dağları ve Pervari ilçesi kırsalındaki bölgelerin, 09 Ocak-23 Ocak 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgeleri ilan edildiği duyuruldu.

12 Ocak 2017 tarihinde Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Batman ili Sason, Kozluk ve Hasankeyf ilçeleri mülki sınırları içerisinde bulunan 32 bölgenin, 01 Ocak 2017-31 Aralık 2017 tarihleri arasında Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

13 Ocak 2017 tarihinde Adıyaman Valiliği tarafından yapılan yazılı açıklamada, İl Jandarma Komutanlığının sorumluluk bölgesinde bulunan Adıyaman'ın Kömür, Yazıbaşı, Akçalı, Çamyurdu, Oluklu ve Koçali bölgelerinin, 12 Ocak - 26 Ocak 2017 tarihleri arasında "Özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu.

23 Ocak 2017 tarihinde Siirt Valiliği tarafından yapılan yazılı açıklamada, daha önce özel güvenlik bölgesi olarak ilan edilen Siirt ili Eruh ilçesi Akmeşe Çaçi Dağları ve Pervari

kırsalında bulunan bölgelerinde, sürenin tamamlanması nedeniyle 23 Ocak - 07 Şubat tarihleri arasında 15 gün süreyle uzatıldığı belirtildi.

02 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Ağrı ile Tendürek Dağı** bölgeleri, Bakanlar Kurulu kararıyla 1 Ocak - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi ilan edildiği ve sivil yurttaşların giriş-çıkışlarına yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi:*"Bakanlar Kurulu'nun, 27 Aralık 2016 tarih ve 2016/9675 sayılı kararı ile 1 Ocak - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında 'Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiştir. 2- Bu bölgelerde her ne sebeple olursa olsun (Tarım, hayvancılık, yaylacılık vs. maksatlarla) ilgili makamların izni olmadıkça girilmeyecek. 3- Vatandaşların, söz konusu bu yerlere ilgili makamlardan izin almadan kesinlikle girmemeleri, her ne sebeple olursa olsun izin almadan girmeleri durumunda haklarında adli ve idari işlem yapılacağı ilanen duyurulur."*

22 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt'in Eruh ilçesinde geçici özel güvenlik bölgeleri olarak belirlenen Dikboğaz ve Bağgöze köyleri mevkiindeki yasak 15 gün uzatıldı. Siirt Valiliği'nden yapılan açıklamada yasak süresinin 23 Şubat ile 9 Mart 2017 tarihleri arasında belirlendiği açıklandı.

04 Mart 2017 tarihinde Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Dersim merkez ile Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye *İlçe* sınırları içerisindeki yer alan 31 ayrı bölgede, 02 Mart 2017- 16 Mart 2017 tarihleri arasında Özel Güvenlik Bölgesi ilan edildiğini duyuruldu.

06 Mart 2017 tarihinde Elazığ Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Elazığ ili Alacakaya, Palu, Karaçoban ve Arıcak ilçelerine bağlı 15 bölgenin, 04-18 Mart 2017 tarihleri arasında Özel Güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

13 Mart 2017 tarihinde Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hakkâri merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 24 bölgenin, 14 Mart-28 Mart 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

17 Mart 2017 tarihinde Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Bingöl ve 8 ilçesinde yer alan 22 bölgenin, 17 Mart-31 Mart 2017 tarihleri arasında geçici özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

17 Mart 2017 tarihinde Dersim (Tunceli) Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Merkez ile Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe sınırları içerisinde yer alan 31 ayrı bölgenin, 31 Mart 2017 tarihine kadar özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

21 Mart 2017 tarihinde Antep Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Beşkılıç-Türkyurdu arasında kalan hududun geri bölgesinin, 20 Mart-3 Nisan 2017 tarihlerinde "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, bölgeye 20 Mart-3 Nisan tarihlerinde her türlü araç ile insan giriş ve çıkışının kontrolü, gerektiğinde yasaklanması ve güvenlik tedbirlerinin alınmasının İl Jandarma Komutanlığı ve İl Emniyet Müdürlüğü ekiplerince yapılacağı kaydedildi.

27 Mart 2017 tarihinde Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hakkari il merkezi ve ilçelerinde yer alan 24 bölgenin, 29 Mart-12 Nisan 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, bölgelere sivil yurttaşların giriş ve çıkışlarının yasaklandığı belirtildi.

01 Nisan 2017 tarihinde yapılan açıklamada, **Bingöl ili** merkez ve 7 ilçesini kapsayan toplam 23 bölgede devam eden özel güvenlik bölgesi ilanı kararının, 15 gün daha uzatıldığı duyuruldu. Girişlere yasaklanan bölgeler şunlar; *Bingöl merkeze bağlı Ortaçanak, Hasar Yaylası ve Hasar Tepe bölgesi, Feratan ve Çır yaylası, Merdiven Deresi, Solhan ilçesinin Yenibaşak-Doğuyeli bölgeleri, Yayladere ilçesinin Horivanik Deresi -Tahkim Deresi, Kırköy Ormanları, Manav Deresi, Güneşlik - Gökçedal bölgeleri, Kiğı ilçesinin Çomak Deresi, Karlıova ilçesinin Karacehennem Ormanları ile Yedisu ilçesinin Akımlı Yaylası ve Adaklı ilçesinin Şeytan Dağları, Şeytan Deresi, İlbey, Maltepe Vadisi, Genç ilçesinin Sağgöze, Büyükçağ, Yeniyazı, Dikpınar, Derman, Sekeran bölgeleri.* ***16 Nisan 2017 tarihinde*** yapılan yeni bir açıklamayla yasağın, 30 Nisan 2017 tarihinde kadar uzatıldığı duyuruldu.

Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Dersim merkez ile Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe** sınırları içerisindeki 31 ayrı bölgede daha önce ilan edilen özel güvenlik bölgesi yasağının, 15 Nisan 2017 tarihine kadar uzatıldığı duyuruldu. Yasaklanan bölgeler şunlar**:** ***Dersim merkezde*** *Bali Deresi, Kurutlu Deresi, Sepertek, Kutu, Ahpanos-Salderesi, Laç Deresi.* ***Ovacık ilçesinde,*** *Eroğlu Mahallesi, Mercan Dağları, Kıran Vadisi, Kınıkan Tepe, Golan Yaylası, Eğerci Mahallesi, Dülnektaşı, Karaoğlan Dağı, Yarpuzlu Mahallesi, Alisırtı Geçidi, Dalavyaylası, Karagöl Yaylası, Kurugöl Yaylası, Bastır Yaylası, Kurt Yaylası, Çeşme Yaylası, Yel yaylası, Ganikastik, Çığırlı Yaylası, Karadere.* ***Nazimiye'de*** *Tavuklu-Doğantaş, Dokuzkaya.* ***Pülümür'de*** *Yoncalık Yaylası, Sarıgül Yaylası.* ***Hozat'ta*** *ise Kinzir Ormanları.* ***16 Nisan 2017 tarihinde*** yapılan yeni bir açıklamayla yasağın, 30 Nisan 2017 tarihinde kadar uzatıldığı duyuruldu.

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hakkâri il genelinde 25 bölgenin "özel güvenlik bölgesi" ilan edildiği ve giriş-çıkışlara yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince İlimiz Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova İlçeleri sınırlarında bulunan 25 bölge 28 Nisan 2017 günü saat 00:00:01'den 12 Mayıs 2017 günü saat 23:59:59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın aşağıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."*

09 Mayıs 2017 tarihinde Valilik tarafından yapılan açıklamada, ***Elazığ iline bağlı Alacakaya, Arıcak, Palu ve Karakoçan ilçelerine*** bağlı 15 bölgede 15 günlük yasak ilan edildiği duyuruldu.

12 Mayıs 2017 tarihinde Valilik yaptığı yazılı açıklamada, daha önceden özel güvenlik bölgesi ilan edilen ***Hakkâri merkezi ve Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri*** sınırlarındaki 25 bölge de, özel güvenlik bölgesi ilanının 28 Mayıs 2017 tarihine kadar uzatıldığı duyuruldu.

16 Mayıs 2017 tarihinde Valilik tarafından yapılan açıklamada, ***Dersim merkez ile Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe*** sınırları içerisinde yer alan 31 bölgenin, askeri operasyonlar gerekçe gösterilerek 16 Mayıs ile 30 Mayıs 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

23 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesi Dikboğaz köyüne bağlı Telusta Tepesi kırsalı ile Bağgöze köyüne bağlı Heliz Deresi mevkiinde daha önce ilan edilmiş olan geçici özel

güvenlik bölgesi ilanının, Siirt Valiliği tarafından yapılan bir açıklamayla 24 Mayıs ve 7 Haziran tarihleri arasında geçerli olmak üzere uzatıldığı duyuruldu.

31 Mayıs 2017 tarihinde Valilik tarafından yapılan açıklamada, ***Dersim merkez ile Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçesi*** sınırları içerisinde yer alan ve 16 Mayıs'ta askeri operasyonlar gerekçesiyle 31 bölgede ilan edilen Özel güvenlik bölgesi ilanının süresinin, 30 Mayıs ile 14 Haziran 2017 tarihleri arasında uzatıldığı duyuruldu. Yasak ilan edilen bölgeler şöyle: *Dersim merkezde Bali, Kurutlu Deresi, Gözlek-Sepertek, Kutu Deresi, Ahpanos-Salderesi, Laç Deresi, Ovacık ilçesinde Eroğlu mahallesi, Mercan Dağları, Kıran Deresi, Kınıkan Tepe, Golanyaylası, Eğerci mahallesi, Dülbektaşı, Karaoğlan Dağı, Yarpuzlu mahallesi, Alisırtı Geçidi, Dalav Yaylası, Karagöl Yaylası, Kurugöl Yaylası, Bastır Yaylası, Kurt Yaylası, Çeşme Yaylası, Yel Yaylası, Ganikastik, Çığırlı Yaylası, Karadere, Nazımiye ilçesinde Tavuklu, Doğantaş Dokuzkaya, Pülümür ilçesinde Yoncalık Yaylası, Sarıgül Yaylası ve Hozat ilçesinde ise Kinzir Ormanları.*

12 Haziran 2017 tarihinde Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hakkâri merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırları içinde bulunan 25 bölge, 13 Haziran 2017 günü saat 00.00.01'den 27 Haziran 2017 günü saat 23.59.59'a kadar, özel güvenlik bölgesi ilan edildi.

13 Haziran 2017 tarihinde Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Beytüşşebap ilçesinde bulunan Kato Dağı'ndaki 3 bölge (Terzi Tepe, Dalanzari Tepe ve Ilıcadağı) 28 Haziran 2017 tarihine kadar özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu.

15 Haziran 2017 tarihinde Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Dersim ilinde merkez, Ovacık, Nazımiye, Pülümür ve Ovacık ilçesinde bulunan 31 bölgenin, 1 Kasım 2017 tarihine kadar geçici olarak özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu.

Hakkâri merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırları içinde bulunan 25 bölgede daha önce ilan edilen özel güvenlik bölgesi ilanı, 13 -27 Temmuz tarihleri arasında bir kez daha uzatıldı. **13 Temmuz 2017 tarihinde** Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; İlimiz Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova İlçeleri sınırlarında bulunan 25 bölge 13 Temmuz 2017 günü saat 00.00.01'den 27 Temmuz 2017 günü saat 23.59.59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."*

13 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Şırnak ili** merkeze bağlı 5 bölgenin *(Cudi Dağı, Üçkiraz, Ballıkaya, Cevizli Derebaşı, Kösreli köyü)* 15 gün süreyle özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu.

11 Ağustos 2017 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; Hakkâri ili Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçe sınırları içinde, daha önce özel güvenlik bölgesi ilan edilen 26 bölgenin yasak süresinin uzatıldığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi; *"2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; İlimiz Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova İlçeleri sınırlarında bulunan 26 bölge 12 Ağostos 2017 günü saat 00.00.01'den 27 Temmuz 2017 günü saat 23.59.59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır" denildi.*

30 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak'ta 17 bölgenin geçici güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, şöyle denildi: *"5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11´inci maddesi ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu´nun 32/A maddesi gereğince, ilimizde bulunan aşağıda koordinatları verilen bölgelerde, milli güvenlik, kamu düzeni ve kamu esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması maksadıyla aşağıda koordinatları belirtilen, ilimiz Silopi İlçesi Kelhain Tepe, Girigüva Tepe, Şikettemuri Tepe, Bestebelega Deresi, Kerede Tepe, Kürsi Tepe, Rutkekurat Tepe, Üçkardeşler Tepe ve Görümlü, Düzalan, Dedeler, Uyanık, Bestebelega Mezrası, Doruklu, Kösreli, Derebaşı, Koyunören kırsal alanları arasında bulunan bölgelerde 01 Eylül 2017 (Dahil) - 15 Eylül 2017 (Dahil) tarihleri arasında (15) gün süreyle valiliğimizce geçici özel güvenlik bölgesi ilan edilmiştir."*

Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Bingöl ili Merkez*** *ile Solhan, Adaklı, Genç, Yayladere, Kiğı, Karlıova ve Yedisu* ilçelerinde bulunan 18 bölgenin ***5 Eylül 2017 ile 19 Eylül 2017 tarihleri*** arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Hakkâri ili*** *Merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova* ilçelerindeki 29 bölgenin ***11 Eylül 2017 ile 25 Eylül 2017 tarihleri*** arasında Özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

Elazığ Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Elazığ ili Alacakaya, Arıcak, Karakoçan ve Palu ilçe*** sınırları içerisindeki 15 ayrı bölgenin ***08 Eylül 2017 ile 22 Eylül 2017 tarihleri*** arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, bu bölgelerin sivil izinsiz giriş-çıkışlara kapatıldığı belirtildi. Açıklamada yasak ilan edilen yerler şöyle; ***Alacakaya ilçesinde,*** *Gortil, Herbite Yaylası bölgesi,* ***Arıcak ilçesinde*** *Görese 1, Görese 2 bölgesi,* ***Karakoçan ilçesinde*** *Gazdağı-Karaboğa Dağları Hattı, Dilektaşı Yaylası, Akpınar Batısı, Pilavtepe, Koçyiğitler Köyü, Başak Yaylası, Velikan Doğusu, Çatılı bölgesi,* ***Palu ilçesinde*** *ise Akdağ , Haydar Yaylası ve Deştibotan Yaylası Bölgesi.*

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Hakkâri ili Merkez,*** *Çukurca, Yüksekova ve Şemdinli ilçelerinde* bulunan 31 bölgenin ***26 Eylül 2017 günü saat 00:00:01'den 10 Ekim 2017 günü saat 23:59:59'a kadar*** özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu.

Hakkâri'de 31 yerleşim yeri için 26 Eylül ile 10 Ekim 2017 tarihleri arasında ilan edilen özel güvenlik bölgesi kararının, **10 Ekim 2017 tarihinde** Hakkâri Valiliği tarafından yapılan bir açıklamayla, 15 gün daha uzatıldığı duyuruldu. Açıklamada, ***Hakkâri merkez, Çukurca, Yüksekova ve Şemdinli'de*** bulunan 31 bölgenin 11 Ekim 2017 günü saat 00.00'dan 25 Ekim Saat 23.59'a kadar, özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiğini duyuruldu.

Hakkâri merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerinde bulunan 31 bölgenin, 15 gün süreyle özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. **09 Kasım 2017 tarihinde** Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 31 bölge 10 Kasım 2017 günü saat 00.00.01'den 24 Kasım 2017 günü saat 23.59.59'a kadar, 'özel güvenlik bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."*

Tunceli (Dersim) Valiliği tarafından yapılan açıklamada; **il merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçesi** sınırları içerisinde bulunan 30 bölgenin ***17 Kasım-1 Aralık 2017 tarihleri*** arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen bölgeler şu şekilde: ***İl merkezi:*** *Bali Deresi, Kurutlu Deresi, Kutuderesi Vadisi bölgesi, Tabantepe bölgesi, Karameşetepe bölgesi, Vazgürtepe bölgesi.* ***Ovacık:*** *Eroğlu Mahallesi, Mercan Dağları, Kıran Deresi, Kınıkan Tepe , Golan Yaylası, Eğreci Mahallesi, Dülbektaşı bölgesi, Yarpuzlu Mahallesi, Alisırtı Geçidi, Dalav Yaylası, Karagöl Yaylası, Kurugöl Yaylası, Kurt Yaylası, Bastır Yaylası, Çeşme Yaylası, Yel Yaylası, Ganekastik Bölgesi, Çığırlı Yaylası, Karadere bölgesi.* ***Nazimiye:*** *Tavuklu-Doğantaş köyleri, Dokuzkaya bölgesi.* ***Pülümür:*** *Yoncalık Yaylası ve Sarıgül Yaylası.* ***Hozat:*** *Kinzir Ormanları.*

Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Tunceli Merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe sınırlarına bağlı 30 ayrı bölgenin, 17 Aralık-31 Aralık tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Tunceli İli; Tunceli Merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe sınırları içerisindeki (30) ayrı bölgede 17 Aralık 2017 - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir. Özel Güvenlik Bölgelerine, Mülki Amir izni olmadan girişler yasaklanmıştır."* **31 Aralık 2017 tarihinde** Valilik tarafından yapılan yeni bir açıklamada, özel güvenlik bölgesi ilanının ***01 Ocak 2018-15 Ocak 2018*** tarihleri arasında uzatıldığı duyuruldu.

Sokağa Çıkma Yasağı İlanı

05 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı 10 mahallede/köyde *(Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Yalaza Köyü, Tepe Köyü, Arıklı Köyü, Serince Köyü, Çağdaş Köyü, Uçarı Köyü, Dibekköy Köyü, Yolçatı Köyü)* sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasak kararının askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle alındığı ve 05 Ocak 2017 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya devam edeceği kaydedildi. Yapılan yeni bir açıklamayla yasağın, 06 Ocak 2016 günü saat 24.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

12 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ve Hani ilçelerine bağlı 13 mahallede/köyde, askeri operasyon düzenleneceği gerekçesiyle Saat 05.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mahalleler şöyle: ***Lice****'ye bağlı Birlik, Şenlik, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan, Duruköy ile* ***Hani****'ye bağlı Kaledibi, Yukarıturalı, Topçular, Akçayurt, Uzunlar, Kalaba.* Yasağın, ***13 Ocak 2017*** tarihinde Saat 00.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

22 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Merkez Artuklu ilçesine bağlı Sulak köyünde, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***23 Ocak 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

06 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı 2 mahallede/köyde *(Çalıköy, Kuyular)* Valilik tarafından yapılan bir açıklamayla, sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak kararının ardından, bölgede askeri operasyonun başlatıldı.

09 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesi Uzunkaya ve Uluköy mahallelerinde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi:*"Operasyon icra edilen bölgede yaşayan vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunun ilgili maddeleri gereğince; 09 Şubat 2017*

Perşembe günü saat: 06.00 itibari ile Kızıltepe İlçesine bağlı olan, Uzunkaya ve Uluköy Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir."

09 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ilinde, gece saatlerinde uygulanan sokağa çıkma yasağının saatleri değiştirildi. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasağın kısmi olarak kaldırıldığı 14 Kasım tarihinden bu yana 22.00- 05.00 saatleri arasında uygulanan yasağın, 23.00 ile 02.30 arasında uygulanmaya devam edileceği kaydedildi.

11 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı Koruköy (Xerabê Bava) ve Doğanlı (Talatê) köylerinde, sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 02 Mart 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan iki ayrı açıklamada, her iki köyde yasağın kaldırıldığı duyuruldu.

12 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Ömerli, Artuklu ve Nusaybin ilçelerine bağlı 9 mahallede/köyde (***Ömerli ilçesi:*** *Sulakdere, Aytepe,* ***Nusaybin ilçesi:*** *İlkadım, Yavruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Akarsu,* ***Artuklu ilçesi:*** *Yardere, Ahmetli)*, Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamayla sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilanının ardından, bölgede askeri operasyon başlatıldı. Yasağın, 13 Şubat 2017 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

22 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı Doğanlı (Talatê) ve Kuyular (Cibilgirav) köyünde sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. 01 Mart 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, bölgedeki askeri operasyon nedeniyle başlatılan yasağın operasyonun tamamlanması ardından kaldırıldığı belirtildi.

24 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice, Silvan ve Kulp ilçelerinin kırsal alanlarında bulunan 10 mahallede/köyde, Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan bir açıklamayla, saat 16.30'dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, ***Silvan ilçesine*** *bağlı Dolaplıdere, Dağcılar, Mutluca, Çaldere,* ***Lice ilçesine*** *bağlı Kıyıköy, Dallıca, Türeli, Kutlu,* ***Kulp ilçesine*** *bağlı Demirli, Taşköprü* kırsal mahallerinde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağının uygulanacağı belirtildi. Yasağın, 25 Şubat 2017 tarihinde Saat 15.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

02 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Lice ve Hazro ilçelerine bağlı 12 mahallede/köyde, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mahalleler/köyler şunlar: ***Lice:*** *Dibekköy, Çağdaş, Yolçatı, Tepe, Kabakaya, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Çavundur, Dolunay, Oyuklu.* ***Hazro:*** *Çitlibahçe.* Yasağın, 05 Mart 2017 tarihinde Saat 09.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

05 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Lice ilçesine bağlı 18 mahallede/köyde, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle saat 07.00'den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mahalleler/köyler şunlar: *Örtülü, Tuzlaköy, Hedik, Kıralan, Yamaçlı, Dernek, Saydamlı, Bayırlı, Yalımlı, Akçabudak, Kılıçlı, Ulucak, Yorulmaz, Baharlar, Yaprakköy, Yünlüce, Güldiken, Üçdamlar.* Yasağın, yaklaşık 10 bin asker, polis ve korucunun katılımıyla gerçekleştirilen askeri operasyonunun tamamlanması ardından, ***16 Mart 2017 tarihinde Saat 07.00'dan*** itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

19 Mart 2017 tarihinde Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, düzenlenecek askeri operasyon nedeniyle ***Genç ilçesine bağlı*** 3 mahallede/köyde *(Sağgöze, Honkunüs, Yeniçe)* köylerinde Saat 06.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

19 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ve Hani ilçelerine bağlı 10 mahallede/köyde, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle Saat 20.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

20 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı 10 mahallede/köyde *(Yakınca, Bahminin, Kaleli, Güzelsu, Yol, Dibek, Üçyol, Dağiçi, Şekrin, Eskihisar)* ikinci bir duyuruya sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***25 Mart 2017 tarihinde*** Saat 14.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

25 Mart 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesine bağlı 7 köyde *(Teknecik, Sallıca, Dönertaş, Kısıklı, Suboyu, Yumruaya, Sarıdal)* ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

27 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Mazıdağ ilçesine bağlı 4 mahallede ve 1 mezrada *(Yalınağaç, Konur, Armağan, Yevri mahalleleri ve Meşeli Mezrası)* ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın 31 Mart 2017 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

28 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ve Hani ilçelerine bağlı 9 mahallede/köyde (***Lice İlçesine bağlı*** *Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Ecemiş Köyü, Daralan Köyü.* ***Hani İlçesine bağlı*** *Kaledibi Köyü, Akçayurt Köyü, Topçular Köyü, Kalaba Köyü, Yukarı Turalı Köyü)* Saat 11.30'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

04 Nisan 2017 tarihinde Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis ili Tatvan ilçesine** bağlı 9 köyde *(Çavuşlar, Anadere, Odabaşı, Kuşluca, Yediveren, Dönertaş, Teknecik, Sallıca, Kısıklı)* saat 00.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bingöl ili Genç ilçesinin** güneyindeki dağlık ve ormanlık alanda düzenlenecek operasyon öncesi 7 köy ve 8 mahallede, **04 Nisan 2017 tarihinde** saat 23.00 itibariyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak kapsamına giren yerleşim yerlerinin isimleri şöyle: *Dikpınar, Gerçekli, Döşekkaya, Üçgül, Kavaklı, Dedebağ ve Gözertepe köyleri ile Demirboğa, Karataş, Çekmece, Araklı Yeniler, Ekinli, Güllüce ve Bayramlı mahalleleri.*

Hakkâri ili Şemdinli ilçesine bağlı Altınsu (Şapatan) köyü, **05 Nisan 2017 tarihinde** sabah saatlerinde giriş çıkışlara yasaklandı. Ardından köyde ve Dereboyu, Meydan ve Elde mezralarında sokağa çıkma yasağı ilan edildi. ***06 Nisan 2017 tarihinde*** Valilik sitesinde yapılan açıklamada yasağın, başlatılan askeri operasyonun sona ermesi nedeniyle kaldırıldığı duyuruldu.

06 Nisan 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Mardin ili Savur ilçesine** bağlı Şenocak Mahallesi'nde, ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***08 Nisan 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

07 Nisan 2017 tarihinde Muş Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Muş ili Malazgirt ilçesine** bağlı Hancağız köyünde saat 05.00 itibarı ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***08 Nisan 2017 tarihinde,*** gece saatlerinde kaldırıldığı duyuruldu.

09 Nisan 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin ili Merkez Artuklu ilçesine** bağlı Elmabahçe ve Ulucanlar mahallelerinde, ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***10 Nisan 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

09 Nisan 2017 tarihinde Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Şırnak ilinde 14 Mart 2016 tarihinde, Şırnak ilçeleri Silopi ve Cizre'de 14 Aralık 2015 tarihinde, İdil ilçesinde 16 Şubat 2016 tarihinde ilan edilen ve daha sonra kısmi olarak sürdürülen sokağa çıkma yasağı tamamen kaldırıldığı duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Merkez, Cizre, Silopi ve İdil ilçelerinde saat 23.00 ile 02.30 saatleri arasında kısmi zamanlı olarak uygulanmakta olan sokağa çıkma yasağı 10 Nisan 2017 Pazartesi'den itibaren tamamen kaldırılmıştır."*

11 Nisan 2017 tarihinde Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde 13 Mart 2016 tarihinde ilan edilen ve 79 gün sonra 23.00-06.00 saatleri arasında kısmi olarak uygulanan sokağa çıkma yasağının, tamamen kaldırıldığı açıklandı. Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Yüksekova İlçesi Mülki sınırları içerisinde yapılan operasyon sona ermiş olup; 23.00 ile 06.00 saatleri arasında kısmi zamanlı olarak uygulanmakta olan sokağa çıkma yasağı 11.04.2017 Salı (bugün)'dan itibaren tamamen kaldırılmıştır. Vatandaşlarımıza sokağa çıkma yasağı konusunda göstermiş oldukları duyarlılıktan dolayı teşekkür ederiz."*

12 Nisan 2017 tarihinde Bitlis Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Bitlis ili** merkezine bağlı 4 köy *(Aşağıölek, Yukarıölek, Yukarıbalcılar, Aşağıbalcılar)* ile bütün mahalle ve mezralarında, ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

13 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Diyarbakır ili Lice, Kocaköy ve Hazro ilçelerine** bağlı 14 köyde, saat 06.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şunlar; ***Lice****; Uçarı, Ziyaret, Esenler, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Çavundur, Dolunay.* ***Kocaköy****; Boyunlu, Gözebaşı.* ***Hazro;*** *Sarıerik, Meşebağları, Çitlibahçe.* Yasağın, ***14 Nisan 2017 tarihinde*** saat 08.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

19 Nisan 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafında yapılan açıklamada, Mardin ili Dargeçit ilçesine bağlı 4 mahallede *(Tanyeri, Beğendi, Güvenli, Yeşilöz)* ile Midyat ilçesine bağlı 3 mahallede *(Yumurtalı, Marenka, Doluca)* askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. ***22 Nisan 2017 tarihinde***, yapılan açıklamada yasağın kaldırıldığı duyuruldu.

21 Nisan 2017 tarihinde Kulp Kaymakamlığı tarafından yapılan açıklamada, Diyarbakır ili Kulp İlçesine bağlı 8 köyde *(Yeşilköy, Tepecik, İslamköy, Dolun, Yaylak, Ağaçkorur, Karabulak, Alaca)* askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle saat 05.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

07 Mayıs 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine bağlı 19 köyde ve bu köylere bağlı 82 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. İlan edilen yasağın ardından askeri operasyon başlatıldı. Yasak ilan edilen köylerin isimleri şöyle: *Karcı, Yelkaya, Üçgül, Döşekkaya, Direkli, Ericek, Servi, Harmancık, Çoban Çeşmesi, Sarıbudak, Yaydere, Büyükçağ, Çevirme, Yayla, Şehitköy, Yeniyazı, Doğanca, Bulgurluk, Yolaçtı.*

08 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ve Hani ilçelerinde bulunan 16 mahallede/köyde, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle saat 05.00'ten itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak kapsamında bulunan mahalleler/köyler şöyle: ***Lice;*** *Abalı, Birlik, Şenlik, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Ecemiş, Daralan, Duruköy.* ***Hani;*** *Serenköy, Uzunlar, Yukarıturalı, Kalaba, Topçular, Akçayurt, Kaledibi.*

11 Mayıs 2017 tarihinde Muş ilinde, Muş Valiliği tarafından yapılan yazılı bir açıklamayla, bazı bölgelerde askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle, Saat 03.30'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen bölgeler şöyle: *Muş Merkez ilçesi Alaniçi Köyü, Kayalısu Köyü, Yılmaz Mahallesi, Örtülü Mahallesi, Büyükler Mahallesi, Dalakulig Mahallesi, Licik Mahallesi, Breş Mahallesi, Malaali Mahallesi Geliyahacike Mahallesi, Yıldızlı Mahallesi, Buğdaylı Mahallesi, Bilhiddin Yaylası, Reylim Yaylası, Yamaç Köyü, Pekut Yaylası,Kazmadağ, Nasırkan Komları, Keranahisk Komları, Zeydo Komları ve Kopezer Tepe bölgeleri.*

15 Mayıs 2017 tarihinde Bitlis ili Hizan ilçesine bağlı 14 mezrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mezralar şöyle: *Dibek, Arpalı, Aşağı Klavuz, Yukarı Klavuz, Düztepe, Çevrecik, Yedikardeş Nonivon bölgesi, Karaağaç, Akbaş, Bolga, Akdik, Hoçinik, Pegoso, Pıroso Nazar mevkisi, Akınca, Korigarı.*

20 Mayıs 2017 tarihinde Muş ili Varto ilçesine 2 mahalle *(Konaklı, Çavuşlu)* ve 4 köyde *(Omcalı, Yeşilpınar, Kuşluk, Kayalıkale)* sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

20 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hani ilçesine bağlı 6 mahallede/köyde *(Kuyular, Abacılar, Çukurköy, Belen, Kalaba, Topçular)* Saat 20.00'den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

21 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesine bağlı 4 mahallede/köyde (Kurşunlu, Taşağıl, Kırkpınar, Kayıköy) Saat 17.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, 24 Mayıs 2017 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

Mardin ili Nusaybin ilçesinde 14 Mart 2016 tarihinde ilan edilen ve daha sonra kısmen kaldırılan ancak 10 mahallede sürdürülen sokağa çıkma yasağının, **23 Mayıs 2017 tarihinde** İlçe Kaymakamlığı tarafından yapılan bir açıklamayla tümden kaldırıldığı duyuruldu. Yasağın tamamen sona erdirildiği mahalller şöyle: *Yenituran, Yeşilkent, Mor Yakup, 8 Mart, Gırnavas, Devrim, Selahaddin Eyyubi, Çatalözü, İpekyolu, Barış.*

28 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice, Hazro, Kocaköy ve Dicle ilçelerinde bulunan 59 mahallede/köyde Saat 18.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mahalleler/köyler şöyle: ***Lice ilçesine bağlı*** Akçabudak Köyü, Örtülü Köyü, Ulucak Köyü, Saydamlı Köyü, Kılıçlı Köyü, Yorulmaz Köyü, Güldiken Köyü, Üçdamlar Köyü, Baharlar Köyü, Bayırlı Köyü, Hedik Köyü, Tuzlaköy Köyü, Yamaçlı Köyü, Kıralan Köyü, Dernek Köyü, Konuklu Köyü, Yünlüce Köyü, Yaprakköy Köyü, Damar Köyü, Zümrüt Köyü, Kıpçık Köyü, Çıralı Köyü, Sığınak Köyü, Kıyıköy Köyü, Dallıca Köyü, Budak Köyü, Türeli Köyü, Tepe Köyü, Yolçatı Köyü, Dibekköy Köyü, Çağdaş Köyü, Arıklı Köyü, Serince Köyü, Kayacık Köyü, Uçarı Köyü, Ziyaret Köyü, Ortaç Köyü, Yalaza Köyü, Bağlan Köyü, Esenler Köyü, Çavundur Köyü, Dolunay Köyü, Kabakaya Köyü, Kutlu Köyü ve Oyuklu Köyü ile mezraları, ***Hazro ilçesine bağlı*** Ormankaya Köyü, Çitlibahçe Köyü, Terdöken Köyü, Kırmataş Köyü, Kavaklıboğaz Köyü, Dadaş Köyü ve Sarıerik Köyü ile mezraları, ***Kocaköy ilçesine bağlı*** Boyunlu Köyü, Gözebaşı Köyü, Tepecik Köyü, ***Dicle ilçesine bağlı*** Kurşunlu Köyü, Taşağıl Köyü, Kırkpınar Köyü ve Kayıköy Köyü ile mezraları. Yasağın, 30 Mayıs 2017 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

30 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice, Hazro, Kocaköy ve Dicle ilçelerinde bulunan 43 mahallede/köyde Saat 07.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mahalleler/köyler şöyle: ***Lice ilçesine*** *bağlı olan; Ecemiş Köyü, Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü, Çeper Köyü, Güçlü Köyü ve Gökçe Köyü ile Mezraları,* ***Hani İlçesine*** *bağlı olan; Kaledibi Köyü, Topçular Köyü, Çukurköy Köyü, Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Akçayurt Köyü, Yukarıturalı Köyü, Uzunlar Köyü, Serenköy Köyü, Gömeç Köyü, Kalaba Köyü, Kırım Köyü, Yayvan Köyü, Soylu Köyü, Çardaklı Köyü, Sergen Köyü, Okurköy Köyü, Gürbüz Köyü, Anıl Köyü, Süslü Köyü ve Belen Köyü ile Mezraları,* ***Kocaköy ilçesine*** *bağlı olan; Şaklat Köyü ve Yazıköy Köyü ile mezraları,* ***Dicle ilçesine*** *bağlı olan; Meydanköy Köyü, Sergenli Köyü, Dedeköy Köyü, Bademli Köyü, Döğer Köyü, Arıköy Köyü, Tepe Köyü, Başköy Köyü, Değirmenli Köyü ve Kelekçi Köyü ile mezraları.*

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Diyarbakır ili Kulp İlçesine** bağlı 10 köyde *(Ağaçlı, Kaynakköy, Narlıca, Dolun, İslamköy, Akdoruk, Ağıllı, Aşşağı Elmalı, Çağlayan, Karpuzlu)* **04 Haziran 2017 tarihinde** günü saat 19.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın ***06 Haziran 2017 tarihinde*** Saat 12.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **05 Haziran 2017 tarihinde Bingöl ili Genç ilçesine** bağlı 30 köyde sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şunlar: *Kazancık, Açıkalın, Olgunlar, Köklü, Büyükçağ, Gümüşlü, Yuvalı, Aslancık, Üzümcük, Kirişli, Hasenan, Taşkapı, Mezra, Varvusen, Coşkunlar, Mezra, Yolaçtı, Kaynaklı, Toklu, Akpınar, Herkir, Kayacık, Yürekli, Doğanlar, Karzel, Kaygısız, Kaymaz, Sevimli, Sağgöze, Yenice.*

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Diyarbakır ili Lice İlçesine** bağlı 18 köyde, **06 Haziran 2017 tarihinde** Saat 12.00 itibariyle askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şunlar: *Akçabudak, Örtülü, Ulucak, Saydamlı, Kılıçlı, Yorulmaz, Güldiken, Üçdamlar, Baharlar, Bayırlı, Hedik, Tuzlaköy, Yamaçlı, Kıralan, Dernek, Konuklu, Yünlüce, Yaprakköy.* Yasağın,

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan yeni bir açıklamayla, ***13 Haziran 2017 tarihinde Saat 09.00*** itibariyle kaldırıldığını duyuruldu.

Bitlis Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Bitlis ili Hizan ilçesine** bağlı 14 mezrada, **07 Haziran 2017 tarihinde** Saat 00:00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen mezralar şöyle: yazılı açıklama yaptı. *Kapısuyu Köyü Dibek Mezrası, Gayda Köyü Arpalı Mezrası, Akşar Köyü A.Klavuz Mezrası, Akşar Köyü Y.Klavuz Mezrası, Akşar Köyü Düztepe Mezrası, Akşar Köyü Çevrecik Mezrası, Yedikardeş Nonivon Bölgesi Karaağaç Mezrası, Horozdere Köyü Akbaş Mezrası, Horozdere Köyü Bolga Mezrası, Akdik Köyü Hoçinik Mezrası, Akşar Köyü Pegoso Mezrası, Pıroso Nazar Mevkii, Gayda Köyü Akınca Mezrası ve Gayda Köyü Korigarı Mezrası.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin ili Dargeçit ilçesine** bağlı mahallede *(Kısmetli, Klavuz, Değerli)* **07 Haziran 2017 tarihinden** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***08 Haziran 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **Kozluk ve Sason ilçelerinde** bulunan 11 yerleşim yerinde *(6 mahalle, 4 köy, 1 mezra)* **13 Haziran 2017 tarihinde** Saat 18.00'ten itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Kozluk İlçesi****: Gümüşörgü Köyü, Hasanko ve Bisira Mahalleleri.* ***Sason İlçesi:*** *Karameşe Köyü, Ramazan Mahallesi ve Orta Mahhalle, Kelhasan Köyü ve Binönü Mahallesi, Kilimli Köyü, Aşağıkilimli Mezrası ve Yoncadüzü Mahallesi.* ***15 Haziran 2017 tarihinde*** yapılan yeni bir açıklamayla, yasağın kaldırıldığı duyuruldu.

15 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Kulp ilçesine bağlı 25 köyde askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle saat 05.00'ten itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. İlçede yasak ilan edilen köyler şunlar: *Yaylak, Ağıllı, Akdoruk, İslamköy, Dolun, Narlıca, Kaynakköy, Ağaçlı, Aşağı Elmalı, Çağlayan, Karpuzlu, Zeyrek, Güllük, Özbek, Kurudere, Karaağaç, Kamışlı, Çukurca, Demirli, Akbulak, Düzce, Temren, Güleç, Barın, Taşköprü.*

16 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Lice, Hazro ve Kocaköy ilçelerine bağlı 39 köy ve mezrada askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle saat 08.30'dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şöyle: ***Lice ilçesine*** *bağlı Damar köyü, Zümrüt köyü, Kıpçık köyü, Çıralı köyü, Sığınak köyü, Kıyıköy köyü, Dallıca köyü, Budak köyü, Türeli köyü, Tepe köyü, Yolçatı köyü, Dibekköy köyü, Çağdaş köyü, Arıklı köyü, Serince köyü, Kayacık köyü, Uçarı köyü, Ziyaret köyü, Ortaç köyü, Yalaza köyü, Bağlan köyü, Esenler köyü, Çavundur köyü, Dolunay köyü, Kabakaya köyü, Kutlu köyü ve Oyuklu köyü ile mezraları.* ***Hazro ilçesine*** *bağlı Ormankaya köyü, Çitlibahçe köyü, Terdöken köyü, Kırmataş köyü, Kavaklıboğaz köyü, Dadaş köyü, Meşebağları köyü, Koçbaba köyü ve Sarıerik köyü ile mezraları.* ***Kocaköy ilçesine*** *bağlı Boyunlu köyü, Gözebaşı köyü ve Tepecik köyü.* Yasağın, ***21 Haziran 2017 tarihinde*** Saat 18.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

26 Haziran 2017 tarihinde Elazığ ili Karakoçan ilçesine bağlı 8 köyde/mahallede saat 17.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Elazığ Valiliği

tarafından yapılan duyuruda, yasak ilan edilen yerler şöyle açıklandı. *Çan, Karaçan, Kuşbayırı, Sarıhan, Kubatlı, Aktoprak, Gölçukuru, Doğançukuru.*

07 Temmuz 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Mardin iline** bağlı 3 ilçede bulunan 23 mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen ilçeler ve mahaller şöyle: ***Ömerli ilçesi:*** *Harmankaya, Duygulu, Kovanlı*. ***Nusaybin ilçesi:*** *Güvenli, Heybeli, Çalıköy, Dallıağaç, İlkadım, Görentepe, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Yavruköy, Koruköy, Akarsu, Kuyular, Doğanlı, Karacaköy, Serikanya, Erdoğdu, Dirim.* ***Artuklu ilçesi:*** *Ahmetli, Aytepe, Sulak.* Yasağın ***10 Temmuz 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Muş valiliğinden yapılan açıklamada, **Muş ili Varto ilçesinde** askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 15 bölgede **10 Temmuz 2017 tarihinde** Saat 00.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: *Varto ilçesi Kolan, Teknedüzü, Yeşildal, Onpınar, Köprücük, Kaynarca ve Çayçatı köyü ile Çağlak Mahallesi, Güllüce Mahallesi, Meti Mezrası, Seyrek, Yeşildal, Çukur, Köprücük ve Teknedüzü yaylaları.*

10 Temmuz 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafında yapılan açıklamada, **Mardin ili Nusaybin ilçesine** bağlı 13 mahalle ve 4 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: *Taşköy, Üçköy, Düzce, Üçyol, Dağiçi, Eskihisar, Dibek, Güzelsu, Bahminin, Kalali, Kayadibi, Güneli, Günyurdu mahalleleri ile Yelekli, Yakınca, Yol ve Sekrin mezraları.*

14 Temmuz 2017 tarihinde Mardin ili Merkez Artuklu ilçesine bağlı 3 mahallede *(Ahmetli, Aytepe, Yaydere)* ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

14 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Altınsu (Şapatan) Köyü ile İncesu mezrası'nda, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Diyarbakır Valiliğinden yapılan açıklamada, **Diyarbakır ili Lice ilçesine** bağlı 2 köy ve 13 mezrada, **21 Temmuz 2017 tarihinde** Saat 05.00'ten itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köy ve mezralar şöyle: *Akçabudak köyü ve köye bağlı Tahtakülek, Mahmudan, Kasanmahallesi, Hij, Mahmutlu, Leyhasor, Dergan, Kaynaktaşı, Alıçlıyayla mezraları ile Ulucak köyü ve köye bağlı Yeniyazı, Ballıca, Aliyan ve Abdurrahmanağa mezraları.*

27 Temmuz 2017 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde üç mahallede yasak ilan edildi. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamaya göre, Nusaybin ilçesine bağlı Akarsu, Yavruköy ve İlkadım mahallelerinde, ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı 4 köyde *(Altınsu Köyü, Dereboyu Meydan Elde, Altınsu Merkez ve İncesu Köyü)* askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **30 Temmuz 2017 tarihinde** saat 17.00 itibariyle sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak ilan edilen bölgeye giriş ve çıkışlar yasaklandı.

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada; Bitlis ili Hizan ilçene bağlı 3 köy ve 6 mezrada, **12 Ağustos 2017 tarihinde** ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği

duyuruldu. Yasak ilan edilen köy ve mezraların isimleri şöyle: *Yaylacık köyü ile Bilgili ve Sarıbal mezraları, Çalışkanlar köyü, Yolbilen köyü ve Xûlepîr (Yeniçay) mezrası, Sarıtaş köyü Gedik mezrası, Akşar köyü Aşağıkılavuz ve Yukarıkılavuz mezraları, Horozdere köyü Balga ve Karaağaç mezrası.*

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan yazılı açıklamada; **Hakkâri ili Şemdinli İlçesine** bağlı 4 köy/mezrada, **13 Ağustos 2017 tarihinde** 5 (beş) gün süreyle 22.00-05.00 saatleri arasında sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: *Altınsu (Şapatan) Köyü, İncesu Köyü, Dereboyu, Elde.*

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan yazılı açıklamada; **Hakkâri ili Şemdinli ilçesine** bağlı 2 köy ve 1 mezrada **(**Bozyamaç ve Öveç köyleri ile Harmanlı mezrası) ***17 Ağustos 2017 tarihinden*** itibaren 3 gün süreyle 19.45 ile 05.16 saatleri arasında "sokağa çıkma yasağı" ilan edildiği duyuruldu.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin ili Nusaybin ilçesine** bağlı Akarsu Mahallesi'nde **04 Eylül 2017 tarihinde** saat 01.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklamayla, yasağın saat 04.00 itibarıyla kaldırıldığını duyurdu.

11 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Hakkâri ili Şemdinli ilçesine** bağlı Şapatan (Altınsu) köyü, Dereboyu ve Elde mahalleleri ile İncesu mezrasında 7 günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

18 Eylül 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı 14 mahallede sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Sokağa çıkma ilan edilen mahalleler şöyle: *Yandere, Dirim, Akarsu, Kuruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Dallıağaç, İlkadım, Doğanlı, Kuyular, Çalıköy, Serinkaya, Erdoğdu ve Yavruköy.* Yasağın, ***20 Eylül 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

20 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro, Kulp, Silvan ve Lice ilçelerine bağlı 46 kırsal mahalle ve mezrada, operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şöyle: ***Lice ilçesine bağlı;*** *Budak, Dallıca, Tepe, Türeli, Kabakaya, Kutlu, Yalaza, Ortaç, Bağlan, Oyuklu, Çavundur, Dolunay köyleri ve Hevselbey, Kolbağı, Alataş, Kalkanlı, Bakanlar, Hacıcemil, Esenli, Çaylarbaşı, Göçer, Kerpiçören, Çanak mezraları.* ***Hazro ilçesine bağlı;*** *Çitlibahçe, Ormankaya köyleri ve Güzdamı ve Şahgeldi mezraları.* ***Silvan ilçesine bağlı;*** *Mutluca, Çaldere, Dolaplıdere, Dağçılar köyleri ve Üçdirek, Ergeçiti, Kayabağı ve Erkenciler mezraları,* ***Kulp ilçesine bağlı****; Çukurca, Demirli, Düzce, Bayıkköy, Taşköprü köyleri ve Zümrütlü, Keçiveren, Yukarıpolat, Aşağıpolat, Mevik ve Taşköprü mezraları.* Yasağın, 24 Eylül 2017 tarihinde Saat 05.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

29 Eylül 2017 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Şemdinli ilçesine bağlı 3 mahalle ve bir mezrada 12 günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik tarafından yapılan açıklama şu şekilde: *"İlimiz Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Merkez, Dereboyu Mahallesi, Elde Mahallesi ve İncesu Mezrası Mülki sınırları içerisinde icra edilecek operasyon esnasında vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği ile emniyetli şekilde seyahat etme hürriyetinin ortadan kalkacağı değerlendirildiğinden, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve 6-7 Ekim Kobani olaylarının yıl dönümünün yaklaşması sebebiyle 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun*

11/C maddesi gereğince İlimiz Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Merkez, Dereboyu Mahallesi, Elde Mahallesi ve İncesu Mezrası Mülki sınırları içerisinde 29.09.2017 tarihinden 10.10.2017 tarihine kadar 12 (on iki) gün süre ile saat:22.00'dan saat:05.00'a kadar geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş olup, İlimiz Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Merkez, Dereboyu Mahallesi, Elde Mahallesi ve İncesu Mezrası Mülki sınırları içerisine giriş-çıkışlar da yasaklanmıştır."

11 Ekim 2017 tarihinde Bitlis Merkez ile Güroymak ve Mutki ilçelerine bağlı 27 köy ve 7 mezrada, Saat 00.01'den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Bitlis merkeze bağlık*** *Çeltikli köyü, Aşağıkoçak köyü, Yukarıçerman Mezraası, Aşağıyolak Köyü, Yukarıyolak köyü, Beşkaynak köyü, Yarönü köyü, Dursun köyü, Uçankuş köyü, Dikme köyü, Yukarıdikme Mahallesi, Aşağıdikme Mahallesi, Bayırlı Mahallesi, Kınalı köyü, Kutlu Mahallesi, Akgün Mahallesi, Çobansuyu köyü, Aşağıçobansuyu Mahallesi, Güçlü Mahallesi Harmanyeri köyü, Esenburun köyü ve Cevizdalı köyü, Konalga köyü, Güllüce köyü, Kayalıbağ, Kaşıklı köyü, Sarıyurt köyü, Karaca köyü bölgeleri,* ***Mutki ilçesine bağlı*** *Kapaklı köyü, Küllüce köyü, Koyunlu köyü ve* ***Güroymak ilçesine bağlı*** *Çallı köyü, Saklı köyü, Işıklı köyü, Cevizyatağı köyü.*

12 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı 15 köy ve mezrada, Saat 06.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Askeri operasyon nedeniyle yasak kararının alındığı belirtilen Diyarbakır Valiliği açıklamasında, yasak ilan edilen yerler şöyle: *Kazandağı (Mala Elîkê), Demirkuyu (Dêrîka Miqûrê), Özlüce, Esenyol, Darıseven, Usluca, Boğazönü, Toklar, Kalemli, Taraklı, Çatak, Gürpınar, Dönenkaya, Çalönü, Tarımova.*

Bitlis'in Mutki ilçesine bağlı 3 köy ve bir mahallede, düzenlenecek askeri operasyon gerekçe gösterilerek Saat 17.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Mutki ilçesine bağlı*** *Aksu Mahallesi ile Yazıcık, Yuvalıdam ve Kayran köyleri.*

15 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Baykan ilçesine bağlı 9 köy ve mezrada, düzenlenecek askeri operasyon gerekçe gösterilerek Saat 17.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ve bazı bölgelerin özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyuruldu. Siirt tarafından yapılan açıklamada, yasak ilan edilen yerler şöyle: *Meşelik, Ardıçdalı, Ormanpınar ve Çamtaşı köyleri ile Boyluca, Aydınlar, Korucu, Bahçeli ve Doğruyol mezraları.*

16 Ekim 2017 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ***Şemdinli ilçesinde*** bağlı 4 köyde *(Çatalca, Güvenlik, Erdemli, Soğuksu)* 1 günlük sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik tarafında yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Operasyon esnasında vatandaşların can ve mal güvenliği ile emniyetli şekilde seyahat etme hürriyetinin ortadan kalkacağı değerlendirildiğinden, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi gereğince Şemdinli ilçesi mülki sınırları içerisinde (okula giden öğrenciler ve servis hariç olmak üzere) 16.10.2017 günü saat 05.00'dan 17.10.2017 günü saat 05.00'a kadar 24 saat süreyle geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş olup İlimiz Şemdinli İlçesi Çatalca, Güvenlik, Erdemli, Soğuksu mülki sınırları içerisine (okula giden öğrenciler ve servis hariç olmak üzere) giriş-çıkışlar da yasaklanmıştır."*

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, *Hazro, Kulp, Silvan ve Lice ilçelerine* bağlı 38 köy ve mezrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **19 Ekim 2017 tarihinde** saat 05.00'ten itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik tarafından yasak ilan edilen köy ve mezra isimleri şöyle: *"Lice ilçesine bağlı olan, Budak (Hazmaz), Dallıca (Helbekin), Tepe (Gir), Türeli (Beşişt), Kabakaya (Entax), Kutlu (Babitnê), Oyuklu (Sînê) köyleri ve Hevselbey (Hevselbeg), Kolbağı (Kolbagi), Alataş (Alataş), Kalkanlı (Kalkanlî), Bakanlar (Balkanlar), Hacıcemil (Hecî Cemîl), Esenli (Esenlî), Çaylarbaşı, Göçer, Kerpiçören, Çanak mezraları, Hazro ilçesine bağlı olan Mutluca (Berbûş) köyü ve Şahgeldi mezrası, Silvan ilçesine bağlı olan Çaldere (Fişat), Dolaplıdere (Şêlîma) ve Dağçılar (Cûmat) köyleri ve Üçdirek (Hindês), Ergeçiti (Malê Gir), Kayabağı (Tilbiştîn) ve Erkenciler (Erkenciyan) mezraları, Kulp ilçesine bağlı olan Çukurca (Kurikan), Demirli (Temiran), Düzce (Melîkan), Bayıkköy ve Taşköprü (Bodêrnê) köyleri ile Zümrütlü (Tiltef), Keçiveren, Yukarıpolat, Aşağıpolat, Mevik ve Taşköprü mezraları."* Yasağın ***21 Ekim tarihinde*** saat 05.00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

Hakkâri Valiliği tarafından yapılan açıklamada, *Şemdinli ilçesine* bağlı 6 köyde, askeri operasyon gerekçe gösterilerek ***22 Ekim 2017 tarihinde saat 05.00'ten 23 Ekim 2017 tarihinde saat 05.00'e*** kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen köyler şöyle: *Çatalca, Güvenli, Soğuksu, Durak, Akbal, Erdemli.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, *Ömerli ilçesi* kırsalında bulunan 12 mahallede *(Kaynakkaya, Pınarcık, Havuzbaşı, İkipınar, Kömürlü, Kayagöze, Harmankaya, Taşlıca, Işıkdere, Ovabaşı, Duygulu, Heybeli)* **24 Ekim 2017 tarihinde,** askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ikinci bir duyuruya sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın ***25 Ekim 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

11 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Merkez Artuklu ilçesine bağlı 4 mahallede *(Çukuryurt, Yukarıaydınlı, Aşağıaydınlı, Çayırpınar)* askeri operasyon yapılacağı gerekçe gösterilerek ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği öğrenildi. Yasağın, ***12 Kasım 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bağlı 12 köy ve mahallede sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Silvan Kaymakamlığı tarafından yapılan açıklamada, yasağın düzenlenecek askeri operasyon nedeniyle ilan edildiği ve ***16 Kasım 2017 saat 06.00'dan itibaren*** geçerli olduğu belirtildi. Yasak ilan edilen köy ve mezralar şöyle: *Kazandağı (Malaelîkê), Demirkuyu (Dêrika Miqûrê), Özlüce (Tirkevan), Esenyol (Mistika), Darıseven (Malahirmo), Usluca, Boğazönü, Toklar (Hecîçerkez), Kalemli (Xapa), Taraklı, Çatak ve Çiğdemli (Kûrbeyt).* Yasağın, ***17 Kasım günü saat 21.00*** itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

17 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesinin Alaca köyüne bağlı Meydan, Billurderesi ve Şenyayla mezralarında, sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Diyarbakır Valiliği tarafından ***21 Kasım 2017 tarihinde*** yapılan açıklamada, düzenlenen askeri operasyonun sona ermesiyle birlikte yasağının kaldırıldığı bildirildi.

23 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bağlı 1 köy ve 1 mezrda *(Çaldere köyü ile Kaso mezrası)* Saat 06.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***24 Kasım 2017 tarihinde*** akşam saat 19.00 itibariyle kaldırıldığını duyuruldu.

27 Kasım 2017 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı 4 köy ve 6 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamaya göre yasak ilan edilen yerler şöyle: *Hizan ilçesine bağlı Koçyiğit köyü ve ona bağlı Alancık, Akyel, Doyumlu mezraları, Karbastı köyüne bağlı Yamaç, Yolüstü, Task mezraları, Karlıtepe köyü, Tutumlu köyü ve Gürece köyü.*

29 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan, Hazro, Kocaköy, Kulp ve Lice ilçelerine bağlı 42 köyde, saat 05.00'ten itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Askeri operasyon nedeniyle yasağın ilan edildiği belirtilen Diyarbakır Valiliği açıklamasında, yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Lice ilçesine bağlı*** *Ortaç, Yalaza, Çavundur, Dolunay, Bağlan, Kabakaya, Kutlu, Oyuklu, Türeli, Tepe, Budak, Dallıca, Sığınak, Kıyıköy, Çıralı, Kıpçak, Zümrüt ve Damar köyleri,* ***Kulp ilçesine bağlı*** *Kamışlı, Çukurca, Akbulak, Demirli, Bayırköy, Düzce, Temren, Güleç, Taşköprü ve Barın köyleri,* ***Hazro ilçesine bağlı*** *Gözebaşı, Sarıerik, Çitlibahçe, Meşebağları, Kırmataş, Terdöken ve Kavaklıboğaz köyleri,* ***Silvan ilçesine bağlı*** *Dolaplıdere, Dağcılar, Mutluca ve Çaldere köyleri,* ***Kocaköy ilçesine bağlı*** *Boyunlu, Arkbaşı ve Tepecik köyleri.* Yasağın, ***01 Aralık 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

05 Aralık 2017 tarihinde Bitlis kent merkezine bağlı 11 köyde *(Ilıcak Köyü, Oğulcak Köyü, Aşağıölek Köyü, Yukarıölek Köyü, Çalıdüzü Köyü, İçgeçit Köyü, Akçalı Köyü, Bölükyazı Köyü, Çayır Mahallesi, Govan Mahallesi, Kürtler Mahallesi)* sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 05 Aralık 2017 Salı günü saat:00:01'den itibaren (ilgili köy ve mezralarda hayatının normal akışının devam etmesi, öğrenim görmekte olan öğrencilerin eğitim ve öğretim hakkının kısıtlanmaması amacıyla, 16.00-07.00 saatleri arasında geçerli olmak üzere) ikinci bir emre kadar Sokağa Çıkma Yasağı ilan edilmiştir."*

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ***Lice, Kocaköy, Silvan, Hazro ve Kulp ilçelerine*** bağlı 51 köy ve mezrada, **08 Aralık 2017 tarihinde** Saat 05.00 ten itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Lice ilçesi****; Dibekköy, Yolçatı, Çağdaş, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Çavundur, Dolunay, Kabakaya, Tepe, Budak, Dallıca, Kutlu, Oyuklu, Türeli köyleri ve Sınır, Beğendik, Hacıcemil, Esenli, Çanak, Alataş, Kolbağı, Bakanlar, Kalkanlı, Kerpiçören, Göçer, Çaylarbaşı mezraları.* ***Kocaköy ilçesi;*** *Boyunlu köyü ve Varlık mezrası.* ***Silvan ilçesi;*** *Dolaplıdere köyü ve Alakuşak, Üçdirek, Ergeçiti, Erkenciler mezraları,* ***Hazro ilçesi;*** *Koçbaba, Ormankaya, Çitlibahçe köyleri, Şahgeldi ve Güzdamı mezraları.* ***Kulp ilçesi****; Taşköprü, Temren, Bayırköy, Demirli, Çukurça köyleri ve Kuyucak, Mevik, Aşağıpolat, Yukarıpolat, Keçiveren, Zümrütlü mezraları.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle ***Dargeçit ve Nusaybin ilçelerine*** bağlı 6 mahallede, **10 Aralık 2017 tarihinde** ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Dargeçit ilçesi;*** *Değerli ve Kılavuz mahalleleri.* ***Nusaybin ilçesi;*** *Taşköy, Kaleli, Yakınca ve Güzelsu mahalleleri.* **11 Aralık 2017 tarihinde** Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Nusaybin'e bağlı 4 mahallede ilan edilen yasağın kaldırıldığı, yine aynı ilçeye bağlı 4 mahallede *(Üçyol, Dağiçi, Dibek ve Güzelsu mahalleleri)* sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, aynı gün tümüyle kaldırıldığı duyuruldu.

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Mutki ve Tatvan ilçelerine*** bağlı 12 köy ve 3 mahallede, **11 Aralık 2017 tarihinde saat 16.00 ile 12 Aralık 2017 tarihinde** saat 07.00 arasında geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: ***Mutki ilçesi****; Yazıcık, Yuvalıdam, Kayran ve Aksu Mahallesi.* ***Tatvan ilçesi****; Üzümlü, Anadere, Sungurlu, Külbastı, Odabaşı, Teknecik, Sallıca, Boblesür, Dönertaş ile Kömürlü ve Aktoprak Mahalleleri.* Yasağın, ***16 Aralık 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, ***Hasankeyf ilçesine*** bağlı 3 köy ve 1 mezrada **13 Aralık 2017 tarihinde** Saat 18.00'den itibaren ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: *Güneşli, Kayıklı ve Kelekçi köyleri ile Palamut köyü Keçili mezrası.* Yasağın, ***15 Aralık 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafında yapılan açıklama, ***Kulp ilçesine*** bağlı *Yaylak, Simetok, Derik ve Licikasımo* köy ve mezralarında, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **14 Aralık 2017 tarihinde** sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***15 Aralık 2017 tarihinde*** kaldırıldığı duyuruldu.

Verilmeyen Militan Cenazeleri

17 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ili Lice ilçesinde ilan edilen "sokağa çıkma yasağı" ardından başlatılan askeri operasyonda yaşamını yitiren 8 HPG militanının cenazesinin, teşhis edilmesine rağmen ailelerine verilmediği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanlardan biri olan Azad Aktaş'ın (25) babası Yusuf Aktaş, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Oğlumun cenazesini almak için jandarmaya başvurduk. Biz ve 7 aile 8 Nisan'da teşhis için morga gittik. Cenazeler tanınmayacak haldeydi. Oğlumun cenazesini göğsünde bulunan bir nişandan teşhis ettik. Diğer 7 aile de çocuklarını vücutlarında bulunan benler ya da bir işaretten tanıdı. Onlar da tanınmayacak haldeydi. Cenazeleri 11 gündür teşhis etmemize ve kan vermemize rağmen vermiyorlar. Biz savcıya gidiyoruz savcı bizi karakola gönderiyor. Karakola gidiyoruz bizi savcıya gönderiyorlar. Bir muhatap bulamıyoruz. Yaklaşık 1 aydır çocuklarımızın cenazesi morgda. Cenazelerin bize verilmesini istiyoruz."*

05 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Bitlis ili Tatvan ilçesinde 5 Nisan 2017 tarihinde çıkan çatışmada 6 PKK militanı yaşamını yitirdi. Yaşamını yitiren militanlardan arasında bulunan Rıdvan Demirağaç'ın cenazesi, ailesi tarafından teşhis edilmesine rağmen Bitlis Cumhuriyet Savcısı tarafından "OHAL" gerekçesi gösterilerek teslim edilmedi. Demirağaç'ın cenazesi, Tatvan ilçesinde yer alan kimsesizler mezarlığına defnedildi. Konu hakkında bilgi veren baba Mahmut Demirağaç, şunları belirtti: *"Olayın yaşandığı günün ardından Bitlis Devlet Hastanesi morguna giderek oğlumun cenazesini teşhis ettim. Savcının yanına giderek teşhis ettiğimi söyledim. Savcı 'yanlış teşhis etmişsiniz. Ben bu riski alamam' dedi. DNA testi istediler. DNA testi verdik sonra bize 'cenazeyi vereceğiz' dediler. Geldim eve sonra 2 defa daha gittim vermediler. 12 Nisan'da bizi aradılar cenazeyi defnettiklerini söylediler. Savcının yanına gittim. OHAL'den dolayı 15 günden fazla morglarda tutamayacaklarını söyledi. Biz hangi mezarlık olduğunu bilmiyoruz. Benim tek istediğim oğlumun cenazesini versinler. Bir mezarı olsun."*

23 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şeyhmus Doğan, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Bircan Doğan, 2014 yılında evden ayrıldı ve tüm aramalarımıza rağmen bir sonuç alamadık. Ancak yaklaşık 4 ay önce televizyonda izlediğimiz bir haberde kızımın Kobane'de yaşamını yitirdiğini öğrendik. Cenaze için yapılan tüm*

girişimler sonuçsuz kaldı. Ancak gazetede çıkan haberde kızımın Suruç'ta defnedildiğini yazıyordu. Bende kızımın cenazesini almak için gerekli işlemlerin yapılması ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

25 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 16 Eylül 2015 tarihinde Dersim ili Ovacık ilçe kırsalına yapılan bombardımanda Erdan Reşo kod isimli HPG militanı Abdurrahman Akçin'in yaşamını yitirmiş ve cenazesi bulunamamıştı. İlçe savcılığına yapılan başvuru üzerine gerçekleştirilen arama çalışmasında da bulunamayan Akçin'in cenazesi, ailesi ve çevre köylerdeki yurttaşların kendi imkânları ile başlattıkları arama çalışmasında bulunmuştu. Teşhis edilen cenaze daha sonra otopsi işlemleri için aileden alınarak Elazığ Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Ancak Akçin ailesinin, çocuklarının cenazesini 2 yıldır teslim alamadıkları öğrenildi. Konu hakkında konuşan Ayşe Akçin şunları belirtti: *"Teşhis ettik ama halen cenazemizi vermiyorlar. Cenazemizi alamadığımız için 2 yıldır taziye kurmadık."* Baba Halil Akçin ise şunları belirtti: *"Sadece kemiklerimizi istiyoruz. Ziyaret edeceğimiz bir mezarı olsun. 2 yıldır bekliyoruz. Bu bize dert oldu."*

06 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Adnan Nasıroğlu, şu beyanlarda bulundu: "*6 Mayıs 2017 günü akşam haberlerinde oğlum Veysel Nasıroğlu'nun 3 Mayıs 2017 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Koordine tepesinde yaşamını yitirdiğini öğrendik. Bu haberden sonra 1 hafta-10 gün içerisinde oğlumun cenazesinin akıbetini öğrenmek için girişimlerde bulunduk. 2 defa Van'a, 1 defa Malatya'ya, en son da Hakkari'ye eşim ile birlikte gittik. Malatya'daki Savcılık kalemi bize 1 aydır Hakkari Bölgesinden cenaze gelmediğini söylediler. Bunun üzerine tekrar dönüp Van ve Hakkari'ye gittik. Şu ana kadar hukuki olarak yazılı bir başvuru yapmadık. Oğlumun cenazesini bulmak için 5 Haziran'da Hakkari Jandarma Alay Komutanlığına gittik. Alay'da yetkililerle bir görüşme yaptık. Yaptığım görüşmede, söz konusu tarihte böyle bir çatışmanın olduğunu teyit ettiler. Cenazelerin çatışmanın olduğu alanda kaldığını, hiçbir şekilde o cenazeleri almayacaklarını beyan ettiler. Bunun üzerine ben eşim ile beraber izin verilirse gidip alabileceğimi söyledim. Bu teklifi kabul etmediler. Bize silah sıkan teröristin cenazelerini almıyoruz dediler. Bende bunun üzerine savcılığa gidip suç duyurusunda bulunacağımı söyledim. Burası hukuk devletidir. Ne olursa olsun oğlumun cenazesini almak istediğimi söyledim. "Bana istediğin yere başvur ama bir şey çıkmaz dediler. Bu konuşmalardan sonra hayal kırıklığına uğrayıp geri döndüm. Ancak her ne kadar Alay'daki yetkililer cenazeleri alamayacağını söylüyorsa dahi 6 Mayıs 2017 tarihinde Sosyal Medya'da Twitter hesaplarında 2 JÖH mensubunun kendi siteleri olan "Namlunun Adaleti, kanlı kule, ihanete bedel" sayfalarında 3 Mayıs'taki Koordine tepesindeki çatışmayla ilgili 3 tane cenazenin önünde "obusun adaleti" ve "teröristin sonu böyle olur" diye paylaşım yaptıklarını gördük. Şuanda o siteler aktif değildir. Oğlumun cenazesinin bulunması için kan örneği vermeye hazırım. Cenazesine kavuşmak için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

05 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muzaffer Aslan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Mehmet Nuri Aslan'dan 2 yıldır haber alamıyoruz. Kendisini sürekli arıyorduk. Fakat hiç haber alamadık. Aile olarak 25 Mart 2017 tarihinde basında çıkan habere dayanarak yaşamını yitirdiğini öğrendik. "İhanet bedel ister" Twiter hesabında ayrıca "kanlı kule" Twiter hesaplarında kardeşimin öldüğünü duyurdular. Daha sonra başka basın kuruluşlarında gördüm ve duyduk. Bunun üzerine yaşamını yitirdiği yer Hakkari/Yüksekova ilçesinin kırsal alanında çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Bunun üzerine Yüksekova Savcılığı'na başvuruda bulunduk. Olaydan birkaç gün sonra*

Savcılığa başvurduk. Fakat şimdiye kadar herhangi bir cevap alamadık. Benim kardeşimin cenazesinin bize verilmesini istiyoruz. Daha fazla bize bu acıyı yaşatmasınlar. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Bulut, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Yakup Bulut, 2004 yılında evden çıktı ve bir daha haber alamadık. Yaptığımız tüm aramalar sonuçsuz kaldı. Ancak 28.06.2017 tarihinde basında çıkan haberde Oğlumun Genç Kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendim. Yaptığım araştırmalar sonucunda oğlumun cenazesini Malatya iline götürdüklerini ve orada defin ettiklerini öğrendim. Bunun üzerine Malatya Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulundum. DNA için kan vermem gerektiğini söyledi. Kan örneğini 30.06.2017 tarihinde verdim. Ancak hala sonuç gelmemiştir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı kırsalında 6 Temmuz'da yapılan bombardıman sonucu yaşamını yitiren HPG militanları Ömer Özrek, Mehmet Birgül, Ferit Polat ve Aykut Özmen'e ait cenazelerin, ***5 Ağustos 2017 tarihi*** itibariyle halen çatışma bölgesinde bekletildiği ve ailelerine verilmediği öğrenildi. Kars Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Kağızman Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuran yaşamını yitiren militanların aileler, Valilik izin alınması gerektiği belirtilerek geri çevrildi. Ancak, Valiliğin aileler görüşmediği öğrenilirken, vali ile görüşemeyen ailelerin çatışma bölgesine giderek askeri yetkililerle görüştüğü öğrenildi. Askeri yetkililerin de ailelere, Valilikten izin alınmadan cenazelerin alınamayacağını söylediği öğrenildi. Yaşamını yitiren HPG militanı Ömer Özrek'in babası Abdulkerim Özrek, askeri yetkililerle yaptıkları görüşmede, bölük komutanı tarafından hakaret ve tehditlere maruz kaldıklarını belirterek şunları anlattı: *"Biz Diyadin'den 9 kişi bir minibüs ve bir taksiyle Kağızman'a gittik. Savcının yanına gidip durumu anlattık ve savcı bizi Çemçê'ye gönderdi. Çemçê'ye gittiğimizde askerler panzerlerle etrafımızı sardı. Çocuklarımızın cenazelerini almak istediğimizi söyledik. Bölük Komutanı yanımıza gelerek bize hakaretler yağdırdı. Ve bize 'ya geri dönüp gidersiniz ya da çocuklarınızın akıbetine uğrarsınız' dedi. Bir aydır çocuklarımızın cenazeleri güneşin altında tutuluyor. Bu nasıl insanlıktır, bu nasıl vicdandır. Cenazeler Geliyê Haçê'dedir, çocuklarımızı öldürdünüz bari cenazelerini verin. Bıraksınlar biz kendi imkânlarımızla çocuklarımızı alalım. Kimse sesimizi duymuyor. Bizim cenazelerimizi versinler, çocuğumun bedeninden bir parça dahi kalmışsa versinler. Cenazelere yapılan bu işkenceye son verin."*

27 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Güneş, şu beyanlarda bulundu: "*27.12.2014 tarihinde oğlum Hasan Güneş evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. 25.09.2017 tarihinde ANF-Türkçe Twitter hesabında çıkan habere göre 24.07.2017 tarihinde Şırnak/Karaşin köyünde Beytüşşebap'ta yapılan hava saldırısı sonucu yaşamını yitirdiğini öğrendik. Şırnak'a gittik. DNA-testi yaptık. Savcılık böyle bir dosyanın olmadığını ve cenaze dosyasının gelmediğini söyledi ancak DNA mı aldı. Zaten Karaşin bölgesi tampon bölge olduğu için biz o bölgeye giremiyoruz. Habere göre 2 kadın ve 4 erkek toplamda 6 PKK militanı hayatını kaybetmiş, oğlum onlardan biri. Şuan ne yapacağımızı bilmiyoruz. Oğlumun cenazesine ulaşamıyoruz. Oğlumun cenazesini istiyoruz. Bu konuda İHD de hukuki destek istiyoruz."*

17 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz Aydemir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Bekir Sansarkan, 2011 yılının Eylül ayında evden ayrılıp örgüte katıldı. Evden ayrılmasından, ortadan kaybolmasından sonra eşim Adana karakoluna

kayıp başvurusu yaptı. Ancak yaptığımız başvurudan bir sonuç alamadık. En son geçen yıl 31Ekim 2016 tarihinde 3 kişiyle birlikte Hakkari ili Yüksekova ilçesinin Hisarlı tepesinde düzenlenen bir operasyon neticesinde yaşamını yitirdiğini öğrendik. Basın aracılığıyla öğrendiğimiz bu bilgi üzerine oğlumun cenazesini teşhis edip alabilmek için Hakkari-Yüksek ova Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı bir başvuruda bulunduk. Ayrıca akrabalarım bazı sivil toplum kuruluşlarından hukuki destek alabilmek için de başvuru gerçekleştirmiştirler. Ancak yaptığımız bu başvurulardan bugüne kadar herhangi bir sonuç alamadık. Oğlumun ve diğer kişilerin cenazelerinin şuanda nerede olduğunu bilmiyoruz. Olayın üzerinden yaklaşık olarak 1 yıl geçmektedir. Oğlumun cenazesine ulaşıp defnedebilmek için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

26 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Veysel Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Gülşen Çelik'ten 4 yıldır haber alamıyorduk. En son medyada çıkan haberlerde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Cenazesini almış değiliz. Çatışmanın çıktığı yer Şemdinli kırsalıdır. Cenazemizin halen o bölgede olduğuna inanıyoruz. Cenazenin bize verilmesini istiyoruz. Çatışma tarihi 7 ile 11 Mart tarihleri arasında olduğu söyleniliyor. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

Militan Cenazelerine Yönelik Uygulamalar

14 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emrah Özmen, şu beyanlarda bulundu: " *Ağabeyim Yakup ÖZMEN, yaklaşık 11 yıldır kayıptı. Gerekli yerlere kayıp başvurusu da yapmıştık. Ağabeyimin 30.06.2016 tarihinde Kars / Sarıkamış'ta bir çatışmada 3 kişi ile beraber öldürüldüğünü çeşitli sitelerden öğrendim. Ağabeyimin cenazesinin teşhisi için Adli Tıp'a gittik. (Erzurum) ben ağabeyimi aradan çok uzun zaman geçtiği için teşhis etmekte zorlandım. DNA için kan örneği verdik. Sonucunu bekledik. Bu sırada bazı hesaplardan Twiter'dan kardeşimin otopsi sırasında çekilen bazı resimlerini gördüm. Ağabeyimin olduğuna emin oldum. Cenazemiz Erzurum'da kimsesizler mezarlığına gömüldü. DNA eşleşince 25.08.2016 tarihinde ben teslim aldım. Cenazeye işkence yapıldığını gördük. Ancak Erzurum'da fotoğraf çekme izniniz yok, evinizde çekin dediler. Cenazenin resmine ailem etkilenir diye evde fotoğraflamadık. Kefeleyip, gömdük. Ağabeyimin cenazesini inceledim. Vücudunda veya yüzünde de herhangi bir kurşun izi yoktu. Boynunda derin bir kesik vardı. Bu bir kesici aletle yapılmıştı. Kollarında ve bacaklarında, dizinde birçok kesik vardı. Özellikle bacaklarındaki deri yüzülmüştü. Bu izler otopsi izleri dışındaki izlerdi. Erkelik organları geometrik şekilde tamamen kesilmişti ve çıkarılmıştı. Erkelik organları bize teslim edilmedi. Ayrıca ağabeyimi ilk teşhiste gördüğüme göre kafasında ekstradan muhtemelen mezarlıklar müdürlüğünde yapılan, ezikler, tahribatlar vardı. Ağabeyimin ölümü nedeniyle ilgili bize hiçbir bilgi verilmedi. Sadece çatışma dendi. Erzurum Adli Tıp'a ve Sarıkamış'a başvurdum. Dilekçe verdim. Otopsi raporunu istedim. Hiçbir cevap verilmedi. Hatta çoğu zaman telefonda bile terörist ailesi olduğumuz söylenerek bize kötü davranıldı. Ben ağabeyimin sağ yakalanıp, işkenceyle öldürüldüğünü düşünüyorum. En iyi ihtimalle ölü ele geçirilmişse bile cenazesine işkence yapılmış. Cenazeye bakınca boynundaki derin kesik, kol ve bacaklarındaki kesikler ve özellikle erkeklik organlarının düzenli şekilde kesilip çıkarılması, kaybedilmesi bilerek yapılmıştır. Cenazenin çıkarılması dahil tüm işlemleri kabul ediyoruz. Yeter ki bu yapılan insanlık dışı muamelenin hesabı sorulsun."*

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fevzi Demiral, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Veysel Demiral, Eylül 2013 tarihinden evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Van Çarşı Karakoluna kayıp için başvuru da bulunduk.*

Tüm aramalarımıza rağmen bulamadık. Ancak 9 Kasım 2017 tarihinde Lice Esenlik köyü civarında çıkan çatışmada kardeşimin yaşamını yitirdiğini 10 Kasım 2017 tarihinde öğrendik. Diyarbakır Valiliğinin açıklamasında ismi geçen kardeşimin cenazesinin nerde olduğu ve cenazesinin bize verilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

24 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rutbettin Uçakan, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Ferfure Uçakan, 2009 yılında evden çıktı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Tüm aramalarımıza rağmen hiçbir sonuç alamadık. Ancak 20.11.2017 tarihinde sosyal medya üzerinde Şırnak Besta Bölgesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Bunun üzerine Şırnak'a gittik. Şırnak'ta cenazesi yoktu. Nerde olduğunu bilmiyoruz. Ablam yaşamını yitirmişse cenazesinin nerde olduğu ve defin için bize verilmesini bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

28 Kasım 2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Çelik şu beyanlarda bulunmuştur: "*01 Kasım 2017 tarihinde Dersim kırsalında gerçekleştirilen hava bombardıman neticesinde 8 PKK'linin yaşamını yitirdiğini öğrendik. Medya üzerinden yapılan açıklamalarda yaşamını yitirenlerin arasında kardeşim Mehmet Çelik'inde bulunduğu duyurusu yapıldı. Cenazelerin Malatya Adli Tıp Kurumuna kaldırıldığını, ailelerin başvurusu sonucunda 6 ailenin cenazelerini teşhis edip alabildiklerini, kalan iki cenazenin vücutlarının tanınmayacak durumda olduklarından dolayı kardeşinin cenazesini teşhis edemediğini beyan etmiştir. 14 Kasım 2017 tarihinde yaptırılan DNA testinin sonucu da bize bildirilmedi. Kardeşinin cenazesiyle beraber 11 cenazenin kimsesizler mezarlığına defin edilebileceğinin endişesini taşıdığını bildirmiştir. İnsan Hakları Derneği'nden cenazesini alabilmesi için gereğinin yapılmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep etmektedir."*

Ölünün Hatıratına Saygısızlık

16.01.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Cahit Akbaş, şu beyanlarda bulundu: "*2014 yılında Kobani'de çatışmada vurulan oğlum* Mahsum *Akbaş tarafımızca alınıp Batman'da bulunan asri mezarlığına defnedilmiştir. En son bize verilen bilgiye göre terörle mücadele ekiplerince asri mezarlıkta bulunan mezarlıkların mezar taşlarının yıkılması veya kâmufle edilmesi için belediyeye talimat verilmiş, belediye mezarlıklar müdürlüğüne bu uygulamanın başlatılması yönünde talimat verilmiştir. Çocuklarımıza ait olan değerlerimizin korunması için kamuoyunun bilgilendirilmesini ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."* ***Konu ile ilgili edinilen bilgilere göre;*** **Batman ili** İkiztepe mezarlığında bulunan PKK üyelerine ait 23 mezarın taşlarındaki ifadelerin 'örgüt propagandası' içerdiği gerekçesiyle, Batman Cumhuriyet Başsavcılığının kararıyla kaldırılmasına karar verildiği öğrenildi. Asri mezarlıkta bulunan mezar taşları, beyaz bezlerle örtüldü. Belediye yönetiminden mezarlıklar müdürlüğü çalışanlarına, benzer mezarların tespit edilmesi istendi. Mezarlıklarda görevli kişilerin tespit edilen mezarların yakınlarına ulaşmaları ve söz konusu mezar taşlarının kaldırılması talimatı verildi.

22 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Bitlis kırsalında başlatılan askeri operasyonda sırasında, operasyon bölgesinde bulunan ve PKK militanlarına ait olduğu öğrenilen ve "Xerzan Şehitliği" ismini taşıyan mezarlıkta yer alan mezar taşları tahrip edildi.

28 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Hakkâri ili Yüksekova ilçesine** bağlı Orman mahallesinde bulunan mezarlığın, özel harekât polisleri tarafından tahrip edildiği ve sonra mezar taşlarına "Leş" şeklinde yazılama yapıldığı iddia edildi.

06 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Urfa ili Suruç ilçesinde bulunan mezarlıkta, IŞİD ile girilen çatışmalarda yaşamını yitiren 9 YPG ve YPJ'liye ait mezarın kimliği belirsiz kişi ve kişilerce tahrip edildiği öğrenildi.

05 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi** Kato dağı bölgesi Kolya Yaylası'nda bulunan "Şehit Kurtay Feraşîn Şehitliği" isimli ve PKK militanlarına ait mezarların bulunduğu mezarlığın, bölgede devam eden askeri operasyon sırasında, asker ve korucular tarafından tahrip edildiği öğrenildi.

26 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı Yolçatı (Sîse) köyü yakınlarında bulunan "Şehit Hevidar ve Şehit Amed Şehitliği" isimli ve PKK militanlarına ait mezarların bulunduğu mezarlığın, bölgede devam eden askeri operasyon sırasında, askerler tarafından tahrip edildiği öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesi Akçakale yolu üzerindeki bulunan ve Kobanê Şehitliği ismi verilen mezarlığa, askeri ve polis zırhlı araçlarıyla gelen güvenlik güçlerinin, mezarlıkta bulunan mezar taşlarını boya ile tahrip ettiği ileri sürüldü.

29 Ekim 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde** bulanan Yeniköy Mezarlığı'nda, PKK militanlarına ait olduğu öğrenilen mezarların mezar taşlarının sivil polis memurları tarafından kırılarak tahrip edildiği belirtildi.

10 Kasım 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Hakkâri'nin Yüksekova ilçesi** Orman Mahallesi'nde bulunan ve yaşamını yitiren PKK/YPG/YPJ'li örgüt militanlarının mezarlarının bulunduğu mezarlığın, özel harekât timleri tarafından tahrip edildiği öğrenildi. *Aynı mezarlığın, 13 Mart 2016 tarihinde 2 kez, 7 Eylül ile 29 Nisan 2017 tarihlerinde de 1'er kez olmak üzere toplamda 4 kez tahrip edildiği ve mezar taşlarına "leş" yazıldığı bilgisine ulaşıldı.*

22 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Çekdar Çubuk, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Çekvar Çubuk, Sur olaylarında yaşamını yitirmişti. Cenazesini alıp yeni köy mezarlığında defnettik. Ancak kardeşimin mezarı 4. Kezdir tahrip ediliyor. Mezarlık müdürlüğü yetkilileriyle görüştük. Polislerin yaptığını söylediler. Kardeşimin mezarlığıyla ilgili sakıncalı herhangi bir şey varsa bugüne kadar bize tebliğ edilen herhangi bir şey yok. Kardeşimin mezarını tahrip edenlerden şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunanızı talep ediyorum."*

16 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Kamuran Yalçın, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Özbek Yalçın, 2007 yılında vefat etti. Doğu mezarlığında defnettik. Bize hiçbir bilgi verilmeden, oğlumun mezar taşını kırmışlar. Mezar taşı, eğer yazıdan dolayı kırmışlarsa bize söylenseydi biz değiştirirdik. Oğlumun cenazesi 10 yıldır Doğu mezarlığında. Onunkiyle birlikte 4 kişinin mezar taşını kırmışlar. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

Bitlis merkeze bağlı Yukarı Ölek köyü kırsalında bulunan ve farklı dönemlerde yaşamını yitirmiş 267 PKK militanının mezarının bulunduğu "Garzan Mezarlığı' isimli mezarlık, iş makineleriyle yıkıldı. ***22 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerdeki***

bilgilere göre; Yıkılan mezarlardan birinin kızına ait olduğunu belirten Baba Lezgin Bingöl şu anlatımlarda bulundu: *"Bu mezarlık kamuoyunda 'Garzan şehitliği' olarak bilinmektedir. Son günlerde bu mezarlığın güvenlik güçleri tarafından yıkıldığının duyumu üzerine 18 Aralık 2017 tarihinde Bitlis Valiliği'ne yazılı bir dilekçeyle müracaat ettim. Kızım Dilan Bingöl'ün cenazesi de o mezarlıkta defin edilmişti. Verdiğim dilekçede kızımın mezarını ziyaret etmek istediğimi, o bölgede herhangi bir yasağın olup olmadığını tarafıma bildirilmesini talep ettim. Valilik yetkilileri dilekçemi jandarma bölgesi diye, jandarmaya havale etti. Ben de dilekçeyi jandarmaya bırakıp geldim. 19 Aralık 2017 tarihinde jandarmadan beni aradılar ve dediler ki 'o mezarlıkta bulunan 267 cenaze savcılık talimatıyla çıkarılmış ve İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderilmiş' denildi"*

23 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Azad Dağ, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim İsmail Dağ, 2003 yılında Bitlis Güroymak ilçesinde çatışmada yaşamını yitirdi. 2014 yılının yaz mevsiminde cenazesinin Bitlis'teki mezarlığa defnedildiğini öğrendik. Dün çıkan haberler göre ağabeyimin de içinde bulunduğunu düşündüğümüz 267 tane cenazenin mezarlıktan çıkarıldığı haberini aldık. Ağabeyimin cenazesinin nerede olduğunu bilmiyoruz. Ağabeyimin cenazesinin bulunması için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

25.12.2017 Tarihinde şubemize başvuran Lokman Şiray şu beyanlarda bulunmuştur: "*Babam Gürü Şiray'ın 1995 yılında Siirt kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini uzun bir zaman sonra öğrendik. Cenazesinin Bitlis İli Tatvan ilçesinde bulunan Garzan Mezarlığına defin edildiğinden haberdardık. 21 Aralık 2017 tarihinde babamın da mezarının aralarında bulunduğu PKK 'lilere ait 267 mezarın açılarak kemiklerinin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünü basın ve medyadan öğrendik. Mezarlıkların hangi gerekçeyle, ne amaçla açıldığı konusunda hiçbir bilgiye sahip değiliz. Bu sebeple olayın araştırılıp açığa çıkarılmasını, cenazemizin tarafımıza teslim edilmesini ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

29.12.2017 Tarihinde şubemize başvuran Mehmet Emin Şahin şu beyanlarda bulunmuş: "*Kardeşim Metin Şahin'in yaşamını yitirdiğini 1999 yılında medyadan öğrendik. Cenazesinin Bitlis İl sınırlarında bulunan Garzan Şehitliği diye tabir edilen mezarlıkta defin edildiği duyumunu almıştık. Son bir haftadır aldığımız duyumlar 267 cenazenin gömülü olduğu bu mezarlıkların açılıp cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğü yönündedir. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı konusuda ailelerden gizlenmektedir. Bu sebeple olayın araştırılıp açığa çıkarılmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

10.01.2018 Tarihinde şubemize başvuran Hediye İnan, şu beyanlarda bulunmuştur: "*Yaklaşık 27 yıl önce kardeşim Abdurrahman İnan Siirt İli kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğinin haberini medyadan öğrendik. Cenazesinin çatışma bölgesine yakın oluşu nedeniyle Bitlis İli Tatvan İlçesinde bulunan Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlıkta defin edildiğine dair duyumlar aldık. Birkaç gün önce bu mezarlıkların açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünün haberi ile ciddi anlamda sarsıldık. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı, söz konusu bilgilerin gerçeği ne kadar yansıttığı konusunda endişe duymaktayız. Biz cenaze sahibi ailelere herhangi bilgi verilmediği gibi cenazelerimizin akıbetinden de haberdar değiliz. Cenazelerimizin akıbeti konusunda Derneğinizden her türlü desteğin sağlanmasını talep etmekteyim."*

Toplu Mezar İddiaları

29 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İsmail Yıldız, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Burhan Yıldız (Çekdar Tekoşin), 1991 yılında Bismil İlçesinde çalışıyordu ve oradayken ortadan kayboldu. Tüm aramalarımıza rağmen bulunamadı. Emniyet zaman zaman evimize baskın yapıp kardeşimi soruyordu. Nerde olduğunu soruyorlardı. En son haber kaynaklarından edindiğimiz bilgilere göre kardeşim Kulp Şıhveli tepesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Kulp Yukarı ve toplu mezarlık denilen yerde üç arkadaşıyla gömüldüğünü biliyorum. Savcılıkta gösterilen fotoğraflarda kardeşimi teşhis ettim. Bu durumla ilgili bilgilendirmek istedim."*

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Kadın İntiharları

03 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesi Şırnak Mahallesi'nde ikamet eden Sevim Cinkılıç (21) isimli kadının, oturduğu evin çatısından atlayarak intihar ettiği iddia edildi. Olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından yaşamını yitirdiği belirlenen genç kadının cenazesi ATK morguna kaldırılırken, olay ile ilgili soruşturma başlatıldı.

Van ilinde, erken yaşta evlendirilen ve şiddet gördüğü için altı ay sığınma evinde kalan N.S. (18) isimli kadın, döndüğü ailesinin evinde ***17 Şubat 2017 tarihinde*** tabancayla intihar ettiği iddia edildi.

17 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, kendini asarak intihar ettiği iddia edilen M.H. (55) isimli kadın, yaşamını yitirdi.

17 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, kendini asarak intihar ettiği iddia edilen E.A. (23) isimli kadın, yaşamını yitirdi.

20 Şubat 2017 tarihinde Batman ili Beşiri ilçesine bağlı Kayatepe (Saribê) köyünde yaşayan S.D. isimli kadının, evde kimsenin bulunmadığı sırada intihar ettiği iddia edildi.

06 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı Konak mahallesinde, Kania Karaşi (18) isimli kadın, evin odasında asılı halde bulundu. Ambulans ile İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Karaşi'nin cenazesi, otopsi işlemlerinin ardından Asi Mezarlığı'nda toprağa verildi. Karaşi'nin intihar ettiği ileri sürüldü.

09 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesi Öncüler Mahallesi'ne bağlı Budak (Erci) mezrasında yaşayan Cemile İlhan, ateşli silah yaralanması sonucu kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. İlhan'ın, köy korucusu olan kayınının oğlunun silahından açılan ateşle hayatını kaybettiği belirtildi. Tamamının korucu olduğu mezrada, karnına isabet eden 6 kurşunla yaşamını yitiren 46 yaşındaki İlhan'ın, intihar ettiği ileri sürüldü.

11 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Erciş ilçesi Abdal Mezrası Mahallesi'nde yaşayan 80 yaşındaki Fatma Demir isimli kadın, ağaca asılı bulundu. Akşam saatlerinde ailesi tarafından

bulunduğu iddia edilen Demir'in, cenazesi savcılık incelemesinin ardından Erciş Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Yaşlı kadının intihar ettiği öne sürüldü.

10 Ağustos 2017 tarihinde Urfa ili Merkez Karaköprü ilçesine bağlı Kızlar Mahallesi'nde yaşayan 40 yaşındaki Fatma Yavuz'un, kendini evin tavanına asarak intihar ettiği iddia edildi. Yavuz'un annesi Naime Yavuz, asılı halde bulduğu kızı için komşularından yardım istedi. Çağırılan sağlık görevlileri, Yavuz'un yaşamını yitirdiğini belirledi.

12 Ekim 2017 tarihinde Kars'ta ailevi sorunlar nedeniyle eşinden boşanan üç çocuk annesi 37 yaşındaki G.K. isimli kadın, ilaç içerek intihar etti. Kars Harakani Devlet Hastanesine götürülen G.K., tedavi altına alındı.

21 Ekim 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Nur mahallesinde, 20 yaşındaki Suzan Bağdur isimli kadının, oturduğu evde tavana asılı bir halde bulunduğu öğrenildi. İntihar ettiği iddia edilen Bağdur'un cenazesi, otopsi işlemleri için Şırnak Devlet Hastanesi'ne götürüldü.

13 Kasım 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Konak Mahallesi'nde oturan 24 yaşındaki Bahar Durmaz isimli kadının evin 3'üncü katından atlayarak intihar ettiği iddia edildi. Olay yerine çağrılan ambulansla, ağır yaralı olarak İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Durmaz'ın, tüm müdahalelere rağmen kurtarılmadığı öğrenildi. Daha önce nişanlı olduğu kişiden ayrıldığı belirtilen Durmaz'ın, başka bir kişi ile zorla evlendirilmek istendiği ve olaydan bir gün sonra evlendirileceği öğrenildi.

04 Aralık 2017 tarihinde Urfa'nın merkez Eyyübiye ilçesinde 20 yaşlarda olduğu tahmin edilen Ayşe S. isimli kadının, fare zehri içerek intihar ettiği iddia edildi. Gece saatlerinde odasında baygın halde bulunan ve hastaneye kaldırılan genç kadın, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayan yaşamını yitirdi.

21 Aralık 2017 tarihinde Urfa'nın Devteşti mahallesinde de 25 yaşındaki Hülya U. İsimli kadının intihar ettiği iddia edildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar

01 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde Suriyeli A.M., A.M. ve U.M. isimli şahıslar, akrabaları İntizar Mustafa'yı (27) tabancayla öldürdükten sonra, cesedini sulama kanalına attı. Cinayeti işleyen şahıslar tutuklandı.

28 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Ceylanpınar ilçesi Mevlana Mahallesi'nde oturan 32 yaşındaki Hayrettin Yıldırım, Suriye uyruklu eşi 19 yaşındaki Hanım Hamidiye'yi sokak ortasında bıçaklayarak öldürdü. Sabit bir işi olmayan Hayrettin Yıldırım'ın, 3 yıl önce Hanım Hamidiye ile imam nikahlı olarak birlikte yaşamaya başladığı ve 2 yaşında bir kız çocuklarının olduğu öğrenildi. Hayrettin Yıldırım, olaydan sonra gözaltına alındı.

29 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde H.Ç. (27) isimli şahıs, evden ayrılan dini nikahlı karısı Kader Özdemir'i (20) defalarca bıçaklayarak öldürdü. Cinayetin ardından polise teslim olan H.Ç., cinayeti kadının başka biriyle ilişkisi olduğunu düşündüğü için işlediğini öne sürdü.

30 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde R.T. isimli şahıs, karısı Fatma Temuçin'i (30) kıskançlık bahanesiyle tüfekle vurarak öldürdü.

04 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan H.K., şu beyanlarda bulundu: "*25 yıllık evliyim ancak 15 yıllık resmi nikahım var. 3 katlı bir evde eşim ve ikiz çocuklarımla kalmaktayım. Sürekli olarak eşimin şiddetine maruz kalıyorum. Eşim uyuşturucu madde kullanıyor. Bundan kaynaklı uyduruk iftiralara maruz kalıyorum. Eşimin kendisini aldattığımı düşünüyor. Şüpheli gözlerle bana sürekli bakıyor. Beni tehdit ediyor. Çocuklarıma zarar vermiyor ama onların yanında uyuşturucu kullanıyor. Çocuklarımın psikolojisi bozuldu. Şiddette meyilli bir insandır. En son tartıştığımızda üzerime kaynar su döktü. Her yerim yandı. Bende 10 Nisan Karakoluna gittim şikâyette bulundum. Sürekli şiddette maruz kaldığım için can güvenliğim yoktur. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

08 Şubat 2017 tarihinde Maraş ilinde, M.O. (29) isimli şahıs, baldızı N.O.'yu (30) evinde defalarca bıçaklayarak öldürdü. M.O. cinayetten bir hafta sonra yakalandı.

19 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Hakkâri ilinde** İ.K. isimli şahıs, karısı Misrihan Karakurt'u bıçaklayarak öldürdü. 3 hafta önce gerçekleştiği öğrenilen cinayetin ardından, İ.K., tutuklandı.

25 Şubat 2017 tarihinde Ağrı ilinde Fırat Mahallesi TOKİ Konutları'nda oturan F.Ç. isimli şahıs ile eşi B.Ç. (21) arasında henüz belirlenemeyen bir sebepten dolayı tartışma çıktı. Tartışmanın ardından B.Ç. henüz 4 ay önce evlendiği eşi F.Ç'yi pompalı tüfekle başından vurdu. Genç kadın, olay yerinde yaşamını yitirdi.

25 Şubat 2017 tarihinde Urfa ilinde ismi öğrenilemeyen bir şahıs, karısı F.D.'yi tekme ve sopayla darp ettikten sonra eve kilitleyerek hapsetti. F.D. itfaiye sayesinde evden çıkabildi. Olaydan sonra kaçan şahıs aranıyor.

27 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesinde evi terk eden eşinin bulunduğu Altıok Mahallesi 3 Sokak'taki kayınpederine ait eve giden Burak Yazıcı, eşi ile tartışmaya başladı. Yazıcı'nın yanında taşıdığı tabancayla eşine ateş etmesi sonucu, o esnada orada bulunan eşinin teyzesi Kadriye Güçlü (29) başından vurularak yaralandı. Yazıcı, olay yerinde aynı silahla kendi kafasına ateş etti. Hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınan Güçlü, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Yazıcı isi tedavi altına alındı.

01 Mart 2017 tarihinde Van ili Merkez İpekyolu ilçesi Hacıbekir Mahallesi'nde bulunan Botan Parkı'na yaklaşık 300 metre mesafede, Gülten Aşkan (19) isimli genç kadına ait cenaze bulundu. Olayla ilgili soruşturma başlatılırken, yapılan otopsi neticesinde ölümün "kesici - delici alet yaralanması sonucu, göğüs ve batın organlarında doku harabiyeti, iç ve dış kanama" sonucu gerçekleştiği belirlendi. Yürütülen soruşturma kapsamında, öldürülen Aşkan'ın babası Levet Aşkan ve ağabeyi Sefer Aşkan, 07 Mart 2017 tarihinde gözaltına alındı. Emniyette alınan ifadelerin ardından adliyeye sevk edilen baba-oğul, tutuklanarak Van M Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

02 Mart 2017 tarihinde Antep ilinde C.K. (56) isimli şahıs, eşi A.K.'ye (52) bıçakla saldırarak ağır yaraladı. Cinayete teşebbüs eden C.K., polis tarafından gözaltına alındı.

03 Mart 2017 tarihinde Antep ili Altmışıncıyıl Mahallesi'nde, Ahmet Keleş (28) ablası ve 2 çocuk annesi Emine Keleş'i (38) tabancayla başından vurarak ağır yaraladı. Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alınan Emine Keleş, ***19 Mart 2017 tarihinde*** yaşamını yitirdi. Olaydan sonra, Cinayet Büro Amirliği ekiplerinin çalışmasıyla yakalanan Ahmet Keleş ise, çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Keleş'in eniştesinden ablasının kendisini aldattığını içeren bir mesaj aldıktan sonra cinayetini gerçekleştirdiği öne sürüldü.

06 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde bekçilik yapan S.E. isimli şahıs, kız kardeşi H.E'yi (23) tabancayla vurarak ağır yaraladı. S.E.'nin evde kendisine ait tabancasını temizlediği sırada silahın ateş aldığı öne sürüldü. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

14 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesi Alanyurt (Zehvan) Mahallesi'nde oturan 63 yaşındaki Halil Adil Gürses, 35 yıllık eşi Necmiye Gürses'i uyuduğu sırada satırlı bıçak darbeleriyle ağır yaraladı. Gürses, polise teslim olurken, eve gelen çocukları kanlar içerisinde buldukları annelerini Suruç Devlet Hastanesi'ne kaldırdı. İlk müdahalenin ardından Balıklıgöl Devlet Hastanesi'ne kaldırılan kadının, bitkisel hayatta olduğu öğrenildi. Savcılık ifadesi ardından Urfa 1. Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edilen Halil Adil Gürses, "Kasten öldürme suçuna teşebbüs" suçundan tutuklandı.

17 Mart 2017 tarihinde Maraş ili Osmangazi Mahallesi Kemal Önyurt Caddesi üzerinde ikamet eden inşaat işçisi Hacı Hasan Yedikardeş (39) ile imam nikahlı eşi Yasemin Pak (34) arasında tartışma çıktı. Tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonucu Yedikardeş, karısını bıçakla yaraladı. Pak, aldığı bıçak darbesiyle olay yerinde hayatını kaybetti. 8 yıldır birlikte yaşadıkları öğrenilen çiftin geride kalan 3 çocuğu devlet korumasına alınırken, saldırgan eş Yedikardeş, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından tutuklandı.

21 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde hakkında uzaklaştırma kararı bulunan N.Ş. (79) isimli şahıs, karısı S.Ş.'yi (49) darp etti. Uzaklaştırma kararını ihlal eden N.Ş. hakkında, kadının şikâyetçi olması üzerine yedi gün hapis cezası verildi.

21 Mart 2017 tarihinde Antep ili Bostancı Mahallesi'nde Ömer Genç (65) isimli şahıs, uzun süredir ayrı yaşadığı eşi Emine Genç (60) ile ölen bir yakınının taziyesinin bulunduğu Subaşı Sokak'ta karşılaşınca tartışmaya başladı. Tartışma sırasında Ömer Genç, yanındaki tabancayla eşine ateş ederek öldürdü. Daha sonra kaçan Genç, tabancasını kendi başına dayayıp intihar etti.

27 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde yaşayan Muharem K., yaşanan tartışma sonrası evden ayrılan eşi İ.K.'nin gittiği aile evine saldırıda bulundu. Haliliye ilçesine bağlı Ulubağ Mahallesi'ndeki aile evine saldırıda bulunan Muharem K., kayınbiraderi Ali K.'yi pompalı tüfekle, kayınbabası, kayınvalidesi ve eşini ise sopayla yaraladı.

31 Mart 2017 tarihinde Ağrı ilinde V.K. (22) isimli şahıs, evde annesi Nuriye Karaoğlan (49) ve babası Kubettin Karaoğlan'ı (50) tüfekle defalarca ateş ederek öldürdü. V.K., cinayetin ardından intihar etti.

18 Nisan 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesi Fatih Mahallesi'nde Mehmet Sanlav (55) isimli şahıs, bilinmeyen bir sebeple tartışmaya başladığı eşi G.Sanlay'ı (51) bıçaklayarak öldürdü. Olayın ardından katil zanlısı Sanlav'ın emniyete giderek, teslim olduğu öğrenildi.

Urfa ilinde eşi tarafından satırla ağır yaralanan Necmiye Gürses, 1 buçuk aydır yoğun bakım ünitesinde tedavi gördüğü hastanede, **25 Nisan 2017 tarihinde** yaşamını yitirdi. *Merkez Eyyübiye ilçesi Sigorta Mahallesi'nde yaklaşık bir buçuk ay önce meydana gelen olayda, Adil Gürses, 35 yıllık eşi Necmiye Gürses'i satırla ağır yaraladı. Olayın ardından Balıklıgöl Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Gürses tedavi altına alınmıştı. Olayın ardından polise teslim olan Adil Gürses'in Savcılık ifadesinin ardından Urfa 1. Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edilmiş ve "Kasten öldürme suçuna teşebbüs"ten tutuklanmıştı.*

03 Mayıs 2017 tarihinde İHD Malatya şubesine başvuruda bulunan Melek Korkmaz, şu beyanlarda bulundu: "*Eşimden binlerce kez dayak yedim. Sessiz kaldım. Dayanamadım şikâyet ettim. Eşime ceza verildikten sonra, dışarıya atıldım. Çocuklarımı bana vermiyorlar. Şimdi kendim çaresizim. Ne yapacağımı bilmiyorum. Sizden yardım istiyorum."*

19 Mayıs 2017 tarihinde Malatya ili Hekimhan ilçesi Karşıyaka mahallesinde ikamet eden Hüseyin Gedik (37) ile eşi Leyla Gedik (28) arasında bilinmeyen bir nedenle çıkan kavga çıktı. Tartışma sırasında Hüseyin Gedik, eşine evinde bulunan av tüfeğiyle ateş etti. Kolundan yaralanan Leyla Gedik, Malatya Devlet Hastanesi yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındı. Hüseyin Gedik ise, polis teslim oldu.

23 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesi Dünya Kavşağı'nda, Abdullatif Kavut isimli kişi kendisini aldattığını öne sürdüğü eşi Şemsihan Kavut'u gögüs bölgesine 10, baş ve eline birer olmak üzere 12 el tabanca ile ateş ederek katletti. Kaçan Abdullatif Kavut, yakalanarak gözaltına alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

29 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesi Huzurevleri Mahallesi Ahmet Arif Mahallesi'nde ismi öğrenilemeyen bir kadın, eşi tarafından darp edildi. Başına taşla vurulan kadın, ağır yaralandı. Yaralı kadın, vatandaşların haber vermesi üzerine olay yerine gelen ambulansla hastaneye kaldırıldı. Yaralı kadın tedavi altına alınırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

29 Mayıs 2017 tarihinde Antep ilinde M.Ö. (32) isimli şahıs, boşanma davası açan karısı Fatma Öztürkmen'i (28), kızları Mervenur (1) ve İlknur'u (7) bıçaklayarak öldürdü, oğlu M.'yi (7) yaraladı, ardından evi ateşe verdi. Cinayetten sonra intihara teşebbüs eden M.Ö. ve M. ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

01 Temmuz 2017 tarihinde Patnos Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada; Ağrı'nın Patnos ilçesi Andaçlı köyünde eşine işkence uygulayarak dışkı yedirmeye çalışan Mehmet Şakir Şahin isimli şahsın gözaltına alındığı belirtildi. Şahıs, emniyetteki ifadesinin alınması ardından savcılığa sevk edildi. Patnos Sulh Ceza Hâkimliğine çıkartılan şahıs, "eziyet" suçundan tutuklanarak cezaevine gönderildi. Şiddete maruz bırakılan kadının ise, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından koruma altına alındığı öğrenildi.

03 Temmuz 2017 tarihinde Antep ili Yavuzeli ilçesinde Abuzer Y. (30) isimli şahıs, Fevzi Çakmak Mahallesi Kayacık Sokak'ta bulunan kayınbabasına ait evde tartıştığı eşi Güzide Y,'yi (20) kayınbabasına ait af tüfeğiyle vurarak öldürdü. Şahıs işlediği cinayetin ardından kayıplara karıştı.

11 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Yenişehir ilçesinde Ö.D. (49) isimli erkek şahıs, karısı S.D.'yi (39) ve kızı Ö.D.'yi (18) bıçaklayarak ağır yaraladı. Ö.D. daha sonra kendini de bıçakla yaraladı. İkna edilerek polise teslim olan Ö.D.'nin, psikolojik sorunları olduğu öne sürüldü.

20 Temmuz 2017 tarihinde Urfa'da işçi H.S. isimli erkek şahıs, eski karısı H.E.'yi darp etti. Sistematik olarak şiddete maruz kalan H.E. çocuklarıyla birlikte sığınma evine gitti. Kadının evden ayrıldığını öğrenen H.S. sığınma evinin karşısındaki camiinin minaresine çıktı, intihar edeceğini söyledi. H.E.'nin barışacağını söylemesi üzerine H.S. minareden indi.

20 Temmuz 2017 tarihinde Siirt'te R.T. isimli erkek şahıs, annesi, ablası ve kız kardeşini bıçakla rehin aldı, gazı açtı ve öldürmekle tehdit etti. İhbar üzerine olay yerine gelen özel harekât polisleri, R.T'yi ikna etti.

29 Temmuz 2017 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesi Azadi Mahallesi'nde H.E.(48), sokak ortasında eşi Hanife Azarak (43) ve kızı Sevda Ertan'ı (16) silahla vurarak katletti. Kızı olay yerinde yaşamını yitirirken, ağır yaralanan kadın ise, kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Olayın faili erkek şahıs, kayıplara karıştı.

30 Temmuz 2017 tarihinde Ağrı'da F.N. (25) isimli erkek şahıs, karısı Nadime Narin'i (21) bıçaklayarak öldürdü. Olayın faili erkek şahıs, cinayetten sonra intihar etti.

06 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesi Fırat Bulvarı'nda bulunan Şehri Emin Sitesi'nde ikamet eden Mustafa Kutak isimli kişi, eşi Elvan Kutak'a saldırdı. Balkona çıkarak yardım isteyen Elvan Kutak'ı darp eden saldırgan, ardından da bıçakla boğazını kesti. Saldırgan eş, daha sonra kendini öldürdü. Ağır yaralanan Elvan Kutak, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Diyarbakır'da bir okulda müdürlük yaptığı öğrenilen Mustafa Kutak'ın cenazesi aynı hastanede Adli Tıp Morgu'na kaldırıldı.

08 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Mardin'de** Y.İ. evden ayrılan karısı A.'yı öldürmekle tehdit etti. A. kendisine 40 yıl boyunca şiddet uygulayan erkekten boşanmak ve koruma için savcılığa başvurduğunu ifade etti.

22 Ağustos 2017 tarihinde Antep'te G.B. isimli erkek şahıs, karısı Zeynep B.'yi pompalı tüfekle vurarak öldürdü. Cinayetten sonra kaçan erkek şahıs, polis tarafından yakalandı.

31 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Tuşba ilçesine bağlı Akköprü Mahallesi'nde, akşam saatlerinde iki aile arasında kavga çıktı. Silahlı kavga sonucu 45 yaşındaki Gurbet Özatak yaşamını yitirdi. Olayla ilgili 4 erkek gözaltına alındı.

04 Eylül 2017 tarihinde Urfa'da 7 çocuk annesi hamile 33 yaşındaki Suriyeli Nahiye Atay, üvey oğlu İ.A.A. tarafından bilinmeyen nedenle sert cisimle dövülerek öldürüldü. Suriyeli kadının daha sonra balkondan atılarak intihar süsü verilip, jandarmaya bilgi verildiği belirtildi. Olayla ilgili soruşturma başlatılırken, gözaltına alınan İ.A.A. mahkemece tutuklandı.

06 Eylül 2017 tarihinde Antep'te M.D. (33) isimli erkek şahıs, boşanma aşamasında olduğu karısı E.D.'yi (26) tabancayla defalarca el ateş ederek ağır yaraladı. M.D. daha sonra üç yaşındaki kızları Z.'yi kaçırdı.

Muş ilinde şeker fabrikası'nda özel güvenlik görevlisi olarak çalışan 33 yaşındaki Mehmetcan Aykan, **07 Eylül 2017 tarihinde** akşam saatlerinde eşi, oğlu ve 3 akrabasını öldürdü. İşyerinden çıktıktan sonra eve giden Aykan, önce 1.5 yaşındaki oğlu Musab ile eşi Ayten'i vurdu. Daha sonra evinden çıkan ve yaklaşık 200 metre uzaklıktaki amcasının evine giden Aykan, kız kardeşi Sultan, ağabeyinin eşi Vahide ve amcasının gelini Besra'ya ateş etti. Saldırganın yaralanan oğlu ve ağabeyinin eşi Vahide hastaneye kaldırıldı. 3 kişi ise olay yerinde hayatını kaybetti. Ameliyata alınan yaralılar da kurtarılamayarak hayatını kaybetti. İşyerinin kendisine verdiği silahla katliamı gerçekleştiren Aykan, mermilerinin bitmesi üzerine silahı gittiği son evde bırakarak kaçtı. Aykan, JÖH ekiplerinin teknik takibi sonucu ***09 Eylül 2017 tarihinde*** Karaağaçlı beldesindeki akrabalarının yaşadığı evde yakalanarak gözaltına alındı.

Antep ilinde 50 yaşındaki Salih Deniz hakkında eşine şiddet uyguladığı için uzaklaştırma cezası verildi. Deniz, bunun üzerine **09 Eylül 2017 tarihinde** 42 yaşındaki eşi Adile Deniz'i konuşmak için parka çağırdı. Salih Deniz, parka gelen eşine silahla ateş açtı. Çevredekilerin haber vermesi üzerine olay yerine gelen sağlık ekipleri Adile Deniz'i hastaneye kaldırdı. Ağır yaralı olarak tedavi altına Deniz, kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Deniz'in cesedi otopsi için ATK'ya gönderilirken, polis kaçan Salih Deniz'in yakalanması için çalışma başlattı.

21 Eylül 2017 tarihinde Mardin'de 21 yaşında bir kadın tabancayla vurulmuş halde bulundu. İntihar ettiği öne sürülerek hastaneye kaldırılan kadının, hastanede beyin ölümü gerçekleşti. Kadının iki yıl önce zorla evlendirildiği ifade edildi.

21 Eylül 2017 tarihinde Elazığ'ın Merkez Kırklar Mahallesi Çiçek Sokak'ta 28 yaşındaki M.Y. isimli erkek şahıs, sebebi bilinmeyen bir nedenden dolayı annesi İ.K. (63) ve ağabeyi S.Y. (38) ile tartıştı. Tartışma sonrasında M.Y., önce annesini sonra da ağabeyini bıçakla yaraladı. Yaralı anne ve oğlu ambulansla Elazığ Eğitim Araştırma Hastanesine kaldırılırken, M.Y. ise polis ekipleri tarafından gözaltına alındı. M.Y.'nin psikolojik sorunları olduğu iddia edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

27 Eylül 2017 tarihinde Urfa'nın Merkez Eyyübiye ilçesine bağlı Haliplibahçe Mahallesi'nde Ö. Ç. (52) ile kardeşi O. Ç, miras nedeniyle tartışmaya başladı. Tartışmadan sonra Ö. Ç. kardeşini silahla yaraladı. Ağır yaralanan O.Ç. ambulansla Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldı. Olayın ardından eve giden Ö. Ç, annesini silahla vurdu. Ağır yaralanan anne S. Ç. (70) tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Kardeşini ve annesini silahla vuran Ö. Ç., polis tarafından gözaltına alındı.

27 Eylül 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Antep'te Mehmet Ali Aşık (29) isimli erkek şahıs, kendisinden ayrılan 3 çocuk annesi ve hamile eşi Çağlar Aşık'ı (26) uykudan uyandırdı ve ağzını bağlayarak 20 dakika boyunca yumruk, sopa ve bıçakla darp etti. Ardından da av tüfeğiyle bacağından vurarak ağır yaraladı. Ersin Arslan Devlet Hastanesi yoğun bakım ünitesine kaldırılan genç kadının ayağı kesilirken, vücudunun her tarafında yara bere ve morluklar oluştu.

28 Eylül 2017 tarihinden basın yayın organlarından yer alan haberdeki bilgilere göre; Kahramanmaraş ilinde Suriye uyruklu 35 yaşındaki Mahmut Mikbani, eşi 30 yaşındaki Minel Ratıb Elarabi'yi eve kilitleyip 15 gün boyunca demirle dövüp, kızgın yağ dökerek

işkence yaptı. Vücudunda 100'den fazla sigara yanığı ve bıçak izi bulunan kadın, tedavisinin ardından devlet korumasına alındı. Şiddet mağduru kadın Elarabi, yaşadıklarını şöyle anlattı: *"Suriye'deyken de döverdi beni. En son ablamla konuştum ama o konuşmamı istemiyordu. Bundan dolayı aramızda tartışma çıktı ve yağı kızdırıp üzerime döktü, demirle dövdü. Beni iple bağlayıp 15 gün dövdü, kimseyi çağıramayayım diye ağzımı da bantladı. 15 gün dayak yedim. Oğlumu okula yazdırmak için okula götürünce, ben de evden kaçtım. Türk komşularımın yanına gittim onlar bana yardım etti. Türkçe bilmediğim için işaretle yaşadıklarımı anlattım onlar da polisi aradı. Daha önce az döverdi ama ailem buradan yeniden Suriye'ye gidince daha çok dövmeye başladı. Ailem buradayken eşim bana seslenemiyordu. Eşim üzerime kızgın yağ dökerken iki çocuğumun üzerine de sıçradı, onlar da yaralandı."*

13 Ekim 2017 tarihinde Elazığ Merkez Rüstempaşa Mahallesi'nde 49 yaşındaki Ahmet Baş isimli erkek şahıs, belirlenemeyen bir nedenle tartıştığı 22 yaşındaki kızı Hilal Baş'ı boğazını keserek öldürdü. Cinayet sonrası, polisi arayarak teslim oldu.

01 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Aslan, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Eylem Tiler yaklaşık 9-10 yıl önce kaçarak Hüseyin Tiler ile evlendi. Bu evlilikten biri 8 (Yılmaz) diğeri 5 (Kerim) yaşlarında olmak üzere iki çocuğu dünyaya geldi. Ablam benim bildiğim kadarıyla evlendikten 2 yıl sonra şiddet görmeye başladı. Ablam sürekli şiddet gördüğü için sürekli bizim eve geliyordu. Ancak çocukları nedeniyle sürekli eşinin olduğu eve geri dönmek zorunda kalıyordu. Psikolojisi iyiydi. Eşi tarafından aldatıldığını düşünüyordu. Ablam sürekli şiddet gördüğü için birkaç ay önce eşi olan Hüseyin Tiler'den şikâyetçi olmuştu. Bu şikâyetten sonra Hüseyin daha çok ablamı tehdit edip darp ediyordu. Bildiğim kadarıyla ablamın öldüğü gün karakola gidip ifade verecekti. Ablamın bu nedenle öldürüldüğünü düşünüyoruz. Ablamın ölüm haberini eşinin abisi olan Salih Tiler'in akrabamız olan Amine Kocaağa isimli kişiyi araması üzerine öğrendik. Amine Kocaağa isimli kişi akrabamızı arayarak Eylem'i öldüreceklerini söylemiş. Ablam bu olaydan önce yaklaşık 1 ay bizde kaldı. Bunun üzerine eşi Hüseyin beni arayarak ablamın eve geri dönmemesi aksi halde kötü şeyler olacağını söyleyerek tehditte bulundu. Ablam korkup eve döndü. Gitmesi ardından 10-15 gün geçti ve bu şekilde ölüm haberi aldık. Ablamın geleceğe dair planları vardı. Çocuklarını çok seviyordu. Bu nedenle intihar etmiş olamaz. Eşinin onu öldürdüğünü ve intihar süsü vererek suçtan kurtulmaya çalıştığını düşünüyoruz. Bu nedenle şikâyetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır merkez Bağlar İlçesi'ne bağlı Batı Karakoç Köyü'nde, 49 yaşındaki Mimar Gülseven Diken'e ait olduğu belirlenen cenaze bulundu. Gülseven Diken'in 10 bin dönümlük arazi anlaşmazlığı nedeniyle öldürüldüğü ve bunun bu olayla ilgili 4'üncü cinayet olduğu ortaya çıktı.

26 Kasım 2017 tarihinde Urfa'ın Korukent Mahallesi'nde Hakkı Varlık isimli erkek şahıs, 20 yaşındaki kızı Belkıs Varlık'ı önce bıçakladı, ardında apartman çatısında eşarpla boğarak katletti. Cinayetin ardından polise teslim olan erkek şahıs gözaltına alınırken, kızı Belkıs'ın cesedi, yapılan incelemenin ardından morga kaldırıldı. Belkıs'ın, bir süre önce eşinden boşandığı öğrenildi.

25 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde bulunan Dicle mahallesinde oturan Şehmus İ. (24) isimli erkek şahsın, eşi Rojbin Baran'ı (20) gece saat 23.00 sıralarında uykuda pompalı tüfekle öldürdüğü iddia edildi. Şehmus İ.'nin eşini öldürdüğünü Jinnews

kameralarına itiraf ettiği öğrenildi. Cinayeti itiraf eden şahsın polis tarafından gözaltına alınmadığı öğrenildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar

06 Ocak 2017 tarihinde Erzurum ilin'de T.Y. isimli şahıs, eski karısı S.D.'yi barışma teklifini reddettiği için bıçaklayarak ağır yaraladı. T.Y., kasten öldürmeye teşebbüsten tutuklandı.

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan M.A., şu beyanlarda bulundu: "*12.02.2015 tarihinde havaalanında iş başı yaptım. Benle beraber L.Y. diye bir arkadaşı işe soktum. Üç ay üzerime gücümün yetmeyeceği şekilde iş yüklettiler. Dinlenmeme ve yemeğe zamanım olmuyordu. Büyük şefler üç ayın sonunda, bana ahlaksız teklifte bulundu, ben kabul etmedim. Şahidim de yok. Daha sonra baskıları daha da arttı. İstifa etmem için iftiralara maruz kalarak istifa etmeyince, psikolojik baskı yaptılar. E.A. ve R.Ç. bana fiziki güç göstererek, zorla boş kâğıda imza attırdılar. Havaalanı müdürü M.D. ve firma yetkilisi Yılmaz İncenir emri verdiği bana söylenildi. 4 ay çalıştıktan sonra kullanılan deterjanlardan mikrop-enfeksiyon kapıp, 12.07.2016 tarihinde burun etimin büyümesinden kaynaklı ameliyat oldum. Doktor reçetemde ameliyat olmamın sebebini yazıp ve kaşeleyerek imzaladı. 20 gün rapor aldım ve iznim bittikten sonra tekrar iş başı yaptım. 15 gün çalıştıktan sonra 16'ncı gün, yani 16.08.2016 tarihinde R. adlı şahıs beni saat 12 civarı aradı. Havaalanı müdürü partiden birilerini arayıp işten çıkarılmamı ve başkasını almalarını istemiş. Bütün bunları kulaklarımla duydum ve şahidimde var. İşe dönüş davası açtım. Avukatım ilgileniyor. 16.08.2016 tarihinde işten çıkarıldım. 18.08.2016 tarihinde dilekçe verdim. Dilekçemde havaalanı müdürü M.D. ve firma yetkilisi Y.İ., şefi E.A., firma yetkilisinin sağ kolu R.Ç., bu 4 kişinin sahte evrak düzenlediğini, müdür ve firma yetkilisinin hastalanıp sağlığımın bozulmasına göz yumduğunu söyledim. Ayrıca müdürün fuhuşa göz yumduğunu ancak bu konuda şahidim olmadığını söyledim. Ancak sahte evrak düzenlediklerini ve sağlığımın bozulduğuna dair şahitlerim vardır. Ama ifademi değiştirdikleri için dava düştü. İtiraza gittim ses kaydımın ve şahidimin olduğunu söyledim. Ama şahidim dinlenilmeden dava düştü. Bana bunu yapanlardan davacı ve şikâyetçiyim. Sizinde bu konuda bana yardımcı olmanızı istiyorum."*

31 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde bir kamu kurumunda müdür olan F.M.A.'nın, aynı kurumda çalışan evli ve 3 çocuk annesi bir kadını sarkıntılık yaparak taciz ettiği iddia edildi. Taciz mağduru olduğunu ileri süren ve eşinin durumu öğrenmemesi için adını vermek istemeyen kadın, konu ile ilgili şu beyanlarda bulundu: *"Ben ve birkaç kadın çalışan sürekli müdürün tacizine maruz kalıyoruz. El tacizlerinde bulunuyor. Bir keresinde odanın kapısını üzerime kapattı ve güçlükle çıktım içeriden. Bir arkadaşım iş başvurusunda bulundu. Bir geceyi kendisiyle geçirmesi durumunda ona iş vereceğini söylemiş. Sürekli küfür ve hakaretlerde bulunuyor. Bazı çalışanlar korkudan seslerini çıkaramıyorlar. Kendisini şikayet edeceğini söyleyenlere göz dağı veriyor. Eşlerine söylemekle tehdit ediyor ve arkasında bir milletvekilinin olduğunu savunuyor. Ben de, diğer kadınlar da eşlerimizin bu olayı duymasını istemiyoruz. Bu yüzden hiçbir şey yapamadığımız gibi suç duyurusunda da bulunamıyoruz. Büyük bir çaresizlik içerisindeyiz. Geçtiğimiz yıllarda bir arkadaşımız konuyu yargıya intikal ettirdi. Halen mahkemelikler. Tek istediğimiz, ilgili kurumlardan müfettişlerin gelip, buradaki kadın çalışanlarla birebir görüşmeler yapması. Bu durumda burada yaşanan mağduriyetler ortaya çıkacaktır."* 2014 yılında aynı kurumda hemşire K.S., F.M.A. tarafından 2 yıl boyunca taciz, hakaret, tehdit ve baskılara maruz kaldığını ileri sürerek, suç duyurusunda

bulunmuştu. Halk Sağlığı Müdürü F.M.A. ise iddiaları yalanlayarak, konu ile ilgili şunları belirtti: *"Daha önce zaten müfettişler geldi ve en az 20 kadınla görüştüler. Hiçbir şey çıkmadı. Herhangi bir kadınla münasebetim olmadı. Benim de eşim var, benim de kızım var. Hiç kimseyi arkama alıp da tehdit etmedim, küfür etmedim, hakaret etmedim. 2014'te iddialarda bulunan K.S. hakkında ben de suç duyurusunda bulunmuştum. 16 Şubat'ta davamız var. Bu iddialar davayı etkilemek için yapılmış bir tezgâhtır."*

03 Şubat 2017 tarihinde Antep ilinde R.A. isimli şahıs, eski karısı E.Z.'yi darp ettikten sonra çantasını alıp kaçtı. Kadının şikayeti üzerine hakkında yakalama kararı çıkartılan R.A., gözaltına alındı.

08 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ilinde Z.V. (26) isimli şahıs, sokakta L.Ö. isimli kadını taciz etti. L.Ö. kendisini taciz eden erkeği bıçaklayarak hafif yaraladı. Gözaltına alınan L.Ö., Z.V.'den şikayetçi oldu.

09 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ilinde** S.A. (22) isimli şahıs, sevgilisi B.A.'ya (31) tecavüz etti. Kadının şikayeti üzerine gözaltına alınan S.A., tutuklandı.

11 Mart 2017 tarihinde Gaziantep'te, askerden kısa süre önce gelen İrfan Çetin, 5 yıl önce boşandığı 23 yaşındaki Elif Yürek'i Özgürlük Mahallesi 82'nci Sokak'ta bulunan evinin önünde kucağında 3 yaşındaki kızı Mina varken, tabancayla kurşun yağmuruna tuttu. Olayda küçük Mina ve annesi Elif Yürek öldü. Bu sırada sokakta bulunan 5 yaşındaki Burak Demir yaralandı. Gözaltına alınan Çetin, emniyetteki sorgusunun ardından sevk edildiği adliyede tutuklandı. Elif Yürek'in, olaydan önce polisi arayıp Çetin hakkında şikâyetçi olduğu öğrenildi.

16 Mart 2017 tarihinde Malatya ilinde Fırat Mahallesi Sıla Sokakta oturan 3 çocuk annesi Ayşe Kılıçtaş (55) isimli kadın, evine bıçaklanarak öldürülmüş halede bulundu. Cinayetle ilgili soruşturma başlatıldı.

23 Mart 2017 tarihinde Adıyaman ili Şevenk Deresi'nde kimliği belirlenemeyen bir kadın cenazesi bulundu. Uzun süredir suda kaldığı belirtilen kadın cesedi, kimliğinin belirlenemediği için morga konuldu.

13 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Adıyaman ili** Cumhuriyet mahallesinde bulunan bir iş yerinde H.D. ve M.İ.B. isimli kadınlar ile E.A., M.G.K., M.K., F.A. isimli şahıslar bir süre alkol alarak sohbet etti. Şahıslardan E.A., M.G.K., M.K., F.A., H.D'ye cinsel istismarda bulundu. Cinsel saldırı sonrasında erkek şahıslar, H.D'yi şantajla tehdit ederek bir daha ilişki yaşamak istediklerini belirtti. Durum üzerine H.D., Adıyaman Emniyet Müdürlüğü'ne giderek durumdan şikayetçi oldu. Konu üzerine harekete geçen Asayiş Şube Müdürlüğü ekipleri E.A., M.G.K., M.K., F.A., M.İ.B.'yi gözaltına aldı. Gözaltına alınan 1'i kadın toplam 5 şahıs, emniyette tamamlanan ifadelerinin ardından adliyeye sevk edildi. Adliyeye sevk edilen şahıslardan E.A., M.G.K., M.K., F.A. tutuklanırken M.İ.B. ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

13 Nisan 2017 tarihinde Erzurum ili Palandöken ilçesi Yunusemre Mahallesi 1. Kocasinan Sokak üzerinde, annesi Leyla Y. ile sokakta yürüyen Gülşan B., yanlarına yaklaşan 3 kişi tarafından tehdit edilerek bıçaklı saldırıya uğradı. Darp edilen anne ve kızı aldıkları bıçak

darbesiyle de yaralandı. Olay sonrası 3 şüpheli kaçarak kayıplara karıştı. Polis ekipleri şüpheli firarlar G.A., N.A. ve Y. A.'nın eşkallerini belirleyerek yakalanmaları için çalışma başlattı.

29 Nisan 2017 tarihinde Siirt ilinde üniversite girişi sınavına hazırlanan Nurhayat Beytekin (18) kaldığı Özel Bayar Kız öğrenci yurduna giderken, erkek arkadaşı olduğu ve bir kaynakçıda çalıştığı öğrenilen M.O.K. (18) tarafından yolu kesilerek 20 yerinden bıçaklandı. Ağır yaralanan genç kadın, kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Cinayeti kıskançlık nedeniyle işlediği iddia edilen M.O.K., polis tarafından gözaltına alındı.

30 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Mardin ilinde** kuaför O.D. ve kardeşi H.C.D., saçlarını yaktığı için kendisinden şikayetçi olan polis memuru S.E. yumruklayarak darp etti. Erkekler şahıslar gözaltına alındı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Yenişehir ilçesi Kooperatifler Mahallesi Şair Sırrı Sokak'ta yolda yürüyen bir çifte saldıran Yekta Ç. isimli şahıs, önce erkekle kavga etti. Üst üste yumruk yiyince dövemeyeceğini anlayıp bu sefer yanındaki kadına saldırdı. Saldırgan şahıs, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi ekipleri tarafından gözaltına alındı. Emniyetteki sorgusunun ardından adliyeye sevk edilen saldırgan şahıs,'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme' suçundan tutuklandı.

08 Haziran 2017 tarihinde Urfa ili Merkez Haliliye ilçesi Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan bir bankanın güvenlik görevlisi, sıcakların arttığı Ramazan ayında caddede dinlenen orta yaşlardaki bir kadını darp etti. İddiaya göre, "Görüntü kirliliği" yarattığı gerekçesiyle kadını bulunduğu yerden gitmeye zorlayan güvenlik görevlisi, kadının itiraz etmesi üzerine ise darp ederek uzaklaştırdı. Şiddet anı, çevrede bulunan yurttaşlar tarafından görüntülendi.

28 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van ilinde yaşayan İranlı D.M. isimli genç kadının, eşinin şiddetine maruz kaldığı ve şiddet sonucu yüzünde yaralar oluştuğu öğrenildi. Gördüğü şiddet nedeniyle karakola giderek sığınma başvurusunda bulunduğu, ancak başvuru belgelerinin eksik olması gerekçe gösterilerek talebinin kabul edilmediği ileri sürüldü.

05 Temmuz 2017 tarihinde Antep ili Şahinbey ilçesi Yeditepe Mahallesi 72 Nolu Cadde üzerinde üç erkek şahıs, genç bir kadını darp ederek zorla 80 HA 973 plakalı araca bindirmeye çalıştı. Ancak kadının direnmesi sonucu düşürülen kadın, aracın kapı koluna tutunarak metrelerce yerlerde sürüklendi. Araçtaki erkek şahıslardan biri, kadının kolunu tutarak yola savurdu. Erkek şahıslar, araçla olay yerinden uzaklaştı. Olay çevredeki yurttaşlardan tarafından görüntülendi.

31 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Tunceli (Dersim) merkeze bağlı Şakak (Altınyüzük) köyünde yaşayan Hatice Dönmez (76), köyün eski muhtarı Burhan Gül'ün (30) saldırısına uğradı. Alkol aldıktan sonra evinde yalnız yaşayan yaşlı kadının evini basan Gül, burada ev eşyalarına zarar vererek, hakaretlerde bulundu. Saldırı üzerine evden çıkarak komşusuna sığınan Dönmez, yanına kardeşi Yusuf Gül'ü de alan eski muhtarın saldırısına uğradı. Araya girmek isteyen bazı yurttaşların Burhan Gül'ün tehditlerine maruz kaldığı öğrenildi. Komşusunun evinde darp edilen Dönmez, olayı haber alarak Dersim merkezden gelen yakınları tarafından Tunceli Devlet Hastanesi'ne getirildi. Çeşitli yerlerinden yaralanan Dönmez'e darp raporu verildi. Dönmez'in yakınları, saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulundu.

08 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Iğdır'da** beş erkek Şahıs, akrabaları zihinsel engelli T.S.'ye (32) birden fazla defa tecavüz etti. Tecavüz sonucu hamile kalan T.S.'nin gebeliği tarlada sonlandırılmaya çalışıldı, durumunun kötüleşmesi üzerine hastaneye kaldırıldı. T.S.'nin yedi aylık hamile olduğu belirlendi. T.S. ve ailesi, erkek şahıslardan şikayetçi oldu.

30 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır'da Merkez Yenişehir ilçesinde sokak ortasında bir trans kadın, erkek şahıslar tarafından boğazı sıkılarak darp edildi. Kurt İsmail Paşa ara sokakta meydana gelen olayda iki kişi trans kadının boğazını sıkarak vurmaya başladı. Bir vatandaşın cep telefonuyla kaydettiği görüntülerde trans kadın çığlıklar atarak kendisini bırakmalarını isterken, saldırganların "150 liramı ver" diyerek, vurmaya devam ettikleri görüldü. Olay sırasında toplanan çok sayıda kişinin müdahale etmediği gözlenirken, bir süre sonra elinde döner bıçağıyla başka bir transın olay yerine gelmesi üzerine, 2 saldırgan kaçtı.

19 Eylül 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Antep ilinde Cumhuriyet Kadınları Derneği (CKD) Başkanı Sevilay Çete Kale isimli kadın, aynı aileye mensup 1'i kadın 4 kişi tarafından kaçırıldı. Olay sırasında kızı Duygu Bilir Kale Akınal ve kocası Uğur Kale de bıçaklı saldırıya uğrayarak yaralandı. Kaçırıldıktan sonra ormanlık bir alana götürülen Kale'nin, bir ağaca bağlandığı ve ingiliz anahtarıyla darp edildiği belirtildi. Kale'nin, şiddet gördüğü için yardım ettiği kadının kocası olan Ali Kocatürk isimli erkek şahıs tarafından kaçırıldığı ortaya çıktı. Saldırganlar Ali Kocatürk, babası, kız kardeşi ve erkek kardeşi gözaltına alındı.

04 Ekim 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'da** kişiye özel gömlek üretimi yapan firmanın sahibi M.G. isimli erkek şahsın, sosyal medya üzerinden iletişime geçerek mağaza modeli olması için Diyarbakır'a davet ettiği kadına cinsel saldırıda bulunduğu iddia edildi. Kadın, yazdığı mektup ile cinsel saldırıyı teşhir edince, aynı kişi tarafından tehdit mesajları almaya başladığını söyledi. Jinnews'te yayınlanan habere göre; güvenlik nedeni ile ismini vermeyen Ö., yazdığı mektupta Diyarbakır'a geldiği ilk andan itibaren M.G.'nin kurumsal kimliğine uygun davrandığını, şüphe uyandıran bir hareketinin olmadığını ifade etti. Mektubun devamında, firma sahibinin annesi ile de tanıştığını ve kendisine gayet samimi davrandıklarını aktaran Ö., M.G.'nin daha sonra işyerinde kendisine şiddet uyguladığını buna karşı öz savunmasını kullanmaya çalıştığını ve ofisin camını kırdığını belirtti. Ö., konuya ilişkin şunları anlattı: *"Ağladı, 'Seni seviyorum, ben Cuma günü sana zarar vermem' tarzında gerici, hastalıklı bir ruh hali ile boğazıma bıçak dayayarak ses kaydı aldı. Siyasi kimliğim üzerinden tehditler savurdu. 'Seni hapse tıkarım, arkam sağlam başsavcıyı tanıyorum, polis arkadaşlarım var' dedi. 'Sen komünist bir kadınsın, seni hapse attıracağım' diyerek tehditlerini sürdürüyordu."*

18 Ekim 2017 tarihinde Antep'te 38 yaşındaki Cuma Pancar isimli erkek şahısın, kendisinden ayrılmak isteyen ve sevgilisi olduğu öğrenilen 31 yaşındaki Arzu Gültekin'i silahla vurdu. Başına iki kurşun isabet eden Gültekin, yaşamını yitirdi.

02 Kasım 2017 tarihinde Kars'ın Karadağ Mahallesi Ardahan yolunda yer alan bir eğlence merkezinde, Azerbaycan uyruklu 26 yaşındaki Aydan B. isimli kadın tabancayla vurulmuş olarak bulundu. Çağrılan sağlık görevlileri ile polislerce yapılan incelemede, kadının yaşamını yitirdiği belirlendi. Olaya ilişkin çalışma başlatan polis ekipleri, 11 şüpheliyi gözaltına aldı. Zanlılar, Kars Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi'ne götürüldü. Saldırıda kullanılan tabancanın da polislerce ele geçirildiği öğrenildi.

05 Kasım 2017 Batman'ın Hilal Mahallesinde 35 yaşındaki Suriye uyruklu A.Ç. isimli kadının, yolda yürüdüğü sırada kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce kurşunlandığı ve yaralandığı öğrenildi. Ayağından yaralan A.Ç'nin, Batman Bölge Devlet hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

05 Aralık 2017 Batman merkeze bağlı Kuyubaşı köyü yakınlarındaki boş arazide 34 GK 2651 plakalı park edilmiş aracın içerisinde biri kadın iki kişiye ait cenaze bulundu. Cesetlerin Veysel Yıldız (40) ve Sevdet Keskin (35) adlı kadına ait olduğunu belirlendi. Cesetler, Cumhuriyet Savcısının incelemesinin ardından otopsi yapılmak üzere Batman Bölge Devlet Hastanesine kaldırılırken, olayla ilgili araştırma başlatıldı. Yapılan araştırmada, Veysel Y'nin silahla önce akrabası olan S.K. adlı kadını, ardından da kendini öldürdüğü belirlendi.

14 Aralık 2017 tarihinde basın yayın organlarından yer alan haberlerde; **Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesi** 5 Nisan Mahallesi Yusuf İslam Caddesi'nde Ş.D. isimli erkek şahsın, sabah saatlerinde 2 çocuğunu okula götüren 23 yaşındaki Suriye Halep göçmeni hamile E.X., isimli kadına yaklaşarak cinsel saldırıda bulunduğuna dair görüntüler ortaya çıktı. Görüntülerde maruz kaldığı cinsel saldırıya tepki gösteren kadına erkek şahsın, ateşli silah doğrultarak tehdit ettiği ve fiziki müdahale yoluyla darp ettiği görülüyor. Çevredekilerin tepkisiz kaldığı bu olayda erkek şahıs, daha sonra olay yerinden uzaklaştı. Başlatılan soruşturma kapsamında aranan saldırgan erkek şahsın, ***28 Aralık 2017 tarihinde*** polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

-Fuhşa Zorlanan Kadınlar

13 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Urfa ilinde** Suriyeli E.D. ve isimleri öğrenilemeyen iki kadın, zorla tuttukları bir evde seks işçiliği yapmaya zorlandı. E.D. isimli kadının şikâyeti üzerine gözaltına alınan şüpheli 1'i kadın 11 kişiden üçü tutuklandı, diğerleri ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

23 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Mardin'de S.H. (33) isimli erkek şahsın, Suriyeli R.K. (20) ve A.G. (28) isimli kadınlara zorla seks işçiliği yaptırdığı öğrenildi. S.H. tutuklandı.

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Çocuk İntiharları

03 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde bulunan AFAD çadır kentinde kalan İbrahim İdris (15) isimli çocuğun, gece saatlerinde banyo ve tuvaletlerin bulunduğu alanda kendini tavana asarak intihar ettiği iddia edildi. İdris'in cenazesi, otopsi işlemi için ATK morguna kaldırılırken, olay ile ilgili soruşturma başlatıldı.

14 Ocak 2017 tarihinde Batman ili Sağlık Mahallesinde, 5'inci sınıf öğrencisi Z.A. (11) isimli kız çocuğu, evlerinin banyosunda asılı halde bulundu. Z.A.'nın psikolojik sorunlar yaşadığı ve intihar ettiği ileri sürüldü.

09 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hani İlçesi Gürbüz Mahallesi'nde Rojda Çiçek (15) isimli çocuğun, belirlenemeyen bir nedenle babasına ait 7.65 mm. çapındaki tabancayla evde kimsenin olmadığı bir sırada başına bir el ateş ederek intihar ettiği iddia edildi. Olay ile ilgili Hani Cumhuriyet Savcılığı tarafından soruşturma başlatıldı.

17 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde 9 yaşındaki F.I. isimli çocuğun, odasında iple kendi boğarak intihar ettiği iddia edildi. Ailesi tarafından baygın şekilde bulunan ve hastaneye götürülen çocuk, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Ailesi tarafından yapılan açıklamada çocuğun intihar etmediği, ranzadan düşerken ipe takılıp hayatını kaybettiği belirtildi.

04 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Karalar Beldesi'nde, ortaokul 8'inci sınıf öğrencisi 14 yaşındaki Hakim Özkan, evlerinin altında bulunan ahırda tavana aslı bir şekilde yakınları tarafından bulundu. Özkan'ın ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldı.

12 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili merkez Haliliye ilçesi Ertuğrul Gazi Mahallesi'nde bulunan Abdulkadir Göncü Anadolu Lisesi yakınlarında bulunan bir inşaata çıkıp kendisini boşluğa bıraktığı iddia edilen Zehra Ö. (15) isimli çocuk, götürüldüğü Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Lise öğrencisinin cenazesi, otopsi işlemleri için adli tıp kurumuna kaldırıldı.

04 Aralık 2017 tarihinde Urfa'nın Çakırlar mahallesinde 15 yaşındaki H.A. isimli çocuğun, evde boş bir odaya girerek kendini asarak intihar ettiği iddia edildi. Odaya giren yakınları tarafından bulunan H.A.'nın, olay yerine sevk edilen sağlık ekiplerinin yaptığı kontrolde yaşamını yitirdiği belirlendi.

21 Aralık 2017 tarihinde Urfa'nın Topdağı mahallesinde yaşayan 17 yaşındaki Seval M.'nin gece saatlerinde intihar ettiği iddia edildi. Seval M.'nin cenazesi otopsi için Adli Tıp Kurumu morguna gönderildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar

29 Mayıs 2017 tarihinde Antep ilinde M.Ö. (32) isimli şahıs, boşanma davası açan karısı Fatma Öztürkmen'i (28), kızları Mervenur (1) ve İlknur'u (7) bıçaklayarak öldürdü, oğlu M.'yi (7) yaraladı, ardından evi ateşe verdi. Cinayetten sonra intihara teşebbüs eden M.Ö. ve M. ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

05 Temmuz 2017 tarihinde Mardin ili Merkezine bağlı Akıncılar köyünde, 72 yaşındaki S. Ari'nin, 8 yaşındaki oğlu B.A.'yı evin damında bulunan yatağa ip ile bağlayarak üzerine su döktüğü ve ardından elindeki halatla feci şekilde vurduğu görüntüler ortaya çıktı. Köy sakinleri tarafından çekildiği tahmin edilen görüntüler üzerine güvenlik güçleri, çocuğuna işkence eden şahsı gözaltına aldı. Adliyeye sevk edilen şahıs, çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderildi. İlk olarak Mardin Devlet Hastanesi'ne tedavi altına alınan B.A ise, Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü görevlilerince koruma altına alındı.

22 Temmuz 2017 tarihinde Maraş'ın Afşin ilçesinde O.K. (18) isimli şahıs, dini nikahlı olarak evlendirildiği karısı T.E.'yi (16) darp etti, üç ay boyunca sistematik olarak şiddete maruz kaldığı öğrenilen T.E. evden ayrıldı. Bir süre sonra konuşmak için buluştukları yerde T.E., yanında getirdiği tabancayla erkeği öldürdü. T.E. cinayetten sonra teslim oldu. O.K.'nin üç ay önce T.E.'ye tecavüz ettiği, T.E.'nin zorla evlendirildiği ifade edildi.

29 Temmuz 2017 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesi Azadi Mahallesi'nde H.E.(48), sokak ortasında eşi Hanife Azarak (43) ve kızı Sevda Ertan'ı (16) silahla vurarak katletti. Kızı olay yerinde yaşamını yitirirken, ağır yaralanan kadın ise, kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Olayın faili erkek şahıs, kayıplara karıştı.

13 Ağustos 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesi Koçbaşı Dağı Belekurmî yaylasında, amca yeğen arasında çıkan tartışmada, Mahküm Birgül (17) yeğeni Cebrail Birgül'ü (14) av tüfeğiyle vurarak öldürdü. Olay yerine jandarma ve ambulans sevk edilirken, katil zanlısı olay yerinden kaçtı.

17 Ağustos 2017 tarihinde Mardin'in Yeşilli ilçesi Bahçebaşı Mahallesi'nde Murat A. isimli şahsın, 12 yaşındaki kızı C.A.'yı henüz belirlenemeyen bir nedenle tahta sopa kullanarak dövdüğü iddia edildi. Kafasına ve vücudunun çeşitli bölgelerine ağır darbeler alan kız çocuğu, olay yerine çağrılan ambulansla hastaneye götürülen C.A., yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındı. Murat A.'nın ise tutuklanarak cezaevine gönderildiği öğrenildi.

06 Eylül 2017 tarihinde Antep'te M.D. (33) isimli erkek şahıs, boşanma aşamasında olduğu karısı E.D.'yi (26) tabancayla defalarca el ateş ederek ağır yaraladı. M.D. daha sonra üç yaşındaki kızları Z.'yi kaçırdı.

Muş ilinde şeker fabrikası'nda özel güvenlik görevlisi olarak çalışan 33 yaşındaki Mehmetcan Aykan, **07 Eylül 2017 tarihinde** akşam saatlerinde eşi, oğlu ve 3 akrabasını öldürdü. İşyerinden çıktıktan sonra eve giden Aykan, önce 1.5 yaşındaki oğlu Musab ile eşi Ayten'i vurdu. Daha sonra evinden çıkan ve yaklaşık 200 metre uzaklıktaki amcasının evine giden Aykan, kız kardeşi Sultan, ağabeyinin eşi Vahide ve amcasının gelini Besra'ya ateş etti. Saldırganın yaralanan oğlu ve ağabeyinin eşi Vahide hastaneye kaldırılırken diğer 3 kişi olay yerinde hayatını kaybetti. Ameliyata alınan yaralılar ise kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Öldürülen aile fertlerinin cesetleri Muş Devlet Hastanesi morguna, buradan da otopsi yapılmak üzere Malatya ATK'ye götürüldü. İşyerinin kendisine verdiği silahla katliamı gerçekleştiren Aykan, mermilerinin bitmesi üzerine silahı gittiği son evde bırakarak kaçtı. Aykan, JÖH ekiplerinin teknik takibi sonucu ***09 Eylül 2017 tarihinde*** Karaağaçlı beldesindeki akrabalarının yaşadığı evde yakalanarak gözaltına alındı.

28 Eylül 2017 tarihinden basın yayın organlarından yer alan haberdeki bilgilere göre; Kahramanmaraş ilinde Suriye uyruklu 35 yaşındaki Mahmut Mikbani, eşi 30 yaşındaki Minel Ratıb Elarabi'yi eve kilitleyip 15 gün boyunca demirle dövüp, kızgın yağ dökerek işkence yaptı. Vücudunda 100'den fazla sigara yanığı ve bıçak izi bulunan kadın, tedavisinin ardından devlet korumasına alındı. Şiddet mağduru kadın Elarabi, yaşadıklarını şöyle anlattı: *"Suriye'deyken de döverdi beni. En son ablamla konuştum ama o konuşmamı istemiyordu. Bundan dolayı aramızda tartışma çıktı ve yağı kızdırıp üzerime döktü, demirle dövdü. Beni iple bağlayıp 15 gün dövdü, kimseyi çağıramayayım diye ağzımı da bantladı. 15 gün dayak yedim. Oğlumu okula yazdırmak için okula götürünce, ben de evden kaçtım. Türk komşularımın yanına gittim onlar bana yardım etti. Türkçe bilmediğim için işaretle*

yaşadıklarımı anlattım onlar da polisi aradı. Daha önce az döverdi ama ailem buradan yeniden Suriye'ye gidince daha çok dövmeye başladı. Ailem buradayken eşim bana seslenemiyordu. Eşim üzerime kızgın yağ dökerken iki çocuğumun üzerine de sıçradı, onlar da yaralandı."

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz

17 Ocak 2017 tarihinde Adıyaman ili Besni ilçesinde Yukarı Sarhan Mahallesi 3. Etap TOKİ konutlarında yaşayan S.M.Ö. (7) isimli anasınıfı öğrencisinin, aynı konutlarda oturan 19 yaşındaki M. Ç. (19) isimli lise öğrenicisi tarafından kaçırıldıktan sonra dövüldüğü ve cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. Hastanede tedavi altına alınan S.M.Ö'nün yapılan muayenesinde, darp edildiği ve fiili livataya maruz kaldığı ortaya çıktı. Polis tarafından gözaltına alınan M.Ç., sevk edildiği adliyede tutuklandı. Olayla ilgili soruşturma devam ettiği öğrenildi.

28 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde özel bir hastaneye götürülen ve 40 günlük olduğu öğrenilen bir bebeğin cinsel istismara maruz kaldığı ortaya çıktı. T. ismiyle hastaneye getirilen ve tedavi altına alınan bebek, yaşamını yitirdi. Otopsi işlemleri yapılan bebeğin vücudunda ısırık, darp izleri, ödem ve istismara uğradığına dair bulgular tespit edildi. Olayın polise intikal etmesi üzerine başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına altına alınan bebeği hastaneye getiren ve annesi olduğu belirtilen P.T. (31) ve birlikte yaşadığı iddia edilen F.G. isimli şahıs ile D.T. isimli şahıs tutuklandı.

Mardin ilinde M.A.S. (55) isimli şahıs, erkek çocuk doğursun diye evlenmek için H.S. (17) isimli çocuğu, 21 Ocak günü zorla bindirdiği araçla kaçırdı. H.S. kaçırıldıktan, **03 Şubat 2017 tarihinde** kurtarıldı. Olayla ilgili M.A.S. ve iki kişi gözaltına alındı.

06 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, ismi öğrenilemeyen 13 yaşındaki kız çocuğunun hamile olduğu öğrenildi. Yapılan araştırmalar sonucunda kız çocuğunun, 4 ay önce spor eğitmeni İ.C. (29) tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı öğrenildi. İ.C. gözaltına alınarak, tutuklandı.

07 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Adıyaman ilinde bir imam hatip lisesinin yurdunda kalan 18 öğrencinin iki yıl süreyle (2015-2016) aynı yurtta müstahdem olarak çalışan Mehmet Sait G. isimli şahıs tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı ortaya çıktı. İstismar olayıyla ilgili G. hakkında, ***"15 yaşından küçük çocuğa cinsel istismar', 'tehdit', 'şantaj' ve 'müstehcenlik'*** suçlamalarıyla, Adıyaman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı.

28 Şubat 2017 tarihinde Adıyaman ili Gölbaşı ilçesinde bulanan Yavuz Ortaokulu'nda, Fen Bilgisi ve Teknoloji öğretmeni olarak görev yapan evli ve 2 çocuk babası Erdem Özdemir'in (36), 14 yaşında olduğu öğrenilen lise öğrencisi bir kız çocuğuna cinsel istismar bulunduğu ortaya çıktı. Gözaltına alınan zanlı, savcılık ve mahkeme ifadelerinde suçunu kabul etmesinin ardından tutuklandı.

11 Mart 2017 tarihinde Gaziantep'te, askerden kısa süre önce gelen İrfan Çetin, 5 yıl önce boşandığı 23 yaşındaki Elif Yürek'i Özgürlük Mahallesi 82'nci Sokak'ta bulunan evinin önünde kucağında 3 yaşındaki kızı Mina varken, tabancayla kurşun yağmuruna tuttu. Olayda küçük Mina ve annesi Elif Yürek öldü bu sırada sokakta bulunan 5 yaşındaki Burak Demir yaralandı. Gözaltına alınan Çetin, emniyetteki sorgusunun ardından sevk edildiği adliyede

tutuklandı. Elif Yürek'in, olaydan önce polisi arayıp Çetin hakkında şikâyetçi olduğu öğrenildi.

17 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Erzurum ilinde** ismi öğrenilemeyen bir şahıs, tanımadığı B.S.T. (14) ve S.N.T.'ye (7) isimli çocuklara bir apartmanda cinsel istismarda bulundu. Şahsın, polis tarafından arandığı öğrenildi.

30 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Mardin ili Derik ilçesine** bağlı Göktaş Köyü'ndeki ilköğretim okulunda eğitim gören bir kız çocuğu, ailesine, okulda temizlik görevlisi olarak çalışan evli ve 3 çocuk babası M.Ş.Y.'nin kendisine cinsel istismarda bulunduğunu söyledi. Aile de durumu okul yönetimine bildirdi. Rehber öğretmenin diğer öğrencilerle yaptığı görüşmede, M.Ş.Y.'nin çok sayıda çocuğa cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Olayın Derik Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilmesi üzerine soruşturma başlatıldı. Pedagog eşliğinde okulda eğitim gören bütün öğrencilerin ifadesi alındı. Öğrencilerden 50'si, değişik zamanlarda M.Ş.Y.'nin cinsel istismarına maruz kaldıklarını söyledi. Gözaltına alınan M.Ş.Y., 22 Mart günü çıkarıldığı mahkemece tutuklanarak cezaevine kondu.

15 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ilinde** öğretmenlik yapan C.K. isimli şahsın, ismi öğrenilemeyen 10 yaşındaki bir kız öğrencisine cinsel istismarda bulunduğu, ailenin şikâyeti üzerine de gözaltına alınarak tutuklandığı öğrenildi.

19 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesinde** bulunan bir ortaokulda eğitim gören F.B., rehberlik servisinin isteği üzerine özgeçmişini yazdı. Özgeçmişinde, 8 yaşından bu yana evlerinin bulunduğu mahalledeki mobilyacının cinsel istismarına uğradığını anlatan F.B., en son 2016 yılının Eylül ayında aynı kişinin kendisine istismarda bulunduğunu belirtti. F.B.'nin özgeçmişi ile ilgili yazıyı okuyan rehberlik öğretmeni, küçük çocuğun cinsel istismara uğradığını ailesine bildirdi. Olayı öğrenen çocuğun ailesi polise giderek şikâyetçi oldu. Gözaltına alınan 28 yaşındaki N.D., adli kontrol kararı ile serbest bırakıldı. Olayla ilgili soruşturmayı yürüten savcılık, şüpheli H.D. hakkında, ***'Çocuğun cinsel istismarı'*** suçundan 8 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırladı. Diyarbakır 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, mağdur F.B.'nin 8 yaşından 12 yaşına kadar, aynı mahallede mobilyacılık yapan N.D. tarafından, toplam 3 kez cinsel istismara uğradığı belirtildi. Şüphelinin sokakta oynayan mağduru yanına çağırarak cinsel istismarda bulunduğunu belirten savcı, N.D.'nin suçlamaları kabul etmediğini söyledi. Küçük kızın olayı gören arkadaşlarının tanık olarak ifadesinin alındığını belirten savcı, tanıkların da olayı doğruladığını ifade etti. Şüphelinin değişik zamanlarda birden fazla kez mağdura karşı cinsel istismarda bulunduğunu belirten savcı, N.D.'nin cezalandırılmasını istedi. İddianamenin kabul edilmesinin ardından tutuksuz sanık N.D.'nin yargılamasına Diyarbakır 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Davanın ilk duruşmasında kimlik tespitlerini yapan mahkeme, mağdurun yaşının küçük olması gözetilerek, genel ahlak nedeniyle yargılamanın kapalı yapılmasına karar verdi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın duruşmaya katılma talebi de kabul edildi.

09 Mayıs 2017 tarihinde Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Kayapınar (Aynkef) beldesinde A.E. isimli eski köy korucusu, sabaha doğru saat 04.00 sıralarında akrabası olan Hayrettin Dündar K.'nin evinin önüne geldi. A.E. evin penceresinden içeriye doğru av tüfeğiyle ateş açtı. Açılan ateş sonucu yataklarında uyuyan Engin K. (16) ve Vedat Dündar K. (14) isimli kardeşler yaralandı. Yaralı çocuklar çağrılan ambulanslarla Gercüş Devlet Hastanesi'ne

kaldırılarak tedavi altına alındı. Çocuklara ateş açan korucu A.E. gözaltına alındı, Çocuklardan Vedat Dündar K. (14), tedavi gördüğü hastanede ***15 Mayıs 2017 tarihinde*** kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Engin K. ise, ***27 Mayıs 2017 tarihinde*** yaşamını yitirdi.

04 Mayıs 2017 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesinde Emrah Toprak (25) isimli erkek şahıs, pancar toplamaya giden Z.K. (7) isimli kız çocuğuna bir arazide, Z.K.'nin yanındaki 9 yaşındaki ağabeyini bağladıktan sonra cinsel istismarda bulundu. Z.K. hastaneye kaldırılırken, E.T. tutuklandı. Erciş A Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderilen Toprak'ın yargılandığı davanın 5'inci duruşması, ***04 Ocak 2018 tarihinde*** Erciş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti, sanığın "çocuğa cinsel istismar "suçundan 20 yıl, "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" suçundan 9 yıl, çocuğun kardeşi için de "kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak" suçundan 6 yıl olmak üzere toplamda 35 yıl hapis cezası verdi.

18 Mayıs 2017 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde bir okulda Müdür Yardımcılığı görevini yapan M.D.'nin, bir öğrenciye "cinsel istismar" suçundan gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Van ilinde** bir okulda görevli H.K. isimli şahıs, yaşları küçük üç kız öğrenciye cinsel istismarda bulundu. Ailelerin şikâyeti üzerine gözaltına alınan şahıs, tutuklandı.

18 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ili Bismil ilçesinde** Y.Ö. isimli imamın, yetkisi olmadığı halde ders verdiği Kur'an kursunda 5 kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Kur'an kursuna giden bir çocuğa telefon alan imam Y.Ö.'den şüphelenen ailelerin telefonu inceleyerek, Y.Ö.'nün attığı mesajları görmesi üzerine ortaya çıkan olayda, aileler Y.Ö.'den şikayetçi oldu. Tepe Jandarma Karakolu'na teslim edilen Y.Ö., iddiaları reddederken, istismara uğrayan çocuk, pedagog eşliğinde alınan ifadesinde Y.Ö'nün kendisini ve 4 arkadaşını sözlü ve fiziksel olarak taciz ettiğini, yaşananları ailelerine anlatmaması için tehdit ettiğini, korktuğu için durumdan kimseye bahsedemediğini anlattı. İfadelerin ardından mahkemeye çıkarılan Y.Ö. tutuklanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

11 Ağustos 2017 tarihinde Urfa ili Merkez Eyyubiye ilçesinde Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı'nda görevli bir zabıta, 15 yaşlarında Suriyeli bir çocuğu feci şekilde dövdü. Kameralara yansıyan olayda, çevredeki yurttaşların tepki göstermesi üzerine zabıtanın çocuğu bırakmak zorunda kaldığı görülüyor.

10 Ağustos 2017 tarihinde Adıyaman ilinde Barbaros Hayrettin Mahallesi'nde bulunan 10 yaşındaki kız çocuğunun, Ö.Ç. isimli erkek şahıs tarafından taciz edildiği iddia edildi. Olayı fark eden yurttaşlar bir yandan polis ekiplerini aradı, bir yandan ise Ö.Ç'ye saldırdı. Linç girişimine uğrayan şahıs, olay yerine gelen polis ekiplerince vatandaşın elinden kurtarılarak gözaltına alındı. Ö.Ç., çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

22 Ağustos 2017 tarihinde basın yayın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** 14 Ağustos'ta merdivenlerden düşen ve Silvan Devlet Hastanesi'ne kaldırılan 12 yaşındaki G.K., Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahi Servisi'nde, servis doktoru Suat Ç. ve soyadı öğrenilemeyen E. isimli sağlık personeli tarafından işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. G.K'nin annesi, kan örneği almak üzere odaya gelen doktor ve sağlık personelinin, iğneden korkan oğluna işkence ettiğini söyledi. G.K.'nin annesi doktorun, *"Sen dışarı çık, ben onu terbiye ederim"* diyerek kendisini

odadan çıkardığını belirterek, olayı şöyle anlattı: *"Kapıda beklerken oğlumun ağladığını duydum. İğneden korktuğu için ağladığını düşündüm. Kısa bir süre sonra, oğlum 'Dayê heware, doxtor min kuşt' (Anne yetiş, doktor beni öldürüyor) diyerek bağırdı. Odaya girdiğimde doktor oğlumun kulağını bükerek tokatlıyordu. Ben de bağırınca insanlar yardıma koştu ve oğlumu doktorun elinden alabildik."* Baba Tahsin K. ise olaydan haberdar olduktan sonra hastaneye gittiğini ve doktora tepki gösterdiğini anlattı. Baba, oğlunun doktor tarafından işkenceye maruz kaldığını, her iki kolunda ve göğsünde iğne izlerinden kaynaklı morarmaların oluştuğunu kaydetti. Bunun üzerine olayı polise bildiren baba, oğlunu alarak Selahaddin Eyyubi Devlet Hastanesi Çocuk Cerrahi Servisi'ne götürdü.

21 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde C.S. (39) isimli şahsın, küçük bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Kız çocuğunun bağırması üzerine, C.S. çevredeki mahalleli tarafından darp edildi. C.S. tedavisinin ardından gözaltına alındı.

31 Ekim 2017 tarihinde basın organlarındaki haberlerde yer alan bilgilere göre; **Diyarbakır** Huzurevleri semtinde ortaokul öğrencisi 14 yaşındaki Ş.K. isimli çocuğun, Yasin Market sahibi E.B. (43) isimli erkek şahıs tarafından cinsel istimara maruz kaldığı iddia edildi. Hırsızlık yaptığı gerekçesiyle Ş.K.'yi, ince arama bahanesiyle marketin arka tarafına götürerek cinsel istismarda bulunduğu iddia edilen E.B., Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Şüpheli E.B., "cinsel istismarda bulunduğu yönünde yeterli delil bulunmadığı" iddiasıyla nöbetçi Sulh Ceza Hakimliğince "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı. İstismara maruz bırakılan Ş.K., 15 Ekim günü çocuk gelişim uzmanı refakatinde savcılığa verdiği ifadesinde, evden işe gitmek için marketin önünden geçtiği sırada E.B'nin kendisini markete çağırdığını söyledi. Burada bir süre bekledikten sonra market sahibinin, *"Sen marketten hırsızlık yaptın"* diyerek kendisini suçladığını ifade eden Ş.K., market sahibinin *"üstünü detaylı arayacağım"* bahanesiyle kendisini marketin arka tarafına götürerek cinsel istismarda bulunduğunu söyledi. Markete gelen M. isimli tanıdığının olayı görmesine üzerine E.B. ile tartıştığını ifade eden Ş.K., bu sırada elbiselerini giyerek marketten çıkıp, işyerine gittiğini dile getirdi. Ş.K. ifadesinin devamında, *"Ben bu olaydan kimseye bahsetmedim. Aynı gün yine Yasin Marketin önünden geçerken E. beni gördü 'Beni polise ihbar edersen seni vururum' şeklinde sözler söyledi. Ben korktuğum için olaydan kimseye bahsetmedim. Olayın nasıl polise yansıdığını bilmiyorum. Muayeneye razıyım. E.B. isimli şahıstan şikayetçiyim"* dedi.

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şeyhmus Karakoç, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yukarı da belirtmiş olduğum adreste ikamet ediyorum. İş gereği köye gidip geliyorum. Köyden gelince büyük çocuğum olan Özgür bana; Oğlum Şiyar rahat durmuyor, yaramazlık yapıyor onu da beraberinde götür" dedi. Bende köye gidince oğlum Şiyar'ı da götürdüm. 5 gün geçtikten sonra Ağabeyim Abdurrahman, İstanbul'dan beni aradı. Nerdesin dedi. Köydeyim dedim. Şiyar nerde diye sordu, bende yanımda dedim. Huzurevlerinde Yasin Market var, sahibi Şiyar'a tacizde bulunmuş ve görenler karakola şikâyette bulunmuş dediler. Bende oğlum Özgür'ü aradım öyle bir durum var doğru mu diye sordum o da bana doğrudur dedi. Çocuğu Çocuk Şubeye götürmemi istedi. Sabah götürdüm. Çocuğa sordum durumu o da doğrudur dedi. Kim yaptı diye sordum market sahibi Yasin dedi. Markette müşteri olarak gelen Murat adında bir şahsın gördüğünü söyledi. Bu olaydan sonra oğlum Özgür'e tehdit mesajları gelmeye başladı. Oğlum Şiyar'ı çocuk hastanesine psikologa götürdüler. Sonra bana teslim ettiler. Oğlumun bu olaydan sonra psikolojisi bozuldu. Bunu yapan şahıstan şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman'ın Beşiri İlçesi'ne** bağlı İkiköprü Beldesi'nde 40 yaşlarındaki M.T. isimli erkek şahsın, ilkokul öğrencisi 10 yaşındaki bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Mağdur çocuğun, olanı biteni ailesine anlatması üzerine konunun, Emniyet ve Savcılığa intikal ettiği ve şüpheli M.T.'nin emniyette verdiği ifadenin tutuklandığı öğrenildi.

18 Kasım 2017 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde çarşı merkezinde çıkan kavgada, 12 yaşındaki Jiyan Can isimli çocuğun bıçaklanarak öldürüldüğü öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

30 Kasım 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman'ın** Hilal Mahallesinde 78 yaşındaki H.K. isimli erkek şahsın, mahalledeki boş bir tarlada ilkokula giden 10 yaşındaki bir erkek çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Tacize uğradığı iddia edilen çocuk ve yanındaki arkadaşının ifadeleri üzerine gözaltına alınan şahsın, tutuklandığı öğrenildi.

Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde 11 yaşındaki E.K. isimli bir çocuğun, 19-20 yaşlarında bir erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. ***06 Aralık 2017 tarihinde basın yayın organlarında çıkan haberde yer alan bilgilere göre;*** Bir ay önce okul çıkışı eve gittiği sırada kimliği belirsiz şahıs tarafından yolu kesilen dördüncü sınıf öğrencisi E.T.'ye, kendisini rehber öğretmen olarak tanıtan ve ismi öğrenilemeyen erkek şahıs, 5 lira uzatarak ekmek almaya zorladı. Ekmeği alan çocuğa istismarda bulunan erkek, E.T.'nin bağırmasıyla olay yerinden kaçarak uzaklaştı. Çocuğun olayı ailesine anlatması üzerine Diyarbakır Çocuk Şubesi'ne şikayette bulunuldu. Ailenin şikayeti üzerine çocuğa istismarda bulunan erkek hakkında soruşturma başlatıldı. Olayın üzerinden bir ay geçmesine rağmen soruşturmayla ilgili herhangi bir sonuç alınmazken, çocuğa istismarda bulunan erkek şahıs bulunamadı. Aynı şahsın, iki ay öncede 10 yaşındaki E.T. isimli çocuğu cinsel istirmada bulunduğu ortaya çıktı. Bir marketin kameralarına yansıyan görüntülerin basına yansıması üzerine başlatılan soruşturma neticesinde, cinsel istismar faili erkek şahsın ***22 Aralık 2017 tarihinde*** zanlının yakalandığı belirtildi. Polisin kendilerini arayarak çocukların zanlıyı teşhis etmesi için karakola çağrılan mağdur çocukların ailelerinin, çocuklarla birlikte karakola giderek tekrar ifade verdiklerini ve çocukların fotoğraflardan tacizciyi teşhis ettikleri öğrenildi.

17 Aralık 2017 tarihinde basın yayın organlarında çıkan haberde yer alan bilgilere göre; **Antep'in Şahinbey ilçesi** Kemal Köker Caddesinde bulunan 100. Yıl Parkı'nda çanta içerisinde buz kalıbı ile birlikte battaniyeye sarılı 2 aylık olduğu tahmin edilen bebek cenazesi bulundu. Bebeğin vücudunda kesikler ve morluklar tespit edildi. Olay yerinde inceleme yapan ekipler, bebeği bırakanları bulmak için soruşturma başlattı.

22 Aralık 2017 tarihinde basın yayın organlarında çıkan haberde yer alan bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** M.T. isimli erkek şahsın, ortaokul öğrencisi bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Cinsel istismar olayı, çocuğun okuldaki arkadaşıyla paylaşması ve sonrasında arkadaşının da öğretmenine anlatması üzerine ortaya çıktığı belirtildi. Çocuğun ifadesinin alınmasıyla birlikte kendisine istismarda bulunan M.T. ile istismarda erkeğe yardım ettiği iddia edilen çocuğun babası Z.A. tutuklanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

-Fuhşa Zorlanan Çocuklar

Diyarbakır'da ilinde F.T. (16) isimli çocuk, kimliği belirsiz erkek şahıslar tarafından kaçırılarak zorla seks işçiliği yapmaya zorlandı. Ailesinin kayıp ihbarında bulunduğu F.T. ***06 Ocak 2017 tarihinde*** bulunurken, zanlılar ise gözaltına alındı.

Batman ilinde, 14 yaşındaki G. isimli çocuğun çocuğun, Yıldız Ç. isimli şahıs tarafından cinsel istismara maruz bırakılarak fuhuş yapmaya zorlandığı, ***16 Mayıs 2017 tarihinde*** ortaya çıktı. G.'nin verdiği ifade doğrultusunda, kendisini fuhuşa zorlayan Yıldız Ç., cinsel istismara maruz bırakanlardan esnaf Şakir A. ile muhtar Abdulkadir T. isimli şahıslar gözaltına alındı. İfadeleri alınan şüpheliler, çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı. Dosyaya gizlilik kararı konuldu.

İŞKENCE YASAĞI
İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA

-Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele

18 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Van ilinde** 11 Şubat 2017 tarihinde polis tarafından çok sayıda mahallede düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında gözaltına alınan 16 kişinin gözaltında (TEM ve Çocuk Şube) işkenceye maruz kaldığı iddia edildi.

23 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Mardin ili Nusaybin ilçesine** bağlı Koruköy (Xerabê Bava) köyünde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan ve ardından serbest bırakılan yurttaşlar, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasında bulundu. A.E. isimli yurttaş şunları anlattı: *"Yasak başlamadan önce köyde misafirliğe gitmiştim. Sokağa çıkma yasağının başlaması nedeniyle misafir olarak gittiğim evden çıkamadım. Yasağın dördüncü gününde misafir olduğum ev askerler tarafından basıldı. Beni yanlarına aldılar ve köyde beni de kendileriyle birlikte gezdirdiler. Yaklaşık 10 dakika uzaklıkta olan başka bir evin ahır olarak kullandığı mağaraya götürdüler. 10 dakika boyunca bana işkence yaptılar. Ahıra götürdüklerinde 5 asker tekmelerle kafama, karnıma ve ayağıma vurdu. Bunu 20 dakika boyunca sürdürdüler. Tekmelerden sonra ahırda bulunan sopalarla ayaklarıma vurdular. Ahırın üstünde bulunan evin balkonuna götürdüler. Üstümdeki elbiseleri çıkarıp o şekilde yaklaşık iki saat beklettiler. Daha sonra o evin içinde bulunan bir odaya götürüp yaklaşık 20 askerin içinde buldum kendimi. Bu askerler yarım saatten fazla tekmelerle yumruklarla bana işkence ettiler. Gece geç saatlerde bulunduğum odanın kapısına bir nöbetçi bırakarak gittiler. Ertesi gün akşama doğru askerlerin "Komutanım" dediği birinin yanına götürdüler. Tüm askerlerin yüzü kapalıydı. Yalnızca komutan ve onun yardımcısının yüzleri açıktı. Şu an bile yüzlerini görsem tanırım. Komutanın bulunduğu odaya girdiğimde, odayı kendine göre düzenlemiş, minderlerin üzerinde oturuyordu. Komutan odaya ilk girdiğimde 'Yerlerini söyle' dedi. Bilmiyorum deyince boğazımı tutup boğmak istedi. Daha sonra hakaret ederek sadece tişörtle olduğum halde gecenin soğuğunda yaklaşık iki saat beni dışarda beklettiler. Lavaboya gitmek*

istediğimde de izin vermediler. İki saat beklettikten sonra yine ahır olarak kullanılan mağaraya götürdüler. Burada da beni sırt üstü yatırarak, yaklaşık 20 asker karnıma tekmeler vurdu."

02 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Mardin ili Nusaybin ilçesine** bağlı Koruköy (Xerabê Bava) köyünde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında gözaltına alınan Abdi Aykut isimli yurttaşın işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Konu ile ilgili Avukat Rıdvan Alp şunları belirtti: *"12 Şubat tarihinde 2 kişi Abdi Aykut'un evinde öldürülmüş. Aykut da bu kişilere yardım ettiği iddiasıyla gözaltına alındı. Fakat Abdi Aykut o tarihte amcasındaydı. Amcası da bunu doğruladı. Yasak boyunca kendisinde kaldığını belirtti. Sağlık durumu çok kötü bunu defalarca dile getirmemize rağmen savcı tutuklanmasını istedi. 18 Şubat tarihinde Aykut'un Jandarma Karakolu'nda işkence gördüğüne dair Sezgin Tanrıkulu bir fotoğraf paylaşmıştı. Biz de hastanede gördüğü tedavileri de mahkemeye sunduk. Zaten Göğüs Cerrahı uzmanı da 10 gün sonra tekrar kontrole gelmesi gerektiğin söylemişti raporlarda. Hastane evraklarından nasıl bir şiddete maruz kaldıkları belliydi. Sağlık durumu cezaevinde kalmaya elverişli olmadığını zaten ortaya koyuyor. İki dişi kırık ve çenesi zedelenmişti. Bu yüzden yemek dahi yiyemedi. Jandarma Karakolu'nda gözümün önünde yemek yiyemediğini gördüm. Zorladım biraz ama midesinin bulandığını ve yiyemediğini söyledi. Doktor 4 ilaç yazmıştı, bunları kendisine ulaştırdık. Fakat yemek yiyemediği için tok karınla kullanması gereken ilaçları da alamıyor."*

Van ili Gevaş İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne düzenlenen saldırı sonrası, **09 Haziran 2017 tarihinde** saldırı ile ilgili oldukları gerekçesiyle 4 yurttaş *(Cemal Aslan-53 yaş, Halil Aslan-50 yaş, Abdulselam Aslan-35 yaş, Nejdet Beysüm)* gözaltına alındı. ***13 Haziran 2017 tarihinde*** sosyal medyadan yapılan paylaşımlarda, gözaltında tutulan 3 yurttaşın *(Cemal Aslan-53 yaş, Halil Aslan-50 yaş, Abdulselam Aslan-35 yaş)* işkence edilmiş fotoğrafları yayınlandı. Uğradıkları işkence sonucu yüzlerinde ve vücutlarının birçok yerlerinde darp izi ve morlukların olduğu görüldü. İşkence gören 3 yurttaşın avukatı Servet Haznedar, konu ile ilgili ***21 Haziran 2017 tarihinde*** Gevaş Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulundu.

14-18 Haziran 2017 tarihlerinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında birçok ilde düzenlenen polis operasyonlarından DTK, HDK, TJA, DBP ve HDP yönetici ve üyesi 29 kişi gözaltına alındı. Gözaltında bulunan Helbest İlkan ve Hanım Ayhan'ın gözaltına alındığı sırada darp edildiği, küfür ve hakaretlere maruz kaldığı öğrenildi. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde tutulan İlkan ve Ayhan maruz kaldıkları şiddet ve kötü muameleyi kendilerini ziyaret eden İHD Diyarbakır Şubesi avukatlarına anlattı. Ayhan, Urfa'nın Halfeti ilçesinde gündüz ortasında sivil polislerce gözaltına alındığını aktardı. Avukatlara, Halfeti'den Urfa'ya götürüldüğü sırada polislerin kafasına poşet geçerek, yol boyunca darp ettiğini, kafasında şişlikler ve morluklar oluştuğunu, sol dirsek altında darp izi olduğunu söylediği öğrenildi. Mersin'de gözaltına alınan Helbest İlkan ise, polis şiddeti nedeniyle sol gözaltında şişlik ve morluklar oluştuğunu söyledi. Ayhan ve İlkan, muayenede doktorların darp raporu vermediğini aktardı. Diyarbakır'a getirilen Aydın ve İlkan, burada yapılan muayenede darp edildiklerine dair rapor alabildi.

25 Temmuz 2017 tarihinde basın yayın organlarından edinilen bilgilere göre; Urfa'nın Akçakale ilçesinde 10 Haziran 2017 tarihinde gözaltına alınan Suzan Çay (30) isimli yurttaşın, gözaltına alındığı andan itibaren 14 gün boyunca hakaret, taciz ve işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. Avukatı aracılığıyla İnsan Hakları Derneği Urfa Şubesi'ne mektupla

başvuruda bulunduğu belirtilen Çay'ın, 2 yıl önce Suriye'ye geçtiğini ve burada kooperatif çalışmalarında yer aldığını, annesinin rahatsızlandığı haberini alması üzerine sınırdan geçip Akçakale ilçesine geldiğini, kapıların kapalı olmasından dolayı da yasak yollardan geçmeye çalışırken gözaltına alındığını ifade etti. Gözaltına alındığı andan itibaren işkenceye maruz kaldığını belirten Çay, gözleri ve ellerinin bağlanarak, yumruklanmaya başlandığını aktardı. Emniyete götürülmeyeceği ve kuma gömüleceği yönünde tehdit edildiğini ifade eden Çay, mektupta şu bilgileri verdi: *"Sözlü ve fiziki taciz ediyorlardı. Emniyete götürüldüğüm an beni odaya atıp, 6-7 kişi dövmeye başladı. Birinin tekmesi burnuma geldi ve burnumdan kan fışkırdı. Bana bir kod isim ile sesleniyorlardı 'Sen o sun' diyorlardı. En fazla kafamı duvara vuruyorlardı. Bana 'Seni çıplak soyup Akçakale meydanında asacağız' diyorlardı… Sık sık "Buradan çıkış yok, bu gece bizimlesin" diyorlardı. "Bir ara bayılmışım. Bütün gün bir damla su vermediler. Sadece aralıksız işkence ediyorlardı. Akşam yemek için gittiler ve ben halen başımda çuval odada bekliyordum. Sonra tekrar sağlık kontrolü için götürdüler. Hastanede doktora başım dönüyor, midem bulanıyor, kaburgalarım ağrıyor dedim. Bana 'Eğer bir şey olursa seni hastaneye getirirler, film çekerler' dedi. Daha sonra beni hücreye götürdüler. Beni koydukları hücrede 4 kadın vardı. Bir kadın polis gelip buradan aldı ve bodrum katına indirdi. Burada bir kapıyı çalarak 'Başkan' diye seslendi. Ellerimi arkadan kelepçeleyip o odaya aldılar. Odada başka birileri daha vardı. Bana 'Ayaklarının üzerinde diz çök' diye bağırıyordu. Arkadan biri beni itti, dizlerimin üstüne attı. Bir diğeri arkadan bağlı kollarımı boynuma doğru iterek kafamı yere çarptı. Gündüz de burnumdan kan akmıştı. Çarpmanın etkisi ile yine burnum kanadı. Zorla bazı iddiaları kabul ettirmeye çalıştılar. Biri boğazımı tuttu, sıktı ve beni yukarı kaldırdı. Dağdan geldiğimi, eğitimler aldığımı ve burayı patlatmak için geldiğimi söylüyorlardı. Söylediklerini kabul etmeyince beni yere attılar. Bana 'Söyle konuş böyle olduğunu söyle' diyorlardı. Sonra biri çoraplarımı çıkardı, sert bir şeyle ayaklarıma vurdu. Kendimden geçtim, yüzüme su döküp beni kendime getirdiler. Koluma bir şey değdi, elektrikti. Yine kendimden geçtim. Bir sonraki gün beni yine bodruma aldılar ve ilk yaptıkları diz çöktürtmek oluyordu"* dedi. Müvekili ile görüşen Avukat Mikail Yavuz, konu ile ilgili şunları belirtti: *"Baro avukatının aileyi arayıp kızları Suzan Çay'ın gözaltında olduğunu bildirmesi üzerine aile haberdar oldu. Böylelikle TEM Şube'ye gidip müvekkilimi gözaltında ziyaret etme fırsatı bulabildim. Müvekkilim titriyordu. Konuşamayacak durumda olduğunu gözlemledim. Vücudunun değişik bölgelerinde morluklar vardı. Kıyafetinde kan izi vardı. Ayrıca her iki kolunda ciddi morluklar ve iğne batığını andıracak iz vardı. Kendisine ne olduğunu sorduğumda elektrik akımı verildiğini ifade etti."*

07 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ömer Faruk Şengil, şu beyanlarda bulundu: "*Muğla Emniyet amiri amcamı aradı. 'Veysi (Şengil) bizde yakaladık suça karışmış' dedi. Bizde Muğla'ya emniyette gittik. Durumunu sorduk. Bizi tehdit eder sözler söylediler. Ailesi olarak kardeşimin can güvenliğinden endişeliyiz. Basındaki haberlerden çok işkence yapıldığını anladık. İnsanlık dışı şeyler yapmışlar çıplak işkence edilmiş. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

29 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mazlum Dolan, şu beyanlarda bulundu: "*Ben DİHA (Dicle Haber Ajansı) da gazetecilik yapıyorum. Sur'un ilk çıkma yasakları başlamasından itibaren burada haber takibi yapıyordum. Daha sonra sokağa çıkma yasağı başladı. Ve ben Sur'da kalıp haber takibi yapmaya devam ettim. Yoğun çatışmalardan kaynaklı alandan çıkamadım ve 80 gün çatışmalı alanda kaldım. Daha sonra bazı girişimler sonucu koridor açıldı ve alandan çıktım. Çıktıktan sonra gözaltına alındım. Bu sırada kötü muameleye uğradım. Gözaltında dayak yedim. Hakaret ve küfürlere maruz*

kaldım. Daha sonra mahkemeye çıkarıldım ve tutuklandım. Diyarbakır D Tipi Cezaevinde 1 yıl 3 ay kaldım ve tahliye edildim. Mahkemem halen devam etmektedir."

15 Kasım 2017 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesinde Özgürlükçü Hukukçular Platformu (ÖHP) üyesi avukat Gürkan İstekli'nin, polis tarafından gözaltına alındığı ve gözaltında işkenceye maruz kaldığı öğrenildi. Konuya dair ÖHP tarafından yapılan yazılı açıklamada şunlar belirtildi: "*15 Kasım akşamı Akçakale'de sınır ihlali iddiasıyla jandarma tarafından darp edilerek gözaltına alınmıştır. Ardından Akçakale polis karakoluna teslim edilen meslektaşımız, spor salonuna götürülerek polisler tarafından işkenceye maruz bırakılmıştır. Kafasından, boynundan ve sırtından birçok darbe alan İstekli, doktor kontrollerinde bu durumu söylemesine rağmen, doktor muayene raporlarına durum işlenmemiştir. Daha sonra Şanlıurfa TEM şube müdürlüğüne getirilen meslektaşımız halen burada gözaltında tutulmaktadır. Gözaltına alındığı andan beri büyük uğraşlarla sadece 3 avukat görüşebilmiş ve bu görüşmeler de süre ile kısıtlanmış veya engellenmiştir. İlk görüşen 3 avukat dışında ziyaret etmek isteyen birçok meslektaşımız da savcı talimatı gerekçe gösterilerek görüşme gerçekleştirilmeyeceği tarafımıza iletilmiş, fiilen de uygulanmıştır. Meslektaşımız hakkında örgüt üyesi olmak suçlaması ile 7 günlük gözaltı kararı verilmiştir. Tarafımızca gözaltı kararına itiraz başvurusu yapılmıştır."*

23 Kasım 2017 tarihinde Urfa T Tipi Cezaevine götürüldükten sonra 28 Kasım'da TEM Şube polisleri tarafından "ek ifadesi var" denilerek tekrar emniyet müdürlüğüne götürülen Mahmut Öngör isimli yurttaşın, işkence ve kötü muameleye gördüğü belirtildi. ***08 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberde*** Öngör'ün avukatı Mikail Yavuz, müvekkiline yönelik fiziki işkencede bulunulduğunu, işkenceye dair sağlık raporu almak istediklerini; ancak ayrıntılı bir rapor alamadıklarını belirtti. Basında çıkan haberlerden sonra fiziksel işkencenin durduğunu, ancak Öngör'ün sürekli psikolojik işkenceye maruz bırakıldığını söyleyen Yavuz, önce ki işkence izlerinin silinmesi için de her gün Öngör'e merhem verildiğini kaydetti. ***02 Aralık 2017 tarihinde İHD Urfa şubesine başvuruda bulunan İlhan Göngür, şu beyanlarda bulundu:*** *"Kardeşim Mahmut Öngür, 12 Kasım 2017 günü Urfa TEM şubesi tarafından gözaltına alınmıştır.11 günlük gözaltı süresince işkenceye maruz kalmıştır. Urfa sulh cezada tutuklandı. Bir hafta sonra savcılık emri ile ek ifade almak için tekrar TEM şubesine götürülmüştür. 01.12.2017 tarihinde avukat sıfatıyla kardeşim ile yaptığım görüşmede elektrik verme, falakaya yatırma kaba dayak vb. fiziki işkenceler yapıldığını, bana iletti. Kardeşimin sol ellerinin bileklerden itibaren kullanamadığını, burnunun yaralar içinde olduğunu ve vücudun değişik yerlerinde izler bulunduğunu gördüm. Kardeşim işkence görmüş ve doktora götürülmemektedir. Halen gözaltında tutulmaktadır."*

-Köy Korucuları Tarafından İşkence ve Kötü Muamele

23 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kasım Duran, şu beyanlarda bulundu: "*20 Mayıs 2017 tarihinde gece saat 12.00-01.00 arasında 2 polis aracıyla birlikte Kayalık köyü korucuları olarak şahsen tanıdığım Cahit Kocaağa ve 7 kişi evimizi bastılar. Arama kararı olmaksızın zorla ve cebren evimize girdiler. Eve polisler girmedi. Ancak korucular ve diğer şahısların girmesine de mani olmadılar. Evde korucular evimizi dağıtıp bize hakaretlerde bulundu. Bu korucular yakın komşu köylüler oldukları için tanıyorum. Evimize izinsiz, eşyalarımızı dağıtan ve bize hakaret eden bu kişilerden şikâyetçiyim. Ben arama ve ev baskısı sırasında evde yoktum. Ancak o şahıslar evden çıkarken çocuklarımın araması sonucu onlarla karşılaştım. Ev baskını görüntüleri ve*

fotoğrafları site güvenlik kamerasında bulunmaktadır. Ben suç duyurusunda bulunmuştum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

-Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

06 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nusrettin Savur, şu beyanlarda bulundu: "*Bugün yani (06.01.2017) sabah saat 05.00 civarında devlet güçleri tarafından oğlum Hasan Savur'un evine baskın düzenlendi. Kapıyı dahi açmamıza izin vermeden evinin kapısı kırılarak ve ayakkabılarla içeri girerek ve evini dağıtarak arama yapıldı. Oğlum Hasan Savur arama bittikten sonra darp edilerek ve hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltına alındı. Niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Nereye götürüldüğüne dair bize herhangi bir bilgi verilmedi. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Nereye götürüldüğü konusunda bize bilgi verilmesini istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

15 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Kredi Yurtlar Kurumu'na polis tarafından düzenlenen baskında 5 öğrenci *(Serhat Gözcü, Serkan Tutkun, Mehmet Yıldırım, Enes Polat, Mustafa Tulgur)* gözaltında alındı. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 5 öğrencinin, baskın sırasında özel hareket polisleri tarafından darp edildikleri, darp sonucu vücutlarının çeşitli yerlerinde morlukların bulunduğu iddia edildi.

03 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Yaşar Tanrıkulu, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim ve bir oğlum ile birlikte Mevlana Halit Mahallesi/Bağlar ilçesinde ikamet etmekteyim. 14 Ocak 2017 tarihinde saat 08.00 sularında Özel Harekat Polisleri tarafından evim basıldı. Kapıya gelen Özel Harekat Polislerine kapıyı açtım. Herhangi bir arama kararı göstermeden toplam 3 Özel harekat Polisi ve diğer sivil polisler eve girip evi dağıtmaya başladılar. Arama sırasında silahlarının dipçiğiyle benim ve oğlumun sırtına vurarak sırt üstü yere yatırdılar. Ardından ayak ve diziyle sırtımı sıkıştırmaya başladılar. Ayaklarıyla beni darp etmeye başladılar. Sırtımı sıkıştırmasından dolayı kaburgamın sağ tarafında çatlak olmaya başladı. Evi darmadağın ettikten sonra bize arama kararını gösterdiler. Kameraya almak istediler ama doğruları söyleyeceğim dediğimde kamera kaydını kestiler. Aramadan sonra gözaltına alınıp TEM Şubeye götürüldüm. 1 kişilik bir hücrede 6 kişi kalıyorduk. 7 gün gözaltında tutuldum. 16 Ocak günü gözaltındayken iç kanama geçirdim. İdrarımdan kan gelmeye başladı. Bunun üzerine beni Gazi Yaşargil Araştırma Hastanesine götürdüler. Hakkımda tutulan muayene raporları hakkında bir bilgim yok. Ben evde yapılan arama sırasında darp edildim. İşkenceye maruz kaldım. Kaburgamda çatlak meydana geldi. Halen de ağrısı geçmemiş, ilaç kullanıyorum. Beni darp eden polisin ismi ve sicil numarası arama tutanağında mevcuttur. Çünkü arama sırasında tutanağı düzenleyen sivil polis onu çağırıp imzasını aldı. Kolluktaki 7 günlük gözaltı sonrası ifadem alındı. Akabinde Savcılığa çıkartıldım. Savcılık tutuklamaya sevk etti. Ancak hakimlikçe Adli Kontrol Şartıyla serbest bırakıldı. Beni darp eden polislerden şikayetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

17 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi çalışanı Hayati Yıldız, polis tarafından gözaltına alındı. İl Emniyet Müdürlüğü TEM şubeye götürülen Yıldız ile görüşen avukatı Gulan Çağın Kaleli, Yıldız'ın darp edilerek gözaltına

alındığı ve bindirildiği ranger tipi aracın içerisinde de emniyete götürülene kadar yüzü maskeli özel hareket polislerince darp edildiğini söyledi. Yıldız'ın doktordan darp raporu ve reçetesiyle birlikte ilaç alabildiğini aktaran Kaleli, görüştüğü müvekkilinin yüzünün sol tarafının şiştiğini, gözünde morluk ve kanlanma olduğu, sol bacağına da tam basamadığını belirtti.

19 Mart 2017 tarihinde Ağrı ili Patnos ilçesinde, 21 Mart'ta kutlanması planlanan Newroz kutlamasında davet amaçlı yurttaşlara bildiri dağıtan HDP ve DBP'lilerin çalışmalarını takip eden Dihaber Muhabiri Berivan Karataş, polis tarafından darp edildi.

26 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman ilinde 21 Mart 2017 tarihinde gerçekleşen Newroz kutlamalarına katılan 17 yaşındaki Ö.P isimli çocuk, polis tarafından darp edildiği iddiasında bulundu. Ö.P. konu ile ilgili şunları anlattı: *"Boynumda sarı, kırmızı ve yeşil renkli bir fular vardı. Slogan attım, bir üniformalı polis bana omuz attı. Ardından da iki polis koluma girdi ve beni kimsenin olmadığı bir yere götürdüler. Üç polis dakikalarca bana coplarla, tekme ve tokatlarla vurdu. Ağzım burnum kanlar içinde kaldı. Burnum kırıldı. Polislere, 'Beni karakola götürün' dedim. Beni götürmediler. Orada feci şekilde dövdüler. Polislere "Bana neden vuruyorsunuz, ben size ne yaptım?" diye sordum, bana hakaret ettiler. 'Slogan atmışsın ve sarı, kırmızı, yeşil fular takmışsın, bu fular sende ne arıyor? Fular taşımak suçtur" dediler. Ben de bunun üzerine 'Burada beni darp edip burnumu kırdınız bu suç değil midir? Bunu taşımak mı suç diye sordum. Ne ambulans çağırdılar ne de beni karakola götürdüler. Kendi imkânlarımla özel bir hastaneye gidip tedavi oldum ve darp raporu aldım. Aradan bir hafta geçmesine rağmen burnumda ve vücudumda hala ağrılar var. Beni darp eden polislerden şikâyetçi oldum fakat hala bir şey yapmadılar."*

21 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde Newroz kutlamaları, kutlama alanında bulunan kitleye polis tarafından gaz bombaları ile müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında 4'ü çocuk 16 kişi gözaltına alındı. ***26 Mart 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 16 kişi, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınıp serbest bırakılan yurttaşlar, gözaltına alındıkları sırada polis tarafından işkence ve kötü muameleye ile tehditlere maruz kaldıkları iddiasında bulundu.

27 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesi Sağlık Ocağı yakınlarında ismi öğrenilemeyen 2 genç, içerisinde sivil polislerin bulunduğu Ford Ranger marka araç tarafından durduruldu. Uzun namlulu silahları gençlerin kafalarına dayayan polis, yere yatırdıkları gençleri bir süre darp etti. Çevredeki yurttaşların tepki göstermesi üzerine, polis hakaretlerle tepki gösterenleri uzaklaştırdı. Feci biçimde darp edilen gençlerden biri burada bırakılırken, diğeri ters kelepçe yapılarak gözaltına alındı.

29 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan İskender Orhan, şu beyanlarda bulundu: *"29.03.2017 tarihinde sabah saat 06.00'da evimize yapılan baskın sonucu, kardeşim İzbat Orhan gözaltına alındı. Baskın sırasında ailemize kötü muamelede bulunuldu. Korkutulmaya ve bazı suçlamaları kabul etmeye zorlandık. Evimizin duvarda asılı olan aile fotoğraflarımıza bakarak küfür ettiler. Evin içerisindeki aramaya özen göstermediler. Beni evin dışına çıkararak ve kimin koyduğunu bilmediğimiz adını ve cinsinin ne olduğunu bilmediğimiz cismi (EYP-el yapımı olduğunu söylenmiş) bulduklarını ve bunun bize ait olduğunu söylediler. Bizi tehdit ettiler. Bir polis silahın namlu ucuyla sürekli bana vurarak, suçlamayı kabul etmemi istediler. Yaşlı olan babama vurdular, ufak yaştaki kız*

kardeşimi de yüzüstü yatırıp kafasına silah dayadılar. Kız kardeşimi yüzüstü yatırıp ailemin onurunu ve şerefini ayaklar altına alınan şekilde küfürler ettiler. Dışarıda yapılan aramada bulduklarını söyledikleri sözde el yapımı bombayı bulduktan sonra aramayı bıraktılar. Bu cinsi belli olmayan alet bize ait değildir. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."

04 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Necima Yaşaer, şu beyanlarda bulundu: "*04.04.2017 tarihinde saat 07.00 civarında TEM polisleri tarafından yukarıda belirttiğim adresimize baskın düzenlendi. Evimin altını üstüne getirip dolaplarımızı, eşyalarımızı kırdılar. "Alçaklar, şerefsizler kapıyı açın" dediler. Sayıları çok ve hepsinin yüzleri maskeliydi. Hepimize hakaret edip, eşimi gözaltına aldılar. Eşimi gözaltına alırken yüz üstü yere yatırıp ölümle bizi tehdit ettiler. Bana, çocuklarıma hakaret ediyorlardı. Gözaltına alınırken evimizin duvarında eşimin kardeşinin fotoğrafı vardı. Yaklaşık 15 yıl önce yaşamını yitirmişti. Fotoğrafı alıp bize hakaret ettiler. Eşimi gözaltına alıp Tunceli'ye götüreceklerini söylediler. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

Tutuklu yargılanan Karani Tekin ve Ersin Ayvalık'ın **06 Nisan 2017 tarihinde Van** adliyesinde görülen duruşmalarını izleyen yakınları, mahkeme kararının açıklanması ardından koridorda bekledikleri sırada polisin şiddetine maruz kaldı. Aile bireylerinin kendilerini adliyeden çıkarmak isteyen polise tepki göstermesi üzerine, çevik kuvvet polislerinin Tekin ailesini feci şekilde darp ettiği ileri sürüldü. Abla Belgin Çatuk, kardeşi Cennet Tekin ile birlikte saçlarından sürüklenerek merdivenden aşağı indirildiğini, sara hastası babası ve 64 yaşındaki Koah hastası anne Süreyya Tekin'in de feci şekilde darp edildiğini söyledi. Aile bireylerinin vücutlarının çeşitli yerlerinde morluk ve şişkinlikler oluştuğu belirtilirken, anne Tekin ile abla Cennet Tekin gözaltına alındı.

ESP yönelik Dersim merkezli 11 ilde yapılan baskına ilişkin, **07 Nisan 2017 tarihinde** İHD Dersim Şubesinde basın toplantısı düzenlendi. Burada açıklama yapan ESP Genel Başkan Yardımcısı Özlem Gümüştaş, şunları belirtti: *"Çiçek Otlu (ESP Genel Başkanı), Dersim Hastanesi'ne muayeneye götürülürken darp edildi. Darp edilmesinin bir tane gerekçesi vardı. Otlu, hastane girişinde bir slogan haykırdı 'Diktatöre Hayır', 'Seni başkan yaptırmayacağız'."*

10 ve 11 Nisan 2017 tarihlerinde Diyarbakır ili merkez Kayapınar ilçesi Gaziler semtinde yaşayan Yakışır ailesinin evine kar maskeli özel harekat timleri tarafından baskın düzenlendiği ve baskın sırasında Orhan (27) ve Salih (34) Yakışır kardeşlerin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Baskında, *"Orhan Yakışır hanginiz?"* diye soran polisin, kendini gösteren Yakışır'ı (27) yere yatırarak boynuna bastığı, tepki gösteren kardeşini ise saçından tutup duvara vurduğu, ardından polisin *"Siz bizim kim olduğumuzu biliyor musunuz? Siz bizi normal polis mi sandınız? Hepinizi gebertiriz. Süleyman Yakışır'ı, Mahsum Gürkan'ı geberttik. Sizi de geberteceğiz"* şeklinde tehdit ve küfürler savurduğu ileri sürüldü. Ters kelepçelenen Yakışır'ın su istemesi üzerine kafasını duvara vuran başka bir polise, ağabeyi Salih Yakışır (34) karşı çıkması üzerine de polisin, *"Vururum seni. Benim asabımı bozma, vururum seni"* dediği ileri sürüldü. Ailenin avukatı Cemile Turhallı Balsak, işkence iddialarını doğruladı.

15 Nisan 2017 tarihinde Van ili Cumhuriyet Caddesi'nde "Evet" konvoyu geçtiği sırada ıslık çalarak tepkisini ifade eden gençlere polis müdahalede bulundu. İsimleri öğrenilemeyen

2 genç, darp edilerek gözaltına alındı. Maraş Caddesi'nde ise konvoy geçtiği sırada zafer işareti yapan ve ismi öğrenilemeyen bir genç polislerce darp edildi.

21 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyzi Özmen, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Muhammed mehdin Özmen, 12.05.2015 tarihinde aniden ortadan kayboldu. Kayıp olduğuna dair Muş Savcılığı'na başvuruda bulunduk. Ancak hiçbir sonuç alamadım. Kendim yapmış olduğum araştırmalarda da sonuç alamadım. En son yani yaklaşık 16 ay sonra çocuğumun askerler tarafından işkence edilerek çekilmiş olduğu görüntülere ulaştım. Görüntüler bizde mevcuttur. Görüntülerde açık bir şekilde oğluma işkence ediliyordu. Bu konunun araştırılmasını istiyorum. Oğlumdan hiçbir bilgi alamıyorum. Yaşıyor mu yaşamıyor mu onu da bilmiyorum. Bu konuda ilgili yerlere başvuruda bulunmanızı ve oğlumun ölü veya yaşıyor mu onun bilgisini bana verilmesini istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan İslam Yavuz, şu beyanlarda bulundu: "*03.01.2016 tarihinde işten eve giderken gözaltına alındım. Gözaltına alındıktan sonra Silopi İlçe Jandarma'ya götürüldüm. Daha sonra suçumu bile bilmezken küfür ve hakaretlere maruz kaldım. Beni darp ettiler. Kendilerinden şikayetçi olmamam için beni ailem ve sevdiklerimle tehdit ettiler. Ondan sonra beni Silopi İlçe Jandarmadan alıp Başverimli'deki askeri Karakola götürdüler. Oraya gittiğimde de aynı şekilde varır varmaz beni darp ettiler. Daha ifadem alınmadan bana bir şeyler imzalattılar. Okuma yazmam yok, ne yazıldığını bilmediğim için imzalamadım. Yemek içindir dediler. Sonradan anladım ki o imza attığım kağıtlar teşhis tutanağıymış. Onu da cezaevinde öğrendim. Onlardan şikayetçi olmayayım diye benle savcılığa bile geldiler. Savcılığa çıktığımda, onlarda oldukları için korkudan bir şey diyemedim. Mağduriyetimin giderilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Urfa'nın merkez Haliliye ilçesi Yenişehir Mahallesinde oturan Bülent Doğrudağ isimli yurttaş, köpeğini gezdirmek için evinin yanında bulunan parka gittiği sırada ***(07 Mayıs 2017 tarihinde Pazar günü Saat 20.30'da)*** polisler tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığını iddia etti. Doğruak konu hakkında şunları belirtti: *"Olay akşamı 2 resmi polis aracı gelip benden kimlik istedi. Ancak eşofman ile parka indiğim için kimliğim yanında yoktu. Bunu söylememe rağmen, polislerin darp ve hakaretine maruz kaldım. Eşime seslenip nüfus cüzdanını parka getirmesini istediğim sırada, polislerin küfür ve hakaretlerinin devam etti. Eşim elinde kimlik ile parka doğru geliyordu. O sırada kısa bir tartışma yaşandı. Yüzüme biber gazı sıkıyor, sağa sola delirmiş gibi küfür ediyorlardı. Bu olayları gören 20 yıllık komşularımız hepsi parka indi ve olayı anlamaya çalıştı. Biber gazının etkisiyle eve girdim. Ailem beni korumaya çalışırken 30 polis eve girdi. Eşim beni onların elinden kurtarmaya çalışırken eşimi taciz ettiler ve sırtına cop ile vurdular. Özürlü olan kardeşimi de dövdüler. Onlara kalp ameliyatı olduğumu söylememe rağmen biber gazını yüzüme doğru sıktılar. Babam kanser ve yatalak. Babamın yanında, 10 polis beni dövdü. Babam kriz geçirdi. Ben hala suçumun ne olduğunu bilmiyorum. Daha sonra bana ters kelepçe takıp, Yenişehir karakoluna götürdüler. Orada kamera olduğu için darp edilmedim, ancak çıplak bir şekilde sabaha kadar bekletildim. Daha sonra bana kendi yazdıkları ifadeleri zorla imzalatmak istediler. Avukatımı bekledim, imzalamadım. Kızım hala şokta ve konuşamıyor. Babam da fenalaştı. Bu yetkiyi kim nasıl verdi kendilerine."*

15 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Sulak (Bafê) köyüne bağlı Elcani mezrasında asker ve köy korucusunun katılımıyla 5 eve düzenlenen baskınlarda, 6 kişi *(Resul*

Tekmuray, Remzi Tekmuray, Hekim Tekmenuray, Selahattin Tekmenuray, Mehmet Emin Terkin, Mehmet Şefa Terkin) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Remzi ve Hekim Tekmenuray, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Ayağından engelli olan Resul Tekmenuray'ın ise gözaltına alındığı esnada darp edildiğinden dolayı fenalaşarak İdil Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerin feci bir şekilde darp edildiği iddia edilirken, gözaltına alınan Emin ve Şefa Terkin kardeşlerin annesi Gule Terkin, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Ben ve çocuklarının askerler tarafından yere yatırılarak arandık. Yere yatırdıklarında silahlarını başımıza dayadılar. 'Seni öldüreceğiz' diye tehdit ettiler. Gözaltına aldıkları çocuklarıma işkence ettiler. Bütün elbiselerini yırtarak yerde sürüklediler. Bana 'silahların' nerede olduğunu sordular. Namaz kılmak istediğimi söylememe rağmen izin vermediler."*

17 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ilinde özel harekât polisleri tarafından, Necat Çetin isimli yurttaşın evine baskın düzenlendi. Çetin'in evde bulunmadığı sırada yapılan baskını anlatan eşi Vacide Çetin (31), şunları anlattı: *"Sabah saat 05.30 gibi kapıyı çaldılar. Biz uyuyorduk o sırada. Eşim Necat il dışına çıkmıştı. Evde 3 çocuğumla yalnızdık. Kapıyı açar açmaz özel harekât polisinin silahı patladı ve iki kurşun şans eseri bize isabet etmedi. Kapının eşiğine isabet etti. Ben kapının arkasına doğru eğildiğim için kıl payı kurtuldum. Ama kurşunları yere isabet ettiği için taş parçaları üstümüze geldi. Çocuklarım çok korktu. Ben de çok korktum. Hepimiz sabahın o saatlerinde yaşadıklarımızdan dolayı korkup ağladık. Her yeri aradılar. Hiç bir şey bulamadıkları için düğün CD'lerimizi ve içi boş bir flaş bellek götürdüler."*

01 Haziran 2017 tarihinde Van ili Edremit ilçesi Süphan Mahallesinde bulunan mezarları, yakınlarının talebi üzerine onaran ve isimleri öğrenilemeyen 2 mermerci, mezarlığa gelen polisler tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

02 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Münevver Uçakçı, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Muhammed Uşakçı, Tekirdağ Çerkezköy'de er olarak yaklaşık 8 aydır askerlik yapmaktaydı. Oğlum askerdeyken 21.05.2017 tarihinde, koğuşunda uyuşturucu bir madde almış ve kendinden geçmiştir. Arkadaşları komutan Hasan Diye birine haber vermiş. Ambulans çağırmışlar. Oğlumu ambulansa bindirmişler. Ancak oğlumu hastaneye götürmeyip, inzibat merkezine götürmüşler. Komutan Hasan oğlumu oradakilere teslim ediyor ve orada oğluma işkence ediyorlar. Sabaha kadar oğlumu dövmüşler. Sabah 06.00 gibi aynı komutan oğlumu alıp hastaneye götürüyorlar. Hastanede herhangi bir rapor verilmemiştir. Tekrar askeriyeye götürülmüştür. Komutan Hasan "seni en yakın arkadaşlarına dövdüreceğim" demiş. Oğlumu koğuşa almışlar, sadece üzerinde baxırı kalacak şekilde soymuşlar ve işkence yapmışlar. Oğlum orada kalmaya korkmuş ve kaçıp İstanbul'a gitmiş. İstanbul'da dayısına gitmiş, durumu çok kötüymüş. Kardeşim onu alıp Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürmüş. Orada adli rapor tutulup, taburcu edildi. Oradan Diyarbakır'a geldi. Oğlumun her tarafı mor, kızarıktı, idrarında kan geliyordu. Psikolojisi bozuktu. Biz Adliye'ye suç duyurusu için başvuruda bulunduk. Bana kanıt yok diye dava açamayız dedi. Ben askeriyeye gittim durumu anlattım. "İşkence yapılmış, ancak hastaneye götürülmediğini" söylediler. Oğlumu Selahattin Eyyübi Devlet Hastanesine götürdük. Ancak bana herhangi bir rapor verilmedi. Diyarbakır'da herhangi bir sonuç alamayınca, Tekirdağ Çerkezköy'e oğlumun birliğine gittim. Oğlumun daha 4 ay askerliği var, orada yapmasını istemiyorum. Orada da herhangi bir sonuç alamadık. Oğlumla Diyarbakır'a geri döndük. Oğlum herhangi bir rapor alamadığı için askerden izinsiz kaçmış gibi oldu. Dün de bize (06.06.2017) 31.05.2017 tarihli bir yazı geldi. Yazıda oğlumun izinsiz birliğine devam etmediği için adli işlem başlatılacağı söylenmiş. Oğlum askerdeyken, devlet*

korumasındayken işkenceye maruz kaldı. Elimde fotoğraflar var ve adli rapor var. Sizden bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

02 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yusuf Andan, şu beyanlarda bulundu: "*01.06.2017 tarihinde sabaha karşı saat 05.00 sularında, Özel harekat polisleri tarafından koç başı olarak tabir ettikleri cisim ile herhangi bir şekilde kapıyı çalmadan, kırarak içeri girmeye çalıştılar. Ben ve eşim uyanık olduğumuz için hemen kapının önüne doğru koştuk ve durun biz açalım dedik ve kapının sürgüsünü onların vurmalarına rağmen açtık. İçeri bağırarak giren özel harekat polisleri beni ve çocuklarımı yere sererek bütün odalara dağıldılar. Baskın esnasında herhangi bir kimse onlara eşlik etmiyordu. Daha sonra içeri gelen polisler oğlum Rahmettulah'ı darp ederek gözaltına aldılar. Ardından kapıcıyı çağırarak içeride diğer oğlumun eşliğinde arama yapıldı. Arama esnasında polisler üstün körü yaklaşıyorlardı. İlk etapta oturma odası ve salon arandı. Ardından çocuk odasına geçildi. Çocuk odasında arama başladığı gibi onlara eşlik eden oğlum "bunu buraya siz koydunuz" diye bağırmaya başladı. Ve oğlum öyle dediği için darp edip, hakaret etmeye başladılar. Çocuk odasında daha önce evde kesinlikle bulunmadığını bildiğimiz bir poşetin polisler tarafından işaret edilerek, içinde bomba var dendiği ve sonradan her hangi bir şekilde dokunmadan "burada eyp var, olay yeri incelemeye ve bomba imha ekibine haber verin." diye bağırıldığı söylendi. Söz konusu poşetin ve içinde bulunan ve bomba olduğu iddia edilen eşyaların, önceden evde olmadığını ve baskını düzenleyen polisler tarafından eve konulduğunu vurguluyoruz. Oğluma ve oğlum şahsında bütün aile fertlerine bir komplo gerçekleştirilmektedir. Bu komplo sonucunda bize hazırladıkları tutanağı imzalatmak isteyince, biz imzalamadık. Bu komplonun gün yüzüne çıkmasını istiyoruz."*

07 Haziran 2017 tarihinde Van ili İpekyolu İlçesinde özel harekât polisleri eşliğinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaş *(DBP Van İl Yöneticisi Hakan Demir, Kenan Demir, ismi öğrenilemeyen bir kişi)* gözaltına alındı. Gözaltına alınan 3 kişinin, gözaltına alınma işlemlerin sırasında darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesi Yüksel Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınında 1 yurttaş *(Rukyete Topdemir-60 yaş)* gözaltına alındı. Evde yapılan aramanın ardından Topdemir gözaltına alındığı sırada, 20 yaşındaki oğlu Ebubekir Topdemir'in polis tarafından darp edildiği iddia edildi. Gözaltı gerekçesi bilinmeyen Topdemir, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Sabah saat 09.00 civarından nezarethanede kalp krizi geçiren Topdemir, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Polisin, hastanede Topdemir'in yakınlarına *"Serbest bırakıldı"* dediği öğrenildi.

27 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Urfa ili Suruç ilçesi** Yalınca (Tılan) mahallesinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında ***(25 Haziran 2017)*** Fuat Yavuzer (21) isimli yurttaşın işkenceye maruz kaldığı ileri sürüldü. Kimlikteki ismi Fuat, ancak ailesi tarafından Feyat olarak çağrılan Yavuzer'in, "Feyat" olduğunu duyan polislerin Fuat'ı sormaya başladıkları, Yavuzer'in "Fuat benim" demesine rağmen kaba dayağı maruz kaldığı öğrenildi.

08 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gurbet Kaplan, şu beyanlarda bulundu: "*Sabah saat 04.00 civarında evimize özel harekat polisleri tarafından baskın düzenlendi. Polisler kapıyı kırarak içeri zorla girmeye çalıştılar. Ben kapıyı açtım. Bana kapıyı neden geç açtığımı sordular. Bende ilk kez başıma geldiği için şaşkın şekilde evi dağıtıp hakaretlerde bulundular. 12 ve 16 yaşlarındaki çocuklarımın kafasına silah dayadılar.*

Eşimi yere yatırdılar. Evde silahlı kişilerin olduğunu ve bunun bir ihbar olduğunu, yardım-yataklık yaptığımızı söyleyerek hakaretlerine devam ettiler. Daha sonra 05.00'da eşim Cevat KAPLAN'nı alarak evden ayrıldılar. Bize Çevik Kuvvette götüreceklerini söylediler. Eşimin hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

24 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zülküf Duman, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Hasan Duman 26.07.2017 tarihinde saat 21.00-22.00 sularında Şehitlik mahallesinde internet cafede çalıştığı esnada 3 polis tarafından yakalanıp götürülüyor. Hasan'ın yakalandığı gece saat 01.00-03.00 arasında Özel Harekat Polisleri ile Sivil Polisler tarafından ikamet ettiğimiz ev basıldı. Baskında evde bulunan tüm eşyalar dağıtıldı. Herhangi bir suç unsuruna rastlanmadığı için evden ayrıldılar. Baskın sırasında bizleri duvara yasladılar. Konuşmamamızı ve oğlum Okan'ı kendilerine teslim etmemizi bizden istediler. Baskında Okan evde değildi. Arama sonrası yan komşumuzu çağırıp bir tutanağa imza attırarak evden ayrıldılar. Oğlum Hasan Emniyete götürülürken darp edilmiştir. Oğlum Okan Duman, Şehitlikte bir okulda hademe olarak çalışmaktadır. Dün saat 11.00-12.00 civarında Seyrantepe'de durdurulup yakalanıyor. Oğlum zaten o vakitte emniyette gidip teslim oluyordu. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

27 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında 3 yurttaş *(Sefer Alper ile eşi Felek Alper ve kardeşi Ali Alper)* gözaltına alındı. Baskında Sefer ailesi üyelerinin, polisler tarafından kötü muamele maruz kaldığı iddia edildi. Basın organlarında yer alan iddiaya göre polislerin, eve merdiven dayayıp pencere ve kapılarını kırarak içeri girdi, ardından aile bireyleri darp edildi. ***29 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüte yardım ve yataklık ettikleri" suçlamasıyla adliyeye sevk edilen 3 yurttaş, Asliye Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı.

05 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rozerin Çatak, şu beyanlarda bulundu: "*Gazi Yaşargil Eğitim- Araştırma Hastanesinde Radyoterapi Teknikeri olarak çalışmaktaydım. 29 Ekim 2016 tarihinde 675 Sayılı KHK ile ihraç edildim. İhraç edilmeden önce hakkımda herhangi bir soruşturma yürütülmedi. KHK ile yapılan ihracın benim açımdan herhangi hukuki bir dayanağı yoktur. KHK ile yapılan ihraçtan sonra durumu protesto etmek için çeşitli etkinlik- eylemler organize ettik. 17 Temmuz 2017 tarihinde AZC Plaza önünde bir grup ihraç edilen arkadaşlarımızla birlikte yayınlanan KHK'leri protesto etmek için bir araya geldik. Herhangi bir taşkınlık, olumsuz bir durum gelişmememsine rağmen polisler tarafından toplanan gruba sert ve fiziki müdahale yapıldı. Yapılan müdahale neticesinde ben ve 32 arkadaşım ile birlikte gözaltına alındık. Yetki kolluk görevlilerine yapacağımız basın açıklaması ile birlikte 5 dakikalık oturma eylemi sonrası dağılacağımız söyledik. Ancak kolluk görevlileri basın açıklaması ve oturma eylemi yapmamıza vermeksizin toplanan gruba kaba kuvvet gibi sert bir fiziki müdahale yapıldı. Yapılan gözaltı işlemi sırasında ben ve birçok arkadaşımıza ters kelepçe taktılar. Bir gece Asayiş Şubede nezarethanede kaldım. Gözaltında yemek benzeri ihtiyaçlarımız, talebimize rağmen karşılanmadı. Avukatlarımızın da yemek getirmelerine izin verilmedi. Emniyette ifademiz alındı. Bir gece nezarethanede kaldıktan sonra ertesi sabah 11.00 gibi savcılığa çıkartılmaksızın serbest bırakıldık."*

06 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesinde Ölgen (Kanîbuşkul) köyünde ormanlık alanlarda ağaç kesimi yapan iş makinelerini koruyan koruculara yönelik silahlı saldırı düzenlendi. Saldırı ardından bölgede askeri operasyon başlatıldı. Operasyon sırasında

köyün giriş çıkışları kapatıldı. Köyde bulunan ve aynı aileye mensup olduğu öğrenilen 7 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınan yurttaşların, köye gelen panzerin işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. Gözaltına alınan ve işkenceye maruz kaldığı iddia edilen yurttaşların isimleri şöyle: *Evin Kırboğa (19), Fetah Kırboğa (34), Muhsin Kırboğa (28), Nimet Kırboğa (54), Abdullah Kırboğa (22), Barış Kırboğa (17) ve Veysi Kırboğa (20).*

06 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında operasyona çıkan güvenlik güçlerine yönelik gerçekleşen saldırının ardından çıkan çatışmada, 1 özel harekât polisi yaşamını yitirdi, 1 özel harekât polisi de yaralandı. Çatışmanın ardından köye baskın düzenleyen askerler, 36 köylüyü gözaltına aldı. Köylülerin, gözaltına alınmadan önce işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Vücutlarında işkence izi tespit edilen 36 yurttaştan 20'si emniyetindeki işlemlerinin ardından serbest bırakılırken, 16 kişi ise ***08 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerin ardından sevk edildikleri adliyede, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı. İşkenceye maruz kaldıklarını iddia eden köylüler, konuya ilişkin şunları anlattı: *"Gece saatlerinde evlere baskın yapan asker ve polisler, 100'ü aşkın insanı köy meydanına toplayarak, işkenceden geçirdi. Aralarında kadın ve çocuklarda vardı. Hiçbir gerekçe göstermeden kapıları kırıp halkı yere yatırdılar. Yere yatırılanların üzerlerinde tepindiler. Tekme, tokat, yumruk, silah dipçiği dâhil birçok şeyle vurdular. Meydan dayağından sonra 36 kişiyi gerekçesiz gözaltına aldılar. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülene kadar da darp edildik."* Emniyette serbest bırakılan 20 kişi, Şemdinli Devlet Hastanesi'nde darp raporu almak için gittiklerinde, doktorun hakaret ve ırkçı söylemlerine maruz kaldıkları ve darp raporu verilmediği, bunun üzerine köylülerin, Şemdinli Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. **08 Ağustos 2017 tarihinde Hakkari Valiliği** tarafından konuya ilişkin şu açıklamada bulunuldu: *"Güvenlik güçlerimiz tarafından Şemdinli ilçesi Altınsu Mahallesinde 05.08.2017 günü icra edilen operasyon esnasında açılan ateş sonucu 1 polis memurumuz şehit olmuş, bunun üzerine ateşin geldiği değerlendirilen bölgelerde bulunan şüpheli şahıslar hukuka uygun olarak gözaltına alınmışlar, ancak bu esnada güvenlik güçlerimize direnen şahıslar da yetkiler dahilinde zor kullanılarak derdest edilmişlerdir. Daha sonra gözaltına alınırken darp edildikleri iddiası ile Savcılık Makamına müracaat eden 10 vatandaşımızın işlemleri devam etmekte olup, bunlar arasında kadın bulunmamaktadır. Ayrıca kusuru olan personel tespit edilirse haklarında gerekli idari tahkikat da yapılacaktır. Bunun dışında bazı haber ajanslarında ve sosyal medyada güvenlik güçlerinin vatandaşlarımıza işkence yaptığı yönündeki haberler tamamen asılsızdır ve terör örgütünün propagandasını yapma maksadını taşımaktadır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur."* ***10 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** köylülere işkence soruşturması kapsamında, savcılığa müracaat eden yurttaşların teşhisi üzerine bir polis "kuvvetli suç şüphesi" nedeniyle görevinden uzaklaştırdı. ***10 Ağustos 2017 tarihinde*** yaşanan olay ile ilgili, bir haber ajansına anlatımlarda bulunan Necmettin Korkmaz, şunları belirttti: *"Gece saat 01.00'e geliyordu. Ayak seslerini duyduktan sonra camlar kırıldı, kapıya koştum ama yetişemedim. Kapı kırıldı. Tekmeyle kırdılar. 4-5 kişi üzerime atladı. Başıma silah dayadılar, dipçikle vuruyorlardı. Sırtıma, başıma nereye denk geliyorsa tekme tokat... Bu olayda (çıkan çatışmada bir özel hareket polisin yaşamını yitirmesi) bizim parmağınızın olduğunu söylediler. 'Siz yaptınız, şehidimizin kanı yerde kalmaz. Biz burada oldukça size huzur yok, size huzur vermeyeceğiz. Burada nasıl can verdiysek, can alacağız' diyorlardı. Sonra beni dışarı çıkardılar, eşimin ağlama seslerini duydum. Sonra kışlık odunlarımız vardı. Odunla başıma, sırtıma vücudumun her yerine vuruyorlardı. Kafama silah dayayıp, 'öldüreceğiz' diyorlardı. Kızımı, eşimi hepimizi dövdüler. Elimi panzere bağladılar. Köyün yukarı tarafında muhtarın evinin önüne kadar (tahmini 500 metre) sürüklediler. Ayağa kalkmak yasaktı. Her ayağa kalktığımda tekme, tokat yiyordum. Konuşmak, bağırmak, çığlık*

atmak yasaktı. Emniyetin girişinde bizi bekleyenler vardı, 'işte konuklarımız geldi' dediler. Herkese sıra dayağı, bazı siviller dışarıdaki dayağı durdurdu. 'Buradan çıkışınız yok' diyorlardı."

08 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesi Gazi Caddesi üzerindeki bir pastaneden çıkan ve soy isimleri öğrenilemeyen Hebun ve Yusuf isimli gençler, polis tarafından durdurularak gözaltına alındı. Gözaltına alınmadan önce gençlerin, pastane önünde tekmelendiği ve yere düşürülerek darp edildikleri iddia edildi.

10 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesi Yafes Mahallesi'nde kurulan polis arama noktasında durdurulan ve ismi öğrenilemeyen 17 yaşındaki bir motorsiklet sürücüsünün, polis tarafından darp edildiği öğrenildi. Burnu kanayan çocuğun darp edilmesine yurttaşlar tepki gösterdiği ve gerginlik yaşandığı öğrenildi.

14 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde, O.A. (17) isimli çocuk, Trabzon Maçka'da çıkan çatışmada hayatını kaybeden Eren Bülbül'e sosyal medya paylaşımlarından hakaret ettiği iddiasıyla polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alındığı sırada polis tarafından fotoğrafları çekilen O.A.'nın, bir süre sonra sosyal medya hesaplarından fotoğraflarıyla birlikte nüfus kimlik bilgileri ve ev adresinin yapıldığı paylaşımlar görüldü. Sokakta çekildiği anlaşılan ilk fotoğraflarda yüzlerinde Göktürk Alfabesi ile "Türk" yazılı maske bulunan 2 polis arasında O.A. görülüyor ve bir başka polis cep telefonuyla fotoğrafını çekiyor. Emniyet Müdürlüğü'nde çekildiği anlaşılan bir başka fotoğrafta duvarın dibine çömeltilmiş başı önüne eğik arkadan ve yandan tekrar fotoğrafı çekiliyor. Fotoğrafın üzerine de *"T.C Silahlı Kuvvetler"* yazısını yer aldığı görülüyor.

08 Eylül 2017 tarihinde Erzurum ili Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Mehmet Göksu (80) ve oğlu Ahmet Göksu isimli yurttaşların "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. ***11 Eylül 2017 tarihinde*** ev baskınına ilişkin basına yansıyan haberlerde Eda Göksu isimli yurttaş, baskın sırasında çocuklar da dâhil herkesin başına silah dayandığını, kadınların giyinmelerine izin verilmediğini ifade etti. ***11 Eylül 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** Yenişehir Polis Merkezi'nde tutulan Mehmet Göksu ile görüşen ailesi, durumunun iyi olduğunu belirtti. Ayrıca aile, görüşmenin ardından Göksu'nun emniyet ifadesine başlandığını aktardı. Aile daha sonra Gölbaşı Polis Merkezi'nde tutulan Ahmet Göksu ile görüştü. Göksu görüşmede, kendisine yapılan işkenceyi şu cümlelerle anlattı: *"Sol kulağım duymuyor. Evde 3-4 saat vurdular. Kolumu arkadan bağlayıp, gözümü bağlayıp 4 saat işkence yaptılar. Bana dipçik ve demir çubukla vurdular. Vuran askerlerden birinin yüzü açık diğer ikisi ise maskeliydi. Kafamı da silah dipçiğiyle kırdılar."*

13 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşan Dün, şu beyanlarda bulundu: "*1990 yılından bu yana Lalebey mahallesi Simar Sok. No:28 de ikamet etmekteyim. Ev babamın adına tapuludur. Sur'da yıkımların başlamasıyla bu güne kadar bize hiçbir tebligat yapılmadı. Ancak 08.09.2017 tarihinde kepçeyle ve polislerle ve akrep denilen araçlarda evimizin yanına gelip evi yıkmaya çalıştılar. Ben ve oğlum evde eşyalarımız var ne yapıyorsunuz dedik ancak oğluma müdahale ettiler. Oğluma işkence yapmaya, darp etmeye başladılar. Bende oğlumu ellerinden almaya çalışırken arkada polisler bana vurdular. Ben yere yıkıldım. Bayılmışım. Uyandığımda burnumda kan akıyordu. Yine bana vurdular. Oğlum da kanlar içindeydi. Komşular bizi hastaneye kaldırdılar. Hastanede darp raporum var. Oğlum Sadık Dün'ün de raporu mevcuttur. Karakola gönderdiler. İfadelerimizi aldılar.*

Raporlarımız karakoldadır. Evimizi tamamen yıkmışlar. Eşyalarımızda içinde bulunup maddi zararımız çoktur. Bu konuda ve gördüğümüz işkenceden dolayı şikâyetçiyim. Karakolda da şikâyetçi oldum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

18 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Adil Baymiş, şu beyanlarda bulundu: "*Dün Yani (17.09.2017) tarihinde Diyarbakır İstasyon caddesinde yapılacak olan "vicdan ve adalet" mitingine katılmak için meydana gittim. Girişte arama bölümünde kimlik istediler. Bende kimlik vermedim. Beni kenara alarak "sen çok konuştun" diyerek hakaret etmeye başladılar. Daha sonra toplu halde saldırmaya başlayıp, darp ettiler. GBT'me baktılar. Hakkımda herhangi bir suçlama görmediler. Ayrıca bana 'sana kırmızı şiş batırırız' dediler. Telefonuma baktılar. Telefonumda ne varsa aldılar. Aile fotoğraflarıma da el koydular. Bana saldırırlarken bende küfür ettim. Beni darp ederlerken çantama uyuşturucu bıraktılar. Psikolojimin yerinde olmadığına dair tutanak tuttular. Tutanağı okutmadan imza attırdılar. Bana dayak atan kişiler Özel Harekâtçılardı. Beni darp eden kişiler ayrıca kendilerinin hakkında ifade vermememiz için tehditlerde bulunuyorlardı. Benim ve ailemin can güvenliği yoktur. Beni darp eden ve tehdit eden Özel Harekat Polislerinden şikayetçiyim ve davacıyım. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

29 Eylül 2017 tarihinde Van'ın Erciş ilçesi Örene mahallesinde bulunan Serhatlı ailesinin evine, "İhbar olduğu" iddiasıyla polis tarafından baskın düzenlendi. İddiaya göre, evdeki aile bireyleri dışarı çıkarıldıktan sonra ev ve ahırı dakikalarca polis tarafından tarandığı belirtildi. Ayrıca sprey boya ile evin bahçe duvarlarına "JÖH" ve "PÖH" yazılamaları yapıldığı ifade edildi. Baskında, 2 yurttaş *(Ferhat Serhatlı ve oğlu Fırat Serhatlı)* darp edilerek gözaltına aldı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde götürülen baba ve oğul, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Darp sonucu kulağı ve gözlerinde şişlik, morarma olduğu belirtilen Ferhat Serhatlı konuya ilişkin şöyle konuştu: *"Çıkmamız için anons ettiler, biz dışarı çıktık. Ardından evimin alt kısmını taradılar. Ahırımı taradılar. Evimin içine gaz bombası attılar. Evim şu anda bile gaz bombası kokuyor."*

01 Ekim 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Van'ın Erciş ilçesi** Yeşilova (Sulû) Mahallesi'nde 28 Eylül 2017 tarihinde polisler tarafından bir araca açılan ateş sonucu yaşamını yitiren 2 kişiden taksici Zafer Ceyhan'ın (45) cenazesinin defni sırasında kardeşi İbrahim ve kuzeni Müjdat Ceyhan darp edilerek gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alındıktan sonra savcılıkta serbest bırakılan Ceyhan kuzenler, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasında bulundu. ***Zafer Ceyhan'ın kardeşi İbrahim Ceyhan, konu ilgili şunları anlattı:*** *"Burada bize 10 kişiden fazla kimse cenaze defnine gelmeyecek dediler. Bizde öyle yaptık 15 kişiye yakın kişi ile gittik. Defin işlemeleri bitince dışarıda duran polislere tepkimi gösterdim. Bunun üzerine bize saldırdılar. Ailemize de saldırdılar. Ailemizi eve gönderdiler. Bizleri ters kelepçe yaparak gözaltına aldılar. Ben yerdeyken hangi polis geldiyse kafama vurdu. Biz onlara hiçbir şekilde karşılık vermediğimiz halde, öyle iddia ettiler. Copla kafama, boğazıma, ayaklarıma vurdular. Ondan dolayı sesim düşmüş. Ayağım ağrıyor. Kafama sert bir cisimle vurdular. Bizi hastaneye götürdüklerinde, bırakmadılar doktor bize baksın. Kafamız duvara dönüktü. O şekilde polislerin dediklerini yazdılar. Bugün biz bırakıldığımızda, kendimiz tekrar hastaneye gittik. Tahlil sonuçlarını bekliyoruz."* ***Zafer Ceyhan'ın kuzeni Müjdat Ceyhan ise, konu hakkında şunları anlattı:*** *"Cenazeyi defnettikten sonra bizlere müdahale ettiler. Amcamın oğlu orada tepkisini gösterdi. Orada 20'e yakın polis saldırdı. Yere atmıştılar. Copla, yumrukla, tekmeyle dövüyordular. Bende yapmayın dedim. Sonra silahı ağzıma dayadı, 'Seni öldürürüm' dedi. Coplarla vurdular. Silahla yüzüme vurdu. Sonrasında ben kaçtım ellerinden, silahı yere düştü. Sonra silahı sen aldın deyip beni*

darp ettiler. Şarjörün ağzıyla göğsüme vurdu. Vurduktan sonra ben bayıldım yere düştüm. Baygın bir şekilde bana kelepçe taktılar. Yerde dakikalarca tekmelediler. Hakaret araç içinde de devam etti. Terörle Mücadele Şubesi'nden mukavemet bölümüne aldılar. Suçlu olduklarını anlayınca, bize iyi davranmaya başladılar. Sonrasında bizi bıraktılar. Kendimiz hastaneye geldik."

06.10.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Serhat Ayhan Özcan şu beyanlarda bulunmuştur: "*04.10.2017 tarihinde gece saat 22 civarında Karşıyaka (Mobil) mahallesinde seyir halindeyken daha sonra sivil giyimli polislere ait olduğunu öğrendiğim araç ile yol verme meselesinden kaynaklı olarak sivil araçta (kangoo) bulunan kişiler tarafından jop ile tehdit edildim. Bende bu insanların psikopat olabileceğini düşünerek kaçıp kurtulabileceğimi sanarak kaçmayı doğru buldum. Daha sonra beni takip eden araç sayısı ikiye çıktı. Peşime veren araçlar beni şehir merkezindeki Wordmar- Acetler kavşağına kadar takip ettiler. Karşımda sivil otoların yanında silahlı insanlar ile karşılaştım. Bende akrabaları veya tanıdıklarıdır diye silahlı bu insanlardan kaçarak ara sokağa girdim. Dikiz aynasından baktığımda bana doğru nişan almış birini gördüm. Korkuyla Zilan Hastanesinin arka sokağına (Sevgi Sokağına) girdim. Karşımda polislere ait resmi araçları görünce rahatladım. Araçtan inip polislere doğru yaklaşacağım esnada arkadan gelenler beni yanımda bulunan iki arkadaşımla beraber apar topar saçlarımızdan çekerek kaldırıma doğru götürdüler. Tekmelerle, yumruk ve joplarla kafalarımıza ve vücudumuzun çeşitli yerlerine vurdular. Daha sonra hakkımda haksız yere işlem yapıp 2500 TL trafik cezası kestiler. Bizlere bu haksızlığı yapanlara karşı suç duyurunda bulunup hukuki destek talebinde bulunuyorum."*

08 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaşın ve polis kontrol noktasında HDP Şırnak İl Saymanı Halit Erik'in gözaltına alındığı öğrenildi. ***09 Ekim 2017 tarihinde*** İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Nezir Yılmaz adlı yurttaş, hakkında herhangi bir arama bulunmamasına rağmen gözaltına alındığı ve bu esnada darp edildiğini belirtti. Sosyal medya hesapları üzerinde yaptığı paylaşımlar ve hiç gitmediği Burdur'da eylem düzenlemek iddiası ile gözaltına alındığını aktaran Yılmaz, 5 saat boyunca emniyette tutulduğunu belirtti.

15 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahsum Bat, şu beyanlarda bulundu: "*14.11.2017 tarihinde saat 13.00 civarında 21 TT 0706 plakalı aileme ait taksi ile Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan 3 akrabamın görüşü için yolda ilerlerken Elazığ yolu üzerinde Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesini geçtikten sonra 2 ranger marka polis aracı tarafından durduruldum. Araçlar gri ve siyah renkliydi. Gri araçtan çıkan yüzü maskeli 3 kişi araçta kıpırdamamı söyleyerek yanıma geldiler. Silahlarını doğrultarak elimi başıma koyar vaziyette araçtan inmemi söylediler. Üst araması yaptıktan sonra yüzükoyun şekilde yere serdiler. Bu işlemleri yaparken kaba dayak dâhil hakaret, küfür ve aşağılayıcı sözler söyleyerek gerçekleştiriyorlardı. Sivil giyimli ve sivil araçtan indikleri için kendilerinden polis olup olmadıklarını kimlik göstermelerini istedim. İçlerinden biri kimliği göstermeye yönelirken diğeri ona müdahale edip bana küfrederek "polis olduğumuza inanmıyor musun alçak" dedi. Gerek üst arama ve gerekse de araç arama için herhangi bir karar göstermediler. Talep ettiğimde de hakaret ettiler. Kaba dayak ve hakaretler 7-8 dakika sürdürmekte iken başka bir ranger geldi. Ve diğer kişilere dönerek aradığımız şahıs budur dedi. Bende ısrarla görüşe gittiğimi, mağdur edilmeye çalışıldığımı söyledim. Israrla bekletip tehdit etmeye, işkence uygulamaya deva ettiler. Onlardan olmadığını düşündüğüm yaşlı bir adam bırakılmam için rica etti. Tahrik edici bir dille*

"beklesin bize artistlik mi yapıyorsun" dediler. Hatta onlardan orta boylu, esmer, kirli sakallı 1,70 cm civarında, zayıf, üzerinde kısa kollu yelek (görsem tanırım, teşhis edebilirim") giyimli şahıs bana dönerek "seni iyi tanıyorum. Senin ve ailenle çok kötü uğraşacağım" diyerek beni tehdit etti. Sonra kimliğimin fotoğrafını telefonla çekti. Hatta bana dönerek sen git biz yakında görüşeceğiz" dedi. Ondan sonra beni bıraktılar. Cezaevine görüşten sonra darp raporu almak için Eğitim Araştırma Hastanesine gittim. Raporda ne yazıldığını bilmiyorum. Örneğini ısrarla istememe rağmen vermediler. Hastanedeki polis raporu bize verilmesine müdahale etti. Yüzükoyun uzanırken 8 defaya yakın dipçikle sırtıma ve boynuma vurdular. Sorumlulardan şikâyetçiyim. Hukuki destek talep ediyorum. Özelikle bu uygulama GBT'ye bakıldıktan sonra gerçekleşti."

02 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi ve bağlı köylerde düzenlenen ev baskınlarında 1'i çocuk 11 kişi (*HDP yöneticisi Didar Kara, İl Genel Meclis üyesi Abdullah Ölmez, Mevan Akdemir, Savaş Ölmez, Sebahattin Ecer, Hakim Ecer, Ömer Ediş, Musa Ediş-16yaş ile ismi öğrenilemeyen 3 kişi)* gözaltına alınarak, Çukurca İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Çığlı köyünde gözaltına alınan yurttaşlara işkence ve kötü muamelede bulunduğu iddia edildi. ***Sebahattin Ecer'in eşi Emira Ecer, konu ile ilgili şunları anlattı:*** *"Sabaha doğru baskına geldiler. Üstümüzü bile giyinmemize izin verilmedi. Eşimi oğlumla yüzüstü yere yatırdılar. Sürekli bağırıp hakaret ediyorlardı. Odamda arama yapan bir kadın polis, sarı, kırmızı, yeşil ip bulunca bana hakaret etmeye başladı. Kapıyı kapatıp saçlarımdan tuttu ve 'Bununla ne yapacaksınız?' diyerek hakaret etti. Elinden kurtulmaya çalışınca başımı elbise dolabına vurarak beni darp etti. Daha sonra ben başımın ağrısıyla bağırmaya başlayınca beni bıraktı.*" Aynı köyde göz altına alınan Ömer (21) ile Musa Ediş (16) kardeşlerin de darp edildiği iddia edildi. ***Anne Piroz Ediş (57), konu ile ilgili şunları anlattı:*** *"Kapıyı açar açmaz kolumdan tutup salona attılar. Arkama baktığımda oğlumun yüzü kanlar içindeydi. Küçük olan çocuğumun yüzünü yumrukladılar. Çamurlu ayakkabılarıyla evlerimize girdiler. Saatlerce evde arama yaptıktan sonra bize zarar vermediklerine dair zorla kağıt imzalattılar."* Aynı evin üst katında oturan ve gözaltına alınan ***Ediş kardeşlerin yengesi Miran Ediş (25) ise şunları anlattı:*** *"Kapıyı açar açmaz saçlarımdan tutup beni darp ettiler. Onlarca özel hareket polisi etrafımda toplanıp bana 'yere yat' diyorlardı. Çocuklarımın bağrışları, yaşadıkları korku hala gözümün önünden gitmiyor. Kayınımın yüzünden akan kan hala halının üstünde duruyor."*

24 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Çekdar Çubuk (21) isimli gencin gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında Çubuk'un, ablası Zehra Çubuk (24) ve kardeşi Azad Çubuk (15) darp edildiği iddia edildi. ***Basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;*** Zehra Çubuk, konuya ilişkin şunları anlattı: *"Bir anda kapı sert bir şekilde çalındı. Kapıyı açmamla silah namlularıyla göz göze gelmem bir oldu. Yüzü maskeli polisler üçümüzü yere yatırarak üstümüzde tepinmeye başladı. Evin her tarafını dağıttılar. Kardeşim Çekdar'ı darp ettiler. Ben fenalaşınca beni kaldırıp oturttular. Kitaplığımda bulunan birkaç kitabı ve gazeteyi aldılar. Kardeşimi niçin aldıklarını sorduğumda bana sadece bir dosya göstererek 'biz de bilmiyoruz savcı bey almamızı söyledi' deyip dosyada ne yazdığını bile göstermeden kardeşimi alıp gittiler."*

28 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yekbun Tufan, şu beyanlarda bulundu: "*Yaklaşık 2,5 ay önce emniyet tarafından annem kendi telefonundan aranıldı. Kızınız Handan Yekbun, nerede ifade vermesi gerekiyor dedi. Annem "tamam kendisine haber veririm" dedi. Olayın ardından sonra 10 Ekim günü bir polis memuru ve bir bekçi evimize geldiler. Bende kimlik sordum bana söylemediler. Nüfus sayım

için geldiğini söylediler. Tekrar kimlik sordum polis olan bana çok tepki verdi. Evde ben ve şafak ablam vardı. İkimizin kimliğini de sorgulattılar. Handan nerde dediler. Bende onun için geldiğini söyleseydiniz bilgi verirdim dedim. Nerede diye sordular. Yurt dışında olduğunu söyledim. Çok sert çıkışmaya başladılar. Nasıl gider yurt dışı yasağı var. Niçin aranıldığını sordum. Gezi olaylarına katıldığı ve hakkında soruşturma başlatıldığını söylediler. Eğer ifadeye gelmezse eğer bir sabah ansızın baskın olabilir dediler. 10 Kasım sabah saat 05.00 civarında 10 kişilik bir ekip evimize baskın düzenlediler. Annem onlara kızımın burada olmadığını daha öncede size demiştik. Yurtdışında olduğunu söyledik. Arama sırasında ablam Handan'ın bilgisayarına ve kamerasına el koydular. Arama sırasında biz 3 kadındık. Bize çok hakaretlerde bulundular. Biz bu hakaretleri kabul etmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

05 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Arif Demir, şu beyanlarda bulundu: "*18 Kasım 2017 tarihinde saat 06.00 sularında Özel Harekat Polisleri tarafından adresime baskın yapıldı. Baskın esnasında ben ve kızım evde bulunuyorduk. Yaklaşık 20-30 civarında özel harekat polisleri tarafından evde arama yapıldı. Ben ve kızım ev içerisinde etkisiz hale getirildik. Akabinde aramadan sonra yakalanıp gözaltına alındım. 7 günlük gözaltından sonra Adliye'de adli kontrol ile serbest bırakıldım. Evde arama yapılınca kötü muamele denilecek sözlü hakaretlerde bulundular. Herhangi bir işkence veya darp olmadı. Sadece arama yapılınca güvenlik güçlerinin üslup ve tarzın kötü muamele şeklindeydi."*

09 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde bulunan bir eve saat 05.00 sıralarında özel harekat polislerince düzenlenen baskında, 1 yurttaşın *(22 yaşındaki Mehmet Emin Gülcü)* gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın esnasında polis tarafından kapıların kırılarak içeri girildiği ve aile fertlerine kötü muamelede bulunulduğu iddia edildi. 27 yaşındaki Remzi Gülcü'nün, baskın esnasında namazı kıldığı ve ibadetinin bitirilmesi beklemeden kaldırıp, yere yatırıldığı, yine arama yapıldığı sırada aile fertlerinin kafalarına silah dayandırılarak tehdit edildiklerini de iddia edildi.

09 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sırrı Yeni, şu beyanlarda bulundu: "*09.12.2017 tarihinde sabah saat 06.00 civarında evimize baskın yapıldı. Arama gerçekleştirildi. İçlerinde özel tim, sivil polisler vardı. Evde arama da oğlum Özgür Yeni'ye ait birkaç sivil fotoları götürdüler. Bana bağırıp çağırdılar. Hakarette bulundular. Polisler bana sözlü olarak "oğlun nerede, kayıpsa neden gidip başvuru yapmadın" dediler. Bende oğlumun nerede olduğunu bilmediğimi söyledim. Geçen sene bir defa gelip arama yapmışlardır. Ve yine Özgür'ü sordular. O dönem bana işkence yapmışlardı. Bu yüzden beyin cerrahında beynime kan gittiği için çok ciddi bir ameliyat geçirdim. İşkenceden dolayı ameliyat olmuştum. Benim eşim bağırsak kanseridir. Yeni ameliyat olmuştu. Bu ev baskınlarından ve bize karşı tutumlarından dolayı eşimin hastalığını daha da tetiklemektedir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

21 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Görpınar, şu beyanlarda bulundu: "*11 Aralık gecesi saat 20.00 sıralarında koşu yolundaki evime baskın yapıldı. Emniyet güçleri tarafından yapılan baskında hiçbir sebep gösterilmeden kötü muamele, darp ve ajanlık dayatmasında bulundular. Ben Kürtçe dil eğitmeni olduğumdan bu baskıları gördüm. Bana nerde çalıştığımı sordular bende kafede dedim. 2 kişinin resmini gösterdiler, bunları tanıyıp tanımadığımı sordular, hayır dedim. Bana 'sana yazık burada harap olma gel, sana iş verelim, hayatını kurtar, keyfine bak' dediler. Gerek*

olmadığını söyledim. Beni evden çıkartıp kapıdaki sivil ranger araca bindirildim. Beni 2 karakolda gezdirip, sonra Silvan yoluna doğru giderken biri çenemin altına silahı dayadı ve 'şimdi seni öldürüp yolun kenarına atarız ve kim vurduya gidersin' diye tehdit ettiler. Diğer bir poliste 'seni öldürüp örgüt üyesidir deyip manşet yaparız' dediler. Öylece yolda gezdirip sabaha kadar darp ve tehdit ettiler. 'Bunlardan kimsenin haberi olursa seni öldürürüz' dediler. Bende oradan evime güçlükle gittim. Çok mağdurum. Halen psikolojik olarak kötü durumdayım. Hayatımdan endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

-Cezaevlerinde İşkence

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Songül Kapancı, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Mehmet DAĞ, 26 yıldır cezaevindedir. Ağabeyim yaklaşık 2 ay önce Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. 02.01.2017 tarihinde ağabeyimin ziyaretine gittim. Sevk sırasında 18 kişi aynı ring aracına konulmuş, araçtayken de kendilerine kötü muamelede bulunulmuş, Kandıra'dan sevk edildiklerinde kendilerine yol boyunca su verilmemiş, araçta havasız kalmışlar, Bandırmaya getirildiğinde çıplak aramayı dayatmışlar. Kabul etmeyince de kendisini darp ettikten sonra zorla kendisini çıplak aramışlar. Ağabeyim, iki ay boyunca kendilerine kötü muamelede bulunulduğunu, cezaevi yönetimince koğuşa kamera takıldığını, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, kendilerinin öldürülebileceğini belirtti. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. 1 saat görüş hakkımız olmasına rağmen, sadece 40 dakika bizleri görüştürdüler. Ağabeyim çok zayıflamış ve rengi sararmıştı, saçları çok uzamıştı. Ağabeyim, koşullarının çok kötü olduğunu belirterek savcılığa gidip şikâyetçi olmamızı istedi. Ağabeyimin sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şafi Hayme, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Bejan Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinden Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gönderilmişti. İlk görüşüne 02.01.2017 tarihinde gittim. Cezaevi girişinde Personeller sistem olmadığı gerekçesiyle bizi uzun süre beklettiler. Sonra en ince detaya kadar bizi aradılar. Oğlumla görüşmemde bana, kendisinin yaklaşık 2 ay önce Bandırma Cezaevine getirildiğini, her gün kendilerine görevliler tarafından hakaret, küfür ve işkence edildiğini belirtti. Ayrıca kendilerine doğru dürüst yemek verilmediğini, saç ve sakal tıraşlarının yapılmadığını, bu uygulamaları kabul etmeyince kendilerine kötü muamelede bulunulduğunu, kendilerine gelen mektuplara ve giysilere el konulduğunu belirtti. Oğlum çok zayıflamış ve rengi sararmıştı, oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İhsan Ekti, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mazlum EKTİ yaklaşık 8 yıldır, siyasi nedenlerle cezaevinde bulunmaktadır. Yaklaşık 1,5 ay önce Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinden Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Sevk*

sırasında ring aracında kendisine kötü muamelede bulunulmuş. Bandırmaya getirildiğinde çıplak aramayı dayatmışlar. Kabul etmeyince de kendisini darp ettikten sonra zorla kendisini çıplak aramışlar. Oğlum, cezaevi yönetimince koğuşa kamera takıldığını, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, kendilerinin öldürülebileceğini belirterek, savcılığa gidip şikayetçi olmamızı istedi. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlum çok zayıflamış ve rengi sararmıştı, oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sadiye Munar, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mizbah MUNAR yaklaşık 8 yıldır siyasi nedenlerle cezaevinde bulunmaktadır. Yaklaşık 6 ay önce Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Sevk sırasında ring aracında kendisine kötü muamelede bulunulmuş. Bandırmaya getirildiğinde çıplak aramayı dayatmışlar. Kabul etmeyince de kendisini darp ettikten sonra zorla kendisini çıplak aramışlar. Oğlum, cezaevi yönetimince koğuşa kamera takıldığını, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, kendilerinin öldürülebileceğini belirterek, savcılığa gidip şikayetçi olmamızı istedi. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlum çok zayıflamış ve rengi sararmıştı, saçları çok uzamıştı. Oğlum koşullarının çok kötü olduğunu belirterek savcılığa gidip şikâyetçi olmamızı istedi. Oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Naif Güler, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mehmet Ali GÜLER 1,5 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum şu anda Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Oğlum, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, sosyal faaliyet ve havalandırmadan faydalanamadıklarını, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, zaman zaman tehdit edildiklerini, cezaevinde her türlü işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını belirtti. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik, personellerin yaklaşımı da onur kırıcı ve çok kabacaydı. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muhsine Mahmutoğlu, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Nizamettin MAHMUTOĞLU Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde eşimin ziyaretine gittim.*

Eşim, cezaevi yönetimince koğuşa kamera takılmak istendiğini, bu durumu kabul etmedikleri için kendilerine ceza verildiğini, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, cezaevinde her türlü işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını belirtti.. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik, personellerce çok kaba bir yaklaşıma tabi tutulduk. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Eşim, çok zayıf, soluk, sağlıksız görünüyordu. Eşimin sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulaziz Ölçen, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Veysi ÖLÇEN 2,5 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum Diyarbakır'dan Kandıra'ya, oradan da Bandırma Cezaevine gönderildi. Halen, Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Oğlum, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, sosyal faaliyet ve havalandırmadan faydalanamadıklarını, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, zaman zaman tehdit edildiklerini, cezaevinde her türlü işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını belirtti. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik, personellerin yaklaşımı da onur kırıcı ve çok kabacaydı. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlumla sadece 35 dk. Kamera eşliğinde görüşebildim. Oğlum benimle görüştüğünde sürekli kameraya bakıyordu. Çok tedirgin görünüyordu. Oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mukaddes Özaykan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ferhat ÖZAYKAN Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Sevk sırasında ring aracında kendisine kötü muamelede bulunulmuş. Oğlum, cezaevi yönetimince koğuşa kamera takılmak istendiğini ve kendilerine " ya kameraların takılmasına izin verirsiniz ya da biz size yapacağımızı biliriz." Şeklinde tehditlerde bulunulduğunu, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, cezaevinde her türlü işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını belirtti. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

05 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahmut Üngür, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Hamza ÜNGÜR PKK hükümlüsü olup; 6 yıla yakın bir süreden beri cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum Türkiye'nin değişik cezaevlerinde kaldıktan*

sonra yaklaşık olarak 1 yıl önce Bandırma Cezaevine sevk edildi. Halen, Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde oğlumun ziyaretine gittim. Oğlum, mahpuslara kötü davranıldığını, kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, sosyal faaliyet ve havalandırmadan faydalanamadıklarını, mektup ve kartlarına el konulduğunu, kendilerine gönderilen iç çamaşırlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini ve tedavilerinin sağlanmadığını, cezaevinde her türlü işkence ve kötü muameleye tabi tutulduklarını belirtti. Ayrıca cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik, personellerin yaklaşımı da onur kırıcı ve çok kabacaydı. Personeller, sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Oğlumla sadece 40 dk. Görüşebildim. Oğlumun sağlığından ve hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."

06 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nden 2 Ocak günü Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen 6 siyasi mahpusa, infaz koruma memurları tarafından işkence ve kötü muamelede bulunulduğu iddia edildi. Mahpuslardan Refik Kaçar'ın, ailesiyle gerçekleştirdiği görüşmede konu aktarımları şu şekilde: "Cezaevi girişinde çıplak aramanın dayatıldı. Bunu kabul etmeyince askerler kollarımızdan tutarak, üzerimizdeki elbiseleri zorla çıkardılar. Yine 'Her sabah sayımda tek sıra olacaksınız, askerlerle spor yapacaksınız' diye dayattılar. Kabul etmeyince bize saldırıp, dövdüler. Bu onur kırıcı uygulamalar asla kabul edilemez. Gardiyanlar cezaevi koridorunda fiziksel ve sözlü tacizde bulunuyor. Cezaevleri işkencehaneye döndü."

09 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Şık, şu beyanlarda bulundu: "*Bir haftadan beridir Van T Tipinde bulunan oğlum Burhan Şık, telefonla beni arayarak, nakil sırasında kendilerinin 100 kişi olduklarını, zorla kıyafetlerinin soydurularak kendilerine kaba davranışlarda bulunduklarını, ayrıca kaba dayaktan geçirildiklerini belirtti. Kaldıkları koğuşlar 10 kişilik olmasına rağmen 18 kişi kalıyorlarmış. Talep ve dileklerinin iletmek için hiçbir görüşmeye izin verilmediğini, sürekli kendilerine tehdit, hakaret ve buradan sağ çıkamayacakları yönünde tehditlerde bulunduklarını belirtti. Oğlumun yaşam koşullarından ve can güvenliğinden endişe duymaktayım. Bu konuda sizden cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Abdulhadi Özen, şu beyanlarda bulundu: *"Van T Tipi Cezaevi'nde bulunan yakınım Abdullah Özen'e, başka bir cezaevine sevk edildiği sırada işkence ve kötü muamelede bulunuldu. Ayrıca bulunduğu cezaevinde, Fetocularla aynı yerde bulunması bizleri rahatsız etmektedir. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

20 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Remziye Tosun, şu beyanlarda bulundu: "*3 Mart 2016 tarihinde Sur'dan çıktığımızda tutuklandım ve Diyarbakır E Tipi Cezaevine gönderildim. Yaklaşık olarak 10 ay geçtikten sonra mahkemeye çıkarıldım ve orada darp edildim. Raporum da var. Cinsel istismarla ilgili videolarımız basına yansıdıktan sonra 18.01.2017 tarihinde sevk edildim. Kendimiz temizlik malzemelerini aldık. Tuvalet ve banyoyu gören bir kamera yerleştirilmiş. Mutfağı, oturma yerimizi ve sohbet alanlarımızı da görüyor. Bizde üstünü kapattığımız için hakkımızda soruşturma açıldı. Spor alanı yasak, ortak alan yok hiçbir hobi faaliyeti yok ve yasaktır. Yemeklerimiz mazgaldan veriliyor. Yemekler az veriliyor. Kız çocuğum 2,5 yaşında ve ona besin maddesi olarak süt ve

bir kek verildi. Burada daha doktor yok, revir de yok. Telefon günümüz olmasına rağmen bugün çıkarılmadık. 2 kazak ve 4 pantolon tek verildi. Elbiselerde kısıtlılık var. Renkli iplere, bilekliklere, tülbentlerimize ve ajandalarımıza el konuldu. 10 kişilik oda da 20 kişi kalıyoruz. 10 kişi yerde yatıyor. Şimdi kişi başı 10 tane kitap veriliyor. Aram yayınları yasaktır. Diyarbakır E Tipinden Elazığ T Tipine sevk edildim. Saat 08.30 da yola çıktık. Saat 11.30'da vardık. Bizim Sur davasında mahkemede askerler tarafından darp edildik. Bizim naklimizi bizi darp eden askerler yaptı. Yolda milliyetçi şarkılar dinlettiler. Küçük kızımda benimleydi. Sevk edildiğimizde hiçbir gerekçe gösterilmedi. 2 kız çocuğum yanımdadır. Biri 2,5 diğeri ise 10 yaşındadır. Çocuklarımın istismarla ilgili videoları basında yansıtılmıştır. Bu konuda gerekli hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum."

30 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cafer Sabır, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yaklaşık 6 yıldır cezaevinde olan bir hükümlüyüm. Şimdiye kadar birçok hak ihlallerine maruz kaldım. Ancak ilk defa geçen gün doğrudan bir ölüm tehdidine maruz kaldım. 23.01.2017 tarihinde sağlık sorunlarım sebebiyle bulunmakta olduğum Şanlıurfa 2 Nolu T tipi Kapalı Cezaevinden Şanlıurfa il merkezinde bulunan M.Akif İnan Araştırma Hastanesine götürüldüm. Orada muayene esnasında kelepçeli tedaviyi kabul etmediğimden herhangi bir muayenem ve tedavim yapılmadı. Bu durum ilk defa karşılaştığım bir durum değildir. Bu tür durumlarda asker tarafından "kelepçeli tedavi kabul etmedi" biçiminde tutanak tutulup cezaevine geri getiririliz. Fakat bu sefer orada görevli bulunan askeri komutan tarafından açıkça ölümle tehdit edildim. Beni kameraların bulunmadığı bir odaya alarak; bir daha kelepçeli tedavi kabul etmezsen seni öldürürüm, seni gebertirim, diyerek ayrıca ağza alınmayacak küfürler ederek bana ağır hakaretlerde bulundu. Bu örnekte görüldüğü gibi devletin güvencesi altında bulunduğumuz cezaevlerinde can güvenliğimiz tehdit ve tehlike altındadır. Bu konuda sizden duyarlı çevrelerden gerekli sağduyuyu ve ilgiyi göstermenizi talep ediyoruz."*

30 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Savur, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Abdulkadir Savur, yaklaşık 6 yıldır cezaevinde olup, yaklaşık 40 gündür de Afyon T Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Afyon Cezaevinde 7 kişi siyasi mahpus olarak beraber kalıyorlar. Daha önce herhangi bir sorun yoktu. Oğlum dün beni aradı ve şunları söyledi; "daha önce cezaevi iyiydi ancak yeni bir müdür geldi. O geldikten sonra sorun yaşamaya başladı. Müdürün talimatıyla gardiyanlar bana ve beraber kaldığım 6 siyasi mahpusa hakaret etti, sonrasında bizi darp ettiler. Benim gözlüğüm kırıldı. Vücudumda morarmalar var. Hastaneye gönderilmedik. Hayatımız tehlikede, gidip gerekli yerlere başvurun" şeklinde beyanlarda bulunmuştur. Oğlum sorunları anlatmaya devam ederken telefon kesildi. Bence telefonu bilerek kestiler. Normalde 10 dakikalık konuşma hakkımız var, 5 dakika bile dolmadan telefon kesildi. Biz oğlumun hayatından endişe etmekteyiz. Oğlum bana özellikle yeni müdür gelince sorunların başladığını aktardı. Müdürden de şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

31 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşar, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Uğur Ahmet YAŞAR 4 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Şimdiye kadar Malatya Cezaevindeydi ancak bugün 31.01.2017 tarihinde telefon görüşmesinde bana "24.01.2017 tarihinde beni Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevine sürgün ettiler, Elazığ T Tipi Cezaevine akşama doğru vardık. Beni zorla çıplak aramaya tabi tuttular. Ben karşı çıkınca da beni darp ettiler. Hakaret ettiler. Her sabah sayımda askeri düzende sayım yaptırıp beraberinde küfür ediyorlar. Zaman zaman da sayım sırasında darp ediliyoruz. Durumumuz iyi değildir." dedi. Oğlumun yaşadığı durum beni çok üzmekte ve tedirgin*

etmektedir. Bu nedenle, oğlumun yaşadığı hak ihlallerinin sona ermesi için derneğinizden girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum."

? Şubat 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Bilal Yaprak, şu beyanlarda bulundu: *"Bulunduğum cezaevinde çıplak aranmaya zorlandım, kabul etmediğim için görevliler tarafından darp edildim. Temizlik malzemeleri verilmemektedir. Derneğinizden konu ile ilgili insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

01 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen (25 Ocak 2017) Farhang Mirzaiye isimli tutuklunun çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı, ancak bu uygulamaya karşı çıktığı için 5 infaz koruma memuru tarafından saldırıya maruz kaldığı ve darp edildiği iddia edildi. Vücudunun çeşitli yerlerinde yaralanmalar meydana gelen Mirzaiye'nin, doktordan darp raporu alarak sorumlular hakkında cezaevi savcısına şikâyette bulunduğu öğrenildi.

02 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan müvekkilleriyle görüşmeye giden avukat Barış Oflas, 23 Ocak 2017 tarihinde 5 mahpusun kaldığı koğuşa baskın düzenleyen gardiyanların, mahpusları *(Şahin Encu, Kemal Kahraman, Hakan Bilekçi, Ahmet Çelik, Özhan Ceyhun*) darp ettiğini belirtti. Oflas şunları anlattı: *"Ayın 23'ünde anons yapılarak akşamüstü gardiyanların çıkış yapmaması ve yerlerinde durması isteniyor. Bunun devamında söz konusu koğuşa 2'nci müdür ve yaklaşık 20 gardiyan baskın düzenliyor. Müdür koğuşa girer girmez hakaretler eşliğinde 'Ben sizin Esat Oktay'ınız olacağım, Bana hürmet etmek zorundasınız. Buranın Allah'ı benim. Buranın kralı benim, ben geldiğimde herkes saygı duruşuna geçmek zorunda' şeklinde hakaretlerde bulunuyor. Yapılan hakaretler karşısında koğuş sözcüsü Şahin Encu bu hakaretleri kabul etmeyeceklerini belirtiyor. Kendilerinin disiplin suçu içeren herhangi bir şey yapmadığını dile getiriyor. Ardından müdürün sağ kolu niteliğinde olan birkaç gardiyan ile tutsaklar arsında sözlü tartışma çıkıyor. Bunun üzerine tutsaklar darp ediliyor. Darp sonrası 5 tutsak yaka paça koğuştan çıkarılıyor ve bu tutsaklar kameralar önünde darp ediliyor. Sonrasında 2'nci müdür 'Bunları burada dövmeyin kamerasız ortamlarda dövün' talimatını veriyor. Bu durum kameralardan da bakılarak dudak okuma yöntemiyle de çok net tespit edilebilir. 5 tutsak kamerasız ortam olan merdiven boşluklarında hücrelere götürülene kadar ciddi bir şekilde darp ediliyorlar. Hücreye attıktan belli bir süre sonra bunlar müşahede odasına alıp elbiseleri zorla çıkarılıyor. Hepsi saatlerce böyle bekletiliyor. Saatler sonra sadece pantolon ve üstleri verilerek tutsaklar doktora götürülüyor. Burada ise tutsaklar çift kelepçeyle doktor karşısına çıkartılıyor. Bir kelepçe tutsakların kollarına diğer kelepçe ise tutsağın bir kolu ile görevli askerlerin koluna takılmış durumda. Doktor kelepçeli tutsakları muayene bile etmeden ciddi bir ihmalkârlıkla, vücutlarında darp izleri olmasına rağmen 'sizin hiçbir şeyiniz yok darp raporu vermeyeceğim' diyerek geri göndermiş. Tecrit altında tutulan tutsaklara elbiseler verilmemiş ve herhangi bir temizlik malzemesi verilmemiş. Yemekler de dahi kaşık ve çatal gönderilmemiş. Tutsaklar gelen yemekleri dahi elleriyle yemek zorunda kalmış. Cezaevinde diğer tutsakların ortak tepki göstermesi üzerine tutsaklar tecrit altında çıkarılıyor. Şuanda bugün ise gittiğimiz görüşmede tutsaklar sürgün edildiler ve nereye sürgün edildiklerini de bilmiyoruz."*

09 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Emin Bengi, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim İlhan Bengi, 17 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi 2000 yılından beri hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Kendisi 2 ay önce Siverek Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Hilvan Cezaevine sevk edildi. Yaklaşık 10

gün önce de Elazığ T tipine sevk edildiğini kendisi bizi arayarak bildirdi. Telefon görüşmesinde Hilvan Cezaevinden Elazığ Cezaevine sevki sırasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığını, hiçbir kişisel eşyasının kendisine verilmediğini, Elazığ Cezaevindeki kurum personelleri tarafından kötü muameleye maruz kalarak askeri disiplin içerisinde yaşama dayatıldığını belirtti. Bu konuda hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum."

09 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Felemez Orbay, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Abdulhamit yaklaşık 25 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Son olarak Hilvan T Tipi Kapalı cezaevinden Elazığ T Tipi Cezaevine 26 mahpus ile birlikte sevk edildi. Elazığ Cezaevine girişte kendisine darp edilip işkence yapılmıştır. Oğlumla Salı günü yaptığım telefon görüşmemde kendilerine askeri disiplin dayatıldığını, tüm mahpusluk haklarının ellerinden alındığını söyledi. Dün de oğlum Vedat görüşe gitti ancak kendisiyle görüşemedi. Biz oğlumun hayatından endişe emekteyiz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

10 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aygül Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Mehmet Veysel Ateş, yaklaşık 20 ay kadar önce Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesince yargılanmış ve 6yıl 8 ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Tutuklu yargılandığı sırada Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinden Bandırma T Tipi Cezaevine sevk edilen eşim 2016 Mart ayından beri bu cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi ile 10.02.2017 tarihinde yapmış olduğum telefon görüşmesinde bana; cezaevinde kendilerine dönük kötü muamele yapıldığını, kaloriferlerin açılmadığını, sıcak su ihtiyaçlarının karşılanmadığını, yemek verilmediğini, saç ve sakal traşı olma imkânlarının bulunmadığını, bizim kendisine göndermiş olduğumuz kişisel eşyaları (kıyafet, iç çamaşırı, fotoğraf) cezaevi yönetimi tarafından kendisine verilmediğini, sağlık problemi olan mahpusların revire götürülmediğini belirtmiştir. Ben eşimin içinde bulunmuş olduğu bu durumun giderilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: "*Benim oğlum 19 yıldan beri cezaevinde olup daha önce Çankırı Cezaevindeyken 15 gün önce Çorum L Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. 10.02.2017 tarihinde telefon görüşmemizde Çorum Cezaevine getirilirken çıplak arama yapıldığını, baskı uygulandığını, koğuşlara kamera takıldığını söyledi. Askerlerin koğuşlara girerek arama yaptıklarını ve ağza alınmayacak söylemlerde bulunduklarını, hakaret ettiklerini; elbise ve battaniyelerinin verilmediğini, dışarıdan getirilen hiçbir eşyanın da kabul edilmediğini aktardı. Oğlumun yaşam koşullarından ve can güvenliğinden endişe duymaktayım. Bu konuda İHD'den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek istiyorum."*

17 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 10 Şubat akşamı D-6 koğuşunda kalan kadın mahpuslara, 20-30 kişilik gardiyan grubu tarafından saldırıda bulunulduğu ve darp edildiği ileri sürüldü. Saldırı sonrası bir kadın tutuklunun kolu kırılırken, diğer 2 kadının ise darp nedeniyle vücutlarının çeşitli yerlerinde morluklar oluştuğu belirtildi. Yaralanan kadın mahpusların *Sudan Günen, Songül Bahatır ve Yasemin ?* olduğu öğrenildi.

17 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşar, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Uğur Ahmet Yaşar, Elazığ T Tipi kapalı cezaevinde kalmaktadır. Oğlum 14 Şubat 2017 tarihinde telefonla bizleri aradı. Yaptığımız görüşmede*

cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin devam ettiğini söyledi. Onun aktardığına göre "her gün sabah vakitleri odalarda aramalar yapılmaktadır. Sayım için havalandırmaya sürüklenerek çıkarılmaktadır. Sayım askeri tarzı olarak yapılmaktadır. Göndermiş olduğum çamaşır-giysileri halen almadığını söyledi. Cezaevinde yaşanan hak ihlallerin de bir değişiklik olmadığını söyledi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

15 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Giresun Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Mehmet Darga ve Arkadaşları, şu beyanlarda bulundu: " *Temmuz 2016 tarihinden bu yana tüm arkadaşlarımız "iletişim" ve "ziyaret" cezaları almakta ve bu tarihten beri yakınlarımızla hiçbir şekilde iletişim kuramamaktayız. Her arkadaşımıza süresi değişen hücre cezaları verilmekte ve her gün arkadaşlarımız hücrelere alınarak günlerce buradalar da tutulmaktadırlar. Hapis cezalarının infazını bitiren A.Aziz Tanrıkulu ve Mehmet Kaya arkadaşlarımız bu disiplin cezalarının iyi hal engeline takılarak tahliye edilmiyor ve daha bir yıldan fazla tutulacakları tebliğ edilmekte Mehmet Kaya arkadaşımız bu durumdayken başka cezaevine sürgün edildi. Spor, sohbet v.b ortak etkinliklerimiz 6 ayı aşkındır mahkeme kararıyla kaldırılmış ve hiçbir şekilde yararlandırılamıyoruz. Tutuklu arkadaşlarımızın haftalık telefonla görüşme hakları gasp edilmekte iki haftada bir olacak şekilde değiştirilmiştir. Cezaevi idaresinin coplu-kalkanlı müdahale ekibi odalarımıza eş zamanlı olarak baskınlar yapıp tüm arkadaşlarımıza fiziki işkencede bulunmuş ve sonucundan 20'den fazla arkadaşımız çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Bu haldeki 17 arkadaşımız başka cezaevlerine sürgün edilmiştir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

16 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Garip Pehlivan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mesut Pehlivan, 20 yıl ceza aldı. 2 yıl Diyarbakır'da kaldı. Edirne'ye sürgün edildi. 4 yıldan beridir Edirne'de kalıyor. Oğlum 40 gün kadardır cezaevinde işkenceye tabi tutuluyor. Oğlumun 28 Şubat'ta mahkemesi vardı. Diyarbakır'da mahkemeye gelmeyince oğlumun işkence altında olduğunu öğrendim. Arkadaşı oğlumun çok dövüldüğünü o yüzden 3 saat yerde baygın kaldığını ve sonra hastanede kendine geldiğini söyledi. Bu açıklamayı oğlumun arkadaşının internet üzerinden mahkemeye anlattığını öğrendik. Oğlum ve arkadaşlarının açlık grevine gireceklerini, geçen hafta Çarşamba günü görüşüne gittiğimizde bana söyledi. Oğlum ve arkadaşlarının üzerinde çok baskı var. Onları ölümle tehdit ediyorlar. Parmak izlerini almak istiyorlar. Ailelerin yapılacak referandum için evet oyu kullanmalarını istiyorlar. Oğlum ve yaklaşık 11 arkadaşı Şubat ayından beri aratarak süresiz açlık grevine girmişler. Bende bir anne olarak içim yanıyor. Bu konuda gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz."*

23 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Abdullah Güven, 20.03.2017 tarihinde telefon ile görüşmemizde bana şunları söyledi.; 16.03.2017 tarihinde gardiyanların koğuşumuzu basarak koğuşta bulunan biz mahpuslara saldırdılar. Hepimizi dayaktan geçirdiler. Birçoğumuz yaralandık, revire ve hastaneye kaldırıldık. Rapor aldık. Durumumuz hiç iyi değil, can güvenliğimiz hiç yok." Çocuğumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

24 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Kuzu, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Hanefi Kuzu, bugün yaptığımız telefon görüşmesinde, kendisinin tek kişilik hücrede tutulduğunu, kendisine çok fazla hakaret edildiğini, çenesinin kırıldığını, işkenceye maruz kaldığını söyledi. Burada hayati tehlikesinin bulunduğunu ya*

arkadaşlarıyla aynı koğuşa alınmasını ya da başka bir cezaevine sevk edilmesini talep etti. Bizler de yaşlıyız ve Rize'ye görüşe gitmemiz çok zordur. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

27 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fermüse Kulu, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Muhammed Sait Kulu, yaklaşık 6 yıldır cezaevinde kalmaktadır. 3 yıl önce Diyarbakır D Tipi Cezaevinden Edirne F Tipi Cezaevine sevk edildi. Halen de Edirne F Tipi Cezaevindedir. Oğlum 2 hafta önce beni aradı. Oğlum bana ben ve arkadaşlarım işkence görüyoruz. Beni birçok gardiyan birlikte darp etti. İşkence gördüğümde bayıldım ve hastaneye götürdüler. Hastane de bana bazı evraklar imzalatmaya çalıştılar. Bende imzalamadım. Cezaevi dönüşü imzaladığım için beni tekrar darp ettiler. Tuvalete kadar her alanda kamera var. Cezaevindeki koşullar düzeltilmezse oğlum da açlık grevine gireceğini söyledi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı ve kamuoyu ile paylaşmanızı talep ediyorum."*

04 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: " *Eşim Zübeyde Tamir, 04.04.2017 tarihinde Aliağa Şakran Cezaevinde bulunan oğlum Erkan Tamir'in ziyaretine gitmiştir. Ancak eşim görüş sonrasında bana telefon ederek görüş esnasında görüşmeye başladıktan 5 dakika sonra gardiyanlar tarafından oğluma hakaret edilerek görüşme sonlandırılmıştır. Eşim oğlumla 5 dakika görüşmeye fırsat bulamadığını, oğluma hakaret edilerek ve işkence yapıldığını belirtti. Ayrıca eşim sadece oğlumla değil görüşe gelen tüm hükümlü-tutuklulara işkence yapılarak görüşmenin sonlandırıldığını, ziyarete gelen ailelerin ise zorla dışarı çıkartıldığını bazılarının ise gözaltına alındığını belirtti. Bazı aileler İzmir İHD Şubesine başvuruda bulunduklarını söyledi. Söz konusu işkenceyi yapan gardiyanların cezalandırılmasını istiyorum ve buna izin verenlerden de şikâyetçiyim. Biz oğlumun hayatından endişe etmekteyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

***09 Nisan 2017 tarihinde edilen bilgilere göre;* 22 Mart tarihinde Dersim ilinde** polis operasyonlarında gözaltına alınıp tutuklandıktan sonra, **Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi**'ne götürülen siyasi mahpuslara çıplak arama dayatıldığı ve ancak bu uygulamaya karşı çıkmaları nedeniyle darp edildikleri iddia edildi.

09 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine, Tokat T Tipi Cezaevinden mektupla başvuruda bulunan Mehmet Yigit, Sinan Sayık, M.Emin Oğur, Mert Sönmez ve Rujhat Aydın, şu beyanlarda bulundu: *"Tokat T Tipi Cezaevinde tecrit, işkence ve hak gaspları şeklinde onur kırıcı kötü ve keyfi muameleye maruz kalıyoruz. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

Urfa T Tipi 2 No'lu Kapalı Cezaevinde bulunan Mızgin Çay isimli kadın mahpus, gardiyanlardan tarafından darp edildiği iddiasında bulundu. Kendisini ziyaret eden annesi Adalet Çay'a, **13 Nisan 2017 tarihinde** sabah saat 08:00 civarında gardiyanların koğuşa gelerek sayım için aşağı inmelerini istediklerini, açlık grevinde olduklarından kaynaklı bu durumu kabul etmediklerini, bu nedenle mahpusların 2 saat buyunca gardiyanlar tarafından coplarla darp edildiğini anlattığı öğrenildi.

26 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Abiş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Barış Baran Abiş, 10.02.2017 tarihinde gece saat 03.45 civarında evime baskın yapılarak gözaltına alındı. Daha sonra tutuklanarak cezaevine*

gönderildi. Facebook üzerinden 32 paylaşımı söz konusu olduğu, Cumhurbaşkanına hakaret, hükümete hakaret, halkı kin öve düşmanlığa sevk etmekten dolayı suçlanıyor. Mersin'de tutuklama gerçekleşti. Şuan Hatay Yayladağı L Tipi cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi ile 21 Nisan'da açık görüş yaptık. Bize söylediği şeyler; çıplak arama, sözlü hakaret ve benzeri kötü muamelede bulunuyorlar. En ufak bir sorun olduğu zaman bize ciddi anlamda baskı uyguluyorlar. Keyfi uygulamalar çok artmış durumdadır. Bu konuda gerekli hukuki işlemler başlatmanızı talep ediyorum."

10 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgür Deniz Balkaş, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Halise BALKAŞ, şu anda Tarsus C Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak kalmaktadır. Nisanın son haftasında Diyarbakır E Tipi Cezaevinden Süresiz-Dönüşümlü açlık grevine girdiği gerekçesiyle Tarsus C Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Tarsus Cezaevinde devam ettiği açlık grevinden dolayı gardiyanlarla sorun yaşamış. Bizi 03.05.2017 tarihinde telefonla aradı. Bize anlattığı olaylar 02.05.2017 tarihinde yaşanmış. Bize telefonla aktardığına göre; gardiyanlar askerleri çağırıyor. Askerler izinsiz bir şekilde kadın mahpusların eşyalarını karıştırıp dağıtmış, kendisine yönelik hakaret ve işkencede bulunmuş. Sorumlular hakkında soruşturmaların başlatılması için gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum. . Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

12 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulhamit Ayik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Cihat AYİK yaklaşık 2 yıldan beri cezaevinde olup şu an Ağrı M Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 12.05.2017 tarihinde cezaevinde telefonla arayarak bize şu beyanlarda bulundu: **"Koğuşta 19 kişi kalıyoruz, yerimiz küçük olduğundan sayımızın yarısı kadar kişi yerde yatmak zorunda kalıyoruz. .Bizlere sürekli hakaret ediyorlar, gece yarısı kaldırıp koğuş araması yapıyorlar. Koğuştaki mahpuslar genellikle 60 yaş üstü ve herkes hasta; astım hastaları çoğunlukta. Doktora göndermiyorlar."** Oğlumda hasta olmuş. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

17 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kemal Keskin, şu beyanlarda bulundu: *"Elazığ yüksek güvenlikli 2 Nolu Cezaevinde B-8 koğuşunda kalan oğlum Yalçın Keskin ile telefon görüşmesi sonrasında gardiyanlar tarafından tehdit ediliyor. Daha sonra koğuşta kalan 3 arkadaşı ile birlikte gardiyanlar tarafından darp ediliyor. Daha sonra mahkûmlar revire çıkmak için ısrar ediyor, cezaevi yönetimi çıkarmıyor, ısrarı devam ettiren mahkûmlar sonunda revire çıkarılıyorlar. Daha sonra cezaevi yönetimi tarafından mahkûmlara isyan çıkarıldıkları için mahkeme açılıyor. Bu nedenle oğluma psikolojik baskı yapılmaktadır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

05 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 10 Mayıs 2017 tarihinde telefon görüşmesi sonrası koridorda karşılaştıkları arkadaşları ile Kürtçe konuşan 3 tutuklunun feci şekilde darp edildiği iddia edildi. Kürtçe konuştukları için yaşanan tartışma sonrası koğuşlarına gelen 15'e yakın gardiyan tarafından feci şekilde darp edildiği belirtilen mahpuslar Sinan Çelik, Taner Yıldız ve Yalçın Keskin'e 15'er gün hücre cezası verildi. Darp nedeniyle tutukluların vücutlarında yara ve morluklar oluşurken, tutuklular revire götürülüp tedavi edilmek yerine tek kişilik hücreye konuldukları için darp raporu da alamadı. Yalçın Keskin isimli tutuklu ise maruz kaldığı darp nedeniyle gözlerinde görme kaybı yaşadı. Tutuklular, gardiyanlar hakkında cezaevi savcısına suç duyurusunda bulununca revire çıkarıldı.

08 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Vehbi Güzel, şu beyanlarda bulundu: "*Amcam Vehbi Güzel, 1 yıldan beri cezaevindedir. Şuanda Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. Siyasi tutuklularla kaldığı koğuşta arkadaşlarıyla sorun yaşamış. Koğuştan tek odaya alınmış. Yaklaşık 45 gün kaldıktan sonra tekrar arkadaşlarının yanına gitmek istemiş ancak idare onu bağımsızlar kısmına göndermiş, o da kabul etmeyince hakaret etmişler. Tehdit etmişler. Telefonla görüşmemizde amcamın psikolojisi iyi değildi. Görüşmede iyi olmadığını söyledi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

09 Haziran 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Reşit Uyar, şu beyanlarda bulundu: *"Yakınım Nermin Uyar'ın da bulunduğu Van T Tipi Kapalı Cezaevinde, tutuklulara psikolojik baskı yapılmaktadır. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

15 Haziran 2017 tarihinde İHD Ağrı Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Bozkurt, şu beyanlarda bulundu: *"Kardeşim Mehmet Bozkurt ve Ziya Özbay'ın aralarında olduğu 5 kişi, 3 Temmuz 2015 tarihinde Dogubeyazıt'ta tutuklanarak Ağrı M Tipi cezaevine gönderildiler. Burada bir ay kaldıktan sonra İzmir F Tipi cezaevine sürgün edildiler. En son 8-9 Haziran 2017 tarihinde İzmir' den Alanya L Tipi cezaevine, aralarında Mehmet Bozkurt ve Ziya Özbay'ın da bulunduğu 6 tutuklu sürgün edildi. Nakledilen bu tutsaklara çıplak arama dayatılmış, Tutsaklar bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından darp edilerek hücrelere alınmıştır. Beş gün hücrede tutulan bu tutsaklara hiçbir insanı ihtiyaç (yemek ve su dahil) verilmemektedir. Tutsakların siyasi koğuşlara gitme talebi, cezaevi idaresi tarafından reddedilerek adli koğuşların olduğu bölüme verilmişlerdir. İdare, tutsakları zorla adli hükümlülerin olduğu koğuşlara götürmüş. Burada bulunan adli tutuklular tarafından darp ve ölüm tehditlerine maruz kalmışlardır. Kardeşim Mehmet Bozkurt'un sağlık durumu, uğradığı darptan dolayı kötüdür. Kardeşimin zaten birçok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır. Yaklaşık 15 gün önce de göz ameliyatı geçirmiştir. Tüm bunların üzerine orada kendisine uygulanan baskı ve şiddet de eklenince, kardeşimin hayati durumundan endişe etmekteyim. İHD ve diğer tüm insan hakları ve ilgili kuruluşlardan acil müdahalede bulunmalarını talep ediyoruz.*"

14 Haziran 2017 tarihinde İHD Ağrı Şubesine başvuruda bulunan Hacer Özbay, şu beyanlarda bulundu: "*Abim Ziya Özbay ve Mehmet Bozkurt'un da aralarında olduğu 5 kişi, 3 Temmuz 2015 tarihinde Doğubeyazıt'ta tutuklanarak Ağrı M Tipi cezaevine gönderildiler. Burada bir ay kaldıktan sonra İzmir F Tipi cezaevine sürgün edildiler. En son 8-9 Haziran 2017 tarihinde İzmir'den Alanya L Tipi cezaevine, aralarında Ziya Özbay ve Mehmet Bozkurt'un da bulunduğu 6 tutuklu sürgün edildi. Nakledilen bu tutsaklara çıplak arama dayatılmış, tutsaklar bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından darp edilerek hücrelere alınmıştır. Beş gün hücrede tutulan bu tutsaklara hiçbir insanı ihtiyaç (yemek ve su dahil) verilmemektedir. Tutsakların siyasi koğuşlara gitme talebi, cezaevi idaresi tarafından reddedilerek adli koğuşların olduğu bölüme verilmişlerdir. İdare, tutsakları zorla adli hükümlülerin olduğu koğuşlara götürmüş. Burada bulunan adli tutuklular tarafından darp ve ölüm tehditlerine maruz kalmışlar. Tutsaklardan Mehmet Bozkurt'un sağlık durumu uğradığı darptan dolayı kötüdür. Orada tutuldukları her anı ölümle karşı karşıya kaldıkları şeklinde ifade eden tutsaklar, kamuoyundan duyarlılık bekliyorlar. İHD ve diğer tüm insan hakları ve ilgili kuruluşlardan acil müdahalede bulunmalarını talep ediyoruz."*

30 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Akın, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Saadet Akın, 2 yıla yakındır cezaevinde bulunmaktadır. Tarsus C Tpi Kapalı Cezaevindeydi. 13.06.2017 tarihinde yine Tarsus Kampus Cezaevine sevk edildi. Sevk sırasında ring aracında elleri kolları kelepçeli olduğu halde ring içinde askerler tarafından saçlarından tutularak sürüklenmiş, tekme tokat, sözlü çirkin söylemlerde bulunulmuş ve kollarına basılarak işkence edilmiştir. Avukatı vasıtasıyla öğrendik. Avukatı suç duyurusunda bulundu. Ringden indirilince aynı işkenceye maruz kalmış. Cezaevi müdürü Mahmut Çaça isimli kişi "size 90'ları yaşatacağız" demiştir. Su sıkıntısı yaşamaktalar ve damacana veriyorlar. Ciddi bir şekilde susuz kaldıklarını söyledi. Ayrıca cezaevi idaresi "sizi su ile terbiye edeceğiz" demişlerdir. Nakil sırasında ayakkabısız almışlar ve 5 gün boyunca cezaevinde ayakkabısız bırakmışlar. Keyfi uygulamalar devam etmektedir. Görüşe giden ailelere bile müdahale etmektedirler. Ailelerden bazılarını darp etmişlerdir. Bu konuda gerekli hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz."*

30 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aydın Bayram, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Hava Bayarm, 2 yıla yakındır cezaevinde bulunmaktadır. Tarsus C Tpi Kapalı Cezaevindeydi. 13.06.2017 tarihinde yine Tarsus Kampus Cezaevine sevk edildi. Sevk sırasında ring aracında elleri kolları kelepçeli olduğu halde ring içinde askerler tarafından saçlarından tutularak sürüklenmiş, tekme tokat, sözlü çirkin söylemlerde bulunulmuş ve kollarına basılarak işkence edilmiştir. Avukatı vasıtasıyla öğrendik. Avukatı suç duyurusunda bulundu. Ringden indirilince aynı işkenceye maruz kalmış. Cezaevi müdürü Mahmut Çaça isimli kişi "size 90'ları yaşatacağız" demiştir. Su sıkıntısı yaşamaktalar ve damacana veriyorlar. Ciddi bir şekilde susuz kaldıklarını söyledi. Ayrıca cezaevi idaresi "sizi su ile terbiye edeceğiz" demişlerdir. Nakil sırasında ayakkabısız almışlar ve 5 gün boyunca cezaevinde ayakkabısız bırakmışlar. Keyfi uygulamalar devam etmektedir. Görüşe giden ailelere bile müdahale etmektedirler. Ailelerden bazılarını darp etmişlerdir. Bu konuda gerekli hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz."*

30 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rıza Şahin, şu beyanlarda bulundu: "*Kız kardeşim Yazgül Şahin, 3 yıla yakın çeşitli cezaevlerinde kalmaktadır. En son 1 yıl önce Şanlıurfa'daki cezaevinden Mersin/Tarsus C Tipi Kadın Kapalı Cezaevine nakledildi. Kız kardeşimle 8 aydır açık görüş yapamıyoruz. Sadece haftada 1 telefonla görüşme yapıyorduk. Ramazan bayramı vesilesiyle annem ve iki kız kardeşimle birlikte kaldığı cezaevinde açık görüş yaptık. Görüş odasında kamera kaydı yapıldı. Ayrıca görüşme sırasında bir gardiyan yanımızda bekleyerek konuşmalarımızı dinliyordu. Bize "bir hafta önce kaldığımız cezaevinden yeni yapılan bir cezaevine nakledildiğini söyledi. Yeni yapılan cezaevine getirilirken girişte arama sırasında cezaevi görevlileri ve gardiyanlar tarafından işkenceye maruz kaldığını belirtti. İşkencenin cezaevi girişinden sonra bile koğuşlarda devam ettiğini söyledi. Görüşme sırasında kendilerine 1 haftadır ayakkabı verilmediğini, yeterince su verilmediğini, temizlik malzemelerinin verilmediğini aktardı. Ayrıca 1 hafta boyunca her sabah askeri nizamla içtimaya alınmış ve sayım yapılmak istenmiş. Sayımı kabul etmedikleri için diğer cezaevinden geldiği günden beri işkence ve darp devam ediyor. Yaşanan bu uygulamalardan dolayı cezaevi yönetimine başvuru yapılmış ama halen olumlu bir cevap alınmamış. Kendilerine 1 hafta boyunca ayakkabı verilmemiş. Ancak görüş günü biz çıplak ayak ile görüşe çıkarız demeleri üzerine kendilerine ayakkabı dağıtılmıştır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanız talep ediyoruz."*

07 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Gökhan, şu beyanlarda bulundu: "*Baldızım Fatma GÖKHAN, şu anda Tarsus Kampus Kadın Kapalı*

Cezaevinde bulunmaktadır. 06.07.2017 tarihinde kendisi ile yaptığımız telefon görüşmesinde bulunduğu Ankara- Sincan Kapalı Cezaevinden Tarsus Kampus Cezaevine sevk edildiğini söyledi. Sevk sırasında; ring aracına konuldukları esnada kendilerine şiddet, hakaret ve ağza alınmayacak küfürler edildiğini, kendilerine ait hiçbir eşyalarının verilmediğini ve sadece ayaklarında terlikle sevk edildiğini söyledi. Ayrıca Tarsus Kampus cezaevine sevkleri sırasında aramalara kadın gardiyanların yerine erkek gardiyanların arama yaptığını dile getirdi. Yaklaşık 10 gündür cezaevinde sadece terlikle gezdiğini, suyun yetersiz olduğunu, verilen suyunda çamurlu olduğunu, yemeklerin verilmediğini söyledi. Ayrıca sevk sırasında gardiyanlar tarafından ***"Siz buraya canlı geldiniz; ancak buradan cenazeleriniz çıkar."*** *Gibi tehditlerde bulunduklarını bize aktardı. Bir hafta boyunca cezaevi idaresini aradım bize herhangi bir bilgi verilmedi. Baldızımın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden gerekli hukuki işlemlerin başlatılması için yardım talep ediyoruz."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Filiz Binbir, şu beyanlarda bulundu: "*Cuma günü saat 11-12.00 civarında eşim Zülfü Binbir'in Amasya E Tipi Kapalı Cezaevine açık görüşüne kaynanam, kayınbabam, 2 erkek kardeşi ve oğlum gittiler. Yaklaşık olarak 40 dakika görüşme gerçekleşmiştir. Görüşme bittikten sonra ailelere, içerdeyken gardiyanlar tarafından saldırı gerçekleşiyor. Gardiyanlar ailelerimizi darp edip, hakaretler ve küfürler savurmuşlardır. Darp edilerek dışarı atılmışlar. Dışarı çıkan aileler çevik kuvvet tarafından gözaltına alınıp ifadelerine başvurmuşlardır. Ertesi gün yani Cumartesi eşim bizi telefonla arayarak aynı şekilde kendileri de gardiyanlar tarafından darp, hakaret, küfür ve tehditlerde bulunduklarını söyledi. Eşimin ayağında platin olmasına rağmen yerden sürükleyip darp etmişlerdir. "Kendilerine ya kurallarımıza uyacaksınız ya da hepiniz öleceksiniz, sizi ve partinizi yok edeceğiz" gibi tehditlerine devam etmişlerdir. Eşimin can kaygı duyuyoruz."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gazal Üstüntaş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Tugay Üstüntaş, yaklaşık 4 yıldır Amasya E Kapalı Cezaevindedir. 07.07.2017 tarihinde eşimle birlikte açık görüşüne gittim. Cezaevi görüş esnasında gardiyanlar tarafından çıplak arama ve hakarete maruz kaldım. Görüş yapıldıktan sonra 08.07.2017 tarihinde oğlum kayınvalidemi aradı. Görüş bittikten sonra gardiyanlar tarafından kaldıkları kısım basılmak suretiyle işkence yapıldığını belirtti. İşkenceden kaynaklı vücutlarının çeşitli yerlerinde işkence izi, morluklar olduğunu söyledi. İşkenceden sonra hastane veya revire götürülmediğini söyledi. Şuan hayati tehlikelerinin söz konusu olduğunu, müdürünün kendilerini tehdit ettiğini en son işkencenin de müdürün emriyle yapıldığını söyledi. Oğluma işkence uygulayan, hakaret eden müdür ve gardiyanlardan şikayetçiyim. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gazal Üstüntaş, şu beyanlarda bulundu: " *Eşim Seyefettin Yaşa ve kayınım Fethi Yaşa, yaklaşık olarak 4 yıldır Amasya E Kapalı Cezaevindedir. Görüş yapıldıktan sonra 08.07.2017 tarihinde oğlum kayınvalidemi aradı. Görüş bittikten sonra gardiyanlar tarafından kaldıkları kısım basılmak suretiyle işkence yapıldığını belirtti. İşkenceden kaynaklı vücutlarının çeşitli yerlerinde işkence izi, morluklar olduğunu söyledi. İşkenceden sonra hastane veya revire götürülmediğini söyledi. Şuan hayati tehlikelerinin söz konusu olduğunu, müdürünün kendilerini tehdit ettiğini en son işkencenin de müdürün emriyle yapıldığını söyledi. Oğluma işkence uygulayan, hakaret eden müdür ve gardiyanlardan şikayetçiyim. Ayrıca 07.07.2017 tarihindeki açık görüşte eşimin bahsettiği hukuksuz ve hakaretler hakkında müdürle görüşmek istedik. Müdür görüşmek istemediğini söyledikten sonra "sizler teröristsiniz, ben teröristlerle*

görüşmek istemiyorum, ülkemizden defolun" dedi. Biz bu hakarete karşı çıkınca polisleri çağırdılar. Hakaretler yetmediği gibi polislere bizi terörist diyerek saldırttı. Eşime ve kayınpederime işkence uygulayan, hakaret eden müdür ve gardiyanlardan şikayetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nevin Tanrıverdi, şu beyanlarda bulundu: "*Benim oğlum Şahin Tanrıverdi, 4,5 yıldır Amasya E Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. En son 07.07.2017 tarihinde açık görüşmemizde oğluma işkence yapıldığını gördüm. Oğlum görüşmemizde " müdürün 2 yıl önce Muş'tan geldiğini, geldiği günden itibaren müdürle sorunlar yaşıyoruz. Müdür son olarak da kendisini tehdit ettiğini söyledi. Görüşme esnasında ince aramaya tabi tutularak, rahatsız edilerek görüşe gittim. Gardiyanların ve jandarmanın tutumu ailelere insanlık dışı ve baskı kurma amacıyla tacize varan uygulamalar yaptılar. Oğlum da ziyaret esnasında bizim gözümüzün önünde çoraplarına kadar soyup onur kırıcı davranmaya çalıştılar. Görüşmede oğlum müdürü kendilerini "ölümle tehdit ettiğini, ya dediklerimizi uygulayacaksınız ya da öldürürüm" dedi. Ayrıca her görüş sonrasında onur kırıcı şekilde çorap, ayakkabılarına kadar çıkarılmakta ve hakaret edildiğini söyledi. Bu durumu kabul etmediğini söylediğini ve bundan kaynaklı da kendilerine darp ve işkence uygulandığını söyledi. Aynı şekilde oğlum görüşten sonra da 8 Temmuz Cumartesi günü telefonla arayıp şunları söyledi. Görüşmeden sonra bize görüşmeye gelen 9 kişiye gardiyanlar ve müdürle birlikte müdürün emriyle hepimize fiziki ağır işkence uyguladılar. Ayrıca beni ve tek başıma gardiyanlar tarafından boğazıma sarılarak nefessiz bırakılmak suretiyle canıma kastettiler. Arkadaşlarımın yoğun sloganlar sonrasında boğazımdan ellerini çektiler. Yalnız beni koğuşuma bıraktılar. Sonra 50-60 kişilik gardiyan grubu tarafından tüm arkadaşlarım işkenceye uğradılar. Hepimizin yüzünden ve vücudunun çeşitli yerlerinde darp ve işkence izleri hala mevcuttur" dedi. Ayrıca 07.07.2017 tarihindeki açık görüşte eşimin bahsettiği hukuksuz ve hakaretler hakkında müdürle görüşmek istedik. Müdür görüşmek istemediğini söyledikten sonra "sizler teröristsiniz, ben teröristlerle görüşmek istemiyorum, ülkemizden defolun" dedi. Biz bu hakarete karşı çıkınca polisleri çağırdılar. Hakaretler yetmediği gibi polislere bizi terörist diyerek saldırttı. Eşime ve kayınpederime işkence uygulayan, hakaret eden müdür ve gardiyanlardan şikayetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Şivekar, Muş'ta yakalanıp tutuklandıktan sonra Ankara Sincan F Tipi Cezaevine gönderildi. 28.06.2017 tarihinde kızım telefonla arayarak Tarsus Kampüs Kadın Kapalı Cezaevine nakledildiğini söyledi. Kızımın bize aktardığına göre Tarsus Cezaevinde işkence gördüklerini, Cezaevi Müdüründen gardiyanlara kadar herkesin onları darp ettiklerini ve sivil giyimli kişilerin gelip onları darp ettiklerini söyledi. Bu sivil giyimli kişilerin kim olduklarını bilmediklerini ve onlara sürekli kötü muamele edildiğini söyledi. Kızımın aktardığına göre onlara su, yemek verilmiyor ve cezaevi inşaat halindeymiş. Cezaevi koşullarının düzeltilmesi için derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

10 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Mehmet Kaplan, şu beyanlarda bulundu: *"Amasya E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan oğlum Kadir Kaplan'la 08.07.2017 tarihinde telefon görüşmesi sonucunda, cezaevindeki durumuna ilişkin bazı bilgileri tarafıma iletmiştir. Özetle bana şu aktarımlarda bulundu: 'Cezaevinde zorla ayakkabı çıkarmalar oldu. Ve bunu kabul etmeyen arkadaşlar darp edildi. Uygulamayı kabul etmeyen arkadaşlar baskılara rıza göstermeyip slogan attılar. Sonrasında ağızları kapatılarak nefesleri kesilerek darp edildi. Ciddi bir yönelim oldu. Tüm bu yaşanan olaylar*

koridorda kameraların önünde oldu. En şiddetlisi koğuşlarda oldu. Yaralanan arkadaşlar revire götürülmedi. Bu tüm yaşananlar, cezaevi 1. Müdürü Aydın 2. Müdürü Bekir ve başgardiyan Fatih'in bilgisi dâhilinde oldu. Birinci müdür -ben Devletim her şeyi yaparım herkes kuralla uysun. Kime şikâyet ederseniz edin, ne de olsa OHAL kimse bir şey yapamaz- şeklinde bir tutum göstermektedir. Dolayısıyla kimse burada güvencede değil, yaşanan olaylar keyfi uygulamalar söz konusu'."

11 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Münife Kaçak, şu beyanlarda bulundu: *"Van E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yakınımı ziyarete gidişimde, çıplak aramaya tabi tutuluyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Agit Gökhan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Mesut Gökhan, İzmir/Buca Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Daha sonra Kilis Kapalı Cezaevine sürgün edildi. Gardiyanlar tarafından kardeşim acımasız bir şekilde dövülerek darp edilmiştir. Gözü ve kaşı yarılmış halde bırakılmıştır. Kardeşim Mesut Gökhan, 14.07.2017 tarihinde yapmış olduğu telefon görüşmesinde durumunun çok kötü olduğunu, Kilis Cezaevine getirildiği günden beri tek hücrede tutulduğunu söyledi. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kevser Günbey, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Seyfettin Günbey, yaklaşık 25 yıldır cezaevinde yatmaktadır. Bir çok cezaevinde kalmış olup, 1,5 ay önce Antalya Cezaevinden Denizli T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. 14.07.2017 tarihinde telefonla yaptığımız görüşmede nakil sırasında kendilerini darp edip, hakaret ettiklerini, şiddete maruz kaldıklarını ve darp edilmelerinden dolayı kafatasının kırıldığını söyledi. Bu şekliyle tek hücrede tutulduklarını, herhangi bir tedavi yapılmadığını söyledi. Bu şekliyle tek hücrede tutulduklarını, herhangi bir tedavi yapılmadığını söyledi. Ayrıca eşimi gardiyanlar tehdit edip "kurallarımıza uymazsanız tek hücrede kalmaya devam edersiniz." Şeklinde tehdit edildiklerini dile getirdi. Eşimin can güvenliğinden endişe ediyoruz. Eşim hasta biridir. Tek hücrede kalması bizi endişelendiriyor. Bu olumsuz cezaevi koşulları için gereken desteği sizden hukuki olarak talep ediyoruz."*

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Şik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum yaklaşık 2 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Kaldığı Van F Tipi Kapalı Cezaevinden 6 ay önce Van T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Sevk edildiği sırada kendisine çıplak arama uygulaması dayatılınca oğlum ret etmiş ve tepki gösterdiği için kendisi darp edilmiş işkenceye uğramıştı. Bu olay sonrası oğlum Burhan hakkında disiplin soruşturması başlatıldı. Kendisine 1 günlük hücre cezası verilmiş, 2 aylık da aile ile iletişim (telefon-mektup) yağsı verilmiş. Biz bu durumu kendisinin kaldığı cezaevinde kalan bir mahpusun ailesinden öğrendik. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ederim."*

18 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Tektaş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Şervan Tektaş, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 03.07.2017 günü kayınbabam oğlumun ziyaretine gittiğinde, görüş bitiminde orda görevli olan gardiyan Ali Akkuş oğlum Şervan'a fiziksel saldırıda bulunmuş, daha sonra tehdit ve kötü muamelede bulunmuş. Bu gardiyanın uzun yıllardır aynı cezaevinde olması ve özellikle siyasi tutuklu ve hükümlülere yönelik yasadışı ve kötü muamelelerinden dolayı bilinen bir gardiyanmış. Oğluma yönelik çok ciddi işkence uygulaması ve tehditleri söz

konusu olmuş. Oğlumun can güvenliğinden ve sağlığından çok endişeliyiz. Bununla ilgili İHD'den hukuki yardım talep etmekteyiz."

28 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sultan Onay, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Orhan ONAY, yaklaşık 9 yıl cezaevindedir. Yaklaşık olarak 2 ay önce Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktaydı ve 2 ay önce Antalya L Tipi Cezaevinden 20 Arkadaşıyla birlikte Denizli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. Nakil sırasında Denizli Cezaevi girişinde çıplak arama dayatıldığı için darp edilmiş ve işkenceye maruz kalmıştır. Bu yeni cezaevinin ilk haftalarında oğlum ve arkadaşlarına yönelik darp ve işkence devam etmiştir. İlk haftalarda telefon görüşmesi yapmasına izin vermemiştir. Oğlumun da dahil olduğu 20 kişiyi tek hücreye koymuşlardı. Havalandırmaya yeterli olarak çıkartılmıyor. Gönderdiğim parayı oğluma tam olarak vermemişler. Askeri düzende sayım dayatılıyor. Kendilerine yönelik kötü muameleler devam etmektedir. Bu olumsuz cezaevi koşulları için gereken desteği derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

03 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan *Ercan Binay, Cemalettin Gürsoy ve Mustafa Aytaç* isimli mahpusların, 30 Temmuz Pazar günü infaz koruma memurlarının saldırısına maruz kaldığı iddia edildi. Mahpuslardan Cemalettin Gürsoy'la telefonla görüştüğünü belirten kardeşi Hüseyin Gürsoy, saldırıdan sonra mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğunu, mahpuslara içme suyu, sabun ve yatak başta olmak üzere hiçbir ihtiyaç ve temizlik malzemesinin verilmediğini ve cezaevi yönetiminin mahpuslar hakkında "Gardiyanları darp etmek" gerekçesi ile tutanak tuttuğunu söyledi.

04 Ağustos 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Kenan Ketir, şu beyanlarda bulundu: *"Van Yüksek Güvenlik Cezaevinde bulunan kardeşim Adem Ketir, psikolojik sorunlar yaşamaktadır. Bu durum, raporlarla dosyasında mevcuttur. Ayrıca 30.07.2017 tarihinde Van F tipi Kapalı Cezaevinde idareden ilaçları istemesi üzerine, cezaevine gardiyanları ve müdürleri tarafından ihtiyaçları karşılanmamış, 1. Müdür Sinan tarafından verilen talimatla bulunduğu koğuşa baskıda bulunulmuştur. Kardeşim intihara kalkıştı ve kendisine 1500'den fazla dikiş atıldı ve kardeşim kamerasız bir yerde işkence edildi. 03.08.2017 tarihinde babamla birlikte, F Tipi Kapalı Cezaevi müdürü kardeşimi Yüksek Güvenlikli cezaevine nakil etti. Oradaki müdür diğer müdüre talimat verilerek yüksek güvenlikte de kardeşime işkence edildi. Yüksek güvenlikli cezaevi müdürü Hakan, kameraların olmadığı bir yerde kardeşime "burada ALLAH ta yok peygamberde yok cesedin buradan çıkacak" demiş, kardeşim o dikişli haliyle ters kelepçe edilerek ölesiye dövülmüştür. Vücudunda fazlasıyla darp izleri mevcuttur. Kardeşime "ip var as kendini kurtul cesedin çıkacak" denmiş. İşkenceden sonra hücreye konulmuş. Kardeşimin raporu var. Tek başına bir yerde kalamaz. Ona rağmen kardeşim hücreye konulmuş. Kardeşim belki o darp ve yaralardan dolayı ölmüştür. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

10 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 24 kadın mahpusun, gardiyanlar tarafından darp edildiği, darp edilenler arasında 4 yaşında Nudem isimli bir kız çocuğunun da olduğu öğrenildi. 7 Temmuz'da DBP Kars İl Eşbaşkanı Yeliz Çopur ile cezaevinde görüşen eşi Kemal Çopur, 4 yaşındaki kızının kucağında olduğu annesi ile birlikte darp edildiğini söyledi. Yine darp edilen mahpuslar arasında bulunan Van'ın Saray Belediyesi Eşbaşkanı Zilan Aldatmaz'ın avukatı Resul Aslan'ın verdiği bilgilere göre, sayım için koğuşa giren gardiyanların, üst katta bulunan tutukluların alt kata inmesini istemesi üzerine tartışma yaşandığını söyledi. Aslan, bir tutuklu namaz kıldığı için alt kata inemeyince

gardiyanlar tarafından *"Biz sizi indirmesini biliriz"* denilerek müdahalede bulunulduğunu, 40'a yakın gardiyanın koğuşa girerek tutukluları darp ettiğini söyledi. Saldırı sırasında üst katta bulunan müvekkili Aldatmaz'ın merdivenlerden aşağı atıldığını vurgulayan Aslan, *"Müvekkilim Zilan Aldatmaz merdivenlerden atıldığı sırada sol kolundan darbe almış ve sol elinin yüzük parmağı kırıldı. Vücudunun çeşitli bölgelerinde morluklar var"* diyerek, müvekkilinin suç duyurusunda bulunduğunu dile getirdi.

10 Ağustos 2017 tarihinde ÖHP ve İHD tarafından düzenlenen ortak basın toplantısında, heyet olarak incelemelerde bulundukları Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 25 kadın ve erkek siyasi mahpusların gardiyanlar tarafından darp edilerek çeşitli yerlerinden yaralandıkları belirtildi. Basın toplantısında heyet incelemesinde bazı tutuklularla yapılan görüşmelere şu şekilde verildi:*"**Aynur Bağış'ın Beyanı:** Hapishanede 963 mahpus bulunmaktadır. Bunlardan 30'u kadındır. 05.08.2017 Cumartesi akşamı gardiyanlar sayım için geldiklerinde 3 arkadaşımıza hakaret ettiler. Hasta olan Saime arkadaşımızı sürükleyerek yatağından aşağı indirip hakaretler ettiler. Bunun üzerine 2'nci Müdür Mikail Matmah yanına 7-8 erkek gardiyan alıp kadın koğuşlarına baskın yaptı. 'Siz bizim söylediklerimize uymak zorundasınız' deyip gitti. 08.08.2017 Salı günü 3 gardiyan ve başkanları gelip zorla sayım almaya çalıştılar. Biz de bu yöntemin doğru olmadığını söyledik. Bunun üzerine adını Hacer bildiğim bir gardiyan "Siz göreceksiniz" deyip gitti. Diğer bazı erkek gardiyanlar da sinkaflı ve ağır küfür ve hakaretler saf ederek gittiler. Sonrasında C-5 erkekler koğuşundan sesler gelmeye başladı. Camdan bakınca erkek mahpusların ters kelepçe ile hücreye götürüldüklerine şahit olduk. Daha sonra 2. müdür ve beraberinde gelen 7-8 gardiyan bizim koğuşa gelerek arkadaşlarımıza hakaretler yağdırıp arkadaşlarımızı darp etmeye başladı. Saat dörde kadar su ve elektriği kestiler. Bu esnada koğuş içerisinde bulunan bazı arkadaşlar hakaretlere maruz kaldılar. Bazı arkadaşlarımız darp edildi. Yürüyemeyen ve vücudunda morluklar oluşan arkadaşlarımız var. Durumumuz iyi değil, bu hukuksuzlukların son bulması için yetkilileri göreve çağırıyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Akın, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Saadet Akın, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Daha önce Diyarbakır E Tipi Kapalı cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Yaklaşık 9 ay Tarsus C Tipi Cezaevinden Tarsus Cezaevine sevk edildi. Sevk sırasında cezaevi 1. Müdürü Mahmut Çaça, gardiyanlar ve askerler tarafından darp ve işkence edildiler. Sevk sırasında saçlarından tutulup yerden sürüklenmiş, çeşitli yerlerinden darp edilmiştir. Tehdit, küfür ve hakaretlere maruz kalmıştır. Yine gardiyanlar tarafından ölümle tehdit edilip " 90'lı yılları arayacaksınız" denilerek tehdit edilmiştir. Ayrıca cezaevinde yapılan şifreli ve tek tip kıyafet uygulamalarını ablam ve arkadaşları kabul etmedikleri için baskılar daha da artmış vaziyettedir. Ablam geçen hafta 5 günlük açlık grevine girmişlerdir. Ancak bu baskılar devam ederse dönüşümsüz açlık grevine tekrar başlayacaklarını söylediler. Ablamı hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şirin Esmer, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim İrfan ESMER Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Eşimin gardiyanlar tarafından dövülerek darp edildiğini, tehdit edildiğini ve baskıya maruz kaldığını öğrendim. Arkadaşı ile dövüldükten sonra hücreye konulmuş. Diğer tutuklu aileleri ile cezaevi önüne gittik ama bize bilgi vermediler. Sadece hücrede oldukları bilgisini verdiler. Eşimin durumunu merak ediyor ve hayatından endişe ediyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mücella Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Necdet DEMİR Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Bulunduğu cezaevinden tahliye olan bir arkadaşı bizi ziyaret ederek eşimin ve arkadaşlarının gardiyanlar tarafından dövülerek darp edildiğini, tehdit edildiğini ve baskıya maruz kaldığını söyledi. Darp edilirken ters kelepçelendiklerini ve ardından tek kişilik hücrelere konulduklarını söyledi. Cezaevi önüne gittik. Görüş günü olmadığı için görüşemedik. Cezaevi yetkililerine durumları hakkında bilgi almak istediğimizi söyledik. Bizlere hücrede tutuldukları dışında bilgi vermediler. Eşimin durumundan endişe duyuyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Meyase Ekinci, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mehmet EKİNCİ Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Diğer Tutuklu yakınlarından aldığım bilgiye göre oğlum ve 7 diğer mahpus gardiyanlar tarafından darp edilip, tehdit edilerek hücreye konulmuş. Cezaevine gittik. Görüş günü olmadığı için görüşemedik. Cezaevi yetkililerine durumları hakkında bilgi almak istediğimizi söyledik. Bizlere hücrede tutuldukları dışında bilgi vermediler. Oğlumun durumundan endişe duyuyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

06 Eylül 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ Kadın Cezaevi'nde tutulan Rozerin İldan isimli kadın mahpusun, hakkında açılan bir soruşturma gerekçesiyle savcıya ifade vermesi için kaldığı koğuştan alındığı ve daha sonra cezaevi müdürü ve gardiyanların fiziki işkencesine maruz kaldığı iddia edildi. Rozerin İldan'ın babası, basına yansıyan açıklamasında, bu olaydan sonra kızı ve her odadan iki mahpusun süngerli odaya götürülerek orada da işkence gördüğünü ifade etti.

15 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Çiçek Acar, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Abdullah ACAR, 2 yıldır cezaevinde olup en son 5 ay önce Elazığ T Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. 04.09.2017 tarihinde açık görüş ziyaretimizde oğlumun yüzünde şakağında darp izleri vardı. Biz kendisine sorunca bize hiçbir şey söylemedi; ancak aynı cezaevinde kalan arkadaşları ailelerini arayarak üzerimizde baskı, şiddet var, odalarımız günübirlik aranıyor, eşyalarımıza sürekli el konuluyor ve bazı arkadaşlarımız tek hücreye konuluyor şeklinde sorunların olduğunu söylemişler. Biz oğlumun hayatından endişe duyuyoruz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ederim."*

19 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Agit Tekin'in bir yakınıyım. Akrabaları sayılırım. Agit'in annesi bana bugün telefon açtı. Agit'in onu aradığını ve cezaevindeki sorunları iletildiğini söyledi. Bana İhd'ye gelmemi, sorunları aktarmamı istediler. Agit'in ailesi köyde oldukları için ben geldim. Ailesi acilen cezaevine gittiler. Bende bunu iletmek için İHD'ye geldim. Agit'in kolu sakat durumdadır. Cezaevi yönetimi Agit'i ve arkadaşlarını çok dövmüşler. Aşırı bir baskı var. Çok kötü durumda olduklarını söylüyor. Bende kayıtsız kalamadım. Bu durumdan haberdar olmanızı istiyorum."*

19 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ahmet Tamir, yaklaşık 25 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Çeşitli cezaevlerinde cezasını infaz etmektedir. En son bulunduğu Karaman M Tipi kapalı Ceza İnfaz Kurumundan 15 arkadaşı ile birlikte Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı

Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. Sevk sırasında her türlü hakaret, darp ve tehditlerde bulunmuşlardır. Cezaevi götürülürken çıplak arama dayatılmıştır. Buna karşı çıkan oğlum ve arkadaşları gardiyanlar ve askerler tarafından kaba dayak olmak üzere her türlü işkence uygulamışlardır. Oğlum ve arkadaşları şuan sağlık durumları nasıl bilemiyoruz. Hayatlarından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

20 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Arif Akkaya, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Remzi Akkaya, Diyarbakır D Tipi Cezaevindeyken 11.10.2017 tarihinde görüşüne giderken bize sevk edildiklerini söylediler. Bize nereye götürüldüklerini bilmediklerini aktardılar. 17.10.2017 tarihinde oğlum bize telefon açtılar. Görüşmemizde; kendisinin Ağrı Patnos L Tipi kapalı cezaevine getirildiğini söyledi. Ayrıca bütün eşyalarına el konulduğunu, cezaevi girişinde çıplak arama dayatıldığını, çıplak aramayı kabul etmedikleri için gardiyan ve askerlerin saldırısına maruz kaldığını söyledi. 3'ü ağır olmak üzere herkesi darp etmişler. Yine Diyarbakır'dan getirilen 26 kişi ile Rize'den getirilen 13 kişiye de aynı uygulamayı yapıp darp etmişler. Sevk edilen herkesin ayrı hücrelere konulduğunu belirtti. Vücutlarının çeşitli yerlerinde morarmalar olduğunu, hastaneye götürülmediklerini, tedavilerinin yapılmadıklarını, durumlarının hiç iyi olmadıklarını söylediler. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."*

25 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Berkin Demir, şu beyanlarda bulundu: "*24.10.2017 tarihinde eşim Mehmet Demir'in cezaevi görüşüne gittim. Görüş süremiz normalde 1 saat olmasına rağmen sadece 40 dakika görüşebildim. Daha görüşümüz sona ermedin eşim götürdüler ve kapıyı kapattılar. Hakaret ve küfür etmeye başladırlar. Eşim çok büyük bir baskı altındadır. Hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

25 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayrettin Yıldız, şu beyanlarda bulundu: " *Kardeşim Nimet YILDIZ, 2011 yılından beri cezaevindedir. 6 aydan beridir Elazığ 2 Nolu kapalı cezaevinde kalmaktadır. Annem 24.10.2017 tarihinde görüşmesine gitmişti. Görüşmede anneme 'daha önce götürmüş olduğumuz elbiseleri almadıklarını ancak yeni alınmış elbise olmaları gerektiğini belirtti. Ayrıca mahpuslar için hazırlanmış kimlikleri kabul etmedikleri için sorunlar yaşıyorlar. Giriş çıkışlarda çıplak aramaya maruz kalıyoruz' dedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

26 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kuddusiye Eryılmaz, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Yakup Eryılmaz, bundan 20 gün önce Diyarbakır D Tipi cezaevindeydi. Sonra oğlumu Ağrı Patnos Cezaevine sevk ettiler. Oğlumu cezaevine sokarken çıplak arama yapmak istemişler. Oğlum ve diğerleri bunu kabul etmemişler. Karşı çıktıkları için kalmayan hakareti onlara etmişler. Orada gardiyan görev yapmıyor. Gardiyan yerine asker görev yapıyor. Oğlumu ziyarete gidiyorum. Ama onu görene kadar her türlü hakaretten, aramadan geçiyorum. Cezaevine götürdüğüm birçok şeyi oğlumun almasına izin vermiyorlar. Biz aile olarak ve oğlum tutuklu olarak insanlık dışı muameleye maruz kalıyoruz. Oğlumun durumundan endişeliyim. Bu konuda İHD'den destek bekliyorum."*

27 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bahriye Tekin, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Agit Tekin, yaklaşık 2 yıldır İskenderun M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlum cezaevine girmeden önce geçirdiği bir kazasından dolayı sağ kolundan sakattır. Oğlum kaldığı koğuşta 11 arkadaşıyla birlikte kalmaktadır.

Geçen hafta tam tarihini bilmemekle birlikte 17-18 Ekim tarihinde kaldığı koğuşa cezaevi görevlileri tarafından baskın yapılmıştır. Yaklaşık 50 kişilik gardiyan koğuşta bulunan 12 kişiyi darp etmeye başlamış. Oğlum kolundan sakat olmasına rağmen ranzanın üzerinden yere düşürüp dövmeye başlamışlar. Biz bu yaşananları geçen hafta oğlumla yapılan telefon görüşmesi vesilesiyle öğrendik. Ayrıca 24 Ekim 2017 günü oğlum ile cezaevinde açık bir görüş yaptım. Açık görüşte; herhangi bir neden olmaksızın koğuşumuzda bulunan arkadaşlarımıza fiziksel şiddet uyguladılar. Oğlum ile birlikte Uğru, Mustafa, Halil ve ismini sayamadığımız 12 kişi bulunmaktadır. Yaşananlardan dolayı sorumlu kişilerden şikâyetçiyiz. Hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

28 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulhalim Akıncı, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Berhat Akıncı, 10 aydır Diyarbakır Çocuk Cezaevinde kalıyordu. 18.10.2017 tarihinde Elazığ Cezaevine gönderildi. Ancak 27.10.2017'de görüşe gittiğimizde oğlum da darp izleri gördüm. Bunu sorduğumda oğlum, gardiyanların kendilerine işkence ettiğini, kameraların gördüğü açıdan çıkarıldıklarını, başka odaya götürüldüğünü ve kendilerine kötü işkence ettiklerini anlattı. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Oğlumun kaldığı cezaevi koşullarının düzeltilmesi ya da başka cezaevine gönderilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

28 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hamit Güzelgül, şu beyanlarda bulundu: "*18.10.2017 tarihinde Oğlum Hebun Güzelgül ve 4 arkadaşı ile birlikte Elazığ Cezaevine gönderildiler. Ancak Elazığ Cezaevinde oğlum ve arkadaşlarına işkence edilmiştir. 27.10.2017 tarihinde görüşe gittiğimizde oğlumda darp izleri gördüm. Oğlum Hebun orada darp edildiklerini, gardiyanların kendisi ve arkadaşlarını kameraların olduğu yerden başka yere götürüldüğünü ve ciddi işkence gördüklerini anlattı. Oğlum ve diğer arkadaşlarının hayati tehlikesi olduğunu biliyoruz. Oğlumun koşullarının düzeltilmesi veya derhal başka yere nakil edilmesi için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

28 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşan Savuşman, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum **Ümit SAVUŞMAN**, yaklaşık olarak 2 yıl 8 aydır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Oğlum 17 yaşında olup hala çocuk denecek yaştadır. Oğluma 4 yıl 5 ay ceza verildi. Oğlum Diyarbakır D Tipi Cezaevinde cezasını infaz etmekteyken yaklaşık 10-15 gündür Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevine sürgün edildi. Sevk sırasında oğlum ve 5 arkadaşı askerler ve gardiyanlar tarafından hakaret, küfür, fiziki olarak kaba dayak uygulandığı bize söyledi. Bu küfür ve işkence olayı hala devam etmektedir. Oğlum ve 5 arkadaşı şu anda adli suçlardan cezaevinde bulunan kişilerle aynı koğuşlarda bulunmaktadır. Dün oğlumun açık görüşüne gittik. Oğlumun anlatımına göre; adli suçlarla bir arada oldukları gün gardiyanlar kendilerini çağırıp tek ayak üzerinde durmalarını söylemişler. Oğlum ve arkadaşları buna itiraz edince yaklaşık 40 gardiyan tarafından kameraların olmadığı alanda işkence edilmişlerdir. Oğlumun görüşüne gittiğim zaman darp izleri mevcuttu. Oğlum ve arkadaşları darp edildikten sonra hastaneye kaldırılmışlardır. Ancak hastanede kendilerine darp raporu verilmediğini söyledi. Tekrar cezaevine geri gönderilmişlerdir. Biz ailesi olarak bu haksız ve hukuksuz durumları kabul etmiyoruz. Oğlumun can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

01 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Reyhan Sarhan, şu beyanlarda bulundu: "*Arkadaşım olan Müslüm Karadağ, bildiğim kadarıyla örgüt üyeliğinden ceza aldı. Şuanda hükümlü olarak 7 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Geçen yıl*

Ağustos ayında Diyarbakır Cezaevinden Gaziantep L Tipi Kapalı cezaevine sürgün edildi. Antep'e gönderildiğinden beri idarenin ciddi fiziksel ve psikolojik baskısı var. Sürekli idarenin tutumundan ve onlara yaklaşımlarından şikâyet ediyor. Ancak çoğu zaman her şeyi bize anlatmıyor. Bugün beni telefon ile aradı. "Çok kötü şeyler yaşıyoruz, neden kimse bu cezaevi ile ilgili bir şey yapmıyor. Bir heyet bizi ziyarete geldi ancak basın ile paylaşılmadı. Neden durumumuz basın ile paylaşılmıyor" dedi. Arkadaşım kolay kolay sorunları anlatmaz. Durumun çok ciddi olduğunu düşünüyorum. Biran önce bir heyet cezaevine gidip durumu öğrenilmesi ve kamuoyuna yansıtılması gerekiyor. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

01 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cahide Süsim, şu beyanlarda bulundu: "*Kız kardeşim olan Halise Balkaş, şuanda Adana Tarsus T Tipi Kadın Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Keyfi olarak kız kardeşimi bulunduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinden sevk edildi. Sevk sırasında kendisine hem fiziki hem de hakaret ve darp edildiğini söyledi. Ayrıca gönderildiği Tarsus T Tipi Kapalı Kadın Cezaevinde de aynı muamele devam ettiğini beyan etti. Biz ailesi olarak hayatından endişe ediyoruz. Bu baskıların bitmesini istiyoruz. Kız kardeşimin durumunun şuanda ne olduğunu bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

02 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma İbicek, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Aslan İbicek, Konya Karaman Cezaevinden, kayseri Burgan Cezaevine sevk edildi. Oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde kendilerine; işkence, hakaret ve dayak atıldığını ve hücre cezası verildiğini söyledi. Gün geçtikçe bu işkencelerin çoğaldığını söyledi. Bu işkence ve hakaretlere daha fazla gücünün kalmadığını ve tüm bunlara ilişkin hukuki süreçlerin başlatılmasını" istedi. Ve bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum"*

13 Kasım 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Ağrı Kapalı Cezaevi'nden Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen 2 mahpusun *(Hamit Duman ve ismi açıklanmayan bir mahpus)* cezaevi infaz koruma memurları tarafından dövülerek darp edildiği ve ancak darp edildikten 3 gün sonra hastaneye götürüldükleri öğrenildi.

14 Kasım 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Cezaevi idaresinin kimlik dayatması ve hak ihlallerine karşı protesto etmek amacıyla açlık grevine başlayan kadın mahpusların, infaz koruma memurlarının müdahalesine maruz kaldığı iddia edildi. 7 Kasım akşamı saat 20.00-21.00 sıralarında yangın bahanesiyle C-4, C-6 ve B-6 koğuşlarına tazyikli suyla gerçekleştiği iddia edilen müdahalede sırasında 4 kadın mahpusun *(Sevda Cebe, Bahar Ulusoy, Vesile Koçak, ismi öğrenilmeyen bir kadın)* yaralandığı ve koğuşların kullanılmaz hale getirildiği ileri sürüldü. Mahpusların, maruz kaldıkları şiddet nedeniyle cezaevi idaresi ve gardiyanları hakkında Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı ve Adalet Bakanlığı'na suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi.

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Berrin Beyazadam, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim 12 yıl hapis cezasına hükmedilmiş. Eşim Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevindeyken 2016 yılında Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. 16.11.2017 tarihinde eşimi ziyarete gittiğimde eşim bana tek tip elbise dayatması var, bazı arkadaşlarımıza hücre cezası veriyorlar, her gün sayımda bizi hazır ola geçirip askeriye şeklinde tekmil vermemizi istiyorlar, cezaevindeki baskılardan dolayı idare*

tarafından hakkımızda dava açılmış. Cezaevi idaresi tarafından yapılan bu baskılardan dolayı biz ailesi olarak çok tedirginiz. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Recep Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Rıdvan ÇELİK yaklaşık 4 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevine yaklaşık olarak bir yıl önce sevk edildi. 16.11.2017 tarihinde annem ve dayım kendisi ile açık görüş yaptı. Görüşmede, kardeşim kendilerine ayakta esas duruş şeklinde sayım yaptırılmak istendiğini, keyfi aramalar yapıldığını belirtmiş. Ayrıca sayım nedeniyle kendisi ve arkadaşları hakkında soruşturmalar açıldığını ve disiplin cezaları verildiğini söylemiş. Cezaevinde ciddi boyutta baskıların olduğunu söylemiş. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nezir Kayık, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Bedirhan yaklaşık 2 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Kendisi şu an Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır.16.11.2017 tarihinde oğlumla cezaevinde açık görüş yaptık. Yaklaşık olarak 30-35 dakika görüş yapabildik. Görüşme sırasında bana cezaevinde çeşitli sıkıntıların olduğunu anlattı. Özellikle sabah ve akşam vakitleri koğuşlarda yapılan sayım sırasında sıkıntılar çıktığını söyledi. Kendisine ve diğer mahpuslara ayakta esas duruşta beklemelerini; ancak bunu kabul etmediklerinden dolayı haklarında tutanak tutulduğunu ve soruşturma açıldığını söyledi. Şimdiye kadar kendisi ve diğer mahpuslar hakkında çeşitli disiplin cezaları verildiğini ve bazı mahpus arkadaşlarına hücre cezası verildiğini söyledi. Yine bu sayım zorunluluğundan dolayı kendisi ve mahpus arkadaşları hakkında dava açıldığını söyledi."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Özkan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Nevzat ÖZKAN ve Murat ÖZKAN Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Dün Murat'ın eşi Tuba ÖZKAN ve Nevzat'ın abisi Mehmet ÖZKAN oğullarımla açık görüş yaptı. Görüşmede her gün sabah ve akşam vakitleri cezaevi görevlileri tarafından koğuşlara ani baskınlar düzenlendiğini belirtmişler. Her sabah ve akşam vakitleri koğuştakiler sayım sırasında ayağa kalkmadıkları için görevliler tarafından tutanak tutulmakta ve sonra mahpuslar hakkında soruşturma ve kovuşturma yürütülmektedir. 21.11.2017 tarihinde mahkemeye sevk edileceklerini belirtmişler. Ayrıca açık görüş süresi 1 saatten 40 dakikaya indirmişler; ancak 40 dakika bile sürmemektedir. 3 parça dışında kendilerine elbise verilmektedir. Kış ayı olduğu için alınan elbiseler kendilerine yetmiyor. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şükran Bayram, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Abdulmetin BAYRAM yaklaşık 3 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Şu an Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Dün (16.11.2017) eşim Abdulmetin BAYRAM ile cezaevinde açık görüş yaptık. Eşim bana "Üzerimizde baskı var, günde 2 defa tek sıra halinde yoklama yapıyorlar, kabul etmeyince baskı uyguluyorlar ve hakkımızda dava açmışlar. Görüşlerde sıkıntı yaşıyoruz. Durumumuz iyi değil" dedi. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Leylan Karaaslan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Yusuf KARAASLAN,15 yıllık hükümlüydü. Geçen yıl Diyarbakır D Tipi Kapalı Yüksek Güvenlikli Cezaevinden, Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Dün (16.11.2017) oğlum ile cezaevinde açık görüş yaptık. Oğlum bana "Üzerimizde baskı var, tek tip elbise uygulamaya çalışıyorlar, bizler karşı çıktığımızda

hakkımızda dava açıldı ve bizlere işkence yapıyorlar, vakitsiz saatlerde koğuşlara baskın yapılıyor. Hasta mahpusların tedavisi yapılmıyor, ilaçları verilmiyor ve psikolojik baskı yapılıyor." Dedi. Biz ailesi olarak tedirginiz. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Dağtaş, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Mehmet Öner yaklaşık 4 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevine yaklaşık olarak bir yıl önce sevk edildi. Dün kardeşim Mehmet ÖNER ile cezaevinde açık görüş yaptık. Görüşmeden önce Cezaevi girişlerinde özellikle arama konusunda sıkıntılar yaşadık. Kardeşim ile ancak 10-15 dk görüşebildik. Görüşmede moralinin yerinde olmadığını gözlemledim. Cezaevinde çeşitli hak ihlallerine maruz kaldığını, baskıların olduğunu, yemekler, su ve elbiseler konusunda problemlerin olduğunu belirtti. Mektup gibi haberleşme araçlarında kısıtlamalar getirildiğini belirtti. Ayrıca kendisi ve arkadaşlarına çeşitli disiplin cezaları verildiğini söyledi. Yaşananlardan dolayı cezaevi sorumlulardan şikâyetçiyim. Bu konuda derneğinizden hukuki destek bekliyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şehrazat Uyanık, şu beyanlarda bulundu: "*16.11.2017 tarihinde oğlum Mehmet Uyanık ile cezaevinde açık görüş yaptık. Görüşmede oğlum bana; "Günde 2 kez koğuşlarımıza baskın yapılıyor. Ayakta askeri sayım yapmak istiyorlar, bunu kabul etmediğimiz için de hakkımızda dava açılmış. Bize kitaplarımızı vermiyorlar. Dedi. Ben oğluma ayakkabı göndermiştim, ayakkabıyı vermemişler, bana geri verdiler. Oğlum için götürdüğüm çorapları ve iç çamaşırları kabul etmediler. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

23 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Baran Tuncay, şu beyanlarda bulundu: "*Amcam Engül Tuncay, 5 aydır Elazığ cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 2 aydır cezaevindeki sorunlardan yakınıyor. Bu hafta nenem ve dedemle birlikte amcamı ziyarete gittik. Amcam cezaevindeki sorunlardan dolayı İHD'ye gitmemi istedi. Cezaevinde 2 müdür olduğunu ve 2. müdürün onlara sorun çıkarttığını söyledi. Haftada bir olan telefon görüşmesini yasaklamışlar. Bundan dolayı yaşlı olan nenem ve dedemi güçlük içerisinde amcamı ziyarete götürüyorum. Kaloriferleri iyi yakmıyorlar, içerisi soğuk oluyor. Havalandırma izinlerini çok kısıtlı kullanabiliyorlar. Normal ihtiyaçları çok zor karşılanıyor ve onlara sürekli hakaret ve küfür ediliyor. Amcama götürmek istediğimiz içlik, mont gibi kalın giyeceklere izin vermiyorlar. Bütün bu sorunları 2. Müdür dediğimiz kişi yapıyor. Bunlar şahsi yapılmıyor. Geneli bu sorunları yaşıyor. Sizden amcam adına hukuki destek bekliyorum."*

28 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Songül Caruş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Rohat CARUŞ, yaklaşık olarak 1 yıl 10 ay hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Oğlum 16 yaşında olup hala çocuk denecek yaştadır. Oğluma yaklaşık 3 yıl ceza verildi. Diyarbakır D Tipi Cezaevinde cezasını infaz etmekteyken yaklaşık 10-15 gündür Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Sevk sırasında oğlum ve 5 arkadaşı askerler ve gardiyanlar tarafından hakaret, küfür ve fiziki olarak kaba dayak uygulandığı bize söyledi. Bu küfür ve işkence olayı hala devam etmektedir. Oğlum ve 5 arkadaşı şu anda Adli suçlardan cezaevinde bulunan kişilerle aynı koğuşta bulunmaktadır. Dün oğlumun açık görüşüne gittik. Oğlumun anlatımlarına göre; Adli suçlularla bir arada oldukları gün gardiyanlar kendilerini çağırıp tek ayaküstünde durmalarını söylemişler. Oğlum ve*

arkadaşları buna itiraz edince yaklaşık 40 gardiyan tarafından kameraların olmadığı alanda işkence edilmişlerdir. Oğlumun görüşüne gittiğimde darp izleri hala mevcuttu. Oğlum ve arkadaşı darp edildikten sonra revire kaldırmışlardır. Ancak hastane kendilerine darp raporu verilmediğini söyledi. Biz ailesi olarak bu haksız ve hukuksuz durumları kabul etmiyoruz. Oğlumun can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu durumun kamuoyuna da yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

06 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Davut Temel, şu beyanlarda bulundu: "*Yeğenim Cengiz Temel, daha önce İskenderun Cezaevinde iken 20 gün önce Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. 03.12.2017 tarihinde yeğenim Cengiz'le telefonla görüştüm. Yeğenim Cengiz Tarsus Cezaevine girişte çıplak aramaya tabi tutulduklarını, kabul etmediklerinde darp edildiklerini, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını, elbiselerinin yırtılarak çıplak arama yapıldığını anlattı. Cezaevine girdikten sonra kendisiyle birlikte 4 arkadaşının bir hafta boyunca hücreye konulduklarını, her sayımda ayakta sayım verilmesinin istendiğini ve kabul etmediklerinde zorla ayağa kaldırılarak darp edildiklerini ve sayımın böyle alındığını belirtti. Normal koğuşa alındıklarını, şuan 20 kişi kaldıklarını ve sayım konusunda aynı sıkıntıların yaşandığını, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını anlattı. Görüş sürelerinin normalde 1 saat iken 30 dakikaya indirildiğini belirtti. Yan koğuşta kalanların FETÖ ya da İŞİD örgütüne mensup olanların kaldıklarını ve sürekli ırkçı marşların çalınmakta olduğunu ve durumlarının iyi olmadığını anlattı. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzet Gökalp, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Cihan Gökalp, yaklaşık 1,5 yıldan beri Van Kapalı Cezaevinden Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevine nakledildi. Oğlum 12.12.2017 tarihinde beni telefonla arayarak "Elazığ 2 nolu Kapalı Cezaevine getirildik. Cezaevi girişinde çıplak arama dayattılar. Kabul etmeyince bizi darp ettiler. İşkenceye varacak şekilde ve bize hakaret ettiler. İçeri alındıktan sonra tek hücrelere konulduk. Kitap, gazete verilmiyor. TV yok. Zor durumdayız. Dedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

29 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Mezher Tantekin, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mustafa İmdat Tantekin, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. 6 yıldan beridir de Trabzon E Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. 27.12.2017 tarihinde oğlum ile yaptığımız açık görüşte bana söyledikleri şöyle; bütün sosyal haklarımız yasaklanmış, hiçbir etkinlik yapamadıklarını, havalandırma dahi yok, kırtasiye malzemelerimiz bizden alındı. Kitaplarımıza da el konuldu. Atölye çalışmasını da yasakladılar. Bizi tehdit ediyorlar. Sizi öldüreceğiz diyorlar. Bizi suç işlemeye zorluyorlar. İşid koğuşunu bizim bitişiğimize getirmişler ve onlarda bizi sürekli tehdit ediyorlar. Arkadaşlarımızdan hiçbir haber alamıyoruz. Durumumuz iyi değil. Her an başımıza bir şeyler gelebilir. Dedi. Oğlumun durumu iyi değil. Tedirginiz, oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Oğlumun başına herhangi bir şey gelirse cezaevi yönetiminden şikâyetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

-Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi

31 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Azat Başeğmez, şu beyanlarda bulundu: "*31.03.2017 tarihinde saat 13:30 civarında akrabamın mezarını ziyaret etmek amacıyla teyzem oğlu ile birlikte gittiğim Yeniköy Mezarlığında bir grup polis tarafından etrafımız sarıldı. Kimlik kontrolü sonrasında teyzem oğlunu başka bir araca beni*

de başka bir araca bindirip asker yoklaması kaçağı nedeniyle emniyete götürüleceğim söylendi. Bana bir evrak imzalattırılıp serbest bırakılacağım söylendi. İçerisinde bulunduğum araç seyir halindeyken fark ettim ki beni emniyete değil başka bir yere götürüyorlar. Beni Diyarbakır İlinin 10 km dışına götürdüler. Araç seyir halindeyken bana ***"şerefsiz, orospu çocuğu, piç"*** *diyerek,* ***"sen bize yardım etmezsen seni burada öldüreceğiz kimse bizden hesap soramaz, kimsenin ruhu bile duymaz, seni kandırıyorlar, gel bizimle çalış, sana iş imkanı vereceğiz, bütün borcunu kapatacağız "*** *şeklinde sözler sarf ettiler. Ben bu söylenenleri kabul etmeyeceğimi belirttiğimde kafama silah dayadılar;* ***"seni öldüreceğiz, kabul etmezsen sana çok kötü şeyler yapacağız"*** *şeklinde tehditlere maruz kaldım. Ben fark ettim ki o an tekliflerine olumlu cevap vermezsem, öldürmek dâhil başıma kötü şeyler gelecek, ellerinden kurtulmak için " bana bir hafta süre verin, düşüneyim size haber veririm" dedim. Bunu söyledikten sonra, bana "kardeşim yanlış anlama, sana zarar vermeyeceğiz" dediler. Beni şehir merkezine getirdiler, arabadan inmeden önce bana para verdiler, ancak ben paralarını geri verdim. Arabadan indikten hemen sonra çok korktuğumdan telefon hattımı kırıp attım. Çok endişeliyim, bana karşı bu fiilleri gerçekleştiren kamu görevlilerinden şikâyetçiyim."*

02 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ilinde** İ.B. ve A.B. isimli kuzenler, Yeniköy Mezarlığı'nda bulunan bir yakınlarının mezarını ziyaret ettikleri sırada polis tarafından durdurularak GBT kontrolünden geçirildi. Yapılan kontrolden sonra İ.B. isimli kişi, kesinleşen cezası nedeniyle tutuklanarak cezaevine gönderildi. A.B. isimli 21 yaşındaki gencin ise, asker kaçağı olduğu gerekçesiyle emniyete götürüleceği söylendi. Ancak emniyete götürülmediğini ve ilk önce Newroz Parkı'nın arka taraflarında bir süre bekletildikten sonra farklı bir araçla Diyarbakır'ın dışına götürüldüğünü söyleyen A.B., burada kendisine ajanlık dayatmasında bulunulduğunu ileri sürdü. A.B., isimli genç konu hakkında şunları belirtti: *"Diyarbakır dışına götürdüklerinde bana önce 'Çalışıyor musun?' diye sordular. Ben de belediyede çalışıyordum ancak kayyumun atanması ile işten çıkarıldım dedim. Öyle deyince 'Bize yardımcı ol, birlikte çalışalım. Kimseye zarar gelmesini istemiyoruz. Bundan dolayı seni aldık. Sana zarar vermeyeceğiz. Kabul etsen de etmesen de bizim kardeşimizsin' dediler. Ajanlık teklif edildiğini ve bunu kabul etmeyeceğimi söyleyince silahı kafama dayadılar. Küfür ettiler 'Teklifimizi kabul etmezsen seni burada öldüreceğiz. Kabul et seni tekrar belediyeye işe koyarız. Bankalara olan borçlarını kapatırız' dediler. Ellerinden kurtulmak için tamam dedim. Kendimi ancak öyle kurtarabildim. Sonra bana 'Konuşmalarımız aramızda kalsın birine ya da basına anlatırsan kötü şeyler olur. Devlet senin ayağına gelmiş, ona göre davran. Pazartesi saat 12.00'de seni arayacağız' diyerek beni bırakırken, bir avuç dolu parayı zorla verdiler. Kabul etmeyince cebime zorla katarak 'Parayı almazsan olacaklardan sen sorumlusun' diye tehdit ettiler. Paranın ne kadar olduğunu bilmiyorum zaten onlardan biraz uzaklaştıktan sonra attım. Bunu onlarda gördü."*

07 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Ağrı ili ile Van ili kırsal bölgeleri arasında kalan Tendürek bölgesinde yürütülen askeri operasyon devam ettiği sıralarda, bölgede bulunan ve "güvenlik" gerekçesiyle yasaklanan yaylalara çıkmaya hazırlanan yurttaşların karakola çağrılarak tehdit edildiği iddia edildi. Kandil yaylasına çıkan Yürükatlı köyü sakinlerinden Nazım Peker (50), 24 Mayıs 2017 tarihinde Botaş Jandarma Karakolu'na çağrılarak tehdit edildiğini iddia ederek konu hakkında şunları belirtti: *"Komutan ağza alınmayacak küfürler ederek bana hakaret etti. Beni tehdit ederek 'Kökünüzü kazıyacağım, hele bir yaylaya çıkın görürsünüz' dedi. Yasaklı da olsa yaylaya çıkmak zorundayız. Hayvanlarımız sarılık çıkardı, telef oldu. Yaylaya gitmezsek sonumuz çok kötü olacak.*

Yetkililere sesleniyorum, bu yasaklar kaldırılsın, ölümden ötesi yok öldürürse öldürsün. Komutan hakkında da şikâyetçi olacağım."

28 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Salih Aslan, şu beyanlarda bulundu: "*Bundan 5-6 ay önce birisi emniyetten aradığını benim pasaportumda bir sorun olduğunu ve emniyette gitmemi istedi. Bende emniyette gittim. Yakınımla beraberdim. Yakınımı emniyet bahçesinin dışına çıkarttılar. Beni şoförle beraber 3 kişi bir araca bindirip, Ergani yoluna doğru götürdüler. Yolda bana para teklif ettiler ve bundan sonra onlar için çalışmamı istediler. Bana fotoğraf gösterdiler, onu tanımadığımı söyledim. Sonra beni bıraktılar ve tekrar arayacaklarını söylediler. Sürekli beni takip ediyorlar. Bundan 10 gün önce beni yine arayıp küfrettiler. Onlara cevap vermiyorum. Küfrü mesaj yoluyla gönderiyorlar. Ankara'dan görevlendirildiklerini söylüyorlar. Ailemi, eşimi, çocuğumu arıyorlar, tehdit, küfür ediyorlar. Telefon hattımı değiştirdim, yine beni buldular. Ben hayatımdan ve ailemin hayatından endişeliyim. Ne yapacağımı bilemiyorum. Bu konuda sizden destek talep ediyorum."*

11 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ferat Başkan, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 06.10.2017 tarihinde "ehliyet başvurusu" yapmak için Mardin/Kızıltepe'ye gittim. Başvurumu yaptıktan sonra aynı gün içinde geri dönmek için şehir içi arabalarına binip Mardin'e gitmek isterken "Mardin-İstasyon "şube Müdürlüğü" yol kontrol noktasında dolmuşumuz polislerce durduruldu. Tüm yolcular "üst araması ve kimlik kontrolü" yapılmak üzere indirildi. Üst araması ve kimlik kontrolü yapılanlar araca bindirildi ve bir tek beni alıkoydular. Sayıları tahminim 6-7 kişi olan polisler bana "ajanlık" teklifinde bulundular. Tanımadığım birkaç kişinin adını söyleyip, üzerine ifade vermemi istediler. Ben ajanlığı ret edip, söyledikleri isimleri tanımadığımı söyleyince de; tehdit etmeye başladılar. Seni öldürürüz… Daha sonrasında beni arama noktasının arka tarafına (beton bariyerlerin arkasına) götürdüler. Götürür götürmez de hırpalamaya ve hakaret etmeye başladılar. Ellerimi arkadan kelepçelediler. Yetmedi ayaklarımı kelepçelerdiler ve beni yere yatırıp dövmeye başladılar. Kimisi kafama ayağıyla basarken, diğerleri de vücudumun kimi yerlerine (kafa, bacak, karın bölgesi) tekmeye atmaya başladılar. Bu tekmelerden biri öyle şiddetliydi ve başıma-göz bölgesine isabet ettiği için bayılmışım. Baygın iken neler olduğunu anımsayamıyorum. Fakat kendime geldiğim de her yerim ağrıyordu. Ayıldığımı gördüklerin de yine "ajanlık" teklif ettiler. Ben kabul etmeyince işkence faslını sürdürdüler. Beni akşamüstü 5 gibi gözaltına almışlardı. İşkence ve kaba dayak faslı bittikten sonra da beni sağlık kontrolü için hastaneye götürdüler. Ayaküstü muayene edildim. Polisler doktora zorla kendilerine göre bir rapor hazırlattılar. Raporda vücudumda meydana gelen ezilme, şişme morarma v.b'nin "çukura düşme" sonucu geliştiği yazdırılmak istendi. Ben itiraz ettim, direttim durumun aslı gibi yazılması için işlemlerim bittikten sonra emniyette götürüldüm. Gözaltı işlemi için jandarmaya teslim edildim. Polisler benden şikâyetçi olmuşlar. Güya onlara hakaret etmiş, tehditler savurmuş ve mukavemet etmişim. Jandarma da ifadem alındı. Durumu izah edip polislerden şikâyetçi oldum. Fakat bu durum tutanağa işlenmedi. Beni olay yerine götürdüler. Kamera kayıtlarına baktılar ve geri jandarma karakoluna götürdüler. Bana gözaltı yapan ve darp eden polislerden şikâyetçi oldum. İfadem bittikten sonra salıverildim. Çıkışta daha önce darp etmiş olan polisler yine önümü kestiler ve şikâyetimi geri almazsam, aynı olayı yaşatacaklarını, beni öldüreceklerini söylediler. Bende bunun üzerine karakola geri dönüp "ifademi değiştirip" şikâyetçi olmadığımı söylemek zorunda kaldım. Bunu da tehdit edildiğim için yaptığımı ifade ettim."*

24 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahim Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Dicle Üniversitesi ED-Tarih bölümünde okuyorum. 21.10.2017 tarihinde saat 17.00-17.30 civarında Ofis Semtinde pazarda alış-veriş yaptığım sırada 2 polis kolumdan tutarak sokağın sonuna doğru götürdüler. Ve bana Ayatullah isminde bir arkadaşın ismini sordular. Bana eskilerden kalan biri ve örgütleme yapan kişidir dediler. Sen burs alıyormusun diye sordular. Ne kadar aldığımı sordular bende 400 TL aldığımı söyledim. Eğer bitirirsen okulu KPSS'ye gireceksin ve 95 gibi puan alman gerekecek dediler. Biz istersek mülakattan geçersin, istemezsen geçemezsin dediler. Sana yardımcı oluruz dediler. Senle ayrı görüşelim deyip numaramı istediler. Onlara cevap vermedim. Bana mesaj attılar müsait olursan görüşelim dediler. Görüşmedim. Bu konuyu sizin bilginize sunmak istedim."*

06 Kasım 2017 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberde yer alan bilgilere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesinde isimlerinin güvenlik gerekçesi ile açıklanmasını istemeyen K.D., S.M. ve L.A. adlı gençler ile N.O. adlı çocuk, kendilerini istihbarat biriminde çalışan polisler olarak tanıtan kişiler tarafından muhbirliğe zorlandıklarını söyledi. Para ve haklarında açılan davaların düşürülmesi karşılığında bu teklifin kendilerine yapıldığını ileri süren gençler, uzun bir süre telefon üzerinden taciz edildiklerini aktardı. ***K.D. adlı genç, şunları anlattı:*** *"Kent girişindeki arama noktasında "Hakkında yakalama kararı var" denilerek araçtan indirildim. Çevik kuvvet ekipleri beni araçtan indirip, noktanın arkasına götürdü. Daha sonra oraya istihbarata bağlı olduğunu düşündüğüm sivil giyimli polisler geldi. Hakkımdaki yakalama kararının belgesini görmek istediğimde polisler belgenin yolda olduğunu ve belge gelinceye kadar sohbet edeceklerini söyledi. Savcılık bahanesiyle tüm iletişim bilgilerim alınıp bırakıldım. Beni arayıp, görüşmek istediklerini belirttiler. Telefon üzeri bir otoparkı tarif ettiler. Otopark içindeki park halindeki Hilux marka bir araca binmemi istediler. Bindikten sonra farklı bir araç ile gelip onlar da o araca bindiler. Aracın camları siyah bantlarla kapalıydı. Sivil giyimli ve istihbarata çalıştıklarını söyleyen kişiler, beni Kaçakçılık Şube Müdürlüğü'ne götürdü. Para karşılığında muhbirlik teklifinde bulundular. Devam eden dosyalarımın düşürüleceği sözü verildi. Ben kabul etmedim. Ancak bu kez beni oluşturacakları sahte delillerle gözaltına alacakları tehdidinde bulundular. Sosyal medya üzerinden fotoğrafımı paylaşacaklarına dair şantaj yaptılar. Ancak ben yine kabul etmedim. Sonra farklı bir sivil araç ile beni aynı otoparkın içerisine bıraktılar."* ***S.M. adlı genç, şunları anlattı:*** *"Sivil giyimli ve istihbarata çalıştıklarını söyleyen polisler ile bir kere Cizre Devlet Hastanesi'nde görüştük. Evimin olduğu mahalledeki bazı kişileri takip etmemi istediler. Bana bazı patlayıcı madde ve silah temin edeceklerini, bunlarla mahalledeki bazı kişileri eylem için ikna etmemi istediler. 'Sen malzemeler ile onları eylem yerine getir' gerisini biz hal ederiz dediler. Ancak kabul etmedim." L.A. adlı genç, şunları anlattı: "Polis, kendisine PKK milisi diye tanıttığı bazı kişiler ile diyalog kurmamı istedi. 'Onlar sana kente silah getir deseler dahi hemen kabul et' dediler. Biz o gün arama noktalarından sorunsuz geçmeni sağlarız. Onların güvenini kazan. Ama sürekli bilgi akışı da sağla. Gerekirse eylemlere dahi katıl; ama bizim bilgimiz olsun."* ***N.O. adlı çocuk, şunları anlattı:*** *"Polisler tarafından uyuşturucu kullanırken yakalandım ve muhbirlik karşılığında serbest bırakıldım. Ben kabul ettim. Bir müddet iletişimde oldum. Para karşılığı bazı bilgiler verdim. Ancak ailem durumu öğrenince savcı ve emniyet yetkilileri ile görüştü. Beni sürekli arayan polislerin numaraları da birden kapandı. Artık rahatsız etmiyorlar."*

04 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Kaniye Şeker, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 04.12.2017 tarihinde Van Yüksek Güvenlikli cezaevinde hükümlü olan eşimi ziyaret çıkışında cezaevinin önünde polisler tarafından 'ihbar var' denilerek TEM*

şubeye götürüldüm. Kadın polisler tarafından ince arama yaptıktan sonra, polislerce ifadem alındı. İfade esnasında 'bize yardımcı ol bizde sana yardımcı olalım' dediler. Benden bilgi vermemi istediler. Bende hiç bir şey bilmediğimi kimsenin yardımına ihtiyacım olmadığını söyledim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

07 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Suniye Sümer, şu beyanlarda bulundu: "*29 Ekim 2017 tarihinde evime yapılan baskın sonucunda gözaltına alındım. 3 gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldım. 06.12.2017 tarihinde saat 14.30 civarında kaldığım mahallede iki şahıs önüme geçip 'senle görüşmek istiyoruz' dediler. İki defa tekrarladılar. Bende yoluma devam ettim. Yüksek bir sesle 'Senle görüşürüz' dediler. Bende hiç arkama bakmadan yoluma devam ettim. İki kişiydiler ve fiziki olarak tarif etmek gerekirse; yanıma yaklaşıp konuşan şahıs, uzun boylu, yapılı ve 33 yaşlarında, diğeri ise 45 yaşlarında, orta boylarda, top sakallıydı. Yaşadığım bu süreç ile ilgili kaygılarım ve korkularım vardır. Bu durumun tesadüf olmadığını belirtmek isterim. Bu nedenlerden dolayı sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

14 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 5 Kasım 2017 tarihinde evi basılarak gözaltına alınan Yusuf Nakçi, "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldü. TEM Şube'de gözaltındayken polisler tarafından kendisine ajanlık dayatıldığı öne sürülen Nakçi'nin, bunu kabul etmediği için şiddet ve tehditlere maruz kaldığı belirtildi. Çıkarıldığı mahkemece tutuklandıktan sonra istihbarat polislerinin bu kez Nakçi'nin bulunduğu cezaevine giderek kendisini, ailesinin güvenliği ile tehdit ettiği ileri sürüldü. Tutuklandığı günden itibaren cezaevi idaresince sık sık avukat görüşü, revir ve başka gerekçeler ile çağrılan Nakçi'nin, görüşme yerine gittiğinde aynı polislerin ajanlık dayatmasıyla yeniden karşılaştığı belirtildi. Polislerin cezaevine gelmelerinin sıklaşması üzerine, gardiyanlar tarafından çağrıldığında gitmeyen Nakçi, cezaevi idaresinin hazırladığı "Yolculuk yapabilir" raporu ile 22 Kasım'da Elazığ Cezaevi'ne sevk edildi.

18 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Süleyman Coşkun, şu beyanlarda bulundu: "*Bize ait olan Sur İlçesi Melik Ahmet cad. Sarı Saltuk baba ziyareti karşısı Coşkunlar Ticaret'te çalışıyorum. Polisler ranger denilen arabayla beni alıp Tem Şubeye götürdüler. Bu gözaltı birkaç kez oluyor. Her seferinde beni gözaltına alıp tekrar bırakıyorlardı. Niçin gözaltına alındığımı sordum; bana "PKK ile işbirliği içindesin" dediler. Benim onlarla hiçbir bağlantı yok dedim. Telefon numaramı aldılar. Daha öncede numaram onlardı vardı. Sonra telefon kullanmamaya başladım. Beni ailemle ve ölümle tehdit ediyorlar. Bana tekrar ulaşacaklarını söylediler. Yani açıkçası ajanlık dayatılıyor. Bunu kabul etmeyince de ölümle tehdit ettiler. Bu konuda endişeliyim. Ailem ve ben zarar görebilirim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

20 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdürrahim Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Dicle Üniversitesi Edebiyat Tarih bölümü öğrencisiyim. Aynı zamanda gazete dağıtımcısıyım. 19.12.2017 tarihinde saat 11.30 de gazete dağıtımı yaparken Çamlıca Semti Adliye sokağında siyah renkli Ranger Marka araç tarafından durduruldum. Kimlik sorgusu yapıldıktan sonra gözaltı kararı olduğunu söylediler. Gözaltı sebebini sorduğumda da 'emniyette öğrenirsin' dediler. Polis okuluna götürdüler. Emniyete götürüldükten 30 dakika sonra yukarıya çıkardılar. İsimlerini Mahmut ve Bora olarak söyleyen iki polis tarafından sorgulandım. Bana kendileriyle birlikte hareket etmemi ve bilgimiz dâhilinde şimdiki işimi yapabileceğimi ve bunun karşılığında da 600 TL vereceklerini*

söyleyip okulun bitiminde memur olarak atama ile ilgili yardımcı olacaklarını söylediler. 'Eğer 2 iki gün içinde teklifimizi kabul etmezsen kendini D Tipi Kapalı Cezaevinde bulursun' diyerek tehdit ettiler. Benim şu an can güvenliğim olmayıp hayati tehlike içindeyim. Çok endişeliyim, bana karşı bu fiilleri gerçekleştiren kamu görevlilerinden şikâyetçiyim."

21 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Görpınar, şu beyanlarda bulundu: "*11 Aralık gecesi saat 20.00 sıralarında koşu yolundaki evime baskın yapıldı. Emniyet güçleri tarafından yapılan baskında hiçbir sebep gösterilmeden kötü muamele, darp ve ajanlık dayatmasında bulundular. Ben Kürtçe dil eğitmeni olduğumdan bu baskıları gördüm. Bana nerde çalıştığımı sordular bende kafede dedim. 2 kişinin resmini gösterdiler, bunları tanıyıp tanımadığımı sordular, hayır dedim. Bana 'sana yazık burada harap olma gel, sana iş verelim, hayatını kurtar, keyfine bak' dediler. Gerek olmadığını söyledim. Beni evden çıkartıp kapıdaki sivil ranger araca bindirildim. Beni 2 karakolda gezdirip, sonra Silvan yoluna doğru giderken biri çenemin altına silahı dayadı ve 'şimdi seni öldürüp yolun kenarına atarız ve kim vurduya gidersin' diye tehdit ettiler. Diğer bir poliste 'seni öldürüp örgüt üyesidir deyip manşet yaparız' dediler. Öylece yolda gezdirip sabaha kadar darp ve tehdit ettiler. 'Bunlardan kimsenin haberi olursa seni öldürürüz' dediler. Bende oradan evime güçlükle gittim. Çok mağdurum. Halen psikolojik olarak kötü durumdayım. Hayatımdan endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

-Tehdit Edilenler

13 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Metin Gün, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yaklaşık 1,5 yıldır avukatlık yapmaktayım. Ayrıca Amed Tuhad-der yönetiminde yer almaktayım. Dernek faaliyetleri çerçevesinde zaman zaman hapishaneleri ziyaret edip, tutsakların sorunlarını tespit ederiz. Tespit aşamasından sonra, kendisine ve ailesine hukuksal destek sunmakta, gerekirse sorunlarını basınla paylaşmaktayız. Bu kapsamda yaptığım ziyaretlerde fiziki olarak kim olduğunu bilmediğimi kişilerce takip edilmekteyim. 2015 yılının Aralık ayında Elazığ hapishanesine yaptığım ziyaret sonrası bir şahıs tarafından yemek yediğim lokantaya oradan otogara kadar takip edildiğimi fark ettim. Yine 2016 yılının Kasım ayında /7-14 Kasım) İstanbul Bakırköy cezaevine ziyarette gittiğim gün beni takip eden bir şahısla adliyede karşılaştım. Aynı şahsı gün içinde emniyet müdürlüğünde (Vatan Emniyet) ve akşam cezaevi çıkışında da gördüm. 02.12.2015 tarihinde Trabzon hapishanesinde yaptığım ziyaret sonrası otogardaki bilet firmasındaki şahıs dün iki polisin gelip benim Trabzon'a gelip gelmediğimi sorduğunu söyledi. Yine işkence ile ifadesi alınan Rozerin Kalkan adlı müvekkilime işkence uygulayan polisler hakkında suç duyurusunda bulunan üzerime polisler müvekkilin ailesini çağırıp onlar üzerinden beni tehdit etmişlerdir. " O avukatta da sıra gelecek" benzeri sözler sarf etmişlerdir. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda mesleki faaliyetlerim kapsamında yürüttüğüm çalışmalardan dolayı can güvenliğimden endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek talep ediyorum."*

28 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Gayene Üstün, şu beyanlarda bulundu: "*Edremit ilçesinde kalıyorum. Kapım çalınıp kaçıyorlar. Tehtidler alıyorum. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

03 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Recep Oruç, şu beyanlarda bulundu: "*2010 tarihinde Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikasına üyeyim. Üyelik tarihinden bugüne herhangi bir idari soruşturmam olmamıştır. Beş aydır Sendikanın Eşbaşkanı olarak görev yapıyorum. Üyelik sürecinde ve yönetim döneminde*

toplumsal sorunlarla; adaletin olmadığını düşündüğüm durumlarda, ses çıkarmaya çalıştım. İlk KHK sonucu ihraçlardan sonra iş yerinde yaptığımız uğurlamadan sonra hakkımda hem idari hemde adli soruşturma açıldı. Sur olaylarında "siyaha karşı beyaz, ölüme karşı yaşam" şiarıyla yaptığımız yürüyüşte de hakkımda adli soruşturma açıldı. Son yaşadığım iki gözaltı sürecinde de bazı fiziksel ve ruhsal sıkıntılarla karşılaştım. Açlık grevinde olan iki eğitim emekçisi için "basın açıklaması yapmak (17.05.2017) istedik. Bu yasal olan durumu OHAL'i gerekçe göstererek yaptırmadılar ve gözaltına aldılar. Olayı yaşadığımız yerden emniyette kadar bize zorbalık yaptılar. Bunu yapan kimlik bilgilerini talep ettiğimde silahını gösterip, kimliğim bu diye tehdit edip, hakaret etti. İkinci gözaltında da (11.08.2017) bu duruma benzer şeyler yaşadım. 24 saat gözaltında kaldım. Herhangi bir tedavi ihtiyacı hissetmesem de kendimi güvende hissetmiyorum. Toplumsal muhalefet duygularımı bastırmamak için kendimle mücadele ediyorum. Bu durumu bilginize sunmak istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı kırsalında 6 Temmuz'da yapılan bombardıman sonucu yaşamını yitiren HPG militanları Ömer Özrek, Mehmet Birgül, Ferit Polat ve Aykut Özmen'e ait cenazelerin, ***5 Ağustos 2017 tarihi*** itibariyle halen çatışma bölgesinde bekletildiği ve ailelerine verilmediği öğrenildi. Kars Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Kağızman Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuran yaşamını yitiren militanların aileler, Valilik izin alınması gerektiği belirtilerek geri çevrildi. Ancak, Valiliğin aileler görüşmediği öğrenilirken, vali ile görüşemeyen ailelerin çatışma bölgesine giderek askeri yetkililerle görüştüğü öğrenildi. Askeri yetkililerin de ailelere, Valilikten izin alınmadan cenazelerin alınamayacağını söylediği öğrenildi. Yaşamını yitiren HPG militanı Ömer Özrek'in babası Abdulkerim Özrek, askeri yetkililerle yaptıkları görüşmede, bölük komutanı tarafından hakaret ve tehditlere maruz kaldıklarını belirterek şunları anlattı: *"Biz Diyadin'den 9 kişi bir minibüs ve bir taksiyle Kağızman'a gittik. Savcının yanına gidip durumu anlattık ve savcı bizi Çemçê'ye gönderdi. Çemçê'ye gittiğimizde askerler panzerlerle etrafımızı sardı. Çocuklarımızın cenazelerini almak istediğimizi söyledik. Bölük Komutanı yanımıza gelerek bize hakaretler yağdırdı. Ve bize 'ya geri dönüp gidersiniz ya da çocuklarınızın akıbetine uğrarsınız' dedi. Bir aydır çocuklarımızın cenazeleri güneşin altında tutuluyor. Bu nasıl insanlıktır, bu nasıl vicdandır. Cenazeler Geliyê Haçê'dedir, çocuklarımızı öldürdünüz bari cenazelerini verin. Bırakınlar biz kendi imkânlarımızla çocuklarımızı alalım. Kimse sesimizi duymuyor. Bizim cenazelerimizi versinler, çocuğumun bedeninden bir parça dahi kalmışsa versinler. Cenazelere yapılan bu işkenceye son verin."*

25 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sevim Yıldırım, şu beyanlarda bulundu: "*Diyarbakır İli Lice İlçesi Ortaç Köyünde ikamet etmekteyim. Eşim Mehmet Yıldırım hakkımda yakalaması olduğundan evimiz sürekli baskına uğruyordu. Eşimle de 2 yıldan beri görüşemiyor, nerde olduğunu dahi bilmiyorum. Hatta yurt dışına gittiğini söyleyenler dahi var. 20.08.2017 tarihinde saat 15:12 de 05511337159 numaralı telefondan ve kendisini emniyet görevlisi olarak tanıtan şahıs beni aradı. Arayan şahıs telefonda **"Diyarbakır'da seni aradık ancak ulaşamadık. Eşin için arıyoruz ancak köye gelemiyoruz. Sen Diyarbakır'a gel. Maddi ve manevi her konuda sana yardımcı oluruz. Gelmezsen başına her türlü kötü şeyler gelebilir. Çocuğuna araba çarpabilir vs. bize yardımcı olursan bunları yaşamazsın. Telefonda detaylı konuşulmuyor, gel buraya daha detaylı konuşuruz. Aradığımızı kimse bilmesin. İstersen seni zorla getiririz."** *Diye konuşarak beni tehdit etti. Benim şu an can güvenliğim olmayıp hayati tehlike içindeyim. Çok endişeliyim, bana karşı bu fiilleri gerçekleştiren kamu görevlilerinden şikâyetçiyim."*

09 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mizgin Akyüz, şu beyanlarda bulundu: "*Biz Sur Hasırlı Mahallesinde oturmaktaydık. 19.08.2016 tarihinde saat 16.00 sularında evimize özel harekat polisleri tarafından baskın düzenlendi. Evi boşaltın "yıkacağız" dediler. Bize ve komşularımıza küfürlü hakaretlerde bulundular. Biz evi terk etmek zorunda kaldık. 20 Ağustos'tan sonra babam ortalıktan kayboldu. Halen haber almış değiliz. Bu olaydan sonra ben ve annemin telefonlarına özel numaralardan çağrılar gelmeye başladı. Telefon numaralarımızı değiştirdik. Annem 2 ben 3 kez değiştirdim. Halen hem annemi hem de beni özel numaradan aramaya devam ediyorlar. Son bir ayda aramalar olmadı. Ancak bu durum bizi ciddi anlamda rahatsız ediyor. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

***03 Ekim 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;* Van'ın Erciş ilçesi** Yeşilova (Sulû) Mahallesi'nde 28 Eylül 2017 tarihinde polisler tarafından bir araca açılan ateş sonucu yaşamını yitiren Önder Polat'ın, cenazesini almak için hastaneye giden ailesinin polisler tarafından tehdit edildiği iddia edildi. Oğlunu yaklaşık bir yıldır görmediğini ifade eden anne Pakize Polat, konu hakkında şunları anlattı: *"Oğlumu mahallede tuttular ve öldürdüler. Allah kabul etmesin. Sonrasında bizi aradılar 'cenazesini alın' dediler. Biz de gittik cenazemizi aldık. Morgun önündeki polisler, 'Cenaze töreni yaparsanız. Taziye çadırı kurarsanız, cenazeyi yakarız size vermeyiz" dedi. Çatışmaya girdiğini söylüyorlar. Ama orada hiçbir çatışma yaşanmadı. Eğer çatışma olsaydı oradaki evlere kurşun isabet ederdi. Eğer çatışma olsaydı, bir polis ya da asker yaşamını yitirirdi. Nerede çatışmaya girmişler? Biz orada inceleme yapacağız. Takipçisi olacağız. Ben bütün mahalleyi gezip herkese yaşananları soracağım. Çünkü olayın yaşandığı yerde çatışmaya dair bir şey yok. Yanındaki de şoförddü. 4 çocuk babasıydı. Çatışmada şoför neden ölsün? Şoförü neden öldürsünler? Eğer bir ölü dini vecibeleri ile defnedilmezse dünyanın en büyük ayıbı budur. Akşam geldik, burada bir sürü asker vardı. Evin etrafını sarmıştı. Biz burada yıkadık, işlemlerimizi bitirdik. Askere 'hiçbir şekilde slogan veya yürüyüş olmayacak' dedim. Askerler bizimle mezarlığın içine kadar geldi. Biz cenazemizi defnettikten sonra geri döndük."*

09.10.2017 tarihinde şubemize başvuruda bulunan Mehmet Demir, şu beyanlarda bulundu: "*2015'ten bu yana polislerin üzerimde bir takip ve baskısını hissettim. Özellikle haber yaptığım sırada habere gittiğimizde, bana yönelik spesifik fotoğrafımın çekildiğini, çekim yapıldığını bir çok kez yaşadım. Şehir dışına çıkıp haber yapmak istediğimizde buna izin verilmedi. Gözaltına aldıkları halde, gözaltında olmadığımızı söyleyip, bizi 5-6 saat bekletip geri gönderiyorlardı. Gözaltı yerleri bulunduğumuz ilin emniyet müdürlüğü yada polis noktasıydı. Hiçbir şekilde haberle ilgili çekim yapmıyorduk. Annemin oturduğu sur ilçesinin yasaklı olmayan terk edilmiş evde bir takım mühimmatlar bulunuyor. Arama sırasında bana ait kullanılmayan (2012 yılına ait) bir sim kart bulunuyor. Ona istinaden hakkımda terör örgütü üyeliği ve patlayıcı madde bulundurma suçundan dava açıldı, (Diyarbakır 4.Ağır Ceza Mahkemesi). Nitekim bu ev 2010 yılından bu yana boş idi. Bu sim kart ve mühimmatlarda 15.08.2015 tarihinde bulunmuştu. Bu durum beni oldukça rahatsız etmiştir. Basınla ilgili özgür haber yapamadığımız gibi, sürekli baskı ve gözlemlenmekle kendimi güvende hissetmiyorum. Ayrıca tutuklanma riskimin yanı sıra, öldürülme riskimde bulunmaktadır. Bu konuda İHD'den gereken desteği istiyorum, bilgilendirmek istedim."*

15 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Balca, şu beyanlarda bulundu: "*14.11.2017 tarihinde yaklaşık saat 17.00 civarında Diyarbakır Ofis semtinde Prestij Otel yanında hat dolmuşlarına binerken arkadan 3 sivil kişi tarafından indirildim. Kimsiniz diye sordum. Polis olduklarını ve bir kişi polis kimliğini gösterdi. Beni iş*

bankası sokağında bir bina girişine götürdüler. Üst araması yaptılar. İhbar aldık. Şüpheli şahıs diye kimliğimi alıp GBT'ye baktılar. Telefonumun ekranının fotoğrafını çektiler. Binanın önüne ford ranger denilen bir araba geldi. Beni onun içine koydular. Dışarıda telefonla görüşen kişi geldi. Fotoğrafını çekin dedi. Arabada fotoğrafımı çektiler. Ve kimliğimi verip bıraktılar. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

22 Kasım 2017 tarihinde Malatya'da Alevi yurttaşların yaşadığı Cemal Gürsel Mahallesi Gökalp Sokak ve Mercan sokakta bulunan 13 evin kapısına kimliği belirsiz kişi veya kişiler tarafından çarpı işareti konularak tehdit edildikleri öğrenildi.

-Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar

01 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. Müdahalede bulunan polis oturma eyleminde bulunan 7 kişiyi *(Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu, Umut Sertaç Ökdemir, Engin Karataş, Sibel Balaç, Nuriye Gülmen)* darp ederek gözaltına aldı.

05 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde TJA öncülüğünde 8 Mart etkinlikleri kapsamında yürüyüş düzenlemek isteyen kadınlara, polis tarafından biber gazı ve cop kullanılarak müdahalede bulunuldu. Müdahalede sırasında 21 kadın 23 kişi, darp edilerek gözaltına alındı.

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, KESK şubeler platformu bileşenleri, 692 sayılı KHK ile belediye çalışanlarının ihraç edilmesini protesto etmek için Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde basın açıklaması yapmak istedi. Polis tarafından açıklama yapmalarına izin verilmeyen emekçiler, oturma eylemi yaptı. Polis oturma eylemine geçen emekçilere sert bir şekilde coplarla müdahalede bulundu. Polisin müdahalesi sonucu 30 kişi, darp edilerek gözaltına alındı.

24 Kasım 2017 tarihinde Adıyaman'da, tütün yasağını protesto etmek amacıyla basın açıklaması yapmak isteyen tütün üreticileri ve satıcılarına, polis tarafından tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu ve müdahale sırasında 101 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Yine müdahale sırasında yaralan 5 kişinin yaralandığı ve tedavi edilmek üzere Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürüldüğü öğrenildi.

-Okulda Şiddet

3 Ocak 2017 tarihinde Batman ilinde bulunan TOKİ Dumlupınar Ortaokulu'nda öğrenim gören 2 erkek öğrencinin, okul tuvaletinde aynı okulda görev yapan İngilizce öğretmeni tarafından darp edildiği ortaya çıktı. Konu ile ilgili Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada şunlar belirtildi: *"Ulusal ve yerel medyada yer alan 'Öğrenciye Darp' haberiyle ilgili olarak; ilimiz merkezindeki TOKİ Dumlupınar Ortaokulu'nda 03.01.2017 tarihinde saat 12.30 sularında iki erkek öğrenci okul idaresine başvurarak, İngilizce öğretmenleri tarafından erkekler tuvaletine götürülüp dövüldüklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerden birinin vücudunda kızarıklık ve morarmayı tespit eden okul idaresi, öğrencilerin velilerini çağırarak ivedilikle sağlık kuruluşuna yönlendirmiş ve olayı tutanak altına almıştır. Valiliğimizce konuyla ilgili inceleme ve soruşturma başlatılmıştır."* Dövülen öğrencilerden M.E.D.'nin babası Diyadin D., konu ile ilgili şunları belirtti: *"Olay gününden beridir oğlum okula gitmek istemiyor. Uyurken sayıklıyor. Psikolojik tedavi görmesini sağlayacağım."*

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

GÖZALTINA ALINANLAR – TUTUKLANANLAR - EV BASKINLARI

01 Ocak 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında V.D. isimli yurttaş gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen V.D. "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

01 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Akçakale ilçesinde, KHK ile kapatılan Özgür Gündem Gazetesi'nin İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı, "ifadeniz var" denilerek polis tarafından gözaltına alındı. 03 Ocak 2017 tarihinde, SEGBİS ile İstanbul Nöbetçi Sorgu Hâkimliği'ne tarafından ifadesi alınan Sancılı, "örgüt üyesi olmak" ile "devletin birlik ve bütünlüğünü bozmak" iddialarıyla tutuklandı.

02 Ocak 2017 tarihinde Van ili Erçiş ilçesinde Belediye Meclis Üyesi Sarya Bilici, polis tarafından gözaltına alındı. 03 Ocak 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Bilici, "Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak", "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

03 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Çatak Belediye Eşbaşkanı Celalettin Bartu ile belediye meclis üyelerinin de bulunduğu 18 kişi gözaltına alındı. 05 Ocak 2017 tarihinde, 18 kişiden 5'i emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Çatak ilçe adliyesine sevk edildi. "Örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla Asliye Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen ve ifadeleri alınan 5 kişi *(Belediye Eşbaşkan Bartu, Belediye Başkan Yardımcısı Turgut Babur, Belediye Meclis Üyesi Atar Ertaş, DBP yöneticileri Nihat Babur ile Vehbi Batur)* aynı gerekçeyle tutuklandı.

03 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde HDP Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir, Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen HDP'li vekil Nursel Aydoğan'ın duruşmasından çıktıktan sonra adliye önünde sivil polisler tarafından gözaltına alındı. Savcılık tarafından ifadesi alınan Pir, daha sonra serbest bırakıldı.

03 Ocak 2017 tarihinde Siirt ilinde, 24 günlük gözaltı süresinin ardından adliyeye sevk edilen Hacı İsa Sezek (80), DBP İl Eşbaşkanı Agit Kaysi, Bahri Tez ve Osman Koçak isimli yurttaşlar, "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

03 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ilinde Mehmet Birlik isimli yurttaş, polis arama noktasında yapılan GBT sorgusunun ardından, polis tarafından gözaltına alındı.

03 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ilinde daha önce gözaltına alınan ve adli kontrol şartı ile serbest bırakılan HDP İlçe Eşbaşkanı Hüseyin Şen, Güçlükonak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan itiraz üzerine tekrar gözaltına alındı. Şen çıkarıldığı mahkemece "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

04 Ocak 2017 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, DBP İl Genel Meclis Üyesi Mehmet Seven gözaltına alındı. 05 Ocak 2017 tarihinde, emniyette

tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Seven "Örgüt üyesi" olma iddiasıyla tutuklandı.

04 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde gözaltında bulunan 39 yurttaş, 22 gün sonra emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. İfadeleri alınan 39 kişiden 13'ü "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. *Tutuklanan 13 kişinin isimleri şöyle: Ahmet Vural, Şefika Kandal, Ahmet Doğan, Akıl Gülbeden, İbrahim Aykaş, Ahmet İnal, Engin Çakar, Ahmet Ekinci, Abdurrahman Aydoğdu, Mustafa Altun, Adnan Etli, Fehime Turan ve Yusuf Gülbeden.*

04 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Ergani Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürü Serkan Yalçın Erdoğmuş, gözaltına alındı. Ev baskınının ardından Erdoğmuş'un belediyedeki makam odasında da arama yapıldı. Aramada Erdoğmuş'un odasında bulunan bilgisayara el konuldu.

04 Ocak 2017 tarihinde Adıyaman merkez ve Samsat ilçesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaş *(O.B., E.B., S.B., H.T., İ.H.D., A.R.Y.)* sosyal medya paylaşımları nedeniyle ve "Örgüt Propagandası" iddiasıyla gözaltına alındı. 06 Ocak 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 3'ü *(O.B., İ.H.D., A.R.Y)* sosyal medya paylaşımlarından kaynaklı "Örgüt Propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

05 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Ömerli ilçesinde, 8 gün önce gözaltına alınan Ömerli Belediyesi Eşbaşkanı Süleyman Tekin ve belediye çalışanları Hakkı E., Sercan G. ve Mehmet B., emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri Mardin Adliyesi'nde "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

Diyarbakır Valiliği tarafından yetkileri elinden alınan Kulp Belediye Eşbaşkanı Sadiye Sürer, hakkında Kulp Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen gözaltı kararı gerekçesiyle 26 Aralık 2016 tarihinde evine düzenlenen baskınla gözaltına alınmıştı. **06 Ocak 2017 tarihinde,** Kulp İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Süer Baran, "Örgüt üyesi olma" ve "Örgüt propagandası yapma" iddiaları ile tutuklandı.

06 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde gözaltında bulunan 65 yurttaş, 24 gün sonra emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. İfadeleri alınan 65 kişiden 30'u adli kontrol şartı ile serbest bırakılırken, aralarında belediye eşbaşkanlarının da bulunduğu 35 kişi ise "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. Tutuklanan kişilerin isimleri şöyle: *Viranşehir Belediye Eşbaşkanı Emrullah Cin, Bozova Belediye eşbaşkanları Zeynel Taş ve Fatma Doğan, Celal Babacan, Mahmut Yaşar, İbrahim Halil Dodanlı, Muzaffer Akcan, Halil Akbaş, Sedat Çelik, Servet Kaplan, Salih Korkmaz, Mazlum Gençdal, Mustafa Çiçek, Kemal Aktaş, Serhat Kaplan, Delil Yağuş, İbtahim Öztürk, Halime Ata, Salih Karadağ, Remziye Karadağ, Mahmut Arıkan, İsmail Kahraman, Deniz Kip, Mahmut Kip, Şeyhmus Çakırtaş, Hizni Kılıç, Mehmet Ali Aslan, Halil Yaman, Caner Can, Cihan Deliktaş, Şeyhmus Dik, Derviş Konur, Gülten Ceylan, Mehmet Ali Kıpçak, Bazo Yılmaz.*

06 Ocak 2017 tarihinde Elazığ ili Merkez ve ilçelerinde, Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla HDP Elazığ İl Eşbaşkanı Ayfer

Yılmaz, HDP Merkez İlçe Yöneticisi Nihat Akdemir'in de aralarından bulunduğu 18 kişi gözaltına alındı. ***24 Ocak 2017 tarihinde,*** Elazığ Çevik Kuvvet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 18 kişiden 14'ü "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı. 4 kişi ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP Elazığ İl Eşbaşkanı Ayfer Yılmaz, HDP Merkez İlçe Yöneticisi Nihat Akdemir, DBP eski İl Eşbaşkanı Turan Çelik, HDP İl Yöneticisi Osman Görgülüer, HDP Karakoçan/Sarıçan Belde Yöneticisi Yusuf Koç, Bilal Yergin, Fahrettin Bingöl, Gülbahar Arslan, Hasan Döner, M. Fatih Ormangören, Yaşar Mersin, Necmettin Ersöz, Tekin Karadoğan, Ayhan Doğan.*

06 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen baskınlarda, 4 yurttaş *(Sadrettin Aslan, Salih Aslan, Aygül Aslan, Menaf Aslan)* gözaltına alındı.

06 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nusrettin Savur, şu beyanlarda bulundu: "*Bugün yani (06.01.2017) sabah saat 05.00 civarında devlet güçleri tarafından oğlum Hasan Savur'un evine baskın düzenlendi. Kapıyı dahi açmamıza izin vermeden evinin kapısı kırılarak ve ayakkabılarla içeri girerek ve evini dağıtarak arama yapıldı. Oğlum Hasan Savur arama bittikten sonra darp edilerek ve hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltına alındı. Niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Nereye götürüldüğüne dair bize herhangi bir bilgi verilmedi. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Nereye götürüldüğü konusunda bize bilgi verilmesini istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

07 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesinde, DBP İlçe binasına polisler tarafında baskın düzenlendi. Baskında, ilçe yöneticisi Ahmet Güneş gözaltına alındı.

07 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Metin Demirağaç, şu beyanlarda bulundu: *"03.01.2017 tarihinde evime polis baskını yapıldı. Yakınım Abdulkadir Demirağaç, örgüt üyeliği iddiasıyla gözaltına alındı. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

09 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde görev yapan 15 öğretmen, iş bırakma eylemine katıldıkları ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek, "örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla gözaltına alındı.

09 Ocak 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, DBP İlçe Eşbaşkanı Senar Yeşilırmak ve parti yöneticisi Faris Koç gözaltına alındı. ***10 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişiden Yeşilırmak "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

10 Ocak 2017 tarihinde Van ili Saray ilçesinde jandarma özel harekat timleri tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 3 yurttaş *(Mehmet Çalışkan, Cengiz Çalışkan, Bahyettin Sacu)* gözaltına alınarak, İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldü.

10 Ocak 2017 tarihinde Malatya ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaş *(Engin Cengiz, Özdemir Aydın, Fatma Turan, Dilber Aydın)* gözaltına alındı**. *17 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4

kişiden Fatma Turan adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 3 kişi ise "Örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandı.

10 Ocak 2017 tarihinde Antep ilinde, İl Emniyet Müdürlüğü'ne yönelik gerçekleştirilen saldırıdan sonra, saldırının gerçekleştirildiği bölgeye yakın haber takibi yapan gazeteci Beritan İrlan, gözaltına alındı. İrlan, daha sonra serbest bırakıldı.

10 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde, aralarında Harran Üniversitesi öğrencilerinin de bulunduğu 32 kişi gözaltına alındı. ***18 Ocak 2017 tarihinde,*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 18'i "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandı. ***20 Ocak 2017 tarihinde ise,*** emniyet ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden 6'sı *(Mehmet Ali Tanış, Reşit Öztürk, Vedat Aydın, Adil Akçababa, Ramazan Budun, Müslüm Kızılkaya)* "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandı. ***25 Ocak 2017 tarihinde de,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi *(Halil Demir, Recep Polatlı, Sait Aslan, Serdar İpek ve ismi öğrenilemeyen bir yurttaş)* "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

10 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasret Akay, şu beyanlarda bulundu: "*Dün (09.01.2017) tarihinde eşim Saadettin Akay'ın gözaltına alındığını öğrendim. Beni saat 17.00 gibi 0414 552 21 57 nolu telefondan aradılar. Siverek TEM olduğunu söylediler. Eşimin yanında şüpheli biri olduğu için Siverek'te gözaltında tutulduğunu söylediler. Ben 10.01.2017 tekrar bu numarayı aradım, eşimin Urfa TEM'e gönderildiğini söylediler. Urfa TEM Şubeyi aradım, eşimin orda olduğunu ancak 5 gün onu göremeyeceğimi, gözaltının 1 ay da sürebileceğini söylediler. Eşimin neden ve nasıl gözaltına alındığını bilmiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

11 Ocak 2017 tarihinde Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında**,** Partiya Kurdistani (PAKURD) Genel Başkanı İbrahim Halil Baran, gözaltına alındı. 2***3 Ocak 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Baran, "örgüt propagandası" ve "Cumhurbaşkanı'na hakaretten" iddialarıyla tutuklandı.

11 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesi Konak, Yafes, Nur, Cudi ve Sur mahallelerine yönelik polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 28 yurttaş "örgüt üyesi olmak ve örgüt ile ilişkide bulunmak" gerekçesiyle gözaltına alındı.

11 Ocak 2017 tarihinde Adıyaman merkez ve Çelikhan ile Kâhta ilçelerinde jandarma tarafından yapılan ev baskınlarında 5 kişi *(DBP Kahta İlçe Eşbaşakanı Abuzer Yar ile H.K., H.G., K.K., Ş.Y.)* Sosyal medya paylaşımlarında "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla gözaltına alındı.

11 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ifadeye çağrılan 33 Eğitim-Sen üyesi öğretmen gözaltına alındı. İfadeleri alındıktan sonra tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen öğretmenlerden 33 kişiden 8'i *(Mehmet Aydın, Beşir İldem, Mehmet Sıddık Urtekin, Erkan Enginoğlu, Abdulkadir Demir, Yavuzhan Banipol Özçelik, Özkan Akın, Mehmet Palamut)* "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

Siirt ili Şirvan ilçesine bağlı Dişlinar (Zivzik) köyünde farklı tarihlerde düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 12 kişi, **12 Ocak 2017 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade

işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. 12 kişi, "örgüt üyesi olmak" ve "örgüte yardım etmek" iddialarıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Şemsettin Özğan, Selami Nardan, Şahin Ongulu, Mehmet Ali Ongulu, Süleyman Kutum, Nurullah Ongulu, Menduh Kümeç, Mehmet Kümeç, Mehmet Şerif Kümeç, Mehmet Şirin Ongulu, Edip Ongulu, Abdullah Ongulu*.

12 Ocak 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla düzenlediği eyleme polis müdahalede bulundu. Müdahalede 4 kişi *(Umut Sertaç Ökdemir, Özkan Karataş ve Erdoğan Canpolat ile sağlıkçı Cengiz Uğurlu)* gözaltına alındı.

13 Ocak 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, Muradiye Belediyesi'ne polis tarafından baskın düzenlendi. İlçede eş zamanlı olarak düzenlenen ev baskınlarında ise aralarında Belediye Eşbaşkanı Mehmet Ali Tunç'un da bulunduğu 17 kişi, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüte yardım ve yataklık yapmak" iddiasıyla gözaltına alındı. ***26 Ocak 2017 tarihinde,*** Van İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişiden 7'si *(Muradiye Belediye Eşbaşkanı Mehmet Tunç, Bahattin Karagüle, Doğan Başak, Halil İbrahim Güler, belediye çalışanları Yemlihan Akkuş ile Ercan Dilmaç ve DBP İlçe Eşbaşaknı Mehemet Kaplan)* tutuklandı. ***27 Ocak 2017 tarihinde,*** serbest bırakılan 10 kişi, savcılık itirazı üzerine polis tarafından düzenlenen ev baskınlarıyla yeniden gözaltına alındı. "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla mahkemeye çıkarılan 10 kişi 7'si *(Turan Tunç, Nesim Solmaz, Ekrem Karagüle, Kemal Karagüle, Bahattin Karagüle, Cafer Başak, Mustafa Kaya)* tutuklanırken, 1' çocuk 3 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

13 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Nusaybin Belediyesi Eşbaşkanları Sara Kaya ve Cengiz Kök'ün de bulunduğu 12 kişi gözaltına alındı. ***26 Ocak 2017 tarihinde,*** Nusaybin Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 10'u "Devletin birlik ve bütünlüğünü bozma" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Nusaybin Belediyesi Eşbaşkanları Sara Kaya ve Cengiz Kök, KHK ile kapatılan Seyit- Der Başkanı Abdullah Öngün, DBP ilçe Eşbaşkanı Siraç Dinç, DBP yöneticisi Abdullah Yılmaz, Cevdet Akat ve İsmet Akat, Celal Cengiz, Şakir Ay ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi.*

13 Ocak 2017 tarihinde Bingöl ilinde, KHK ile Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Semra Turan, hakkında açılan soruşturma kapsamında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındı. ***16 Ocak 2017 tarihinde,*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Turan, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

14 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Havva Özdemir, şu beyanlarda bulundu: "*Arkadaşım olan Mehmet Sansarkan, bu sabah evlerine yapılan baskından dolayı babası Hidayet Sansarkan gözaltına alındığını söyledi. Gözaltında nereye götürüldüklerine dair herhangi bir bilgiye sahip değillerdir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

15 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Kredi Yurtlar Kurumu'na polis tarafından düzenlenen baskında 5 öğrenci *(Serhat Gözcü, Serkan Tutkun, Mehmet Yıldırım, Enes Polat, Mustafa Tulgur)* gözaltında alındı. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 5 öğrencinin, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındıkları öğrenildi.

15 Ocak 2017 tarihinde Erzurum ili Karaçoban ilçesinde, Ömer Uğur isimli yurttaş polis tarafından gözaltına alındı. ***17 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Uğur, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "Örgüt propagandası yaptığı" suçlamasıyla tutuklandı.

16 Ocak 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde polis tarafından Muradiye Belediyesine düzenlenen baskında, Eşbaşkan Mehmet Ali Tunç gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

16 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Cihat Gözcü, şu beyanlarda bulundu: *"Kardeşim Serhat Gözcü, 15.01.2017 tarihinde gece saatlerinde bulunduğu yurttan, polis baskını sonucu gözaltına alınmıştır. Gözaltında alınmasından sonra kendisi hakkında herhangi bir bilgi alamadım. Derneğinizden bu konuda yardım talep ediyorum."*

17 Ocak 2017 tarihinde Siirt ili Kurtalan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 11 kişi gözaltına alındı. ***25 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 3'ü *(Kurtalan eski belediye başkanı Necati Yılmaz, HDP yöneticisi Nesibe Çelik ve Kemal Bingöl)* "Örgüte üye olmak" ve "Örgüte yardım ve yataklık" gerekçeleriyle tutuklandı. 8 yurttaş ise serbest bırakıldı.

18 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı'nın (DİHA) Muhabiri Abdullah Kaya ve isimleri öğrenilemeyen 7 yurttaş gözaltına alındı. ***20 Ocak 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişi, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

18 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Muhammet Yıldırım, şu beyanlarda bulundu: *"18.01.2017 tarihinde sabah saatlerinde evime polis baskını yapıldı. Evde yapılan aramanın ardından yakınım Dilan Yıldırım, gözaltına alındı. Evde yapılan aramada, kendisine ait olmayan ve yasaklı olduğu söylenen 1 adet kitap (Devrimin Rojava Hali/Ceylan yayınları) ve 1 adet dergi (Demokratik Modernite) alındı."*

19 Ocak 2017 tarihinde Mardin ilinde, polis tarafından HDP Mardin İl Örgütü'ne baskın düzenlendi. Binada arama yapan polis, bazı materyallere el koydu. Aramanın ardından İl Eşbaşkanı Aysel Erol gözaltına alındı. Erol, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Ocak 2017 tarihinde, HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında açılan bir soruşturma kapsamında "zorla getirme" kararı bulunduğu gerekçesiyle **Ankara ilinde** polis tarafından gözaltına alındı. İl Emniyet Müdürlüğü'ne, ardından da adliye götürülen Acar Başaran, Batman'da açılan soruşturma kapsamında verdiği ifadenin ardından serbest bırakıldı.

21 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ferit Aktepe, şu beyanlarda bulundu: " *Hasan Duman, 20.01.2017 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltına alınma nedenini bilmediğimiz için derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

01 Şubat 2017 tarihinde, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Duman, "Örgütsel olduğu değerlendirilen gazete ve abone listelerini üzerinde bulundurduğu", "Telefonunda suç unsuru oluşturan materyallerin bulunduğu" iddialarıyla tutuklandı.

22 Ocak 2017 tarihinde Adıyaman ili merkeze bağlı Akçalı köyünde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaş gözaltına alınarak, İl Jandarma Komutanlığına götürüldü.

23 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 11 yurttaş gözaltına alındı. ***27 Ocak 2017 tarihinde***, emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişi *(Salih İnan, Celal İnan, Fevzi Güneş, Yaşar Güneş, Murat Esmeray ve isimleri öğrenilemeyen 6 kişi)* "Örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandı.

23 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Tutak ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Tutak Belediye Eşbaşkanı Fırat Öztürk, Tutak HDP İlçe Eşbaşkanı Salih Aydın, DBP İlçe Eşbaşkanı Hakan Turgut'un da bulunduğu 10 kişi gözaltına alındı. ***29 Ocak 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk 10 kişi 4'ü *(Tutak Belediye Eşbaşkanı Fırat Öztürk, HDP eski İlçe Eşbaşkanı Ramazan Yıldız, DBP Tutak İlçe Eşbaşkanı Hakan Turgut ve Cesim Balçok isimli yurttaş)* "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

23 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubayazıt ilçesi polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında Doğubayazıt Eşbaşkanları Murat Rohat Özbay ve Delal Tekdemir gözaltına alındı. Aynı operasyon kapsamında İstanbul ve Urfa kentlerinde de 12 kişi daha gözaltına alındı. 04 ve 05 Şubat 2017 tarihlerinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 kişiden 12'si "örgüt propagandası yapmak" ve "örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Doğubayazıt Belediyesi Eşbaşkanları Murat Rohat Özbay ve Delal Tekdemir, Belediye Eşbaşkan Yardımcıları Berrin Öztürk ve Bülent Erişik, Belediye Meclis Üyeleri Mustafa Ergül, Z.Abidin Kızılay, Halime Keskin, Bora Çoktin, Gönül Öztürk ile Mecbure Şahin, Mustafa Andiç, M. Ali Dönder.*

24 Ocak 2017 tarihinde Van ili Erçiş ilçesinde, Erciş 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen dava duruşmasını takip eden gazeteci Selman Keleş, polis tarafından gözaltına alındı. Keleş, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

25 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Halfeti ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaş *(Ekrem Erdil, Hüseyin Erdil, Müslüm Kahraman, Abdullah Kahraman, Mehmet Ok)* sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. ***27 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 3'ü *(Müslüm Kahraman, Mehmet Ok, Ekrem Erdil)* "örgüt propagandası" yaptıkları iddiası ile tutuklandı. 2 kişi ise, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

25 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, HDP Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek" iddiasıyla başlattığı soruşturma kapsamında hakkında çıkarılan zorla getirme kararı doğrultusunda evinden çıktığı sırada polis tarafından gözaltına alındı.

25 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde görülen "KCK Ana Davası"nda yargılanan, ancak milletvekili seçildikleri için dava dosyaları ayrılan 8 HDP'li milletvekili arasında yer alan HDP Grup Başkanvekili Ahmet Yıldırım ile Urfa Milletvekili Osman Baydemir, Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen "KCK Ana Davası"nı takip ettiği sırada gözaltına alındı. Daha önce haklarında verilen "zorla getirme" kararı gerekçe gösterilerek gözaltına alınan milletvekilleri, Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi duruşma salonunda yapılan açık yargılamada alınan ifadelerin ardından, duruşma ileri bir tarihe ertelenmesiyle serbest bırakıldı.

25 Ocak 2017 tarihinde Batman ilinde, Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında hakkında gözaltı kararı verilen 4 akademisyen için yakalama kararı çıkarıldı. Emniyet müdürlüğü Terörle mücadele ekiplerinin yaptığı operasyonda biri doçent 4 akademisyen gözaltına alınarak emniyete götürüldü.

26 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Uludere Belediyesi Eşbaşkanları Zeynep Üren ve Yunus Ürek, savcılık talimatıyla ve 'örgüte ekonomik gelir sağladıkları' ve 'gösteri ile yürüyüş kanuna muhalefet' ettikleri iddiasıyla gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen eşbaşkanlar Üren ve Ürek, Uludere 1. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından tutuksuz yargılamak üzere serbest bırakıldı.

27 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Güçlükonak ilçesine bağlı köylerde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Selahattîn Gök isimli yurttaş gözaltına alınarak, Güçlükonak Jandarma Karakoluna götürüldü.

27 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş gözaltına alındı. ***28 Ocak 2017 tarihinde*** getirildiği Diyarbakır Adliyesi'nde "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla önce savcılığa, ardından da Sulh Ceza Hakimliği'ne ifade veren Beştaş, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. ***30 Ocak 2017 tarihinde*** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazı üzerine evine düzenlenen polis baskınıyla tekrar gözaltına alınan Danış Beştaş, "Örgüt üyesi olmak" iddiası ile tutuklandı.

27 Ocak 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişi "Örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

27 Ocak 2017 tarihinde Van ilinde ifade vermek üzere emniyete çağrılan Van Kadın Derneği (VAKAD) kurucusu ve Feminist aktivist Zozan Özgökçe, gözaltına alındı. Özgökçe'nin Twitter, Facebook ve blog paylaşımları nedeniyle gözaltına alındığı öğrenildi.

28 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cemal Bitkin, şu beyanlarda bulundu: "*26.01.2017 tarihinde Benusen'deki evimize Özel Harekat Polisleri tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında evde bulunan 3'ü kadın toplam 6 kişi yakalanıp gözaltına alındı. Baskın sırasında polisler kapıyı kırarak içeri girdi. Evde bulunan kişilere polisler tarafından darp edildi. Evde yakalanan 6 kişiden 4 kişi aynı gün içerisinde saat 04.00 sıralarında serbest bırakıldı. Ağabeyim Reşat Bitkin ile Nesrin olarak bildiğimiz Suriyeli bir kadın halen gözaltında tutulmaktadır. Ağabeyim için avukat gönderdik. Ancak*

Nesrin için herhangi bir akrabalık ilişkimiz olmadığı için gerekli hukuki yardımda bulunmadık. Nesrin için herhangi bir hak ihlaline maruz kalmaması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

28 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kocaköy ilçesinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında düzenlenen ev baskınlarında, Kocaköy Belediye Eşbaşkanı Affüllah Kar'ın aralarından bulunduğu 4 kişi gözaltına alındı. ***03 Şubat 2017 tarihinde,*** Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden 2'si *(Kocaköy Belediye Eşbaşkanı Affüllah Kar ile Zeki Kılıç)* "örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla tutuklandı. Diğer 2 kişi ise "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.

28 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü bir soruşturma kapsamında HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya, gece saat 00.30 sıralarında Afyon'da kaldığı otelde kelepçelenerek gözaltına alındı. Buradan Diyarbakır Adliyesine getirilen Kaya, hakkında açılan soruşturma kapsamında savcılığa ifade verdi. Tutuklama talebiyle Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen Kaya, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

28 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında açılan soruşturma kapsamında HDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan, polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı. Diyarbakır Adliyesi'ne götürülen Tan, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

29 Ocak 2017 tarihinde Batman ilinde HDP Batman Merkez ilçe yöneticisi Ayetullah Altun, polis tarafından gözaltına alındı. ***31 Ocak 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Altun, sosyal medyada yaptığı paylaşımlar ve "Cumhurbaşkanına hakaret ettiği" iddiasıyla tutuklandı.

29 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında açılan soruşturma kapsamında Halkların Demokratik Partisi (HDP) Sözcüsü ve Kars Milletvekilli Ayhan Bilgen, Ankara ilinde Esenboğa Havaalanı'nda gözaltına alındı. Uçakla Diyarbakır Adliyesi'ne getirilen Bilgen, adli kontrol ve yurtdışı yasağı şartı ile serbest bırakıldı. ***31 Ocak 2017 tarihinde*** savcılığın itirazı üzerine hakkında yakalanma kararı verilen Bilgen, Diyarbakır Adliyesi'ne getirildi. Tutuklama kararı yüzüne okunan Bilgen, tutuklandı.

30 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, HDP Van Milletvekili Nadir Yıldırım geldiği Diyarbakır Adliyesi'nde gözaltına alındı. Daha önce 5 yıl tutuklu yargılandığı "KCK Ana Davası"nda hakkında verilen "zorla getirilme" kararı nedeniyle gözaltına alınan Yıldırım, davanın görüldüğü 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde ifade verdikten sonra, serbest bırakıldı.

30 Ocak 2017 tarihinde Van 2. Ağır Ceza Mahkemesince hakkında yakalama kararı çıkarılan HDP Van Milletvekili Lezgin Botan gözaltın alındı. Botan, adli kontrol şartı ve yurtdışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

01 Şubat 2017 tarihinde Siirt ili merkeze bağlı Gökçebağ Beldesi Belediye Eşbaşkanı Serhat Çiçek, sabah saatlerinde evine düzenlenen polis baskınıyla gözaltına alındı. Çiçek ile birlikte evde bulunan kardeşi de gözaltına alındı. 13 Şubat 2017 tarihinde Jandarma karakolunda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çiçek ile birlikte Gökçebağ'da yaşayan Namet Can adlı yurttaş "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

01 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. Müdahalede bulunan polis oturma eyleminde bulunan 7 kişiyi *(Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu, Umut Sertaç Ökdemir, Engin Karataş, Sibel Balaç, Nuriye Gülmen)* darp ederek gözaltına aldı.

01 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, DBP Van İl Eşbaşkanı Sevinç Şeker, merkez İpekyolu ilçesine bağlı Yalı Mahallesi'ndeki evine sabah saatlerine yapılan polis baskınıyla gözaltına alındı. 02 Şubat 2017 tarihinde, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Şeker, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

01 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 4 yurttaş *(İsmail Guleş, Salih Dayan, Sultan Aykut, Abdülkerim Pozan)* gözaltına alındı. Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alınan 4 kişi, daha sonra serbest bırakıldı.

02 Şubat 2017 tarihinde Siirt ili Barış Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaş *(Siirt Belediyesi çalışanı Yılmaz Beşer ile Cüneyt Türksoy ve Ömer Şeker)* gözaltına alındı. Operasyonun, "örgüte yardım etme" iddiasıyla başlatılan soruşturma çerçevesinde yapıldığı öğrenildi.

02 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaş *(Hacı Göçmen, İsa Akman, Medine Aydın, Abdullah Akman, Süleman Efşin)* isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Gözaltı gerekçeleri öğrenilemeyen yurttaşlar, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 5 kişi, 06 Şubat 2017 tarihinde emniyette alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

02 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Bismil Belediyesi Eşbaşkanı Cemile Eminoğlu'nun Merkez Kayapınar ilçesi Diclekent semtinde bulunan evine polis tarafından baskın düzenlendi. Hakkında gözaltı kararı bulunduğu gerekçesiyle evi baskına uğrayan Eminoğlu, evde bulunamadı. Eşzamanlı olarak Eminoğlu'nun Bismil'deki evine ve Bismil Belediyesi'ne de giden polisler, evde, makam odasında ve aracında da arama yaptı.

02 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. Müdahalede bulunan polis oturma eyleminde bulunan 4 kişiyi *(Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu, Umut Sertaç Ökdemir)* darp ederek gözaltına aldı.

02 Şubat 2017 tarihinde Tunceli (Dersim) merkezli yürütülen polis operasyonunda ESP üyesi 3 kişi *(Özgür Kiraz Maraş ilinde, Gamze Taş Van ilinde, Elif Çelik Tunceli ilinde)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçeleri öğrenilemeyen 3 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 06 Şubat 2017 tarihinde, Tunceli Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi, "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

03 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, Özgürlükçü Demokrasi ve Rojeva Medya gazeteleri dağıtımcısı 3 çocuk *(Engin Diker, Emrullah Kapar, Azad Kılıç)* polisler tarafından gözaltına

alındı. Kent merkezinde gözaltına alınan ve gözaltı gerekçeleri bilinmeyen çocuklar, İl Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'ye götürüldü.

03 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, Özgürlükçü Demokrasi ile Kürtçe yayın yapan Rojeva Medya gazetelerine ait dağıtım bürosuna polis tarafından baskın düzenlendi. Baskında büroda arama yapan polisin, bürodaki teknik malzemelere el koyduğu öğrenildi. Baskında, 11 gazete dağıtımcısı ve/veya büro çalışanı *(Ferit Aktepe, Osman İnal, Delil Babat, Ramazan Çınar, Engin Direk, Resul Genç, Adnan Külter, Aykut Kılıç, Hamdullah Kumli, Emrullah Kapar, soyadı öğrenilemeyen Göknur)* gözaltına alındı. 07 Şubat 2017 tarihinde, İl Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı TEM Şubesi'ndeki tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 7'si serbest bırakılırken, adliyeye sevk edilen Ferit Aktepe, Ramazan Çınar, Osman İnal ve Hamdullah Kumli "örgüte üye olmak" iddiasıyla alınan ifadelerinin ardından kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde hakkında açılan farklı bir dosyadan dolayı Ancak Osman İnal, yeniden gözaltına alındı. Emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen İnal, "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

04 Şubat 2017 tarihinde Tunceli (Dersim) ilinde DBP PM üyesi Soner Öz, ifade vermek için gittiği emniyette gözaltına alındı. Polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında ise DBP eski yöneticisi Emir Ali Genç, gözaltına alındı. 10 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Genç ve Öz, "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

04 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. KESK Şubeler Platformu üyelerinin de destek verdiği eyleme polis tarafından gerçekleşen müdahalede, 30 kamu çalışanı gözaltına alındı.

05 Şubat 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında DBP PM üyesi Yunus Durdu, gözaltına alındı. Dersim merkezli operasyonla gözaltına alınan ve Dersim iline getirilen Durdu, 10 Şubat 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

05 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, Şırnak İl Genel Meclis Üyesi Adalet Fidan, polis tarafından "ifadeniz var" denilerek gözaltına alındı.

06 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Güçlükonak ilçesine bağlı Fındık Belde Belediye Eşbaşkanı Ahmet Ece, İstanbul Gaziosmanpaşa ilçesinde bulunan akrabasının evinde bulunduğu sırada, polis tarafından düzenlenen baskınla gözaltına alındı. Hakkında yürütülen bir soruşturma kapsamında "yakalama" kararı bulunan Ece, emniyetteki işlemlerinin ardından İstanbul Adliyesi'ne çıkartıldı. SEGBİS üzerinden Cizre 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne ifade veren Ece, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

07 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesine bağlı Görümlü Belde Belediyesi Eşbaşkanları Abdulgaffur Rüzgar ve Süheyla Büngül, düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alındı. 10 Şubat 2017 tarihinde, Silopi İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen eşbaşkanlardan Büngül serbest bırakılırken, Rüzgar ise "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

07 Şubat 2017 tarihinde Erzurum ili Merkez Aziziye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, İHD Erzurum Şube Başkanı Medeni Aygül gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi belirtilmeyen Aygül, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

08 Şubat 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınan Esendere Belde Belediyesi Eşbaşkanı Akif Kaya, gözaltına alınarak, ilçe Jandarma Komutanlığına götürüldü.

08 Şubat 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 5 kişi *(HDP İlçe Eşbaşkanı Fikret Turgut, DBP İlçe Eşbaşkanı Ercan Sevmez, HDP ilçe yönetici Aydın Koç, Şahabettin Sırma ve imam İsa Bor)* gözaltına alındı. 11 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi, gizli tanık ifadelerine dayandırılarak "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

08 Şubat 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP İlçe Eşbaşkanı Nurcan Yaşar, DBP Esendere Belde Eşbaşkanı Mehmet Çapraz ile Behiye Baki isimli yurttaş gözaltına alındı. 3 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 11 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından HDP İlçe Eşbaşkanı Nurcan Yaşar ve DBP Esendere Belde Eşbaşkanı Mehmet Çapraz, serbest bırakıldı. Adliyeye sevk edilen Behiye Baki isimli kadın ise "Örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

08 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Ağrı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen 3 ayrı soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı bulunan HDP Ağrı Milletvekili Leyla Zana gözaltına alındı. Diyarbakır Adliyesine götürülen ve "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamalarıyla alınan ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

08 Şubat 2017 tarihinde Urfa ilinde ifade vermek üzere adliyeye giden Urfa Barosu Yönetim Kurulu üyesi avukat Emin Baran, savcılık ifadesinin ardından "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla sevk edildiği Urfa 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından aynı gerekçe ile tutuklandı.

09 Şubat 2017 tarihinde Ağrı ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Ağrı Belediyesi Eşbaşkan Yardımcısı Helef Keklik'inde bulunduğu 9 kişi gözaltına alındı. 14 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 2'si *(DBP İl Yöneticisi Abdurrahman Yıldırım, İhsan Taşdemir)* "örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

09 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Sırtköy Beldesi'nde düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 5 yurttaş *(Köy imamı Mehmet Emin Çevik, belediye personelleri Mehmet Ziya Koşmat, Mehmet Balica, Fadıl Koşmat ve eşi Maşallah Koşmat)* gözaltına alındı.

10 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ili Merkez, Karakoçan ve Kovancılar ilçelerinde, düzenlenen ev baskınlarında 21 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: ***Karakoçan ilçesinde*** *Baki Doğan, Baki Güven, Kerim Aydın, Serkan Döner, Mahmut Doğan, Cengiz Kılınç,* ***Kovancılar ilçesinde*** *HDP ilçe yöneticileri Ferit Canpolat, Habip Polat ile Tahsin Akalın, Metin Bingöl, Sefer Yıldırım, Erkan Yıldırım, Muhamed Aslan.* 5 kişi emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 22 Şubat 2017 tarihinde,

emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 16 kişiden 9'u "Örgüt Propagandası" yaptıkları gerekçesiyle tutuklandı. Tutuklanan kişilerin isimlerine ulaşılamadı.

11 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan (KESK) üyeleri, Emeksiz Üst Kavşağında "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle basın açıklaması yapmak istedi. Açıklamanın yapılmak istendiği sırada gerçekleşen polis müdahalesinde, 31 kişi gözaltına alındı.

11 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde polis tarafından çok sayıda mahallede düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 16 kişi *(Ferhat Şahin, İzbat Orhan, Vasıf Bilekçi, Müslim Dilek, Şiyar Abi, Cengiz Teymur, Şervan Aslan, B.Y.-15 yaş ve isimleri öğrenilemeyen 8 kişi)* gözaltına alındı. Gözaltına alınan kimi yurttaşların yakınları İHD Van Şubesine başvuruda bulunarak, hukuki yardım talebinde bulundu. 2010 ve 2012 yılları arasında değişen tarihlerde "Örgüt adına eylem yapmak" iddiasıyla gözaltına alınan 16 kişiden B.Y. (15) isimli çocuk, ***18 Şubat 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

12 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı Koruköye (Xerabê Bava) köyü ve komşu bazı köylerde düzenlenen ev baskınlarında 43 kişi gözaltına alındı. ***24 Şubat 2017 tarihinde,*** gözaltında bulunanlardan 3'ü kadın 23 kişi İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. ***25 Şubat 2017 tarihinde,*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi 2'si *(Behçet Koçhan, Hatip Tunç)* "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. ***27 Şubat 2017 tarihinde***, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 3'ü *(Vasfi Doğan, İsmail Ay, Mecit Bal)* 'Örgüte yardım ve yataklık" iddiası tutuklandı.

13 Şubat 2017 tarihinde Antep ili Merkez, Islahiye ve Nizip ilçelerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarda, 40 kişi "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla gözaltına alındı. **İslahiye ilçesinde** gözaltına alınan 13 kişiden Eyyup Durdu, 17 Şubat 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede sosyal medya paylaşımları aracılığı ile "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla tutuklandı.

13 Şubat 2017 tarihinde Bingöl ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen eşzamanlı ev baskınlarında 15 kişi gözaltına alındı. 22 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 10'u tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *DBP PM Üyesi Adnan Sarı, İlhan Çakabay, Serhat Tuma, Edip Kaynar, M. Ali Karadeniz, Özcan Kılıç, Muhammet Hancıoğlu, Sidar Serinyel, Selim Baluken, Kani Sönmez.*

13 Şubat 2017 tarihinde Dersim ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 kişi *(DBP il eski eşbaşkanı Gülseven Yıldız, eski yöneticisi Necla Kılıç, DBP'li encümen Selvi Güneri)* gözaltına alındı.

13 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 8 kişi *(Beyaz Adıyaman, Suna Gedik, Hayri İnan, Abidin Çıplak, Besime Cebe, Mustafa Remzi Aydın, Süleyman Aktaş)* gözaltına alındı.

13 Şubat 2017 tarihinde Siirt ilinde ve Kurtalan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *KURDÎ-DER Şube Başkanı Eyüp Ongur, KURDÎ-DER Yöneticisi Vedat Nas, DİSK Genel İş Temsilcisi Halit*

Kaçar, MKM çalışanı Abdullah Yorulmaz, DBP Kurtalan İlçe Yöneticisi Ali İhsan Eviz, HDP Kurtalan eski İlçe Yöneticisi Zübeyir Yoltay, HDP Kurtalan eski İlçe Yöneticisi Nadire Uçar, HDP Kurtalan İlçe Eşbaşkanı Esmer Baran ile Uğur Eren, Şükrü Bark ve Halil Timurtaş. ***Kurtalan ilçesinde*** gözaltına alınan 6 kişi, 17 Ağustos 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Savcılık ifadelerinin ardından "örgüt üyeliği" iddiasıyla mahkemeye sevk edilen 6 kişiden 3'ü *(Mezopotamya Kültür Merkezi çalışanı Abdullah Yorulmaz, DBP Kurtalan ilçe yöneticisi Ali İhsan Eviz ve HDP eski yöneticisi Zübeyir Yoltay)* tutuklandı.

13 Şubat 2017 tarihinde Hakkari ilinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 5 kişi *(HDP İl Eşbaşkanı Sefer Berk, DBP eski PM Üyesi Mehmet Sıddık Akış, Belediye eski Başkan Yardımcısı Mikail Erdal, Arafat Özek ve Sevda Gündüz)* gözaltına alındı.

13 Şubat 2017 tarihinde Urfa ili kent merkezi ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 28 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Mehmet Toprak, Serdar Fırathan, İbrahim Halil Şeker, İslim Demir, Behçet Öcalan, Hasan Demir, Emine Çetiner, Aziz İnan, Mehmet Nezir Vural.*

13 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesi Kazancılar (Heciya Kurda) köyüne düzenlenen ev baskınlarında 16 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi bilinmeyen 16 kişi, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü. ***Çermik ilçesinde*** yapılan operasyonlarda 3 kişi gözaltına alınırken, ***Silvan ilçesinde*** yapılan operasyonlarda ise 3 kişi gözaltına alındı.

13 Şubat 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP İl Yöneticisi Ramazan Acet gözaltına alındı.

13 Şubat 2017 tarihinde Batman ilinde, Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında çeşitli tarihlerde düzenlenen "izinsiz gösterilere katıldığı" iddiasıyla aralarında siyasetçilerin de olduğu 19 kişi hakkında yakalama kararı çıkartıldı. İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi ekiplerince düzenlenen ev baskınlarında 19 adrese eş zamanlı operasyon düzenlendi. Operasyonda, isimleri öğrenilmeyen 11 kişi gözaltına alındı.

15 Şubat 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında Çaldıran Belediyesi Eşbaşkanı Faruk Demir, gözaltına alındı. Emniyette, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Demir, sosyal medya hesabı üzerinden "Örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla tutuklandı.

15 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, da KHK ile görevden ihraç edilen 4 (KESK) üyesi *(Öğretmenler Erdoğan Canpolat, Özkan Karata ve Umut Sertaç Ökdemir ile Sağlık görevlisi Cengiz Uğurlu)* Emeksiz Üst Kavşağında "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle gerçekleştirdikleri oturma eylemine müdahalede bulunan polis 4 KESK üyesini gözaltına aldı. 4 kişi, "Kabahatler Kanunu'na muhalefetten" 219 TL para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldı.

15 Şubat 2017 tarihinde Hakkâri ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında Lokman Alpsar isimli yurttaş gözaltına alındı. 17 Şubat 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Alpsar "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

15 Şubat 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, isimleri öğrenilemeyen 15 yurttaş gözaltına alınarak, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

16 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Karadeniz, şu beyanlarda bulundu: " *13.02.2017 tarihinde sabaha doğru saat 05.00 civarında evimize baskın düzenlendi. Tem den geldiklerini söyleyip arama yaptılar. Aramada sarı-kırmızı-yeşil puşi buldular. Kardeşim Can Karadeniz'i de gözaltına aldılar. Gözaltına alındıktan sonra her gün evi arayarak gözaltı süresinin uzatıldığını bize söylediler. Kardeşimin ciddi sağlık sorunları var. Akciğer solunum yetmezliği var ve bu konuda kaygılıyız. Ayrıca annemin telefonunu da aldılar. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Şubat 2017 tarihinde Siirt ili Pervari ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında 3 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemezken 3 kişi, İl Jandarma Komutanlığına götürüldü.

16 Şubat 2017 tarihinde Van ili Çatak ilçesi Belediyesi Eşbaşkanı Evin Keve gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Keve, "Örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

16 Şubat 2017 tarihinde Dersim ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında Ahmet ve Fatma Top çifti gözaltına alındı. ***Mazgirt ilçesinde*** ise Doğuçak (Hülma) köyü muhtarı Asım Kaya gözaltına alındı.

17 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ilinde sosyal medya paylaşımlarında "Örgüt propagandası yaptıkları" gerekçesiyle HDP il yöneticilerinin de aralarında bulunduğu 4 kişi *(Zeynep Dinç, Cihat Demir, Hasan Demirkapu ve İnanç Dinç)* gözaltına alındı.

17 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ili merkezli olmak üzere Maraş ve Dersim'de yapılan eşzamanlı operasyonlarda Özgür Gelecek gazetesi ve Yeni Demokratik Gençlik dergisi okuru 12 kişi gözaltına alındı. Kamil Söylemez Maraş'ta, Dilek Kurban ise Dersim'in Pertek ilçesinde gözaltına alınarak Elazığ'a getirildi. Diğer 10 kişinin isimlerine ulaşılamadı.

17 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ilinde Şerefetin Elçi Havaalanı'nda, HDP Şırnak Milletvekili Ferhat Encu, polis tarafından gözaltına alındı.

17 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, KHK ile görevden ihraç edilen 4 öğretmen "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle kent merkezinde imza standı açmak istedi. Standın açılmasına izin vermeyen polis, Eğitim Sen üyesi 4 öğretmeni gözaltına aldı. Öğretmenler, sağlık kontrollerinin ardından Efeler Polis Karakolu'na götürüldü.

17 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi çalışanı Hayati Yıldız, polis tarafından gözaltına alındı. 01 Mart 2017 tarihinde, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yıldız, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla tutuklandı.

Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alınan Cizre Belediye Eşbaşkan Yardımcısı Metin Bayık, **18 Şubat 2017 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

18 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Midyat ilçesinde aracı polislerce durdurulan HDP Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, gözaltına alındı. Midyat Devlet Hastanesi'nde sağlık kontrolünden geçirilen Aslan, buradan Midyat Adliyesi'ne götürüldü. Aslan, adliyedeki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

18 ve 20 Şubat 2017 tarihlerinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde, adliye lojmanlarına yönelik bombalı araçla düzenlenen saldırı sonrası, Viranşehir ve Mardin'in Derik ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında saldırılı ile ilgileri olabileceği öne sürülerek 74 kişi gözaltına alındı. ***02 Mart 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 44 kişiden 15'i "örgüt üyesi" olmak" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Zana Silgir, Fesih Taşçılar, Aydın Taşkın Mustafa Türk, Feridun Ekinci, Rıdvan Ektiren, Hasan Kanar, Mahmut Yavuklu, Ferzende Dinek, Şahin Kapak, Haydar Kızılboğa, Mehmet Gezgör, Evin Karabulutlu, Rojbin Atilla ve ismi öğrenilemeyen bir yurttaş*. ***23 Şubat 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 30 kişiden 8'i "örgüt üyesi" olmak" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Mehmet Karataş, Eyüp Dağtekin, İbrahim Halil Geçgel, İdris Duruk, Leyla Teymur, Mahsun Yıldırım, Serdar Fırathan ve ismi öğrenilemeyen bir yurttaş*.

19 Şubat 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, % 92 bedensel engelli raporu bulunan Aziz Kanar isimli yurttaş gözaltına alındı.

20 Şubat 2017 tarihinde Adıyaman ilinde HDP Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle, bulunduğu havalimanında polis tarafından gözaltına alındı. Adıyaman Adliyesi'ne "Örgüt üyesi olma", "Örgüt propagandası yapma", "Devlet kurumlarını aşağılama" ve "2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" suçlamalarıyla ifadesi alınan Yıldırım, yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

21 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 yurttaş *(Gani Karaş, M. Zülfü Demir, Nihat Aktulum)* gözaltına alındı.

21 Şubat 2017 tarihinde, Ankara ilinde hastane çıkışında gözaltına alınarak SEGBİS üzerinden Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan HDP Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tutuklandı.

21 Şubat 2017 tarihinde Bingöl ili Karlıova ilçesi Hasanova köyü Cir Mezrasında düzenlenen ev baskınlarında 5 yurttaş gözaltına alındı. 22 Şubat 2017 tarihinde, İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 3'ü *(Rahmi Boylu, Şahin Boylu, Şükrü Güngör* "Örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklandı.

22 Şubat 2017 tarihinde Siirt ili Merkez Sarıtepe Köyü'ne İl Jandarma Komutanlığı'na bağlı asker tarafından düzenlenen ev baskınlarında 4 yurttaş (G.Y, M.Y, A.Y ve A.Y) "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla gözaltına alındı.

24 Şubat 2017 tarihinde Mardin ilinde, İHD Mardin Şubesi üyesi avukat Hüseyin Cihangir, bürosuna polis tarafından düzenlenen baskında gözaltına alındı.

25 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Savur ilçesinde, polis tarafından Savur Belediyesi'ne baskın düzenlendi. Belediye Eş Başkanı Mehmet Aydın Alökmen'in de aralarında bulunduğu 7 kişi ise, polis tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alındı.

25 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, KHK ile görevden ihraç edilen KESK Üyesi 4 kişi *(Umut Sertaç Ökdemir, Özkan Karataş ve Erdoğan Canpolat ile sağlıkçı Cengiz Uğurlu)* "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle Yüzüncü Yıl Kavşağı'nda eylem yapmak istedi. Basın açıklaması yapan 4 emekçi, polis tarafından gözaltına alındı.

27 Şubat 2017 tarihinde, HDP Milletvekili İbrahim Ayhan, Ankara'ya gitmek için gittiği Urfa GAP Havaalanı'nda bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alındı. Mehmet Akif İnan Hastanesi'ndeki kontrolden sonra Urfa Adliyesi'ne sevk edilen Ayhan, mahkeme tarafından alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

01 Mart 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Beytüşşebap Belediye Eşbaşkanı Nurettin Ataman ve 2 yurttaş *(Cindi Ataman, Davut Ataman)* gözaltına alındı. 03 Mart 2017 tarihinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ataman ve 2 kişi, serbest bırakıldı.

01 Mart 2017 tarihinde Van ili Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan Sanat Parkı'nda semaver çayı satan çocuklara, polis ve zabıtalar müdahalede bulundu. Çocuklara müdahale eden polis ve zabıta, çayları dökerek sandalye ve semaverlere el koydu. Duruma tepki gösteren çocuklardan R.D. (16), B.G. (10) ve R.İ. (12) darp edilerek gözaltına alındı.

01 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde KESK, DİSK ve TMMOB Diyarbakır şubesi üyesi çok sayıda kadın, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla AZC Plaza önünde açıklama gelerek basın açıklaması yapmak istedi. OHAL gerekçesiyle izin verilmeyen eyleme müdahale polis tarafından müdahalede bulunulurken, 4 kadın *(Arin Zümrüt, Arzu Koç, Derya Göngür, Bahar Ulu)* gözaltına alındı.

Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı köylerde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında gözaltına alınan Koruköy köyü sakinleri Abdi Aykut ve Sabi Bayhan ile Doğanlar (Cibilgirav) köyü muhtarı Muzaffer Sarı, **01 Mart 2017 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. 3 kişiden 2'si *(Abdi Aykut, Muzaffer Sarı)* "örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla tutuklandı.

02 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesi Bağgöze (Eyne) köyünde bulunan 40 eve askerler tarafından düzenlenen baskınlarda, 30 yurttaş gözaltına alındı. 40 kişi hakkında gözaltı kararı olduğu, bunlardan 3'ünün cezaevinde 7'sinin ise o sırada köyde olmadığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilebilenler şöyle: *Fadile Yıldırım, Ahmet Yıldırım, Recep Dündar, Abdullah Talu, Nihat Aksu, Talat Yıldırım, Salih Kaya, Nesim Geçer, Sabahat Turhan, Görü Şen, Serkan Geçer, Serhat Acar, Sezgin Şen, Sabahattin Sevgin, Osman Çetin, Selahattin Acar, Şeyhmus Oktay, Sait Oktay, Şükrü Oğuz, Hüseyin Oğuz, Serdar Dündar, Garip Şen, Hacı Erdoğan, Kenan Kaya.* 03 Mart 2017 tarihinde, emniyette

tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 30 kişi, 2014 yılında kurulan köy meclisinde yer aldıkları gerekçesiyle alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

02 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde Mehmet Kaplan isimli yurttaş, sosyal medya paylaşımları nedeniyle ve "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alındı.

03 Mart 2017 tarihleri arasında Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi'ne yönelik soruşturmada kapsamında eski İmtiyaz Sahibi Ramazan Ölçen gözaltına alındı. Aynı soruşturma kapsamında ***04 ve 05 Mart 2017 tarihlerinde*** devam eden operasyonlarda, gazete çalışanı ve dağıtımcısı oldukları öğrenilen 10 kişi daha gözaltına alındı. Operasyonda kapsamında gözaltına alınan 8 yurttaşın isimleri şöyle: *Ramazan Ölçen, Hacı Yusuf Topaloğlu, Sadık Aras, Mehmet Emin Kaya, Serdar Kale, Seydoş Dayan, Özkan Özbayhan, Velat yalçın, Cihan İpek, Mehmet Selim Azçalışan ve Hamza Biçer.* Gözaltına alınan 11 kişi, 6 Mart 2017 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

05 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde TJA öncülüğünde 8 Mart etkinlikleri kapsamında yürüyüş düzenlemek isteyen kadınlara, polis tarafından biber gazı ve cop kullanılarak müdahalede bulunuldu. Müdahalede sırasında 21 kadın 23 kişi, darp edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınan kadınların isimleri şöyle: *BES Şube Eşbaşkanı Leyla Sezer, SES Şube Eşbaşkanı Eylem Sabır, Çiğdem Dehşet, Ruken Kılıç, Eğitim Sen yöneticisi Hazal Kaçar, Leyla Mumin, Zehra Öcalan, Bilal Oğur, Mahmut Sezer, Dilek Çakırtaş, DBP İl Eşbaşkanı Yasemin Kılıç, DBP PM üyesi Sevda Çelik,DBP Eyyübiye İlçe Eşbaşkanı Hazal Çam, Özbingöl, HDP üyesi Adalet Çay, Barış Annesi Hanım Yavuzel, Hadle Oğur, Feride Polat, Emine Çetiner, Meral Ceylan ve ismi öğrenilemeyen 4 kadın.* ***07 Mart 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 23 kişiden 22'si adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, DBP İl Eşbaşkanı Yasemin Kılıç "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

06 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Baykan ilçesinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, kayyım atanan Baykan Belediyesi çalışanları 7 kişi *(Fen İşleri Müdürü Adil Gülümser, Yazı İşleri Müdürü Yılmaz Özger, belediye personelleri Vezir Emeç, Savaş Bozkur, Enver Gümüşten, Cesim Karasu, Sebahattin Yıldızata)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 7 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

06 Mart 2017 tarihinde Dersim ilinde, hakkında daha önce Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi tarafından "zorla getirme" kararı bulunan HDP Dersim Milletvekili Alican Önlü, adliyede bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alındı. Önlü, mahkemece alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

07 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları ve katıldıkları etkinlikler gerekçe gösterilerek ve "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla 24 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar ilçe emniyet müdürlüğüne götürüldü. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Yılmaz Korkankorkmaz, İbrahim Hakkı Yılmaz, Bekir Erol, Şeyhmus Sayla, Mehmet İzci, Mehmet Emin Çetin, Ali Fırat, Songül Onbayram, Fevizi Defişet, İlyas Öğüt, Nurcan Kurt, Cerrah Sini, Murat Bağışkondu, Fidan Bezeng, Bülent Akın, Gönül Çiğdem Bağışkondu, Kadir Koçka, Yasemin Yiğit Oduncu, Ayşe Göklü Çiçekli, Yusuf Çiçekli, Serdar Al, Kadri Aker, Halil İlmin, Avukat Bıra Dengtaf Özbadem.* 09 Mart 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin

ardından adliyeye sevk edilen 24 kişi, adli kontrol şartı ve yurtdışı yasağı verilerek serbest bırakıldı.

07 Mart 2017 tarihinde Van ili Merkez İpekyolu ilçesi Hacıbekir Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, ev sahibi Şükrü Duman ve eşi Medine Duman gözaltına alındı.

08 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Hazro Belediyesi Eşbaşkanı Güler Özavcı'nın eşi olduğu öğrenilen Kenan Özavcı gözaltına alındı. Gözaltı kararı öğrenilmeyen Özavcı, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'ye götürüldü.

08 Mart 2017 tarihinde Van ili Merkez İpekyolu ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 19 yurttaş gözaltına alındı. ***16 Mart 2017 tarihinde,*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 2'si *(Salih Orhan, Bahri Koçak)* "Örgüt adına faaliyet yürütmek" iddiasıyla tutuklandı.

08 Mart 2017 tarihinde Van ili Musa Anter Parkı Kavşağı'nda düzenlenen 8 Mart mitinginde, Özgürlükçü Demokrasi gazetesinin "8 Mart" ismiyle çıkan ekini dağıtan gazete dağıtımcısı Göknur Baran, "Örgüt propagandası" gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı. Baran, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

08 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Merkez Artuklu ilçesine bağlı Elmalı (Tizyan) köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaş *(Servet Sayın, Mehmet Şükrü Sayın, Mehmet Şirin Sayın, Deyap Sayın, Çekdar Sayın, Amed Sayın, Cemaleddin Tekin)* zırhlı araçlara bindirilerek gözaltına alındı.

08 ve 09 Mart 2017 tarihlerinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında Diyarbakır'da " Kent Meclisi" içinde faaliyet yürüttükleri iddiasıyla polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Barış Annneleri Meclisi Üyesi Havva Kıran ile KHK ile kapatılan MEYADER Eşbaşkanı Ayşe Dicle'nin de bulunduğu 28 kişi gözaltına alındı. 13 Mart 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 28 kişiden 8'i adliyeye sevk edildi. Kıran'ın da aralarından bulunduğu 8 kişiden 6'sı adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, dört çocuk annesi Recibe Karatay ve Seyithan Çakır isimli yurttaşlar "Örgüt üyesi" olmak iddiasıyla tutuklandı. 15 Mart 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Dicle ve beraberindeki isimleri öğrenilemeyen 3 yurttaş, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

09 Mart 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Siirt İl Eşbaşkanı Abdullah Çetin gözaltına alındı. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek ifadesi alınan çetin, ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

10 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, MYK toplantısına katılmak üzere Ankara'ya gitmek üzere Van Ferit Melen Havaalanı'nda bulunan İHD Van Şube Başkanı Murat Melet, polisler tarafından gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Melet, "Örgüte üye olmak" suçlamasıyla nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi'nde ifadesi alındıktan sonra, adli kontrol şartı ve yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

10 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde, DBP PM üyesi Medya Tağay, Komanda Caddesi'nde bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

10 Mart 2017 tarihinde, Urfa ilinden Adıyaman iline haber takibi için yola çıkan gazeteci Ergin Çağlar, **Urfa ili Bozova ilçesi** girişindeki polis kontrol noktasında gözaltına alındı. Mersin ilinde hakkında açılan bir soruşturmadan kaynaklı arama kararı bulunduğu belirtilen Çağlar, Bozova Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 11 Mart 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Bozova Adliyesi'nde sevk edilen ve burada SEGBİS ile Mersin savcılığına "Örgüt üyesi olmak" iddiası ile ifade veren Çağlar, sevk edildiği mahkeme tarafından, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

11 Mart 2017 tarihinde Bingöl ilinde polis tarafından DBP Bingöl il binasına baskın düzenlendi. Baskında yapılan aramanın ardından, DBP Bingöl İl Eşbaşkanı Yavuz Kınay gözaltına alındı. ***14 Mart 2017 tarihinde,*** Bingöl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kınay, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

11 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Haşim Gezer (35) isimli yurttaş gözaltına alınarak, Dargeçit İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

13 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Arif Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Yukarıda belirtmiş olduğum adreste ikamet ediyorum. 10.03.2017 tarihinde sabah saat 08.30 civarında 3 arabayla resmi ve sivil polisler ben ve eşim hastanedeyken baskın düzenlendi. Kızım Baver Demir tek evdeydiler. Arama sırasında eski gazeteler, telefon, tablet, bir adet flaş disk ve kızımı alarak evden ayrılmışlar. Kızım Baver Demir şuanda gözaltında TEM Şubede tutulmaktadır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

14 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 16 yurttaş "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alındı. 23 Mart 2017 tarihinde, 16 kişiden 8'i İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

14 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nin dağıtımcısı Salih Kaplan, ilçe merkezinde akşam saatlerinde motosikletiyle seyir halindeyken polisler tarafından durdurularak gözaltına alındı.

14 Mart 2017 tarihinde Siirt ilinde İl Jandarma Komutanlığı'na bağlı ekipler tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, HDP İl Yöneticisi Mehmet Polat ile HDP Merkez İlçe Yöneticisi Hayrettin Özdemir "Örgüte yardım etme" iddiasıyla gözaltına alındı. ***27 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Polat ve Özdemir "örgüt üyeliği" ve "örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

15 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında aralarında ***İHD Eş Genel Başkan Yardımcısı ve İHD Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Raci Bilici***'nin de bulunduğu Sivil toplum örgütü üyesi 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltında gerekçesi

hakkında bilgi edinilemezken, gözaltına alınanlar, İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne götürüldü. ***21 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 1'i *(Mehmet Eşref Mamedoğlu)* "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. Serbest bırakılanların isimleri şöyle; *Mehmet Raci Bilici, Emin Ünal, Hamit Eser, Mehmet Sait Baran, Metin Bayburt, Osman Dün, Seyfettin Polat, Mehmet Veci Aydoğan, Yılmaz Kahraman ve Ömer Gülen.*

15 Mart 2017 tarihinde Şırnak iline bağlı Balveren Beldesinde, Balveren Belediyesi ile HDP ve DBP belde örgütleri binalarına askerler tarafından eş zamanlı baskın düzenlendi. Binalarda aramaların gerçekleştirildiği baskınlarda, 3 kişi *(Belde Belediye Eşbaşkanı Abdullah Tunç, DBP Balveren Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer ile DBP ve HDP'nin belde örgütlerinin bulunduğu binalarının sahibi Mehmet İşçen)* gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, Balveren Jandarma Karakolu'na götürüldü. DBP Balveren Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer ile Mehmet İşçen isimli yurttaşlar, karakoldaki ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. ***16 Mart 2017 tarihinde,*** Şırnak Jandarma Tümen Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Balveren Belediyesi Eşbaşkanı Abdullah Tunç ise, "Örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

16 Mart 2017 tarihinde Mardin ili polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Mardin HDP İl Eşbaşkanı Eylem Amak ve Mardin Süryani Birliği Derneği Başkanı Yuhanna Aktaş gözaltına alındı. **Nusaybin ilçesi** Eskihisar köyünde Mahmut Başak ve Abdulkerim Aslan, **Midyat ilçesinde** ise Abdurrahim Ercan isimli yurttaşlar, düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alındı.

16 Mart 2017 tarihinde Maraş ili ve Pazarcık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında HDP Maraş İl Eşbaşkanı Mehmet Eren, HDP Maraş İl yöneticisi Aydın Öğüt, Parti Üyesi Aziz Köşker ve Ahmet Elkatmış ile Yusuf Çetin isimli yurttaşlar gözaltına alındı. ***18 Mart 2017 tarihinde,*** Maraş İl Emniyet Müdürlüğü'ne tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 4'ü *(Mehmet Eren, Aziz Köşker, Mehmet Elkatmış, Yusuf Çetin)* "Örgüt propagandası yapmak iddiasıyla tutuklandı.

16 Mart 2017 tarihinde Adıyaman ili Merkez ve Kâhta ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Yılmaz Topaloğlu ve ismi öğrenilemeyen 10 yurttaş sosyal medya paylaşımlarında "Örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındı. ***18 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 7'si "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

16 Mart 2017 tarihinde Antep ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 18'i üniversite öğrencisi 22 kişi "Örgüt propagandası yapmak" ve "Örgüt üyeliği olmak" iddiası gözaltına alındı. ***28 Mart 2017 tarihinde,*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 22 kişiden 9'u *(Nisa Yılmaz, Hatip Baran, Ahmet Zengin, Mehmet Oktay Çakır, İbrahim Acar, Deniz İnanıl, Berfin Söylemez, Mustafa Tunç, Semra Çelik)* tutuklandı. 13 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Mart 2017 tarihinde Muş ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında DBP İl Eşbaşkanı Faruk Uğur'un da bulunduğu 7 kişi gözaltına alındı.

16 Mart 2017 tarihinde Van ili Saray ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Belediye Eşbaşkanı Abdulkadir Çalışkan'ın da aralarında bulunduğu 4'ü kadın

13 kişi gözaltına alındı. ***24 Mart 2017 tarihinde***, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden Saray Belediyesi Eşbaşkanı Abdulkadir Çalışkan "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. Aralarından belediye meclis üyelerinin de bulunduğu 12 kişi ise, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

16 Mart 2017 tarihinde Şırnak ilinde polis ve özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında mahalle muhtarlarının da bulunduğu 33 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Yeşilyurt Mahalle Muhtarı Mehmet Geçgel, Dicle Mahalle Muhtarı Murat Baysal, Vakıfkent Mahalle Muhtarı Hasan Tekinalp, Yeni Mahalle Muhtarı Sait Külter, Gazîpaşa Mahalle Muhtarı Sait Acar, Bahçelievler Mahalle Muhtarı Cemal Bektaş, İsmetpaşa Mahalle Muhtarı Nurettin Çevik ile Gündoğdu Mahalle Muhtarı Mehmet Ertak ile Şırnak Devlet Hastanesi'nde çalışan Selçuk Uğur ve Abdullah Kayaş.* ***19 Mart 2017 tarihinde*** mahalle muhtarlarının da aralarında olduğu 13 kişi, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

16 Mart 2017 tarihinde Şırnak ilinde Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Ali Savun, Mesut Aşkan)* gözaltına alındı.

16 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımlarında "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla 17 kişi gözaltına alındı. 17 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerin ardından savcılık talimatıyla serbest bırakıldı.

16 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Kurtalan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Kendal Körpe isimli bir yurttaş gözaltına alındı.

16 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 kişi *(Emine Güzel, Zeynep Erdemir, Guhar Ayar, Kazım Tekin, Eyüp Altay, Taner Yılmaz, Diyar Ertun, Şilan Çetin, Hacı ?)* gözaltına alındı.

16 Mart 2017 tarihinde HDP Ağrı milletvekili Berdan Öztürk ve Iğdır milletvekili Mehmet Emin Adıyaman, **Ardahan ilinde** referandum için "hayır" çalışması yürütürken polis tarafından gözaltına alındı. Ardahan adliyesine götürülen Öztürk ve Adıyaman, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

16 ve 17 Mart 2017 tarihlerinde Erzurum ili ve Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 24 kişi gözaltına alındı. ***23 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 24 kişiden 15'i "Örgüte üye olma" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP Karayazı ilçe yöneticileri Ramazan Alaca ve Aydın Özdemir ile Yavuz Karabakan, Murat Karabakan, Sevdin Ağır, Medeni Özmen, Servet Koç, Mustafa Gül, Fatih Karatoprak, Erdal Bayram, Erol Mahçup, Ahmet Göksu, Sakine Gündüz, Ethem Gündüz, Cemil Oran.*

17 Mart 2017 tarihinde Bitlis ili merkez ile Tatvan ve Ahlat ilçelerinde polis tarafıdan düzenlenen ev baskınlarında 2 kişi *(HDP Tatvan İlçe Eşbaşkanı Mustafa Özcan, HDP Ahlat eski ilçe Eşbaşkanı Murat Kahraman)* gözaltına alındı.

18 Mart 2017 tarihinde ve devam eden günlerde Urfa ili ve ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ve "Örgüt propagandası yapmak" ve "Cumhurbaşkanı ile devlet büyüklerine hakaret etmek" iddialarıyla 60 yurttaş

gözaltına alındı. ***28 Mart 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 60 kişiden 38'i serbest bırakılırken, 22 kişi ise tutuklandı.

19 Mart 2017 tarihinde Dersim ili ve Ovacık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 19 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şunlar: ***Dersim merkezde*** 3 kişi *(Hüseyin Timtik, Medet Sönmez, Zeynel Aytaç).* ***Ovacık ilçesinde ise*** 8 kişi *(Hıdır Gürcan, Burhan Renkli, Özgür Kayaoğlu, Ali Asker Eren, Haşim Özdemir, İmam Kan, Hasan Günek, Murat Polat).* ***28 Mart 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 19 kişiden 7'si adliyeye sevk edildi. 7 kişiden 6'sı *(İbrahim Al, Ali Asker Eren, Burhan Renkli, Hıdır Gürcan, İsmail Demir, Murat Polat*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

19 Mart 2017 tarihinde Van ili Çaldıran İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Çaldıran Haber Ajansı imtiyaz sahibi gazeteci Ayhan Demir gözaltına alındı. ***25 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Demir, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek tutuklandı.

19 Mart 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP İlçe Eşbaşkanı Lokman Kuş gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Kuş, İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldü.

20 Mart 2017 tarihinde Bingöl ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 9 kişi gözaltına alındı. ***23 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 4'ü *(HDP İl eşbaşkanları Zerrin Berdibek ve Mahmut Bozan, Eğitim- Sen eski başkanı Metin Kılıç, Cengiz Turhan)* "Örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

20 Mart 2017 tarihinde Muş ilinde referandum için kampanya yürüten anons aracına "Kürdistan sözcüğünün geçtiği parçaları çalıyor" gerekçesiyle el konuldu ve araç şoförü gözaltına alındı.

20 Mart 2017 tarihinde Muş ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarından, aralarında HDP ile DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 19 kişi gözaltına alındı. ***24 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 12'si serbest bırakılırken, DBP Muş İl Eşbaşkanı Faruk Uygur ve HDP eski il eşbaşkanı Abdurahman Çapin'nin de aralarında bulunduğu 7 kişi, "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

Diyarbakır ilinde kutlanması planlanan Newroz etkinliğini takip etmek üzere Almanya'nın Hamburg kentinden Diyarbakır'a gelen Alman gazeteci Hinrich Schultze, **20 Mart 2017 tarihinde,** ofis semtinde halka Newroz davetiyeleri dağıtan HDP ve DBP'li yöneticilerin bulunduğu kitleyi takip ettiği sırada polis tarafından gözaltına alındı. Schultze, polis tarafından ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.

20 Mart 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde HDP Kadın Meclisi Sözcüsü ve Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir, ilçe çıkışında polis tarafından aracı durdurularak gözaltına alındı.

20 Mart 2017 tarihinde Van ilinde Erçis ilçesinde kutlanması planlanan Newroz etkinliğine katılım amacıyla bildiri dağıtan 3 kişi *(Erciş Belediyesi Eşbaşkanvekili Güler Avcı, Belediye Meclis Üyesi Güler Yılmaz, DBP ilçe yöneticisi Dilan Doğan)* polis tarafından gözaltına alındı. 3 kişi, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde Dicle Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler, Hukuk Fakültesi önünde Newroz etkinliği için bir araya geldi. Etkinlik başlamadan öğrencilere yönelik polis tarafından müdahalede bulunuldu. Çok sayıda öğrenci polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

20 Mart 2017 tarihinde Van ilinde Dihaber Muhabiri Selman Keleş ve İpekyol Belediyesi çalışanı Arif Aslan, Van Büyükşehir Belediyesi civarında çekim yaptıkları sırada polis tarafından gözaltına alındı. ***31 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Keleş ve Aslan, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

20 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında STK temsilcilerinin de bulunduğu 10 kişi *(SES Diyarbakır Şube eski başkanı Ramazan Kaval ve sendika üyeleri Şiyar Gültekin, Vahdettin Kılıç, Alican Çetinkaya, Tarım-Orkam Sen Diyarbakır Şube Yöneticisi Ali Karaoğlan, Arif Akkaya, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesi Kasım Birtek, ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi)* gözaltına alındı. 10 kişi, ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Mart 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesinde jandarma ve polis ekipleri tarafından 70 ayrı adrese düzenlenen ev baskınlarında 37 kişi gözaltına alındı. ***26 Mart 2017 tarihine*** kadar gruplar halinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 37 kişiden 22'si savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. Mahkemeye sevk edilen 15 kişi ise *(Selami Koç, Mahmut Salazer, İskender Bilici, Yemen Atsak, Nizamettin Gönül, Mahsun Atabey, Salih Çiftçi, Mustafa Kaya, Feyrus İgus, Mahsun Kaya, Abdullah Çiçek, Selami Koç, Raif Ayaz, Yılmaz Caşut, Ahmet Güneş)* "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

21 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Pervari ilçesi ve bağlı Beğendik beldesi ile köylerinde düzenlenen eş zamanlı baskınlarda aralarında HDP ve DBP Pervari ilçe yöneticilerinin de bulunduğu 6 kişi gözaltına alındı. ***29 Mart 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 3'ü *(HDP Pervari eski ilçe Eşbaşkanı Gulli Dursun, HDP eski yöneticisi Mustafa Orada ve Beğendik Belde Belediye personeli Ali Osman)* "Örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

21 Mart 2017 tarihinde Siirt ilinde gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında isimleri öğrenilmeyen 2 kadın ile 13 yaşındaki 1 çocuk, polis tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

21 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde gerçekleştirilen Newroz etkinliğine katılan 6 kişi gözaltına alınarak, Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 6 kişinin giydikleri yöresel kıyafet ve üzerlerinden taşıdıkları sarı, kırmızı, yeşil flama gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtildi.

21 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesi girişinde bulunan polis kontrol noktasında durdurulan 5 genç *(Yasin Mazlum Akhan, Zeki Colayır, Mehmet Yiğit, Abdullah Gül, Mehmet*

Aydın) yapılan kimlik kontrolünün ardından gözaltına alındı. 5 gencin, Diyarbakır'da gerçekleştirilen Newroz kutlamasından döndükleri sırada gözaltına alındıkları öğrenildi.

21 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde gerçekleştirilen Newroz kutlamasının ardından 4 kişi gözaltına alındı. ***23 Mart 2017 tarihinde***, Kızıltepe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin 4 kişiden 2'si *(Ozan Oral, Ahmet Perinçek)* serbest bırakılırken, müzisyen Abdullah Ayav ise sevk edildiği adliyede söylediği şarkılar nedeniyle "Örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandı.

21 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde Newroz kutlamaları, kutlama alanında bulunan kitleye polis tarafından gaz bombaları ile müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında 4'ü çocuk 16 kişi gözaltına alındı. ***26 Mart 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 16 kişi, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Mart 2017 tarihinde Dersim ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaş gözaltına alındı. 23 Mart 2017 tarihinde, 15 kişiden 9'u emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Katıldıkları basın açıklamaları, cenaze törenlerinde taktıkları yaka kartları, telefon dinlemeleri gibi gerekçelerle savcılıkça ifadeleri alınan 9 kişiden 6'sı *(Belediye Eşbaşkan Yardımcısı İbrahim Kasun, belediye çalışanları Berna Çelebi ve Bedri Akyol, DBP İl Yöneticisi Yaşar Ateş, Hayrettin Baba, Ayhan Çelik)* "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

22 Mart 2017 tarihinde Batman ili Sason ilçesine bağlı Karameşe, Kayabaşı ve Tekevler köylerine askerler tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 12 yurttaş *(Recep Toparlı, İzzet Aydın, Mahir Aslan, Cuma Sarkık, Aydın Başut, Yusuf Uçar, Nayıf Aksay, Erol Aksay, Agit Aslan, Ömer Aslan, Azad Aslan, Mehmet Çaçan)* gözaltına alınarak, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

23 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP eski Eş Genel Başkanı ve eski milletvekili Emine Ayna, gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Ayna, İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'ye götürüldü. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla adliyeye sevk edilen Ayna, "adli kontrol" şartıyla ve yurt dışına çıkış yasağı konularak serbest bıraktı.

23 Mart 2017 tarihinde Ağrı ili ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşım sitelerinde "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla 23 yurttaş, gözaltına alındı. 23 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

24 Mart 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Murat Verim, gözaltına alınarak, Dargeçit Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

24 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Pervari ilçesi Beğendik beldesinde düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişi *(Beğendik Belediyesi Eşbaşkanı Dijvar Ulaş, HDP Pervari ilce yöneticisi Serkan Ürün, İl Genel Meclis üyesi Kerem Tokat ile Mecit Asan isimli yurttaş)* gözaltına alındı. ***28 Mart 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişi "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

Dersim ilinde 22 Mart günü polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan ve 23 Mart tarihinde "Adli kontrol" şartıyla serbest bırakılan 6 yurttaş *(Cemal Arslan, Ali Ülfer, Ercan Atlım, Mehmet Çağırı, Ayten Kordu, Nazlı Çelik)* ***24 Mart 2017 tarihinde*** savcılığın itirazı üzerine yeniden gözaltına alındı. 6 kişi, çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı. Yine 22 Mart 2017 tarihinde ***Batman ilinde*** gözaltına alınarak Dersim iline götürülen DBP PM üyesi Serdal Eren ile ***Dersim ilinde*** gözaltına alınan PM üyesi Rojat Yaşar ve DBP İl yöneticisi Ufuk Sünger, çıkarıldıkları mahkemece tutuklandılar.

25 Mart 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan, Güroymak ve Ahlat ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 12 kişi gözaltına alındı. 29 Mart 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 7'si *(HDP Ahlat eski ilçe Eşbaşkanı Murat Kahraman, Güroymak Belediye Meclis üyeleri Reşit Akbulak, Cesim Tokay, İHD Bitlis Şube eski Başkanı Hasan Ceylan, HDP Bitlis yöneticileri İzzetin Cevrin, HDP Tatvan Yöneticisi Emrah Kanat, HDP Güroymak yöneticisi Emrah Yavuz)* "Örgüte yardım yataklık etme", "Örgüt üyesi olma" ve "Sosyal medya üzerinde örgüt propagandası yapma" iddialarıyla tutuklandı.

27 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesi Sağlık Ocağı yakınlarında ismi öğrenilemeyen 2 genç, içerisinde sivil polislerin bulunduğu Ford Ranger marka araç tarafından durduruldu. Uzun namlulu silahları gençlerin kafalarına dayayan polis, yere yatırdıkları gençleri bir süre darp etti. Çevredeki yurttaşların tepki göstermesi üzerine, polis hakaretlerle tepki gösterenleri uzaklaştırdı. Feci biçimde darp edilen gençlerden biri burada bırakılırken, diğeri ters kelepçe yapılarak gözaltına alındı.

29 Mart 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesine polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında Gürpınar Belediyesi eşbaşkanları Yıldız Çetin ve Zeki Yıldız ile belediye çalışanlarının da bulunduğu 12 kişi gözaltına alındı.

29 Mart 2017 tarihinde Van ili Gevaş ilçesinde, Gazete Şûjin Van muhabiri Nişmiye Güler, polis tarafından "ifaden var" denilerek gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Güler, burada tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

29 Mart 2017 tarihinde Adıyaman ilinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında yapılan ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları aracılığı ile "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 5 yurttaş gözaltına alındı. Tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 yurttaş 3'ü *(Taner Çetinkaya, Zeki Karakılıç, S.Y.)* tutuklandı.

29 Mart 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesine bağlı köylere düzenlenen ev baskınlarında, aralarında köy muhtarlarının da bulunduğu 35 kişi gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü ve İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldü.

30 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesinde eş zamanlı olarak düzenlenen ev baskınlarında, Eruh Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "örgüt üyeliği" şüphesiyle yürüttüğü soruşturma kapsamında aralarında HDP ve DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 42 kişi gözaltına alındı. 42 kişiden 30'unun serbest bırakıldığı soruşturma kapsamında 12 kişi de **04 Nisan 2017 tarihinde** adliyeye sevk edildi. Savcılık işlemlerinin ardından tutuklamaya sevk edilen DBP'li İl Genel Meclis üyesi İdris İlhan, DBP'li Eruh Belediye Meclis üyeleri Salih Özer ve Tahir Toğrul "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. 9 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

30 Mart 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 7 kişi *(DBP Merkez İlçe Eşbaşkanı Şerif Yağız, DBP İl Yöneticisi Gürgin Bilir ve DBP İl Disiplin Kurulu üyesi Hüseyin Yıldız, Savaş Boz, Cihan Erdoğan, Mehmet Alkan, İbrahim Biçecek)* gözaltına alındı.

31 Mart 2017 tarihinde Van ili Edremit ilçesinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 14 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi belirtilmeyen 14 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

31 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "PKK, KCK üyeliği" iddiasıyla 12 yurttaş *(Cebrail Özçakı, Serdar İnan, Mustafa Özçakı, Ahmet Özçakı, Mehmet Garip Özçakı, Hasan Özçakı-65 yaş, Halil Tatar, Tacettin Özçakı, Metin Coşkun, Ahmet Taş, Resul Uğur, Abuzer Kaya)* gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

31 Mart 2017 tarihinde Siirt iline bağlı Gökçebağ Beldesi'nde (Cuwanika) polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 11 yurttaş *(Gökçebağ Belediyesi eski Başkanı Bayram Aydın, Cesim Balık, Cengiz Bal, Sait Demir, Yaser Karadaş, Günay Üzüm, Hikmet Demir, Bayram Karadaş, Mehmet Aydın, Aram Aydın, İsmet Aydın)* gözaltına alındı. ***06 Nisan 2017 tarihinde,*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişi "örgüt üyeliği" ve "yardım/yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

31 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 4 kişi *(BES Şube Sekreteri Abbas Aslan, Eğitim Sen üyesi Figen Aras, KHK ile ihraç edilen Tüm Bel Sen üyesi Hasan Kaya ve Bağlar Belediyesi çalışanı Neriman Yiğit)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 4 kişi, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

01 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesi Musa Anter Caddesi üzerinde gazete dağıtan Rojeva Medya Gazetesi dağıtımcısı Ahmet Boltan, sivil polisler tarafından durdurulduktan sonra gözaltına alındı. Boltan'ın telefonuna ve gazetelerine, polis tarafından el konuldu. ***07 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Boltan, serbest bırakıldı.

Referandum kampanyası kapsamında **Muş ilinde** çalışmalarda bulunan HDP Kadın Meclisi Sözcüsü ve Ağrı Milletvekili Dilan Dirayet Taşdemir, **01 Nisan 2017 tarihinde** gözaltına alındı. Hakkında açılan bir dava kapsamında gözaltına alınan Taşdemir, götürüldüğü adliyede tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

02 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili Birecik ilçesinde HDP ilçe binası önünde M.A.A. (10) isimli çocuk, polis tarafından üzerinde PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın resmi bulunan tişört giydiği gerekçesiyle gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuk, alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldı. ***03 Nisan 2017 tarihinde,*** çocuğun babası Abbas A. gözaltına alınarak, Urfa İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

03 Nisan 2017 tarihinde Bingöl ili ve merkeze bağlı birçok köyde düzenlenen ev baskınlarında, 19 yurttaş gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Ali Morkoyun, Vedat Morkoyun, Sedat Morkoyun, Sincar Morkoyun, Erkan Morkoyun, Emrah Morkoyun, Hüseyin Morkoyun, Hüsnü Morkoyun,*

İbrahim Morkoyun, Kadir Yüksel, Ömer Koç, Mazlum Serinyel, Mustafa Turan, Ulaş Serinkaya, Ali Seven, Karasu Ergin, Engin Deniz, Vatan Yurtsever, Ecevit Yurtsever.

04 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde, Bağlar Belediyesi'ne polis tarafından baskın düzenlendi. Baskınla eş zamanlı olarak düzenlenen ev baskınında, Bağlar Belediye Başkan Yardımcısı Murat Satıcı gözaltına alındı. Yine düzenlenen bir başka baskında, görevden uzaklaştırılan Sur Belediyesi Başkan Yardımcısı Vedat Gündüz, gözaltına alındı.

04 Nisan 2017 tarihinde Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı talimatı ile başlatılan soruşturma kapsamında, **Dersim ili** merkez ve ilçeleri ile 11 farklı kentte düzenlenen polis operasyonlarında, aralarında ESP Genel Başkanı Çiçek Otlu'nun da bulunduğu ESP Yönetici ve üyesi 63 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların, Dersim iline getirildiği öğrenildi. **11 Nisan 2017 tarihinde**, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından aralarında ESP Genel Başkanı Çiçek Otlu'nun da bulunduğu 11 kişi adliyeye sevk edildi. 11 kişiden Ferit Yıldız "Örgüte yardım etme" iddiasıyla tutuklanırken, diğer 10 kişi ise "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı. ***12 Nisan 2017 tarihinde***, serbest bırakılan 10 kişi için, savcılık tarafından yakalama kararı çıkarıldı. ***12 Nisan 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişiden Ovacık İlçe Meclis üyesi Akın Gedik serbest bırakılırken, 16 kişi ise "Örgüt üyesi olma" gerekçesiyle tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Hanuşağı Köyü Muhtarı Abuzer Güngör, Çakmaklı Köyü Muhtarı Bülent Gültakur, Büyükköy Muhtarı Kazım Sabur, Muzaffer Yetim, Muharrem Bayar, Orhan Pektaş, İnan Güçlü, Ali Tekin, Necati Gergin, Yunus San, Umut Garip, Kadir Karabak, Eren Bilgili, İrfan Gürz, Hüseyin Kanar, Hıdır Demir.*

04 Nisan 2017 tarihinde Dersim ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 kişi gözaltına alındı. ***05 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden Volkan Çiçek isimli yurttaş serbest bırakılırken, 12 kişi ise "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *ESP MYK üyesi İlke Başak Baydar, ESP PM Üyesi Beren Atıcı, HDP PM Üyesi Ali Ekber Kaya, HDP İl Yöneticisi Hüseyin Dağdeviren, İHD Yöneticisi Hüseyin Mavi, ESP üyeleri Hakan Kavut, Hasan Hüseyin Akyüz, Ali Haydar Eren, Hüseyin Arğal, İlkay Cem Işık, Sinan Sarıataş, Hasan Yıldız.*

04 Nisan 2017 tarihinde Dersim ili Ovacık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 yurttaş gözaltına alındı. ***06 Nisan 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişi 'Örgüt üyeliği' gerekçesiyle tutuklandı. Elazığ Cezaevi'ne götürülen 10 kişiden isimlerine öğrenilenler şunlar; *Ali Öz, Hasan Sal, İhsan Öz, Cafer İlik, Hasret İlik, Erdal ilik ve Tilek köyü muhtarı Hüseyin Tutum.*

04 Nisan 2017 tarihinde Urfa ilinde Halfeti ilçesi Ömerli köyü çıkışında durdurulan DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, Güven'in şoförü Fırat Tursun ve danışmanı Tümen Anli gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, il emniyet müdürlüğüne götürüldü. ***06 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Urfa Adliyesi'ne sevk edilen Güven, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla çıkarıldığı mahkeme tarafından, alınan ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

04 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili Halfeti ilçesi Ömerli köyünde bulunan ve PKK Lideri Abdullah Öcalan'a ait olan eve, Halfeti Savcılığı'nın kararıyla jandarma tarafından baskın

düzenlendi. Baskında evde yapılan aramada, Öcalan'ın asılı posterine ve sarı kırmızı yeşil flamalara tutanak tutularak el konuldu.

04 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Necima Yaşaer, şu beyanlarda bulundu: "*04.04.2017 tarihinde saat 07.00 civarında TEM polisleri tarafından yukarıda belirttiğim adresimize baskın düzenlendi. Evimin altını üstüne getirip dolaplarımızı, eşyalarımızı kırdılar. "Alçaklar, şerefsizler kapıyı açın" dediler. Sayıları çok ve hepsinin yüzleri maskeliydi. Hepimize hakaret edip, eşimi gözaltına aldılar. Eşimi gözaltına alırken yüz üstü yere yatırıp ölümle bizi tehdit ettiler. Bana, çocuklarıma hakaret ediyorlardı. Gözaltına alınırken evimizin duvarında eşimin kardeşinin fotoğrafı vardı. Yaklaşık 15 yıl önce yaşamını yitirmişti. Fotoğrafı alıp bize hakaret ettiler. Eşimi gözaltına alıp Tunceli'ye götüreceklerini söylediler. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

05 Nisan 2017 tarihinde Erzurum ili Tekman ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Belediye Meclis üyesi Sebahattin Kılıç gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Kılıç, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

05 Nisan 2017 tarihinde Batman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 8 üniversite öğrencisi *(N.Y., M.B., R.K., R.A., M.E., N.A., M.K., A.B.)* gözaltına alındı. 7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinden önce HDP seçim çalışmalarına "Gönüllü" olarak katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenilen 9 kişi, ***07 Nisan 2017 tarihinde*** emniyette tamamlana ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede serbest bırakıldı.

06 Nisan 2017 tarihinde Mardin ili Ömerli İlçesinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne ifadeye vermeye çağrılan DBP Ömerli İlçe Eşbaşkanı Mahmut Özdemir, gözaltına alındı.

06 Nisan 2017 tarihinde Siirt ilinde HDP milletvekillerin katılımıyla kent merkezinde düzenlenen miting sonrası 6 kişi, "yasa dışı slogan attıkları" gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı.

06 Nisan 2017 tarihinde tutuklu yargılanan Karani Tekin ve Ersin Ayvalık'ın **Van Adliyesi**nde görülen duruşmalarını izleyen yakınları, mahkeme kararının açıklanması ardından koridorda bekledikleri sırada polisin şiddetine maruz kaldı. Yaşanan gerginlik sonrası, Tekin ailesi fertlerinden anne Tekin ile abla Cennet Tekin polis tarafından gözaltına alındı.

06 Nisan 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesinde haber takibinde bulunan Gazete Şûjin muhabirleri Nişmiye Güler ile Zeynep Durgut, bir kafe de oturdukları sırada kimlik kontrolü yapan polis tarafından gözaltına alındı.

Hakkında "Zorla getirme" kararı verilen HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, **07 Nisan 2017 tarihinde Batman ilinde** evine düzenlenen polis baskınıyla gözaltına alındı. Adliyeye götürülen Başaran, Batman 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde hakkında farklı tarihlerde "Gösteri ve yürüyüş kanununa muhalefet etme" iddiasıyla açılan 4 dosya nedeniyle savunma yaptı. Başaran, ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

07 Nisan 2017 tarihinde Muş Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Muş ili Malazgirt ilçesine** bağlı Hancağız köyünde saat 05.00 itibarı ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma

yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, ***08 Nisan 2017 tarihinde,*** gece saatlerinde kaldırıldığı duyuruldu. Yasak boyunca Hancağız köyünde düzenlenen ev baskınlarında 10 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. ***15 Nisan 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 10 kişiden 9'u adliye sevk edildi. 2 kişi adli kontrol şartıyla serbest kalırken, 7 kişi ise yapılan operasyonda "Örgüte yardım ve yataklık yapmak" iddiasıyla tutuklandı. Bir kişi ise emniyetteki ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

08 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında 8 yurttaş (*DBP ilçe eşbaşkanları Berna Çelik ve Murat Yaman, Eski Mahalle Muhtarı İhsan Çabuk, Fırat Özgen, Asım Özgen, Erhan Adıgüzel, Sadık Altun ve Muhlis Altun)* gözaltına alındı. ***08 Nisan 2017 tarihinde,*** Kulp Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden 4'ü *(İhsan Çabuk, Berna Çelik, Asım Özgen, Sıdık Altun)* "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandı. Diğer 4 kişi ise "adli kontrol şartıyla" serbest bırakıldı.

09 Nisan 2017 tarihinde Van ili merkez İpekyolu ve Tuşba ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında 13 DBP yöneticisi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *DBP Tuşpa İlçe Eşbaşkanı Hakkı Cemil, DBP Tuşba ve İpekyolu ilçe yöneticileri İslam Varhan, Ferman Ediş, Fatma Aşan, Sitiye Kaval, Leyla Tayan, İsmet Şapkacı, Halime Albay, Lezgin İsnaz, Mahbub Talay, Gurgin Başaran, Cahide Şahin, Samet Şahin.* Gözaltına alınanlar, Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***10 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Rahmi Talay, şu beyanlarda bulundu:*** *"Gece saat 03.00'da evimize baskın yapıldı. Evde yapılan aramanın ardından, eşim Mahbup Talay gözaltına alındı. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

10 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili Halfeti ilçesinde, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 68'nci yaş günü dolayısıyla gerçekleştirilen kutlamaya katıldıkları gerekçesiyle Halfeti Savcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında, DBP Halfeti İlçe Esbaşkanı Abdurahman Çiftçi, ilçe binasına gelen jandarma tarafından gözaltına alındı.

10 Nisan 2017 tarihinde Muş ili Malazgirt ilçesine bağlı Konakkuran Beldesi'nde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 17 yurttaş gözaltına alındı. Aralarında 2 mahalle muhtarının da bulunduğu ve gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen belirtilmeyen 17 yurttaş, Malazgirt Komando Birliği'ne götürüldü.

10 ve 11 Nisan 2017 tarihlerinde Diyarbakır ili merkez Kayapınar ilçesi Gaziler semtinde yaşayan Yakışır ailesinin evine kar maskeli özel harekat timleri tarafından düzenlenen baskında, 2 kardeş *(Orhan Yakışır-27 yaş, Salih Yakışır-34 yaş)* gözaltına alındı. Baskın esnasında 2 kardeşin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi.

10 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesine bağlı Çitlibahçe (Helhel) köyüne askerler tarafından düzenlenen baskında, isimleri öğrenilemeyen 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

11 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesinde, HDP ilçe binasının açılışının ardından DBP PM Üyesi Yücel Kaya, "İfaden var" denilerek polis tarafından gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fuat Kahraman Eken, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim olan Yavuz Eken, 12.04.2017 tarihinde saat*

03.00 civarında ikamet ettiği Mevlana Halit Mahallesinde yapılan baskında gözaltına alındı. Evde aramalar yapılmış ve aramalar sonucunda evde bulunan kaçak sigaralara el konulmuştur. Niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Ağabeyim daha öncede siyasi nedenlerden dolayı yargılanmış ve 9 yıl cezaevi yatmıştır. Ağabeyimin niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Yenişehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Rabia Ataş-52 yaş, Savaş Aslan-Gazeteci)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP Silvan İlçe Eşbaşkanı Hülya Biçen'in de bulunduğu 17 kişi gözaltına alındı. 17 kişinin tamamı, ***15 Nisan 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaş *(Yerine kayyum atanan eski muhtar Hanefi Gülen, belediye çalışanı Mehmet Akşahin ile Veysi Özkan, Mizgin Kırhan)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, 19 kişi yurttaş gözaltına alındı. İsimleri öğrenilenler şunlar: *Halil Taş, Ersin Eren, Vezir Tekin, Mehmet Eren, Hacı Polat, Abidin Bakay, Cengiz İpek, Cüneyt İpek, Secaattin Kılıç ve Refik Yavaş*. Gözaltına alınanlar, İlçe Emniyet Amirliği ve İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü. ***13 Nisan 2017 tarihinde***, Kulp İlçe Emniyet Amirliği'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 5 kişi serbest bırakılırken, adliyeye sevk edilen Abidin Bakay ise Twitter'da yaptığı paylaşımda 'Cumhurbaşkanına hakaret" ettiği iddiasıyla tutuklandı. Kulp ilçe Jandarma Komutanlığı'ndaki tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden 7'si "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle; *Demirli Köyü Muhtarı Sacettin Kılıç, Barın Köyü Muhtarı Mehmet Bozkuş, Mehdin Eren, Ersin Eren, Halil Taş, Cengiz İpek ve Cüneyt İpek.*

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kocaköy ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaş *(Deniz Dadak, Faruk Dadak, Fehbi Tunç, Ahmet Çakubay, Hüseyin Kılıç, Hasan Kılıç, Mahsum Tarhan)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hani ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 5 yurttaş *(Fesih Karataş, Nevin Oktay, Sabri Özdemir, Ercan Bozyel, Veysi Topkaya)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 yurttaş ***(****Ferhat Özyoldaş, Mehmet Çelebi, Şahabettin Dinkay)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaş *(Aydın Topbaş, Şaydin Çatak, Fırat Bizer, Taylan Dolan, Fatih Güleş, Hakan Topbaş)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Siirt ili Şirvan ilçesine bağlı Dişlipınar (Zivzik) köyüne jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaş *(Zekiye Özgan-72 yaş ile kızları Emine ve Muhteber Özgan ve Hüsnü Özgan, Bedrettin Özgan, Hakim Ay)* gözaltına alınarak, İlçe

Jandarma Komutanlığına götürüldü. Karakoldaki işlemlerin ardından Zekiye Özgan, ve kızları serbest bırakıldı.

12 Nisan 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kişi *(İl Genel Meclis üyesi Emin Çeçen)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 9 yurttaş *(Hediye Koç, Fazilet Çetin, Diyar Ertunç, Taner Yılmaz, Hacı Akgül, Yusuf Güzel, Erhan Koç, Umut Ertunç, Cuma Ertunç)* gözaltına alındı.

12 Nisan 2017 tarihinde Adıyaman ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 4 kişi *(DBP Adıyaman İl yöneticisi İbrahim Dalbaş, SES üyesi Rıza Gürbüz, Tüm Bel Sen üyesi Kazım Gültekin ve ismi öğrenilemeyen 1 yurttaş)* sosyal medyada "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındı. ***15 Nisan 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden 2'si *(SES üyesi Rıza Gürbüz, Tüm Bel Sen üyesi Kazım Gültekin)* serbest bırakılırken, 2'si *(DBP Adıyaman İl Yöneticisi Erdal Sertbaş, Adıyaman Üniversitesi öğrencisi Ferhat Kağanaslan*) tutuklandı.

12 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, *"Terörle mücadele kapsamı çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcılığımızın talimatı ile terör örgütü ile iltisakı olduğu değerlendirilen, 12.04.2017 tarihi saat 12.00 itibariyle 172 şüpheli daha gözaltına alınmıştır. Şüphelilerin soruşturma işlemleri devam etmektedir"* denildi. Gözaltına alınanların sayının 185 kişiye ulaştığı öğrenilirken, ***16 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından aralarında Dihaber Diyarbakır Muhabiri Süreyya Dal'ın da bulunduğu 30 kişi serbest bırakıldı. Gözaltında bulunanlara, sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımların sorulduğu öğrenildi.

12 Nisan 2017 tarihinde Mardin ilinde Karayolları Parkı'nda referandum çalışmaları kapsamında, kaymakamlıktan izin alınmak suretiyle stant açan Mardin Kadın Platformu üyeleri ve çevrede bulunan yurttaşlara polis müdahalede bulundu. Stantta bulunan HDP'ye ait Kürtçe bildirilere polis tarafından el konulurken, 4 yurttaş *(HDP Artuklu İlçe Eşbaşkanı Hamide Çotlu, Artuklu Üniversitesi Öğrencisi Ruken Kaya, Abidin Umay, Murat Karataş)* gözaltına aldı. 4 kişi, Mardin Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Iğdır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatıyla, **12 Nisan 2017 tarihinde Iğdır ili ve** merkez ve köylerde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 14 muhtar gözaltına alındı. ***14 Nisan 2017 tarihinde,*** Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 14 muhtardan 13'ü serbest bırakıldı. Adliyeye sevk edilen Hoşhaber Beldesi muhtarı Yaşar Er ise, adli kontrol şartı ve yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

13 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Yaşar, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Ruşen Yaşar, Hatay M. Kemal Üniversitesinde Kamu Yönetimi son sınıfında okuyor. 12.04.2017 tarihinde okul arkadaşı beni arayıp kızımın evine polisler tarafından arama yapılmış ve gözaltına alınmış. Neden alındığını ve Emniyetten de kimse bizi arayıp durumdan haberdar etmemiştir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Nisan 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 yurttaş *(Hacı Kaçar, Özlem Aşkara)* gözaltına alındı.

Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 4 yurttaş *(Mehmet Korkmaz, Macide Erkmen, Nebiye Aslan ve Emine Yılmaz)* ***13 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede yurt dışı yasağı ile serbest bırakıldı.

13 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Atakent Mahallesi'nde ismi öğrenilemeyen 4 kişi, sosyal medya hesaplarında "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle gözaltına alındı. 4 kişinin İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

13 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, isimleri öğrenilemeyen 6 yurttaş gözaltına alındı.

13 Nisan 2017 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesinde, Fırat Mahallesi Muhtarı Hayrettin Özdemir polis tarafından gözaltına alındı. ***17 Nisan 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Özdemir, "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

Ağrı ili Doğubayazıt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan DBP'li Belediye Meclis Üyesi Faruk Kara, ***14 Nisan 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

14 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Yenişehir ilçesi Ofis semtinde bulunan Sanat Sokağı'nda, referandum çalışmaları kapsamında "Hayır" standı açan HDP'li genç grupta bulunan 3 genç, polis tarafından gözaltına alındı.

14 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Dicle Berdan Coşkun, şu beyanlarda bulundu: "*12.04.2017 tarihinde sabah saat 06.00 civarında güvenlik güçleri eve baskın için geldiler. Ben evde yoktum. Onlar dönüp izin kağıdı alıp geliyorlar. Kapıyı çilingirle açıp içerde arama yapıyorlar. Bu durumu binanın kapıcısı denk gelip şahit oluyor. Evdeki bütün elektronik eşyalara el koyuyorlar. Fotoğraf arşivinden 3-4 fotoğraf alıyorlar. Babama ait not defterleri var onları alıyorlar. Evdeki fotoğraflara bakıp kapıcıdan beni soruyorlar. Nerde kaldığımı, ne yaptığımı soruyorlar. Annem yurt dışında, babamın da nerde olduğunu bilmiyorum. Babam için gelmişler. Ben yalnız yaşıyorum. Her an baskı olacak korkusuyla evde kalamıyorum. Arama yapılırken evde olmadığım için evde bulunacak herhangi bir suç delilinin bulunmasından sorumlu değilim ve bu saatten sonra da evde kalmıyorum. Emniyet güçleri bir dahaki gelişimizde kapıyı kırarız demişler. Hiçbir şekilde tutanak bırakmamışlar. Bundan dolayı benim özel hayatım ihlal edilmiş durumdadır. Her türlü şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

15 Nisan 2017 tarihinde Van ili Cumhuriyet Caddesi'nde "Evet" konvoyu geçtiği sırada ıslık çalarak tepkisini ifade eden gençlere polis müdahalede bulundu. İsimleri öğrenilemeyen 2 genç, darp edilerek gözaltına alındı. Maraş Caddesi'nde ise konvoy geçtiği sırada zafer işareti yapan ve ismi öğrenilemeyen bir genç polislerce darp edildi.

Ağrı ili Doğubayazıt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan

4 kişi, ***15 Nisan 2017 tarihinde*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

15 Nisan 2017 tarihinde Iğdır ilinde sosyal paylaşım siteleri üzerinden "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 9 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Nisan 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, AKP Muradiye İlçe Başkanı İbrahim Vanlı'nın da içerisinde bulunduğu iki araçlı konvoya uzun namlulu silahlarla düzenlenen saldırıda, 1 güvenlik korucusu *(Adnan Vanlı)* yaşamını yitirdi. Olayın ardından polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, saldırıyla ilgisi olduğu gerekçesiyle 17 kişi gözaltına alındı.

HDP Kadın Meclisi Sözcüsü ve Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir, tutuklu HDP Şırnak Milletvekili Selma Irmak'ın **18 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır Adliyesi'nde** görülen duruşmasını takip etmek amacıyla geldiği mahkeme salonunda polis tarafından gözaltına alındı. "KCK Ana Davası" kapsamında hakkında yakalama kararı bulunan Taşdemir, Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde hâkim karşısına çıkarıldı. Taşdemir, ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

19 Nisan 2017 tarihinde Urfa ili Birecik ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaş *(Mikail Taş)* gözaltına aldı.

19 Nisan 2017 tarihinde Elazığ Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne gelen askerler, 2 öğrenciyi *(Fatma B., Burak E.)* gözaltına aldı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 2 öğrenci, Hankendi Jandarma Karakolu'na götürüldü.

HDP Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan, hakkında "Zorla getirme kararı" bulunduğu gerekçesiyle, **19 Nisan 2017 tarihinde** polis tarafından gözaltına alındı. Çelik Özkan, adliyede tamamlanan ifade işlemlerinin ardından tutuklandı.

20 Nisan 2017 tarihinde Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Urfadabugun Haber Ajansı Yazı İşleri Müdürü İbrahim Uygur, "Örgüt Propagandası yapmak" iddiası gözaltına alındı. ***25 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Uygur, yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

20 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Dihaber Editörü Abdurrahman Gök'ün Merkez Bağlar ilçesinde bulunan evine polis tarafından baskın düzenlendi. Polis, Gök'ün bulunmadığı evde arama yaptı.

20 Nisan 2017 tarihinde Erzurum ili Köprüköy ilçesinde, HDP ilçe binasına yönelik gerçekleşen taşlı saldırıya dair suç duyurusunda bulunmak üzere İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giden 2 yönetici *(DBP yöneticisi Necati Yazıcı ve HDP eski ilçe yöneticisi M. Zeki Karpuz)* gözaltına alındı. Yazıcı ve Karpuz'un, binada yapılan inceleme sonucu duvarda bulunan fotoğraflar gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

21 Nisan 2017 tarihinde Dersim ili merkeze bağlı Cumhuriyet Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 öğrenci *(Munzur Üniversitesi öğrencisi Sevcan Topal)* gözaltına alındı. Aynı soruşturma kapsamında **Elazığ ilinde** 1 yurttaş *(Hasret Süzgün)*

gözaltına alındı. Gözaltı gerekçeleri öğrenilemeyen Topal ve Süzgün İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

21 Nisan 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesine bağlı Tanyeri ve Beğendi mahallelerinde devam eden sokağa çıkma yasağı sırasında düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın *(Yusuf Arslan, Mahmut Bülbül ve eşi Şafia Bülbül, Beşir Gün, ismi öğrenilemeyen 2 yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. ***26 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 5'i serbest bırakılırken, 1 kişi *(Beşir Gün)* ise, "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

22 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesinde, barış Aktivisti ve vicdani retçi Yannis Vasilis Yaylalı, hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Uludere Adliyesi'nde SEGBİS üzerinden Şırnak Sulh Ceza Mahkemesi'ne bağlanan Yaylalı'ya mahkeme kararı okundu. Yaylalı, "Cumhurbaşkanı'na hakaret", "Halkı kanunlara uymamaya teşvik etmek" ve "Örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle tutuklandı. *Yaylalı, Roboski köyünde savaş uçakları tarafından gerçekleştirilen bombardımanda yaşamını yitiren 34 yurttaşın aileleri ile dayanışmak amacıyla köye yerleşmişti.*

23 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesinde Samo Helane isimli yurttaş gözaltına alındı. ***27 Nisan 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Helane, "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

23 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesine bağlı 8 köyde ilan sokağa çıkma yasağı ve ardından başlatılan askeri operasyon sırasında, Yaylak köyünde ikamet eden 2 yurttaş *(İskender Yaman, Fuat Güzel)* askerler tarafından gözaltına alındı. Bir süre operasyon bölgesinde bekletilen ve gözaltına alınma nedenleri öğrenilemeyen Yaman ve Güzel, Kulp İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

24 Nisan 2017 tarihinde Van ili Edremit ilçesine bağlı Süphan Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 18 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınma nedenleri hakkında bilgi edinilemeyen 18 yurttaş, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

24 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesine bağlı Ciftlibahçe köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 yurttaş *(Cengiz Uğurlayan, Erdal Tekin)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilmeyen Tekin ve Uğurlayan, Hazro İlçe jandarma Komutanlığına götürüldü.

HDP Diyarbakır Milletvekili Feleknas Uca, **25 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde** bulunan evinden çıktığı sırada, hakkında zorla getirme kararı olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı. Katıldığı 6 ayrı basın açıklaması ve yürüyüşte yaptığı konuşmalar nedeniyle "örgüt üyeliği" iddiasıyla 15 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın görüldüğü Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne götürülen Uca, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılırken, duruşmanın Eylül ayına ertelendiği öğrenildi.

26 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesinden Şırnak merkeze giden DBP PM Üyesi Çimen Altürk, gözaltına alındı. ***29 Nisan 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Altürk, "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

28 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*Bugün sabah saat 09.00 civarında yukarıda belirttiğim adrese TEM Şube görevlileri yaklaşık 20 kişi sivil giyimli ve özel harekete bağlı polisler ve 5 adet zırhlı araçla evimizin etrafını sardılar. Kapımızı şiddetli bir şekilde çaldılar. Ben kapıyı açtım, polislerden 8 kişi içeriye girdiler. Evi aradılar. Eşyaları karıştırıp yerlere attılar. Kardeşim Özgür'ü alıp götürdüler. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

30 Nisan 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP binasında çalışan 1 kişi *(Abdülkerim Pozan)* gözaltına alındı. Gözaltına alınma nedeni hakkında bilgi edinilemeyen Pozan, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

01 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ilinde Ankara'ya gitmek üzere GAP Havalimanında bulunan HDP Urfa Milletvekili İbrahim Ayhan, hakkında yargılandığı 2 ayrı davada yakalama kararı bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Önce hastaneye, ardından da Urfa Adliyesi'ne götürülen Ayhan, 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde ve 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nin alınan ifadelerinin ardından, her iki davada da tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

01 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *"haklarında şikâyet olduğu"* gerekçesiyle 4 yurttaş *(Emin Üçkaç, Salih Kalkan, Sinan Akil ile HDP İlçe Binası çalışanı Abdülkerim Pozan)* gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 4 kişi, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

01 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Cizre Belediyesi Meclis Üyesi Abdurrahman Özmen gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

01 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, OHAL kapsamında yayınlanan KHK ile İhraç edilen 16 akademisyenden 13'ü "Terör örgütü propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 13 akademisyenden 10'u *(Fikret Uyar, Zuhal Toker, Emine Meşe, Tahsin Söğüt, Murat Kızıl, Murat Biricik, Yılmaz Turgut, Selçuk Ertekin, İrfan Açıkgöz ve ismi öğrenilemeyen bir akademisyen)* serbest bırakıldı.

01 Mayıs 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesinde, Gürpınar İlçe Belediyesi Eş Başkanı Yıldız Çetin, hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesi ile gözaltına alındı. ***02 Mayıs 2017 tarihinde,*** Van İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yıldız, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

02 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesine bağlı köylerde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaş (*Hakim Esen, Abdulkadir Toprak, Nimet Açar, Şefik Çetin, Zeki Güneş, Selahattin Balin)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen yurttaşlar, Eruh İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

03 Mayıs 2017 tarihinde Hakkâri ilinde Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) Hakkari eski milletvekili Esat Canan, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Twitter hesabından *"Yüksekova/Karlı Köyü'nde ikamet ettiğim evimden gözaltına alındım. Evimde arama yapılıyor"* paylaşımında bulunarak gözaltına alındığını duyuran Canan, Yüksekova Adliyesi'nden SEGBİS sistemi ile savcılığa ifade verdi.

Savcılık ifadesinin ardından yine SEGBİS sistemi ile hakim karşısına çıkan Canan, yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.

04 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ilinde görülen Suruç Katliamı davasının ilk duruşması için ceza ve infaz kurumu kampüsüne gelen ETHA Muhabiri Pınar Gayıp, devam eden duruşmadan dışarı çıktığı sırada gözaltına alındı. Hakkında arama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenilen Gayıp, ***05 Mayıs 2017 tarihinde*** Hilvan Emniyeti Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

05 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ili Eruh ilçesine bağlı köylerde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "Köy komisyonuna üye" oldukları gerekçesiyle 10 yurttaş gözaltına alındı.

08 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Kürt müzisyen Kerem Sevinç gözaltına alındı. İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerin ardından soruşturmanın açıldığı Dicle ilçesine götürülen Sevinç, ***09 Mayıs 2017 tarihinde*** savcılık talimatıyla ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.

08 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde ilçe merkezi ile kırsal mahallelerde düzenlenen ev baskınlarında, 11 yurttaş sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. ***12 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişi, Sosyal medya paylaşımları ile "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Kadir Ulutaş, Ferit Demirboğa, Bahatin Demirboğa, Nedim Demirboğa, Hakim Atilla, Yasar Kudin, Bilal Kudin, Hasip Tatlı, Bilal Ceylan ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*.

08 Mayıs 2017 tarihinde Batman ili Hasankeyf ilçesinde fotoğraf çekimleri yapan Fransız Gazeteci Mathias Depardon, "karakolun fotoğrafını çektiği" iddiasıyla gözaltına alındı. Depardon, ***09 Haziran 2017 tarihinde*** sınır dışı edildi.

09 Mayıs 2017 tarihinde Iğdır ilinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarda, aralarında HDP Iğdır İl Eş Başkanı Hasan Safa'nın da bulunduğu 14 kişi gözaltına alınarak, İl Jandarma komutanlığına götürüldü. ***12 Mayıs 2017 tarihinde***, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 kişiden 12'si "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananlardan bazılarının isimleri şöyle: *HDP İl Eşbaşkanı Safa, HDP yöneticisi Agit Kaya ile Yakup Malgaz, Nurettin Gelturan, Ali Turgut, Hayrettin Kızılgün.*

09 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Siirt Belediyesi Eşbaşkanı Belkıza Beştaş Epözdemir, gözaltın alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Epözdemir, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (*DBP'li Siirt Belediyesi'ne 17 Kasım 2016 tarihinde kayyum atanması sonrası belediye eşbaşkanları Tuncer Bakırhan ve Belkıza Beştaş Epözdemir görevlerinden alınmış, Bakırhan tutuklanmıştı.)*

10 Mayıs 2017 tarihinde Malatya ili Yazıhan ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaş *(Hikmet Ölmez, Deniz Yalçın, Hamza Çalışkan)* gözaltına alındı. ***12 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi, sosyal medya paylaşımlarıyla "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandı.

10 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Mukaddes Alataş ile eşi Cuma Karataş gözaltına alınarak, TEM Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. ***18 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyet müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Mukaddes Alataş "Örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla tutuklandı.

11 Mayıs 2017 tarihinde Van ili İpekyolu ilçesinde bulunan DBP il binasına ve bazı evlere polis tarafından düzenlenen baskınlarda, 12 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***22 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 8'i *(DBP İl Eşbaşkanı Ahmet Aygün, DBP İl Yöneticisi Necmi Varhan ve İlyas Başak, DBP Kadın Meclisi üyesi Miyaser Çelik, DBP PM üyesi Barış Koyun, Aynur Bağış, Ramazan Duman, Alaattin Dağhan)* "Örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklandı.

11 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde HDP Bağlar İlçe Yöneticisi Ayhan Ateş, evine yapılan baskın ile gözaltına alındı. Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenilen Ateş, ifadesi alınmak üzere Mersin iline götürüldüğü öğrenildi.

11 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak iline bağlı Balveren Beldesi'nde, DBP Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer askerler tarafından gözaltına alındı. ***15 Mayıs 2017 tarihinde*** jandarma karakolunda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Şırnak Adliyesi'ne sevk edilen Sezer, "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle tutuklandı.

11 Mayıs 2017 tarihinde Malatya ili merkez Yeşilyurt ilçesinde bulunan bir öğrenci evine polis tarafından düzenlenen baskında, 8 üniversite öğrencisi *(Ayşenur Aslan, Berivan Şahin, Eyüp Bilici, Mehmet Sümer, Umut Çalışkan, Aydın Kara, Muazzez Kaya ile soyadı öğrenilemeyen Leyla isimli üniversite öğrencisi)* gözaltına alındı. Gözaltına alınan öğrencilerin, cezaevinden tahliye olan arkadaşları Umut Çalışkan ve Aydın Kara'yı ziyaret etmek için evde topluca bulundukları öğrenildi.

12 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Mazgirt ilçesinde, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanan ve görevden alınan Akpazar Belde Belediyesi Başkanı Hüseyin Çetinkaya, polis tarafından gözaltına alındı.

15 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesinde haber takibinde bulunan Dihaber Muhabiri Beritan İrlan, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. İrlan, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.

15 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Sulak (Bafê) köyüne bağlı Elcani mezrasında asker ve köy korucusunun katılımıyla 5 eve düzenlenen baskınlarda, 6 kişi *(Resul Tekmuray, Remzi Tekmuray, Hekim Tekmenuray, Selahattin Tekmenuray, Mehmet Emin Terkin, Mehmet Şefa Terkin)* gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Remzi ve Hekim Tekmenuray, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

15 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 5 yurttaş gözaltın alındı. ***30 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi *(Tevfik Çetin, Necat Çetin, Serhat Çetin, Yahya Dayan, Aydın Taşçı)* "örgüte yardım etme" iddiasıyla tutuklandı.

16 Mayıs 2017 tarihinde Dersim merkez, Mazgirt ve Ovacık ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında 10 kişi (*Kayyum atanan Akpazar Belde Belediye Eşbaşkanı Fadime Çetinkaya, Taylan Korkmaz, Deniz Ataş, Duygu Dinler, Musa Eroğlu, Ali Ekber Küçük, Ali Ekber Göngör, Ulaş Öz, Uğur Biter ve ismi öğrenilemeyen bir kişi.)*gözaltına alındı.

17 Mayıs 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Aydın Dayan, Ramazan Taşçı)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen yurttaşlar, İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldü.

17 Mayıs 2017 tarihinde Şırnak iline bağlı Kumçatı beldesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP belde eşbaşkanları Ekrem Güler ile Meryem Akyurk gözaltına alınarak, Kumçatı Jandarma Karakolu'na götürüldü.

17 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde KHK ihraçlarını protesto ve ihraçlara karşı başlatılan açlık grevlerine destek amacıyla KESK Şubeler Platformu öncülüğünde yapılan basın açıklamasına polis sert müdahalede bulundu. Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde gerçekleşen müdahalede, 32 KESK üyesi gözaltına alındı. KESK Üyeleri, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınan emekçilerin isimleri şöyle: *BES Şube Eşbaşkanı Bedirhan Çetinkaya, BES üyeleri Mehmet Polat ve Hasan Taşkıran, Eğitim Sen 1 Nolu Şube Eşbaşkanı Abbas Şahin, 2 Nolu Şube Eşbaşkanı Recep Şimşek ile üyeleri Arzu Koç, Arin Zümrüt, Zeynep Alak, Serhat Kılıç, Halis Kızılırmak, Hakan Koreli, Orhan Balyan, Müyesser Gülcemal ve Erkan Keskin, SES Diyarbakır Şubesi Eşbaşkanı Recep Oruç ile üyeleri Cevher Karaman, Mehmet Nur Ulus, Fatma Yıldızhan, Fuat Sonduk, Murat Karakaş, Ali Osman Telek, Mustafa Yaşa, Mahfuz Karaaslan, Ayşe Kaya ve Fesih Zirek, Tüm Bel Sen Diyarbakır Şube Sekreteri Abbas Aslan ile üyeleri Baki Öndeş ile emekçiler Esma Alak, Meral Doğan, Baran Kılıç, Tahir Çetin ve Remziye Dündar.*

18 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ve Suruç ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "Örgüt propagandası" ve "Cumhurbaşkanına hakaretten" suçlamasıyla 37 kişi gözaltına alındı. ***29 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerini ardından 37 kişiden 11'i serbest bırakıldı. Adliyeye sevk edilen 26 kişiden 6'sı ise, "Örgüt propagandası" ve "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla tutuklandı. 20 kişi de, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

23 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili merkez polis tarafından düzenlenen ev baskınında DBP eski PM Üyesi Emrullah Kalkan gözaltına alındı. ***Savur ilçesinde*** düzenlenen baskınlarda ise, 4 muhtar *(Taşlık mahalle muhtarı Mehmet Çelebi, Yazır mahalle muhtarı Necati Yalçınkaya, Kunufur mahalle muhtarı Abid Demircan, Bağkaya mahalle muhtarı Ahmet Balıkçı)* gözaltına alındı. Haklarından ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan 5 kişi, ***31 Mayıs 2017 tarihinde*** İl Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

24 Mayıs 2017 tarihinde Maraş ve Antep ilinde jandarma ve polis tarafından düzenlenen baskınlarda, 6 kişi *(HDP Maraş eski İl Eşbaşkanı Mehmet Ali Büyüközdoğan, eski yöneticiler Hüseyin Sayılır, Aydın Öğüt, HDP Narlı ilçe yöneticileri Celal Teke, Tahir Ortaç ile HDP üyesi Cevdet Deniz)* gözaltına alındı. ***27 Mayıs 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Maraş Adliyesi'ne sevk edilen 6 kişiden 3'ü *(Hüseyin Sayılır, Mehmet Ali Büyüközdoğan ve Cevdet Deniz)* "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla ise tutuklandı.

25 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişi *(Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Feridun Çelik, Kayapınar Belediyesi eski Başkanı Mehmetcan Tekin, Tümbel-sen eski Başkanı Medeni Alpkaya ile Tülay Özdemir, İrfan Babaoğlu, Nurettin Sevim)* gözaltına alındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın DTK'ya yönelik 2011 yılında başlattığı soruşturma kapsamında gözaltı altına alındıkları öğrenilen 6 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***26 Mayıs 2017 tarihinde***, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 3'ü *(Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Feridun Çelik, Kayapınar Belediye eski Başkanı Mehmet Can Tekin, Tülay Özdemir)* "örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla tutuklandı.

25 Mayıs 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Hasan Demir-65, Adem Yalazi-23)* gözaltına alındı. Yaşamını yitiren HPG militanları için düzenlenen cenaze törenlerine katıldıkları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan 2 yurttaş, İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldü.

25 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili Merkez Artuklu ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaş *(HDP Artuklu eski İlçe Eşbaşkanı Mehmet Nezir Akalp, Gülistan Konuş, Sevim Acay, Neval Bingöl, Abdulkerim Sayaki)* "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle gözaltına alındı. 3 aylık bebeğiyle gözaltına alınan Gülistan Konuş, emniyette tamamlanan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

26 Mayıs 2017 tarihinde Van ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi 11 kişi *(Murat Cesur, Kamil Çekiç, Orhan Acar, Mehmet Yavuz, Müslüm Koyuncu, Yakup Çabuk, Erhan Yumru ve ismi öğrenilemeyen 4 öğrenci)* gözaltına aldı. Gözaltı gerekçeleri öğrenilmeyen öğrenciler, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***02 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 öğrenci, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

27 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Yenişehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Dicle Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencisi Burhan Atiz gözaltına alındı.

HDP Siirt Milletvekili Besime Konca, **29 Mayıs 2017 tarihinde Batman** Havaalanı'nda gözaltına alındı. Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca açılan soruşturma kapsamında 3 Mayıs'taki duruşmasında tahliye edilen ve 3. Ağır Ceza Mahkemesi savcısının itirazı üzerine hakkında yakalama kararı çıkarılan HDP Siirt Milletvekili Besime Konca, çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

29 Mayıs 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde, HDP Urfa İl Yöneticisi Mehmet Binici polis tarafından gözaltına alındı. ***05 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Binici, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

30 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili Savur ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, DBP İlçe Eşbaşkanı Kemal Aydın gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Aydın, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***05 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Aydın, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

31 Mayıs 2017 tarihinde Mardin ili Artuklu ilçesinde bulunan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde öğretmenlik yapan Eğitim-Sen üyesi Ahmet Ertunç, okula gelen polisler tarafından gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Ertunç'un İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

31 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesi Selahattin Eyyubi Mahallesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, KHK'yla kapatılan DİHA Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek ve Kürtçe editörü Mehmet Ali Ertaş gözaltına alındı. Haklarında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan gazeteciler, ifadeleri alınmak üzere İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***06 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Gözüpek ve Ertaş, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

01 Mayıs 2017 tarihinde Malatya ili Yazıhan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaş gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğünde alınan ifadelerinin ardından 2 yurttaş *(Sırrı Çolak, Çoban Çolak* isimli yurttaşlar serbest bırakıldı. ***02 Haziran 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişi *(Salim Bayar, Yılmaz Bayar, Mehmet Ali Çıplak, Azat İncesu, Hikmet Ölmez, Aziz Sertkaya)* sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek tutuklandı.

01 Haziran 2017 tarihinde Van ili Edremit ilçesi Süphan Mahallesinde bulunan mezarları, yakınlarının talebi üzerine onaran ve isimleri öğrenilemeyen 2 mermerci, mezarlığa gelen polisler tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

02 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde HDP Sözcüsü Urfa ve Milletvekili Osman Baydemir, adliye binası önünde polis tarafından gözaltına alındı. Hakkında yakalama kararı çıkarıldığı için gözaltına alınan Baydemir, ifadesi alınmak üzere götürüldüğü Diyarbakır 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

03 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Mehmet Yaman, Savaş Babat)* gözaltına alındı. ***06 Haziran 2017 tarihinde***, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 yurttaş "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

05 Haziran 2017 tarihinde Urfa ili Halfeti ilçesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında 8 kişi *(Halfeti Belediye Meclis üyesi Mustafa Çolak, Kemal Erdi, Fadıl Akdemir, Günay Kaplan, Kadir Evin, Abdullah Boğa, Barış Koykaç, Ahmet Colayır)* gözaltına alındı. ***07 Haziran 2017 tarihinde,*** Yukarı Göklü Jandarma Karakolu'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden 1'i *(Günay Kaplan)* "Örgüt propagandası yaptığı" gerekçesiyle tutuklandı.

05 Haziran 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde DBP İlçe yöneticisi Gülseren Koşti, ziyaret ettiği taziye evi çıkışında polisler tarafından gözaltına alındı.

05 Haziran 2017 tarihinde Ağrı ili Eleşkirt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP'li yöneticiler oldukları öğrenilen 6 kişi *(Serkan Yazıcı, Erkan Yazıcı, İsmet Yazıcı, Cemal Yazıcı, İrfan Akgün ve ismi öğrenilemeyen bir kişi)* gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

06 Haziran 2017 tarihinde Dersim ili Hozat ve Pertek ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında 7 kişi *(HDP Hozat Eşbaşkanı Canan Aslan, Hopik Köyü Muhtarı Bülent Oğuz, Özkan Yıldız, Nejdet Çelik, İlhan Rüzgar, Mithat Kaya, Mehmet Benler)* gözaltına alındı.

07 Haziran 2017 tarihinde Van ili İpekyolu İlçesinde özel harekât polisleri eşliğinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaş *(DBP Van İl Yöneticisi Hakan Demir, Kenan Demir, ismi öğrenilemeyen bir kişi)* gözaltına alındı.

07 Haziran 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde 3 yurttaş *(Sabri Şimşek, Ahmet Çiçek, Suzan Çay)* gözaltına alındı. ***20 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden 2'si "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. Ahmet Çiçek ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

08 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Mazıdağı ilçesinde çok sayıda mahallede düzenlenen ev baskınlarında, aralarından mahalle muhtarlarının da bulunduğu 8 yurttaş gözaltına alındı.

09 Haziran 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişi *(DBP Siirt eski İl Yöneticisi Cemile Atlan, HDP Siirt eski İl Yöneticisi Ziynet Teymur, Pervari Belediyesi DBP'li Meclis üyesi Şehnaz Danış*) gözaltına alındı. ***14 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

Van ili Gevaş İlçesi Emniyet Müdürlüğü'ne düzenlenen saldırı sonrası, **09 Haziran 2017 tarihinde** saldırı ile ilgili oldukları gerekçesiyle 4 yurttaş *(Cemal Aslan-53 yaş, Halil Aslan-50 yaş, Abdulselam Aslan-35 yaş, Nejdet Beysüm)* gözaltına alındı. ***14 Haziran 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 yurttaş, savcılık ifadelerinin ardından yurt dışı yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Sosyal medya hesaplarında yapılan paylaşımlarda 4 yurttaşın, gözaltında tutuldukları süre içerisinde işkenceye maruz kaldıkları görüntüler yayınlandı.

10 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Cudi Dağı bölgesinde bulunan köylere ve kent girişinde yer alan kömür ocaklarına askerler tarafından düzenlenen baskında, 65 kişi gözaltına alındı. "Örgüte yardım ve yataklık etmek" ve "örgüte finans sağlamak" gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenilen 65 kişi, götürüldükleri karakollarda ***12 Haziran 2017 tarihinde*** alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

KHK ile kapatılan JİNHA Editörü Zehra Doğan, **12 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır-Mardin** karayolunda yol kontrolü esnasında gözaltına alındı. "Hakkında kesinleşmiş cezası olduğu" gerekçesiyle gözaltına alınan Doğan, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

12 Haziran 2017 tarihinde Batman ilinde, Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında 9 kişi gözaltına alındı. 9 Haziran tarihinde Kozluk ilçesine bağlı Bekirhan Beldesi ile kent merkezinde yaşanan silahlı ve bombalı olayla ilgili gözaltına alındıkları öğrenilen 9 kişi, Batman Emniyet Müdürlüğü ile Bekirhan Jandarma Karakolu'na götürüldü. ***20 Haziran 2017 tarihinde,*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Kozluk Adliyesi'ne sevk edilen 9 kişiden 4'ü tutuklandı. Diğer 5 kişi ise serbest bırakıldı.

HDP İstanbul Milletvekili ve Meclis Başkanvekili Pervin Buldan, hakkında Ağrı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yakalama kararı çıkarıldığı gerekçesiyle **12 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde** kaldığı otelde gözaltına alındı. Diyarbakır Adliyesi'ne götürülen Buldan, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

13 Haziran 2017 tarihinde Şırnak ili Kasrik Beldesi'nde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 yurttaş *(HDP eski Belde Eşbaşkanı Mehmet Kültür ile kardeşi Abdurrahman Kültür ve yeğeni Murat Kültür)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 3 kişi belde karakoluna götürüldü.

HDP Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, **13 Haziran 2017 tarihinde** Ankara'ya gitmek üzere geldiği Batman Havaalanı'nda polis tarafından gözaltına alındı. Hakkında yakalama kararı çıkarılan olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Aslan, Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

14-18 Haziran 2017 tarihlerinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında birçok ilde düzenlenen polis operasyonlarından DTK, HDK, TJA, DBP ve HDP yönetici ve üyesi 26 kişi gözaltına alındı. Diyarbakır dışında Urfa ve Mersin gibi illerde gözaltına alınanlar Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne getirilirken, soruşturmada gizlilik kararı olduğu öğrenildi. ***22 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 26 kişiden 21'i adliyeye sevk edildi. 21 kişiden 10'u *(Abdurrahman Baran Dağ, Sibel İldan, Mehmet Güzel, Zeynep Altınkaynak, Sara Aktaş, Selahattin Kaygusuz, Cengiz Sökmen, Hasan İnatçı, Salih Keleş, Paşa Şeker)* "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. ***23 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 5 kişi daha *(Ercan Arslan, Yüksel Baran, Ayşe Gökkan, Gül Kızıltaş, Ayşe Yağcı)* sevk edildikleri adliyede, "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. ***27 Haziran 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 1 kişi *(DBP PM üyesi Devran Balkaş)* "Örgüte üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

14 Haziran 2017 tarihinde Antep ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları aracılığıyla "Örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesi 4 yurttaş *(Barış Şanda, Abdullatif Gümüştekin, Şervan Ayçiçek, Hekim Yalçın)* gözaltına alındı.

14 Haziran 2017 tarihinde Van ilinde DBP PM üyesi Cengiz Sökmen, Van Kalesi civarında "hakkında gözaltı kararı var' denilerek polis tarafından gözaltına alındı.

18 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Türeli köyünün yaşayan Mehmet Yalavuz isimli yurttaş, bölgede operasyon başlatan askerler tarafından gözaltına alındı. ***20 Haziran 2017 tarihinde ise,*** Ramazan Yalavuz isimli yurttaş gözaltına alındı.

18 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Türeli köyünün hemen yanından geçen Sarum Çayı'ndaki bahçesine giden 4 çocuk babası Osman Yalavuz (30) isimli yurttaşa, bölgede operasyon başlatan askerler tarafından ateş açıldığı iddia edildi. Sol omzundan vurularak yaralanan Yalavuz, ambulansla Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı. Gözlem altında tutulan Yalavuz, hastanede tedavisi tamamlandıktan sonra ***25 Haziran 2017 tarihinde,*** çıkarıldığı mahkemece "yurtdışı yasağı" ve "adli kontrol şartı" ile serbest bırakıldı. ***26 Haziran 2017 tarihinde,*** Tepe Karakolu'na "İmzanız var" denilerek çağrılan Yalavuz, gittiği karakolda gözaltına alındı.

19 Haziran 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesi ile Bekirhan beldesine bağlı 9 köyde yapılan düzenlenen ev baskınlarında, aralarında DBP Belde Eşbaşkanı Mehmet Sabri Ayayna, Kozluk Belediye Meclis üyesi Seyithan Baran'ın da bulunduğu 36 kişi gözaltına alındı. ***25 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 36 kişiden 9'u çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı. 3'ü adli kontrol şartı ile serbest bırakılırken, 24 kişi ise alınan ifadeleri sonrası serbest bırakıldı.

20 Haziran 2017 tarihinde Van ilin Edremit Kurubaş mahallesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP Gürpınar İlçe Eşbaşkanı Kemal Güler gözaltına alındı. Güler, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Haziran 2017 tarihinde hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere Diyarbakır Adliyesi'ne giden Aram Yayınevi çalışanı Deniz Babir, adliye girişinde polis tarafından gözaltına alındı. İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'ye götürülen Babir, İşlemlerinin ardından tekrar adliyeye getirildi ve savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldı.

20 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Türeli köyünün yaşayan 1 yurttaş *(Ramazan Yalavuz-65 yaş)* bölgede operasyon başlatan askerler tarafından gözaltına alındı. ***24 Haziran 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yalavuz, savcılık ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

20 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlar gerekçe gösterilerek 3 yurttaş *(Hüseyin D., Azadi İ., Ziyad Y.)* gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle tutuklandı.

22 Haziran 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 kişi *(HDP yöneticisi M. Ali Yaşar, DTK Üyesi Tekin Yaşar ve İl Genel Meclis Üyesi M. Yavuz Zorbay)* gözaltına alındı. ***23 Haziran 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesi Yüksel Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınında 1 yurttaş *(Rukyete Topdemir-60 yaş)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi bilinmeyen Topdemir, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Sabah saat 09.00 civarından nezarethanede kalp krizi geçiren Topdemir, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Polisin, hastanede Topdemir'in yakınlarına *"Serbest bırakıldı"* dediği öğrenildi.

25 Haziran 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesi Yalınca (Tılan) mahallesinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, Fuat Yavuzer (21) isimli yurttaş gözaltına alındı. Yavuzer'in gözaltına alındığı sırada polis tarafından işkenceye maruz kaldığı iddia edildi.

29 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 24 belediye çalışanı gözaltına alındı. 04 Temmuz 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 24 kişi, "Örgüt üyesi olmak",

"Örgüt propagandası yapmak" ve "Örgüte yardım yapmak" suçlamasıyla alınan savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

30 Haziran 2017 tarihinde Van ili Erciş ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında mahallelere gözaltına alınan 36 kişi, ***06 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. 36 kişiden 18'i "Örgüt üyesi olma", "Örgüte yardım ve yataklık yapma" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *DBP'li belediye meclis üyesi Faruk Köken, Adem Rıza Sala, Ahmet Mirzaoğlu, Ahmet Taş, Behrem Kaplan, Burhan Kul, Cercis Kaya, Kerem Çeliker, Mehmet Kaya, Mehmet Nuri Taş, Mustafa Çağan, Muştak Yok, Mehmet Sahil Güneş, Süleyman Bultan, Yakup Demir, Mahmut Bilici, Yavuz Sayat, Yusuf Yalçın*.

01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesi Bayrambaşı (Sêdeqnê) köyünden ilçe merkezine doğru giden bir araçta bulunan 3 kişi *(Mehmet Çağartekin, Mahmut Becerikli, Cengiz Turan)* durduruldukları askeri arama noktasında gözaltına alındı. Silvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 3 kişinin gözaltına alınma gerekçesi öğrenilemedi.

AKP Lice İlçe Başkan Yardımcısı Orhan Mercan'a yönelik gerçekleşen silahlı saldırının ardından olayla ilgileri bulunduğu gerekçesiyle **01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde** polis tarafından düzenlene ev baskınlarında 12 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Kapatılan DİHA Muhabiri Behçet Bayhan, Yaşar Ajde, Erdal Yıldırım, Metin Karadağ, Maşallah Karadağ, Sedat Bayram, Turan Bağır, Mahsum Atak, Çekdar Şahin, İhsan Çaytaş, Metin Çaytaş, Tarık Çaytaş.* **02 Temmuz 2017 tarihinde** devam eden ev baskınlarında aralarından *DBP İlçe Eşbaşkanı Rozerin Yiğitel* ve *HDP İlçe Eşbaşkanı Salime Zingil*'in de bulunduğu 7 kişi daha gözaltına alındı. **03 ve 04 Temmuz 2017 tarihlerinde** devam eden baskınlarda, aralarında HDP İlçe Eşbaşkanı Niyazi Erdoğan ve HDP ilçe yöneticilerinin de bulunduğu 11 kişi daha gözaltına alındı. ***12 ve 13 Temmuz tarihlerinde*** 30 kişiden 20'si emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. ***14 Temmuz 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 9'u serbest bırakılırken, 1 kişi *(Kemal Polat)* "örgüt adına faaliyette bulunmak" iddiasıyla tutuklandı.

AKP Özalp İlçe Başkan Yardımcısı Aydın Ahi'ye yönelik gerçekleşen silahlı saldırının ardından olayla ilgileri bulunduğu gerekçesiyle **02 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Özalp ilçesinde** polis tarafından düzenlene ev baskınlarında 22 kişi gözaltına alındı. ***15 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 22 kişiden 4'ü serbest bırakılırken, 18 kişi adliyeye sevk edildi. Savcılık ifadelerinin ardından 14 kişi adli kontol şartıyla serbest bırakılırken, mahkemeye sevk edilen 4 kişi ise *(HDP ilçe Eşbaşkanı Recep Ceyrancı, ilçe eşbaşkan yardımcısı Mesut Erzengin, DBP Özalp Belediye Meclis Üyesi Suat Özdere, Naci Çiçekdenk)* "Örgüt adına faaliyette" bulunma gerekçesiyle tutuklandı.

04 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Ergani ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *DBP'li Belediye Eşbaşkan Yardımcısı Gülistan Polat* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Polat, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Türeli (Beşişte) köyüne 19 Haziran'da yapılan operasyonda askerlerce vuruldukları ve yaralandıkları iddia edilen Mesut Yalavuz ve Osman Yalavuz

isimli kuzenler, hastanedeki tedavilerinin ardından gözaltına alınmıştı. ***04 Temmuz 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüte yardım etmek" ve "Örgüt adına gasp" iddialarıyla adliyeye sevk edilen Yalavuz kuzenler, aynı gerekçe ile tutuklandı.

04 Temmuz 2017 tarihinde Van ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 30 yurttaş gözaltına alındığı öğrenildi. Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen yurttaşlardan bazıları şunlar: *Derya Soğukbulak, Vahap Kaba, Yavuz Yıldız, Saime Yıldız, Pervin Özgür, Serap Güveç, Muğdat Yorulmaz, Ferhat Komi, Akif Komi ve Mehmet Numaş.* "Ögüte yardım ve yataklık yapma" iddiasıyla gözaltına alınan 30 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemleri ardında serbest bırakıldı.

04 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Sedat Güler, şu beyanlarda bulundu: *"04.07.2017 tarihinde sabah saat 05.00 sularında eve baskın yapıldı. Kardeşim Özgür Güler gözaltına alındı. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.*

04 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2011 yılında yürüttüğü soruşturma kapsamında DTK içinde faaliyet yürüttükleri ve kapanan BDP Siyaset Akademisi'nde çalıştıkları gerekçesiyle 15 kişi gözaltına alındı. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 15 kişinin isimleri şöyle: *Ahmet Astağaç, Ayşe Filiz Kaçar, Aziz Çelik, Burhan Karakoç, Fikri Ezer, Gülistan Polat, Güllüşan Canbay, Hasip Yanlıç, Leyla Dal, Mehmet Çakmakçı, Mehmet Özcan Toprak, Mehmet Sait Kaya, Sebahattin Özdemir, Didar Çeşme ve Selvi Arslan Öztürk.*

HDP PM Üyesi Ramazan Holat, **05 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili** girişinde bulunan polis kontrol noktasında gözaltına alındı. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Holat, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***06 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Holat, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

05 Temmuz tarihinde Bitlis ili ile Tatvan, Hizan, Mutki ve Ahlat ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP yöneticilerinin bulunduğu 10 kişi gözaltına alındı. ***15 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 4'ü *(HDP Bitlis il Eşbaşkan vekili Ercan Güzelkaya, HDP Merkez ilçe yöneticisi Şeref Göner, HDP Ahlat ilçe yöneticisi Gülistan Özdemir, DBP İl yöneticisi Emrettin Derse)* "Örgüte yardım etmek" ve "Örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandı.

06 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Tuşba ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *DBP İlçe Yöneticisi Abdurrahman Olgun* gözaltına alındı.

06 Temmuz 2017 tarihinde Van ili Saray ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, 4 HDP ve DBP'li üye ve yönetici *(Aydın Acar, Mehmet Salih Şahin, Mehmet Bora, Ahmet Dinler)* gözaltına alındı. **Gevaş ilçesindeki** ev baskınlarında, HDP'li 5 yönetici ve üye *(HDP İlçe Eşbaşkanı Ali Sümer, HDP eski İlçe Eşbaşkanı Nezahat Sümer, HDP ilçe yöneticileri Salih Temel, Raci Aktaş ve Yusuf Bayar)* gözaltına alındı. **Gürpınar ilçesindeki** ev baskınlarında, 4 HDP yöneticisi *(Sinem Malal, Nurettin Çallı, Müslüm Yücel, Ahmet İnceer)* gözaltına alındı. İlçelerde gözaltına alınan 14 kişiden 12'si, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

07 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Ercan Encü, şu beyanlarda bulundu: *"04.07.2017 tarihinde Saat 02.00 sularında eve baskın yapıldı. Baskında kötü muameleye maruz kaldı. Evin iki kapısı kırıldı. Savaş Encü gözaltına alındı, gerekçesi hakkında bilgi verilmedi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

07 Temmuz 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP'li Belediye Meclis üyesi Mehmet Özer gözaltına alındı.

07 Temmuz 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesine bağlı Çayönü köyü Yeniköy mezrasında düzenlenen ev baskınında, Serkan Altan isimli yurttaş gözaltına alınarak, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü.

07 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, bir evde aynı aileden 4 kişi *(Elif, Halil, Adem ve Hülya Yağircik)* gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanlar, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

07 Temmuz 2017 tarihinde Van ili merkez İpekyolu, Tuşba ve Gevaş ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP ve DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 18 kişi gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: ***13 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 18 kişiden 6'sı *(Münih Gezici, Savaş Encü, Metin Deniz, Hatice Tokluiçten, Mustafa Yorgun, Azad Yorgun)* "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak" iddiasıyla tutuklandı.

07 Temmuz 2017 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 22 kişi gözaltına alındı. Aralarında İl Genel ve Belediye meclis üyelerinin de bulunduğu 22 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

08 Temmuz 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde güvenlik güçleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişi *(Ilıcak köy muhtarı Fahri Abi, Muğdat Ataman, Ali Abi, Remzi Aykut, Ersin Durmuş, Hecer Adıyaman, Cemal Adıyaman, İdris Adıyaman)* "Örgüte yardım etmek" ve "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındı. **İdil ilçesinde ise** düzenlenen baskınlarda da isimleri öğrenilemeyen 9 kişi gözaltına alındı.

08 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gurbet Kaplan, şu beyanlarda bulundu: "*Sabah saat 04.00 civarında evimize özel harekat polisleri tarafından baskın düzenlendi. Polisler kapıyı kırarak içeri zorla girmeye çalıştılar. Ben kapıyı açtım. Bana kapıyı neden geç açtığımı sordular. Bende ilk kez başıma geldiği için şaşkın şekilde evi dağıtıp hakaretlerde bulundular. 12 ve 16 yaşlarındaki çocuklarımın kafasına silah dayadılar. Eşimi yere yatırdılar. Evde silahlı kişilerin olduğunu ve bunun bir ihbar olduğunu, yardım-yataklık yaptığımızı söyleyerek hakaretlerine devam ettiler. Daha sonra 05.00'da eşim Cevat KAPLAN'nı alarak evden ayrıldılar. Bize Çevik Kuvvette götüreceklerini söylediler. Eşimin hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, BDP eski İl Eşbaşkanı Mehmet Emin Yılmaz gözaltına alındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenilen Yılmaz,

emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede, "örgüt üyesi" olduğu iddiasıyla tutuklandı.

11 Temmuz 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesinde, Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Zeki Erdem seyahat ettiği sırada polis tarafından gözaltına alındı. ***24 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Erden, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt adına faaliyet yürütmek" iddialarıyla alınan ifadelerinin ardından "adli kontrol şartı" ve "yurtdışı yasağı" konularak serbest bırakıldı.

12 Temmuz 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesinde, İlçe Jandarma Karakolu'na çağrılan 2 yurttaş *(Abdullah Özden-53 yaş, Hanifi Zorbay-42 yaş)* "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla gözaltına alındı.

13 Temmuz 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi dağıtımcısı Mehmet Emin Yılmaz, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak" iddiasıyla gözaltına alındı. ***26 Temmuz 2017 tarihinde*** Suruç İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yılmaz, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

13 Temmuz 2017 tarihinde Antep-Hatay sınır hattında haber takibi yapan Dihaber Muhabirleri Erdoğan Alayumat ve Nuri Akman ve İsa Nuri Demir isimli yurttaş, "Haklarında şikâyet" olduğu gerekçesi ile gözaltına alınarak, İslahiye İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gazetecilerle birlikte alınan İsa Nuri Demir ise serbest bırakıldı. ***27 Temmuz 2015 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen gazetecilerden Alayumat "Devletin Gizli Kalması Gereken Bilgilerini Siyasal ve Askeri Casusluk Amacıyla Temin Etme Suçu" suçlamasıyla tutuklandı. Akman ise "yurt dışı yasağı" ve "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.

14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 15 yurttaş gözaltına alındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2014 yılında Belediyeler bünyesinde faaliyet gösteren Eğitim Destek Evleri'ne yönelik yürüttüğü soruşturma kapsamında gözaltına alındıkları öğrenilen 15 kişi, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ***18 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişi, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. ***20 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 2'si *(Fatma Şık, Metin Ablay)* "örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla tutuklandı.

14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 2 yurttaş *(Canan Ç. ve Şaban B.)* gözaltına alındı. ***19 Temmuz 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 yurttaş, "örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla tutuklandı.

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, KESK şubeler platformu bileşenleri, 692 sayılı KHK ile belediye çalışanlarının ihraç edilmesini protesto etmek için Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde basın açıklaması yapmak istedi. Polis tarafından açıklama yapmalarına izin verilmeyen emekçiler, oturma eylemi yaptı. Polis oturma eylemine geçen emekçilere sert bir şekilde coplarla müdahalede bulundu. Polisin müdahalesi sonucu 30 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Recep Oruç, Şemsettin Ayçiçek, Mehmet Nur Ulaş, Fatma Yıldız, Rozerin Çatak, Zelal Bilgin, Ümit Çetiner, Eray Erdem, Gülhan*

Tekin, Anıl Aslan, Fatma Kılıç, Siraç Çelik, Zülküf Güneş, Abbas Aslan, Bedirhan Çetin, Süleyman Çelebi, Rengin Boltan, Mahmut Karataş, Erhan Keskin, Hüseyin Kaya, Zeki Kanay, Baki Öndeş, Gültekin Aydeniz, Mahmut Ortaç, Recep Şimşek, Orhan Balyen, Hatice Efe, Bahar Yıldırım, Habiye Sol, Ali Osman Telek. Gözaltına alınanlar, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

18 Temmuz 2017 tarihinde Van'ın merkez İpekyolu ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi gece saatlerinde çok sayıda kobra tipi zırhlı araçla ablukaya alındı. Ardından bir evin bahçesinde saat 02.00 sularında dek devam eden bir çatışmanın yaşandığı öğrenildi. Çatışmanın ardından mahalle sakini 15 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 2 yaşındaki bir çocukla annesinin de bulunduğu 5 kişi serbest bırakıldı.

19 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır, Adana ve Ankara illerin polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, DTK, Diyarbakır Tabip Odası ve İHD üyelerinin de aralarında bulunduğu 12 kişi gözaltına alındı. ***21 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 3'ü *(Dr. Şemsettin Koç, emekli öğretmen Zöhre Taş ve DTK Divan üyesi Saliha Aydeniz)* "Örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. ***23 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 3 kişi *(Erdal Barsak, Sadrettin Kaya ve Dr. Necdet İpekyüz)* serbest bırakıldı. ***24 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 4'ü *(Dr. Selçuk Mızraklı, Eğitim Sen MYK Üyesi Ebru Yiğit, İHD MYK üyesi ve İç Anadolu Bölge Temsilcisi Ali Rıza Yurtsever ile Mehmet Aydın)* "Örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı.

19 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 2 yurttaş *(Mefair Eren, Esat Adıgüzel)* gözaltına alınarak, Kulp İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

19 Temmuz 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesi Kubik kırsal mahallesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Suruç belediye encümeni İbrahim Oğurlu gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

20 Temmuz 2017 tarihinde Mardin ili Dargeçit ilçesine bağlı Klavuz köyünde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, *HDP İlçe Yöneticisi Rabia Arjin Gevcan* gözaltına alınarak, Mardin İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

20 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Merkez, Hozat ve Çemişgezek ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 14 yurttaş *(Hozat Kavuktepe Köyü Muhtarı Hıdır Güneş, Devrim Korkmaz, Erkan Çelik, Düzgün Aydın ve ismi öğrenilemeyen 8 kişi)* gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan Devrim Korkmaz Tunceli Adliyesinde alınan ifadesinin ardından, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

HDP Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, **20 Temmuz 2017 tarihinde Bitlis ili Tatvan ilçesinde** hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltın alındı. İzmir'de bir davadan dolayı ifadesi alınmak üzere Bitlis Adliyesi'ne götürülen Irgat, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Urfa'nın merkez Suruç, Siverek, Ceylanpınar ve Viranşehir ilçelerinde Temmuz ayında farklı tarihlerde ev baskınları sonucu gözaltına alınan 1'i çocuk 27 kişi, ***20 Temmuz 2017***

tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. "Örgüt propagandası " iddiasıyla savcılığa ifade veren 27 kişiden 2'si serbest bırakılırken, 25 kişi tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. 25 kişiden 6'sı *(DBP Eyyübiye Meclis Üyesi Abdulkadir Tutal, Mehmet Aydın ile ismi öğrenilemeyen 4 kişi*) "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla tutuklandı.

21 Temmuz 2017 tarihinde Dersim ili Nazmiye ilçesine bağlı Han köyü yakınında devam eden askeri operasyonda sırasında, köyde arıcılık yapan Mustafa Uçan, arı kovanlarını operasyon bölgesinden çıkarmak istemesi üzerine gözaltına alındı.

22 Temmuz 2017 tarihinde Mardin ili Derik ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, kayyım tarafından işten çıkarılan belediye çalışanı Şerif Tekin gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Tekin, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

HDP MYK Üyesi Atiye Eren, **24 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde** şehirlerarası otogarında polis tarafından gözaltına alındı. Aynı soruşturma kapsamında 6 kişi daha *(HDP Gençlik Meclisi Yürütme Kurulu üyeleri Bilget Ulutaş, Dilan Çetin, Abdülmelik Dikenyol, Umut Öztekin ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) daha gözaltına alındı.

24 Temmuz 2017 tarihinde Urfa ili Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 kişi *(DBP'li Suruç Belediye Meclis üyesi Serdar Tekinalp, Teslim Donuk ve ismi öğrenilemeyen bir kadın)* gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

25 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, DTK Eşbaşkanlık Divanı Üyesi Musa Farisoğulları, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen DTK soruşturması kapsamında gözaltına alındı. ***02 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Farisoğulları, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

25 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Federe Kürdistan Bölgesi'nde yayın yapan NRT TV kameramanı Rojhat Doğru gözaltına alındı. ***02 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Doğru, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

25 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Yeni, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyimin oğlu Serhat Yeni, 25.07.2017 Salı günü sabah 03.00 civarında evine yapılan baskın sonucunda gözaltına alındı. Niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

27 Temmuz 2017 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde polis tarafından düzenlenene ev baskınında, esnaf olduğu öğrenilen Mustafa Demir (24) gözaltına alındı. Evinde yapılan arama ardından gözaltına alınan Demir'in, hangi gerekçe ile gözaltına alındığı öğrenilemedi.

Evrensel gazetesi köşe yazarlarından Yusuf Karataş, **Diyarbakır** Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü DTK soruşturması kapsamında, **27 Temmuz 2017 tarihinde** Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdi. Avukatı Tugay Bek eşliğinde ifadesi alınan Karataş, daha sonra savcılığa sevk edildi. Savcılık, Karataş'ı tutuklama talebiyle 1'inci Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk etti. Mahkeme, Karataş'ın tutuklanmasına karar verdi.

27 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında 3 yurttaş *(Sefer Alper ile eşi Felek Alper ve kardeşi Ali Alper)* gözaltına alındı. Baskında Sefer ailesi üyelerinin, polisler tarafından kötü muamele maruz kaldığı iddia edildi. Basın organlarında yer alan iddiaya göre polislerin, eve merdiven dayayıp pencere ve kapılarını kırarak içeri girdi, ardından aile bireyleri darp edildi. ***29 Temmuz 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüte yardım ve yataklık ettikleri" suçlamasıyla adliyeye sevk edilen 3 yurttaş, Asliye Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı.

28 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 10 yurttaş gözaltına alındı. 31 Temmuz 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 6'sı *(Ömer Özer, Nesibe Özer, Sakine Özer, Muhammed Özer, Şükran Çatku, Emin Tiner)* "örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla tutuklandı.

28 Temmuz 2017 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, DBP Suruç İlçe Yöneticisi Yakup Ateş ve Yusuf Demir isimli yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına gerekçesi öğrenilemeyen 2 kişi, Urfa TEM Şube'ye götürüldü.

Halkların Demokratik Partisi (HDP) Batman Milletvekili Saadet Becerikli, **29 Temmuz 2017 tarihinde** Batman Havaalanı'nda gözaltına alındı. Becerikle, ifade işlemlerinin ardında serbest bırakıldı.

HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Ankara'ya gitmek üzere geldiği Batman Havalimanı'nda polisler tarafından, **31 Temmuz 2017 tarihinde** gözaltına alındı. Batman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde ifadesi alınan Başaran, işlemlerin ardından tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

01 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak iline gelen Fransız gazeteci Loup Bureau, polis tarafından gözaltına alındı. Mahkeme tarafından Bureau, "örgüte yardım ve yataklık etmek" suçlamasıyla tutuklandı.

HDP Van Milletvekili Lezgin Botan, **01 Ağustos 2017 tarihinde Van ilinde** bulunan Ferit Melen Havalimanı'nda polis tarafından gözaltın alındı. Hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla açılan bir soruşturmadan dolayı gözaltına alınan Botan, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Ali Arslan, **02 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Gevaş ilçesi** girişinde kurulan kontrol noktasında gözaltına alındı. İlçeye bağlı Yoldöndü Karakolu'na götürülen Aslan, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

04 Ağustos 2017 tarihinde Dersim ili merkeze bağlı Doluküp (Merxo) köyünde askerler tarafından düzenlenen baskında, 3 yurttaş *(Hüseyin Güray ve oğlu Cihangir Güray, Ergün Tugal)* gözaltına aldı.

06 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Hazro ilçesinde Ölgen (Kanîbuşkul) köyünde ormanlık alanlarda ağaç kesimi yapan iş makinelerini koruyan koruculara yönelik silahlı saldırı düzenlendi. Saldırı ardından bölgede askeri operasyon başlatıldı. Operasyon sırasında köyün giriş çıkışları kapatıldı. Köyde bulunan ve aynı aileye mensup olduğu öğrenilen 7

yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınan yurttaşların, köye gelen panzerin işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. Gözaltına alınan ve işkenceye maruz kaldığı iddia edilen yurttaşların isimleri şöyle: *Evin Kırboğa (19), Fetah Kırboğa (34), Muhsin Kırboğa (28), Nimet Kırboğa (54), Abdullah Kırboğa (22), Barış Kırboğa (17) ve Veysi Kırboğa (20).* ***07 Ağustos 2017 tarihinde*** sabah saatlerinde askerler tarafından köydeki evlere tekrardan düzenlenen baskınlarda, 6 yurttaş daha gözaltına alındı. Gözaltına alınan yurttaşların isimleri şöyle: *Fesih Kırboğa (95), Fehmi Kırboğa (32), Mahsun Kırboğa (19), Özgür Kırboğa (16), Şamet Kırboğa (55) ve Faruk Kırboğa (58).* Gözaltına alınanların Hazro İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldüğü öğrenildi. 13 yurttaş, ***08 Ağustos 2017 tarihinde*** İlçe Jandarma Karakolu'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

06 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri ili Şemdinli ilçesi kırsalında operasyona çıkan güvenlik güçlerine yönelik gerçekleşen saldırının ardından çıkan çatışmada, 1 özel harekât polisi yaşamını yitirdi, 1 özel harekât polisi de yaralandı. Çatışmanın ardından köye baskın düzenleyen askerler, 36 yurttaş gözaltına aldı. Köylülerin, gözaltına alınmadan önce işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Vücutlarında işkence izi tespit edilen 36 yurttaştan 20'si emniyetindeki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 16 yurttaş ise, ***08 Ağustos 2017 tarihinde*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

09 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Ergani ilçesi Hilar köyünden döndüğü sırada kontrol noktasında askerler tarafından gözaltına alınan DBP İlçe Eşbaşkanı Ramazan Aslan, hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunduğu gerekçesiyle sevk edildiği ilçe adliyesinde karar yüzüne okunarak tutuklandı. Aslan'a verilen 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasının, 6-7 Ekim Kobanê eylemleri döneminde yaptığı basın açıklaması nedeniyle hakkında açılan davadan verildiği öğrenildi.

09 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesine bağlı Sulak (Bafê) köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 yurttaş *(Delil Doğan, Selman Suna)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 2 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

Şırnak ili İdil ilçesinde gözaltına alınan 1 yurttaş *(Ayşe Hezer-53 yaş)*, ***09 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle tutuklandı.

12 Ağustos 2017 tarihinde Bingöl ili Ciligözü köyüne askerler tarafından düzenlenen baskında, DBP Karlıova ilçe eski yöneticisi Zeki Bozan gözaltına alındı. Bozan, Karlıova İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldü.

12 Ağustos 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 5 kişi *(DBP MYK Üyesi Mehdi Tunç, DBP üyesi Metin Aslan, Encer Dölek, Osman Sıhi, Musa Tekin)* gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 5 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

12 Ağustos 2017 tarihinde Antep ili Merkez Şahinbey ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 11 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, Antep TEM Şubeye götürüldü.

12 Ağustos 2017 tarihinde Adana ilinde misafir bulunduğu evde gözaltına alınan DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan, ***13 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyet müdürlüğündeki işlemleri ardından soruşturmanın yürütüldüğü Siirt iline götürüldü. Soruşturma dosyasında "gizlilik kararı" bulunduğu öğrenildi. 16 Ağustos 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Aslan, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. *Siirt Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü ve "gizlilik" kararı alınan soruşturma kapsamında Arslan ve aralarında DBP MYK üyelerinin de bulunduğu 14 kişi gözaltına alınmıştı.*

12 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesinde bir düğün salonuna baskın düzenleyen polisler, düğün davetlilerinden Masum Köse isimli yurttaşı gözaltına aldı. Düğünde bulunanların karşı çıkması üzerine açıklama yapan polisin, Köse'nin giydiği kıyafetten dolayı ihbar edildiğini ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hakkında işlem yapılacağını söylediği öğrenildi.

13 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(Revşan İnedi, Azad Açan)* gözaltına alındı.

13 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Merkez, Çaldıran, Erciş ve Başkale ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP İl Yöneticisi Özgür Aras'ın da bulunduğu 23 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. V. K. İsimli çocuğun da, Musa Anter Barış Parkı'na gitmek isteği sırada polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. ***16 Ağustos 2017 tarihinde***, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 23 kişiden 6'sı adliyeye sevk edildi. Çaldıran ilçesinde gözaltına alınan 6 yurttaş *(HDP yöneticileri Abdulgaffar Atabay, Şemsettin Ünal, esnaf Nasır Bilici, Saim Tar ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi)* savcılık ifadelerinin ardından "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla mahkemeye sevk edildi. 6 kişi, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı. Ancak serbest bırakılanlardan Abdulgaffar Atabay, 2008 Newroz'unda çıkan olaylarda "Polise mukavemet etmek" iddiasıyla açılan davadan kesinleşmiş 3 yıl 2 ay cezasından dolayı tutuklandı.

14 Ağustos 2017 tarihinde Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Hamdullah Bayram gözaltına alındı. Baskın sırasında yapılan aramada, haber materyallerine el konuldu. ***22 Ağustos 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt adına faaliyet yürütmek", "Örgüt üyeliği" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiaları adliyeye sevk edilen Bayram, savcılık ifadesinden sonra Bayram serbest bırakıldı.

14 Ağustos 2017 tarihinde Urfa ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaş *(İbrahim Halil Gündüzalp, Kasım Al)*, sosyal medya paylaşımlarında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındı.

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde Dihaber Muhabiri Aziz Oruç, çalıştığı ajansın giriş kapısında polis tarafından durdurularak, gözaltına alındı. Hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle Diyarbakır 3. Asliye Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan Oruç, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

14 Ağustos 2017 tarihinde Kars ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Barış Taş isimli yurttaş gözaltına alındı. ***Kağızman ilçesinde*** düzenlenen baskında ise, isimleri öğrenilemeyen 4 kişi yurttaş gözaltına alındı. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle "Örgüt

propagandası yapma" iddiasıyla gözaltına alınan 5 kişinin, il ve ilçe emniyet müdürlüklerine götürüldükleri öğrenildi.

14 Ağustos 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde, O.A. (17) isimli çocuk, Trabzon Maçka'da çıkan çatışmada hayatını kaybeden Eren Bülbül'e sosyal medya paylaşımlarından hakaret ettiği iddiasıyla polis tarafından gözaltına alındı. ***15 Ağustos 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen O.A. "Örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle tutuklandı.

15 Ağustos 2017 tarihinde Batman ili polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında kayyum atanmasıyla birlikte görevden uzaklaştırılan Batman Belediye meclis üyelerinin de bulunduğu 7 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar isimleri şöyle: *Belediye Başkan Yardımcısı Aziz Aksin, belediye meclis üyeleri Hürriyet Kaytar, Necmi Dilmaç ve Nasır Taş; belediye çalışanları İkram Görnü ve Ekrem Çelik ile belediye veterineri Azad Çiftçi*.

15 Ağustos 2017 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesinde 4 yurttaş *(Birol Polat, Hanifi Özer, Serhat Canlı ve soy ismi öğrenilemeyen Suat isimli bir kişi), "HPG militanlarının cenaze törenine katıldıkları"* gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı. ***17 Ağustos 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişi, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Sarayı ilçesinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP İlçe Eşbaşkanı Tuncer Kalkali gözaltına alındı. Saray Belediyesi Meclis Üyesi Sıddık Akın ise, ifade için çağırıldığı İlçe Jandarma Karakolu'nda gözaltına alındı. 18 Ağustos 2017 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kalkali ve Akın, "Örgüt propagandası" ve "Örgüte Yardım etmek" iddiasıyla tutuklandı.

Görevinden uzaklaştırılarak yerine kayyum atanan Lice Belediye Eşbaşkanı Rezan Zuğurli, kesinleşmiş cezası olduğu gerekçesiyle, **17 Ağustos 2017 tarihinde** tutuklandı. Zuğurli, annesiyle birlikte **Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesi** Çamlıca semti Lise Caddesi'nden geçtiği sırada ranger tipi zırhlı araçlarla yolunu kesen polisler tarafından gözaltına alınan Zuğurli, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldü. *Zuğurli, 2012 yılında "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 13 ay tutuklu kalmış, mahkeme 4 yıl 2 ay hapis cezası vermişti.*

17 Ağustos 2017 tarihinde Muş ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında DBP ile HDP yöneticilerinin de bulunduğu 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 11 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

18 Ağustos 2017 tarihinde Elazığ merkez, Karakoçan ve Kovancılar ilçelerinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 12 yurttaş gözaltına alındı. ***23 Ağustos 2017 tarihinde,*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 8'i *(Abdulhamit Oran, İrfan Bilin, Recep Özgün, Selami Demirdağ, Galip Demirdöğen, Zeki Okçuoğlu ile isimleri öğrenilemeyen 2 kişi)* "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Mehmet Sıddık Damar, hakkında açılan bir soruşturma kapsamında **18 Ağustos 2017 tarihinde** gittiği Kızıltepe Adliyesi'nde, savcılık ifadesinin ardından tutuklama istemiyle mahkemeye sevk edildi. Mahkeme, sosyal medya hesabında yapılan paylaşımlardan dolayı "Örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle Damar'ın tutuklanmasına karar verdi. Damar, Mardin E Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi.

Diyarbakır ili Silvan ilçesinde farklı tarihlerde 9 genç yurttaş *(Muhammed Katar, Osman Ezer, Mehmet Doğan Tuncer, Amed Yılmaz, Veysi Aksın, İsmail Bozkurt, Yunus Emre Ergin, Eyüp Bakıcı, Hogır Kılıç)* gözaltına alındı. ***19 Ağustos 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 9 kişiden 8'i serbest bırakıldı. Hogır Kılıç isimli yurttaş ise, daha önce yargılandığı bir davadan aldığı cezanın Yargıtay tarafından onaylanması üzerine tutuklandı.

20 Ağustos 2017 tarihinde Van ili Cumhuriyet Caddesi'nde erbane eşliğinde Kürtçe şarkı söyleyen ve yaşları 12 ila 13 arasında değişen 2 çocuğun, polislerce gözaltına alındığı öğrenildi. Çocukların, şarkılar karşılığında toplanan paralarına da el konuldu.

21 Ağustos 2017 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesinde İlçe Jandarma Komutanlığı'na, "Kaymakam sizlerle toplantı alacak" denilerek çağrılan 30 köylüden 14'ü gözaltına alındı. 14 köylünün "Örgüte yardım ve yataklık etme" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ağustos 2017 tarihinde Dersim merkez ve Ovacık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınklarında, Sosyalist Meclis Federasyonu üyesi 6 yurttaş *(Gizem Yamaç, Dersim Konak, Hasan Yıldız, Çiğdem Kılınç, Orhan Perktaş, Hayati Göngören)* gözaltına alındı.

22 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır'da Amedspor futbolcusu Deniz Naki, hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle yapılan suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma kapsamında savcılık talimatıyla gözaltına alındı. Emniyette ifadesi alınan Deniz Naki, paylaşım yapılan hesabın kendisine ait olmadığını söyledi. Yapılan araştırmada twitter hesabının Deniz Naki adına açılmış fan sayfası olduğu tespit edilince, futbolcu Naki ifadesi alınarak serbest bırakıldı.

23 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP Silvan İlçe eski Yöneticisi Naci Toptemiş, gözaltına alındı.

23 Ağustos 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde 47 yaşındaki otobüs şoförü Mahmut Kahraman, belediyenin önünden geçtiği sırada üzerinde 'Kürdistan' yazılı tişört olduğu gerekçesiyle polis tarafından durdurularak gözaltına alındı. 26 Ağustos 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kahraman, "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandı.

24 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Vural ailesine mensup 4 yurttaş *(Salih, Behice, Kemal ve Şirvan Vural)* gözaltına alındı.

31 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri Merkeze Bağlı Oğul (Talê) köyüne yakın kırsal alanda, köylülere insansız hava araçlarından (SİHA) ateş açıldığı ve açılan ateş sonucu Mehmet Temel (35) isimli yurttaş ağır olmak üzere Musa Tarhan, İbrahim Sak ve İsmail Aydın isimli yurttaşlar yaralandı. Yaralılar, köylüler tarafından özel araçlarla Hakkâri Devlet Hastanesi'ne

kaldırıldı. Yaralılardan Mehmet Temel yaşamını yitirdi. Yaralılardan Musa Tarhan ve İbrahim Sak, polis tarafından gözaltına alınarak Hakkâri Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

03 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesine bağlı Bağlan (Mişirf) köyünde askeri helikopterin sivillerin üzerine ateş açması sonucu 3 köylünün yaralandığı öğrenildi. Yaralıların Valiliğin ambulans geçişine izin vermemesi nedeniyle, uzun süre köy meydanında bekletildiği bildirildi. Başından ve bacağından yaralanan Celal Yıldırım'ın (58) durumunun ağır olduğu, diğer bir yaralı olan Münir Serin'in (32) ise hastanedeki tedavisinin ardından hakkında arama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Ağır yaralanan Celal Yıldırım'ın tedavisinin tamamlanmadan ***9 Eylül 2017 tarihinde*** Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'nde gözaltına alındığı ve Diyarbakır İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

04 Eylül 2017 tarihinde polislerce evi basılan ancak evinde bulunmayan Evrensel muhabiri Kemal Özer'in, aynı gün akşam saatlerinde Tunceli-Ovacık yolu üzerindeki bulunan arama noktasında gözaltına alındığı ve Tunceli Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Özer hakkında örgüt üyesi olmak iddiasıyla gözaltı kararı çıkartıldığı bildirildi. Özer'in evinde yapılan aramada evde bulunan dijital malzemelere ve fotoğraf makinesine el konulduğu öğrenildi. ***15 Eylül 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Özer, "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı.

07 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güray, şu beyanlarda bulundu: "*07.09.2017 tarihinde oğlum Mazlum Güray, kuzeni olan M.Sait Akdağ'ın çantası bizde kalmıştı. Kuzeni çantasını bizden istedi. Oğlum da çantasını vermek üzere evden çıktı. Çantayı kendisine götürürken 450 evler civarında polis noktasında çantaya bakınca içinde 2 kitap ve günlüğü vardı. Oğlum bu çantanın sahibi olmadığını ve kuzenine ait olduğunu söylemiş. Bunun üzerine polisler M.Sait Akdağ'ı aramışlardır. Polisler ona çantanın kendisine ait olup olmadığını sormuşlar. O da bana aittir cevabını vermiştir. Orada bulunan polisler oğlumu ve kuzenini gözaltına almışlardır. Oğlumun hiçbir suçu yokken gözaltına alınmıştır. Oğlumun serbest bırakılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

07 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Sur ilçesinde bulunan Alipaşa ve Lalebey mahallerinde devam eden yıkım çalışmaları sırasında, Ayşe Dün isimli yurttaşa ait evin içindeki eşyaların çıkartılmasına izin verilmeden yıkıldığı öğrenildi. Yıkıma karşı çıkan Ayşe Dün ve oğlu Sadık Dün, polisin copla müdahalesine maruz kaldı. Çevredekilerin de polise tepki göstermesi üzerine, polisin bu nedenle havaya ateş açtığı ve 3 kişiyi darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

08 Eylül 2017 tarihinde Erzurum ili Karayazı ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Ahmet Göksu isimli yurttaş ve oğlunun "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

09 Eylül 2017 tarihinde Siirt ili Kemerli köyündeki evinin önünde silahlı saldırısı sonucu ağır yaralanan iş insanı Mehmet Salih Arslan, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Olayla ilişikli oldukları iddiasıyla Siirt'te 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Urfa'da gözaltına alınan 3'ü Suriyeli 7 kişinin, **11 Eylül 2017 tarihinde** sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandıkları öğrenildi.

HDP Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp, hakkında yargılandığı davada çıkarılan zorla getirilme kararı kapsamında, **14 Eylül 2017 tarihinde** evinin önünde gözaltına alınarak Diyarbakır Adliyesine götürüldü. Yiğitalp, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HDP Şırnak Milletvekili Leyla Birlik, **26 Eylül 2017 tarihinde Şırnak'ta** bulunan evinde polis tarafından gözaltına alındı. Hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınarak Şırnak Adliyesi'ne götürülen Birlik, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

27 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde Özgür Toplum Dergisi dağıtımcısı Azad Polat, dergi dağıtımı yaptığı sırada polis tarafından gözaltın alındı. ***04 Ekim 2017 tarihinde*** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt adına faaliyet yürütme ve propaganda yapma" gerekçesiyle adliyeye sevk edilen Polat, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

29 Eylül 2017 tarihinde Van'ın Erciş ilçesi Örene mahallesinde bulunan Serhatlı ailesinin evine, "İhbar olduğu" iddiasıyla polis tarafından baskın düzenlendi. İddiaya göre, evdeki aile bireyleri dışarı çıkarıldıktan sonra ev ve ahırı dakikalarca polis tarafından tarandığı belirtildi. Ayrıca sprey boya ile evin bahçe duvarlarına "JÖH" ve "PÖH" yazılamaları yapıldığı ifade edildi. Baskında, 2 yurttaş *(Ferhat Serhatlı ve oğlu Fırat Serhatlı)* darp edilerek gözaltına aldı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde götürülen baba ve oğul, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Darp sonucu kulağı ve gözlerinde şişlik, morarma olduğu belirtilen Ferhat Serhatlı konuya ilişkin şöyle konuştu: *"Çıkmamız için anons ettiler, biz dışarı çıktık. Ardından evimin alt kısmını taradılar. Ahırımı taradılar. Evimin içine gaz bombası attılar. Evim şu anda bile gaz bombası kokuyor."*

İzmir'in Balçova ilçesinde 14 Eylül 2017 tarihinde gözaltına alınan Mardin Artuklu Belediye Eşbaşkanı Sevinç Bozan, **29 Eylül 2017 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklanarak, Mardin E Tipi Kapalı Cezaevine götürüldü.

28 Eylül 2017 tarihinde Van'ın Erçiş ilçesinde polis tarafından bir araca açılan ateş sonucu yaşamını yitiren 4 çocuk babası Zafer Ceyhan'ın cenaze töreninde, Ceyhan'ın yakınları olan 2 yurttaş *(İbrahim Ceyhan, Müjdat Ceyhan)* "Polise mukavemet etmek" iddiasıyla gözaltına alındı.

İmralı Heyeti'nde yer alan Özgür Kadın Hareketi (TJA) üyesi Ceylan Bağrıyanık, **Van ilinde 30 Eylül 2017 tarihinde** gözaltına alındı. Açılan bir davadan dolayı hakkında yakalama kararı olduğu belirtilen Bağrıyanık'ın, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Emniyet mailine gelen bir ihbar gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenilen Bağrıyanık, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

02 Ekim 2017 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında ÖHP üyesi avukat Erhan Çiftçiler, gözaltına alındı. ***05 Ekim 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak" suçlamasıyla adliyeye sevk edilen Çiftçiler, adli kontrol şartı uygulanmak üzere serbest bırakıldı.

04 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaş *(HDP Silvan ilçe yöneticisi Eyüp Koşar Abbas Nakçi, Fatih Yıldız, Hebun Erinfik,)* gözaltına alındı.

04 Ekim 2017 tarihinde Bitlis'in Güroymak ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 12 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar şöyle: ***Bitlis merkez'de*** *Vahit Yeniyöndem, Doğan Akbulut, İbrahim Yılmaz İnal, Medeni Başkan, İsmet Özarslan, Bitlis Belediyesi Meclis üyesi Yaşar Yamanoğlu,* ***Tatvan ilçesinde*** *Halit Kılıçkıran, Nusret Akcan, Ali Demir,* ***Hizan ilçesinde*** *Reşit Yavuz, Zeynel Abik, Güroymak ilçesinde Abdurrahim Ata.*

06 Ekim 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Şapatan köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, isimli öğrenilemeyen köy sakini 3 yurttaşın gözaltına alınarak Şemdinli İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

07 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesinde HDP ilçe binasına polis tarafından baskın düzenlendiği, ilçe binasında arama yapıldığı, resmi evraklara el konulduğu ve partili 3 yöneticinin *(İlçe Eşbaşkanı Cengiz Bingöl ile yöneticiler Ali İhsan Evciv ve Hasan Demir*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Emniyette ifadeleri alınan HDP'li yöneticiler Ali İhsan Evciv ve Hasan Demir'i serbest bırakılırken, *HDP'li yönetici Hayrettin Deniz ile Özgürlükçü Demokrasi gazetesi dağıtımcısı Fahrettin Devirden'in* gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

08 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaşın ve polis kontrol noktasında HDP Şırnak İl Saymanı Halit Erik'in gözaltına alındığı öğrenildi. ***09 Ekim 2017 tarihinde*** İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı tarafından görevden uzaklaştırılarak yerine kayyum atanan DBP Batman Belediyesi eski Başkanvekili Hürriyet Kaytar'ın, **11 Ekim 2017 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Ekim 2017 tarihinde Kars merkez ve Digor ilçesine bağlı Sorgunlu, Yaylacık, Bostankale, Zibini köylerine yapılan düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP Digor ilçe yöneticisi Abdurrahman Pilgir'in bulunduğu 32 yurttaşın gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

12 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Saime Yıldız, şu beyanlarda bulundu: "*Gece Saat 02.00'de TEM şubesinden arandım. Eşimin (Yavuz Yıldız) gözaltına alındığını söylediler. Eşim evde değildi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

16 Ekim 2017 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, DBP Üyesi 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 5 kişinin gözaltı gerekçeleri ise öğrenilemedi.

17 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesi kırsalında bulanan yaylada çobanlık yapan Davut Ruvanas isimli yurttaş, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle ifadesi alınmak üzere Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı'na çağrıldı. Savcılığa "Örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla

ifade veren Ruvanas, tutuklanma talebiyle Nöbetçi Mahkeme'ye sevk edildi. Mahkemece ifadesi alınan Ruvanas, aynı gerekçeyle tutuklanarak Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

19 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin *(Gazeteci-yazar Vedat Çetin, Şilan Elmaskan ve Zemzem Fedaibali)* gözaltına alındığı, gerekçesinin ise Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen DTK soruşturması kapsamında olduğu öğrenildi. ***20 Ekim 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişi, "Örgüt üyesi oldukları" gerekçesiyle Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi'nce alınan ifadelerinin ardından, adli kontrol ve yurtdışı yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

20 Ekim 2017 tarihinde Urfa'nın kent merkezi ve ilçelerinde polis ve jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında 11 yurttaş gözaltın alındı. ***02 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 yurttaştan 4'ünün *(Kemal Baysan, Yasin Pişkin, Hasan Karakurt, Mahmut Uygurlar)* "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

21 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde Gökçek Tabak köyünde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, 3 yurttaşın gözaltın alınarak Bağdere Jandarma Karakoluna götürüldükleri öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP Silvan ilçe yöneticisi Nesrettin Narin, Vedat Narin, Ferit Kadah, Latif Kadah, Nesih Pehlivan, Mehmet Pehlivan, Mehmet Emin Yıldırım, Burhan ?, Mehmet ?.*

23 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde Diyarbakır Caddesi üzerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, isimleri öğrenilemeyen 1'i kadın 2 yurttaşın darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

25 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Cami Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, evli bir çiftin (Halim ve Evin Hillez) gözaltına alındığı öğrenildi.

Diyarbakır merkez Yenişehir ilçesinde 23 Ekim günü Uzman Çavuş Bilal Dicle'nin evinin önünde uğradığı silahlı saldırıda yaşamını yitirmesiyle ilgili oldukları gerekçesiyle, **25 Ekim 2017 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 17 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar arasında tansiyon ve şeker hastası 80 yaşındaki Saliha Baran isimli yurttaşın da bulunduğu öğrenildi.

26 Ekim 2017 tarihinde Van'ın Özalp ilçesinde Mollatopuz köyünün "ihbar olduğu" gerekçesiyle JÖH tarafından anons yaparak köylülerin evlerini boşaltmaları istendi. Anons üzerine köylüler evlerinden çıkmaya hazırlandığı sırada, JÖH üyelerinin bir eve gaz bombası attığı, evde yangın çıktığı öğrenildi.

29 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesine polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın *(Muazzez Filiz, Rıfat Aslan)* gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltına alınanların hangi gerekçe ile gözaltına alındığı öğrenilemedi.

29 Ekim 2017 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın *(DBP'li Belediye Meclis üyesi Egit Durmuş, HDP ilçe yöneticisi Dindar Cin)* gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Ekim 2017 tarihinde Urfa'nın merkez Karaköprü ilçesine bağlı Başören Mahallesi'nde jandarma ve özel harekat polislerinin ortak düzenlediği ev baskınında, 1 yurttaşın *(HDP Karaköprü İlçe yöneticisi Emin Akaslan)* gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde Barış Anneleri Meclis üyesi Nahide Ormanlı (60) çeşitli eylem ve etkinliklere katıldığı gerekçesi ile hakkında 2011 yılında "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiası ile dava açıldı ve 4 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı. Yaklaşık 2 buçuk yıl cezaevinde kaldıktan sonra tahliye edilen Ormanlı'ya verilen ceza, Yargıtay tarafından onaylandı. **31 Ekim 2017 tarihinde** Irak Federe Kürdistan Bölgesi'ne gitmek istediği esnada cezası onaylandığı için gözaltına alınan Ormanlı, tutuklanarak Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Ormanlı, 1 yıl 3 ay daha cezaevinde kalacak.

01 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, KHK ile ihraç edilen Kayapınar Belediyesi personeli Şenay Hayme isimli yurttaş gözaltın alındı öğrenildi. Hayme'nin, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hakkında açılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı belirtildi.

02 Kasım 2017 tarihinde Ardahan merkez ve merkeze bağlı Hoçuvan köyleri ile Göle ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, HDP ve DBP'li yöneticilerinde aralarından bulunduğu 9 kişi gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP İl Eşbaşkanı Özcan Yılmaz, DBP İl Eşbaşkanı Mikail Çit, DBP Göle İlçe Eşbaşkanı Güney Kaya, HDP Göle İlçe Eşbaşkanı Orhan Pala, İl Başkan yardımcısı Cengiz Kanmaz, il eski yöneticisi Bahattin Aktürk, Coşkun Yeni, Zeki Yeni, Akif Kanmaz, Yasin Yılmaz*. ***07 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 8'i "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı. HDP Göle ilçe Eşbaşkanı Orhan Pala ve Zeki Yeni adlı yurttaş, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

02 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi ve bağlı köylerde düzenlenen ev baskınlarında 1'i çocuk 11 kişi gözaltına alınarak, Çukurca İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. ***04 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi. ***08 Kasım 2017 tarihinden*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişi ise *(HDP Çukurca İlçe yöneticisi Dildar Kara, DBP İl Genel Meclis üyesi Abdullah Ölmez, Neçirvan Ölmez, Savaş Ölmez)* "örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

02 Kasım 2017 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Patnos İlçe Başkanı Ramazan Bor ve DBP Patnos İlçe Başkanı Abdulcabbar Çamlık gözaltına alındı. PKK/KCK'ye yönelik yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alındıkları öğrenilen Bor ve Çamlık, ***10 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede 'silahlı terör örgütüne üye olmak, terör örgütü propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı.

03 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskını sırasında çıkan çatışmada, evde bulanan 1 kişinin *(Murat Çelik-34 yaşında)* yaşamını yitirdiği, 1'i ağır 10 polis memurunun yaralandığı, yaralı polislerden 1'inin *(Ahmet Alp Taşdemir- Özel Harekât Polisi)* hastanede yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olay sırasında aynı evde çocukları ile birlikte bulunan 3 çocuk annesi Çelik'in eşi Asya Çelik'in, fiziki işkenceye maruz kalarak gözaltına alındığı öğrenildi. Yine Çelik'in annesi Hatun Çelik'in gözaltına alındığı öğrenilirken, Hatun Çelik'in ***04 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Öte yandan olayla ilgili 10 kişinin daha gözaltına alındığı öğrenildi. ***06 Kasım 2017 tarihinde*** Asya Çelik, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

03 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, isimleri öğrenilemeyen 2 genç yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

04 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri il merkezinde eş zamanlı olarak yürütülen operasyonda, 57 adreste aramalar sonucunda 40 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların Hakkâri Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

04 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. ***08 Kasım 2017 tarihinde,*** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişi 2'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 9'unun serbest bırakıldığı, 1 kişinin ise "örgüt üyesi" olmak iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

05 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından ihbar olduğu gerekçesiyle düzenlenen ev baskınında, 3 yurttaş *(DBP Diyarbakır İl Yöneticisi Zozan Akboğa ile kardeşi Welat Akboğa ve annesi Şükran Akboğa)* gözaltına alındığı öğrenildi. Anne Akboğa daha sonra serbest öğrenildi.

06 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdullah Akan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Berat Akan, 09.11.2017 akşam saat 19.50'de evden alındı. Terörle mücadele polisleri ayrıca kardeşimin misafiri olarak evimizde Ramazan isminde kardeşimle beraber alındılar. Ben, babam ve annem gece saat 01.00'da emniyet müdürlüğüne gittik. Kardeşimle ilgili bilgi almak istedik. Bize verdikleri cevap kardeşimin kendilerinde olduğunu söylediler. Avukat tutarak görüşebilirsiniz dediler. Bu sabah babamı arayıp kardeşimin gözaltı süresinin uzatıldığını söylediler. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

07 Kasım 2017 tarihinde Kars'ta polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Kafkas Üniversitesi öğrencisi 7 kişinin *(Hatip Varkan, Mevlan Aktekin, Tansu Özbey, Yusuf Aktar, Müslüm Aslan, Zehra Alaserhad, Ramazan Altun)* gözaltına alınarak, Kars İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. ***15 Kasım 2017 tarihinde*** 7 öğrenciden 3'ü emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. 3 öğrenciden 2'si *(Zehra Alaserhad, Hatip Varkan)* "Örgüt Propagandası" iddiasıyla tutuklanırken, 1 öğrenci ise *(Mevlan Aktekin)* "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı. ***16 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 öğrenciden 3'ünün *(Tansu Özbey, Yusuf Aktar, Ramazan Altun)* "örgüt üyesi" iddiasıyla tutuklandığı, 1 öğrencinin ise (Müslüm Aslan) serbest bırakıldığı öğrenildi.

08 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Türkmak, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Hüseyin Türkmak, Batman Agız ve Diş Sağlığı merkezinde Diş Hekimi olarak görev yapmaktadır. Hafta sonu (04.11.2017) ailesini görmeye gelirken cezaevi Cengizler caddesinde araçta seyir halindeyken arabası durdurularak aracı kullanan kişiyle beraber gözaltına alındı. Bize telefonla verilen bilgiye göre Çevik Kuvvette gözaltı yapılarak götürülmüştür. Oğlum 1 gün burada gözaltında kaldı. Ancak 05.11.2017 tarihinde Mersin'e götürüldüğünü öğrendik. Ben bir baba olarak çocuğumun hayatından endişe ediyorum. Durumunu öğrenilmesi ve niçin gözaltına alındığını öğrenip tarafıma bilgilendirilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

12 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında, görevden alınarak yerine kayyum atanan Bismil Belediye Eşbaşkanı Hadi Çelik ve DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 30 yurttaşın, ***Alibey (Alodina)*** köyünde düzenlenen baskında ise 9 kadın yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen yurttaşların, Diyarbakır'a götürüldüğü belirtildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *DBP ilçe yöneticisi Mustafa Kurt ile DBP Üyeleri Mehmet İnanç, Güven Tanrıkulu, Zeyettin Araz, Abdullah Kurt, Hamdullah Yel, Fehime Efe, Ceylan Efe, Mehdi Biçimli, Şakir Sunar, Muzaffer Sarı, Suat Karagöz.* ***24 Kasım 2017 tarihinde*** Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 30 kişiden 10'unun "Örgüt üyesi olmak", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Örgüte yardım ve yataklık etmek" iddialarıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *Bismil Belediye Eşbaşkanı Hadi Çelik, Bismil Belediye Başkan Yardımcısı Şeyhmus Aydın, Bismil Belediye Meclis üyeleri Fehime Efe ile Hatice Elma, DBP Bismil ilçe yöneticisi Suat Karagöz, Celile Kaplan, Mustafa Kurt, Nesim Balta, Mustafa Sarı, Hamdullah Ekinci.*

12 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Akyol köyünde düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Kasım 2017 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 yurttaşın *(HDP Silvan yöneticisi Müfit Çapan, Sani Gözükür, Mahmut Akın)* tutuklandığı öğrenildi.

13 Kasım 2017 tarihinde Van'ın Muradiye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP ve DBP'li yöneticilerin de aralarında bulunduğu 36 yurttaşın, gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. ***16 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 36 kişiden 5'inin *(HDP Muradiye İlçe yöneticisi Cesim Ak, Belediye Meclis üyeleri Şeref Alim, Mehmet Kuşçu, Mustafa Şeref ile İdris Çolak)* tutuklandığı, 31 kişinin ise denetimli serbestlik kapsamında serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Kasım 2017 tarihinde Urfa'nın Merkez Haliliye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, SES Urfa Şube Eşbaşkanı Mehmet Cevher Öztürk'ün gözaltı alındığı öğrenildi**.** ***22 Kasım 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Kobanê'den gelen yaralılara yardım etme" iddiası adliyeye sevk edilen Öztürk'ün, "Yurt dışı yasağı" tedbiri konularak serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Kasım 2017 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesinde Özgürlükçü Hukukçular Platformu (ÖHP) üyesi avukat Gürkan İstekli'nin, polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Kasım 2017 tarihinde Van'ın Tuşba, İpekyolu, Çatak ve Erciş ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarından, yerine kayyum atanarak görevden alınan Özalp

Belediye Eşbaşkanı Handan Bağcı'nın da bulunduğu 13 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. ***16 Kasım tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 13 kişiden 2'si *(Özalp Belediye Eşbaşkanı Handan Bağcı ve kardeşi Gülistan Bağcı)* sevk edildikleri adliyede serbest bırakıldı.

16 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'da DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, evinden çıktığı sırasında polis tarafından gözaltına alındı. Diyarbakır Adliyesi'nde götürülen Güven, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

16 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'da 4 kişinin *(Siirt eski Belediye Başkanı Selim Sadak, Necati Pirincçioğlu, Mefair Altındağ, Remzi Kızılkaya)* polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. ***17 Kasım 2017 tarihinde*** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

17 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Bağlan (Mişrif) köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskında, 2 yurttaş *(Sakine Bozkuş-67 yaşında ve oğlu Ahmet Bozanlı)* gözaltına alındı ve ***18 Kasım 2017 tarihinde*** tutuklandıkları öğrenildi. Sakine Bozkuş'un 2012 yılında katıldığı bir mitingden dolayı hakkında dava açıldığı ve 6 yıl 3 ay ceza aldığı öğrenilirken, oğlu Ahmet Bozanlı'nın ise tutuklanma gerekçesi öğrenilemedi.

20 Kasım 2017 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesinde, HDP Eruh İlçe Örgütü binasına polis tarafından düzenlenen baskında, binada bulunan HDP Eruh İlçe Yöneticisi Senaddin Timurtaş'ın gözaltına alındığı ve götürüldüğü emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Midyat ile Şırnak'ın İdil ilçeleri arasında yapılan yol kontrolünde, HDP Ömerli İlçe Eşbaşkanı Mahmut Özdemir gözaltına alındı. Adliyeye sevk edilen Özdemir, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

23 Kasım 2017 tarihinde Kars'ta polis tarafından düzenlenen ev baskında 2 yurttaşın *(Murat ve Hamza Şaşık kardeşler)* "örgüt üyesi" ve "örgüt propagandası" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. 28 Kasım 2017 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kardeşten 1'i *(Murat Şaşık)* "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. Diğer kardeş ise "Adli Kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.

24 Kasım 2017 tarihinde Adıyaman'da, tütün yasağını protesto etmek amacıyla basın açıklaması yapmak isteyen tütün üreticileri ve satıcılarına, polis tarafından tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu ve müdahale sırasında 101 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Çekdar Çubuk (21) isimli gencin gözaltına alındığı öğrenildi. ***07 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çubuk, çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

24 Kasım 2017 tarihinde Antep'in kent merkezi ile Nurdağı ve Nizip ilçelerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, sosyal medya hesaplarından "Cumhurbaşkanı'na hakaret ve örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 16 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. ***04 Aralık 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** 16 kişiden 11'inin aynı gerekçelerle tutuklandığı öğrenildi.

27 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskında, Antike Babat isimli kadın yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. İdil İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Babat, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

27 Kasım 2017 tarihinde Urfa'nın merkez ve Suruç, Ceylanpınar, Viranşehir ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın *(Viranşehir DBP ilçe eşbaşkanları Hoşnav Ata ve Hüseyin Oğaç, DBP eski PM Üyesi Salih Sağış, Osman Ay, Mizgin Dağtekin ve ismi öğrenilemeyen 2 yurttaş)* gözaltına alındığı öğrenildi.

27 Kasım 2017 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesi ve köylerinde yapılan ev baskınlarında, 16 yurttaşın gözaltına alındığı ve Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. ***01 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 16 kişiden 15'i serbest bırakılırken, Mehmet Kaya isimli yurttaş "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

27 Kasım 2017 tarihinde Hakkâri'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya hesaplarından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 3 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. ***Çukurca ilçesinde*** yapılan ev ve iş yeri baskınlarında ise 4 yurttaşın *(DBP Çukurca İlçe Eşbaşkanı Garibe Çetin, Murat Çetin, Ramazan Çetinkaya, Ahmet Erdem)* gözaltına alındığı öğrenildi.

27 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın *(78'liler Derneği Yöneticisi Mümtaz Çerçel)* sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

28 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde çarşı merkezinden polis tarafından gözaltına alınan HDP Ergani İlçe Eşbaşkanı Hacer Karaoğlan'ın hakkında kesinleşmiş hapis cezası olduğu gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi. *Karaoğlan'ın 2015 yılından bu yana 28 kişiyle birlikte yargılandığı davada, 3 yıl 1 ay 15 gün ceza aldığı ve cezanın Yargıtay tarafından onaylanması üzerine tutuklandığı belirtildi.*

28 Kasım 2017 tarihinde Van'ın Çatak ilçesinde ve köylerinde düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP yöneticilerinin de olduğu 35 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Kasım 2017 tarihinde Mardin'e bağlı Nusaybin, Kızıltepe, Derik, Dargecit ve Midyat ilçelerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 14 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Kasım 2017 tarihinde Van'ın merkez İpekyolu ile Edremit ilçelerinde polis tarafından 20 ayrı adrese düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, HDP ve DBP Gençlik Meclisleri üyelerinin de aralarından bulunduğu 15 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Kasım 2017 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Keçili köyünde düzenlenen ev baskınında, 70 yaşındaki Osman Arslan'ın "Örgüte üye olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı ve İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Aslan, ***02 Aralık 2017 tarihinde*** serbest bırakıldı.

05 Aralık 2017 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Siverek İlçe Eşbaşkanı Faik Ayata'nın gözaltına alındığı ve Urfa Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

05 Aralık 2017 tarihinde Maraş merkez ve Pazarcık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaşın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. ***06 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 6'sının *(Yüksel Tekin, Vedat Ola ve ismi öğrenilmeyen 4 yurttaş)* "Örgüt propagandası yapmak" iddiası tutuklandığı öğrenildi.

07 Aralık 2017 tarihinde Van'ın merkez Tuşba ilçesine bağlı Akköprü Mahallesi'nde 5 katlı bir apartmanın etrafı çok sayıda zırhlı araçla sarıldı. Polis zırhlı araçla yaptığı anonsla apartmandaki herkesi dışarı çıkardı. Yapılan aramanın ardından ekipler bir şey bulamayınca mahalleden ayrıldı.

08 Aralık 2017 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 2 yurttaşın *(Ferhat Şendal, Nezmi Şendal)* gözaltına alındığı ve İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. *Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, 2 yurttaşın Kadıköy köyü muhtarı Nurettin Altun'un 17 Ağustos 2017 günü Basamak mezrası kırsalından öldürülmesi olayı ile ilgili olduğu belirtildi.*

08 Aralık 2017 tarihinde Siirt ilinde HDP Siirt İl Yöneticisi Lokman Yıldız, evinin önünde bulunduğu sırada polis tarafından gözaltın alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü ve hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek" iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

09 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde bulunan bir eve saat 05.00 sıralarında özel harekat polislerince düzenlenen baskında, 1 yurttaşın *(22 yaşındaki Mehmet Emin Gülcü)* gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Aralık 2017 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesine bağlı Çeltikbaşı Köyü Ergüven mezrasına askerler tarafından düzenlenen baskında, 13 yurttaşın "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alındıkları öğrenildi. Gözaltına alınan yurttaşların isimleri şöyle: *Halil Vural, Ahmet Vural, Hacı Hüseyin Vural, İzzettin Vural, Dikran Vural, Ramazan Vural, Hasan Vural, İzzet Yoksu, Ebedin Özne, Aledin Özne, Çelik Ata, Şemsettin Balık, Vasfettin Koç*. ***15 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 13 kişiden 4'ü *(Ahmet Vural, H. Hüseyin Vural, İzettin Vural, Ramazan Vural)* serbest bırakıldı.

19 Aralık 2017 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova İlçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 55 yaşındaki Ayfer Demir gözaltına alındı. ***22 Aralık 2017 tarihinde,*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Demir, "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandı.

19Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ve Çınar ilçelerine bağlı birçok köyde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Baskınlarda kimlikleri tespit edilen yurttaşların isimleri şöyle: ***Bismil ilçesinde*** *Mecit Ekin (60), Selim Akalp (35), Mahsun Güler (40).* ***Çınar ilçesinde*** *ise H. Abdurrahman Şimşek ve ismi öğrenilemeyen 2 yurttaş.*

19 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlüt Çetiner, şu beyanlarda bulundu: "*Bu sabah saat 06.00-06.30 civarında evde yokken şafak operasyonu diye adlandırılan bir operasyon ile akrabam olan İbrahim Çetin'in evine baskın yapılmıştır. Güvenlik güçleri tarafından baskın yapıldığı sırada evde hiç kimse yokken arama gerçekleştirilmiştir. Evi dağıtıp evden ayrılmışlardır. Evden ne aldıklarını bilmiyoruz. Akrabam daha sonra 155 polisi arayarak evine baskın yapıldığını ve ne gerekçe ile yapıldığını sormuş. Emniyetin vermiş olduğu cevap ise; bir ifadenin olduğunu ve ifadeye gelmesinin gerektiğini" söylemişler. Akrabam daha sonra emniyette gitti. İfade vermek için ama hala kendisinden bir haber almış değiliz. Kendisi niçin alınmış ve durumu hakkında hiçbir bilgi sahibi değiliz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

20 Aralık 2017 tarihinde Muş'un Varto ilçesi merkezi ve köylerinde özel harekat polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Varto Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 9 kişiden isimleri öğrenilenler şunlar: *DBP eski İlçe Eşbaşkanı Gülbahar Kaya, DBP eski İlçe Yöneticisi Cihan Yalçın, HDP eski İlçe Yöneticisi Deniz Taş, Varto Belediyesi eski Meclis Üyesi Mehmet Özçelik, Ziya Özçelik, Remziye Birsin, Tefek Kucak ve Yılmaz Özçelik.*

20 Aralık 2017 tarihinde Muş'ta haber takibi yapan Mezopotamya Ajansı Muhabiri Seda Taşkın, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Taşkın'ın İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. ***23 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Taşkın'ın, savcılık ifadesinin ardından "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklanma talebiyle sevk edildiği mahkemece, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Bilen, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Velat Bilen, yaklaşık 1,5 ay önce bel fıtığından araştırma hastanesinde ameliyat oldu. Bugün kontrole hastaneye gitti. Hastanede polis onu gözaltına almış. Bir tanıdık görmüş. Bana haber verdiler. Bağlar Terörle Mücadele Şubesinde olduğunu öğrendim. Bana 'Ancak avukat aracılığıyla kendisiyle görüşebilirsin' denildi. Bizi görüştürmüyorlar. Oğlumun durumunu merak ediyorum. Maddi imkanım olmadığı için avukat tutamıyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

22 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'da denetimli serbestlik imzası atmak üzere gittiği karakolda başka bir dosyadan yakalaması olduğu gerekçesiyle, HDP Dicle İlçe Örgütü Eşbaşkanı Semra Akgül gözaltına alındığı öğrenildi. ***28 Aralık 2017 tarihinde*** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akgül'ün "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla tutuklandığı ve Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldüğü öğrenildi.

Hakkında açılan soruşturma kapsamında 21 Kasım 2016 tarihinde tutuklanan Kızıltepe Belediyesi eski Başkanı Ferhan Türk, yargılandığı dava kapsamında 15 Aralık'ta tahliye edilmişti. Türk'ün tahliyesi üzerine Mardin Cumhuriyet Savcısı bir üst mahkeme olan Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi itirazda bulundu. Yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine hakkında yakalama kararı çıkarılan Türk, **22 Aralık 2017 tarihinde Mardin'de** bulunan evine polis tarafında düzenlenen baskınla gözaltına alındı.

24 Aralık 2017 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde bulunan Dörtyol mevkiinde polisler tarafından durdurulan ve isimleri öğrenilemeyen 2 genç yurttaşın, gözaltına alındığı öğrenildi.

Kelepçelenerek zırhlı araca bindirilen 2 yurttaşın, hangi gerekçe ile gözaltına alındığı ise öğrenilemedi.

Ağrı'nın Diyadin ilçesinde 18 Ocak'ta polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınarak "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanan ve 11 Mayıs tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilen KHK ile kapatılan DİHA muhabiri Abdullah Kaya, yeniden tutuklandı. Kaya'nın tutuksuz yargılandığı dava kapsamında hakkında verilen 4 yıl 2 aylık cezası İstinaf Mahkemesi tarafından onaylanmıştı. Kaya, **24 Aralık 2017 tarihinde** tedavi için bulunduğu Diyadin İlçe Devlet Hastanesi'nde gözaltına alınarak tutuklandı.

25 Aralık 2017 tarihinde Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bir süredir tutuklu bulunan kardeşi Halime Akın'ı ziyarette giden Fatime Akın'ın, Silopi'de açılan bir dava kapsamında hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.

DBP Ağrı İl Eş Başkanı Naile Barış, "Örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamasıyla hakkında kesinleşen 4 yıl 2 ay cezası nedeniyle tutuklandı. ***Ne olmuştu?*** *Ağrı Valiliği tarafından Tendürek bölgesinin "Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi" ilan edilmesi ve köylerin göçe zorladığına dair iddialara ilişkin 6 Ağustos 2015 tarihinde yapılan basın açıklamasına katıldığı için hakkında dava açılmıştı. Cezası istinaf mahkemesi tarafından onanan, DBP Ağrı İl Eşbaşkanı Naile Barış, 28 Aralık 2017 tarihinde evinden alınarak Patnos Cezaevi'ne götürüldü.*

29 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Çevik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mikail Çevik, yaklaşık 11 gün önce Ofis semtinde dolaşırken polisler tarafından gözaltına alındığını akşam saat 23.00 civarında öğrendik. Gözaltına alınma gerekçesini sorduk. Bize herhangi bir bilgi verilmedi. Oğlum şuanda TEM Şubede tutulmaktadır. Oğlum niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz. Durumu nasıl bilmiyoruz. Bu konuda bilgi edinmeniz için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

Van'da 8 ay tutuklu kaldıktan sonra 21 Kasım'da görülen ilk duruşmada tahliye edilen gazeteci Arif Aslan, savcının Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yaptığı itiraz üzerine hakkında çıkarılan "yakalama" kararı sonucu **31 Aralık 2017 tarihinde** gözaltına alındı. Adliyeye götürülen Aslan, Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkarıldı. Nöbetçi mahkeme, Aslan'ın "yakalama" kararını kaldırarak, tahliyesine karar verdi.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

-Yasaklanan Etkinlikler

Muş ilinde İstasyon Meydanı'nda gerçekleştirilmek istenen Newroz'a kutlamalarına katılım amacıyla **20 Mart 2017 tarihinde** bildiri dağıtmak isteyen HDP, DBP ile TJA yönetici ve üyelerine, Muş Valiliğinin yasaklama kararı gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmedi. Yasaklama gerekçesine açıklanmazken, kentte dolaşan anons aracına da "Kürdistan sözcüğünün geçtiği parçaları çalıyor" gerekçesiyle el konuldu ve araç şoförü gözaltına alındı.

28 Mart 2017 tarihinde Batman ili Bahçelievler Mahallesi'nde, referandum çalışmaları kapsamında HDP tarafından açılışı yapılmak istenen seçim lokali, Batman Valiliği tarafından

yasaklandı. Valilik tarafından HDP il örgütüne gönderilen yazıda, şu ifadeler yer aldı: *"5490 sayılı kanun çerçevesinde adres bilgilerinin oluşmayacak olması nedeniyle Çadır, karavan, seyyar veya sabit baraka, tır dorsesi, sabit otobüs ve kamyon kasası vb. yerlerin seçim bürosu olarak kullanılamayacağı…"*

16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleşecek olan Referandum çalışmaları kapsamında HDP tarafından hazırlanan "Bêjin Na" isimli) referandum şarkısı, **Diyarbakır** Valiliği tarafından ***01 Nisan 2017 tarihinde,*** tüm HDP ilçe binalarına gönderilen tebligatla, Anayasanın ilk üç maddesine aykırı olduğu, huzur ve güven ortamında infiale sebep olabileceği ileri sürülerek yasaklandığı duyuruldu.

16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleşecek olan Referandum çalışmaları kapsamında HDP tarafından hazırlanan "Bêjin Na" isimli) referandum şarkısı, **Muş** Valiliği tarafından ***02 Nisan 2017 tarihinde,*** "halkı kin ve düşmanlığa tahrik ettiği", "huzur ve güven ortamında olumsuzluklara neden olabileceği" gerekçesiyle yasaklandığı duyuruldu.

04 Nisan 2017 tarihinde, HDP'nin referandum şarkısı "Bêjin Na" Mersin Sulh Ceza Hâkimliği'nin kararı ile Türkiye genelinde yasaklandı. Alınan kararda, şarkıda geçen Kürtçe *"Hayır Hayır tek bayrağa, Hayır Hayır tek millete, Hayır tek dile Hayır"* sözlerinin Anayasaya aykırı olduğuna yer verildi.

22 Eylül 2017 tarihinde HDP Kadın Meclisi tarafından **Diyarbakır'ın** Koşuyolu Parkı'nda düzenlenmek istenen "Kadın kürsüsü" etkinliğine, polis tarafından izin verilmedi. Etkinlikte kürsünün kurulması, mikrofon ile konuşulması Valilik tarafından yasaklandığı gerekçesiyle izin verilmedi. Buna karşı polis memuru ile konuşan Besime Konca böyle bir etkinliğin yapılmasının doğal hakları ve hukuk çerçevesinde olduğunu söyledi.

Documentarist (İstanbul Film Günleri) tarafından organize edilen ve İHD Diyarbakır Şubesi'nin desteğiyle, **15-17 Aralık tarihleri** arasında **Diyarbakır'da** gerçekleştirilmesi planlanan "9.Hangi İnsan Hakları Film Festivali", Diyarbakır Valiliği tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden yasaklandı. Yasaklama kararı İHD Diyarbakır Şubesine tebliğ edildi.

Batman'da Bahar Kültür Merkezi tarafından organize edilen ve 9 sanatçının *(Mem Ararat, Xêro Abbas, Cevdet Bağca, Şêrzat, Maruf Alan, Koma Rosîda, Baran Çelebi, Selman Tunç, Ömer Yeşil)* katılımıyla 22 Aralık 2017 tarihinde yapılması planlanan halk konserine, Batman Valiliği tarafından "OHAL gerekçesiyle uygun görülmemiştir" denilerek izin vermedi. 'in katılımıyla Roza Düğün Salonu'nda düzenlenecekti.

-Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar

14 Mart 2017 tarihinde Ağrı ilinde kentin değişik yerlerine Newroz kutlamalarına çağrı amaçlı asılan 30 adet billboard, Ağrı Valiliği'nin mahkeme kararı olmaksızın yasaklaması nedeniyle, polis ekipleri tarafından toplanarak kaldırıldı. Valilik tarafından yasaklamam kararına ilişkin bir açıklamada bulunulmadı.

14 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde kentin değişik yerlerine Newroz kutlamalarına çağrı amaçlı asılan 50 adet billboard, mahkeme kararıyla ile toplatıldı. 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin toplatma kararı şu şekilde: *"Bahsi geçen bilbordlarda Nevruz etkinliklerinin simgesi durumunda bulunan Demirci Kava resimli 'Newroz piroz be kutlu olsun' HDP ibaresi*

bulunan, sağ tarafında sarı kırmızı yeşil fuların, zafer işareti yapan insan eli içerisinde sarılı bulunduğu ve alt kısmında yüzleri görünmeyen, sadece elleri görünen ve çok sayıda zafer işareti yapan insan elinin yer aldığı pankartların olduğu, sarı kırmızı yeşil renklerin PKK-KCK terör örgütünü simgeleyen renklerden oluşan fuların sarılarak bir zafer ve direniş hareketi olarak gösterilmeye çalışılarak PKK- KCK terör örgütünü simgeleyen renklerin meşrulaştırılmaya çalışıldığından pankartın 3713 sayılı terörle mücadele kanunun 7'inci maddesince toplatılmasına yasaklanmasına ve görüldüğü yerde el konulmasına karar verildi."

17 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, 21 Mart Salı günü kale eteklerinde "Mutlaka kazanacağız" şiarıyla kutlanacak Newroz için kentin işlek caddelerinde bulunan ve 5 ayrı dilde hazırlanmış billboardlarda ki afişler hakkında, Van Valiliği tarafından toplatılma kararı verildi. Afişlerin toplatılma gerekçesi "Sarı kırmızı yeşil renklerin kullanılması, yüzü belirsiz kişilerin zafer işareti yapması" olarak gösterildi.

20 Mart 2017 tarihinde Muş ilinde kutlanması planlanan Newroz için İstasyon Meydanı'na asılmak istenen bilboardalar, Muş Valiliği tarafından üzerinde yazan "Mutlaka Kazanacağız" sözü gerekçe gösterilerek yasaklandı.

20 Mart 2017 tarihinde Dersim ilinde kutlanması planlanan Newroz için İstasyon Meydanı'na asılmak istenen bilboardalar, Muş Valiliği tarafından üzerinde yazan "Mutlaka Kazanacağız" sözü gerekçe gösterilerek yasaklandı.

01 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Urfa** 4. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından, HDP'nin 16 Nisan referandumuna ilişkin üzerinde hazırladığı "Birlikte kazanalım Tenê NA be" yazılı afişin yasaklandığı ve görüldüğü yerde el konulması kararı verildiği açıklandı. Mahkeme kararında şöyle denildi: *"HDP Eş Genel Başkanlığı ve Milletvekilliği düşürülen Figen Yüksekdağ Şenoğlu'nun resminin bulunduğu ve resim yanında 'Hayır hepimiz kazanalım Tenê na be' ile kahverengi renk oy pusulası üzerinde 'Tercih Hayır' ibaresi ile HDP Eş Genel Başkanları 26. dönem İstanbul Milletvekili Selahattin Demirtaş ve Milletvekilliği düşürülen Figen Yüksekdağ Şenoğlu'nun resminin bulunduğu ... tespit edilmiş olup hakkında Terör Örgütü Propagandası yapmak suçundan kesinleşmiş cezası bulunan ve bu nedenle Milletvekilliği düşürülen Figen Yüksekdağ Şenoğlu'nun resimlerinin bahse konu pankartlarda asılması ile hakkında hüküm kararı bulunan ve halen cezaevinde bulunan şahsın işlemiş olduğu suçu ve kendisini övücü nitelikte gösterilmeye çalışıldığı, halk üzerinde işlemiş olduğu suçun meşrulaştırmaya çalışıldığından bahse konu (2) pankartın 3713 sayılı TMK'nın 7. maddesince ve 5187 sayılı basın kanununun 25/2 maddesi uyarınca toplatılması, yasaklanması ve görüldüğü yerde el konulması ..."*

03 Nisan 2017 tarihinde HDP tarafından, **Hakkari İl** Seçim Kurulu'ndan alınan izinle beraber kentin farklı noktalarında bulunan 11 billboarda "Hayır" afişleri asıldı. Afişlerden 2'si üzerinde Yüksekdağ'ın fotoğrafı yer aldığı gerekçesiyle polis tarafından söküldü. Afişlerin indirilmesine, Urfa 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin almış olduğu kararı gerekçe gösterdi.

Hakkari ili Çukurca ilçesinde 8 Nisan 2017 tarihinde HDP ilçe binasına yapılan baskında polislerce el konulan "Tenê NA be" başlıklı el broşürleri, Çukurca Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından broşürlerin "Örgüt propagandası" içerdiği gerekçesiyle yasaklandı.

Adıyaman Kahta Sulh Ceza Hâkimliği, 3 kitap hakkında toplatma kararı verdi. Kararda, kitaplar için "terör örgütü niteliği taşıdığı değerlendirilen" ifadesi kullanıldı. Karar, Kahta Cumhuriyet Savcılığı'nın ***2 Ekim 2017 tarihli*** talebi üzerine alındı. Kararda, satış yasağı ve toplatma kararı verilen kitaplar şöyle: *Faysal Dağlı'nın 1994'te Belge Yayınları'ndan basılan "Birakuji (Kürtlerin İç Savaşı)" kitabı, Aytekin Gezici'nin Tutku Yayınları'ndan basılan "Kürt Tarihi" isimli kitabı, Fehim Taştekin'in 2016'da İletişim Yayınları'ndan çıkan "Rojava Kürtlerin Zamanı" isimli kitabı.*

-Kapatılan Basın-Yayın Organı

29 Nisan 2017 tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 689 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK); Van ilinde yerel yayın organı olarak faaliyet gösteren İpekyol Gazetesi kapatıldı.
Detaylar için: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/04/20170429-M1-1-3.pdf

25 Ağustos 2017 tarihinde OHAL kapsamında yayınlanan 693 ve 694 sayılı KHK ile Rojeva Medya Gazetesi, Gazete Şûjin ve Dicle Medya Haber Ajansı (Dihaber) kapatıldı.

25 Eylül 2017 tarihinde RTÜK tarafından, Kürdistan Federe Bölgesinde bağımsızlık referandumuna yaptırım amacıyla ***Rudaw, K24 ve War TV*** hakkında "YPG propagandası yaptıkları" gerekçesiyle Türksat'tan çıkarma ve yayın durdurma kararı alındı.

-Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları

03 Şubat 2017 tarihinde Van ilinde, Özgürlükçü Demokrasi ile Kürtçe yayın yapan Rojeva Medya gazetelerine ait dağıtım bürosuna polis tarafından baskın düzenlendi. Baskında büroda arama yapan polisin, bürodaki teknik malzemelere el koyduğu öğrenildi. Baskında, büro çalışanları *(Ferit Aktepe, Osman İnal, Hamdullah Kumli, Delil Babat)* gözaltına alındı.

-Engellenen İnternet Siteleri

23 Mart 2017 tarihinde, Sendika.Org haber sitesi erişime engellendi. Haber sitesi tarafından yapılan açıklamada, sitenin mart ayında 2 kez erişime engellendiği belirtildi.

03 Nisan 2017 tarihinde BTK tarafından alınan kararla, dihaber'in yayın yaptığı dihaber.net adresine erişimi engeli getirildi. Aynı kararda, Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nin web adresi ile Sendika.org sitesini de erişime engelledi.

29 Nisan 2017 tarihinde BTK tarafından, Wikipedia sitesine erişim engellendi. BTK açıklamasında, erişim engeli kararı için şöyle denildi: *"5651 sayılı Kanun uyarınca yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda bu İnternet sitesi (wikipedia.org) hakkındaki Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 29/04/2017 tarih ve 490.05.01.2017.-182198 sayılı kararına istinaden Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından İDARİ TEDBİR uygulanmaktadır."*

14 Mayıs 2017 tarihinde BTK tarafından, günlük Kürtçe yayın yapan Rojevamedya isimli gazetenin internet sitesine idari tedbir kararı verilerek, "rojevamedya.com" adresi erişime engellendi.

14 Haziran 2017 tarihinde BTK tarafından, Gazete Sujin isimli haber ajansının internet sitesine erişim yasağı kararı verildi. BTK tarafından yapılan açıklamada, şöyle denildi. *"5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 14/06/2017 tarih ve 490.05.01.2017.-234877 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (gazetesujin.com) hakkında idari tebdir uygulanmaktadır."*

-Anadili Kullanma Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Saliha Ülkü Aydeniz, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yıllarca uğradığım asimilasyon politikaları sebebiyle kendi anadilimi konuşamama, yazamama ve eşitsizliğe bu güne kadar geldim. Benim okul yıllarımda yaşadığım eşitsizliği kendi kızıma ifade etme zorluklarını çocuğumun da yaşamasını istemedim. Kızımın okul yaşı geldiğinde 2014-2015 eğitim-öğretim yılında açılan ve anadilinde eğitim-öğretim yapan Ferzan Kemanger ilkokuluna yazdırdım. İki yıl boyunca kızım eğitimine anadilinde devam etti. Kızımın kendi anadilinde eğitim görmesi üzerine yaşadığı gelişimi kendi çocuğumla karşılaştırdığımda; kendine güvenen, kendini ifade ederken ki rahatlığı ve diğer dilleri de öğrenme ve kavrama rahatlığı olduğunu gördüm. Ben velisi olduğum kızım Zerya'nın kendi anadilinde eğitim-öğretim görememesinin bir eğitim-öğretim hak ihlali olduğunu düşünüyorum."*

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Yalaza (Kerwas) köyünde çocukların Kürtçe eğitim alabilmesi amacıyla KURDÎ-DER tarafından 2014 yılında inşa edilen 4 katlı okul, **13 Nisan 2017 tarihinde** jandarma eşliğinde yıkıldı. *Okul hakkında Lice Savcılığı, 2014 yılında yıkım kararı vermişti. Ancak tepkiler ve protestolar üzerine, yıkım durdurulmuştu.*

DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR

02 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Cumhuriyet Savcılığı tarafından gazeteci Oktay Candemir hakkında, yerel bir sitede yayınlanan "Yüzde 50'ye çağrı" başlığı ile kaleme aldığı yazısı nedeniyle ve "Halkı galeyana getirmek, halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

29 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Van ilinde,** Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde (YYÜ) görevli 3 akademisyen *(Edebiyat Fakültesi'nde görevli Doç. Dr. Çakır Ceyhan Suvari, Yrd. Doç. Dr Zeliha Burcu Acar ve Yrd. Doç. Dr. Emrah Günok)* haklarında "Örgüt üyesi" olmak suçlamasıyla soruşturma başlatıldı.

10 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 68'nci yaş günü dolayısıyla doğduğu köy Ömerli'de gerçekleştirilen kutlamaya katıldıkları gerekçesiyle, Halfeti Savcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında aralarında DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, Öcalan'ın kardeşleri Mehmet ve Fatma Öcalan'ında bulunduğu 28 kişi hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

13 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında, KHK ile kapatılan KJA tarafından yapılan açıklamada yaptığı konuşma nedeniyle soruşturma

başlatıldı. Güven, soruşturma kapsamında avukatlarıyla Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'ye giderek ifade verdi.

24 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Mardin Savcılığı tarafından, gazeteci Sedat Sur hakkında "Örgüt propagandası yapma" gerekçesiyle soruşturma açıldı. 24 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan "Kayyum atanan belediyede milyarlık 'din konferansı' vurgunu!" başlıklı haberi ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek açıldığı öğrenilen soruşturma kapsamında gazeteci Sur'un ifadesi alındı.

19 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Kayyum atanan Silvan Belediyesi'nin 27 Temmuz'da yaptığı ihaleyi, 3 Ağustos'ta "Silvan Belediyesi'nde usulsüzlük iddiası" başlığıyla duyuran gazeteci Ferhat Parlak hakkında kayyum ve Silvan Kaymakamı Adem Çelik suç duyurusunda bulundu. Mahkeme kararıyla 16 Ağustos 2015'te kapatılan Silvan Mücadele Gazetesi'nde muhabirlik yapan Parlak, yaptıkları haberleri ise sosyal medya üzerinde paylaşarak, gazeteciğini sürdürüyor. Parlak, Silvan Belediyesi ile ilgili yaptığı usulsüzlük haberi kısa sürede birçok sosyal medya hesabı, ajans ve gazete tarafından kullanıldı. Bu durumdan rahatsız olan kayyum Adem Çelik, 15 Ağustos Salı günü Parlak hakkında Silvan Cumhuriyet Başsavcılığı'na "Kamu kurumu ve yetkililerini karalama", "Kamu itibarını zedeleme", "Kamu düzenine olan güveni zayıflatma" gerekçeleriyle maddi ve manevi tazminata mahkum edilmesi için suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunun ardından savcılık, Parlak hakkında soruşturma başlattı.

Van Dursun Odabaşı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan 40 sağlık çalışanı soruşturma başlatıldı. "Gizli tanık" ifadesi gerekçe gösterilerek, Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı TEM'e çağrılan sağlık personellerinin ifadeleri alındı. ***01 Kasım 2017 tarihinde*** konuya ilişkin SES ile Hakkari-Van Tabipler Odası Başkanlığı tarafından düzenlenen ortak basın toplantısında, ifadeye çağrılacak sağlık personeli sayısının 150 olduğu ifade edildi. Toplantıda, soruşturmanın "gizli tanık" beyanlarına dayandırıldığına işaret edilerek, *"Gizli tanığın; 'Bu kişi SES üyesidir', 'Bu kişi hastanede SES' e üye kazandırmıştır', 'Bu kişi servis içerisinde Kürtçe şarkı dinliyor ve söylüyor' gibi ifadeleri emniyet tarafından suçlama olarak değerlendirilmiştir."* denildi.

19 Kasım 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak kırsalında askeri operasyon sırasında yaşamını yitiren PKK militanının *(Delal Amed kod isimli Hülya Eroğlu)* Diyarbakır Yeniköy Mezarlığı'nda ***18 Kasım 2017 tarihinde*** akşam saatlerinde gerçekleştirilen cenaze törenine ve ardından açılan taziyesine katılanlar hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Kırmızı listede aranan şahıslardan olan Delal Amed kod isimli Hülya Eroğlu'nun 18.11.2017 tarihinde Diyarbakır Yeniköy Mezarlığında defnedildiği sırada cenazeye katılan HDP Milletvekili Feleknas Uca, HDP Milletvekili Sibel Yiğitalp, HDP Milletvekili Berdan öztürk hakkında ve diğer katılanlar hakkında aynı gün Diyarbakir Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturma başlatılmıştır. 19.11.2017 tarihinde de ilimiz Bağlar ilçesinde bulunan Demirli köyü taziye evine gelen HDP Milletvekilleri Feleknas Uca, Sibel Yiğitalp, Berdan Öztürk, Nadir Yıldırım, Ahmet Yıldırım, Leyla Birlik ve diğer katılanlar hakkında da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturma başlatılmıştır."*

HDP Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş hakkında, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldı. ***10 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberde edinilen bilgilere göre;*** Fezlekenin konusunu Beştaş'ın, 7 Kasım 2016 tarihinde

Diyarbakır'da DBP Kayapınar İlçe Örgütü'nün düzenlediği bir etkinliğe katılması ve tutuklu HDP'li vekillerin fotoğraflarının paylaşılması gerekçisine dayandırıldığı öğrenildi. Hazırlanan fezlekede, PKK'nin tarihi anlatıp misyonundan bahsedilerek, Beştaş'ın bu paylaşımlarla "örgüt propagandası yaptığı" iddiasında bulunuldu.

12 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberde edinilen bilgilere göre; 668 Nolu KHK ile kapatılan televizyon ve radyo çalışanlarının bir araya gelerek oluşturduğu 1HaberVar Platformu hakkında, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı tarafından "Basın yayın yoluyla PKK propagandası yapmak" suçlamasıyla soruşturma başlatıldı.

19 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı tarafından, gazeteciler Bilal Güldem ve Zuhal Atlan hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Güldem'in haftalık sunduğu Rojev (Gündem) programında konuklarına PKK Lideri Abdullah Öcalan ile ilgili sorduğu soru gerekçe gösterilerek hakkında "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla soruşturma açılırken, konuklardan Mehmet Temizyüz'e de "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi. Yine 1HaberVar Platformu'nda haftalık Mor Panorama programını sunan gazeteci Zuhal Atlan'a program konuğuna Öcalan ile ilgili sorduğu bir soru gerekçe gösterilerek "Suç ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma açılırken, program konuğu DBP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Ruken Akça hakkında da "Örgüt propagandası yapma" gerekçesiyle soruşturma açılarak ifadesinin alındığı öğrenildi.

DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR

05 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından görevden alınarak yerine kayyım atanan Siirt Belediyesi Eşbaşkanı Tuncer Bakırhan hakkında hazırlanan ve Siirt 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunulan iddianame kabul edildi. İddianamede, Bakırhan'ın 2014, 2015 ve 2016 yılları arasında 18 kez, "örgüt propagandası yapmak", 2 kez "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemek veya yönetmek" ile "örgüt üyesi olmak" iddialarından 114 yıl hapis cezası ile cezalandırılması istendi.

12 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, HDP Eş Genel Başkanı ve Van Milletvekili Figen Yüksekdağ hakkında, çeşitli tarihlerde yaptığı konuşmalardan ötürü "devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla iddianame hazırladı. Van 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianameye göre; Yüksekdağ hakkında ağırlaştırılmış müebbet ve 7,5 yıla kadar hapis cezası talep edildi.

13 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında, HDP Şırnak Milletvekili Ferhat Encu hakkında "Adam öldürmeye teşebbüs" ve "basit yaralama" suçlamalarından iddianame hazırlandı. 31 Aralık 2011 tarihinde Roboski katliamında yaşamını yitirenler için köyde kurulan taziyeye giden Uludere Kaymakamı Naif Yavuz'un darp edilerek yaralanması ile ilgili yürütülen soruşturma kapsamında hazırlanan iddianame, Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İddianameye göre Encü hakkında, dönemin Uludere Kaymakamı Naif Yavuz'u yaraladığı iddiasıyla "Kişiyi yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle öldürmeye teşebbüs" suçundan ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası istendi.

14 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında HDP Şırnak Milletvekili Ferhat Encu hakkında, "5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu aykırılık", 2 defa " Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme yönetme bunların hareketlerine katılma" ve "Örgüte üye olmak" ile suçlamalarıyla iddianame hazırlandı. Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen 9 sayfalık iddianameye göre; Encü hakkında 22 yıla kadar hapsi cezası isteniyor.

16 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında, HDP Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan hakkında iddianame hazırladı. Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianamede, "örgüte üye olmak", 14 defa "örgüt propagandası yapmak", 2 defa "2911 Sayılı Kanuna Muhalefet", 2 defa "Suç ve Suçluyu Övme", "Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik Etmek" ve "Halkı Kanunlara Uymamaya Tahrik Etmek" suçlamalarıyla Aydoğan hakkında, 103 yıla kadar hapsi isteniyor.

23 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ili Silvan ilçesinde yerel yayın yapan Silvan Mücadele gazetesinin İmtiyaz Sahibi Ferhat Parlak hakkında, 2015 yılında ilçede ilan sokağa çıkma yasakları sırasında yaşanan çatışmaları haber yapması, görüntü çekmesi ve bunları gazete ile sosyal medyada yayınlanması nedeniyle dava açıldı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede Parlak hakkında "Suç işlemeye alenen tahrik etme", "Suçu ve suçluyu övme", "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme", "Halkı kanunlara uymamaya tahrik", "Örgüt propagandası yapma" ve "Örgüt üyesi olma" ile suçlamalarıyla 7 yıldan 27 yıla kadar hapsi istendi.

24 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma kapsamında HDP Grup Başkanvekili İdris Baluken'in kendi resmi twitter hesabında atıldığı iddia edilen, ancak hesabında bulunmayan bir twit ile ilgili olarak, iddianame hazırlandı. Baluken hakkında 3713 sayılı TMK'nun 6/1 maddesi gereğince bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası isteniyor.

31 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanan HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. İddianamede Demirtaş hakkında, "Terör örgütü yöneticiliği", "Terör örgütü propagandası yapmak', "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet", "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik", "Halkı kanunlara uymamaya tahrik" ve "Suç işlemeye tahrik ve suçu ve suçluyu övme" iddialarıyla 43 yıldan 142 yıla kadar cezalandırılması istendi.

31 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanan HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nce hazırlanan iddianamede Yüksekdağ hakkında, 'Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet', 'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik', 'suç işlemeye tahrik' iddialarıyla 30 yıldan 83 yıla kadar hapisle cezalandırılması istendi.

01 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ Adliyesi'nde haber takibi yaptığı sırada "hakkında arama kararı var" denilerek gözaltına alınan ve 7 Aralık 2016 tarihinde çıkarıldığı mahkemece tutuklanan gazeteci Mehmet Güleş hakkında hazırlanan iddianame, Elazığ 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. "Örgüt üyesi olmak" ve "Zincirleme şekilde

basın ve yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 20 yıla kadar hapis istemiyle hazırlanan iddianamede Güleş'in yaptığı haberler, haber kaynakları ile yaptığı görüşmeler, televizyon kanalları ile yapılan canlı bağlantılar iddia edilen suçlara delil olarak gösterildi.

02 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Hakkari Milletvekili Selma Irmak hakkında 14-15 Kasım 2015'te Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesindeki Sümerpark'ta düzenlenen Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) Genel Kurulunda MED NUÇE televizyonuna bağlanarak Kürtçe yaptığı konuşmada "Cumhurbaşkanına hakaret" ettiği iddiasıyla dava açıldı. Diyarbakır 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, Irmak'ın 1 yıldan 4 yıla kadar hapsi istendi. İddianamede, Irmak hakkında kovuşturma izni verilmesi için Adalet Bakanlığına gönderilen dava dosyası için Bakanlığı'nın 12 Aralık 2016 tarihinde kovuşturma izni verildiği hatırlatıldı.

04 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; 30 Ekim 2016 tarihinde bu yana cezaevinde tutuklanan KJA Sözcüsü ve BDP eski Milletvekili Ayla Akat Ata hakkında iddianame hazırlandı. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edilen iddianamede, "Örgüt yöneticiliği", 14 kez "Örgüt propagandası yapmak" ve "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa Muhalefet etmek" ile suçlanan Ata'nın 30 yıldan 95 yıla kadar hapisle cezalandırılması istendi.

08 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan ve KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı'nın (DİHA) Muhabiri Erdem Mühirci hakkında, "örgüt üyeliği" iddiasıyla iddianame hazırlandı. İddianamenin Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmesi üzerine Mühirci hakkında, 15 yıl hapis cezası istemiyle dava açıldı.

08 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 4 Kasım 2016'da tutuklanarak Kandıra F Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderilen HDP Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım hakkında 27.5 yıldan 81.5 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede Yıldırım hakkında, 2012-2016 yılları arasında katıldığı 16 eylem ve etkinlik nedeniyle "örgüt kurma ve yönetme", 7 kez "Örgüt propagandası yapmak", 4 kez "suçu ve suçluyu övme", 2 kez "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" ve "Suç işlemeye alenen tahrik, halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma, toplantı ve yürüyüşün zorla dağıtılması" suçlamaları yer alıyor.

09 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya hakkında 11 yıldan 25 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edilen iddianamede, hakkında "örgüt üyesi olmak", "örgüt propagandası yapmak" ve "Suç işlemeye alenen tahrik etme, halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma, toplantı ve yürüyüşün zorla dağıtılması" suçlamaları yer alıyor.

09 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir hakkında, yaptığı konuşmalar nedeniyle ve "Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret etmek" iddiasıyla Diyarbakır 7. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 1 yıldan 2 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

13 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan hakkında, "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme yönetme bunların

hareketlerine katılma", "örgüt üyesi olma" ve örgüt propagandası yapma" iddialarıyla Batman Asliye Ceza Mahkemesi tarafından toplamda 21 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

15 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Van Milletvekilleri Lezgin Botan ve Tuba Hezer hakkında Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla hazırlanan iddianame, Van 3. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Haklarında 5 yıla kadar hapis cezası istenilen Botan'ın 12 Ekim 2015 tarihinde düzenlenen mitingde yaptığı konuşma, Öztürk'ün ise 28 Kasım 2015 tarihinde yaptığı konuşmalarının suç unsuru taşıdığı öne sürüldü.

15 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Parti Sözcüsü ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen hakkında, Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 11 yıldan 25,5 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. 64 sayfalık iddianamede Bilgen, "örgüt üyesi olmak", "Suç işlemeye alenen tahrik etme" ve "halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma, toplantı ve yürüyüşün zorla dağıtılması" iddiaları ile suçlanıyor. ***18 Şubat 2017 tarihinde,*** Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi yetkisizlik kararı vererek, dosyayı Ankara'ya gönderdi.

20 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Urfa Milletvekili Osman Baydemir hakkında, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanı olduğu dönemde cezaevlerindeki açlık grevine dikkat çekmek amacıyla Batıkent Meydanı'nda düzenlemek istenen mitingin yasaklanması nedeniyle gittiği Diyarbakır Valiliği önünde polislere hakaret ettiği iddiasıyla, Diyarbakır 4. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldı. İddianamede Baydemir hakkında, 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ile cezalandırılması isteniyor.

22.02.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Fikret Taşkın, şu beyanlarda bulundu: *"Batman ilinde, BDP Batman İl Başkan Yardımcılığı görevini yürütürken sivil toplum örgütlerinin de katıldığı kent meclisi toplantısına katıldığım gerekçesiyle Batman 2. Ağır Caza Mahkemesi tarafından hakkımda dava açıldı. Siyasi faaliyetlerimden dolayı ceza almış bulunmaktayım. Gerekli hukuki desteği talep ediyorum."*

22 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan hakkında**,** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüt üyesi olmak", "örgüt propagandası yapmak", "Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama", "Görevi yaptırmamak için direnme", "Halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma" ve Suç işlemeye alenen tahrik etme" iddialarıyla iddianame hazırlandı. Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianameye göre, Tan hakkında 17 yıldan 38 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

22 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş hakkında, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüte üye olmak", "Suç işlemeye alenen tahrik etmek", "Toplantı ve yürüyüşün zorla dağıtılması", "Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" ve "Halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma" iddialarıyla iddianame hazırlandı. Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianameye göre, Danış Beştaş hakkında 8 yıldan 23 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

25 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran hakkında, 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar hapis istemiyle hazırlanan iddianame Batman

Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Başaran, Batman'da 18 Ekim 2015 tarihinde katıldığı yürüyüş nedeniyle "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa aykırılık hareket etmek"ten suçlandı.

01 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında, HDP Ağrı Milletvekili Leyla Zana hakkında 9 yıldan 21 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırlandı. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede Zana, "örgüt üyesi olmak", "Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" ve "Suçu ve suçluyu övmek" iddiaları ile suçlanıyor.

08 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, HDP Diyarbakır milletvekilleri İdris Baluken, Çağlar Demirel ve İmam Taşçıer hakkında "sokağa çıkma yasağı" ilan edilen Sur'da yaşanan insan hakları ihlalleri ve ablukaya ilişkin yaptıkları TV konuşmaları nedeniyle iddianame hazırlandı. Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesince kabul edilen iddianamede, "Cumhurbaşkanına hakaret", "Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret", "Türk milletini, cumhuriyeti ve Türkiye Büyük Millet Meclisini Alenen Aşağılama" suçlamalarıyla Baluken, Demirel ve Taşçıer hakkında 3 yıl 6'şar aydan 10'ar yıla kadar hapis ile cezalandırılmaları istendi.

17.03.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran İlyas Tarım, şu beyanlarda bulundu: *"İHD Batman Şubesi Yönetim Kurulu üyesi ile Şube Başkan Yardımcısı olarak insan hakları aktivisti olarak çalışmaktayım. 30.07.2016 günü saat 12.05 sularında her zaman yapılmaya devam eden Cumartesi Anneleri etkinliğinde yapılan basın açıklamasında TCK 301 maddesine muhalefeten Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma açılmış ve kamu davası açılmış olup yargılama başlamıştır. Hukuki yardım talep ediyorum"*

18 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken hakkında, BDP Bingöl İl Örgütü'nün Halepçe katliamının yıldönümü dolayısıyla 16 Mart 2014'te Bingöl Merkezde düzenlediği yürüyüş ve anma etkinliğini katıldığı gerekçesiyle dava açıldı. Bingöl 2. Asliye Ceza Mahkemesince kabul edilen iddianamede, "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna Muhalefet" ettiği iddiasıyla Baluken hakkında, 6 aydan 3 yıla kadar hapis ile cezalandırılması istendi.

04 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 6 Eylül 2016'da Hani'de gözaltına alınıp 29 Eylül 2016 tarihinde tutuklandıktan sonra yerine kayyum atanan Hani Belediyesi Eşbaşkanı Abdurrahman Zorlu hakkında 32,5 yıldan 65 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırlandı. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede Zorlu'nun 2009-2016 yılları arasında katıldığı basın açıklaması ve yürüyüşler gerekçe gösterilerek "örgüt üyesi olmak", 16 kez "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa Muhalefet etme" ve "6136 Sayılı Yasaya Muhalefet" iddialarıyla suçlanıyor.

08 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında tutuklu bulunan Kulp Belediyesi Eşbaşkanı Sadiye Süer Baran hakkında "örgüte üye olma" ve "örgüt propagandası yapma" suçlamalarıyla 8,5 yıldan 20 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, Baran 2014 yılında Kulp'ta düzenlenen Şenyayla Şenlikleri ve Kürtçe dil

kursu mezuniyet töreninde yaptığı konuşmalar, sosyal medya hesabında yaptığı paylaşımlar ve hakkında 2 kişinin verdiği ifadelerle suçlanıyor.

08 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında tutuklu bulunan ve KHK'yla kapatılan MEYA-DER Eşbaşkanı Ayşe Dicle ile tutuksuz yargılanan Abdullah Akdemir ve Kayapınar Belediyesi meclis üyesi Abdulselam Demirkıran hakkında, "Örgüte üye olma" ve "Örgüt propagandası yapma" ile suçlamasıyla dava açıldı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen 88 sayfalık iddianamede, Dicle'nin 8,5 yıldan 20 yıla kadar, Akdemir ve Demirkıran'ın ise 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis ile cezalandırılması isteniyor.

21 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü soruşturma kapsamında 16 Kasım 2016'da tutuklanarak, yerine kayyum atanan Dersim Belediye Eşbaşkanı Nurhayat Altun hakkında "örgüt yöneticisi olduğu" iddiasıyla 15 yıldan 22.5 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırlandı. Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen 113 sayfalık iddianamede, Altun 2015 ile 2016 yılları arasında Dersim'de düzenlenen 22 ayrı basın açıklaması, yürüyüş, cenaze töreni, mezarlık ziyaretlerine katılmak ve DTK'de yürüttüğü siyasi faaliyetler nedeniyle suçlanıyor.

23 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; 15 Mart'ta gözaltına alınarak 21 Mart'ta adli kontrol şartıyla serbest bırakılan İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkan Yardımcısı ve Diyarbakır Şube Başkanı M. Raci Bilici hakkında 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırlandı. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede Bilici, yöneticisi olduğu İHD'de yürüttüğü faaliyetler ve davet edildiği toplantılarda yaptığı konuşmalar nedeniyle "Örgüt üyeliği" ile suçlanıyor.

06 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde,** 2015 ve 2016 yılları arasında ilan edilen sokağa çıkma yasağı sonrasında yaptığı haberler nedeniyle gözaltına alınan ve ardından tutuklanan KHK'yla kapatılan DİHA Muhabiri Nedim Türfent hakkında iddianame hazırlandı. Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan, Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan Türfent hakkında 22.5 yıla kadar hapis cezası talep edildi.

17 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Milletvekilleri Nursel Aydoğan ve İdris Baluken hakkında, "Toplantı ve gösteri yürüyüşüne muhalefet etmek" suçlamasıyla Bingöl Cumhuriyet Savcılığı tarafından iddianame hazırlandı. İddianame, Bingöl 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Her bir vekil hakkında, 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası talep ediliyor. *Suçlamaya konu olay şu şekilde: 2013 yılında Bingöl ili Solhan ilçesinde 16 yaşındaki bir kız çocuğunun, 8 askerin sistematik cinsel istismarına maruz kaldığı ortaya çıkmıştı. Soruşturma kapsamında tutuklanan 4 uzman çavuş kısa bir süre sonra tahliye edilmiş ve 21 Haziran 2013'te kentteki sivil toplum örgütü ve kadın örgütlerinin çağrısıyla tahliye edilmelerini protesto etmek için yolu trafiğe kapatılmış, basın açıklaması ve yürüyüş yapılmıştı. Yürüyüşe, HDP'li vekiller Aydoğan ve Baluken'de katılmıştı.*

25 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkında, "Örgüt propagandası yapmak" ve "Suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla 10 yıla kadar hapis cezası istemiyle hazırlanan iddianame, Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Yüksekdağ'ın konuşmasında,

"örgüt propagandası yaptığı" ve "örgütün cebir ve şiddet içeren yöntemlerini meşru göstermeye çalıştığı" iddia edildi.

27 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, HDP Hakkâri eski milletvekili Esat Canan hakkında Demokratik Toplum Kongresi'nde yürüttüğü faaliyetler nedeniyle "Örgüt yöneticisi" olduğu iddiasıyla 22,5 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırladı. Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, Canan'ın DTK'nin Daimi Meclis, Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu ile Diplomasi Komisyonu'nda yer aldığı, 2011, 2012 ve 2013 tarihlerinde DTK içerisinde faaliyetlerde bulunduğu belirtildi.

28 Eylül 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı 2016 yılında başlatılan soruşturma kapsamında, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın doğduğu Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Ömerli köyünde 4 Nisan 2013'te düzenlenen doğum günü kutlamasına katıldıkları gerekçesiyle, kapanan Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) eski 7 milletvekili hakkında iddianame hazırladı. Urfa 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, etkinliğe katılan BDP eski milletvekilleri Ayla Akat Ata, Demir Çelik, Emine Ayna, Hüsamettin Zenderlioğlu, İbrahim Binici, Özdal Üçer ve Sebahat Tuncel, "Örgüt propagandası yapmak" ve "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme ve bunların hareketlerine katılmak" ile suçlanırken, her bir vekil için 2 yıl 6 aydan 8 yıla kadar hapis cezası talep edildi.

Iğdır DBP İl Eşbaşkanı Ufuk Demir hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" ettiği iddiasıyla dava açıldığı öğrenildi. ***03 Kasım 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** Demir'in Facebook'ta paylaştığı bir video gerekçe gösterilerek açılan davada, hakkında 1 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası istendi. *Demir'e ayrıca, geçtiğimiz günlerde sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davada 4 yıl 9 ay 15 gün hapis cezası verildi. Iğdır 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Demir'in sosyal medya paylaşım sitesi facebook üzerinden yaptığı tüm paylaşımlar suç sayıldı.*

12 Kasım 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, 29 Ekim 2016 tarihinde KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesinin 24 dağıtımcısı hakkında dava açıldığı öğrenildi. Diyarbakır 9. ve 10. Ağır Ceza Mahkemelerince kabul edilen ve 3'erli gruplar halinde hazırlanan iddianamelerde, her bir gazete dağıtımcısı için "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamasıyla 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapsi cezası istendi. ***DAVANIN ÖZETİ:*** *Türkiye'de tek günlük Kürtçe yayın yapan ve "Milli güvenliği karşı tehdit oluşturduğu" gerekçesiyle 29 Ekim 2016'da KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesinin Diyarbakır'da bulunan merkez bürosuna asılsız bir ihbar gerekçe gösterilerek, 28 Ağustos 2016'da baskın yapıldı. Baskında 24 gazete çalışanı gözaltına alındı. Emniyetteki ifadelerinin ardından 13 gazete dağıtımcısı serbest bırakılmış, 9 günlük gözaltının süresinin ardından Diyarbakır Adliyesine sevk edilen 11 gazete çalışanından 9'u adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 2 gazete dağıtımcısı (Arap Turan, Ferit Toprak) ise "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanmıştı. Tutuklanma gerekçesi ise "Özgür Gündem Gazetesi hakkında verilen geçici kapatma kararına karşı ısrarlı şekilde karşı çıkmaları ve her türlü şartlarda dağıtmaya devam edecekleri konusunda sözleri ve eylemlerini" gösterildi. mişti. Aylarca tutuklu kalan Toprak ve Turan, avukatları tarafından yapılan itiraz üzerine serbest bırakıldı. Haklarında dava açılan gazete dağıtımcılarının isimleri şöyle: Ahmet Kızılay, Ahmet Boltan, Veysi Altın, Ercan Yeltaş, Mehmet Aydın, Mehmet Emin Aygün, Azime Tarhan, Süreyya Dal, Berhudan Tulpar, Mehmet Hüseyin Şahin,*

Cengiz Arslan, Ziyan Karahan, Ceylan İpek, Pusat Bulut, Yasemin Sayın, Serdal Polat, Zeynep İzgi, Hayat Yılmaz, Mehmet Emin Kaya, Mecrum Tekol, İbrahim Bayram, Engin Özelçi Arap Turan ve Ferit Toprak.

22 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberde edinilen bilgilere göre; Özgür Gazeteciler İnisiyatifi (ÖGİ) Sözcüsü Hakkı Boltan hakkında 26 Ekim 2016'da Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eşbaşkanları Gültan Kışanak ile Fırat Anlı'nın gözaltına alınmasını protesto etmek amacıyla belediye binası önünde düzenlenen eylemi takip ettiği için dava açıldı**. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi** tarafından açılan davanın iddianamesinde Boltan'ın takip ettiği eylemde yaşananlar anlatıldı. Boltan dava kapsamında, "Örgüt üyesi olmak", "Örgüt propagandası yapmak", "Suçu ve suçluyu övmek" ile "Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılmak" iddialarıyla suçlanıyor. Boltan'ın 4 suçlamadan ayrı ayrı cezalandırılmasını talep edildi.

DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR

27 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman ilinde çeşitli tarihlerde katıldığı basın açıklamaları ve kimi etkinlikler gerekçe gösterilerek hakkında Batman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından "örgüte üye olmak" iddiasıyla dava açılan Barış Anneleri Meclisi üyesi 62 yaşındaki Sultan Azboy'a 8 yıl 9 ay hapis cezası verildi. Hakkında verilen hapis cezasına ilişkin konuşun Azboy şunları belirtti: *"Barış için mücadele ediyorum bana 'terörist' diyorlar. Omzuma silah alıp kimseye doğrultmadım. Kimseyi vurmadım, ben bir barış annesiyim. 62 yaşındayım ve sadece barış için eylemlere katıldım diye bana ceza verdiler. Ben de bu duruma şaştım kaldım."*

15 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, da KHK ile görevden ihraç edilen 4 (KESK) üyesi *(Öğretmenler Erdoğan Canpolat, Özkan Karata ve Umut Sertaç Ökdemir ile Sağlık görevlisi Cengiz Uğurlu)* Emeksiz Üst Kavşağında "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle gerçekleştirdikleri oturma eyleminin 35. gününde polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınan 4 KESK üyesine "Kabahatler Kanunu'na muhalefetten" 219 TL para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldı.

21 Şubat 2017 tarihinde, Diyarbakır ilinde bir grup Kürt işveren tarafından 4 Nisan 2014 yılında kuruluşu ilan edilen Kürdistan Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (KÜRDSİAD) adında ve tüzüğünde "Kürdistan" kullanıldığı için Diyarbakır Valiliği'nin yaptığı suç duyurusu üzerine derneğin geçici yönetim kurulu başkanı Abdulbaki Karadeniz hakkında açılan davada karar çıktı. Diyarbakır 14 Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, dernek tüzüğünde "Kürdistan" kelimesi kullandığı gerekçesiyle Karadeniz'e, "Dernekler Kanununa muhalefet ettiği" iddiasıyla 10 ay hapis ve 820 TL adli para cezası verildi. Ardından kararını açıklayan mahkeme, Abdülbaki Karadeniz'e derneğini tüzüğünde "Kürdistan" kelimesini kullanarak, "Dernekler kanununa muhalefet" suçundan 10 ay hapis ve 820 TL adli para cezası verildi. Karadeniz'e verilen cezasının ertelenmesine karar veren mahkeme, Kürdistan Sanayici ve İşadamları Derneği'nin feshedilmesine hükmetti.

21 Şubat 2017 tarihinde, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde 19 Mart 2016 tarihinde katıldığı Newroz programında yaptığı konuşma nedeniyle "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini ve devletin kurum ve organlarını aşağıladığı" gerekçesiyle HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında açılan davanın duruşması görüldü. Doğubayazıt 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, Demirtaş'a 5 ay hapis cezası verildi.

Van ili Erciş ilçesinde 12 Ekim 2015 yılında yapılan "özyönetim" ilanına katıldıkları gerekçesiyle yargılanan ve aralarında Erciş Belediye eşbaşkanları Diba Keskin ve Abdurahman Çağan ile 38 kişinin yargılandığı davanın duruşması, **13 Mart 2017 tarihinde,** Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Avukatların beraat talebinde bulunduğu duruşmada mahkeme heyeti tarafından, Eşbaşkan Abdurrahman Çağan ve tutuklu Eşbaşkan Diba Keskin hakkında "Örgüte üye olmak", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Suç işlemek için alenen tahrik" suçlarından ayrı ayrı 13 yıl 9 ay hapis cezası verildi. Mahkeme 13 kişi hakkında beraat kararı verirken, 24 kişi için de 1 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası verdi.

Diyarbakır ili Silvan ilçesinde cep telefonunda bulunan fotoğraflar nedeniyle "Örgüt üyesi olma" ve "Örgüt propagandası yapma" iddialarıyla Silvan Belediyesi'ne bağlı Meya Kadın Merkezi eski çalışanı Narin Çapan hakkında açılan davanın karar duruşması, **14 Mart 2017 tarihinde** görüldü. Davanın esası hakkında savunma yapan avukat Mehmet Emin Aktar, müvekkilinin Silvan ilçesine gelen gazetecilere rehberlik etmek amacıyla yardımcı olduğunu, Kobanê'ye ise habercilik faaliyetleri için gittiğini söyledi. Müvekkilinin DAİŞ'e karşı Kobane'de savaşan güçlerin fotoğraflarını çekmesi ve yaptığı paylaşımların tamamıyla haber amaçlı olduğunu belirten Aktar, müvekkilinin "Örgüt üyesi" olduğuna ilişkin somut delil olmadığını vurguladı. Savunmanın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Çapan hakkında her türlü şüpheden uzak, kesin ve inandırıcı delil bulunmadığından "Örgüt üyeliği" suçundan beraatına kararı verdi. Çapan'ın cep telefonunda yer alan fotoğraflar ve sosyal medyada yaptığı paylaşımlarla "Örgüt propagandası" suçu işlediğini savunan mahkeme, Çapan'a verdiği 2 yıl hapis cezasını yarı oranda attırarak toplam 3 yıl hapis cezası verdi.

16 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Azadiya Welat Gazetesi** eski Yazı İşleri Müdürü Aydın Atar hakkında 2011, 2013 ve 2016 yıllarında yayınlanan gazetenin 8 sayısında 9 kez "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla **Diyarbakır** 7'nci Ağır Ceza Mahkemesinde görülen karar duruşmasında, savunmanın ardından mahkeme heyeti kararını açıkladı. Atar'ın basın ve yayın yoluyla "zincirleme" bir şekilde örgüt propagandası yapma suçunu işlediğini ileri süren mahkeme, Atar'ı toplam 11 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme Atar'a en üst sınırdan verdiği 11 yıl 3 ay hapis cezasının "geleceği üzerinde uslandırıcı etki yapması ihtimaline nazaran" 6'da bir oranında indirim yaparak cezasını 9 yıl 4 ay 15 güne indirdi.

16 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde hakkında sosyal medya hesabında yer alan paylaşımlar nedeniyle "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla açılan davanın karar duruşmasında, Gazeteci İsmail Eskin'e 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verildi.

28 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde DBP Eş Genel Başkanı Kamuran Yüksek hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 15 yıla kadar hapis istemiyle açılan davada karar duruşması görüldü. Avukat savunmaları ardından kararı açıklayan mahkeme, Yüksek'e "Örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla 8 yıl 9 ay hapis verdi. Cezayı üst sınırdan veren mahkeme, Yüksek'in "hükmen tutuklanmasına" ve hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar verdi. *Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 10 Mayıs 2016'da gözaltına alınıp, 13 Mayıs'ta tutuklanan Yüksek, 7 Ekim 2016'da görülen ilk duruşmada tahliye edilmişti.*

Diyarbakır ilinde 2009 yılında "KCK" adı altında başlatılan operasyonlarda aralarında eş genel başkanlar, milletvekili, belediye eşbaşkanları, meclis üyeleri, siyasetçiler, insan hakları

savunucuları, gazeteci ve aydınların bulunduğu 154 kişinin yargılandığı "KCK Ana Davası" karar duruşması, Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Tutuklu ve tutuksuz hiç bir sanığın katılmadığı duruşmada, avukatlar hazır bulundu. Mahkeme tarafından açıklanan kararda 99 kişiye hapis cezaları ve 55 kişiye ise beraat verildi. Sanıklar ve mahkeme tarafından verilen hapis cezaları şöyle: DBP Eş Genel Başkanı Kamuran Yüksek, eski Van Milletvekili Kemal Aktaş, HDP PM üyesi Bayram Altun, Mehmet Taş, Gazeteci Ahmet Birsin, Serdar Kızılkaya, HDP Genel Merkez Saymanı Hüseyin Yılmaz, DBP MYK üyesi Salih Akdoğan, Turan Genç, DBP PM üyesi Çimen Işık, Zühre Bozacı, Mehmet Selim, Herdem Kızılkaya, Ramazan Morkoç, Senanik Öner, Mehmet Nimet Sevim, Mehmet Akın, Lütfü Dağ, "örgüt yöneticisi olmak" iddiasından 21'er yıl hapis cezası. Necdet Atalay, Ercan Akyol, Ercan Sezgin, Mazlum Tekdağ, Olcay Kanlıbaş, Mükail Karakuş, Temer Tanrıkolu, Ümit Aydın, Seda Akbaş Can, Ali Şimşek, Şinasi Tur, Ahmet Makas, eski Sur Belediye Başkanı Abdullah Demirbaş, Tuncay Korkmaz, Gazeteci Tayyip Temel 18'er yıl hapis cezası. DTK Eşbaşkanı Hatip Dicle, Sara Aktaş, Zülküf Karatekin, Pero Dündar, Abbas Çelik, Yüksel Baran, Ahmet Erden, Cibrahil Kurt, Nadir Bingöl, Hasan Hüseyin Ebem, eski HDP milletvekili Yurdusev Özsökmenler, Nihayet Taşdemir, Pınar Işık, Elif Kaya, Pelgüzar Kaygısız, Zahide Besi, Musa Farisoğulları, Adil Erkek, Mahmut Okkan, Burhan Karakoç, 9'ar yıl hapis cezası. DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, eski DEP Milletvekili Selim Sadak, görevden uzaklaştırılan tutuklu Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Fırat Anlı, DBP Eş Genel Başkanvekili Gülcihan Şimşek, eski Batman Belediye Başkanı Hüseyin Kalkan, Dersim Belediyesi eski Başkanı Songül Erol Abdil, eski Suruç Belediye Başkanı Ethem Şahin, eski Kızıltepe Belediye Başkanı Ferhan Türk, görevden alınan Viranşehir Belediyesi Eşbaşkanı Emrullah Cin, Şeyhmus Bayhan, Abdullah Akengin, Mehmet Tari, Hasan Üner, Celal Yoldaş, Ahmet Ertak, Fikret Kaya, Aydın Budak, Hasan İraz, Ahmet Zirek, Engin Kotay, Nuran Atlı, Kerem Duruk, Esma Güler, Özlem Yasak, Rojda Balkaş, Mesut Çetin, Ramazan Ödemiş, Ramazan Debe, Muharrem Erbey, Tuncay Ok, Ahmet İlan, Mustafa Doğrul, eski milletvekili Demir Çelik, Önal İsmail Öner "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle 6'şar yıl 3'er ay hapis cezası aldı. Mustafa Ocaklık, Abdurrahim Tanrıverdi, Osman Ocaklık, Veysi Akar, Nazim Çağlak, Türki Gültekin, 6'şar yıl 9'ar ay hapis cezası. Zübeyde Zümrüt, 5 yıl 2 ay hapis cezası. Serdar Ziriğ, 5 yıl hapis cezası. Murat Tuğrul 5 yıl 7 ay 15 gün hapis. Mehmet Güzel ve Mehmet Aksünger, 4 yıl 8 ay 7 gün hapis. Mardin eski Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Ahmet Türk 1 yıl 3 ay hapis. Ebrü Günay, Kudbettin Kurt, Hüseyin Bayrak, Haci Erdemir, Heval Erdemli, İhsan Uğur, Sabahattin Dinç, Selahattin Elçi, Bahri Çeken, Yaşar Çelik, Hasat İnatçi, Rahmi Özmen, Siracettin Irmak, Servet Özen, Kazım Kurt, Galip Kandemir, Yaşar Sarı, Arslan Özdemir, Roza Erdede, Zeynep Boğa, Hacire Özdemir, Bedriye Aydın, Takibe Turgay, Alaattin Aktaş, Fethi Süvari, Nizamettin Onar, Zeynel Mat, Beyhan Sakin, Veysel Yıldırım, Hanifi Yöntem, Adnan Bayram, İhsan Sevitek, Seyithan Şen, Mehmet Deviren, Mehmet Nesih Çağlar, Seyithan Haran, Abdullah Bozkoyun, Mehmet Salih Yıldız, Mahmut Polat, Hüsamettin Çiçek, Mehmet Nesip Gültekin, Aygül Arat, Mesut Aydin, Resul Erkaplan, Abdulserdest Tan, Abdullah Aflatun, Abdurrahim Dağ, Abdulhalık Katar, Abdulgaffur Şen, Ekrem Elbat, Gülistan Dehşet, Semih Sencer, Ali Genç, Ali Oruç, Necla Kormaz hakkında beraat verildi. Mahkeme, hiçbir sanık hakkında yakalama kararı vermedi.

29 Mart 2017 tarihinde Dersim ilinde, Dersim Belediye Eş Başkanı Mehmet Ali Bul hakkında, katıldığı basın açıklamaları ve etkinlikler gerekçe gösterilerek ve "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklu yargılandığı davanın karar duruşması Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti tarafından Mehmet Ali Bul'a, "örgüt üyesi" olduğu iddiasıyla 8 yıl 9 ay hapis cezası, "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla 10 aylık hapis

cezasını verildi. 10 aylık hapis cezası ertelenirken, Bul'un tutukluluk halinin devamına karar verildi.

02 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Dersim merkez ve Hozat ilçesi arasındaki Çet Deresi'ne yönelik 7 Kasım 2016 tarihinde yapılan hava bombardımanında yaşamını yitiren 11 DHKC militanından biri olan Murat Gün'ün babası Kemal Gün, oğlunun cenazesini alamadığı gerekçesiyle kentte bulunan Seyid Rıza Meydanı'nda açlık grevine başladı. Grevin 38. gününde, baba Gün'e "Kabahatler Kanunu" gerekçesiyle, grevde bulunduğu her bir gün için 227'şer TL para cezası kesildi.

Ankara ilinde 10 Ekim 2015 günü 109 kişinin yaşamını yitirdiği katliamı protesto etmek amacıyla HDP Batman İl Örgütü'ne asılan "Oluk oluk barışa, inadına HDP'ye akacağız" ve "Sarayı döktüğü kanda boğacağız" pankartları nedeniyle parti yöneticileri hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan davada karar çıktı. **02 Nisan 2017 tarihinde Batman** 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında, 9 yöneticiye *(HDP İl Eşbaşkanı Abdulbahri Karaağaç, eski yöneticiler Mehmet Şah Erkmen, Nihat Nemcik, Hüseyin Akman, Celal Anlayıcı, Hasan Balık, Şükriye Adsız, Suzan Baytar Karaca, Gülbahar Kaya)* "Cumhurbaşkanına hakaret" gerekçesiyle 11'er ay 20'şer gün hapis cezası verildi.

Amed Sportif Faaliyetler Kulübü futbolcusu Deniz Naki hakkında, sokağa çıkma yasağı ilan edilen kentlerde yaşananlara dikkat çekmek amacıyla sosyal medya hesaplarında yaptığı paylaşımlar nedeniyle "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla 5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davada yerel mahkemenin verdiği beraat kararının bozulması ardından yargılamasına devam edildi. **06 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen duruşmada, Deniz Naki ile avukatları hazır bulundu. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi'nin (istinaf) verdiği bozma ilamının okunmasıyla başlayan duruşmada, Naki savunma yaptı. Davanın esası hakkında mütalaayı okuyan savcı, Naki'nin cezalandırılmasını istedi. Avukat savunmalarının ardından son sözü sorulan Naki, beraatını istedi. Verilen kısa bir aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, yaptığı paylaşımlarla "Örgüt propagandası" yaptığını ileri sürdüğü Naki'ye 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verdi. Mahkeme bu cezayı erteledi. Naki, 5 yıl içerisinde benzer bir suç işlememesi durumunda verilen ceza düşecek.

Ankara ilinde 10 Ekim 2015 tarihinde meydana gelen Tren Garı katliamını protesto etmek amacıyla 13 Ekim 2015 tarihinde oturma eylemini düzenleyen üniversite öğrencileri hakkında (Fidan Taş ve Ceylan Bingöl, Çiğdem Güven) "Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek" iddiasıyla dava açılmıştı. **07 Nisan 2017 tarihinde Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görülen davanın 3'ncü duruşmasında, 3 öğrenciye "Cumhurbaşkanı'nı tehdit etmek" gerekçesiyle ayrı ayrı 1 yıl 8 ay hapis cezası verildi. Mahkeme heyeti, 3 öğrenciye verilen cezayı, 5 yıl denetimli serbestlik şartıyla erteledi.

HDP Grup Başkanvekili ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Mardin'in Nusaybin ilçesinde yaptığı bir konuşmadan dolayı hakkında açılan dava kapsamında hakim karşısına çıktı. Demirel, **10 Nisan 2017 tarihinde** "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" ile "TBMM'yi aşağılamak" iddialarıyla **Mardin 2. Asliye Mahkemesi'nde** SEGBİS üzerinden savunma yaptı. Kararını veren mahkeme heyeti, Demirel'e "Türk devletini, milletini, cumhuriyetini ve kurumlarını aşağılamak" iddiasıyla 6 ay hapis cezası verdi. Mahkeme heyeti, daha sonra bu cezayı 3 bin 600 TL para cezasına çevirdi. Demirel'in "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" iddiasıyla yargılandığı maddeden ise beraatına karar verildi.

15 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ ilinde sosyal medya üzerinden örgüt propagandası yaptıkları iddia edilen ve aralarında BDP eski İl Başkanı Turan Çelik'in bulunduğu 5 kişi için haklarından açılan davanın duruşması, Elazığ 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Ayrı ayrı gerçekleşen yargılamalarda, BDP eski İl Başkanı Çelik, savunmasında *"Ben il başkanı olduğum dönemde bir tane paylaşım yaptım. Onun da suç olmadığını biliyordum. Suçlamaları kabul etmiyorum"* dedi. Mahkeme heyeti, dosyasındaki eksiklikler nedeniyle sanık Çelik'in duruşmasını ileri bir tarihe erteledi. Diğer sanıklar Y.M., N.A. ,G.A. ve F.A. da, sosyal medyadaki paylaşımları kendilerinin yapmadığını, ya arkadaşlarının ya da akrabalarının yapmış olabileceğini savunarak haklarında beraat kararı verilmesini istedi. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Y.M.'ye 3 yıl 1 ay 15 gün, N.A.'ya 2 yıl 4 ay 3 gün, G.A. ile F.A.'ya ise 1 yıl 11 ay 12'şer gün olmak üzere toplam 9 yıl 4 ay 12 gün hapis cezası verdi.

Şırnak ili Cizre ilçesinde 19 Ekim 2016 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanan Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Cizre Temsilcisi Dr. Serdar Küni hakkında açılan davanın ikinci duruşması, **24 Nisan 2017 tarihinde Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Avukatların savunmalarının sonrası verilen aranın ardından mahkeme heyeti, Küni hakkında "Bilerek ve isteyerek örgüte yardım etmek" iddiasıyla 4 yıl 2 ay hapis cezası ve tahliye kararı verdi.

03 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki iletişim yasaklarını protesto eden kadın tutuklular ile dayanışmak amacıyla cezaevi önünde açıklamada bulunan (19 Temmuz 2016) HDP Şırnak Milletvekili Leyla Birlik ile HDP Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım, 227'şer TL idari para cezasına çarptırıldı. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı İdari Yaptırım Bürosu tarafından tebliğ edilen yazıda, valiliğin "Toplantı ve gösteri yürüyüş kararı" yasağı, cezanın gerekçesi olarak gösterildi.

03 Mayıs 2017 tarihinde Elazığ ilinde tutuklu yargılan Dihaber Muhabiri Mehmet Güleş'e, Elazığ 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında, yaptığı haberler ve sosyal medya paylaşımlarından dolayı "örgüt üyesi olmak" suçundan 6 yıl 3 ay, "örgüt propagandası yapmak" suçundan da 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verildi. Karar, Gaziantep Bölge İstinaf Mahkemesi'ne temyiz edilecek.

Diyarbakır ili Sur ilçesinde 2015 yılında özyönetim ilanı açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle Sur Belediye eşbaşkanları Seyid Narin ve Fatma Şık Barut, DBP Sur İlçe Eşbaşkanı Ali Rıza Çiçekli ve Kadın Akademisi çalışanı Güneş Ölmez ile Hasan Irmak ve Mehmet Onaç hakkında "Devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozmak" suçlamasıyla açılan davanın karar duruşması, ***04 Mayıs 2017 tarihinde*** Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Davanın esası hakkında savunma yapan sanık avukatları, öz yönetim açıklamasını şiddet veya şiddet çağrısı içermediği, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğu, suçun yasal unsurları oluşmadığını belirterek, müvekkillerinin beraatını istedi. Savunmaların ardından kısa bir ara veren mahkeme, Seyid Narin, Fatma Şık Barut, Ali Rıza Çiçekli ve Güneş Ölmez hakkında "Örgüt üyesi olma" gerekçesiyle 11'er yıl 3'er ay hapis cezası verdi. Mahkeme, ceza verdiği 4 kişi icin hükmen tutuklamalarına karar vererek haklarında yakalama kararı çıkardı. Hasan Irmak ve Mehmet Onaç ise davadan beraat etti.

Batman Valiliği tarafından, farklı tarihlerde düzenlenen basın açıklamalarına katıldıkları gerekçesiyle 56 kişiye "Kabahatler Kanununa muhalefet"ten 2'şer kez 227 TL olmak üzere toplamda 25 bin 424 TL para cezası verildiği öğrenildi. Verilen para cezası ***09 Mayıs 2017*** tarihinde, Valilik tarafından yurttaşlara tebligat gönderilerek bildirildi.

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde 27 Kasım 2015 tarihinde yaşanan çatışmalar sırasında kolundan vurulan ve hastanede tedavisi sürdüğü sırada gözaltına alınarak tutuklanan Hakkâri İl Genel Meclisi üyesi Sibel Çapraz'ın 28 Şubat 2017 tarihinde görülen duruşmasında, mahkeme ev hapsine karar vererek tahliye etmişti. "Örgüt üyesi olma" ile "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" iddiasıyla yargılanan Çapraz'ın karar duruşması, ***12 Mayıs 2017 tarihinde*** Yüksekova Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Çapraz hakkında verilen adli kontrol şartı devam ederken, "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etme" suçundan beraatına karar verildi, "Örgüt üyesi olma" suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

Milletvekilliği düşürülen HDP Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan hakkında, 2012 yılında yaşamını yitiren HPG militanı Oruç Ay için Maraş Elbistan'da düzenlenen cenaze töreninde yaptığı konuşma nedeniyle "Örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla dava açılmıştı. **Maraş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 16 Mayıs 2017 tarihinde** görülen davanın karar duruşmasında, mahkeme heyeti, "Örgüt propagandası" suçunu işlediğini ileri sürdüğü Aydoğan'a, 20 ay hapis cezası verdi.

HDP Siirt Milletvekili Besime Konca hakkında, Diyarbakır ili Sur ilçesinde çıkan çatışmalarda yaşamını yitiren Cihat Türkan'ın Batman ilindeki cenaze törenine katıldığı gerekçesiyle "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla açılan davanın 5'inci duruşması, ***31 Mayıs 2017 tarihinde*** Batman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti tarafından Konca hakkında, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 2 yıl 6 ay ceza verildi.

"5442 Sayılı İl İdaresi Kanuna aykırılık, kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme, bunların hareketlerine katılma ve örgüte üye olma" iddiaları hakkında açılan dava kapsamında yargılanan HDP Şırnak Milletvekili Ferhat Encü'ye hapis cezası verildiği öğrenildi. **09 Haziran 2017 tarihinde Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen 5 duruşmada mahkeme heyeti, Encü hakkında "Örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla 3 yıl 9 ay 10 gün, "İl idaresi kanuna aykırılık" suçundan ise 10 ay hapis cezası verdi.

HDP Grup Başkanvekili ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım hakkında, dokunulmazlıkların kaldırıldığı dönemde yaptığı bir konuşma nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan dava, **21 Haziran 2017 tarihinde** Muş 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Karar duruşmasında Yıldırım'a 1 yıl 2 ay hapis cezası verildi.

HDP Grup Başkanvekili Ahmet Yıldırım hakkında "cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan dava kapsamında, **21 Haziran 2017 tarihinde** Muş 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde karar duruşması görüldü. Duruşmada Yıldırım hakkında, 1 yıl 2 ay hapis cezası verildiği ve TCK 53'üncü madde uyarınca 'siyasi ve kamu haklarından yoksun bırakıldığı' öğrenildi. Duruşmada cezanın ertelenmesi veya para cezasına çevrilmesi talebinin de mahkemece reddedildiği öğrenildi.

"Örgüt propagandası" ve "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etme" suçlamalarıyla HDP Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel hakkında açılan davanın 3'üncü duruşması, **14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü.

Mahkeme heyeti, "Örgüt propagandası" ve "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etme" üzerine atılı suç unsurunun oluşturmadığını nedeniyle beraat kararı verdi. Mahkeme heyeti, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Demirel'e 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

Hakkâri Milletvekili Abdullah Zeydan hakkında 4 ayrı suçlama nedeniyle 20 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması **14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Edirne F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Zeydan, sağlık sorunları nedeniyle SEGBIS'e çıkmadı. Mahkeme, Zeydan hakkında "Suç ve suçluyu övmek" ve "2911 sayılı yasaya muhalefet etmek" suçlarında açılan davada beraat kararı verdi. Mahkeme Zeydan'a katıldığı ileri sürülen "canlı kalkan" eylemi nedeniyle "örgüte yardım etmek" suçunu işlediği iddiasıyla 5 yıl hapis, "PKK sizi tükürüğünde boğar" sözleri nedeniyle "Basın yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak" suçundan ise 3 yıl 1 ay 15 hapis cezası verdi. Zeydan'a toplam 8 yıl 1 ay 15 hapis cezası verildi.

HDP Urfa Milletvekili İbrahim Ayhan hakkında, "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla açılan davanın karar duruşma, **16 Temmuz 2017 tarihinde Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Ayhan'ın katılmadığı duruşmada avukatı hazır bulundu. Savcının propagandadan cezalandırılması talebi sonrası savunma yapan Ayhan'ın avukatı Sevda Çelik Özbingöl, müvekkili İbrahim Ayhan'ın bir taziye paylaşımından bahsedildiğine dikkat çekerek, "25 Eylül 2015 tarihinde yaptığı paylaşım 2 resim ve bir başsağlığı mesajıdır. O paylaşım ile ilgili hiçbir örgütsel emare bulunmamaktadır. Oysa propagandanın tanımı çok açıktır. İçişleri Bakanlığı o dönemlerde YPG'ye ilişkin, YPG'nin Türkiye'ye karşı hiçbir silahlı saldırısının olmadığına dair kararları mevcuttur. Bu nedenle mütalaayı kabul etmiyoruz. Hukuken bir tarifi yoktur. Müvekkilim muhalif siyasi kimliği nedeniyle yargılanıyor ve paylaşımları suç unsuru taşımıyor" diyerek Ayhan'ın beraatını talep etti. Verilen kısa aradan sonra mahkeme Ayhan'a "Örgüt propagandası yapmaktan" 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

15 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Tunceli Valiliği tarafından Sanatçı Ferhat Tunç'a, katıldığı açıklama nedeniyle "Kabahat" işlediği gerekçesiyle tebligat gönderildi. Tunceli Valiliği, 227 TL idari para cezası yaptırımı uyguladı. Cezanın nedeni olarak, Tunç'un 27 Temmuz günü Dersim'deki sivil toplum örgütlerinin Seyit Rıza Meydanı'nda gerçekleştirdiği basın açıklamasında bulunmuş olması gösterildi.

HDP Ağrı eski milletvekili Halil Aksoy hakkında, **06 Eylül 2017 tarihinde Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi**'nde açılan davanın görülen karar duruşmasında, mahkeme heyeti Aksoy'a 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla 13 yıl 6 ay hapis cezası verdi. ***22 Eylül 2016 tarihinde*** tutuklanan Aksoy, halen Rize Cezaevi'nde kalmaktadır.

Tutuklu bulunan Bitlis Belediye Eşbaşkanı Hüseyin Olan'ın "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yargılandığı davanın 6'ncı duruşması, **28 Eylül 2017 tarihinde** Bitlis 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya tutuklu bulunduğu Elazığ F Tipi Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS ile bağlanan Olan'a belediye başkanlığı süresince katıldığı basın açıklamaları, taziye ve cenaze törenlerini suç unsuru gösterilerek "Örgüte üye olmak" iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

HDP Urfa Milletvekili Osman Baydemir, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanı olduğu 2012 yılında BDP tarafından cezaevlerindeki açlık grevine dikkat çekmek amacıyla düzenlenen ancak yasaklanması nedeniyle gittiği Valilik önünde, polislere "Kamu görevlisine

görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla, 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle açılan davanın karar duruşması görüldü. ***05 Ekim 2017 tarihinde*** **Diyarbakır** 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya Baydemir katılmazken, avukatı Reyhan Yalçındağ Baydemir hazır bulundu. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, "Hakaret" suçunu işlediği iddiasıyla Baydemir'e 1 yıl 5 ay 15 gün hapis cezasını verdi. Baydemir'in başka bir suçtan aldığı para cezası gerekçe gösterilerek, cezası ertelenmedi.

Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 18 Ağustos 2017 tarihinde sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı paylaşımlar gerekçe gösterilerek, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklanan gazeteci Mehmet Sıddık Damar'ın hakkında açılan davanın ilk duruşması, **06 Ekim 2017 tarihinde Mardin 2'inci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Damar yaptığı savunmada, hakkındaki iddiaları kabul etmeyerek, faaliyetlerinin gazetecilikten ibaret olduğunu vurguladı. Daha sonra savunma yapan avukatlar ise, Damar'ın tahliyesi ve beraatını talep etti. Kısa bir aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Damar'ın tahliyesine karar verdi. Mahkeme, sosyal medya paylaşımlarını ve yapılan haberleri gerekçe göstererek, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla Damar'a 2 yıl 6 ay ceza verdi.

Muş'ta 19 Nisan 2017 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanan HDP Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın "örgüt üyesi olma" ve "örgüt propagandası yapma", "halkı kin ve düşmanlığa alenen teşvik etmek" iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması, **06 Ekim 2017 tarihinde Muş 1. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Duruşma tutuklu bulunduğu Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde SEGBİS'le bağlanarak savunma yapan Burcu Çelik Özkan'ın ardından avukat savunmaları yapıldı. Mahkeme heyeti, verdiği aranın ardından Özkan hakkında, "örgüt üyesi olma" ve "örgüt propagandası yapma", "halkı kin ve düşmanlığa alenen teşvik etmek" suçlarından beraatına, "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardım ve yataklık etme" iddiasıyla da 6 yıl hapis cezasına karar verdi. Özkan'ın tutukluluk halinin devamına da karar verildi.

16.10.2017 tarihinde şubemize başvuran Selahattin Yılmaz şu beyanlarda bulunmuştur: **"***04.09.2017 tarihinde Çarşı Mahallesi Elma Sokağı girişinde katledilen eski DEP milletvekili Mehmet SİNCAR'ın ölüm yıldönümünde anma etkinliği için düzenlenen basın açıklamasına Batman İnsan Hakları Derneği adına gözlemci sıfatıyla katıldım. Yapılan Basın açıklaması Anayasa ve Uluslararası sözleşmeyle bireye yasa ile tanınmış temel hak ve hürriyetlerden olan toplanma ve yürüyüş hakları kapsamında yapılan basın açıklamasından ibaret idi. Daha sonra OHAL kapsamında emre aykırı davranıştan dolayı hakkımda 227 TL idari para cezası kesildi. Söz konusu tutanak 12.10.2017 tarihinde tarafıma tebliğ edildi. Hakkımda uygulanan bu yaptırıma itiraz hakkımı kullanabilmem için Sulh Ceza Hakimliğine gereken başvurunun yapılmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

Kayyum atanan DBP'li Eğil Belediyesi Eşbaşkanı Petek Elyusa Çapanoğlu hakkında 2009-2014 yılları arasında DTK delegesi olduğu ve 18 basın açıklaması ve yürüyüşe katıldığı gerekçesiyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7.5 yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın ikinci duruşması görüldü. **24 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen duruşmada tutuksuz yargılan Çapanoğlu'na "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Mahkeme ayrıca Çapanoğlu hakkında hükmen tutuklanma kararı çıkardı.

Sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla dava açılan DBP Iğdır İl Eşbaşkanı Ufuk Demir'e 4 yıl 9 ay 15 gün hapis cezası verildi. **24 Ekim**

2017 tarihinde Iğdır 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Demir'in sosyal medya paylaşım sitesi facebook üzerinden yaptığı tüm paylaşımlar suç sayıldı.

KHK ile kapatılan KJA yayın organı olan KJA dergisinin Mayıs-Haziran 2016 sayısında yer alan yazılarda "Örgüt propagandası" yapıldığı iddiasıyla, Derginin imtiyaz sahibi Ayla Akat Ata, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Helin Tolan'ın da bulunduğu 12 kişi hakkında 5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması görüldü. **26 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen duruşmaya, tutuksuz yargılanan hiç bir sanık katılmazken avukatları hazır bulundu. Duruşma savcısı, davanın esası hakkında görüşünü sundu. Derginin Kocaköy ilçesinde esnaflara "propaganda" amacıyla satılması üzerine soruşturma başlatıldığını belirten savcı, dergide yapılan incelemede örgütün "cebir, şiddet ve tehdit içeren tehdit içeren yöntemlerini öven, destekleyen ve meşru gösteren" yazılar bulunduğunu ileri sürüldü. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, *Helin Tolan'a* "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 833 gün adli para cezası, dergiyi dağıttıkları ileri sürülen *Mehtap Yılmaz ve Mustafa Aşan*'a ise 10'ar ay hapis cezası verdi. Mahkeme, sanıkların ilerde suç işlemeyeceği yönünde kanaat oluşmadığı gerekçesiyle verdiği hapis cezalarını ertelemedi. *Ayla Akat Ata, Ramazan Filiz, Fatih Ay, Abdullah Dülğe, Ahmet Dülğe, Mehmut Uruç, Fatih Kılıç, Ahmet Kılıç, Haci Bademkıran ve Ramazan Doğuhan* hakkında ise üzerlerine atılı suçun yasal unsurları oluşmadığı gerekçesiyle beraat kararı verildi.

HDP Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir hakkında, Diyarbakır Adliyesi önünde düzenlenen basın açıklamasında, savcıya hakaret ettiği iddiasıyla açılan davanın karar duruşması görüldü. **01 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır** 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya, "Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret" suçu işlediği iddiasıyla 1 yıldan 2 yıla kadar hapsi istenen Pir katılmazken, avukatı hazır bulundu. İlk olarak savunma yapan Avukat Reyhan Yalçındağ Baydemir, müvekkili Pir'in davaya konu olan konuşmasında şikayetçi olan savcı Müstakim Türkyılmaz'a yönelik hakaret suçunu işlemediğini ifade etti. Yalçındağ, müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini, bunun aksine verilecek kararın ifade özgürlüğü ve AİHS'nin ihlali olacağına belirtti. Kararını açıklayan mahkeme, HDP'li Pir'in "Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret etmek" suçunu işlediği iddiasıyla 11 ay 20 gün hapis cezası verdi. Cezayı 5 yıl süreyle ertelendi. ***DAVANIN ÖZETİ:*** *Diyarbakır'da 28 Eylül 2015 tarihinde DİHA, Azadiya Welat, Aram Yayınları ve KURDÎ-DER'in bulunduğu binaya silahlarla baskın düzenleyen polis "makul şüphe" gerekçesiyle DİHA, Azadiya Welat ve KURDÎ-DER çalışanı 32 kişiyi gözaltına almıştı. Polis, baskının gerekçesi olarak AKP Diyarbakır İl Binası önünde akrep tipi polis aracına yönelik saldırıyı gerçekleştiren kişinin bu binaya kaçması gösterilmişti. Çalışanlar polis tarafından binanın en alt katına indirilerek kimliklerine ve telefonlarına el konulmuş, sözlü ve fiziki şiddete maruz kalmıştı. Gözaltına alınan yakınlarının durumunu öğrenmek için baskının yapıldığı binanın önüne gelenler de polis saldırısıyla karşılaşmıştı. Polis araçlarına bindirilen 32 kişi, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmüş, aynı gece serbest bırakılmıştı. KHK ile kapatılan Özgür Gazeteciler Cemiyeti'nin (ÖGC), gazetecilerin gözaltına alınmasını protesto etmek için 1 Ekim 2015'te Diyarbakır Adliyesi önünde yaptığı basın açıklamasına HDP'li vekil Ziya Pir de katılmıştı. Pir'in burada yaptığı konuşmada, bina için arama ve gazeteciler hakkında gözaltı kararı veren nöbetçi Cumhuriyet Savcısı için "Saraya soytarı adayı" diyerek hakaret ettiği iddiasıyla dava açılmıştı. Soruşturma kapsamında 3 Ocak'ta Diyarbakır Adliyesi önünde gözaltına alınan Pir, savcılık ifadesi ardından serbest bırakılmıştı.*

HDP Hakkâri Milletvekili Selma Irmak hakkında 105 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması, **03 Kasım 2017 tarihinde** görüldü. **Diyarbakır 5. Ağır Ceza**

Mahkemesi'nde görülen duruşmaya getirilmeyen Irmak, tutuklu bulunduğu Kandıra F Tipi Kapalı Cezaevi'nde SEGBİS'e bağlanmadı. Irmak'ın avukatı duruşmada hazır bulundu. Dava dosyasına gelen evrakların okunmasıyla başlayan duruşmada, savcı görüşünü açıkladı. Savcı mütalaası ve avukatların savunmaları ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Irmak'ın 2015-2016 yılları arasında katıldığı 6 ayrı yürüyüş ve basın açıklamasında "Örgüt propagandası" suçunu işlediği iddiasıyla 2 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme ayrıca "Örgüt üyeliği" suçunu işlediği iddiasıyla Irmak'a 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Irmak hakkında "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" ve " Suç ve suçluyu övmek" suçlarından açılan davalarda ise beraat kararı verdi. Mahkeme, Irmak aleyhine yeterli delil toplandığı, tutuklulukta geçirdiği sürenin ölçülü olduğu ve adli kontrol tedbirlerinin yetersiz kalacağını ileri sürerek Irmak'ın tutukluluk halinin hükmen devamına karar verdi. ***DAVANIN ÖZETİ:*** *Irmak, siyasi parti faaliyetleri kapsamında 2015 ve 2016 yılları arasında Diyarbakır, Hakkari ve Şırnak'ta katıldığı miting, basın açıklaması ve televizyon programlarında yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek, "Suçu ve suçluyu övmek", "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme yönetme bunların hareketlerine katılma", "Örgüt üyesi olma" ve 18 kez "Örgüt propagandası yapmak" ile suçlanıyor. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde bugüne kadar 4 duruşması görülen davada 7 Temmuz günü esas hakkındaki görüşünü açıklayan savcı, Irmak'ın "Örgüt yöneticiliği" ve 6 kez "Örgüt propagandası yapmak" suçlarını işlediği iddiasıyla 52,5 yıl hapisle cezalandırılmasını istemişti. Irmak görülen dava duruşmalarında, sadece 1 defa SEGBİS üzerinden savunma yaptı.*

Iğdır DBP İl Eşbaşkanı Ufuk Demir hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" ettiği iddiasıyla dava açıldığı öğrenildi. ***03 Kasım 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;*** Demir'in Facebook'ta paylaştığı bir video gerekçe gösterilerek açılan davada, hakkında 1 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası istendi. *Demir'e ayrıca, geçtiğimiz günlerde sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davada 4 yıl 9 ay 15 gün hapis cezası verildi. Iğdır 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Demir'in sosyal medya paylaşım sitesi facebook üzerinden yaptığı tüm paylaşımlar suç sayıldı.*

01 Aralık 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; DÖKH üyesi 20 kadın ve 3 gazeteci hakkında, Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından toplamda toplam 31 yıl 3 ay hapis cezası verildi. "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet" ve "Cebir kullanmak suretiyle işyeri dokunulmazlığını ihlal etme" suçlamalarıyla 1 yıl 6'şar aydan, 3 yıl 6'şar aya kadar hapis istemiyle 23 kişide hakkında açılan davaya bakan Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi, kararını açıkladı. Mahkeme, sanıklardan Selma Atabey, Gülay Tekin Kuzu, Güllüzar Güneş, Figen Aras Kaplan, Celile Babaoğlu, Eylem Ceylan, Emine Gül, Müyesser Gülcemal, Hanım Topdemir, Nesrin Orak, Günay Yakut, Gülüstan Erek, Nazime Yürek, Kıymet Gürbüz, Şadiye Kelekçier, Feleknaz Esmer, Sadriye Sular, Gülizar Diyar, Hanım Atlı, Ayhan Doğrual, Tülay Deniz'in yanı sıra eylemi takip eden gazeteciler Kader Gözüoğlu, Melek Yüksel, Gökhan Altay'a da "Kamu malına zarar vermek" ve "Cebir kullanmak suretiyle işyeri dokunulmazlığını ihlal etme" suçlarını işledikleri iddiasıyla 1'er yıl 3'er ay hapis cezası verdi. Sanık avukatları, yerel mahkemenin kararını Antep Bölge Adliye Mahkemesi'ne taşıdı. ***NE OLMUŞTU:*** *Diyarbakır'da, 12 Ekim 2014 tarihinde Demokratik Özgür Kadın Hareketi (DÖKH) bileşenleri DAİŞ'in ağır silahlarla saldırdığı Kobanê'ye dikkat çekmek ve Kobanê'de insani koridorun açılması talebiyle merkez Yenişehir ilçesinde bulunan TRT binasına giderek, canlı yayında taleplerini anlatmak istedi. Kadınlar, binanın girişinde özel güvenlik personelleri tarafından durduruldu. İçeri girmek isteyen kadınlar ile güvenlik personelleri arasında yaşanan arbede sırasında bir güvenlik personeli, kadınları tehdit etmek üzere belindeki silahı çıkarmak istediği sırada silahının şarjörünü yere düşürdü.*

Şarjörünü yerden alan personel kadınların yoğun tepkisi üzerine bina içerisine girmek zorunda kaldı. Bina içine girmeye çalışan kadınlar ile diğer güvenlik elemanları arasında yaşanan arbede esnasında binanın giriş camı kırılırken, bazı kadınlar da darp edildi. Bina önünde eylemlerini sürdüren kadınlara polis müdahale etti. Eyleme katılan 21 kadın ile haberi takip eden ve KHK ile kapatılan JİNHA Muhabirleri Kader Gözüoğlu, Melek Yüksek ve DİHA muhabiri Gökhan Altay gözaltına alındı. Emniyetteki ifadelerinin ardından bu kişiler ertesi gün serbest bırakıldı.

01 Aralık 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Urfa'da** 12 Aralık 2016 tarihinde 80 kişinin tutuklandığı dava kapsamında DBP Urfa İl Eşbaşkanı Celal Babacan, İbrahim Halil Dodanlı, Servet Kaplan, Siverek DBP ilçe Eşbaşkanı Sedat Çelik ve Mahmut Yaşar hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hapis cezası verildi. Davanın karar duruşması **6'ncı Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. *Tutuklu olan Babacan, Kaplan ve Dodanlı'nın katıldığı duruşmada, Babacan 2 yıl 6 ay, İbrahim Halil Dodanlı 1 yıl 10 ay, Servet Kaplan 1 yıl 10 ay, Siverek DBP ilçe Eşbaşkanı Sedat Çelik 10 ay, Mahmut Yaşar 1 yıl 10 ay ceza aldı. Toplamda 8 yıl 10 ay hapis cezası veren mahkeme 11 aydır tutuklu olan Babacan ve Kaplan'ı da tahliye etti.*

2009-2014 yılları arasında Dersim Belediyesi Başkanlığı da yapan HDP Dersim eski Milletvekili Edibe Şahin hakkında "yasadışı gösteri ve eylemlere katılmak" ve "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması ***15 Aralık 2017 tarihinde Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde*** görüldü. 16 Kasım 2016 tarihinden bu yana Kandıra F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Şahin, duruşmaya SEGBİS ile katıldı. Yapılan savunmaların ardından Mahkeme Heyeti tarafından açıklanan kararda, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Şahin'e 8 yıl 9 ay hapis cezası verildi.

Van'da 13 Mayıs 2016 tarihinde tutuklanan ve 22.5 yıla kadar hapis istemiyle yargılanan KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Nedim Türfent'in 5'inci duruşması ***15 Aralık 2017 tarihinde Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde*** görüldü. Türfent'in savcılık mütalaasına karşı yaptığı savunmadan sonra avukatları savunma yaptı. Savunmaların ardından verilen kısa bir aranın ardından mahkeme heyeti tarafından açıklanan kararda, Türfent hakkında "örgüt üyesi olmaktan" suçlamasıyla 8 yıl 9 ay hapis cezası verilmesi ve tutukluluk halinin devamına karar verildi. ***DAVA ÖZETİ:*** *Hakkında hazırlanan iddianamede "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla suçlanan Türfent, Yüksekova'da geçen yıl ilan edilen sokağa çıkma yasağı sonrasında yaşanan hak ihlallerini haberleştirdiği için asker ve özel harekat polisleri tarafından kullanıldığı iddia edilen sosyal medya hesaplarında ölümle tehdit edilmiş ve hedef alınmıştı. Gazeteci Türfent'in ilk duruşmasında 24 tanıktan 13'ü ifadelerinde işkence gördüklerini ve zorla ifade verdiklerini beyan etmişti. Geriye kalan 10'u açık tanık, biri gizli tanık olmak üzere 11 tanıktan 4'ü ise işkence altında kendilerine kağıt imzalatıldığını kaydetmişti.*

19 Aralık 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın 25 Kasım 2016'da Mardin'de tutuksuz yargılandığı davaya SEGBİS yoluyla katılarak savunma yaptığı sırada fotoğrafını çekip, sosyal medya hesabından paylaştığı gerekçesiyle hakkında dava açılan DTK Eş Başkanı Leyla Güven'e 3 ay hapis cezası verildi. ***DAVA ÖZETİ:*** Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı, duruşmaya izleyici olarak katılan Güven hakkında "Gizliliğin ihlali, ses ve görüntülerin kayda alınması" suçunu işlediği iddiasıyla 1 yıldan 3 yıla kadar hapis istemiyle dava açtı. İddianamede, Mardin Emniyet Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Müdürlüğü'nün yaptığı açık kaynak araştırması raporunda, duruşma

salonunda çekilen fotoğrafının ilk olarak Güven'e ait sosyal medya hesabında paylaştığı ileri sürüldü. Güven'in fotoğrafı başka bir yerden kopyalayıp paylaştığı yönündeki ifadesine yer verilen iddianamede, kamera kayıtlarında Güven'in aynı gün Mardin Adliyesi'nde olduğunun tespit edildiği ve fotoğrafı nereden kopyaladığını belirtmediği için iddianamede belirtilen sevk maddelerince cezalandırılması istendi. Mardin 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davaya katılmadığı gerekçesiyle hakkında yakalama kararı çıkarılarak 16 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alınan Güven, talimatla ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştı. Mahkeme, Güven'in avukatının davanın esasına ilişkin beyanlarını beklemeden 22 Kasım'da kararını açıkladı. Güven'in üzerine atılı "ses ve görüntülerin kayda alınması" suçunu işlediğinin sabit olduğunu savunan hakim, suçun işleniş şekli ve görüntülerin sosyal medyada paylaşılması, meydana gelen zararın büyüklüğü göz önüne alınarak Güven'e 3 ay hapis cezası verdi. Güven'e verilen ceza ertelenmedi.

Hani Belediyesi Eşbaşkanı Abdurrahman Zorlu hakkında 2009-2016 yılları arasında katıldığı yürüyüş, basın açıklamaları nedeniyle "Örgüt üyesi olmak", 16 kez "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet etme" ve "6136 Sayılı Yasaya Muhalefet" suçlarından 32,5 yıldan 65 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması görüldü. **21 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen davaya Zorlu mazereti nedeniyle katılmazken, avukatları hazır bulundu. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, üzerine atılı "Örgüt üyeliği" suçunu işlediğinin sabit olduğu iddiasıyla Zorlu'ya 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, evinde izinsiz olarak silah ve mermi bulundurduğu gerekçesiyle Zorlu'ya 6136 Sayılı Ateşli Silahlar Yasasına Muhalefet etmekten 1 yıl 3 ay hapis ve 600 TL adli para cezası verdi. Daha sonra bu hapis cezasını erteledi. 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet suçundan da Zorlu'nun beraatına karar veren mahkeme, Zorlu hakkında hükmen tutuklama ve yakalama kararı vermedi. Karara tepki gösteren avukatlar, kararı İstinaf Mahkemesi'nde temyiz edecek. ***DAVA ÖZETİ:*** *Hani Belediye Eş Başkanı Abdurrahman Zorlu, 29 Eylül 2016'da Diyarbakır'da evine yapılan baskında gözaltına alınarak tutuklandı. Zorlu, tutuklandıktan sonra İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırılarak yerine kayyum atandı. Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 8 Haziran 2017'de görülen davanın ilk duruşmasında tahliye edildi. Davanın iddianamesinde, Türk savaş uçaklarının Roboski'de yaptığı hava saldırısında yaşamını yitiren 34 köylü için "Sözde kaçakçı" ifadesini kullanan savcı, Zorlu'nun bu katliamın protesto yürüyüşüne katılması suç unsuru olarak gösterildi. Savcı, 2011 yılında Hani'de düzenlenen Newroz kutlamasında giydiği yöresel kıyafetleri de delil saymıştı. Zorlu'nun evinde yapılan aramada bulunan bütün kitap, dergi ve gazeteleri iddianamede suç unsuru olarak gösteren savcı, suç delili gösterdiği kitap ve gazeteler arasında Öcalan'ın İmralı Adasında yazdığı savunmalar, 2009 yılında Kürt sorununun çözümü için devlete sunduğu "Yol Haritası", Gazeteci Oral Çalışlar tarafından yazılan "Öcalan ve Burkay'la Kürt Sorunu" isimli kitaplarda bulunuyordu.*

Mezopotamya Ajansı (MA) editörü Gazeteci Mehmet Ali Ertaş ve kapatılan DİHA eski muhabiri Metin Bekiroğlu hakkında sosyal medyada paylaşımlarında "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla 1 yıldan 5 yıla kadar hapis istemiyle açılan dava, **22 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Hazırlanan iddianamede sosyal medya hesabında 2015 yılında paylaştığı yılbaşı kutlama mesajı ve 2015'te 10 Ekim Ankara Katliamına ilişkin paylaşımları mahkeme başkanı tarafından Gazeteci Ertaş'a soruldu. Ankara Katliamına "katliam" dediği için suçlanan Ertaş, sosyal medya hesabı paylaşımlarının suç olmadığını söyledi. Savcı verdiği mütalaasında Ertaş'ın cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme heyeti Gazeteci Ertaş'ın paylaşımlarının "Devleti alenen aşağılama" ve "Örgüt

propagandası" iddiasıyla 1 yıl 3 ay cezaya hükmetti. Ertaş'a verilen ceza ertelendi. Öte yandan KHK ile kapatılan DİHA muhabiri Metin Bekiroğlu'nun sosyal medyada yaptığı ileri sürülen paylaşımlarda "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla 1 yıldan 5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın duruşması 28 Şubat 2018 tarihine ertelendi.

DBP Malatya eski İl Eşbaşkanı Polat Akköse hakkında basın açıklaması sırasında slogan atarak "Örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla açılan davanın duruşması, **22 Aralık 2017 tarihinde Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. 28 Aralık 2015 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesi başta olmak üzere bölge kentlerinde yaşanan hak ihlallerini protesto etmek için yapılan açıklamada "Bijî berxwedana Cizirê" sloganı attığı gerekçesiyle yargılanan Akköse'nin karar duruşmasında, 1 yıl hapis cezası verildi. Akköse'nin daha önce bir davadan aldığı ancak ertelenen 1 yıllık hapis cezası da bu cezaya eklendi.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Belediye ve Kültür Kurumu

03 Ocak 2017 tarihinde Van ili Çatak ilçesinde, Çatak Belediyesi'ne sabah saatlerinde polis ve jandarma tarafından baskın düzenledi.

07 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesinde, DBP İlçe binasına polisler tarafında baskın düzenlendi. Baskın sırasında ilçe binası içinde bulunan parti bayrakları tahrip edildiği ve duvarlarına *"T.C. burada"* yazısının yazıldığı öğrenildi.

11 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Tutak ilçesinde, Tutak Belediyesi'ne polisler tarafından baskın düzenlendi.

13 Ocak 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, Muradiye Belediyesi'ne polis tarafından baskın düzenlendi.

16 Ocak 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde polis tarafından Muradiye Belediyesine düzenlenen baskın düzenlendi. Baskında, Eşbaşkan Mehmet Ali Tunç gözaltına alındı.

18 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı Fındık Beldesinde, Fındık Belde Belediyesi'ne askerler tarafından baskın düzenlendi.

19 Ocak 2017 tarihinde Mardin ilinde, polis tarafından HDP Mardin İl Örgütü'ne baskın düzenlendi. Binada arama yapan polis, bazı materyallere el koydu.

15 Şubat 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesinde, Çaldıran Belediyesine polis tarafından baskın düzenlendi. Belediye binasında yapılan aramada, kimi evraklara el konuldu.

25 Şubat 2017 tarihinde Mardin ili Savur ilçesinde, polis tarafından Savur Belediyesi'ne baskın düzenlendi. Belediye Eş Başkanı Mehmet Aydın Alökmen'in de aralarında bulunduğu 7 kişi ise, polis tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alındı.

01 Mart 2017 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde Beytüşşebap Belediyesi'ne polis tarafından baskın düzenlendi. Baskında, binada arama yapıldı.

07 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Eğil ilçesinde, Eğil Belediyesi'ne polisler tarafından baskın düzenlendi. Belediye binasında arama yapılırken, belediye personelleri de içeri alınmadı.

11 Mart 2017 tarihinde Bingöl ilinde polis tarafından DBP Bingöl il binasına baskın düzenlendi. Baskının 155'e gelen ihbar üzerine yapıldığı belirtilerek, il binasında arama yapıldı. Arama işlemlerinin ardından, binada bulanan bilgisayar harddiskleri, poster, afiş ve pankartlara el konuldu.

15 Mart 2017 tarihinde Şırnak iline bağlı Balveren Beldesinde, Balveren Belediyesi ile HDP ve DBP belde örgütleri binalarına askerler tarafından eş zamanlı baskın düzenlendi. Baskınlarda, binalarda arama yapıldı.

21 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Pervari ilçesi ve bağlı Beğendik beldesinde, Beğendik Belde Belediyesi'ne askerler tarafından baskın düzenlendi.

25 Mart 2017 tarihinde Batman ili Cudi mahallesinde, HDP Batman il örgütü tarafından referandum çalışmaları kapsamında açılan seçim lokaline "PKK propagandası yapıldığı" iddiasıyla, İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube ekipleri tarafından baskın düzenlendi. Baskında, referandum için hazırlanan müziklerin yüklü bulunduğu flaş disk'e el konuldu.

03 Nisan 2017 tarihinde Batman ili İpragaz Mahallesi civarında HDP anons aracına, silahlı 2 kişi tarafından saldırı düzenlendi. Silahla aracın camlarını kıran iki saldırgan, dipçikle de şoförün elmacık kemiğine vurarak yüzünü kanlar içinde bıraktı. Anons aracı şoförü Celal İlgen, saldırıyı şu şekilde anlattı: *"Araçla Çağlayan lastiğin yanından İpragaz Mahallesi'ne doğru gidiyordum. Ara sokakta 23 plakalı beyaz bir araç önümü kesti. Araçtan inen 2 saldırgan önce bana hakaret ettiler. Ardından silah çıkarıp aracın camını kırıp dipçik ve yumruklarla bana saldırdı. Silahı bana doğrulttular ben de o esnada bir hamleyle olay yerinden uzaklaştım. Eğer araçla olay yerinden ayrılmasaydım, saldırganlar beni silahla vuracaklardı. Saldırının olduğu yeri mobese kameraları tam net olarak görüyor."*

04 Nisan 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde, Bağlar Belediyesi'ne polis tarafından baskın düzenlendi. Baskında, hizmet binasında arama gerçekleştirildi.

04 Nisan 2017 tarihinde Bingöl ilinde, DBP ve HDP Bingöl il örgütlerine ait binalara kimliği belirsiz bir grup tarafından saldırıda bulunuldu. Binanın camlarını kırarak, içerdeki eşyaları dağıtan saldırganlar, binalarda maddi zarar oluşturdu.

04 Nisan 2017 tarihinde Malatya ilinde, EMEP ve ESP il örgütleri binalarına kimliği belirsiz kişi veya kişilerce saldırı girişiminde bulunuldu. Her iki partinin bulunduğu bina girişindeki tabelalar sökülüp, kapı önündeki paspaslarla ateşe verildi. Saldırı sırasında parti binalarının boş olduğu öğrenildi. Olay ile ilgili Güvenlik Şube Müdürlüğü ekipleri inceleme başlattı.

12 Nisan 2017 tarihinde Siirt ili Kurtalan ilçesine bağlı Kayabağlar Belde Belediyesi binasına baskın düzenlendi. Baskında, binada arama yapıldı.

19 Nisan 2017 tarihinde Erzurum ili Köprüköy ilçesinde, HDP ilçe binasına yönelik gerçekleşen taşlı saldırıda bulunulduğu öğrenildi. Polis, binada incelemelerde bulundu.

11 Mayıs 2017 tarihinde Van ili İpekyolu ilçesinde bulunan DBP il binasına, polis tarafından baskın düzenlendi. Binada arama yapıldı ve DBP İl Eşbaşkanı Ahmet Aygün'ün de aralarında bulunduğu 9 kişi gözaltına alındı.

12 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Mazgirt ilçesinde Akpazar Beldesinde, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanan Akpazar Belde Belediyesine polis tarafından baskın düzenlendi. Baskında, binada arama yapıldı.

26 Eylül 2017 tarihinde kayyum atanan Van Büyükşehir Belediyesi binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce el yapımı patlayıcı ile saldırı düzenlendi. Merkez İpekyolu ilçesi Şehit Fehim Arvasi Mahallesi'nde bulunan hizmet binasına düzenlenen saldırıda can kaybı veya yaralanma meydana gelmezken, bölgede çok sayıda zırhlı araçla operasyon başlatıldı.

07 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesinde HDP ilçe binasına polis tarafından baskın düzenlendiği, ilçe binasında arama yapıldığı, resmi evraklara el konulduğu ve partili 3 yöneticinin *(İlçe Eşbaşkanı Cengiz Bingöl ile yöneticiler Ali İhsan Evciv ve Hasan Demir*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

08 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır'da DBP il binasına polis tarafından baskın düzenlendiği, savcılık izniyle binada 2 saati aşkın arama yapıldığı ve parti binası içerisinde bulunan Vedat Aydın Konferans Salonu'nda asılı pankart ve fotoğrafların toplatıldığı öğrenildi.

20 Kasım 2017 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesinde, HDP Eruh İlçe Örgütü binasına polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Şikayet olduğu gerekçe gösterilerek gerçekleşen baskında ve yapılan aramalarda, ilçe binasında bulunan tüm resmi evraklara polis tarafından el konulduğu, HDP Eruh İlçe Yöneticisi Senaddin Timurtaş'ın gözaltına alındığı ve emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Kasım 2017 tarihinde Malatya Merkez Yeşilyurt ilçesi Paşaköşkü Mahallesinde bulunan Kurtuluş Kiliseleri Derneği Temsilciliği'ne taşlı saldırıda bulunduğu öğrenildi. Saldırı anından dernek binasında kimsenin olmadığı olayla ilgili, polis tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

30 Aralık 2017 tarihinde HDP Diyarbakır il binasına polisler tarafından baskın düzenlendi. Baskının, DBP Diyarbakır İl Örgütü'nün 5.Olağanüstü Kongresi'ni düzenlemesinin ardından gerçekleştiği öğrenildi. Parti binasında bulunan Vedat Aydın Konferans Salonu'na asılan pankartları gerekçe gösterildiği baskında, binada arama yapıldı. Aramanın ardından hiçbir pankartı almayan polis binadan ayrıldı.

Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu

06 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan 679 sayısı KHK ile 83 dernek kapatıldı. Derneklerin 33'ü bölge kentlerinde *(Ağrı 1, Diyarbakır 5, Antep 7, Malatya 1, Mardin 4, Muş 1, Şırnak 9, Dersim 5)* faaliyet gösteriyordu. Detaylı bilgi için…
http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/01/20170106M1-1-6..pdf

14 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak Belediyesi'ne kayyım atanması sonrasında, belediye bünyesinde faaliyet gösteren, Zahide Kadın Danışmanlık Merkezi ile Cudi Kültür Merkezi kapatıldı.

21 Şubat 2017 tarihinde, Diyarbakır ilinde bir grup Kürt işveren tarafından 4 Nisan 2014 yılında kuruluşu ilan edilen Kürdistan Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (KÜRDSİAD) adında ve tüzüğünde "Kürdistan" kullanıldığı için Diyarbakır Valiliği'nin yaptığı suç duyurusu üzerine derneğin geçici yönetim kurulu başkanı Abdulbaki Karadeniz hakkında açılan davada karar çıktı. Diyarbakır 14 Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, dernek tüzüğünde "Kürdistan" kelimesi kullandığı gerekçesiyle Karadeniz'e, "Dernekler Kanununa muhalefet ettiği" iddiasıyla 10 ay hapis ve 820 TL adli para cezası verildi. Ardından kararını açıklayan mahkeme, Abdülbaki Karadeniz'e derneğini tüzüğünde "Kürdistan" kelimesini kullanarak, "Dernekler kanununa muhalefet" suçundan 10 ay hapis ve 820 TL adli para cezası verildi. Karadeniz'e verilen cezasının ertelenmesine karar veren mahkeme, Kürdistan Sanayici ve İşadamları Derneği'nin feshedilmesine hükmetti.

28 Mart 2017 tarihinde Ağrı ilinde, Ağrı Belediyesi'ne kayyım atanması ardından, Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Sema Yüce Kültür Merkezi ile Evdalê Zeynekê Çocuk Kreşi kapatıldı.

29 Nisan 2017 tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 689 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK); Türkiye genelinde faaliyet gösteren 14 dernek, 18 vakıf, 13 sağlık kuruluşu, 1 yerel gazete ve 1 dergi kapatıldı. Kapatılan 2 dernek, 1 vakıf ve yerel gazete bölge illerinde faaliyet gösteriyordu.
Detaylar için: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/04/20170429-M1-1-3.pdf

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler

12 Ocak 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla düzenlediği eyleme polis müdahalede bulundu. Müdahalede 4 kişi *(Umut Sertaç Ökdemir, Özkan Karataş ve Erdoğan Canpolat ile sağlıkçı Cengiz Uğurlu)* gözaltına alındı.

01 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. Müdahalede bulunan polis oturma eyleminde bulunan 7 kişiyi *(Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu, Umut Sertaç Ökdemir, Engin Karataş, Sibel Balaç, Nuriye Gülmen)* darp ederek gözaltına aldı.

02 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma

eylemi düzenledi. Müdahalede bulunan polis oturma eyleminde bulunan 4 kişiyi *(Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu, Umut Sertaç Ökdemir)* darp ederek gözaltına aldı.

04 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan Eğitim Sen ve SES üyeleri, Emeksiz Meydanı'nda "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" sloganıyla oturma eylemi düzenledi. KESK Şubeler Platformu üyelerinin de destek verdiği eyleme polis tarafından gerçekleşen müdahalede, 30 kamu çalışanı gözaltına alındı.

11 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde KHK ile görevden uzaklaştırılan (KESK) üyeleri, Emeksiz Üst Kavşağında "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle basın açıklaması yapmak istedi. Açıklamanın yapılmak istendiği sırada gerçekleşen polis müdahalesinde, 31 kişi gözaltına alındı.

15 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, da KHK ile görevden ihraç edilen 4 (KESK) üyesi *(Öğretmenler Erdoğan Canpolat, Özkan Karata ve Umut Sertaç Ökdemir ile Sağlık görevlisi Cengiz Uğurlu)* Emeksiz Üst Kavşağında "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle gerçekleştirdikleri oturma eylemine müdahalede bulunan polis 4 KESK üyesini gözaltına aldı. 4 kişi, "Kabahatler Kanunu'na muhalefetten" 219 TL para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldı.

25 Şubat 2017 tarihinde Malatya ilinde, KHK ile görevden ihraç edilen KESK Üyesi 4 kişi *(Umut Sertaç Ökdemir, Özkan Karataş ve Erdoğan Canpolat ile sağlıkçı Cengiz Uğurlu)* "İşimi ve Ekmeğimi Geri İstiyorum" talebiyle Yüzüncü Yıl Kavşağı'nda eylem yapmak istedi. Basın açıklaması yapan 4 emekçi, polis tarafından gözaltına alındı.

01 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde KESK, DİSK ve TMMOB Diyarbakır şubesi üyesi çok sayıda kadın, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla AZC Plaza önünde bir araya geldi. Çok sayıda polis tarafından ablukaya alınan plaza önünde açıklama yapmak isteyen kadınlara, OHAL gerekçesiyle izin verilmedi. Açıklamaya izin verilmemesi üzerine "Kadın direnişi ile özgürlük kazanacak" yazılı pankart açıp oturma eylemine geçen kadınlara, polis müdahalede bulundu.

05 Mart 2017 tarihinde Urfa ilinde TJA öncülüğünde 8 Mart etkinlikleri kapsamında yürüyüş düzenlemek isteyen kadınlara, polis tarafından biber gazı ve cop kullanılarak müdahalede bulunuldu.

20 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde Dicle Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler, Hukuk Fakültesi önünde Newroz etkinliği için bir araya geldi. Etkinlik başlamadan öğrencilere yönelik polis tarafından müdahalede bulunuldu. Çok sayıda öğrenci polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

21 Mart 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde Newroz kutlamaları esnasında, kutlama alanında bulunan kitleye polis tarafından gaz bombaları ile müdahalede bulundu.

12 Nisan 2017 tarihinde Mardin ilinde Karayolları Parkı'nda referandum çalışmaları kapsamında, kaymakamlıktan izin alınmak suretiyle stant açan Mardin Kadın Platformu üyeleri ve çevrede bulunan yurttaşlara polis müdahalede bulundu. Stantta bulunan HDP'ye ait Kürtçe bildirilere polis tarafından el konulurken, 4 yurttaş kadın *(HDP Artuklu İlçe Eşbaşkanı*

Hamide Çotlu, Artuklu Üniversitesi Öğrencisi Ruken Kaya, Abidin Umay, Murat Karataş) gözaltına aldı. 4 kişi, Mardin Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

17 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde KHK ihraçlarını protesto ve ihraçlara karşı başlatılan açlık grevlerine destek amacıyla KESK Şubeler Platformu öncülüğünde yapılan basın açıklamasına polis sert müdahalede bulundu. Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde gerçekleşen müdahalede, 32 KESK üyesi gözaltına alındı.

25 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesi Yunus Emre Mahallesi'nde evinden çıktıktan sonra yanına gelen 2 kişi tarafından Kazım Karabekir Ortaokulu'nun bahçesine götürülen 7 yaşındaki bir çocuğa, cinsel istismar girişiminde bulunulduğu iddia edildi. Olayın duyulması üzerine okul önünde biriken yüzlerce mahalle sakini, olayı protesto etti. Saldırganların polis tarafından okul bahçesinde tutulduğunu öne süren kitleye, polis biber gazı ile müdahalede bulundu.

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde, KESK şubeler platformu bileşenleri, 692 sayılı KHK ile belediye çalışanlarının ihraç edilmesini protesto etmek için Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde basın açıklaması yapmak istedi. Polis tarafından açıklama yapmalarına izin verilmeyen emekçiler, oturma eylemi yaptı. Polis oturma eylemine geçen emekçilere sert bir şekilde coplarla müdahalede bulundu. Polisin müdahalesi sonucu 30 kişi gözaltına alındı.

11 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır İstasyon Meydanı'nda "Tecrit kaybedecek, özgürlük kazanacak" sloganıyla düzenlenen mitingin sona ermesi ardından dağılan kitleye, slogan attıkları gerekçesiyle polis tarafından müdahalede bulunulduğu ve bu esnada sayıda çok kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Kasım 2017 tarihinde Adıyaman'da, tütün yasağını protesto etmek amacıyla basın açıklaması yapmak isteyen tütün üreticileri ve satıcılarına, polis tarafından tazyikli su ile müdahalede bulunulduğu ve müdahale sırasında 101 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler

02 Şubat 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, 2935 sayılı OHAL Kanununun 11. maddesi (m) bendi gereğince, kentte yapılacak her türlü gösteri ve yürüyüşlerin 3 Şubat 2017 tarihinden itibaren bir ay boyunca yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Van merkez ve ilçelerinde, miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile toplantı ve gösteri yürüyüşleri 3 Şubat 2017 tarihinden itibaren 30 gün süre ile izne bağlanmış, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki eylem ve etkinlikler de 3 Şubat 2017 tarihinden itibaren 30 gün süre ile yasaklanmıştır."*

09 Şubat 2017 tarihinde Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent merkezi ve ilçelerinde 1 ay süreyle her türlü gösteri, yürüyüş ve açıklamanın yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şu ifadelere yer verildi: *"2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 11. Maddesi(m) bendi gereği, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesine ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesine istinaden diğer illerden katılımlarla birlikte 09 Şubat 2017 ile 09 Mart 2017 tarihleri arasında yapılması muhtemel her türlü yürüyüş,*

basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinlikler il merkezi ve tüm ilçelerimizde yasaklanmıştır."

04 Mart 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılacak her türlü gösteri ve yürüyüşlerin 5 Mart tarihinden itibaren geçerli olmak üzere izne bağlı olarak yasakladığını duyurdu. Valilik sitesinden yapılan yazılı açıklamada şu ifadelere yer verildi: *"İl sınırları içinde, huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak amacıyla, 2935 sayılı OHAL Kanunu'nun 11. maddesi (m) bendi gereğince, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri 05.03.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle Valilik iznine bağlanmış, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinlikler ise aynı hükümler doğrultusunda, 05.03.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süre ile yasaklanmıştır."*

04 Mayıs 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerine getirdiği izin zorunluluğunu 30 gün süreyle uzatıldığı, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi gibi eylem ve etkinliklerin ise tamamen yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak amacıyla 2935 sayılı OHAL Kanunu'nun 11. maddesi (m) bendi gereğince 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri 4 Mayıs 2017 tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün süreyle valilik iznine bağlanmış, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinlikler ise aynı hükümler doğrultusunda 4 Mayıs 2017 tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün süre ile yasaklanmıştır."*

04 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ilinde, Seyid Rıza Meydanı'nda, 1937-38 yıllarında düzenlenen askeri harekatta katledilen binlerce sivil ile yerinden edilen on binlerce Dersimliyi anmak amacıyla düzenlenmek istenen basın açıklaması ve anmaya, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında düzenlenecek olan tüm etkinliklerin OHAL nedeniyle yasaklandığı gerekçesiyle izin verilmedi. Valilik tarafından gönderilen tebligatta şöyle denildi: *"Düzenlenmek istenilen anma etkinliğinin çeşitli gruplarca farklı amaçlara alet edilebileceği, etkinliğin amacı dışına çıkabileceği bu durumun ilimizde huzur ve güven ortamının bozularak kamu güvenliği açısından tehlike oluşturabileceği değerlendirildiğinden belirtilen etkinliğin yapılması valiliğimizce uygun görülmemiştir."*

02 Haziran 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan bir açıklamayla; 03 Haziran 2017 itibariyle ve 30 gün boyunca kentte yapılacak miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin izne bağlandığı, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinliklerin ise yasaklandığı öğrenildi. *Kentte, 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana her ay yapılan açıklama ile yasak 30 gün süreyle uzatılıyor.*

Dersim ilinde hazırlıkları tamamlanan ve 27-30 Temmuz 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmesi planlanan 17'nci Munzur Kültür ve Doğa Festivali, Tunceli Valiliği tarafından festival tertip komitesine gönderilen tebligat ile yasaklandı. Gönderilen tebligatta şöyle denildi: *"27-30 Temmuz 2017 tarihleri arasında 17'nci Munzur Kültür ve Doğa Festivali'nin gerçekleştirmek için talepte bulunduğunuz bildirilmiştir. İlimizde basın*

açıklaması dışında yapılacak toplantı, gösteri, yürüyüşleri oyun, temsil, stant kurma, bildiri dağıtma çadır kurma, oturum eyle mi, konser, 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu kapsamında düzenlenecek tüm etkinlikler Olağanüstü Hal (OHAL) süresince yasaklanmıştır."

21 Temmuz 2017 tarihinde Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılacak her türlü etkinlik, gösteri ve mitingin "Kamu düzenini bozduğu" gerekçesiyle ikinci bir duyuruya kadar yasaklandığı duyuruldu.

02 Ağustos 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinliklere ilişkin daha önceden alınan yasaklama kararı, 30 gün süre ile yeniden uzatıldı. Açıklamada şöyle denildi: "2935 sayılı OHAL Kanunu'nun 11. maddesi (m) bendi gereğince, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri 02.08.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle valilik iznine bağlanmış, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinlikler ise, aynı hükümler doğrultusunda yine 02.08.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süre ile yasaklanmıştır."

02 Ağustos 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, "kentin genel güvenliği, asayişin sağlanması, kamu güvenliğinin korunması ve şiddet olaylarının yaygınlaşmasını engellemek" gerekçesi ile kentte yapılan bütün eylem ve etkinliklerin 30 gün süre ile kaymakamlıklardan alınacak izne tabi tutulduğunu duyurdu. Açıklamada şöyle denildi: "OHAL kanununun terörle mücadele etmek, emniyet ve asayişi tesis etmek kamu düzenini sağlamak için valilere bir takım görev, sorumluluk ve yetkiler verdiği bilinmektedir. Bu nedenle milli güvenlik, kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla, ilimiz genelinde devlet kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmi programlar ve etkinlikler hariç, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan her türlü yürüyüş, basın açıklaması, kapalı ve açık yer toplantısı, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, afiş, pankart asma ve bildiri dağıtma ve benzeri tüm etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanununun Ek-1 Maddesi kapsamında açık alanda düzenlenecek olan oyun, temsil, çeşitli şekillerdeki gösteriler 1 Ağustos'tan 31 Ağustos'a kadar kaymakamlıklardan alınacak izne bağlanmıştır."

Mardin Valiliği tarafından **11 Eylül 2017 tarihinde** yapılan açıklamada; il genelinde yapılacak olan her türlü etkinliğin (yürüyüş, basın açıklaması, kapalı ve açık yer toplantısı, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, afiş, pankart asma ve bildiri dağıtma vb) yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada yasağın, 7 Eylül 2017 ile 19 Ekim 2017 tarihleri arasında Kaymakamlık iznine bağlandığını belirtildi.

Van Valiliği tarafından **30 Eylül 2017 tarihinde** yapılan açıklamada, il genelinde her türlü yürüyüş, basın açıklamaları, kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasakladığı duyuruldu.

20 Ekim 2017 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılacak her türlü etkinlik, gösteri, yürüyüş ve mitingin OHAL gerekçe gösterilerek 3 ay süreyle yasaklandığı ve kaymakamlık iznine bağladığı duyuruldu.

30 Ekim 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılacak her türlü etkinlik, gösteri, yürüyüş ve mitingin OHAL gerekçe gösterilerek yasaklandığı ve Valilik iznine bağlandığı duyuruldu. *Van'da 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana her ay Valilik tarafından yapılan açıklamayla, yasaklar 1 ay süreyle uzatılıyor.*

29 Kasım 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki tüm gösteri ve yürüyüşlerin 30.11.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şunlar belirtildi: kaydedildi: *"İl sınırları içinde, huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak amacıyla, 2935 sayılı OHAL Kanunu'nun 11. maddesi (m) bendi gereğince, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri 30.11.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle VALİLİK İZNİNE bağlanmış, basın açıklamaları, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinlikler ise, aynı hükümler doğrultusunda yine 30.11.2017 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süre ile yasaklanmıştır."*

06 Aralık 2017 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kent genelinde 1 ay boyunca her türlü eylem ve etkinliğin yasaklandığı duyuruldu. Valilikten yapılan açıklamada şöyle denildi: *"2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu kapsamında Hakkari ve ilçelerinde yapılacak basın açıklaması, miting, kapalı ve açık alan toplantıları ve gösteri yürüyüşler, 02 Aralık 2017 ile 01 Ocak 2018 tarihleri arasında izne bağlanması, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma ve benzeri eylem ve etkinlikler aynı tarihler arasında yasaklanmıştır."*

15 Aralık 2017 tarihinde Maraş Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki tüm anma, yürüyüş, basın açıklaması ve benzeri etkinliklerin 12 Ocak 2018 tarihine kadar yasakladığı duyuruldu. Valilik açıklamasında, yasaklama kararının huzur, güven ve kamu düzeni ortamının bozulmaması gerekçesiyle ilan edildiği belirtildi. Valilik tarafından yapılan açıklama şöyle denildi: *"İdarece; ilimiz sınırları içerisinde tesis olan huzur ve güven ortamı ile milli güvenlik ve kamu düzeninin bozulmaması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. Maddesi, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi, 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 11. Maddesi (m) bendi doğrultusunda il genelinde yapılacak toplantı, gösteri yürüyüşü, miting, anma etkinliği, çadır kurma, stant açma, basın açıklaması ve benzeri etkinliklerin 12 Aralık 2017 günü saat 08.00'den 12 Ocak 2018 günü saat 17.00'ye kadar yasaklanmıştır."*

29 Aralık 2017 tarihinde Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki tüm anma, yürüyüş, basın açıklaması ve benzeri etkinliklerin 30 Aralık 2017 tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün süreyle yasakladığı duyuruldu. Valilik açıklamasında şöyle denildi: *"İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak amacıyla resmi kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmi toplantı, tören, şenlik, karşılama, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikler, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, el ilanı dağıtılması ve pankart/afiş asılması, 30 Aralık 2017*

tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün süreyle mülki idare amirliklerinin (merkez ilçelerde Valilik, dış ilçelerde kaymakamlıklar) iznine bağlanmış, gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesi ve kamera gibi araçlarla kayıt altına alınabilmesine izin verilmiş, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni gibi türdeki eylem ve etkinlikler de 30 Aralık tarihinden geçerli olmak üzere 30 gün süreyle yasaklanmıştır."

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER

Sevk Uygulamaları

05 Ocak 2017 tarihinde Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 47 siyasi mahpus, Van ve Bitlis illerinde bulunan cezaevlerine sevk edildi. 47 tutuklunun isimleri şöyle: *Zahir Taşçı, Erkan Sahat, Mehmet Engin, Ömer Koç, Kasım Daşçı, Mehmet Şirin Altan, Nurettin Elçi, Muhittin Ulu, Ömer İnan, Bilal Aydın, Mertuş Elik, Adem Şili, Dündar Akan, Ayatullah Ödümlü, Yakup Gündoğan, Mehmet Müjdat Gündoğan, Mehmet Emin Aksu, Abdulhadi Ete, Serhat İlhan, Orhan Altıntaş, Ömer Yılmaz, Beşir Ekinci, Abdulaziz Baran, Kemal Cengiz, Sabri Çiftçi, Mesut Erdoğan, Rıza Kapazan, Bedran Altınç, Osman İbek, İhsan Erdemci, Muhsin Erdemci, Seyit Karahan, Osman Aydın, İhsan Gülmak, Delil Elmas, Edip Elmas, Rıdvan Ulusal, Azad Altıntaş, Zınar Çetin, Berzan Güneş, Abdullah Oğuz, Yılmaz Karasu, Ferhat Şahin Eryılmaz, Abdulselam Kayran, Musa Sevgin, Mehmet Beytekin, Rezzan Damar.*

09 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 15 siyasi kadın mahpus, Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. Mahpusların isimleri şöyle; *Latife Yalçın, Nudem Durak, Gülistan İnan, Öznur Değer, Berivan Bayındır, Serfiraz Demir, Nurhan Özen, Tuğba Dündar, Leyla Şahin, Gurbet Ektiren, Şükran Özen, Şükran Aksoy, Şehriban Akdere, Meliha Kıran ve ismi öğrenilemeyen bir kadın tutuklu.*

13 Ocak 2017 tarihinde Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 21 siyasi mahpus, çeşitli cezaevlerine sürgün edildi. Sürgün edilen mahpusların isimleri ve gönderildikleri cezaevleri şöyle: ***Bafra T Tipi Kapalı Cezaevi;*** *Melek Çarpan, Mervan Karakuş, Methi Adar, Methi Aykaç, Nevzat Çelik, Remzi Türköz, Sabri Bark, Süleyman Aktaş, Şakir Tutuş.* ***Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi;*** *Mehmet Salih Temel, Ramazan Gültekin, Şiyar Timurtaş, Vedat Oktay, Mehmet Yaman.* ***Ordu E Tipi Kapalı Cezaevi;*** *Cafer Akdoğan, Cemil Ayhan, İsmail Tekkek, Lokman Daneri, M. Halil Gümüş, Veysel Akkurt, Hüseyin Arasan.*

17 Ocak 2017 tarihinde Batman Cezaevinde bulunan 54 siyasi ve adli mahpus, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi ve Van T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi.

18 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 25 kadın tutuklu, Elazığ Cezaevi'ne sürgün edildi.

19 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Kulp Belediyesi Eşbaşkanı Sadiye Süer Baran, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nden Urfa T Tipi 2 Nolu Cezaevi'ne sürgün edildi.

23 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nden 50 siyasi mahpus, Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildi.

23 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 22 siyasi mahpus, farklı illerinde bulunan cezaevlerine sürgün edildi. Sürgün edilen mahpusların isimleri ve gönderildikleri cezaevleri şöyle: ***Rize L Tipi Kapalı Cezaevi:*** *Adnan Öner, Ahmet Aydın, Avni Uçar, Eyüp Ulusal, Hebeş Güzel, Hakkı Oğuz, Halil Ene, Hayri Çamcı, İzzettin Şeker, Mahfuz Gürgen, Mecit Aykut, M. Said Yalçın.* ***Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevi****: Berivan Gürkan, Berivan Karakoyun, Fecriye Benek, Gülsüm Koş, Hatice Kaya, Hikmet Alp, Mülkiye Doğan, Özlem Aydar, Sevda Arcan ve Şahide Pusat.*

02 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan müvekkilleriyle görüşmeye giden avukat Barış Oflas, 23 Ocak 2017 tarihinde 5 mahpusun kaldığı koğuşa baskın düzenleyen gardiyanların, mahpusları *(Şahin Encu, Kemal Kahraman, Hakan Bilekçi, Ahmet Çelik, Özhan Ceyhun*) darp ettiğini belirtti. 5 mahpusun 28 Ocak 2017 tarihinde hiçbir gerekçe gösterilmeden farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

06 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Kars T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 5 siyasi kadın mahpus Elazığ ve Urfa Cezaevlerine sevk edildi. 4 Kadın mahpus *(HDP Kars İl Eşbaşkanı Sevda Subaşı, DBP Kars İl Eşbaşkanı Yeliz Subaşı, HDP Iğdır İl Eşbaşkanı Oya Malgaz, DBP Kağızman İlçe Eşbaşkanı Bahar Alkan ve DBP Kars eski İl Eşbaşkanı Şengül Mehmetoğlu)* Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildi. Kadın mahpuslardan *Kağızman Belediye Meclis Üyesi Çiğdem Özlü* ise Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildi.

21 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 18 siyasi mahpus, Rize ve Gümüşhane'deki cezaevlerine sevk edildi. Tutukluların isimleri ve sevk edildikleri cezaevleri şu şekilde: ***Rize L Tipi Kapalı Cezaevi:*** Kadri Günger, Kenan Sancar, Mahmut Kümek, Mahmut Temel, Medeni Ayman, M. Ali Onğullu, M. Ali Yıldız, M. Orhan Erbek, M. Şerif Kümek. ***Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi;*** Menduh Kümek, M. Şirin Onğullu, Necmettin Beyhan, Nimet Dayan, Nurullah Onğullu, Refik Çakan, Reşit Elçiçek, Said Aslan, Said Özbay.

27 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 24 siyasi mahpus, farklı illerde bulunan cezaevlerine sürgün edildi. Sürgün edilen siyasi mahpusların isimleri şöyle: ***Balıkesir L Tipi Kapalı Cezaevi:*** *Abdülaziz Beytekin, Abdülsamet Opan, Ali Demir* ***Çorum L Tipi Kapalı Cezaevi:*** *Abdülhakim Ongulu, Abdullah Gündoğdu, Abdurrahim Özbey, Abdulselam Nardan, Adil Topu, Agit Kaysı, Agit Toprak, Ahmet Oysal.* ***Çankırı E Tipi Kapalı Cezaevi:*** *Ahmet Oğuz, Ali Özdemir, Ata Taşçı, Aziz Boday, Burhan Ataca, Cemal Çalabkulu, Delil Çaka, Edip Ongulu, Edip Peltek.* ***Bandırma T1 Kapalı Cezaevi:*** *Barış Tuncay, Fehim Kına, İlyas Tokay, Mehmet İbek.*

13 Mart 2017 tarihinde Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki bulunan 17 siyasi mahpus, Samsun Bafra T Tipi Kapalı Cezaevi ile Ordu E Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildi. Sürgün edilen mahpusların isimleri şöyle: ***Bafra T Tipi Kapalı Cezaevi:*** İsa Sezek, Emrullah Kezer, Enes İlgen, Fırat Demir, Halis Ulaş, Hüseyin Kılıç, İlyas Peltek, Halis Seven. ***Ordu E Tipi Kapalı Cezaevi:*** Süleyman Kutun, Süleyman Timurtaş, Şahin Kaya, Şahin Ongunlu, Şemsettin Ozgan, Teğmen Yılmaz, Vedat Elçiçek, Yusuf Selçuk ve Yahya İdin.

15 Mart 2017 tarihinde Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 4 siyasi mahpus, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi ile farklı illerde bulunan cezaevlerine sürgün edildi. Sürgün edilen mahpusların isimleri şöyle: ***Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi:*** DBP Eş

Genel Başkan Yardımcısı Seydi Fırat, ***Diğer Cezaevleri:*** İzzet Tekin, Burhan Barut ve İdris Özalp.

18 Mart 2017 tarihinde Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 70 siyasi mahpus, gerekçesiz bir şekilde farklı kentlerde bulunan cezaevlerine sürgün edildi. 70 siyasi mahpustan 10'nun 8 Mart'tan bu yana süresiz dönüşümsüz açlık grevinde bulundukları öğrenildi. Açlık grevinde olup sevk edilen 10 tutuklunun isimleri şöyle: *Gani Kaya, Mahsun Yüksekdağ, Dilgeş Yaşar, İlyas Yorgun, Mesut Yabalak, Abdullah Kaya, Yunus Konak, Kerem Karagöz, İsmail Berke, Taner Aslan.*

19 Mart 2017 tarihinde Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 5 siyasi mahpus *(Şakir Bülbül, Ahmet Osman, Sekvan Uca, Deniz Özbeş, Mehmet Erbey)* Tekirdağ F Tipi 2 Nolu Cezaevi'ne sürgün edildi.

19 Mart 2017 tarihinde Elazığ E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 12'si kadın 18 siyasi mahpus, açlık grevine girdikleri gerekçesiyle farklı cezaevlerine *(Alanya L Tipi Cezaevi, Antalya L Tipi Cezaevi, Balıkesir Cezaevi)* sürgün edildi. ***Antalya L Tİpi Cezaevi***'ne sürgün edilenlerin isimleri şöyle: *Leyla Saruhan, Hacire Çay, Amine Abiş, Delal Çiftçi, Reyhan Yıldırım ve Gurbet Öztürk.*

22 Mart 2017 tarihinde Siirt Cezaevi'nde 5 siyasi mahpus *(Metin Kılıçaslan, Bilal Şen, Şakir Dalkılıç, Serhat Çiçek, Maruf Kul)* Bandırma T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildi. Mahpusların, maruz kaldıkları hak ihlallerini protesto etmek amacıyla açlık grevine girmiş olmalarının sürgün gerekçesi olarak gösterildiği belirtildi.

24 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Helin Yapıcı, şu beyanlarda bulundu: "*15 Mart tarihinde birçok arkadaşımız açlık grevine başladı. Taleplerimiz için demokratik bir eylem olarak başlatılan açlık grevi sonucunda arkadaşlarımız 17 Mart tarihinde sürgün edildiler. Sabah saat 07.00 civarında erkek gardiyanlar tarafından koğuşlarımız basılarak ve bizi tehdit ederek arkadaşlarımızı koğuştan çıkardılar. Arkadaşlarımızı nereye sürgün ettiklerini bilmiyoruz. Onların durumunu aileleri de bilmiyor. Bu konuda gerekli hassasiyeti göstermenizi talep ediyorum."*

05 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'ne tutuklu bulunan mahpus Yannis Vasilis Yaylalı, Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevine sürgün edildi.

17 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 50 siyasi mahpus (hükümlü) "yer olmadığı" gerekçesiyle Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildi. Sevk edilen hükümlülerin isimleri şöyle: *Abdullatif Kandemir, Abdullatif Eleftoz, Abuzer Katran, Aziz Yaşa, Bozan Ölmez, Ekrem Öncel, Enver Toptaş, Fehmi Ak, Ferdi Kabar, Ferman Altuntaş, Fırat Zaman, Fikret Oğurgül, Gıyasettin Filizay, Halil İbrahim Akyol, İhsan Tanrıkul, İlyas Bayın, Mahmut Bayram, Mahmur Gezici, Mahsum Ortaç, Mehmet Dursun, Mehmet Bozutmak, Mehmet Koç, Mesut Yaşasın, Mustafa Gezer, Mustafa Ertukuş, Naşit Kızılkaya, Necmettin Sonyacı, Nesih Deriner, Nimet Yıldız, Ogır Topdemir, Osman İlbaş, Önder Güneyt İşleyen, Ramazan Genç, Rehber Akdoğan, Sadık Yaş, Sadun Akıncı, Sedat Batuhan, Serkan Eren, Serdal Kocakaya, Servet Okçu, Şaban Karakurt, Şahin Tiryaki, Şirvan Demir, Tahsin Çoşar, Vedat Özer, Yasin Güngör, Yavuz Yavuz, Yıldırım Tunç, Yılmaz Bayhan, Yusuf Kaplan.*

16 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 20 siyasi mahpusun, Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildiği öğrenildi.

15 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Gümüşhane E Tipi Cezaevi'nde bulunan 30 siyasi mahpus ***27 Temmuz 2017 tarihinde,*** gerekçe gösterilmeden Elazığ 1 ve 2 No'lu Yüksek Güvenlikli cezaevlerine sevk edildi. 12 saat sürdüğü belirtilen sevk sırasında, mahpusların ring aracında kelepçeli tutuldukları ve yol boyunca su verilmediği öğrenildi. Sevk edildikleri cezaevine getirilen mahpusların, bir süre müşahede de bekletildikten sonra, tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi. Sevk edilen mahpusların isimleri şöyle: ***Elazığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevine:*** *Talip Kalın, Leşker Acar, Kaçak Demirci, Şerafettin Özalp, Abdullah Şaşmaz, Engür Tuncay, Murat Eser, Mesut Bağcık, Serdar Şitilay, Kutbettin Elbir, Metin Serhat, Emrah Abay, Musa Candemir, Bülent Akar, Fırat Nebioğlu, Özay Özer, Özkan Doğan, Ender Taş, Murat Çelik.* ***Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine:*** *Mustafa Geylani, M. Salih Erden, M. Emin Doğan, Mahmut Çakmak, Azad Çiçga, Tahir Temel, Beyar Uğurlu, Adnan Çakı, Çetin Atlan, Kasım Sözen, Necat Taşan.*

21 Ağustos 2017 tarihinde Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 37 siyasi mahpus, farklı cezaevlerine sürgün edildi. 26 mahpusun Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'ne ve 11 tutuklu ise 11 mahpusun Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldüğü öğrenildi.

22 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 6 siyasi kadın mahpus *(Saime Avşin, Neriman Urar, Yıldız Tekin, Yıldız Şedal, Güllü Kara, Melek Yalçın, Rojda Topçu)* Isparta E Tipi Cezaevi'ne sürgün edildi.

23 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 9 siyasi mahpusun, Konya Seydişehir Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildikleri öğrenildi.

03 Eylül 2017 tarihinde edilen bilgilere göre; Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden 20 siyasi mahpusun Ağrı Patnos L Tipi Cezaevine sevk edildiği öğrenildi. . Bayram dolayısıyla telefonla ailelerini arayan bilgi veren mahpusların, hangi gerekçeyle sürgün edildikleri öğrenilemedi.

08 Ağustos 2017 tarihinde Van T Tipi Cezaevi'nde gardiyanların mahpuslara dönük saldırısında yaralananlar arasında bulunan Yılmaz Uçar isimli mahpusun, **07 Eylül 2017 tarihinde** isteği ve iradesi dışında Seydişehir T Tipi Cezaevine sevk edildiği öğrenildi. Uçar'ın aldığı yaralar nedeniyle kafasına atılan dikişler alınmadan sevk edildiği bildirildi.

09 Eylül 2017 tarihinde edilen bilgilere göre; Hakkındaki kesinleşmiş hapis cezası nedeniyle *17 Ağustos 2017 tarihinde* tutuklanarak cezaevine konulan Lice Belediye Eşbaşkanı Rezan Zuğurli'nin 1 yaşındaki bebeği ile beraber Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nden Van T Tipi Cezaevi'ne isteği ve iradesi dışında sevk edildiği öğrenildi. Ciğerlerinde problem olan ve kapalı mekanlarda nefes almakta zorlanan bebeğin de annesiyle beraber ring aracına konulduğu bildirildi.

03 Ekim 2017 tarihinde Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'nde aynı koğuşta bulunan 16 siyasi mahpus, Karadeniz bölgesindeki illerde bulunan çeşitli cezaevlerine sevk edildi. Mahpusların, tünel kazma girişiminde bulundukları iddiasıyla sevk edildikleri belirtildi.

07 Ekim 2017 tarihinde Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 5 siyasi mahpus *(Artuklu Belediye Eşbaşkanı Sevinç Bozan, Ozan Kıran, Ömer Kaya, Hogır Batu, Mahir Bagok)* Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

09 Ekim 2017 tarihinde Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 26 siyasi mahpusun, Patnos Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

06 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberdeki bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Marmara Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümü öğrencisi ve hasta mahpus Resul Özbey'in, tedavisinin yapılmadığı ve uzun süredir (2 yıl) tutuklu bulunduğu hapishaneden Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

Sağlık Hakkı İhlali

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Zengeralp, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Mehmet ZENGERALP, 24 yıldır siyasi nedenlerden dolayı cezaevindedir. Ağabeyim yaklaşık 6 ay önce Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. Daha önce ağabeyim telefonla bana herhangi bir şey anlatmadı. İlk görüşüne 02.01.2017 tarihinde gittim. Cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller sistem olmadığı gerekçesiyle bizleri 4-5 saat beklettiler. Bizleri sadece 40 dakika görüştürdüler. Ağabeyim çok zayıf, soluk, sağlıksız görünüyordu. Diğer mahpuslar da öyle görünüyordular. Ağabeyim, bana kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, Koğuşlarına kamera takıldığını, kendilerinin öldürülebileceğini belirterek, savcılığa gidip şikayetçi olmamızı istedi. Ben ağabeyimin hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."*

05 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Uğur Kutluk-Kerem Akdoğan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Abdulkadir Akdoğan, 2 ay önce yaralı olarak gözaltına alınıp tutuklandı. Kardeşim şu an yaralı halde bulunmasına rağmen tek kişilik hücrede tutuluyor. Kardeşimle en son görüşmemizde ayağından yaralı olduğunu ancak tedavi edilmediğini durumunun ağırlaştığını belirtti. Bu nedenle kardeşimin sağlık koşullarından endişeliyim. Derneğinizin bu konuda gerekli girişimlerde bulunmasını talep ederim."*

11 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Vasfiye Turan, şu beyanlarda bulundu: "*Annem Seniha Sürer, şuanda Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak kalmaktadır. Annem gözaltına alınırken yaralıydı. Ancak yaralı olmasına rağmen tedavisi yapılmayarak hastane basit bir pansuman yapılarak cezaevine gönderildi. Kendisiyle yaptığımız görüşmede hasta olduğunu ancak revirde bir şeyinin olmadığı gerekçesiyle hiçbir şey yapılmadan geri gönderildiğini belirtti. Annem daha önce kalp krizi geçirmişti. Dolayısıyla annemin kalp rahatsızlığı devam etmektedir. Ayrıca annem şeker ve tansiyon hastası olup aynı zamanda zehirli guatr rahatsızlığı bulunmaktadır. Annem yaşlı ve hastadır. Ancak tüm bu rahatsızlığına rağmen tedavisi yapılmamaktadır. Annemin biran önce*

tedavisinin yapılmasını ve serbest bırakılmasını talep ediyorum. Bu durumdan dolayı hukuki destek sunmanızı ve bu durumun takipçisi olmanızı istiyorum."

13 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Velat Özalp, şu beyanlarda bulundu:*"Van T Tipi Cezaevi'nde bulunan yakınım Şerafettin Özalp, ciddi sağlık problemleri (Mide ülseri / Helikobakter Pilori) bulunmasına rağmen, tedavi edilmiyor. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

19 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Zozan Yalçın, şu beyanlarda bulundu: *"Yakınım Dilan Yalçın'ın bulunduğu Van T Tipi Cezaevi'nde, yemekler soğuk bir şekilde veriliyor. Sözlü taciz ve psikolojik baskı görüyorlar. Duş yapmalarına izin verilmiyor. Haberleşme kesilmiş. Mektup ve gazete verilmiyor. Hasta oldukları halde revire çıkartılmıyorlar. Akşam kaloriferleri yakmıyorlar. İnsanlık dışı bir muamele görüyorlar. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

19 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Fidan Yardımcı, şu beyanlarda bulundu: *"Annem Ayten Yardımcı'nın bulunduğu Van T Tipi Cezaevi'nde yemek sıkıntısı var. Sözlü tacize maruz kalıyorlar ve banyo yapmalarına izin verilmiyor. Mektup, gazete, dergi vs. verilmiyor. Annemin sağlık durumu iyi olmadığı halde revire çıkartılmıyor. Hiçbir kadın tutsak revire çıkartılmıyor ve kaloriferler yanmıyor. Hiçbir şekilde bir insan yaşamını sürdürmesi için uygun bir yer değildir. Cezaevinde bu şekilde yaşamını sürdüremez. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz."*

30 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cafer Sabır, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yaklaşık 6 yıldır cezaevinde olan bir hükümlüyüm. Şimdiye kadar birçok hak ihlallerine maruz kaldım. Ancak ilk defa geçen gün doğrudan bir ölüm tehdidine maruz kaldım. 23.01.2017 tarihinde sağlık sorunlarım sebebiyle bulunmakta olduğum Şanlıurfa 2 Nolu T tipi Kapalı Cezaevinden Şanlıurfa il merkezinde bulunan M.Akif İnan Araştırma Hastanesine götürüldüm. Orada muayene esnasında kelepçeli tedaviyi kabul etmediğimden herhangi bir muayenem ve tedavim yapılmadı. Bu durum ilk defa karşılaştığım bir durum değildir. Bu tür durumlarda asker tarafından "kelepçeli tedavi kabul etmedi" biçiminde tutanak tutulup cezaevine geri getiririliz. Fakat bu sefer orada görevli bulunan askeri komutan tarafından açıkça ölümle tehdit edildim. Beni kameraların bulunmadığı bir odaya alarak; bir daha kelepçeli tedavi kabul etmezsen seni öldürürüm, seni gebertirim, diyerek ayrıca ağza alınmayacak küfürler ederek bana ağır hakaretlerde bulundu. Bu örnekte görüldüğü gibi devletin güvencesi altında bulunduğumuz cezaevlerinde can güvenliğimiz tehdit ve tehlike altındadır. Bu konuda sizden duyarlı çevrelerden gerekli sağduyuyu ve ilgiyi göstermenizi talep ediyoruz."*

31.01.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Sehrete Bozkur, şu beyanlarda bulundu: *"Ablam Sema Bozkur 2 Ocak 2010 tarihinden beri cezaevinde yatmaktadır. Şuan Mersin'in Tarsus ilçesi cezaevinde bulunmaktadır. En son kendisiyle yaptığımız telefon görüşmesinde cezaevi koşullarının gittikçe kötüye evrildiğini bize şu şekilde beyan etmiştir: 'Gerekçe olarak cezaevi idaresi tarafından takılan kameranın kırılması bahane edilerek hepimize hücre cezası verilmiştir. Zaten 42 kişilik koğuşta 86 kişi kalıyorduk. Bizde bu sebeple görüşe çıkmama kararı aldık. Yaşadığımız koşulların çok kötü olması sebebiyle her an hastalanabiliriz. Zaten revire dahi çıkarmıyorlar hastalık durumunda. Hastaneye gitmeye bile korkuyoruz.' Ablamın içinde bulunduğu koşulların düzeltilmesi adına gerekli hukuki desteğin verilmesini ve kamuoyunun bilgilendirilmesini talep ediyorum.*

06 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: " *Oğlum Erkan Tamir, şuanda Yeni Şakran 4 Nolu T Tipi Koğuş-13 Aliağa/ İzmir cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 1 aydan beridir oğlum ile telefon görüşmesi yapamamaktayız. Dün akşam koğuş arkadaşının ailesi beni arayıp oğlum Erkan Tamir'in çok hasta olduğunu ne revire ne de hastaneye sevk yapılmadığını söyledi. Oğlum hasta olduğu için telefon görüşmesi bile yapamamaktayız. Oğlumun sağlığı gittikçe kötüleşiyor. Ailesi olarak oğlumun durumuna çok üzülüyoruz. Ayrıca oğluma bu hasta haliye cezaevi idaresi tarafından disiplin cezası bile uygulanacağını belirtmişlerdir. Oğlumun tedavi edilmesi ve sağlığına kavuşması için tam teşekküllü bir hastane de tedavi edilmesini ve ilgili yerlere başvurmanızı talep ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı istiyoruz."*

19 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan ve KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı'nın (DİHA) Muhabiri Ziya Ataman'ın Ataman, cezaevi doktoru tarafından tam teşekküllü bir hastaneye sevk edilmesine rağmen bir aydır cezaevi yönetimi tarafından hastaneye sevk edilmediği öğrenildi. Avukatı aracılığı ile konu hakkında bilgi veren Ataman, şunları belirtti: *"Bir ay önce doktor muayene etti ve bana 'Bağırsakların iflas etmiş olabilir, onun için senin hastaneden tedavi edilmen için sevk vereceğim' dedi. Doktor bana sevk vermesine rağmen bir aydır bu işlem yapılmıyor, ağrılarım gün geçtikçe daha da artıyor. Bir an önce bir hastanede tedavi edilmem gerekiyor ama cezaevi yönetimi gerekçesiz izin vermiyor."*

22 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Av. Neval Taman, şu beyanlarda bulundu: "*Müvekkilim olan Hasan Çabadak, şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Müvekkilim cezaevinde birçok hastalığa yakalanmış ve tedavisi tam olarak yapılmamaktadır. Müvekkilim için ne bakanlığa nede başka bir kuruma henüz başvuru yapılmamış olup, bu konuda İHD'nin hukuki destek sunmasını talep ediyorum."*

27 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Birgül Çağrıcı, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Mehmet Çağırıcı yaklaşık 10 yıldır Türkiye'nin birçok cezaevinde kalmıştır. En son 4 ay önce Giresun E Tipi Cezaevine nakledildi. Babam o nakil esnasında yoğun işkenceye maruz kalmıştı. Babamla en son 25.02.2017 tarihinde yaptığımız telefon görüşmemizde bize şunları aktardı: Babam hipertansiyon, kalp rahatsızlığı ve bel fıtığı hastası olmasına rağmen kendisinin ve hasta olan arkadaşlarının hastaneye sevk edilmediklerini, ilaçlarının verilmediklerini, ortopedik yatak kullanmaları doktor tarafından raporla istenilmesine rağmen kendilerine söz konusu ortopedik yatakların verilmediklerini söyledi. Babam Giresun E Tipi Cezaevine sevk edilirken uğradığı işkence nedeniyle o ve arkadaşları tepki göstermişlerdi. Cezaevi yönetimi de bundan dolayı kendilerine disiplin cezası olarak hücre cezası vermiştir. Babam 11 gün boyunca hücre cezasına çarptırılmıştı. Bu sebeple babamdan 2 hafta boyunca haber alamadık. Şu an da Mehmet Dargın, Erhan Erbil, Mensur Uğraş, Levent Cin, Halis Gültekin, Barış Danir, A. Aziz Tanrıkulu, Civan Sayık, Aydın Oğuz, Basri Salgın, Mehmet Çağırıcı, Ahmet Orhan, Emir Akbulak hücre cezasını infaz ediyorlar. Babam halen de baskıya maruz kaldıklarını söyledi. Bu nedenle derneğinizden hukuki yardım talep ediyor ve bu durumun takipçisi olmasını istiyorum."*

01 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muhammed Can Özkan, şu beyanlarda bulundu: *Babam Abdurrahman Dinç, yaklaşık 25 yıldır cezaevinde olup, Türkiye'nin birçok cezaevinde kalmıştır. Babam şuan Elazığ T Tipi Cezaevinde*

kalmaktadır. Babam yıllar önce evden ayrıldığı için onun nüfusuna kayıtlı değiliz. Babamın iddialarına göre Ermenek ve Amasya cezaevlerinde kendilerine zehir verildiğini söyledi. Babam cezaevinde birçok hastalığa yakalandı. Sağlık durumu oldukça ciddidir. Buna rağmen hiçbir şekilde tedavisi yapılmamaktadır. Koğuşlarının kapasitesi 10 kişilik ancak 20 kişi kalıyorlar. Bize detaylı bir şekilde oradaki durumu anlatamıyor. Babamın bir an önce acil bir şekilde tedavisinin başlatılmasını ve sağlığına kavuşması için tam teşekküllü bir hastaneye sevkinin yapılmasını talep ediyorum."

23 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Sondüz Işık, *eşi Fahri Işık'ın 8 aydır Van T Tipi Cezaevinde bulunduğunu, mide kanseri olduğunu, yardım almadan ihtiyaçlarını karşılayamadığını ve bunun cezaevi idaresi tarafından biliniyor olmasına rağmen gerekli sağlık kontrollerinin ve tedavisinin yapıldığını belirtmiş, bu konuda hukuki yardım talebinde bulunmuştur.*

27 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Erkan Tamir, 2 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. 26.03.2017 tarihinde telefon açtı. "Psikolojik durumum iyi değil hastayım, beni doktora göndermiyorlar. Gittikçe durumum kötüleşiyor. Kafayı yiyeceğim. Yapılan baskılardan kaynaklı (aramalardan, sayımdan yemeğine kadar) dayanacak halim kalmadı dedi. Oğlumun bir an önce tedavi olması için hastaneye sevk yapılması konusunda sizden destek sunmanızı talep ediyorum." **(Hasip Tamir 6 Şubat 2017 tarihinde de şubemize başvurmuştur)***

06 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Aytemur Can, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Aziz Can, Kilis L Tipi cezaevinde yaklaşık 3 yıldır bulunmaktadır. Cezaevi koşullarının hiç iyi olmadığını, cezaevinde su verilmediğini, hem içme hem de yıkama için kendi imkânlarıyla hazır su aldıklarını, yemeklerin yenilmeyecek derecede kötü olduğunu, kıyafetlerin içeri alınmadığını bize söyledi. Cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için mahkumların da insanca kalabilmeleri için gerekli başvuruların yapılması için hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum."*

08 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Muş'un Varto ilçesine bağlı Teknedüzü (Badan) köyünde yaşayan 78 yaşındaki Sisê Bingöl, 2016 yılının Nisan ayında "Örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme" iddiasıyla tutuklanmıştı. 2.5 ay tutuklu kaldıktan sonra tahliye edilmişti. Tutukluluk süreci ve hastalığı göz önünde bulundurularak tahliye edilen Bingöl'e 4 yıl 2 ay hapis cezası verilmişti. ***07 Nisan 2017 tarihinde*** Erzurum İstinaf Mahkemesi tarafından cezasının infazının onaylanmasına karar verilen Bingöl, tutuklanarak Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldü. Bingöl'ün tutuklanmadan önce, akciğer, yüksek tansiyon ve rahim rahatsızlığı nedeniyle kontrol altında tutulduğu öğrenildi.

13 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Salhattin Akgül, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim olan Ayhan Akgül, 2 yaşından beri Akdeniz Anamisi denilen ve bir ömür boyu bu hastalık kalıcı olarak devam etmektedir. Ayda 2 ünite kan alması ve ilaçlarını kullanması gerekmektedir. Ancak 20111 tarihinde güvenlik güçlerine taş atmaktan dolayı ifadesi alındı ve daha sonra serbest bırakıldı. Ancak duruşmalar devam etti ve dava sonucunda mahkeme kardeşime ceza verdi. 3 ay önce Yargıtay cezayı onayladı. Şuanda Diyarbakır E Tipi Kapalı cezaevinde kalmaktadır. Sağlık konusunda durumu iyi değildir. Cezaevinde tedavisi zor olacağından ve psikolojik olarak rahat olamayacağından dolayı hastalığının daha da ilerleyeceğinden endişe ediyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

20 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şehriban Uyanık, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Layla Uyanık, Ankara Sincan Kadın Cezaevinde kalmaktadır. Kızım 56 gündür açlık grevinde bulunuyordu. Dün itibariye açlık grevlerine son verildiğini öğrendik. Kızımı hastaneye kaldırıldığını ve tedavi tam olarak yapılmadan cezaevine tekrar gönderildiği bilgisini aldık. Ben 10 gün önce kızımı görmeye gittiğimde parmak uçları siyahlaşmış, dişleri çürümüş ve boğazından kan geliyordu. Maddi imkanım olmadığı için kızımı görmeye gidemiyordum. Kızımın durumunun şuanda kötü olduğunu arkadaşları bize söyledi. Kendisi konuşamıyor. Ondan daha fazla bilgi alamıyorum. Bu konuda hukuki destek sunmanızı ilgili yerlere başvuruda bulunmanızı talep ediyorum."*

20 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şehriban Ayşete Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 09.04.2017 tarihinde kızım Jiyan Ateş'i Sincan Kadın Cezaevinde ziyaret ettim. Kızım o zaman 52. Günde açlık grevinde olduğunu söyledi. Kızım çok zayıflamıştı. Çok bitkindi. Ben onu ilk gördüğümde tanıyamadım. Kızım koğuş arkadaşlarının ailesini arayarak açlık grevindekilerisin hastaneye götürüldüğünü ancak hiçbir tedavinin yapılmadığını, ilgilenmediğini söylemiştir. Açlık grevi yaklaşık 60 gün sürdü. Onların tedavileri tam olarak yapılmadı. Durumlarından endişe ediyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı ilgili yerlere başvuruda bulunmanızı talep ediyorum."*

21 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; ATK, cezaevinde kalmasının hayati tehlike oluşturacağı yönünde tam teşekküllü devlet hastanelerinin verdikleri rapora rağmen, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ağır hasta hükümlü Celal Şeker için "Cezaevinde kalabilir" raporu verdiği öğrenildi.

25 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Bayar, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Ahmet Bayar, 4 yıl 4 ay Diyarbakır D Tipi Cezaevinde kaldı. Tahliye oldu. Daha sonra 30 Mart 2017 tarihinde evde gözaltına alındı. 28 ay onanmış cezasının olduğunu söylediler. Eşim akciğer kanseridir. Doktor tarafından % 85 derece rapor vermiştir. Çok rahatsız ve zorluk çekmektedir. Bunun için cezasının ev hapsine dönüşmesini istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

01 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Serhat Uğur, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim İhsan Uğur, 20 Aralık 2016 tarihinde Bitlis Hizan'da tutuklandı. Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Yaklaşık 3 ay T Tipinde kaldı. Daha sonra Elazığ F Tipi Cezaevine gönderildi. Eşimin sağlık sorunları bulunmaktadır. Gözleri iyi görmüyor. Kitap okuyamıyor. Bundan dolayı dilekçe yazıp, tedavi olmak istediğini talep etti. Bunun üzerine eşim Elazığ Araştırma Hastanesine gönderildi. Eşim, kelepçeli bir şekilde tedavi edilmek istenince bunu ret etmiş. Eşim, kelepçeli tedaviyi kabul etmeyince tedavi edilmeksizin cezaevine geri gönderilmiştir. Eşim, cezaevi şartlarının çok kötü olduğunu belirtti. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

04 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan ve 20 yıldır epilepsi hastası olan mahpus Aydın Tırpan'ın (40), cezaevinin fiziki koşulları ve psikolojisinin bu durumdan etkilenmesi nedeniyle sık sık nöbet geçirdiği, buna karşın tedavi raporu olmasına rağmen cezaevi idaresi tarafından tedavisinin yapılmadığı ileri sürüldü. İki ayı aşkın süredir cezaevinde bulunan Tırpan'a görülen duruşmasında, 5 yıl 7 ay hapis cezası verildiği öğrenildi.

04 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Fatma Yılmaz, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Âdem Yılmaz, Rize Cezaevinde bulunmaktadır. Sürekli kilo kaybı yaşıyor ve tedavi edilmiyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

09 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahmut Baymış, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Nihat Baymış, İzmir Şakran Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Hatırladığım kadarıyla 2011 yılından beri cezaevinde kalmaktadır. 1 hafta- 10 gün öncesi evi aradı. Kaldığı cezaevinde mide kanaması geçirdiğini söyledi. Son olarak dün tekrar kendisi bizi arayarak mide kanamasından dolayı hastaneye yatırıldığını, kan kanseri teşhisi konulduğunu belirtti. Kendisi şuanda Yeşilyurt hastanesinde kemoterepi servisinde kalmaktadır. Kendisinin 11 aylık cezası kalmış. Rahatsızlığından dolayı cezasının kaldırılmasını veya ertelenmesini talep ediyorum. Kendisinin tedavi olması için tüm girişimlerin sağlanması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

18 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahmut Salgar, şu beyanlarda bulundu: "*Arkadaşım olan Burhan Kartal, Şuanda Maltepe L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Haftalık telefon görüşmesinde "sağlık durumunun çok kötü olduğunu, bel fıtığının patladığını, akciğerinde tümör olduğu teşhisi konulduğunu belirtmiş. Ama tedavisi hiçbir şekilde yapılmıyor. Arkadaşım 13 yıl ceza almış. 12 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Cezasının bitmesine 1 yıldan az bir süre kaldı. Onun bir an önce tedavi edilmesi gerekiyor. Ailesi Patnos'ta oturuyor. Maddi durumları iyi olmadığından onun ziyaretine gidemiyorlar. Arkadaşımın tedavinin yapılması için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

23 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Şeker, şu beyanlarda bulundu: *"Kızım Sevinç Şeker, Van T Tipi Kapalı Hapishanesi'ndedir. Çarşamba günü açık görüşüne gittiğimde; bana, hapishanede suların sürekli kesildiğini ve verilmediğini, mektupların çok geç verildiğini, psikolojik baskılarda bulunulduğunu ifade etmiştir. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

24 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ali İhsan Çelik, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Suat Çelik, 3 yıldır Van Yüksek Güvenlikli cezaevinde yatmaktadır. Sağlık durumuyla ilgili Elazığ Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nden psikolojik durumundan dolayı heyet raporu verilmiştir. Ama yaptığımız başvurularda hiçbir sonuç alamadığımız gibi, durumuyla ilgili babası olmama rağmen bilgi verilmemektedir. Rapordan sonra oğlumun tahliye edilmesi gerekirken, bu tür hukuksuzluklarla karşı karşıya kaldığı cezaevi yönetimi ise durumuyla ilgili ancak avukatına bilgi verebileceğini belirtmişlerdir. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

09 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeycan Ateş Güngör, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Yasin Güngör, 5 Ocak 2017 tarihinde cezası onandığı için tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Cezaevine götürüldü. En son 1 ay önce eşimle birlikte 50'ye yakın hükümlü Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine sürgün edildi. Eşim o tarihten itibaren 3 kişilik odada kalmaktadır. En son 06.06.2017 tarihinde kapalı görüşe gittiğimde görüşmemizde yaşadığı haksızlıkları ve ihlallerini belirtti. Eşim özetle bana " kendisinde çölyak hastalığı belirtisi olmasına rağmen revire çıkarılmadığını, bu yöndeki taleplerin dikkatte alınmadığını, gardiyanlar tarafından hakaret ve kötü muameleye maruz kaldığını söyledi. Berberlik başta olmak üzere temel ihtiyaçlarının karşılanmadığını, yemek

dahi olmak üzere besinlerin sağlanmadığını, özel eşyalarının idare tarafından el konulduğunu, hastaneye sevklerinin yapılmadığını, hastalığından dolayı verilmesi gerekli diyet gıdaları verilmemektedir. Ayrıca eşim ilk cezaevine götürüldüğü zaman çıplak arama dayatıldığını kabul etmeyince şiddet kullandıklarını belirtti. Bu konuda hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum."

16 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevine bulunan siyasi mahpus Temer Yılmaz'ın, vücudundaki şişkinlik, baygınlık ve böbreğindeki taş nedeniyle hastanede götürüldüğü ancak tedavi edilmeden bulunduğu cezaevine geri gönderildiği ileri sürüldü. Eşinin sağlık sorunlarına dikkat çeken Leyla Yılmaz, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Cezasının bitimine 7 ay kaldı. Cezaevi koşullarından kaynaklı sağlık sorunları ağırlaştı. Diğer tutukluların girişimi sonucu geçtiğimiz günlerde hastaneye kaldırıldı. Ancak tedavisi tamamlanmadan cezaevine geri gönderildi. Zamanında hastaneye kaldırılmadığı için mide kanaması geçirdi. Apar topar tekrar cezaevine götürüldüğü için büyük sancılar çekiyor. Ağrı kesici verilerek tekrar cezaevine gönderdiler. Eşimin böbreğinde taş var, vücudu sürekli şişiyor. Sürekli baygınlık geçiriyor."*

14 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hüdaverdi-Hayriye Bayram Elverdi, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Aydın Elverdi, 12.12.2007 yılında Ergani ilçesinde parasal olayla ilgili şahıslar arasında kavga oldu. Daha sonra kardeşim gasptan gözaltına alındı. Mahkemeye çıkarıldı ve ceza yedi. Ergani-Elazığ-Erzincan-Trabzon ve şuan Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını devam etmektedir. Kardeşim cezaevinde birçok hastalığa yakalandı. Şuanda da böbrek rahatsızlığı mevcuttur. Her iki böbreğin de %91 tahrip olmuştur. Bizde raporları bulunmaktadır. Böbrek nakli olması gerekmektedir. Bunun için kız kardeşim böbreğini verecek. Kardeşim bu kadar hastayken kendilerini başka cezaevine sevk edeceklerini söyledi. Kardeşimin sağlık durumu bizi endişelendiriyor. Biran önce tedavi olması gerekiyor. Bu konuda gerekli işlemleri başlatmanızı talep ediyorum."*

25 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 100'den fazla mahpusun yedikleri yemekten zehirlendikleri öğrenildi. Ağabeyi Naci Kaya ile yaptıkları aile görüşünde durumdan haberdar olduklarını belirten Mesut Kaya, tutukluların yemekten zehirlendiğini ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındıklarını söyledi.

25 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Eşref Yaşa, şu beyanlarda bulundu: "*Kız kardeşim Osmaniye de gözaltına alınırken yaralıydı. Yüzünde kurşun yarası vardı ve çenesinde de ciddi kırıkları vardı. Tutuklandığında Adana Karataş Cezaevinde kalıyordu ve kaldığı süre içinde herhangi bir tedavi yapılmadı. Yaklaşık 1 yıl önce Tarsus C Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Oradan da hemen Tarsus T Tipi Kampus Cezaevine nakledildi. Ancak Kardeşimin tedavisi yapılmadı ve ayriyeten başka hastalıkları da var, tedavisi de yapılmıyor. Tedavisinin yapılması için gerekli girişimlerde bulunmanızı istiyorum. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

03 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Remziye Alan, şu beyanlarda bulundu: "*Bolu F Tipi Cezaevinde bulunan oğlum Mazlum Alan, 01.08.2017 tarihinde haftalık telefon görüşmesi yapmak üzere beni aradı. Görüşmemizde, durumu hakkında bazı şeyler söyledi. Cezaevinde hak ihlallerine maruz kaldığını ve durumu kendisini olumsuz etkilediğini söyledi. 140 civarında kitabının cezaevi idaresi tarafından el konulduğunu söyledi. Kaldıkları yerin rutubetli olmasından kaynaklı, hastalanma riski*

taşıdığını söyledi. Bu durumdan kaynaklı nefes darlığı yaşandığını söyledi. 'Cezaevi yönetimi tarafından genel olarak, psikolojik işkenceye maruz kalıyoruz, hak ihlallerine gerekçe olarak OHAL'li göstermektedirler' dedi. Oğlum telefon görüşmesinde, yan hücrede bulunan arkadaşı Ayhan Engin ile birlikte hak ihlallerine karşı süresiz-dönüşümsüz olarak ölüm orucuna başladıklarını söyledi. Oğlumun sağlığından ve can güvenliğinden kaygı duyuyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

04 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Naim Ayana, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Bulut Ayana, yaklaşık 1 aydır cezaevindedir. Şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevindedir. Sağlık sorunları mevcuttur. Acil tedavi uygulanması gerekmektedir. Bu konuda ilgili kurumlara bildirilmesini ve tedavi süreci başlatılması için hukuki destek sunmanız talep ediyorum."*

08 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Erkan Tamir, yaklaşık 1,5 yıldır İzmir Şakran Cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 2 aydır ceza olarak tek kişilik koğuşta kalmaktadır. Oğlumun 1-2 aydır böbrek ve diş hastalığı var. Görüş ve telefon yasağı var. Biz oraya giden bir aile aracılığıyla durumunun kötü olduğunu öğrendik. Oğlum hastaneye götürülmüyor. Yaklaşık 20 gün önce aynı nedenle İHD'ye başvurdum. Ancak herhangi bir cevap alamadık. En son dün, o aile aracılığıyla oğlumun hala hastaneye götürülmediğini, durumunun kötü olduğunu öğrendik. Oğlumun hastaneye götürülmesi, tedavisinin yapılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

15 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Nihat Bakırtaş, şu beyanlarda bulundu: "*Sizlerinde bildiği gibi yaşanan bu süreçte bütün cezaevlerinde sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle OHAL adı altında her şey daha da ağır ve çekilmez hale geldi. Son bir yıldır hiçbir sosyal aktivitelerden (spor, sohbet vs.) yararlanamıyoruz. Zaten sürekli başka cezaevlerine sevk etme politikaları da bir nevi cezaevi içinde oda değiştirmek gibi bir hal almış durumdadır. Ben 2016 yılında yaralı bir şekilde cezaevine konuldum. Cezaevine girdiğim zamana yatalak bir haldeydim. Ve o halim yarı olarak devam etmektedir. 2016 yılında 3 kurşun ile yaralanmıştım. Şu an 1 kurşun hala sağ bacağımdadır. Gün geçtikçe bacağım beni taşıyamaz hala geliyor, şu anda iltihaplanma ve şişkinlik oluşmuş durumda. Karnımda aynı şekilde ciddiyetini korumaktadır. İdrar torbam yırtılmış, şimdi her gün karnım da şişkinlik oluşuyor, Akciğerim sıkışıyor ve her dakika iç akıntı oluşuyor. Sağlığım bu haldeyken cezaevinde revire çıktığım zaman beni hastaneye sevk ediyorlar; ama yaklaşık 2 aydır halen hastaneye götürülmedim. Sevk edilmeme gerekçemi sorduğum zaman da beklemekten başka bir çaremin olmadığını söylüyorlar. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

19 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Özkan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Nevzat yaklaşık olarak 10 yıldır, oğlum Murat ise yaklaşık olarak 2 yıldır cezaevindedir. İkisi de şu an Gaziantep L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktadır. 17.08.2017 tarihinde görüşe gittiğimizde durumları iyi görünmüyordu, sorduğumuzda bugün saat 03.00 de ani baskınla arama yapıp sayım yaptılar, bize kötü muamelede bulundular, hakaret ettiler; tekrar gelip elbiseleriniz de toplayacağız, size tek tip elbise giydireceğiz demişler. Görüşme saatini 20 dakika ya indirmişler. Cezaevine görüşe gittiğimizde giriş ve çıkışımız bir oldu. Çocuklarımla doğru dürüst görüşemedim. Hastaneye götürüldüklerinde kelepçeli muayeneye tabi tutuluyorlarmış ve kabul etmediklerinde de*

muayene edilmeden geri dönmek zorunda kalmışlar. Çocuklarımın durumu iyi değildi daha da kötü olacağını sanıyorum. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."

25 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine Elazığ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Serdar Macit, şu beyanlarda bulundu: " *1,5 yıla yakın cezaevindeyim. Siirt cezaevinden buraya 3 ay önce getirildim. Ailem İstanbul da kalıyor ve açık görüşlerimiz 2 ayda bir olduğu için ailemle pek bir iletişim kuramıyoruz. Ben omurilik felçlisiyim. 2.1 T-12 seviyesinden zedelenme sonucu belden aşağı felç oldum. Cezaevinde kalamaz raporu için 1,5 yıldır başvuru yapmama rağmen daha yeni heyete gidebildim. Yaklaşık olarak 1 ay olmasına rağmen hala sonucu bekliyorum bu konuda bana herhangi bir bilgi verilmiyor. Tuvalet ihtiyacımı sonda ile giderebiliyorum. Vücudumda yatak yaraları mevcut ve her gün pansuman yapılması gerekiyor; ancak bunu da kendim yapmak zorunda kalıyorum sağlık personeli gelip pansuman yapmadığı için. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

05 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine Balıkkesir/ Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Yücel Civan Uğurlu, şu beyanlarda bulundu: " *Ben yaklaşık 2 yıldır cezaevinde siyasi tutsak olarak kalıyorum. 5 ay önce aniden gelişen ve bununla fevri davranmama neden olan sıkıntımdan dolayı tutuklu olduğum dava arkadaşlarımın yanından ayrıldım. Daha sonra yaptığımın doğru olmadığını beyan ederek kurum yönetimine defalarca yazılı ve sözlü olarak yeniden arkadaşlarımın yanına gitmek istediğimi bildirdim. 5 aya yakındır "geçici oda" olarak anılan bir yerde tutuluyorum. Bu odanın ne bir mutfağı var ne de temizlik açısından hijyeniktir. Bundan dolayı mevcut hastalığım artmış ve vücudumun çeşitli yerlerinde yaralar çıkmıştır. Yine bahçeye sabah kapıların açılması ve akşamdan kapanana dek çıkartmaları gerekirken bu hakkımızdan yararlanamıyoruz. Sadece bizleri gün içinde herhangi bir saatte çıkartıp bir insani ihtiyacımızı gidermek için odaya gitmek istediğimizde "seni bir daha bahçeye çıkartmam" şartı dayatılıyor. Yani temel ihtiyacımız (tuvalet, su vb) karşılamak için odaya gittiğimizde bizleri bir daha bahçeye çıkartmıyorlar. Ya bahçede kalıp ihtiyacımızı gidermekten vazgeçemeyeceğimiz ya da içeri girip temiz hava alma hakkımızdan vazgeçmiş oluyoruz. Tam bir sistematik işkence aracı olarak bize karşı kullanılıyor. Oysa ben kendi isteğimle tutuklandığım ceza aldığım dava arkadaşlarımın yanlarına vermeleri için hem dilekçe talebim oldu. Kurum müdürüyle sözlü talebim olmasına rağmen beni burada bekletip odaya vermemektedirler. Bütün bunlardan dolayı bulunduğum yerde can güvenliğimin olmadığını düşünüyorum. Başıma gelecek herhangi bir şeyden dolayı cezaevi yönetimi sorumludur. Beni bir an önce buradan alıp tutuklu bulunduğum davadaki arkadaşlarımın yanlarına verilmesini istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

12 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kadri Arslanoğlu, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Murat Arslanoğlu, yaklaşık 6 yıldır Karaman M Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Cezaevindeki siyasi mahkûm sayısı azdır. Onlara tek tip kıyafet dayatılıyor. Keyfi şekilde telefon ve mektup kısıtlaması yapılıyor. Kardeşim daha önce belinden ameliyat geçirmişti. Şuanda da tedavisi yapılmıyor. Hastaneye gidiş-gelişleri yapılmıyor. Annem hasta Karaman ili uzak olduğu için görüşüne gidemiyor. Defalarca dilekçe yazdık. Yakın bir yere sevki yapılmadı. Kardeşime cezaevinde kötü muamele yapılıyor ve ayrıca tedavisi de yapılmıyor. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

14 Eylül 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Dilara Deniz, şu beyanlarda bulundu: *"Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yakınım Metin Deniz,*

Temmuz 2017'den beri tutuklu olarak yargılanmaktadır. Henüz bir mahkeme olmamış, mağduriyet yaşamaktadır. 2010 yılında açık kalp ameliyat geçirmiştir. İki kez damar yolları açılmıştır. Ve stent takılmıştır. Raporu var. Gözaltı sürecinden adliyeye çıkarılma sürecine kadar (bir hafta) raporu savcılığa sunduk. Ancak dikkate alınmamıştır. Baskı ve tacizlerin devam ettiği şu sırada, mağdurun durumu kötüye gitmektedir. İki hafta içinde iki kez kalp rahatsızlığı nedeniyle, bölge hastanesine gönderilip kısa bir tedavi ardından tekrar cezaevine gönderilmiştir. Bu durumda acilen kalbine pil takılması gerektiğini söyleyen doktoru, mağdurun onca operasyondan sonra pil takıldıktan sonra cezaevi şartlarında toparlanamayacağını belirtmiştir. Mağdur bile isteye ölüme terk edilmiştir. Tüm bunlara sessizce çaresizce izleyici kalmış bulunmaktayız. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

14 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halise Yavuz, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Yavuz Yavuz, yaklaşık olarak 1 yıldır cezaevindedir. Eşimin cezası kesinleştiği zaman ilk olarak Diyarbakır da tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuldu. Yaklaşık 3 ay önce de Elazığ 2 No' lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. Eşim tutuklanmadan 4 yıl önce beyin tümörü ameliyatı oldu ve sürekli tedavi görüyordu. Eşimin aynı zamanda Çöl yak hastalığı vardır. 11.09.2017 tarihinde açık görüşe gittiğimde eşim bana "tedavi için hastaneye götürüldüğümde hastanedeki doktor bana tedavin burada olmuyor, senin Diyarbakır Dicle Üniversitesi Hastanesine gitmen gerekiyor sevkini yapıyorum demiş." .Ama cezaevi yönetimi doktorun sevk kararına rağmen eşimi tedavi için Diyarbakır'a getirmiyor. Eşim Beyin Tümörü hastası olduğu için ayda bir defa Endoktrinde iğne yaptırması gerekiyor. Bu iğnelerin düzenli olarak ve belli günlerde yaptırılması gerekiyor. Eşim hasta ve tedavileri düzenli olarak yapılmadığı için hayatından endişe ediyorum. Bu konuda İHD' den hukuki destek istiyor ve sevkinin yapılarak tedavilerinin düzenli olarak yapılmasını istiyorum."*

14 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hacire Baskın, şu beyanlarda bulundu: " *Oğlum Ali Baskın, yaklaşık 3 ay önce tutuklandı, tutuklu statüsündedir. Oğlumun psikolojisi bozuk, sağlık durumu iyi değil. Oğlum maddepsikoz rahatsızlığından dolayı 3 defa toplamda 60 gün kadar hastanede yatmak zorunda kalmıştır. Eşim hasta olup hayatından endişe ediyorum. Bu konuda İHD' den hukuki destek istiyor ve sevkinin yapılarak tedavilerinin düzenli olarak yapılmasını istiyorum."*

10 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Veysi Akgönül, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 2005 yılında tutuklanıp yargılama sonucunda iki müebbet hapis cezası ile cezalandırıldım. Cezaevine girmeden önce herhangi bir rahatsızlığım bulunmamaktaydı. Kısacası hastalıklarımı dile getirecek olursa; **1-)** Hepatit B (Karaciğer Yetmezliği) **2-)** Kronik Astı, **3-)** Bronşit, **4-)** Farenjit Mide Ülseri **5-)** 12 Parmak bağırsakta ciddi derecede yaralar vardır. 6-Kronik Prostat Boyun ve Bel Fıtığı Kalpte Ritim Bozukluğu mevcuttur. Saydığım tüm hastalıklarımla ilgili ilaç tedavisi oluyorum. Hepsi kronik hastalıklardır. Bu hastalıklarımla ilişkin T.C Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Erzurum İli Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği, Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği Sağlık Kurulu Raporu, Rapor No:568, Tarih:05.03.2015. Hasta No: 2911152149-69 raporumda bütün rahatsızlıklar sıralanmıştır. Şuanda infazımı gerçekleştirmekte olduğum Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi İnfaz Kurumunda yapılan muayene sonucu SB. SBÜ. VAN EĞİTİM ve ARAŞTIRMA HASTANESİ Sağlık Kurulu Raporu, Bil No / Prot No: P170088414 ve Tarih: 11.01.2017 Hasta Çıkışlı Tarihi:28.02.2017 raporumda bulunan tüm rahatsızlıklarım görmezden gelinerek adeta düzmece bir şekilde*

tarafıma rapor düzenlenmiştir. Var olan tüm rahatsızlıklarım mevcut olmasına karşın raporda yer almamasından dolayı ilgililer hakkında Van Cumhuriyet Başsavcılığı ilgililer hakkında Valilik makamından "soruşturma izni" talebinde bulunmasına karşın valilik makamı tarafından "soruşturma izni "talebi reddedildi. Akabinde de tarafıma 271.09.2017 tarihinde "incelemeye yer olmadığına dair karar" verildi. Hukuki olarak hakkımı arayacağım herhangi bir yol, sesimi duyuracak hiçbir yöntem bırakılmamıştır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

11 Ekim 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberde edinilen bilgilere göre: **Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde** 3 yıldır tutuklu bulunan hasta mahpus 44 yaşındaki Hasan Aşa'nın hastaneye götürülmeyerek tedavisinin engellendiği ve sağlık hakkı ihlaline maruz kaldığı iddia edildi. Mektupla durumuna ilişkin bilgi veren Aşa, konu ile ilgili şunları belirtti: *"Yaklaşık 2 aydır Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde mahkeme ve hastaneye giden tutsaklara onur kırıcı ve insanlık dışı arama uygulaması dayatılıyor. Kabul etmeyen tutsaklar mahkemeye zorla götürülürken, hasta tutsaklar hastaneye gidemiyor. 9 Eylül 2017'de hastaneye gitmek üzere mahkûm kabul birimine giderek gardiyan aramasından ve X-Ray cihazından geçtiğim halde askeri personellerin dayattığı onur kırıcı ve insanlık dışı uygulamaları kabul etmediğim için hastaneye götürülmedim. 3 yıldır cezaevindeyim. Yaklaşık 9 aydır hemodiyaliz tedavisi görmem gerekiyor. Tüm vücut fonksiyon kaybı oranının yüzde 90 olduğu sağlık kurulu raporunda yer alıyor ve haftanın üç günü diyalize gitmediğim takdirde de hayati tehlikesi bulunmasına rağmen hastaneye götürülmüyorum."*

24 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinden başvuruda bulunan Serdar Macit, şu beyanlarda bulundu: "*24.10.2017 tarihinde mektup ile başvuruda buluna Serdar Macit, cezaevinde kendisine yeterli olarak sağlık kontrolü yapılmadığını ve bu yüzden sağlığının gittikçe kötüye gittiğini beyan etmiştir. Kurumu göndermiş olduğu "Adli Tıp Rapor'u ekte sunulmuştur."*

26 Ekim 2017 tarihinde İHD Urfa şubesine başvuruda bulunan Cemal Babaoğlu, şu beyanlarda bulundu: *"Kardeşim Burhan Babaoğlu,1993 yılından beri Balıkesir Kepsut L Tipi Cezaevinde olumsuz koşullarından dolayı bir gözünü kaybetmiştir. Şu anda İzmir Katip Çelebi Üniversitesi hastanesinde, omuriliğin iç kısmındaki kitleden dolayı ameliyat edilmiştir. Sağlığının iyi olmadığı ve cezaevi koşullarında yaşamasının sakıncalı olduğunun, derneğinizin hasta mahpusları listesine eklenerek, gerekli yardımların yapılması talebinde bulunuyorum."*

30 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasibe Mengirkaan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Vedat Mengirkaan, 1,5 yıl önce Mardin/Kızıltepe Emniyetinden aradılar. "ifaden var dediler. Oğlum yolda kimlik kontrolü sırasında alındı ve emniyette götürdüler. Gözaltında 4 gün kaldıktan sonra tutuklandı ve cezaevine gönderildi. Oğlum şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Oğlum hasta ve tek hücrede 1,5 yıldan beri kalıyor. Hastalığından dolayı tedavisi düzenli yapılmıyor. Raporu bize verilmiyor. Çocuğumun cezaevinde tek hücrede kalması yaşamına müdahale edebilir. Can güvenliğinin tehlikede olduğu kuşkusunu yaşamaktayım. Oğlumun tedavisinin yapılması ve hastalığından kurtulması için serbest bırakılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

01 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Dinç, şu beyanlarda bulundu: "*Yaklaşık 25 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktayım.*

Bu kaldığım cezaevi sürecinde birçok hastalık geçirdim. Ama şimdi anlam veremediğim farklı bir hastalık belirtileri baş göstermiştir. Ben kanserden şüpheleniyorum. Durumum gittikçe kötü olmaya başladı. Cezaevi idaresine yazdığım "durumum acil" başlığı altında bir dilekçe yazdım ancak cevap olmadılar. Hastaneye gitmem gerektiğini ve tedavi olmam gerektiğini söyledim. Ancak ne hastaneye gönderiyorlar ne de tedavi uyguluyorlar. Bir ilaç dahi vermiyorlar. Biran önce tedavi olup eski sağlığıma kavuşmak istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

08 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Çiğdem Kınaş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mert Arılı, 3 aydan beri cezaevinde olup Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlumda Beyin küçülmesi hastalığı olup bundan kaynaklı elini ve ayağını tam kullanamıyor. Psikolojik sorunları var ve arkadaşları ile geçinemiyor, doktorlar oğlumun sürekli tedavi olması gerektiğini aksi takdirde rahatsızlığının artacağını, tamamen felç olabileceğini söylediler. Oğlum şu anda kendi elbiselerini bile çıkarıp giyinemiyor, diğer mahpuslar onun ihtiyaçlarını görüyor. Oğlumun tedavisi yapılmıyor, ilaçları verilmiyor ve doktora götürülmüyor. Oğlumun tedavisinin yapılmasını istiyorum. Bu nedenle derneğinizden hukuki yardım talep ediyor ve bu durumun takipçisi olmasını istiyorum."*

09 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Elif Elaltunkara, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim olan Abdulkadir Günsel, 14 yıl önce askerlik yaparken denize gidiyor. Denize yüzmek için atlarken boynu kırılıyor. Yapılan tedaviler sonucunda %92 tüm vücut fonksiyon kaybı raporu aldı. 12,5 ay önce uyuşturucu satışından suçlu bulunarak yargılandı ve cezaevine gönderildi. Uyuşturucu satışını asıl yapanlar savcılığa itirafta bulunmuşlardır. Kendilerinin bu işi yaptığını kardeşimin suçsuz olduğunu söylemişler. Savcılık ceza alması için mahkemeye sevk etti. Kardeşim halen cezaevindedir. Akülü araba ile dolaşabiliyor. Vücudunda yaralar oluşuyor. Onun tek başına kalması, yardım olmadan hayatını idame ettirmesi mümkün değil. Kardeş-imin biran önce cezaevinden çıkması gerekmektedir. Ailesi olarak kardeşimin durumundan endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

16 Kasım 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerde edinilen bilgilere göre; Elazığ E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Dihaber Muhabiri Mehmet Güleş, sevk edildiği hastanede kelepçeli tedaviyi kabul etmediği ve bu nedenle tedavi edilmeden hapishaneye geri götürüldüğü öğrenildi. Konu ile ilgili anlatımlarda bulunan Güleş, şunları belirtti: *"Diş rahatsızlığı nedeniyle çıktığım cezaevi reviri tarafından Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'ne sevk edildim. Götürüldüğüm hastanedeki doktor kelepçelerimi çözmeden muayene etmeye kalkıştı. Ben muayene etmesi için kelepçelerimi çözmesini istedim. Doktor ise bu şekilde tedavi etmekte ısrarcı davrandı. 'Yaptığınız suçtur. Kelepçeleri açmak zorundasınız. Tabipler Birliği'nin size gönderdiği yazıda da bu var' dememe rağmen kelepçeleri çözdürmemesi üzerine muayene olmadım. Doktor hakkında suç duyurusunda bulundum. Dilekçeme 3 ay sonra yanıt geldi ve doktor hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildi. Gerekçe ise 'ağır bir hastalık' taşımadığımdı. 26 Ekim'de hastaneye götürüldüğümde aynı durumla karşılaştım ve yine muayene olmadan geri gönderildim. Bu defa da suç duyurusunda bulundum ama..."*

20 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selma Özkan, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Mehmet Emin Özkan, 22 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Babam %87 engelli raporu olup, şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı cezaevinde kalmaktadır.

Engelli ağır hasta mahpus olduğuna ilişkin raporu bulunmaktadır. Benim 3 kardeşimde şuan cezaevinde kalmaktadır. Murat ve Nevzat kardeşlerim Gaziantep L Tipi Cezaevinde, Ahmet kardeşim de Bandırma 2 Nolu T Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Annem yaşlı 75 yaşındadır. Babamda burada olduğu için sadece onun görüşüne gidebilmekteyiz. Maddi durumumuzda yetmediği için biz sadece babamı görebiliyoruz. Ağabeylerimi görmeye gidemiyoruz. Babam ağır hastadır. Kendi başına ihtiyaçlarını karşılayamıyor. 4 defa kalp ameliyatı oldu. Yüksek tansiyonu var. Bağırsaklarında 1 defa ameliyat oldu. Kulağı duymuyor. Hafızasını kaybediyor. Böbreği de iflas etmiş durumdadır. Biz bütün bu nedenlerden dolayı babamın ihtiyaçlarını giderebilmesi için 3 kardeşimden birinin babamın yanına sevkinin yapılmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

06 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberdeki bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Marmara Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümü öğrencisi ve hasta mahpus Resul Özbey'in, tedavisinin yapılmadığı ve uzun süredir (2 yıl) tutuklu bulunduğu hapishaneden Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

11 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Rasim Aslan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim (Mehmet Şerif Aslan) 6 senedir cezaevinde bulunmaktadır. Şu an Tekirdağ T Tipi Kapalı Cezaevindedir. Akciğer (KOAH) hastasıdır. Lavaboya gidip gelmekte zorlanıyor. Cezaevinde hiçbir tedavi uygulanmıyor. Savcılığa ve cezaevi müdürlüğüne dilekçe verildi hiçbir sonuç alınmadı. 4 aydır hiçbir şekilde hastaneye götürülmedi. Kardeşimin hayatında endişe duyuyoruz. Kaloriferleri açmıyorlar. Gardiyanlar sürekli psikolojik baskı uyguluyorlar. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

12 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mahsun Cengiz, şu beyanlarda bulundu: "*Babamın (İbrahim Cengiz) İNH 300 mg tablet verem ilacı kullandığı ve cezaevindeki (Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi E/2 koğuşu) çoğu mahkumun verem hastalığı nedeniyle bu ilacı kullanmak zorunda kaldığını, yeme içme gibi ihtiyaçların bir arada olduğundan dolayı bu teşhis bütün siyasi tutsaklara yayıldığını, salgın 50 kişinin üstüne çıktıktan sonra fark edilip ilaç tedavinin sağlandığını, ama kötü koşullar nedeniyle gene de devam etme ihtimalinin olduğu öğrendik. 28 mahkumla aynı yerde kalıyor. Enfeksiyon kapıyor. Havasız bir ortam. Bunu ailesi olarak cezaevi sorumlularına ilettik. Derneğinizden insani ve hukuki yardım diliyorum."*

26 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Metin Başdaş, şu beyanlarda bulundu: " *Annem Mevlüde Başdaş, şuanda İzmir Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Annem diyabet hastasıdır. 25.12.2017 tarihinde annemle açık görüşüne gittiler. Tedavisi iyi yapılmıyor. İlaçları zamanında verilmiyor. Hastaneye aylar sonra ancak götürüyorlar. Türkçe iyi bilmediğinden Kürtçe kendini ifade ediyor. Ama niye Türkçe konuşmuyorsun diye işkenceye varan hakaretler yapılıyor. Baskı uygulanıyor. Ayrıca astım hastası da olmuş o ilaçlardan da verilmiyor. Annemin sağlığı bizi etkiliyor. Hayatından endişe ediyoruz. Durumu iyi değil. Annemin tedavisinin yapılması ve sağlığına tekrar kavuşması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

28 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyat Kırtay, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Abdulhalim Kırtay, yaklaşık olarak 25 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Şuanda Burhaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. 25.12.2017 tarihinde bizi telefonla aradı. Babam çok hasta ve durumu da ciddidir. Bizi*

aradığında kendisinin çok hasta olduğundan dolayı konuşamayacak durumda olduğunu söyledi. Ve kendisini hastaneye götürmediklerini dile getirdi. Daha fazla konuşamadan telefonu kapatmak zorunda kaldı. Babamın cezaevi sürecinde birçok hastalığa yakalandı. Bunların başında da şeker, tansiyon ayrıca yan kısmında bir yara oluşmuş ve durumu ağırdır. Babam hem yaşlı hem de çok hastadır. Cezaevinde kalması mümkün değil. Bütün bunlardan kaynaklı olarak babamın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

Aile Görüşü Engellenenler

12 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan siyasi mahpusların ayda bir yapılan ve 1 saat olan görüş hakkı, cezaevi yönetimi tarafından iki ayda bir ve yarım saatte indirildi. Hükümlü ve tutukluların tüm sosyal faaliyetleri de "Fiziki şartların yetersizliği" gerekçesiyle kaldırıldı.

12 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Akın, şu beyanlarda bulundu: "*Ablam Saadet Akın, Şuanda Tarsus C Tipi Kapalı cezaevinde kalmaktadır. Ablam ile tek koğuşta toplam 84 kişi ile kalmaktadır. Ranzada yer olmadığı için yere yatak serip bir yatakta 4 kişi ile kalmak zorunda kalıyorlar. Koğuşun suyu sık sık kesiliyor. Günde sadece 2 defa su veriliyor. Buna içme suyu da dâhildir. Koğuşlarını kendileri sobayla ısıtıyorlar. Ama odun sayısı kısıtlı olduğu için ısınma problemi çok fazladır. Cezaevi yönetimi ablamla beraber 84 kişi ile birlikte hepsini aileleriyle olan görüşme hakkını en ufak bir bahanede yasaklıyorlar. Bizimle görüşmelerini engelliyorlar. Koğuşları askerler tarafından akşam aranıyormuş. Kıyafetler sınırlı veriliyor. Ablam da tepki olarak aile görüşmesine çıkmama kararı almış. Ablamın durumundan endişeliyiz. Bu konuda sizden durumlarından haberdar olmanızı ve gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz."*

30 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hikmet Şeker, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Celal Şeker, 2 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum diyaliz hastası ve şuanda kalp hastalığı da var. Yaklaşık 1 haftadır kalp hastalığı nedeniyle Dicle üniversitesi kalp hastanesinde yatmaktadır. Oğlum ameliyat olacak. Oğluma refakatçi olarak büyük oğlum Kerem Şeker eşlik etmektedir. Ben ve eşim oğlumu görmek için Muş'tan geldik. Sadece bir defa oğlumu kapıda gördük. Odaya geçip konuşmamıza izin vermediler. Görüşmek için resmi bir başvuru yapmadık. En azında görüş saatlerinde onu hastanede görmek istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

06 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Tosun, şu beyanlarda bulundu: "*06.02.2017 tarihinde eşimin bulunduğu Elazığ T Tipi Cezaevine kapalı görüş için gittiğimde gardiyanlar bana eşimin hasta olduğu için hastaneye sevk edildiğini ve beklemem gerektiğini söylediler. Ben dışarıda beklerken görüş için gelen diğer ziyaretçiler dışarı çıkıp görüş yapamadıklarını söylediler. Bana görüşmeme sebebi olarak mahpusların cezaevindeki ortak alana, mutfağa ve kaldıkları odalara takılan kameraları, tek sıra halinde ayakta sayım ve mahpusların kart takması zorunluluğu (Kaldıkları odadan her çıkışında boyunlarına mahkûm olduklarına dair takması zorunlu kart) protesto etmek için çıkmadıklarını belirttiler. Bu nedenlerle eşimin hayatından endişe duyuyorum, eşim darp edildiği için hastaneye götürülmüş olabilir. Eşime bir şey olursa sorumlusu cezaevi idaresidir. Bu konuda İHD' den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek istiyorum."*

06 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Berivan Abiş, şu beyanlarda bulundu: "*20 gün önce Diyarbakır E Tipi Cezaevinden, Elazığ T Tipi Cezaevine sevk edilen annem Emine Abiş ile 06.02.2017 tarihinde bulunduğu cezaevinde kapalı görüş için gittiğimde görüşemedim. Gardiyanların bana aktardığına göre annem ve diğer mahpuslar görüşe çıkmak istememişler. Görüşe çıkmama sebebi olarak da odalara kamera takılmış olması, sayım esnasında tek sıra halinde ayakta bekletilmeleri ve mahpusların kart takması zorunluluğu (Kaldıkları odadan her çıkışında boyunlarına mahkum olduklarına dair takması zorunlu kart) protesto etmek için çıkmadıklarını belirttiler. Bu durumu içerdeki bir tutuklunun kendi yakınına anlatmasıyla biz öğrendik. Bu konuda İHD' den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek istiyorum."*

06 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan M. Beşir Sürer, şu beyanlarda bulundu: "*20 gün önce Diyarbakır E Tipi Cezaevinden, Elazığ T Tipi Cezaevine sevk edilen eşim Saniha Sürer ile 06.02.2017 tarihinde bulunduğu cezaevinde kapalı görüş için gittiğimde görüşemedim. Gardiyanların bana aktardığına göre annem ve diğer mahpuslar görüşe çıkmak istememişler. Görüşe çıkmama sebebi olarak da odalara kamera takılmış olması, sayım esnasında tek sıra halinde ayakta bekletilmeleri ve mahpusların kart takması zorunluluğu (Kaldıkları odadan her çıkışında boyunlarına mahkûm olduklarına dair takması zorunlu kart) protesto etmek için çıkmadıklarını belirttiler. Bu durumu içerdeki bir tutuklunun kendi yakınına anlatmasıyla biz öğrendik. Bizde bekledikten sonra geri döndük. Eşimin kalp, guatr, tansiyon rahatsızlığı var sürekli ilaç kullanıyor. Biopsi yapıldı; ancak patoloji sonucu daha gelmedi. Eşimin can güvenliğinden endişe ediyorum. Bu konuda İHD'den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek istiyorum."*

07 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Osman, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Nevin GİRASUN 31.01.2017 tarihinde Şanlıurfa'dan, Elazığ T Tipi Cezaevine nakledilmiştir. 06.02.2017 tarihinde ilk görüşü vardı; ancak görüş saatini kaçırdığım için daha sonra savcılık izni ile görüşmek için izin aldık. Ancak Nevin görüşe çıkmadı. Gardiyanlar bize mahkûmlar kimlik göstermedikleri için çıkamadıklarını söylediler. Bugün basından Elazığ T Tipi Cezaevinde bazı problemlerden dolayı mahkûmların görüşe çıkmadıklarını okudum. Kardeşimin de bu nedenle çıkmadığını düşünüyorum. Kardeşimin can güvenliğinden endişe ediyorum. Bu konuda İHD' den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için destek istiyorum."*

07 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sabri Daşlık, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Remziye DAŞLIK, yaklaşık 3 hafta önce Diyarbakır E Tipi Cezaevinden, Elazığ T Tipi Cezaevine nakledilmiştir. Ben 2 hafta önce görüşüne gittim, bana herhangi bir sorundan bahsetmedi. 06.02.2017 tarihindeki görüşe biz gidemedik. Aynı cezaevinde kalan diğer mahkum aileleri görüşe gitmiş; ancak mahkumlar görüşe çıkmamış. Ben Beşir Sürer ile görüştüm. Bana şu sorunlardan bahsetti: "Koğuşlarda kamera varmış, sayım sırasında teksıra halinde ayakta bekletiliyorlar, Boyunlarında sürekli kimlik kartı takıyorlarmış" Bu sorunlar yüzünden kimse görüşe çıkmamış. Kızım geçen hafta telefonda etmedi. Aynı sorunlar yüzünden aramadığını düşünüyorum. Kızıma kötü muamele edildiğini düşünüyorum, can güvenliğinden endişe ediyorum. Bu konuda İHD' den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi içindestek istiyorum."*

07 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeki Mintaş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Bekir Mintaş, Diyarbakır D Tipinde 3 yıl önce Giresun E Tipi Cezaevine gönderildi. Şuan Giresun E Tipi Cezaevinde kalmaktadır. OHAL ile beraber*

telefon görüşmemiz 2 haftada bir gerçekleşiyor. Geçen hafta cumartesi araması gerekiyordu. Oğlum ile aynı cezaevinde olan arkadaşları ailesini aramış ve aileleri bize oğlumun şuan hücrede olduğunu ve bu yüzden aramadığı ve oğlumun 12 gün tek hücre cezası aldığını söylediler. Biz en son kurban bayramında oğlumu görmeye gitmiştik. Daha sonra gidemedik. Oğlum bize 9 ay boyunca görüş yasağı olduğunu söyledi. Görüş yasağının nedenini niçin olduğunu söylemedi. Bu sadece benim oğlum için geçerli olan bir yasak mı bilmiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

10 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine şubemize başvuruda bulunan Adalet Kaçar, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Hanifi Kaçar, 2003 yılında Adana'da gözaltına alınmıştı. Yargılanmış olduğu dosyadan müebbet cezaya çarptırıldı. Eşim birçok cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Daha önce Adana Kürkçüler, Elbistan, Siirt ve şimdi de Şakran Aliağa Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Eşim yaklaşık 15 yıldır cezaevindedir. Yapılan haksızlıklar yüzünde eşim yaklaşık 1 haftadır açlık grevindedir. Dün iki kızım eşimin görüşüne gittiler. Ancak görüşmelerine izin verilmemiştir. Cezaevi idaresinin vermiş olduğu bilgilere göre, eşimin akli dengesini yitirdiğini, hatta durumunun o kadar kötü ki tekerlekli sandalye ile görüşe getireceklerini söylemişler. Ancak onu bile yapmamışlar. Daha sonra cezaevi idaresinin ikinci anlatımlarına göre; eşimin kendisinin görüşe çıkmak istemediğini iki kızıma söylemişler. Ancak biz ailesi olarak bu anlatımlara inanmıyoruz. Eşimin sağlık durumunun çok ciddi olduğunu ve bu durumun bizimle paylaşılmak istemediklerini düşünüyorum. Bu durumun çok ciddi olduğunu ve biran önce hukuksal olarak başvuruda bulunulmasını talep ediyorum."*

04 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: " *Eşim Zübeyde Tamir, 04.04.2017 tarihinde Aliağa Şakran Cezaevinde bulunan oğlum Erkan Tamir'in ziyaretine gitmiştir. Ancak eşim görüş sonrasında bana telefon ederek görüş esnasında görüşmeye başladıktan 5 dakika sonra gardiyanlar tarafından oğluma hakaret edilerek görüşme sonlandırılmıştır. Eşim oğlumla 5 dakika görüşmeye fırsat bulamadığını, oğluma hakaret edilerek ve işkence yapıldığını belirtti. Ayrıca eşim sadece oğlumla değil görüşe gelen tüm hükümlü-tutuklulara işkence yapılarak görüşmenin sonlandırıldığını, ziyarete gelen ailelerin ise zorla dışarı çıkartıldığını bazılarının ise gözaltına alındığını belirtti. Bazı aileler İzmir İHD Şubesine başvuruda bulunduklarını söyledi. Söz konusu işkenceyi yapan gardiyanların cezalandırılmasını istiyorum ve buna izin verenlerden de şikâyetçiyim. Biz oğlumun hayatından endişe etmekteyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

01 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Cezaevindeki mahpusların, haftalık olarak yapılan görüş gününde aileleri ile görüştürülmediği, görüştürülmeme nedenin ise cezaevi yönetimi tarafından *"koğuş değişikliği"*ni önü sürdüğü öğrenildi.

08 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halim Erdoğan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Rohat yaklaşık 1 yıldır Gaziantep L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. En son oğlumla 18.05.2017 tarihinde yaptığım görüşmede cezaevinde yoğun hak ihlallerinin yaşandığını ve tüm haklarının ellerinden alındığını belirtti. Sosyal ve spor hakları olmak üzere haklarının ellerinden alındığını belirtti. Ayrıca ben oğlum ile görüşe giderken cezaevi girişinde ince arama adı altında dakikalarca aramaya maruz kalıp oğlumla yeteri kadar görüşemiyorum. Bu durum sebebiyle aileleri yıldırıp görüş zamanının kısıtlamasına ve daha az görüşmelerine sebep olmaktadırlar. Ayrıca

görüş zamanının çoğu keyfi bir şekilde sebepsiz şekilde oğlumla z süre görüşüyorum ve bu durum çoğu ailenin yaşadığı bir durumdur. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halim Erdoğan, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Rohat Erdoğan yaklaşık 1 yıldır Gaziantep l tipi ceza infaz kurumunda tutuklu olarak bulunmaktadır.18 Mayıs 2017 tarihinde oğlumla açık görüşte görüştüm. Oğlum cezaevinde yoğun baskı ve hak ihlallerinin yaşandığını ve tüm haklarının ellerinden alındığını söyledi kısaca belirtmeli gerekirse oğlum bana şu konularda haklarının elerinden alındığını söyledi. Aile ile açık ve kapalı görüşlerde zorluklar çıkarttıklarını ve normal görüş saatlerinin yarısı kadar görüşemediklerini aileler açık ve kapalı görüşlere gelinirken selamlaşamadığını başka hükümlü tutuklara sosyal ve spor başta olmalı üzere haklarının ellerinden alındığını söyledi. Ben oğlumun görüşüne kurum güvenliğinden sorumlu jandarma ve gardiyanlar ince arama adı altında bizleri yıldırıp görüş zamanımızın kısıtlanmasına ve oğlumla daha az görüşmeme sebep oluyorlar bu şekliyle normal görüşün yarısını ancak kullanabiliyoruz. Oğlum idare görevlileri tarafından haklarının kanun dışına çıkarılmak suretiyle ellerinden alınmadı istediğini ve baskı yaptıklarını söyledi. Bu sorunların çözümü için derneğindeyken hukuksal yardım talep ederim."*

Tecrit ve İzolasyon

05 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Uğur Kutluk-Kerem Akdoğan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Abdulkadir Akdoğan, 2 ay önce yaralı olarak gözaltına alınıp tutuklandı. Kardeşim şu an yaralı halde bulunmasına rağmen tek kişilik hücrede tutuluyor. Kardeşimle en son görüşmemizde ayağından yaralı olduğunu ancak tedavi edilmediğini durumunun ağırlaştığını belirtti. Bu nedenle kardeşimin sağlık koşullarından endişeliyim. Derneğinizin bu konuda gerekli girişimlerde bulunmasını talep ederim."*

31.01.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Sehrete Bozkur, şu beyanlarda bulundu: *"Ablam Sema Bozkur 2 Ocak 2010 tarihinden beri cezaevinde yatmaktadır. Şuan Mersin'in Tarsus ilçesi cezaevinde bulunmaktadır. En son kendisiyle yaptığımız telefon görüşmesinde cezaevi koşullarının gittikçe kötüye evrildiğini bize şu şekilde beyan etmiştir: 'Gerekçe olarak cezaevi idaresi tarafından takılan kameranın kırılması bahane edilerek hepimize hücre cezası verilmiştir. Zaten 42 kişilik koğuşta 86 kişi kalıyorduk. Bizde bu sebeple görüşe çıkmama kararı aldık. Yaşadığımız koşulların çok kötü olması sebebiyle her an hastalanabiliriz. Zaten revire dahi çıkarmıyorlar hastalık durumunda. Hastaneye gitmeye bile korkuyoruz.' Ablamın içinde bulunduğu koşulların düzeltilmesi adına gerekli hukuki desteğin verilmesini ve kamuoyunun bilgilendirilmesini talep ediyorum.*

03 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fırat Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Sait DEMİR, Çankırı Cezaevindeydi. Bir hafta önce Çorum L Tipi Cezaevine nakledildi. Telefonla annemi arayıp***" *** ***2 m^2'lik hücrede 3 kişi kalıyoruz, çok ciddi baskı yapılıyor, bunun sebebi ise kaldığımız Çankırı Cezaevindeki şartları ve koğuşlarımıza kamera takılmasını protesto etmek için girdiğimiz açlık grevinden dolayı bizi sevk ettiler*** *" demiş. Abimin cezaevi koşullarının düzeltilmesi, kötü muamele ve işkence görmemesi için bu konuda İHD'den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için hukuki destek istiyorum."*

20 Şubat 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Abdurrezak Dursun, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Serhat Dursun, 07.11.2016 tarihinde ikamet ettiğimiz Mardin ili Derik ilçesinde jandarma tarafından gözaltına alındı. 26 gün sorgulandıktan sonra, tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevine konuldu. Cezaevinde bulunduğu sırada 2 kez, polis tarafından sorgulama teşebbüsünde bulunulmuş. Derik olaylarına (İlan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında cereyan eden silahlı çatışmalar) ilişkin, işkence gördüğünü beyan etmiştir. İtirafçılığa dayalı bazı ifadeleri kabul etmediği için, geçtiğimiz hafta bulunduğu cezaevinden alınarak Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevine sürgün edilmiş ve tek kişilik hücreye konulmuştur. Bugün itibariyle aile olarak kendisiyle görüşme isteğimize, savcılık tarafından izin verilmemiştir. Oğlumun sağlığından ve can güvenliğinden endişe duymaktayım. Derneğinizden hukuki ve insani yardım talep ediyorum. Ayrıca cezaevinde bulunduğu süre içerisinde, kendisi ile ilgilenmenizi talep ediyorum."*

21.02.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Mehmet Şanlı, şu beyanlarda bulundu: *"Kardeşim Ahmet Şanlı, yeğenim Mervan Şanlı ve eniştem Bişer Onar 7 aydır Batman cezaevinde yatmaktadır. Kendileri siyasi koğuşta bulunmaktaydı. Edindiğim bilgiye göre bağımsız koğuşa geçmek istemişler. Buradaki koğuşta da yaşam koşullarından rahatsızlık duydukları için tekrar eski koğuşlarına dönme talebinde bulunmuşlar. Ancak bu talepleri reddedilip hücreye kapatılmışlar. Tek kişilik hücrede 3 kişi kalmaktadırlar. Olayın aslını öğrenmek istiyorum. Bunun için gerekli hukuki desteğin tarafıma verilmesini talep ediyorum."*

27 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Birgül Çağrıcı, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Mehmet Çağırıcı yaklaşık 10 yıldır Türkiye'nin birçok cezaevinde kalmıştır. En son 4 ay önce Giresun E Tipi Cezaevine nakledildi. Babam o nakil esnasında yoğun işkenceye maruz kalmıştı. Babamla en son 25.02.2017 tarihinde yaptığımız telefon görüşmemizde bize şunları aktardı: Babam hipertansiyon, kalp rahatsızlığı ve bel fıtığı hastası olmasına rağmen kendisinin ve hasta olan arkadaşlarının hastaneye sevk edilmediklerini, ilaçlarının verilmediklerini, ortopedik yatak kullanmaları doktor tarafından raporla istenilmesine rağmen kendilerine söz konusu ortopedik yatakların verilmediklerini söyledi. Babam Giresun E Tipi Cezaevine sevk edilirken uğradığı işkence nedeniyle o ve arkadaşları tepki göstermişlerdi. Cezaevi yönetimi de bundan dolayı kendilerine disiplin cezası olarak hücre cezası vermiştir. Babam 11 gün boyunca hücre cezasına çarptırılmıştı. Bu sebeple babamdan 2 hafta boyunca haber alamadık. Şu an da Mehmet Dargın, Erhan Erbil, Mensur Uğraş, Levent Cin, Halis Gültekin, Barış Danir, A. Aziz Tanrıkulu, Civan Sayık, Aydın Oğuz, Basri Salgın, Mehmet Çağırıcı, Ahmet Orhan, Emir Akbulak hücre cezasını infaz ediyorlar. Babam halen de baskıya maruz kaldıklarını söyledi. Bu nedenle derneğinizden hukuki yardım talep ediyor ve bu durumun takipçisi olmasını istiyorum."*

16 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edilen KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Nedim Türfent, 26 Nisan 2017 tarihinden bu yana hücre tecrit edildiğine dair bir mektup gönderdi. Türfent mektubunda, şunlara yer verdi: *"26 Nisan'dan beri hücredeyim. Yatak koğuş kapısından avlu kapısına kadar oda 3 buçuk metre, avlu ise 4 buçuk metre! İki haftadır TV, radyo, gazete yok! İstedim yokmuş. İlk çayımı 6 gün sonra içtim. 6 gün boyunca kantinden hiçbir şey vermediler. Okuyacak bir şey yok diye Tursil deterjanın üzerindeki yazıları okuyorum! Spor-sohbete çıkarmıyorlar. Kütüphaneden henüz kitap vermediler. Müdür 'Üçlü odalarda yer yok' diyor. Var olduğunu ispatladım oda no söyleyerek, bu kez de 'Herkes istiyor' dedi. 'Belki 1 ayda kalırsın' dedi."*

19 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzettin Yıldız, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Taner Yıldız, 03.10.2016 tarihinde tutuklandı. Adıyaman'dan Elazığ cezaevine getirildi. Yaklaşık olarak 3 aydır Elazığ cezaevinde olup cezaevine getirildiğinde çıplak işkenceye maruz kalmıştı. En son 15.05.2017 tarihinden görüşe gittiğimizde bizi görüştürmediler. Ondan önceki haftada görüşmemize izin vermediler. Elazığ cezaevinde olanlar bizi ciddi derece de endişelendiriyor. Oğlum ve iki arkadaşı tek kişilik hücrelere konulmuşlar ve gerekçe olarak havalandırmaya çıktıkları sırada arkadaşlarına selam vermeleri gösterilerek cezalandırılıyorlar. Cezaevindeki diğer mahpuslarda ağır şartlarda bulunuyorlar. Yemek, banyo, TV izleyememe gibi kötü şartlarda kalıyorlar. Ne bizi ne de eşini görüştürmüyorlar. Oğlumun hayatından endişeliyim. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

23 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Asya Gülen, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Şeref Gülen, 2011 tarihinden beri hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık olarak 28 yıl 7 ay hapis cezası verildi. Yaklaşık 7 yıldır da değişik cezaevlerinde cezasını infaz etmektedir. Diyarbakır, Bingöl ve Ankara/Sincan Cezaevlerinde kaldı. 2014 tarihinde Bingöl Cezaevinde firar etti. Kısa bir süre sonra güvenlik güçleri tarafından yakalandı. Şuanda Kırıklar F-1 Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Cezaevinde birçok hastalığa yakalandı. Hasta olmasına rağmen tek kişilik hücreye konulmuş. Eşimin ciddi rahatsızlığı bulunmaktadır. Acil bir şekilde tedavisinin yapılmasını istiyorum. Bu konuda sizden cezaevi koşullarının iyileştirilmesi ve tedavisinin yapılması için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

25 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Naci Özdemir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Deniz Özdemir, 29 Mayıs 2016 tarihinde yakalandı. Şuanda Adana F Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak kalmaktadır. O günden bugüne çok işkence gördü. Oğlum kaldığı cezaevinde tek başına hücrede tutulmaktadır. Oğlum yakalandığından beri hücrede kalıyor. Oğlum yaşadığı sıkıntılardan dolayı 38 gün açlık grevi yaptı. Ama bu hücreden çıkarılmadı. Oğlumun cezası henüz kesinleşmedi. Biz cezaevi koşullarıyla ilgili birçok yere başvurduk ancak bir sonuç alamadık. Oğlumun durumu bizi çok kaygılandırmaktadır. Oğlumun hücreden çıkarılıp normal koğuşa alınmasını talep ediyoruz. Sizden bu konuda hukuki destek talep ediyoruz."*

29 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zubeyde Yaşasın, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mesut Yaşasın, Diyarbakır D Tipi Cezaevinden 17.05.2017 tarihinde Diyarbakır T Tipi Kapalı Cezaevinden birçok tutuklu, hükümlü ile birlikte Elazığ t Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Gittiği günden beri tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Başkalarının hiçbir şekilde göremeyeceği tarzda bir yerde tutulmaktadır. Geçen haftaki görüşmemizde bize kitap ve gazete taleplerinin karşılanmadığını, diğer mahpuslarla görüştürülmediklerini, ayrıca gittiği günden beri hiçbir şekilde havalandırmaya çıkarılmadıklarını söyledi. Bu durum bir insan için oldukça ağır koşullardır. Bu olumsuz cezaevi koşulların kaldırılması için gereken hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

30 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rutbettin Uçakan, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Mehmet Süleyman UÇAKAN, Antalya'da garson olarak çalışıyordu. 07.05.2017 tarihinde Muğla'da gözaltına alındı. 17.05.2017 tarihine kadar Antalya'da gözaltında kaldı. 17.05.2017 tarihinde Antalya L Tipi Cezaevine götürüldü. Cezaevinde tutuklu olarak bulunuyor ve tek kişilik hücreye konuldu. Biz görüşüne*

gidemedik. Sadece avukatı görüştü. Avukatı bize "koğuşu belli olmadığı için telefon ve görüş hakkı verilmediğini" söyledi. Şu anda kardeşimin telefon ve görüş hakkı yok. Herhangi bir disiplin cezası da yok. Zaten direk tek kişilik hücreye konulmuş. Dün (29.05.2017) bu sebeplerden dolayı kardeşim açlık grevine girmiş, bu bilgiyi bize avukatı verdi. Kardeşimin sağlığından endişeliyiz. İHD'den hukuki yardım istiyoruz."

01 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Yaşa, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Aziz Yaşa, Diyarbakır D Tipi Cezaevindeydi. 2 hafta önce Elazığ 2 Nolu Cezaevine gönderildi. Gittiğinden beri tek hücrede kalıyor. Hiç kimseyi görmüyor, tek başına havalandırmaya çıkıyor. Yemekleri çok kötüdür. Birçok ihtiyacı var. Karşılanmıyor. Ancak kendi parasıyla karşılaması gerektiğini söylüyorlar. Sizden isteğim ağabeyimin bu zor koşuldan, tecritten kurtarılmasıdır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

03 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kübra Ak, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Fehmi AK Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinden birçok tutuklu, hükümlüyle birlikte Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Gittiği günden itibaren tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Başkalarının hiçbir şekilde göremeyeceği tarzda bir yerde tutulmaktadır. Bu durum bir insan için oldukça ağır koşullardır. Bu olumsuz cezaevi koşulları için gereken desteği derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

09 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Devran Toptaş, şu beyanlarda bulundu: "*Benim babam Enver Toptaş, demokratik haklarını kullanarak toplumsal yürüyüşlerde bulunmaktan dolayı alındı. Olay 2015'te olmuştur. Gözaltından sonra mahkemece bırakılmıştı. Dava devam ediyordu. 2017 Şubat ayında dava Yargıtay tarafından onaylandı ve babam 3 yıl 1 ay 15 gün ceza aldı. Yine 13 Şubat sabahı babamı çalıştığı iş yerinden alan TEM Şube polisleri olduğunu söyleyerek emniyette götürdüler. Oradan cezaevine götürdüler. 3 ay D Tipi cezaevinde kalan babam buradan Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine gönderildi. Babam 2 Nolu'ya gönderildikten sonra Elazığ'a adım attığı gibi hak ihlallerinin başladığını söyledi. Ring aracından iner inmez tutukluların birbiri ile konuşmasına izin verilmeyip, 10 kişiden fazla tutuklunun aynı ring aracı ile getirildiğini yolda fenalaşıp, kusanlar olduğunu söyledi. Yerleştirildiği hücre tipi koğuşun sadece tek kişilik ve her şeyden izole edilmiş tamamen sıva badana içinde yerlerde inşaat kabalarının olduğunu iletti. Gittikleri ilk 2-3 gün yemek verilmediğini, temel ihtiyacı olan her şeyi kantinden istediği ve verilmediğini söyledi. Temel hakkı olan gazete, kitap mektuplar dahi kendisine verilmezken cezaevi yönetimine yazdığı onlarca dilekçe de cevapsız bırakılmış. Ortak sosyal faaliyetlerinden mahrum bırakıp, kapalı ve telefon görüşmelere getirilen diğer tutuklularla birbirleriyle Kürtçe konuşmalarına izin verilmediğini, konuşanların fiziki müdahaleye maruz kaldığını belirtti. Yemeklerin sadece iftar ve sahurda verildiğini hastane ve revire çıkma isteklerinin dahi ret edildiğini söyledi. Elazığ'a sevk edildiğinden bugüne yaklaşık 20 gün geçmesine rağmen halen tek kişilik hücrede tutulduğunu ve başka bir yere geçmek için gönderdiği dilekçelere cevap olamadığını söyledi. Bu konuda babam ve diğer tutuklular için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

14 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Baran Ertaş, şu beyanlarda bulundu: "*Babam İbrahim Ertaş, 2015 tarihinden beri cezaevinde olup, İzmir Kırıklar cezaevindeydi. Ancak 07.06.2017 tarihinde Antalya Alanya L Tipi Cezaevine nakledildi. Bugün 14.06.2017 tarihinde telefonla arayarak; 'Alanya cezaevine*

getirildiğimizden beri tek kişilik hücredeyim. Bize yeterince yemek ve su verilmiyor. Bize işkence yapılıyor, ortak alanlara havalandırma ve benzeri yerler yasak, durumum iyi değil' dedi. Bize olumsuz cezaevi koşulları için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

04 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Vezir Kabak, şu beyanlarda bulundu: "*Kayınbiraderim Erol Tiryaki, yaklaşık 7 yıldır Tekirdağ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 2 gün önce eşimi telefonla aradı. "Cezaevinde tek kişilik hücreye konuldum. Su- yemek gibi ihtiyaçlarımız karşılanmıyor. Cezaevi koşullarımız ağır." Demiş. Cezaevi koşullarının düzeltilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mansur Tatlı, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Abdulkadir Tatlı, 2017 Nisan Ayında Diyarbakır D Tipi Cezaevinden Elazığ D Tipi İnfaz Kurumuna nakledildi. Halende Elazığ D Tipi İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Cezaevinde tek odada ve aynı zaman da TV, buzdolabı, havalandırma gibi temel hakları verilmiyor. Açık görüşe gittiğimizde başka ailelerle konuşmamıza izin verilmiyor. Başka tutuklularla konuştuğumuzu gördüklerinde tutuklu olan yakınımıza hücre cezası veriliyor. Bu olumsuz cezaevi koşulları için gereken desteği derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

28 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sultan Onay, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Orhan ONAY, yaklaşık 9 yıl cezaevindedir. Yaklaşık olarak 2 ay önce Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktaydı ve 2 ay önce Antalya L Tipi Cezaevinden 20 Arkadaşıyla birlikte Denizli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. Nakil sırasında Denizli Cezaevi girişinde çıplak arama dayatıldığı için darp edilmiş ve işkenceye maruz kalmıştır. Bu yeni cezaevinin ilk haftalarında oğlum ve arkadaşlarına yönelik darp ve işkence devam etmiştir. İlk haftalarda telefon görüşmesi yapmasına izin vermemiştir. Oğlumun da dahil olduğu 20 kişiyi tek hücreye koymuşlardı. Havalandırmaya yeterli olarak çıkartılmıyor. Gönderdiğim parayı oğluma tam olarak vermemişler. Askeri düzende sayım dayatılıyor. Kendilerine yönelik kötü muameleler devam etmektedir. Bu olumsuz cezaevi koşulları için gereken desteği derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şirin Esmer, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim İrfan ESMER Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Eşimin gardiyanlar tarafından dövülerek darp edildiğini, tehdit edildiğini ve baskıya maruz kaldığını öğrendim. Arkadaşı ile dövüldükten sonra hücreye konulmuş. Diğer tutuklu aileleri ile cezaevi önüne gittik ama bize bilgi vermediler. Sadece hücrede oldukları bilgisini verdiler. Eşimin durumunu merak ediyor ve hayatından endişe ediyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mücella Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Necdet DEMİR Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Bulunduğu cezaevinden tahliye olan bir arkadaşı bizi ziyaret ederek eşimin ve arkadaşlarının gardiyanlar tarafından dövülerek darp edildiğini, tehdit edildiğini ve baskıya maruz kaldığını söyledi. Darp edilirken ters kelepçelendiklerini ve ardından tek kişilik hücrelere konulduklarını söyledi. Cezaevi önüne gittik. Görüş günü olmadığı için görüşemedik. Cezaevi yetkililerine durumları hakkında bilgi almak istediğimizi söyledik. Bizlere hücrede tutuldukları dışında bilgi vermediler. Eşimin durumundan endişe duyuyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

24 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Meyase Ekinci, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mehmet EKİNCİ Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpus olarak yatmaktadır. Diğer Tutuklu yakınlarından aldığım bilgiye göre oğlum ve 7 diğer mahpus gardiyanlar tarafından darp edilip, tehdit edilerek hücreye konulmuş. Cezaevine gittik. Görüş günü olmadığı için görüşemedik. Cezaevi yetkililerine durumları hakkında bilgi almak istediğimizi söyledik. Bizlere hücrede tutuldukları dışında bilgi vermediler. Oğlumun durumundan endişe duyuyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."*

19 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Dilek Oruç, şu beyanlarda bulundu: "*Abim (Medet Oruç) Van F Tipi Kapalı Cezaevinde bir yıldır tutuklu bulunmaktadır. Bu süre içerisinde değişik işkencelere maruz kalıyor. 3 aydır hiçbir şekilde ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Sıcak su verilmiyor. Gece yarısı baskın yapılıyor. Mektup, fotoğraf ve telefon yasaklanmış haber alamıyoruz. 1 yıldır tek kişilik hücrede kalıyor. Traş, banyo vb. ihtiyaçlara izin verilmiyor. Ve muhasebeye yatırdığımız parayı vermiyorlar. Ve yanındaki arkadaşlarına da aynı muamele yapılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

29 Ekim 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberde edinilen bilgilere göre: Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki ağırlaştırılmış tecridin kaldırılması için başlatılan 3 günlük süresiz dönüşümlü açlık grevinin ardından koğuşları basan gardiyanların, mahpuslara hakaret ederek battaniye, yastık ve günlük kullanılan eşyalara el koyduğu öğrenildi. Ayrıca, aynı koğuşta bulunan Şeyhmus Bülbül ve ismi öğrenilemeyen 11 mahpusun hücrelere konulduğu öğrenildi. Mahpuslardan Fırat Erbağa'nın ailesi ile yaptığı haftalık telefon görüşmesinde olayla ilgili şunları söylediği öğrenildi: *"3 gün süren açlık grevimiz 25 Ekim Çarşamba günü son buldu. Akşam üstü gardiyanlar koğuşumuza girdi. Baş gardiyan bize hakaret ederek, 'Buranın askeri de, polisi de, devleti de benim' dedi. Sonra battaniyelerimizi, yastıklarımızı ve günlük kullandığımız eşyalara el koydu. Şeyhmus Bülbül ve 11 arkadaşımızı hücreye götürdüler. Onlara işkence yapacağını düşünüyoruz."*

30 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasibe Mengirkaan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Vedat Mengirkaan, 1,5 yıl önce Mardin/Kızıltepe Emniyetinden aradılar. "ifaden var dediler. Oğlum yolda kimlik kontrolü sırasında alındı ve emniyette götürdüler. Gözaltında 4 gün kaldıktan sonra tutuklandı ve cezaevine gönderildi. Oğlum şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Oğlum hasta ve tek hücrede 1,5 yıldan beri kalıyor. Hastalığından dolayı tedavisi düzenli yapılmıyor. Raporu bize verilmiyor. Çocuğumun cezaevinde tek hücrede kalması yaşamına müdahale edebilir. Can güvenliğinin tehlikede olduğu kuşkusunu yaşamaktayım. Oğlumun tedavisinin yapılması ve hastalığından kurtulması için serbest bırakılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

28 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Tunç, şu beyanlarda bulundu: " *Van F Tipi Cezaevinde bulunan yakınım Hakan Tunç'un en son açık görüşüne gittiğimizde açlık grevine girdiklerini söyledi. 10 gün önce annemi arayıp ölüm orucuna girdiğini söylemiş. Mektuplar verilmiyor. Yanında radyo bulundurduğu için 3 ay disiplin cezası verilmiş tek hücrede kalıyor. 40 günü aşkındır. Açlık grevinde bulunuyor. Kendisinden haber alamıyoruz. Derneğinizden insani hukuki yardım talep ediyorum***.**

06 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Davut Temel, şu beyanlarda bulundu: "*Yeğenim Cengiz Temel, daha önce İskenderun Cezaevinde iken 20 gün önce Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. 03.12.2017 tarihinde yeğenim Cengiz'le telefonla görüştüm. Yeğenim Cengiz Tarsus Cezaevine girişte çıplak aramaya tabi tutulduklarını, kabul etmediklerinde darp edildiklerini, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını, elbiselerinin yırtılarak çıplak arama yapıldığını anlattı. Cezaevine girdikten sonra kendisiyle birlikte 4 arkadaşının bir hafta boyunca hücreye konulduklarını, her sayımda ayakta sayım verilmesinin istendiğini ve kabul etmediklerinde zorla ayağa kaldırılarak darp edildiklerini ve sayımın böyle alındığını belirtti. Normal koğuşa alındıklarını, şuan 20 kişi kaldıklarını ve sayım konusunda aynı sıkıntıların yaşandığını, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını anlattı. Görüş sürelerinin normalde 1 saat iken 30 dakikaya indirildiğini belirtti. Yan koğuşta kalanların FETÖ ya da İŞİD örgütüne mensup olanların kaldıklarını ve sürekli ırkçı marşların çalınmakta olduğunu ve durumlarının iyi olmadığını anlattı. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

15 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberdeki bilgilere göre; Van F Tipi Cezaevi yönetiminin, yanlarından Özgürlükçü Demokrasi gazetesine ait küpürleri bulundurdukları gerekçesiyle ve 'örgütsel suç' unsuru olarak değerlendirerek 53 siyasi mahpus hakkında soruşturma başlattığı ve 11 günlük hücre cezası verdiği öğrenildi. Mahpusları cezaevinde ziyaret etmek isteyen yakınlarına *'Çocuğunuz hücre cezasına çarptırıldı'* yanıtının verildiği belirtildi.

22 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hanife Akpolat, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Mehmet Akpolat, şuanda Bolu L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Cezaevlerinde kaldığı bu süre içinde birçok hastalığa yakalandı. Oğlumun sağlık durumu kötüdür. Oğlum şuanda tek hücrede kalmaktadır. Oğlumun hasta olması ve de tek hücrede kalması hastalıklarını daha da tetiklemektedir. Ben ve eşim ciddi sağlık sorunlarımızdan kaynaklı uzun yolculuk yapamamaktayız. Bu durum hem bizi hem de oğlumu psikolojik olarak üzmektedir. Bu nedenle oğlumun görüşlerine ne ben ne de babası gidememektedir. Oğlumun görüşlerine gidebileceğimiz ve ikamet ettiğimiz Diyarbakır iline mesafe olarak yakın olan illerinde bulunan cezaevlerinden birine naklinin sağlanmasını talep etmekteyim."*

Disiplin Cezası Verilenler

15 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Giresun Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Mehmet Darga ve Arkadaşları, şu beyanlarda bulundu: " *Temmuz 2016 tarihinden bu yana tüm arkadaşlarımız "iletişim" ve "ziyaret" cezaları almakta ve bu tarihten beri yakınlarımızla hiçbir şekilde iletişim kuramamaktayız. Her arkadaşımıza süresi değişen hücre cezaları verilmekte ve her gün arkadaşlarımız hücrelere alınarak günlerce buradalar da tutulmaktadırlar. Hapis cezalarının infazını bitiren A.Aziz Tanrıkulu ve Mehmet Kaya arkadaşlarımız bu disiplin cezalarının iyi hal engeline takılarak tahliye edilmiyor ve daha bir yıldan fazla tutulacakları tebliğ edilmekte Mehmet Kaya arkadaşımız bu durumdayken başka cezaevine sürgün edildi. Spor, sohbet v.b ortak etkinliklerimiz 6 ayı aşkındır mahkeme kararıyla kaldırılmış ve hiçbir şekilde yararlandırılamıyoruz. Tutuklu arkadaşlarımızın haftalık telefonla görüşme hakları gasp edilmekte iki haftada bir olacak şekilde değiştirilmiştir. Cezaevi idaresinin coplu-kalkanlı müdahale ekibi odalarımıza eş zamanlı olarak baskınlar yapıp tüm arkadaşlarımıza fiziki işkencede bulunmuş ve sonucundan*

20'den fazla arkadaşımız çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Bu haldeki 17 arkadaşımız başka cezaevlerine sürgün edilmiştir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

05 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 10 Mayıs 2017 tarihinde telefon görüşmesi sonrası koridorda karşılaştıkları arkadaşları ile Kürtçe konuşan 3 tutuklunun feci şekilde darp edildiği iddia edildi. Kürtçe konuştukları için yaşanan tartışma sonrası koğuşlarına gelen 15'e yakın gardiyan tarafından feci şekilde darp edildiği belirtilen mahpuslar Sinan Çelik, Taner Yıldız ve Yalçın Keskin'e 15'er gün hücre cezası verildi. Darp nedeniyle tutukluların vücutlarında yara ve morluklar oluşurken, tutuklular revire götürülüp tedavi edilmek yerine tek kişilik hücreye konuldukları için darp raporu da alamadı. Yalçın Keskin isimli tutuklu ise maruz kaldığı darp nedeniyle gözlerinde görme kaybı yaşadı. Tutuklular, gardiyanlar hakkında cezaevi savcısına suç duyurusunda bulununca revire çıkarıldı.

23 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Alattin Gölcü, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ferit Gölcü 2011 yılından beri cezaevindedir. Sırasıyla Diyarbakır, Giresun cezaevlerinde kaldı. Ohal' den sonra Giresun Cezaevinden Balıkesir L Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Yaklaşık 4 aydır Balıkesir cezaevinde kalmaktadır. Oğlum Giresun Cezaevinde iken 1 yıllık aile görüş yasağı verilmişti. Bu yasak 2017 Mayıs ayının son günlerinde son buldu. 1 yıllık görüş yasağı sırasında telefon dışında kendisiyle bir görüşme yapamadık. Oğlum daha önce bir dosyadan ceza almıştı. İç hukuk yollarını tükettikten sonra AİHM' e başvurduk. AİHM oğlumun dosyasında ihlal kararı verdi.. Yeniden yargılama için başvuru yaptık ve mahkeme de AİHM kararına uyarak bu dosyasında Beraat kararı verdi. Mevcut tutuklu dosyadan cezasının mahsup edilmesi için başvuru yaptık. Ancak oğlum cezaevinde disiplin cezası aldığı için iyi hal durumundan yararlanamayacağını belirttiler. Oğlum hakkında yakın tarihte hücre cezası verilmiş. Hücre cezasının uygulanıp uygulanmadığı konusunda bilgim yok. Hücre cezasının keyfi olduğunu ve sırf mahsuptan ve iyi halli durumdan yararlanmaması için verildiğini düşünüyoruz. Bu hukuksuz uygulamalardan dolayı endişeliyiz. İHD' den hukuki yardım istiyoruz."*

Haberleşme v.b. Hakları Engellenenler

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Erkan Tamir, 4 Nolu T Tipi Yeni Şakran Koğuş-13 Aliağa/İzmir cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 1 yıl önce Diyarbakır'dan sevk edilmiştir. Bundan bir ay önce en son oğlumla konuştum. Oğlum bana cezaevindeki görevlilerle tartıştığını söylemişti. Bu görevlinin gardiyan mı yoksa asker olduğu ile ilgili bir şey söylemedi. Oğlum normalde her hafta Pazar günü bizi ararda; ama tam 4 haftadır bizi aramıyor. Maddi durumum yetersiz olduğu için gidip kendisini göremiyoruz. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Hayatta mı bilmiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

06 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: " *Oğlum Erkan Tamir, şuanda Yeni Şakran 4 Nolu T Tipi Koğuş-13 Aliağa/ İzmir cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 1 aydan beridir oğlum ile telefon görüşmesi yapamamaktayız. Dün akşam koğuş arkadaşının ailesi beni arayıp oğlum Erkan Tamir'in çok hasta olduğunu ne revire ne de hastaneye sevk yapılmadığını söyledi. Oğlum hasta olduğu için telefon görüşmesi bile yapamamaktayız. Oğlumun sağlığı gittikçe kötüleşiyor. Ailesi*

olarak oğlumun durumuna çok üzülüyoruz. Ayrıca oğluma bu hasta haliye cezaevi idaresi tarafından disiplin cezası bile uygulanacağını belirtmişlerdir. Oğlumun tedavi edilmesi ve sağlığına kavuşması için tam teşekküllü bir hastane de tedavi edilmesini ve ilgili yerlere başvurmanızı talep ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı istiyoruz." (Hasip Tamir 23 Ocak tarihinde de şubemize başvurmuştur)

15 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Giresun Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Mehmet Darga ve Arkadaşları, şu beyanlarda bulundu: " *Temmuz 2016 tarihinden bu yana tüm arkadaşlarımız "iletişim" ve "ziyaret" cezaları almakta ve bu tarihten beri yakınlarımızla hiçbir şekilde iletişim kuramamaktayız. Her arkadaşımıza süresi değişen hücre cezaları verilmekte ve her gün arkadaşlarımız hücrelere alınarak günlerce buradalar da tutulmaktadırlar. Hapis cezalarının infazını bitiren A.Aziz Tanrıkulu ve Mehmet Kaya arkadaşlarımız bu disiplin cezalarının iyi hal engeline takılarak tahliye edilmiyor ve daha bir yıldan fazla tutulacakları tebliğ edilmekte Mehmet Kaya arkadaşımız bu durumdayken başka cezaevine sürgün edildi. Spor, sohbet v.b ortak etkinliklerimiz 6 ayı aşkındır mahkeme kararıyla kaldırılmış ve hiçbir şekilde yararlandırılamıyoruz. Tutuklu arkadaşlarımızın haftalık telefonla görüşme hakları gasp edilmekte iki haftada bir olacak şekilde değiştirilmiştir. Cezaevi idaresinin coplu-kalkanlı müdahale ekibi odalarımıza eş zamanlı olarak baskınlar yapıp tüm arkadaşlarımıza fiziki işkencede bulunmuş ve sonucundan 20'den fazla arkadaşımız çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Bu haldeki 17 arkadaşımız başka cezaevlerine sürgün edilmiştir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

06 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elâzığ T Tipi Cezaevi'nde bulunan siyasi kadın mahpus Rozerin İldan'a, 35 gün süresiz dönüşümsüz açlık grevine girdiği gerekçesiyle cezaevi yönetim tarafından 6 ay telefon ve sosyal faaliyet cezası verildi.

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Murat Kaymak, şu beyanlarda bulundu: "*Kızkardeşim Hatice Kaymak, haftalık telefon görüşmesi bugün gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Ancak bizi aramadı. Cezaevi idaresi herhangi bir bilgi vermedi. Kardeşimin durumundan endişe ediyoruz. Bu konuda destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulhamit Ayik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Cahit yaklaşık 2 yıldır cezaevinde tutuklu olarak yargılanmaktadır. En son da 3 ay önce Ağrı M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildi. 7.7.2017 tarihinde telefonla görüşmemizde 2 ay boyunca telefon ile konuşmamızın kısıtlandığını söyledi. Herhangi bir sebep söylemedi. İdare tarafından keyfi olarak kaldırıldığını düşünüyoruz. Söz konusu hukuka aykırı uygulamaların sonlanması amacı ile yardım talep etmekteyiz…"*

30 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sabri Daşlık, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalmakta olup, 29.08.2017 tarihinde açık görüşüne gittim. Görüş sırasında mahpuslar ve aileler arasında paravan bulunuyor ve 10 kişi olan mahpuslarla gelen gardiyan sayısı en az 30 kişi olduğundan dolayı aileler baskı altında görüşme yapıyorlar. Görüş sonrası kapı açık olduğu için kızım direk koğuşa gitti, sonrasında gardiyan neden kapıyı açıp gitti diye 3 günlük hücre cezası verileceğini söylemişler. Daha önce almış olduğu mektup ve telefon cezası 3 ay daha uzatılmış. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ederim."*

25 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ahmet Çelik, 7 yıla yakındır Bolu cezaevinde. Cezaevinin şartlarının iyi olmadığını daha önce bize söylemiştir. Bugün evi annesini arayıp, çok kısa bir şekilde bundan sonra telefon açamayacağını söyledi. Telefonu kapatmış, cezaevindeki baskılardan dolayı çocuğuma telefon hakkını yasaklamışlar. Baskıların arttığını söylemiş. Annesi de ben de çok endişeliyiz. Ne yapacağımızı bilemedik. Bu konuda yardımcı olması için İHD'den destek bekliyorum."*

27 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sabri Daşlık, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Remziye Daşlık, şuanda Tarsus T Tipi Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Kızıma verilen disiplin cezalarından dolayı yaklaşık 6 aydır telefon görüşmesi yapamıyoruz. Kızıma disiplin cezalarının verilme nedeni ise koğuşlara kamera yerleştirilirken kameraların kaldırılması yönünden itiraz etmiş olmasıdır. Kızıma yapılan bu haksızlıkları kabul edemiyoruz. Kızıma uygulanan baskıların kaldırılması ve haftalık telefon görüşme hakkının tekrar verilmesini talep ediyorum. Ayrıca ben ve eşim hasta ve yaşlı olmamızdan dolayı görüşüne gidemiyoruz. Kızımın hayatından endişe ediyoruz. Durumu hakkında bilgi almak istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanız talep ediyoruz."*

07.12.2017 Tarihinde şubemize başvuran Şükran Akkurt şu beyanlarda bulunmuştur: "*Kardeşim Şakir Akkurt 1992 yılından beri cezaevindedir. Halen Balıkesir-Bandırma Cezaevinde hükümlü olarak yatmaktadır. Kendisiyle en son yaptığımız görüşmede uygulanmakta olan tecritin gittikçe ağırlaştığını, dış dünyadan haber alabildikleri tek iletişim hakları olan radyonun bile iki ayı aşkın bir süredir sinyallerle engellendiğini beyan etmiştir. Cezaevindeki bu uygulamaların önüne geçilebilmesi için İnsan Hakları Derneği'nden yardım ve hukuki destek talebinde bulunuyorum."*

12 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İslam Çınar, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Abdurrahim AKALP Bolu F Tipi Kapalı İnfaz kurumunda yatmaktadır. Ben ve ailem kardeşimi görmek için 05.12.2017 tarihinde görüş için cezaevine gittik. Biz görüşe girmeden önce dışarıda uzun süre bekletildik. Dışarıda havalar da soğuk olduğu için bekleyecek bir yerde yoktu. İçerde bekleme salonu olmasına rağmen oraya almayarak bizi dışarıda soğuk hava da beklettiler. Bu durum görüş için gelen bütün aileler için geçerlidir. Görüş Kaydı için içeri aldıklarında da kayıt işlemi yapan 3 kayıt birimi olmasına rağmen sadece bir tanesinde kayıt yaptılar ve biz sorduğumuzda diğerleri arızalı diyorlar. Bizim kayıt işlemleri devam ederken görüş saati gelmişse ve sadece bir kayıt birimini olmasına rağmen biz görüş odasına inmeden görüş başlamış oluyor. Benim kayıt işlemi devam ederken görüşü başlattıkları için bizim süremizden kesiyorlar. Bu yüzden biz normalde 1 saat görüş yapmamız gerekirken 1 saatten az görüş yapıyoruz. Bu seferki görüşte ben kayıt yaparken görüş başlatıldığı için 25 dk geçmişti ve ben sadece 35 dk görüş yapabildim. Biz görüş saatinden çok önce orda hazır olmamıza rağmen ve sadece bir kayıt biriminin çalıştığını bilmelerine rağmen neden kayıt için gerekli süreyi ayarlamadılar da bizim görüş saatimizden kısıyorlar. Görüş için arama sırasında çok detaylı arama yapıyorlar. Pantolonlarımızı ve çorabımızı çıkartıyorlar. Bu muameleye görüş için gelen herkes maruz kaldı. Bizler kabul etmeyince de görüş yaptırmayacaklarını söylüyorlar. Görüşte kardeşim bana "geceleri ani baskın yapıyorlar. 6 arkadaşımızı gece alıp götürdüler ve bize nereye götürecekleri hakkında bilgi vermediler. Üzerimiz de çok baskı var. Bu baskılar yeni gelen müdürden kaynaklıdır." Dedi Görüş bittikten sonra cezaevinin bahçesinde bizi o soğukta*

yarım saat kadar daha beklettiler. Biz nedenini sorduğumuzda da bize bir şey söylemiyorlar. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

16 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında yer alan haberdeki bilgilere göre; 5 Temmuz 2016'da tutuklanan ve KHK'yla kapatılan DİHA Muhabiri Şerife Oruç'un tutuklu bulunduğu Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 25 Ekim 2017 tarihinde bir gazeteci arkadaşına göndermek üzere kaleme aldığı mektuba el konuldu. Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin yer aldığı mektubun, cezaevi Mektup Okuma Komisyonu tarafından "sakıncalı" bulunduğu ve mektubun gönderildiği kişiye kararın tebliği edildiği öğrenildi. Cezaevi Disiplin Kurulu'na da gönderildiği öğrenilen kararda şu ifadeler yer aldı: "5275 Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 68. Maddesinin 3 fıkrasında belirtilen, "Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez."

Sosyal Etkinlik vb Hakları Engellenenler

13, 23 ve 24 Ocak 2017 tarihinde İHD Van Şubesine Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden 33 siyasi mahpus mektupla başvuruda bulunarak, şu beyanlarda bulundu: "*Bulunduğumuz cezaevinde yaşanan kimi sıkıntıları sizinle paylaşmak istiyoruz. Bir aydan fazladır biz siyasi tutsaklar, farklı cezaevlerinden bu yeni açılan cezaevine getirildik. Ve bizleri bloklara dağıttılar. Ne var ki bulunduğumuz blokların arasına, aynı şekilde FETÖ'cüleri yerleştirmişler. Sizin de bildiğiniz gibi bu durum beraberinde olumsuzluklar getirecektir. Normalde böyle bir uygulama ve yerleşmenin, yan yana koymanın olmaması gerekiyor. Birçok defa FETÖ'cülerin aramızdan çıkartılması için taleplerimizi ve kaygılarımızı bildirdik. Ancak bu konuda idarede bir umursamazlık durumu mevcut. Zamana yayman anlayışı var. Mevcut durumun provakasyona, kışkırtmaya açık bir zemin olduğu ortadadır ki, FETÖ'cülerin yaklaşımı kışkırtıcı ve tahrik edicidir. Arkadaşlarımıza küfürler edip tahrik ediyorlar. Bu şekilde bilinçli olarak provakasyona zemin sunuyorlar. Bunun yanında cezaevlerinde bir hak olan sosyal etkinliklere (saz, resim v.b kurslar) çıkartılmıyoruz. Bunun bir hak ihlali olduğu şüphesizdir. İdareye verdiğimiz dilekçelere zamanında cevap verilmeyecek sürümcemeye bırakılıyor. İhtiyaçlarımız olan eşyalar da geç veriliyor. Dolayısıyla bu keyfi bir uygulama bizleri mağdur etmektedir. Oda aramalarında da bu durum kendini aksettiyor. Aramalarda eşyalarımız keyfi bir şekilde dağıtılıyor ve daha önce idarece tarafımıza verilen eşyalar da toplatılıp götürülüyor. Tüm bunlar önlenebilir ve giderilebilir durumlardır. Ne var ki bu gerçekler, hakikatlar idarece gözünde dikkate alınmıyor. Bu sebeple bu mektup aracılığıyla yaşanan bu sorun ve hak ihlallerini sizlere bildirmek istedik."* ***Mektuplarda imzaları bulunan mahpusların isimleri şöyle: Cahit Hezer, Hasan Kemal Hasan, A.rahim Uğan, Gültekin Hezer, Ahmet Kaya, Hamdullah İnce, Abdulkadir Irmak, Orhan Atalay, Sinan Gencer, Serbest Akbaş, Seyfettin Marti, Hüseyin Kına, Fersat Mendali, Yusuf Gültekin, Adem Er, Tevfik İmret, Alican Bayındır, M.Ali Gürbüz, Akif Demirbağ, Muzaffer Orhan, Emirhan Oruk, Sait Öztürk, Ferheng Mirzayiyan, A.Aziz Muhammed Halife, Abdullah Karatay, İbrahim Yavuzel, Reis Kaya, Osman Başak, Davut Güler, Habib Topgaç, Mahmut Temtek, Mecit Başdaş, Sahim Genç.***

06 Mayıs 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elâzığ T Tipi Cezaevi'nde bulunan siyasi kadın mahpus Rozerin İldan'a, 35 gün süresiz dönüşümsüz açlık grevine girdiği gerekçesiyle cezaevi yönetim tarafından 6 ay telefon ve sosyal faaliyet cezası verildi.

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tahir Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Abim Rıdvan ÇELİK ile ailem 18.05.2017 tarihinde açık görüş yaptılar. Abim kardeşim Davut'a şu sıkıntıları aktardı.* ***1.*** *Sıcak su her gün sadece 1 saat veriliyor. Bu veriliş saatleri de görüş günlerinde görüş saatlerine denk getiriliyor.* ***2.*** *Mektuplarda sıkıntı yaşadığını belirtmiş. 4 mektup geldiğinde mahpuslara sadece bir cevap mektubu yazabilecekleri söyleniyor. Sadece bir mektup hakkı var deniliyor.* ***3.*** *Bizim mahpuslara yatırdığımız paralar onlara geç veriliyor. Görüş günü yatırdığımız para abime ancak 3 hafta sonra verilmiş. Bunu bana abim söyledi.* ***4.*** *Görüş için gittiğimizde bizi tacize varacak şekilde detaylı arıyorlar. Ailemiz ile konuştuğumuzda Kürtçe konuştuklarımızı Türkçeye çevirmemizi orda olan askerler istiyorlar. Her şeye müdahale ediyorlar. Bu konuda İHD'den hukuki destek talep ediyoruz."*

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fidan Bozyıl, şu beyanlarda bulundu: "*11.05.2017 tarihinde ve 18.05.2017 tarihinde kardeşim Azat BALTAŞ ile görüştük. Bana görüşmemizde cezaevinde genel olarak yaşanan sıkıntılardan bahsetti Açık görüşmemizde bize bu sıkıntıları aktardı:* ***1.*** *Spora çıkamadıklarını, aktivitelerin yasaklandığı ve ortak alanlara çıkarılamadıklarını belirtti.* ***2.*** *Hem mahpuslara hem de biz ziyaretçilere tacize varacak aramalarda bulunuluyor. Biz bu durumu yaşadık.* ***3.*** *Hem mahpuslar hem de biz ziyaretçiler görüşe çıkarken tek sıra halinde askeri disiplinle yürümemiz isteniyor. Bu durum görüş bittikten sonra da tekrarlanıyor.* ***4.*** *Görüş saatlerimiz kısıtlanıyor. Bizlerin ve mahpusların saat ile görüşe çıkmamıza izin verilmiyor ve görüş yaptığımız odalarda da saat yok. Biz görüşe çıktıktan sonra 20-30 dakika bile görüş yaptırılmadan görüşün bittiği söyleniyor. Çok az görüşebildik. Görüşümüz kesinlikle 45 dakika veya 1 saat değildi. Görüş saatimiz bitmeden görüşe son veriliyor. Bu konuda İHD'den hukuki yardım talep ediyoruz."*

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şükrü Beyazadam, şu beyanlarda bulundu: "*18.05.2017 tarihinde kardeşim Ahmet BEYAZADAM ile açık görüşte, bana yaşadıkları bazı sıkıntıları anlattı. Kardeşim sarılık hastalığı ve kalın bağırsak yırtıkları var. Ve tedavi edilmesi gerekiyor. Kardeşim bana şu sıkıntıları aktardı:* ***1.*** *Spora çıkamadıklarını, aktivitelerin yasaklandığı ve ortak alanlara çıkarılamadıklarını belirtti.* ***2.*** *Hem mahpuslara hem de biz ziyaretçilere tacize varacak aramalar yapılıyor. Her görüşte bu sıkıntı var.* ***3.*** *Hem mahpuslar hem de biz ziyaretçiler görüşe çıkarken tek sıra halinde askeri disiplinle yürümemiz isteniyor. Bu durum görüş bittikten sonra çıkışta da tekrarlanıyor.* ***4.*** *Görüş saatlerimiz kısıtlanıyor. Bizlerin ve mahpusların görüşe saat ile gitmemize izin verilmiyor ve görüş yaptığımız odalarda da saat yok. Biz görüştüğümüzde 20 dakika veya 30 dakika bile geçmeden görüşün bittiği söyleniyor. Görüş hakkımız kısıtlanıyor.. Görüş hakkımız olan 45 dakika veya 1 saat görüşemiyoruz. Görüş hakkı saatimiz bitmeden görüşe son veriliyor. Bu konuda İHD'den hukuki yardım talep ediyoruz."*

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rojbin Bayram, şu beyanlarda bulundu: "*Ben babam Abdulmetin BAYRAM ile 18.05.2017 tarihinde açık*

görüş yaptım. Babam bana şu sıkıntılarını aktardı. ***1.*** *Spora çıkamadıklarını, aktivitelerin yasaklandığı ve ortak alanlara çıkarılamadıklarını belirtti.* ***2.*** *Hem mahpuslara hem de biz ziyaretçilere tacize varacak aramalar yapılıyor. Her görüşte bu sıkıntı var.* ***3.*** *Hem mahpuslar hem de biz ziyaretçiler görüşe çıkarken tek sıra halinde askeri disiplinle yürümemiz isteniyor. Bu durum görüş bittikten sonra çıkışta da tekrarlanıyor.* ***4.*** *Görüş saatlerimiz kısıtlanıyor. Bizlerin ve mahpusların saat ile görüşmemize izin verilmiyor. Görüş yaptığımız odalarda da saat yok. Biz görüştüğümüzde 20 dakika veya 30 dakika bile geçmeden görüşün bittiği söyleniyor. Görüş hakkımız kısıtlanıyor. Görüş hakkımız olan 45 dakika veya 1 saat görüşemiyoruz. Görüş hakkı saatimiz bitmeden görüşe son veriliyor." Bu konuda İHD'den hukuki yardım talep ediyoruz."*

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Leyla Karaaslan, şu beyanlarda bulundu: "*Ben oğlum* ***Yusuf KARAASLAN*** *ile 11.05.2017 ve 18.05.2017tarihlerinde açık görüş yaptım. Bana şu sıkıntıları aktardı: 1 Burnumdan ameliyat olmuştum. Kontrole götürülmem gerekirken götürülmüyorum. Hastaneye sevkim yapılmıyor. İlaçlarım düzenli verilmiyor. 2 Spora çıkarılmıyoruz. Bütün aktivitelere yasaklandı ve ortak alanlara çıkarılamıyoruz. Hepsi yasaklandı. 3. Görüşe çıkarılırken tacize varacak aramalarda bulunuluyor. 4. Hem mahpuslara hem de ziyaretçilere görüşe çıkarken tek sıra halinde askeri disiplinle yürümemiz isteniyor. Bu durum görüş bittikten sonra da tekrarlanıyor. 5. Görüş saatlerimiz kısıtlanıyor. Bizlerin ve mahpusların saat ile görüşe çıkmamıza izin verilmiyor. Görüş yaptığımız odalarda da saat yok. Biz görüştüğümüzde 20 dakika veya 30 dakika bile geçmeden görüşün bittiği söyleniyor. Görüş saatimizden daha kısa görüştürülüyoruz. Görüş hakkımız olan 45 dakika veya 1 saatte görüş yapamıyoruz. Görüş hakkımız bitmeden görüşe son veriliyor. Bu konuda İHD'den hukuki yardım talep ediyoruz."*

01 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; hakkında kesinleşmiş cezası olduğu gerekçesiyle 12 Haziran'da gözaltına alınan ve ardından Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'ne konulan gazeteci-ressam Zehra Doğan'a, dışardan getirtilmesini istediği boya ve resim malzemelerinin verilmediği öğrenildi. Ailesi aracılığıyla yaşananları aktaran Doğan, şunları belirtti: *"Cezaevi yönetimi resim malzemeleri için savcılıktan özel izin almam gerektiğini belirtti. Bunun üzerine savcılığa verilmek üzere dilekçemi hazırladım. Cezaevi müdürü, 'içeride resim, takı, bileklik yapmak yasak, savcı izni olsa bile biz buna izin vermiyoruz' diyerek, dilekçemi kabul etmedi."*

10 Ağustos 2017 tarihinde ÖHP ve İHD tarafından düzenlenen ortak basın toplantısında, heyet olarak incelemelerde bulundukları Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde, mahpusların sosyal etkinlik haklarının engellendiği tespitlerine yer verildi. Basın toplantısında heyet incelemesinde bazı tutuklularla yapılan görüşmelere şu şekilde verildi:
*"<u>*Faruk Demir'in Beyanı:</u> Hapishanede Fetöcülere daha esnek davranılıyor. Fetöcülerin kantinden zamanında ve her türlü ihtiyaçları karşılanırken bizim ihtiyaçlarımız geciktiriliyor. Sportif, sanatsal vb faaliyetlerinde de Fetöcülere esnek davranılıyor. Cezaevi idaresine yazdığımız dilekçeler zamanında teslim edilmiyor. Müdür her türlü baskıyı uygulayacağını söylüyor.*
*<u>*Sara Kaya'nın Beyanı:</u> Bir aydır hakkımız olan sportif faaliyetlere izin verilmiyor. Sadece kütüphaneden kitap alabiliyoruz. Dört gündür gazete verilmiyor. Burada çok ciddi hak ihlalleri var, baskılar bitmiyor. Herkesin bu konuda duyarlı olmasını bekliyoruz."*

20 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Şevket Muslu, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlumun (Kahraman Muslu) Ağrı Cezaevi yönetimi tarafından keyfi olarak sosyal hiçbir etkinliğine izin verilmediğini öğrendim. Baskı oluşturmaya çalışıyorlar. Oğlum cezaevindeki durumdan endişe ediyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

Cezaevlerinde Anadil Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

05 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 10 Mayıs 2017 tarihinde telefon görüşmesi sonrası koridorda karşılaştıkları arkadaşları ile Kürtçe konuşan 3 tutuklunun feci şekilde darp edildiği iddia edildi. Kürtçe konuştukları için yaşanan tartışma sonrası koğuşlarına gelen 15'e yakın gardiyan tarafından feci şekilde darp edildiği belirtilen mahpuslar Sinan Çelik, Taner Yıldız ve Yalçın Keskin'e 15'er gün hücre cezası verildi. Darp nedeniyle tutukluların vücutlarında yara ve morluklar oluşurken, tutuklular revire götürülüp tedavi edilmek yerine tek kişilik hücreye konuldukları için darp raporu da alamadı. Yalçın Keskin isimli tutuklu ise maruz kaldığı darp nedeniyle gözlerinde görme kaybı yaşadı. Tutuklular, gardiyanlar hakkında cezaevi savcısına suç duyurusunda bulununca revire çıkarıldı.

09 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Devran Toptaş, şu beyanlarda bulundu: "*Benim babam Enver Toptaş, demokratik haklarını kullanarak toplumsal yürüyüşlerde bulunmaktan dolayı alındı. Olay 2015'te olmuştur. Gözaltından sonra mahkemece bırakılmıştı. Dava devam ediyordu. 2017 Şubat ayında dava Yargıtay tarafından onaylandı ve babam 3 yıl 1 ay 15 gün ceza aldı. Yine 13 Şubat sabahı babamı çalıştığı iş yerinden alan TEM Şube polisleri olduğunu söyleyerek emniyette götürdüler. Oradan cezaevine götürdüler. 3 ay D Tipi cezaevinde kalan babam buradan Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine gönderildi. Babam 2 Nolu'ya gönderildikten sonra Elazığ'a adım attığı gibi hak ihlallerinin başladığını söyledi. Ring aracından iner inmez tutukluların birbiri ile konuşmasına izin verilmeyip, 10 kişiden fazla tutuklunun aynı ring aracı ile getirildiğini yolda fenalaşıp, kusanlar olduğunu söyledi. Yerleştirildiği hücre tipi koğuşun sadece tek kişilik ve her şeyden izole edilmiş tamamen sıva badana içinde yerlerde inşaat kabalarının olduğunu iletti. Gittikleri ilk 2-3 gün yemek verilmediğini, temel ihtiyacı olan her şeyi kantinden istediği ve verilmediğini söyledi. Temel hakkı olan gazete, kitap mektuplar dahi kendisine verilmezken cezaevi yönetimine yazdığı onlarca dilekçe de cevapsız bırakılmış. Ortak sosyal faaliyetlerinden mahrum bırakıp, kapalı ve telefon görüşmelere getirilen diğer tutuklularla birbirleriyle Kürtçe konuşmalarına izin verilmediğini, konuşanların fiziki müdahaleye maruz kaldığını belirtti. Yemeklerin sadece iftar ve sahurda verildiğini hastane ve revire çıkma isteklerinin dahi ret edildiğini söyledi. Elazığ'a sevk edildiğinden bugüne yaklaşık 20 gün geçmesine rağmen halen tek kişilik hücrede tutulduğunu ve başka bir yere geçmek için gönderdiği dilekçelere cevap olamadığını söyledi. Bu konuda babam ve diğer tutuklular için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

Cezaevlerinde Diğer İhlaller

03 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Deniz Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Mehmet Veysel ATEŞ, Bandırma T-1 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. 02.01.2017 tarihinde gittim. Cezaevi girişinde bizleri çıplak aramaya kalkıştılar ancak bizler kabul etmedik. Personeller sistem olmadığı gerekçesiyle*

bizleri 4-5 saat beklettiler. Bizleri sadece 40 dakika görüştürdüler. Ağabeyim çok zayıf, soluk, sağlıksız görünüyordu. Diğer mahpuslar da öyle görünüyordular. Ağabeyim, bana kaloriferlerinin yakılmadığını, yemeklerinin kötü çıktığını, saç sakal traşına izin verilmediğini, mektup ve kartlarına el konulduğunu, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini, hastaneye sevklerinin gerçekleştirilmediğini, Koğuşlarına kamera takıldığını, kendilerinin öldürülebileceğini belirterek, savcılığa gidip şikayetçi olmamızı istedi. Ben ağabeyimin hayatından endişe etmekteyim. Bu nedenle, yaşanan ihlallerin giderilmesi ve sorumluların cezalandırılması için derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim."

12 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Siirt E Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Kadri Güngen, Hüseyin Aras, Metin Kılıçaslan, , Mehmet Adanmış, Ramazan Simidi, Mahsun Batur, Mesut Tanış, İsmail Kayar, Agit Elçi, Şükrü Timurtaş, İsmet Beyazıt, Zeki Cengiz ve Zekeriya Seven, şu beyanlarda bulundu: "*Kaldığımız Siirt E Tipi Cezaevinde uzun süredir çeşitli hak ihlali ve hak gasplarıyla karşı karşıya kalmaktayız. Bu hak gaspları 15 Temmuz Fetö darbe girişiminde n sonra yaygınlaştırılarak devam etmektedir. Öyle ki kaldığımız Cezaevinde Adalet Bakanlığınca tutuklu ve hükümlülere tanınan haklardan bile yararlanmamaktayız. İdareye bu sorunlarımızı her ilettiğimizde Fetö'cüleri ve Adalet Bakanlığının Genelgeleri gerekçe gösterilerek taleplerimiz keyfi bir şekilde reddedilmektedir. Sorunlarımızı başlıklar halinde şöyle sıralayabiliriz:*

1.*Adalet Bakanlığınca tüm cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere tanınan spor sohbet, atölye haklarından faydalanmak istiyoruz.*

2.*12 Eylül de bile uygulanmayan mahkemelerce toplatma kararı olmayan kitap dergi ve gazetelerin bizlere verilmesini istiyoruz.*

3.*Tutuklu ve hükümlü ayrımına gidilerek ve Fetö'cüleri gerekçe yapılarak haftalık olan telefon hakkımızı, tutuklu arkadaşlarımız için 15 günde bir yaptırılmaktadır. Bu uygulamaya son verilip Adalet Bakanlığınca tanınan her hafta telefon hakkından yararlandırılmasını istiyoruz.*

4.*Tüm cezaevlerinde her ayın ilk haftasında yapılan açık görüşler bizim bulunduğumuz cezaevinde Fetö'cüler gerekçe gösterilerek 2 ayda bir yararlanmaktayız. Bu hem bizi hem de ailelerimizi mağdur etmektedir. Cezaevi İdaresinin bu keyfi uygulamasına son verip her ayın ilk haftasında açık görüşümüzün yaptırılmasını istiyoruz.*

5.*Avukatlarımızla yaptığımız görüşmeler zaten görevli personelin denetim ve gözetiminde olmaktadır. Ancak Fetö'cüler gerekçe yapılarak 15 Temmuz dan sonra cezaevi idaresi avukatlarımızla yaptığımız görüşme odalarına kamera yerleştirilmiş bulunmaktadır. Bu durum hem Müvekkil-Vekil ilişkisinin mahremiyetine hem de hukuka aykırıdır ve kameraların kaldırılmasını istiyoruz.*

6.*Hem açık görüş esnasında hem de kapalı görüşlere gelen ailelerimiz arama yapılırken insan onurunu rencide eden, personelin keyfi tutumları olmaktadır. Bu uygulamalara son verilmesini istiyoruz.*

Adalet Bakanlığınca bize tanınan ve şu anda keyfi olarak gasp edilen haklarımızın bize verilmesini istiyoruz. Eğer kaldığımız cezaevinde Fetö'cüler olduğu için bu uygulamalar yapılıyorsa o zaman fetöcü'lerin bulunduğumuz cezaevinden farklı bir cezaevine Adalet Bakanlığınca sevk edilmesini istiyoruz." Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

20 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Zehra Konar, şu beyanlarda bulundu: "*2 Kasım 2016 tarihinde Elazığ'da gözaltına alındım. Eski DBP il eş başkanıydım. 10 gün gözaltında kaldım. Elazığ E Tipine gönderildim. Elazığ E Tipi eski bir cezaevi olduğu için elektrik kesiliyordu. Suları da kesiliyordu. E tipinde haftada 2 gün 08.30-12-00 arası sıcak su veriliyordu. Şuan da sıcak sular sürekli açık ve 3 gündür nakledildim. Getirildiğimizde oda boştu. Biz 3 gündür odayı temizlemeye çalışıyordu. Temizlik yapıyoruz ve her taraf tozdu. Biz temizlik yaparken eğildiğimizde sırtımız görünür diye kameranın üstünü kapattık. Bu nedenle hakkımızda soruşturma açıldı. Biz cezaevine sevk edildiğimizde ailemize haber verilmesini istedik ama haber verilmedi. E tipinde 8 kişilik odada 15 kişi kalıyorduk. Şuanda 10 kişilik odada 18 kişi kalıyoruz. Kameralar her tarafı görecek şekilde ayarlanmış. Bize temizlik için verilen fırça, çek pas tarzı verilen temizlik malzemelerinin sapları yarıya kadar kesildikten sonra verildi. Bu da sağlığımızı kötü yönde etkiliyor ve eğildiğimizde de kameralar gördüğünde sırtımız açılabiliyor. Günde 2 çeşit yemek veriliyor. Az yemek veriliyor. 2 tane 65 üstü yaşlı anne var. 1 çocuk var, bir yaşlı anne vejetaryen olduğu için her yemeği yemiyor. Ancak revir ve doktor olmadığı için özel listesine uyulmuyor. 3 gündür sadece zeytin yiyip çay içiyor. Ayrıca nakledilirken de hiçbir gerekçe gösterilmedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlude Güzel, şu beyanlarda bulundu: "*Amcam Vehbi Güzel, 1 yıldan beri cezaevindedir. Şuan da Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. Siyasi tutuklularla kaldığı koğuşta arkadaşlarıyla sorun yaşamış. Koğuştan tek odaya alınmış. Yaklaşık 45 gün kaldıktan sonra tekrar arkadaşlarının yanına gitmek istemiş ancak idare onu bağımsızlar kısmına göndermiş, o da kabul etmeyince hakaret etmişler. Tehdit etmişler. Telefonla görüşmemizde amcamın psikolojisi iyi değildir. Görüşmede iyi olmadığını söyledi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

30 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Mahmut Doner, şu beyanlarda bulundu: "*20 Ocak 2017 tarihinde zaman yokluğu içinde, ayrıca avukat-müvekkil görüşmesinin mahremiyetinin ortadan kaldırıldığı bir ortamda Elazığ T Tipi Hapishanesinde derneğinizin bir avukatı ile görüşmem sırasında yaptığım başvuruyu tamamlama olanağı bulamadım. Bu nedenle başvurumu ayrıntılı olarak yeniden yazma gereği duydum. Adım Mahmut Doner 1970 Ankara Doğumluyum. 1996 yılı Temmuz ayında gözaltına alındım. T.C.K 146/1 maddesinden Ankara DGM tarafından (2 Nolu DGM) müebbet hapse çarptırıldım. Ankara Ulucanla Merkez Kapalı, Çankırı E tipi hapishanelerinde kaldım. İronik şekilde adına "Hayata Dönüş" denilen 19 Aralık katliamında yaralı olarak Sincan F Tipi hapishanesine getirilen 300'ün üzerinde devrimci arasında yer aldım. 22 Temmuz 2016 tarihinde bulunduğum Sincan 1 Nolu F Tipi hapishanesinden "darbeciler konulacak" gerekçesiyle Amasya E Tipi hapishanesine sürgün edildim. 28 Aralık 2016 tarihinde ise aynı gerekçeyle Elazığ T tipi hapishanesine sürgün edildim. Bu gerekçe sürgün esnasında bize söylenmedi. Ancak hapishaneyi arayan ailelerimize söylendiğini öğrendik. Üstelik ailelerimize "tüm siyasileri gönderdik" denmiş. Amasya E tipi idaresince. Oysa halen bir koğuşta siyasiler vardır. Bizler 19 kişi sürgün edildik. Sürgün edileceğimiz yer ısrarlı sorularımız sonucu adeta son anda zoraki söylenmiştir. Sürgünden önce, yasa ve mevzuat gereği zorunlu olan, yola çıkarılıp çıkarılamayacağımıza dair hekim muayeneni yaptırılmamıştır. Sevk esnasında yolda herhangi ciddi bir sorun yaşanmamıştır. Amasya E Tipinden Elazığ T Tipine 10 saatlik bir yolculukla getirildik. Elazığ T Tipi girişinden başlayarak Hak ihlalleri: **1**-Hapishaneye girişte, başka bir*

hapishaneden getirilmemize rağmen çıplak arama işkencesine maruz kaldık. Adalet Bakanlığı Tüzük 46. Maddesinde "Hükümlünün üzerinde bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin varlığı…" durumunda çıplak aramanın yapılabileceği yazmaktadır. Bizler başka bir hapishaneden, arama yapılarak, jandarma nezaretinde, ellerimiz kelepçeli olarak hapishaneye getirildik. Dolayısıyla "yasak madde-eşya" bulundurmamıza dair en ufak bir emare olmayacağı gibi, şüphe de duyulamaz. Böyle olduğu halde getirilen 19 kişinin hepsine çıplak arama dayatılması ve zorla çıplak aranmamız insan onuruna karşı işlenmiş ağır bir suç ve işkencedir. Yasa ve tüzüğe de aykırıdır. İşkence çıplak aramayla sınırlı kalmış, bu sırada darp vb. olmamıştır. Bunu kendim ve benimle birlikte getirilen 7 arkadaş için söyleyebilirim. ***2-*** *Elazığ T tipine giriş sırasında doktor kontrolü yapılmamıştır. Ve halen kabul muayenemiz yapılmış değildir.* ***3-*** *Bir kısmımız eşyalarımızı bir gün sonra, diğer kısmımız iki gün sonra alabildik. Birçok eşyamız fazla, rengi uygun değil, kapüşonlu vb. denilerek içeri verilmedi. Yönetmelikte yer alan, idarenin verdiğinin haricinde kantinden paramızla satın aldığımız nevresimlerimiz "nevresimler tek tip olarak" denilerek verilmedi. Yine komodin-küçük masa gibi zorunlu gereksinme olan hapishane kantininden satın aldığımız eşyalarımız içeriye verilmedi.* ***4-*** *Konulduğumuz hücre (mekan büyüklüğü açısından hücre sözü gerçek dışı gibi gelse de, hem BM hem de Uluslar arası tanıma göre 12 kişiden az kişi tutulan yerler tecrit mekanı sayıldığından hem koridor kapısı gün boyu kapalı tutulduğundan hem de havalandırması 6x8 m'lik küçük bir alan olduğundan hücre tanımı sanırım yerindedir.) toz, pislik, çamur, inşaat kalıntılarıyla doluydu. Sapları kısaltılmış, dolayısıyla kullanışsız ve sakatlanmaya yol açma ihtimali olan bir çekpas ve bir fırça ile su kovası dışında temizlik malzemesi verilmedi. 10 kişiye sapı kısaltılmış bir fırça ve bir çekpas verildiğinden hücrenin hijyeni sağlanamıyor.* **5-***Kameralı Taciz: Hücrenin yaşam alanı olan alt katta kamera takılmış durumdadır. İdare buraya ortak alan demektedir. Oysa hücre alt-üst kat ve havalandırmasıyla bütündür ve bu alanlar hücre de bulunanlar dışında başka tutuklu ve hükümlü tarafından kullanılamamaktadır. Dolayısıyla ortak alan değildir. Alt katta yemekhane, mutfak, tuvalet vardır. Yine Tv alt kattadır. Bu alanda mektup yazılmasından yemek yemeye, kitap okunmasına dek günlük faaliyetimizi yürütmekteyiz. Yani günümüzün 16-18 saati bu alanda geçiyor. Bu da hapishane yaşamı boyunca taciz edilmemiz demektir. İdare mantığıyla her yer ortak alan ilan edilebilir ve taciz işkencesi yayılabilir.* **6-** *Sayımlarda alt katta ayakta ve sıralı durumda sayım dayatılmaktadır. Yani içtima verilmesi istenmektedir. Bizler asker ya da izci topluluğu olmadığımızdan içtima verme sorumluluğu taşımıyoruz. Bu yasada da yoktur. Alt katta oturuyoruz ve sayım veriyoruz. Ancak idare sayım ayakta olacak diyor, bizleri ve diğer siyasi koğuşlarda kalan arkadaşları zorla sürükleyerek havalandırmaya çıkarıyor. Bu durum geldiğimiz günden beri devam ediyor. İlk 3-4 gün kimi gardiyanlar tarafından darp, hakaret ve küfür de yapıldı. Sonra zorla havalandırmaya çıkarma dışındaki darp vb. durum son buldu. Halen sürüklenerek havalandırmaya çıkarılıyoruz. Bugün (22 Ocak 2017) bu uygulama yapılmadı ancak bu anlamsız dayatma son mu buldu, bugünlük mü yapılmadı bilemiyorum.* **7-** *Ayakta sıralı asker içtimasını kabul etmediğimiz, sayımı otururak verdiğimiz için hakkımızda "feriştahınız gelse sayım alamaz" vb. gibi abuk-subuk laflar ettiğimiz ve sayıma karşı çıktığımız, sayım vermediğimiz gibi gerçekte olmayan gerekçelerle bizlere ve diğer hücredeki 11 arkadaşa 3 ay ziyaretten men cezası verildi. Buradaki hiçbir arkadaş sayım vermiyoruz demedi. Aksine sayım veriyoruz, ayakta durmayı, sıralı durmayı kabul etmiyoruz denildi. İlginç olan iki ayrı hücreye tutanak tutulmasıdır. Disiplin soruşturmasına karşı sözlü savunma yapacağımıza dair idareye dilekçe verdik. Ancak idare savunmamızı almadı ve bize ceza tebliğ etti. Tebliğ ettiği kağıt sadece ceza verildiğini belirten bir kağıttır. Disiplin kurulunun gerekçeli kararı tarafımıza verilmedi. 20 Ocak 2017'de itiraz edebilmek için kararı istiyorum şeklinde idareye dilekçeyle başvurdum. Cevap verilmedi. 5275 sayılı ceza infaz yasasının 47/4. Maddesi savunma*

alınmadan ceza verilemez demektedir. Bu açık hükme karşın, savunma vereceğimizi de söylememize rağmen idare savunma almadan ceza vermiş yasayı da çiğnemiştir. Hem bu şekilde hem gerekçeli kararı vermeyecek savunma hakkımızı yok etmiştir. ***8-****Hapishanede suçlu kimliği taşımamız dayatılmaktadır. Bizler hapishane ya da Adalet Bakanlığı personeli değiliz kimlik almayı kabul etmiyoruz. İdare hiçbir yasada gerekçede yer olmamasına rağmen kimlik almayı, görüşe avukat görüşüne, revire hiç bir yere çıkarılmayacağımız söylemektedir. 2017 Ocak ayı başında şiir yazdığı için tutuklanan Özkan Arslan'ın avukatıyla görüşmesi 19 Ocak 2017'de kimlik almadığı için engellenmiştir.* ***9-****İdare hiçbir hakkımızı kullandırmamak için hergün yeni bir dayatma ortaya çıkarıyor. Görüşmemize gelen derneğinizin avukatı Hasan YALÇIN'ın da tanıklık ettiği gibi idare avukat görüşüne çıkışta ayakkabı araması dayatılmıştır. (Yine açık görüşlerde de dayatacaklarını söylemişlerdir) ayakkabımızı kendimiz çıkarmazsak avukatımızla, ailemizle görüşemeyeceğimizi söylemektedir. Aramada bizim hiçbir zorunluluğumuz yoktur. Tek sorumluluğumuz aramaya karşı koymamaktır. İdare ayakkabımızı aramak istiyorsa, çıkarır ayakkabımızı ve arar. Bizim ayakkabılarımızı çıkarma zorunluluğumuz yoktur. Bunu çeşitli savcılık mahkeme kararları da belirlemiştir. Ancak idare "kendiniz çıkarın yoksa görüştürmem" dediği için 20 Ocak 2017'de avukat görüşüne ayakkabısız gitmek zorunda kaldım. Ayakkabılarımı hücre içinde çıkardım. Çünkü benden önce çıkan arkadaşım Ercan BİNAY' ı ayakkabısını çıkarmadığı için avukat görüşmesine götürmediler. Durumu protesto ederek, avukatımla görüşebilmek için ayakkabısız gittim. Duruma avukat da tanık oldu. Ardından görevli gardiyanlar gelip bu şekilde de çıkamayacağımızı söylediler. O zaman ayakkabı aramak istiyorsanız siz çıkarın dedim. Biz çıkarmayız dediler. Terlikle çıkarız dedim. O da olmaz dediler. Görüldüğü gibi idarenin tavrı gereksiz dayatmalarla boyun eğdirme amaçlıdır. Anayasa, yasalarla getirilen kısıtlamaların hakların özüne dokunamayacağını söyler. İdare ise yasayla bile değil, kendi kafasına göre kısıtlama getirip sonra da yasal hakkımız tamamen ortadan kaldırmaktadır. Savunma hakkımız, kimlik, ayakkabı araması vb. dayatmalarla yok edilmiş durumdadır.* ***10-****Ziyaret Hakkı: Geldiğimiz ilk 15 gün içinde idare, yalnızca anne-baba, kardeş, eş ve çocuklarımızın ziyarete gelebileceğini, yasada belirtilen amca, yeğen, dayı, hala…ve bunlar dışındaki belirlediğimiz üç ziyaretçinin görüşe gelemeyeceğini belirtmiş ve gelen görüşçüler almamıştır. 11 Ocak 2017 tarihinde Cemalettin GÜRSOY'un yengesi görüşe alınmamıştır. KHK'lardan birinde 3713 sayılı yasada belirtilen örgütle ilgili fiillerden tutuklu olanlar için bu şekilde bir ziyaretçi kısıtlaması yapılmıştır. Ancak hükümlü olanlar için bir kısıtlama yoktur. Yasal dayanağı olmayan idareye bunu belirten arkadaşımıza kurum müdürü Mustafa KARACA "ben böyle uyguluyorum bildiğiniz yere şikayet edin" diyebilmiştir. Yani kurumun en üst amiri Anayasa, yasa, hukuk, yönetmelik, KHK gibi hiçbir şeyi tanımıyorum demiştir. Bu durumda hiçbir hakkımız güvencede değildir. Ceza almayacağından, idari soruşturmaya uğramayacağından emin olarak yasayı müdür çiğnemiştir. Bu vahimdir. Öte yandan kimlik dayatmasıyla da ziyaret hakkımız yok edilmektedir.* ***11-****Telefonla Haberleşme Hakkı: Ziyaret hakkında olduğu gibi dayanak olmadan haftalık görüşme hakkımız 15 günde bire çıkarılmıştır. Böylece ailemizle görüşmemiz azaltılmıştır. Kimlik dayatması da gündemdeyken, ailemizle bağımız tamamen kesilmektedir. Tüm bunlarda idarenin neye hazırlandığını, ne hazırladığı konusunda düşünmemize sebep olmaktadır.* ***12-*** *Radyo-Televizyon Yayınlarından Yararlanmamız Hakkı: İdare merkezi Tv yayını yapmaktadır. 24 kanal vardır. Bunların çoğunluğu hükümet partisine yakın kanallardır. Dinci-din referanslı kanalları yayın kataloğuna almış, farklı inanç ve mezheplerden yayınlara, yabancı dille yayın yapan (ulusal yayın yapan) alt yazılı kanallara yer vermiştir. Eşitlik ilkesi gözetmemiş, yönetimin ideolojik şekillenişine göre yayın politikası geliştirmiştir.* ***13-*** *Mektup-Faks-Telgrafları Alma Gönderme Hakkı: Taahhütlü ve APS türü mektupların barkod numaralarının temininde yaşanan küçük bir aksaklık dışında önemli bir sorun yoktur.* ***14-***

Eşya Bulundurma Hakkı: Mevzuatta olan bazı eşyalar verilmemektedir. (Kaşkol gibi) buzdolabı, radyo, saç kurutma makinası, radyo kulaklığı gibi temel gereksinim eşyaları kantinde satılmamaktadır. Kantin yiyecek desteği açısından oldukça zayıftır. İdare dergilere yasada belirtilen " kurum güvenliğini tehlikeye düşürme veya müstehcen olması dışında "halkı kin ve nefrete yönelten" gibi soyut ve sadece savcılık ya da hakimliğe ait olan yetki kullanarak yasak koymaktadır. ***15-*** *El İşi Faaliyetleri: Amasya E Tipi hapishanesinden getirdiğimiz boncuk gibi el işi malzemelerimizin küçük bir kısmı tarafımıza verilmemiştir. Bunları da idare rastgele vermiş, işimize yarayacak malzemeleri seçmemiz engellenmektedir. Bu durumda el işi faaliyetleri tamamen kısıtlanmıştır.* ***16-*** *Sağlığa Erişim Hakkı: Geldiğimizden beri kabul muayenemiz yapılmadığı gibi revir için yazdığımız dilekçelere verilmemiştir. Yalnızca 4 arkadaşımız 17 Ocak 2017 çıkarıldı. Kalanlarımız ise revire çıkarılmadık. Diş muayenesine ise dilekçe yazanlar çıkarıldı. Yine kimlik dayatması sağlık hakkımızı ortadan kaldırmış durumdadır.* ***17-****Öğrenim Hakkı: KHK ile bu hak ortadan kaldırılmış durumdadır. Öğrenim gören Ali YEŞİL ve Zeki YILDIZ isimli arkadaşlarımızla kurum öğretmeni görüşmedi ve sınavlara alınmadılar.* ***18-****Kütüphane ve Kitaplıktan Yararlanma Hakkı: kurumda kütüphane olduğuna dair bir emare yoktur. Varsa da bize bilgi verilmiş değildir. Kimlik konusu bu hakkı da yok edecektir.* ***19-****Din ve Vicdan Özgürlüğü Hakkı: mezhepçi Tv kanalları ile idare bu konudaki bakışını ortaya koymuş durumdadır.* ***20-*** *Beslenme- Barınma- İklime Uygun Oda Sıcaklığı: yemekler miktar olarak az, çeşit olarak yetersizdir. Kantin de bu konuda yetersizdir. Kaloriferler ilk günlerde iyi yakılsa da son birkaç gündür düzensiz yakılmakta, saatlerce kesilmektedir. Mekan iç düzeni hijyene uygun olmayan şekilde yapılmıştır.* ***21-****Spor-Sohbet vb. Sosyal Hakları: Henüz bir emare yoktur. Bu hakların kullanımıyla ilgili: Şuanda Hapishanedeki temel sorun, idarenin bizlere olmayan sorumluluklar yükleyerek, temel haklarımızı ortadan kaldırmasıdır. Bu şekilde boyun eğdirmeye çalışarak 5275 sayılı yasanın amaç kısmıyla da çelişmektedir. Elbette devlet hiçbir zaman kendini kendi yasasıyla bağlamamıştır. Ancak hiçbir zaman da bu kadar pervasızca davranmaktadır. Biraz da kişisel olarak durumumdan söz etmek istiyorum. Çünkü mevcut durumda, buraya sürgün edilmeden kaynaklı iki önemli sorun yaşıyorum. İlki ailem Ankara'da yaşıyor. Bir tek annem var, babamı 7 yıl önce kaybettim. Bir de kardeşim ve yeğenim var onlar Yurtdışında yaşıyorlar ve yılda 2 kez onları görme şansım oluyor. Yaklaşık 1 ay önce 60 yaşın üzerindeki annem kalp krizi geçirdi. Aileme yakın bir hapishaneye gitmek için uğraşırken (Amasya Ankara'ya 5 saat mesafededir) daha da uzak bir hapishaneye sürgün edilmem kötü bir şaka gibidir. Mevcut halde buraya Ankara'dan geçiş 12 saat gidiş yine 12 saattir. Hapishane müdürü ziyareti yarım saatle sınırlamıştır. Hem annemin sağlığı açısından 24 saat yol tepilmesi akla ve vicdana sığmaz. Bu durumda aile bağıma büyük bir sekte vurulmuş olacaktır. İkincisi ise Sincan'da aynı hücrede birlikte kaldığım 11 yıldır mesane kanseri, KOAH, Astım, akciğerde çok sayıda nodül (bu nedenle kolayca hastalanıyor, iki yıl önce zatürree nedeniyle az kalan yaşamını yitiriyordu) tiroide nodül, bel, boyun, kasık, mide fıtığı, ülser, karaciğerde yağlanma, kalpte taşikardi aritmi gibi onlarca hastalığı olduğu için günlük yaşamını idare etmekte zorlandığı için gönüllü olarak yardımcı olduğum Erol ZAVAR'ın başka bir hapishanede, Tekirdağ 2 Nolu F Tipinde tutulması sonucu sağlığının, yaşamının tehlikeye girmiş olmasıdır. Bu durumda gönüllü bakım önemlidir. Kaldı ki Erol ZAVAR'ın sağlığını takip eden, tedavisini sürdüren hastane Ankara Numune hastanesidir. Ailesi de Ankara'dadır ve Ağustos 2016'dan bu yana örneğin, kızıyla görüş yapmak bir yana, telefonda sesini bile duyamamıştır. Yani aile bağı onun içinde sekteye uğratılmıştır. Erol'unda Ankara'ya yakın bir hapishaneye sevki gerekmektedir. Yanında olmam hem Erol için sağlığı için gereklidir hem de ailesi için benim yanımda olmamla daha rahat olacaktır. Bu nedenle Ankara Barosuna bağlı avukatımız başvurmuştur. Bakanlık Amasya E Tipine sevk talebimi sormuş yoksa talep dilekçemin alınmasını, önceden talep etmişsem dilekçe*

numarasının bildirilmesini istemiştir. İdare cevabı bekletmiş. Açlık grevi nedeniyle (Anayasa mahkemesi bireysel protesto açlık grevlerine ceza verilmez demesine rağmen ceza verilmiştir.) ceza kesinleştikten sonra "disiplin cezası var, 1 Şubat 2017'ye dek sevk isteyemezsin" demiş ardından da Ankara yakınlarına sevk istediğimi bildiği halde Elazığ T Tipine sürgün edilmiştir. Kardeşim Erol ZAVAR şu anda Tekirdağ 2 nolu F Tipinde tedavi-muayene olamamaktadır. Bacağında platin vardır. Bu nedenle Sincan F Tipindeyken hastane-mahkeme gidiş-dönüşlerde X-RAY den geçmeden önce el detektörüyle platin tespit edilmekte, tutanak tutulmakta ve X-Ray den bu şekilde sorunsuz geçmekteydi. Ancak Tekirdağ 2 Nolu F Tipinin görevli gardiyanları hastane dönüşlerinde çıplak arama dayatmasında bulunuyorlar. Bu dayatmayı kabul etmediği için 2 kez saldırıya uğradı. Erol ilkinde ciddi darp edildi. Bu nedenle hastaneye gitmeyi ret ediyor. Anjiyo olması gerekirken bu nedenle anjiyo olamıyor. Şuan da artık sadece sağlığı değil yaşamı da ciddi tehdit altına girmiştir. Bu nedenlerle Ankara'ya yakın olan Bolu ya da Kırıkkale hapishanelerinden birine kardeşim Erol ZAVAR'la birlikte sevk olmak için uğraşmaktayım. Ancak şuan da 1 Şubat'a kadar sek yapamıyoruz. Mevzuat böyleymiş. Oysa insani gereklilik hiçbir mevzuata sığmayacak kadar önemlidir. Sizlerden tüm bu genel ve kişisel durumlar için hukuki ve sosyal desteğinizi esirgememenizi bekliyorum."

03 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bahar Ulubay, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde göndermiş olduğu mektupta; cezaevi koşullarının iyileştirilmesi ve yapılan hukuksuzlukların ortadan kaldırılması için hukuki destek sunmamızı talep etmektedir."*

07 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Emin Sipek, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ömer Sipek, yaklaşık 1 aydır Çorum L Tipi cezaevinde kalmaktadır. Dün (06.02.2017) telefonla görüştük. Bana telefonda "burada bize baskı ve hak ihlalleri var, "İHD'ye gidip söyleyin, bizimle görüşmeye gelsinler" dedi. Sanırım bizi üzmemek için sorunlardan bahsetmedi. Oğlumun can güvenliğinden endişe duyuyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

14.02.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Cengiz Yapıcı, şu beyanlarda bulundu: *"Kızım Helin Yapıcı Diyarbakır cezaevindeyken yaklaşık 20 gün önce Elazığ cezaevine sürgün edildi. Koğuş arkadaşlarının aileleriyle yaptıkları görüşmelerden elde ettiğim bilgiye göre yoğun bir baskı varmış. Yakalarına hangi suçtan cezaevinde bulunduklarına dair kart takılması yönünde baskı yapılmış, adalara kamera takılmıştır. Bu yüzden görüşe çıkmama kararı almışlardır. Ayrıca diğer kızım Pelin Yapıcı'da Mersin Tarsus cezaevindedir. Öğrendiğim kadarıyla aynı baskılara oda maruz kalıyormuş. Kızlarıma yapılan bu uygulamaların kamuoyuna yansıtılıp, hukuki desteğin tarafıma verilmesini talep ediyorum."*

03 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Hasan Ökten-Erdoğan Usal-Feyzi Kara-Ferit Mat-Abdurrahman İzel-Veysi Bayat-Vedat Keskin-M.Halil Ermeğen, şu beyanlarda bulundu: " *Siyasi Tutsaklar olarak bizler, İdarenin Keyfi uygulamalarını ve her geçen gün daha fazla ağırlaşan cezaevi koşullarını bildirmek ve bunlara dikkat çekmek için bu dilekçeyi yazma zorunluluğunu yaşamış bulunmaktayız. Özellikle OHAL süreciyle birlikte Cezaevi İdaresi hiçbir hukuki dayanağı olmayan bir sürü "yasak" getirmiştir. Bununla birlikte tüm bu haksız, hukuksuz ve keyfi uygulamalar "Cezaevi genelgesi değişti" denilerek dayatılmaya çalışılmaktadır. Bu uygulamaların başında şunlar gelmektedir; **1**-Haftada en az iki defa odalarımızda arama*

yapılmakta ve bu aramalarda tüm kişisel eşyalarımız dağıtılmaktadır. Ayrıca daha önce kantinden kendi paramızla satın aldığımız dolayısıyla kantinde satılan birçok eşya yasaklı denilerek bu aramalarda alınmaktadır. ***2-*** *Kurumun okuma komisyonu tarafından okunarak bize verilen bütün kitaplar bu aramalarda alınmış ve herhangi bir toplanma veya yayınlanma yasağı olmayan birçok kitaplarımıza el konulmuş verilmemiştir****. 3-*** *Dışarda günlük olarak basılıp-dağıtılan gazeteleri kendi paramızla almak için yaptığımız talepler geri çevrilmekte ve herhangi bir gerekçe gösterilmeksizin reddedilmektedir.* ***4-*** *Tamamıyla keyfi bir muameleye tabi tutulan disiplin cezalarının biri bitmeden yenisi verilmekte ve bu disiplin cezalarında görüş, iletişim v.b yaptırımlar uygulanarak tecrit içinde tecrit yaşatılmakta ve mağdur edilmekteyiz.* ***5-*** *Yaklaşık 8 aydır başta eğitsel ve sportif aktiviteler (atölye, bilgisayar kursu, futbol, voleybol, tenis v.b) olmak üzere hiçbir etkinliğe çıkmamıza izin verilmemektedir. Bununla bağlantılı olarak sürekli odada tutulmamız birçok hastalığa davetiye çıkarmaktadır.* ***6-*** *Birçok kronik hastalıktan ötürü kurum revirinin yaptığı hastane sevkleri yapılmamakta veya zamanında çok sonra yapılmaktadır. Ki bu da hastalıkların daha da ilerlemesine sebebiyet vermektedir. Cezaevi gibi 14-15 kişinin bir arada yaşadığı odalarda, hastalıkların erken tedavi edilmemesi birçoğunun bulaşıcı olduğu bu hastalıkların yayılma riskinin yüksek olduğu bilinen bir gerçekliktir. Yine oda değişikliği için yazdığımız dilekçelerde haklı gerekçelerde belirtmemize rağmen odalarımız değiştirilmiyor ve bununla hem bizler hem de ailelerimiz maddi ve manevi olarak mağdur edilmektedir.* ***7-*** *Tüm bu sorunların giderilmesi için kurumun 1. Müdürü ile görüşme taleplerimize yanıt verilmemekte veya 2. Müdüre havale edilmektedir. Ki 2. Müdürle yapılan her görüşme sonuçsuz kalmaktadır. Yukarı da belirttiğimiz ve bizleri her yönüyle mağdur eden sorunların giderilmesi için gerekli incelemeyi yapmanızı talep ediyoruz."*

18 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulgafur Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*Şuana Balıkkesir L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan İbrahim ve Mehmet Ateş, olan 2 kardeşim en son yaptığım telefon görüşmesinde cezaevinde yapılan hukuksuzlukları söyledi. Bunların başında; koridor-mutfak-havalandırma-koğuşlara kamera yerleştirdiklerini, basın yayın haklarının engellendiğini, çalışma alanlarının yasaklandığını, telefon görüşmesinin 2 haftaya çıkarıldığını dile getirdi. 3 tane siyasi koğuş bulunmasına rağmen bizleri adli tutukluların olduğu koğuşa bırakıp psikolojik olarak rahatsızlık duymamızı istiyorlar. Bütün bunlardan kaynaklı olarak hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

20 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık bir yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. En son 7 Mart'ta bana telefon açtı. "Durumumuz iyi değil, üzerimizde baskılar çok fazla olduğunu bunun üzerine 13 gündür açlık grevinde olduklarını onun dışında 7 arkadaşı daha olduğunu söyledi. Şartlarımız yerine getirilmezse açlık grevine devam edeceğini sonunda ölümde olsa geri adım atmayacaklarını söyledi. Kızımın ölmesini istemiyorum. Bu konuda sizden gerekli duyarlılığı kamuda yaratmanızı talep ediyorum."*

21 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Zahide Besi, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde bulunan haksız uygulamalara ilişkin "açlık grevine" başlayıp kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını talep ediyoruz."*

21 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Ömer Tutuş, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde bulunan haksız*

uygulamalara ilişkin "açlık grevine" başlayıp kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını talep ediyoruz."

21Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Van T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Fatma Berfe ve Nergiz Aktaş, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde bulunan haksız uygulamalara ilişkin "açlık grevine" başlayıp kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını talep ediyoruz."*

22 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Esra Uyanık, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim olan Leyla Uyanık, 2015 yılı Ekim ayından beri tutuklu olarak bulunmaktadır. İlk tutulduğunda Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Daha sonra şuan bulunduğu Sincan Kadın Kapalı Cezaevine sürgün edildi. Kardeşim ile en son 21.03.2017 tarihinde yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde 12 arkadaşı ile birlikte süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eyleminde olduklarını öğrendik. Açlık grevine başlamalarının nedeni olarak; cezaevi yönetimi ve çalışanlarının kadın tutsaklara karşı davranışları, koğuş aramalarının gün içerisinde defalarca yapılması ve sağlık sıkıntıları olan tutsakların doktorlar tarafından değil sağlık memurları tarafından yapılması Kürt sorununun çözümsüzlüğü, Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan tecrit uygulaması olarak belirtmiştir. Biz ailesi olarak kardeşimizin sağlık ve can güvenliğinden endişe ediyoruz. Bu konuda sizden yardım talep ediyoruz."*

23 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Sedat Özbey, şu beyanlarda bulundu: "*Kızkardeşim Özden Özbey, bulunduğu Van T Tipi Cezaevinde açlık grevi eylemine başlamış. Bu nedenle bulunduğu cezaevinden, açlık grevi nedeniyle sürgün edilmesinden endişeleniyorum. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

23 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Nurettin Toson, şu beyanlarda bulundu. "*Kızım leyla Toson, bulunduğu Van T Tipi Cezaevinde açlık grevi eylemine başlamış. Bu nedenle bulunduğu cezaevinden, açlık grevi nedeniyle sürgün edilmesinden endişeleniyorum. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

24 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Bayram, şu beyanlarda bulundu: " *Eşim Zülfikar BAYRAM 1992 yılından beri cezaevinde kalmaktadır. Türkiye'nin birçok cezaevinde kaldı. Eşim şeker hastası olup yaklaşık 1 yıldır Diyarbakır D Tipi Cezaevinden İzmir Aliağa 2 Nolu T Tipi kapalı cezaevine nakil edildi. Kendisini hastalığım ve engelli çocuğum olması sebebiyle görüşüne gidip göremiyorum. Oğlumun engelli raporu ektedir. Zaten maddi durumum elverişli değildir. Bu durum hem benim hem de oğlumun sağlık durumunu ve psikolojisini çok olumsuz etkilemektedir. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak oğlumun Diyarbakır iline veya Elazığ, Gaziantep, Şanlıurfa'da bulunan cezaevlerinden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ederim."*

24 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muhtullah Karabulut, şu beyanlarda bulundu: "*Yargılanmış olduğum PKK davasında tutuklu olarak cezaevinde bulunmaktayım. 10 Mart 2017 tarihinde gardiyanlar tarafından dışarı çıkarıldım ancak nereye götürdüklerini söylemediler. Gittiğim yerde bir istihbaratçı vardı. Beni onun yanına götürdüler. Ben bu durumu kabul etmedim ve bulunduğum yerden çıkmak istedim. Bunu neden yaptıklarını bilmiyorum. Gardiyanlardan şikâyetçi olmak istiyorum. Bu konuda ilgili yerlere başvuruda bulunmanızı talep ediyorum."*

27 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şeyhmus Başkan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Şıhdavut Başkan, 8 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı. Şuan da Edirne F Tipi Kapalı cezaevinde kalıyor. En son 23.03.2017 tarihinde telefon açtı. Açlık grevine girdiğini söyledi. Ve telefon biranda kesildi. Konuşamıyordu. Maddi yetersizliklerden dolayı 6 aydan beri oğlumu görememekteyim. Durumundan endişe ediyorum. Bunlara bir çare bulunsun. Tüm yetkililere durumlarını bildirmenizi istiyorum."*

31 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Van T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Hilin Tosun-Sultan Mızrak-Rojda Tokçu ve Melek Yalçın, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde bulunan haksız uygulamalara ilişkin "açlık grevine" başlayıp kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını talep ediyoruz."*

10 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aysel Dalar, şu beyanlarda bulundu: "*Tarsus C Tipi Kapalı cezaevi ve Açık Cezaevi Kadın Koğuşundan Saadet Akın kız kardeşim ile 05.04.2017 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde 15 Mart tarihinde 5 arkadaşı ile süresiz-dönüşümsüz açlık grevine başladığını söylediler. Ayrıca koğuşta aramalar yapılarak mont ve yöresel kıyafetlerinin toplandığını, grevdeki arkadaşlarına hap ve ilaç verilmediğini, istenilen şeker ve limon yerine ısrarla yemek verildiğini ve cezaevi koşullarında bir değişiklik yapılmadığını söyledi. Bütün bu uygulamalar göz önüne alınarak hukuki işlem başlatılmasını talep ediyoruz."*

13 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan M. Emin Oğur ve Arkadaşları, şu beyanlarda bulundu: "*Cezaevinde yapılan haksız uygulamalar ve gündemde olan siyasi soykırımlar ve Sayın Abdullah ÖCALAN üzerindeki tecrittin kaldırılması için süresi dönüşümsüz açlık grevine başlamış durumdayız. Kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını ve gerekli hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz."*

14 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Van T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Güllü Kara, şu beyanlarda bulundu: " *Cezaevinde yapılan haksız uygulamalar ve gündemde olan siyasi soykırımlar ve Sayın Abdullah ÖCALAN üzerindeki tecrittin kaldırılması, hak ihlallerinin son bulması, koşullarının biran önce düzeltilmesi için bugünden itibaren süresi dönüşümsüz açlık grevine başlamış durumdayız. Kamuoyunun bu konuda duyarlı olmasını ve gerekli hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz."*

04 Mayıs 2017 tarihinde İHD Malatya şubesine başvuruda bulunan Şeref Cengiz, şu beyanlarda bulundu: "*Yakınım Engin Cengiz'in bulunduğu Malatya E Tipi Kapalı cezaevinde hak ihlalleri, spora çıkışta kısıtlama, açık ve kapalı görüş sürelerinin kısaltılması, Mektupların geç verilmesi ve geç gönderilmesi, Gazete-kitap sınırlandırması, Avukat görüşmelerinde kamera ile izleme şeklindedir. Hak ihlallerine karşı girişimde bulunulması amacıyla, derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

04 Mayıs 2017 tarihinde İHD Malatya şubesine başvuruda bulunan Hasan İmer, şu beyanlarda bulundu: "*Yakınım Gökhan İmer'in bulunduğu Malatya E Tipi Kapalı cezaevinde hak ihlalleri şu şekildedir. Okuma koşullarının zorlaştırılması ve engellenmesi, verilen hakların kullandırılmaması, yemeklerin düzenli ve temiz olmayışı, havalandırmaya çıkarılırken eziyet edilmesi, koğuşların kalabalık oluşu, tutsakları tedirgin etme gibi bir takım insanlık dışı muameleler yapılmaktadır. Ayrıca revire düzenli sevk edilmiyor. Hak ihlallerine karşı girişimde bulunulması amacıyla, derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

09 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulkerim Yurttepe, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Ferhat Yurttepe, yaklaşık 7-8 aydır Elazığ E Tipi Kapalı cezaevinde kalmaktadır. Maddi durumumun kötü olmasından dolayı oğlumun görüşüne gidemiyorum. Oğlumun Diyarbakır, Siirt, Batman gibi yakın Cezaevine naklinin sağlanması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hüseyin Barut, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim olan Mikail Barut, şuanda Siverek T Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Cezasının bitmesine 10,5 ay kaldı. Ağabeyim 11.04.2017 tarihinde hak ettiğini düşündüğü "denetim serbestlik" tedbirinden faydalanmak üzere Siverek T Tipi Müdürlüğüne dilekçe ile başvuruda bulundu. Cezaevi idaresi tarafından talebi reddedildi. Gerekçenin ne olduğunu bilmediğini söyledi. Ağabeyimin bu haktan yararlanması için cezaevi idaresi ile gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum."*

23 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sabri Daşlık, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Remziye DAŞLIK, yaklaşık 3 hafta önce Diyarbakır E Tipi Cezaevinden, Elazığ T Tipi Cezaevine nakledilmiştir. Ben 2 hafta önce görüşüne gittim, bana herhangi bir sorundan bahsetmedi. 06.02.2017 tarihindeki görüşe biz gidemedik. Aynı cezaevinde kalan diğer mahkûm aileleri görüşe gitmiş; ancak mahkûmlar görüşe çıkmamış. Ben Beşir Sürer ile görüştüm. Bana şu sorunlardan bahsetti: "Koğuşlarda kamera varmış, sayım sırasında tek Sıra halinde ayakta bekletiliyorlar, Boyunlarında sürekli kimlik kartı takıyorlarmış" Bu sorunlar yüzünden kimse görüşe çıkmamış. Kızım geçen hafta telefonda etmedi. Aynı sorunlar yüzünden aramadığını düşünüyorum. Kızıma kötü muamele edildiğini düşünüyorum, can güvenliğinden endişe ediyorum. Bu konuda İHD' den cezaevi koşullarının iyileştirilmesi içindestek istiyorum."*

20 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hanife Ak, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olarak yatmaktadır. Bulunduğu L Tipi Kapalı cezaevinden 14 kişi Denizli cezaevine nakledildi. Daha sonra yapılan sayımlarda burada artık Askeri nizam olacak, herkes sıraya girecek ve askeri disiplinle yatıp kalkacak. Ben oğlumun hayatından endişe diyorum. Bundan sonra ne yapacaklarını kestiremiyorum. Bu konuda İHD' den hukuki destek talep ediyoruz."*

23 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mazlum Doğan Öner, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Ağrı'da Tarih Bölümü öğrencisiyken yaptığımız basın açıklamasından dolayı 19.03.2016 tarihinde tutuklandım. Mahkeme tarafından tutuklanıp Ağrı Cezaevine gönderildim. Ağrı cezaevinde 16 ay kaldım. Kaldığım süreçte cezaevindeki baskı ve işkenceleri kısaca belirtmek istiyorum. Cezaevi müdürünün FETÖ'den gözaltına alınıp bırakıldıktan sonra cezaevi üzerinde kendine göre ve keyfi uygulamalarla kendini bir yerlere ispat etmeye uğraşına girmiştir. Yaptırımların ve yaşamsal müdahalelerle siyasi tutsaklar hedef haline getirilmiştir. Bunlardan bazıları hasta tutsakların tedavi edilmememesidir. Cumhuriyet ve Birgün gazetelerinin verilmemesi, kitap sayısının azaltılması veya kısıtlandırılması, keyfi bir şekilde arkadaşların odalarının değiştirilmesi ve bunlara karşı demokratik haklar çerçevesinde bir protesto olduğunda "ziyaretçi ve iletişim cezalarının verilmesi gibi uygulamalara maruz kaldık. Daha kaç defa kurumunuza mektup gönderdik ama cezaevi tarafından el koyulup gönderilmedi."*

28 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulvahap Işıklı, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 06.06.2017 tarihinde Çorum Cezaevinden tahliye*

oldum. Ancak tahliye olmadan önce yaşadıklarım ve hala cezaevinde olan arkadaşlarımın yaşadıklarını paylaşmak istedim. Bunların başında; ***1****-Askeri sayım almak istiyorlardı bizde böyle uygulamaya karşı çıktığımız için dövüyorlardı, tehdit ediyorlardı, ırkçı söylemlerle üzerimize geliyorlardı.* ***2****- Kameralar banyo ve tuvaletleri görecek şekilde takılmıştı. Kabul etmeyince yine şiddette maruz kalıyorduk.* ***3****- Darp edidik. 1,5 ay boyunca revire çıkarılmadık.* ***4****- Acil hasta olanlar ve açlık grevinden sonra da hastaneye sevk edilmedik. Ve ilaç bize vermiyorlardı.* ***5****- Günde 3-4 saat su veriyorlardı.* ***6****- 25 kişiydik. Ancak gelen yemek 4,5 kişilik geliyordu ve aç kalıyorduk.* ***7****- Mektuplarımız ailelerimize gönderilmiyordu. Gelen mektuplar bize verilmiyordu.* ***8****- Zaman zaman açık görüşe gecikmeli çıkarıyorlardı. Ve saati yanlış söylüyorlardı.* ***9****- Sportif faaliyetlere keyfi olarak zaman zaman katmıyorlardı.* ***10****- Kitap ve gazete bize verilmiyordu. Elbiselerimiz bize verilmiyordu. Cezaevindeki durumlar bunlardan mevcuttur. Sorunları bilmenizi istedim. Bu konuda gerekli çalışmaları göstermenizi istiyorum."*

11 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Velat Öztekin, şu beyanlarda bulundu: "*Amcam Mehmet Öztekin, Karaman- Ermenek M Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Amcam dün yani 10.07.2017 tarihinde beni telefonla aradı. Yaşadıkları sıkıntıları anlattı. Biz bunu Di Haber ve Rojava Medya haber ajanslarına anlattık. Amcamın bana aktardıkları şunlar;*
1- Hem biz mahpuslara hem de görüşe gelen ziyaretçilerimize fiziki işkence uygulanıyor.
2- Bizler ziyaretimize gelen ailelerimizle açık görüşte fotoğraf çektirmek istediğimizde bize Türk bayrağı altında fotoğraf çektirebileceğimizi aksi halde fotoğrafın çekilemeyeceğini söylüyorlar.
3- Bize gelen mektuplar verilmiyor. Mektuplar bize ulaşmıyor.
4- Bizim bulunduğumuz koğuşa bağımsız koğuşa geçen kişileri zorla getiriyorlar. Üzerimizde psikolojik baskı uyguluyorlar. Bizi disiplin cezası alacak şeyler yapmaya zorluyorlar.
5- Yemeklerimiz hijyen kurallarına uygun verilmiyor. Sağlıksız bir ortam var.
6- Amcam Mehmet Öztekin, Adnan Baykara, Doğan Kahraman, Ayhan Tamur ve Ramazan Uluğ, toplamda 5mahpus açlık grevine dün başladılar. Başlama talepleri; cezaevi koşullarının düzeltilmesidir. Şuanda sadece 5 gün açlık grevine gireceklerini söyledi. Cezaevinin tutumuna göre de bu durumun devam edebileceğini söyledi. Bu konuda sizden destek sunmanızı talep ediyorum."

11 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Emine Bozkurt, şu beyanlarda bulundu: *"Van T Tipi Cezaevinde bulunan yakınım Kemal Bozkurt'tan edindiğimi bilgilere göre, kantinle ilgili çok ciddi sorunlar var. Derneğinizden yardım talebinde bulunuyorum."*

11 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aynur Özkan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mahsum ÖZKAN, Antalya Kapalı Cezaevinde iken Denizli Kocabaş Cezaevine sevk edildi. Nakil 1 ay önce yapılmış ancak bize bununla ilgili herhangi bir bilgi verilmedi.. Maddi imkânsızlıklardan dolayı ziyaretine gidemedim. Yaklaşık 1 aydır kendisinden haber alamıyoruz. Hayatından endişe duyuyoruz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

14 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Zeynep Bulut, şu beyanlarda bulundu: *" Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yakınım Vedat Kaplan, 05.10.2016 tarihinde gözaltına alındı. Alınma gerekçesi olarak, gömülü halde bulunan*

ilaçlarda parmak izi olduğudur. Bu tarihe kadar herhangi bir iddianamesi oluşturulmadı. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

17 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Erkan, 3 yıla yakındır cezaevinde bulunmaktadır. Yaklaşık 1 yıldır da Yeni Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Maddi imkânsızlıklardan dolayı hiç ziyaretine gidemedim. Yaklaşık 1 aydır kendisinden haber alamıyoruz. Hayatından endişe duyuyoruz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."*

26 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Huriye Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mahsum Demir, yaklaşık 6 yıldır cezaevinde değişik cezaevlerinde kaldı. 3 yıldan beri Samsun-Bafra kapalı cezaevinde ve 3 yıldan beri hiç görüşmeye gidemedim. Hem maddi sıkıntılar ve kan kanseriyim. %67 engelliyim. Kızım Songül Demir'de hasta %52 engellidir. Oğlum Mahmut Şirin'de hasta ve yatalak ve bunlara bu halimle bakmaya çalışıyorum. Bundan dolayı oğlumu görmek istiyorum. Oğlumu göremediğim için üzülüyorum. Bu da hastalığımı daha da etkiliyor. Oğlumun naklinin Elazığ, Siverek, Adıyaman Cezaevlerinden birine naklinin yapılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

08 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzet Gökalp, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Cihan Gökalp, yaklaşık 11 aydır Van T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Cumartesi günü oğlumla telefon görüşmesi yaptım. Bana şu sorunlardan bahsetti: " Cezaevinde keyfi olarak sular kesiliyor, mektup ve kitaplarımızı alıyorlar, görüş süresini 40 dakikaya aldırdılar, telefon görüşmesi kısıtlaması var, kadın arkadaşlara çıplak arama yapmaya çalışıyorlar. Biz bu uygulamalara direniyoruz. Protesto amaçlı kapılara vurduk, ceza aldık. Bu sıkıntılarımızı İHD'ye bildirin" dedi. Cezaevindeki bu uygulamalara son verilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Naci Özdemir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Deniz Özdemir, yaklaşık olarak 1 yıl 2 aydır Adana F Tipi Kapalı Cezaevinde tek hücrede tutulmaktadır. Dün yani (09.08.2017) tarihinde uzaman çavuş olduğunu söyleyen bir kişi (0534 978 33 56) bu telefondan beni arayarak oğlum Deniz'i Dicle ilçesine getirdiklerini söyledi. Bende başta inanmadım. Arayan şâhısa "eğer uzman çavuşsanız ve oğlum yanındaysa konuşmak istediğimi" söyledim. O da telefonu oğluma verdi. Oğlum ile konuştum ve kendisine seni niçin Dicle'ye getirdiklerini sordum. O da bana bende bilmiyorum. Uzman çavuşa da sordum. "Bir soruşturma nedeniyle getirdiklerini ve 10 gün kalacaklarını söyleyip telefonu kapattı. Oğlum niçin Dicle'ye getirdiklerini bilmiyorum. Oğlum için endişe etmekteyim. Oğlum benden çok acil bir şekilde avukat ile görüşmem gerektiğini söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cemile Bayman, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mahir Bayman, yaklaşık 3 yıldır Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Ben Diyarbakır'da oturuyorum. Ben hastayım, tek böbreğim var, babası da yaşlı ve hastadır. Uzun yolculuk yapacak durumumuz yok. Oğlumun Diyarbakır'a yakın olan Siverek, Urfa, Siirt ve Mardin gibi illerden birinin Cezaevlerine naklinin yapılmasını istiyoruz. Nakil masrafları tarafımızca karşılanacaktır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine Kırıkkale / Hacılar F Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Hüseyin Aslan, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Kırıkkale/Hacılar F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda B-12 koğuşunda kalmaktayım. Bir aydan fazladır defalarca dilekçe ile talep etmeme rağmen SGK'dan emekli maaşım çekilmiyor. Para birimine bakan memur keyfi olarak maaşımı çekmiyor. Ermenek M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kaldığım dönemde talebim üzerine emekli maaşım çekilmişti. Ve bununla ilgili 12.12.2016 tarihli tahsilat makbuzumda bendedir. Buna rağmen param hala keyfi şekilde çekilmiyor. Bu keyfi uygulamadan dolayı 13.09.2017 tarihinde hesabımda yeteri kadar para olmadığından dolayı mağdur edildim. Bu hukuksuzlukları tespit etmek için bir heyet talep ediyorum."*

09 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mukaddes Bayram, şu beyanlarda bulundu: "*Benim babam Zülfikar BAYRAM 1992 yılından beri cezaevinde kalmaktadır. Türkiye'nin birçok cezaevinde kaldı. Babam şeker hastası olup yaklaşık 1 yıldır Diyarbakır D Tipi Cezaevinden İzmir Aliağa 2 Nolu T Tipi kapalı cezaevine nakil edildi. Ben babamı çok özlüyorum. Benim bel fıtığı rahatsızlığım var yolculuk yapamıyorum. Okula giden küçük çocuklarım var. Onları bırakamıyorum. Zaten maddi durumum elverişli değildir. Bu beni psikolojik olaraktan rahatsız ediyor. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak babamın Diyarbakır iline veya Siverek, Şanlıurfa'da bulunan cezaevlerinden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ederim."*

09 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Bayram, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Zülfikar BAYRAM 1992 yılından beri cezaevinde kalmaktadır. Türkiye'nin birçok cezaevinde kaldı. Eşim şeker hastası olup yaklaşık 1 yıldır Diyarbakır D Tipi Cezaevinden İzmir Aliağa 2 Nolu T Tipi kapalı cezaevine nakil edildi. Kendisini hastalığım ve 30 yaşında engelli çocuğum olması sebebiyle görüşüne gidip göremiyorum. Oğlumu yalnız bırakamıyorum. Cezaevinin bulunduğumuz ilden uzak olması bizim için her açıdan yıpratıcı ve sorundur. Oğlumun engelli raporu ektedir. Zaten maddi durumum elverişli değildir. Bu durum hem benim hem de oğlumun sağlık durumunu ve psikolojisini çok olumsuz etkilemektedir. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak oğlumun Diyarbakır iline veya Mardin, Siverek, Batman'da bulunan cezaevlerinden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ederim."*

12 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Sonduz Işık, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Fahri Işık, VAN T Tipi Kapalı cezaevindeydi. Eşim ağır hastadır. Hastalığı boğaz kanseri. 17 Eylül 2017 tarihinden beri haber alamıyoruz. En son Van cezaevi savcılığına başvuruda bulunduk. Bana Ankara Numune hastanesinde olduğu söyledi. Ankara da bulunan bir akrabamızı hastaneye gönderdik. Yetkililer, 5 Ekim 2017 tarihinde hastaneden ayrıldığını söylediler. Sincan cezaevini aradık. Böyle birinin Sincan cezaevinde olmadığını söylediler. Hiçbir şekilde haber alamıyoruz. Hayatında kaygılıyız. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum. Not :% 80 raporlu"*

20 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum **Abdullah Güven**, yaklaşık 20 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Oğlum birçok cezaevinde kaldı. Oğlum şuanda Karaman L Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. İkamet etmekte olduğumuz Diyarbakır ili Karaman iline uzak olmasından kaynaklı oğlumun görüşüne gidememekteyiz. Ayrıca hem maddi hem de sağlık sorunlarından kaynaklı oğlumun ziyaretine gidemiyoruz. Ben ve annesi ziyaretine gidemediğimiz için çok üzülüyoruz. Bütün bunlardan kaynaklı olarak oğlumun*

Diyarbakır, Mardin *ve* ***Siverek*** *Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep ediyoruz. Nakil sırasında yapılacak tüm masraflar tarafımdan karşılanacaktır."*

26 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ali İhsan Taş, şu beyanlarda bulundu: "*Ağrı Cezaevinde bulunan Hasan Akman, Kahraman Muslu, Kadir Karabak ve Kamuran Sundak, kötü yaşam koşulları, baskı ve onur kırıcı söylemlerden dolayı açlık grevine başlamışlardır. Aileleri, çocuklarının hayatlarından endişe ediyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

03 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşar, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Uğur Ahmet Yaşar, daha önce Malatya M Tipi cezaevinde kalıyordu. Şuanda Elazığ F Tipi Cezaevinde 10 aydır cezasını yatmaktadır. Oğlum örgüt üyeliğinden 9 yıl hüküm aldı. 23.10.2017 tarihinde oğlumun görüşüne giderken cezaevi kimliği üstümüzde taşıma zorunluluğu getirdiler. Hiçbir koşulda kimliksiz, telefon görüşmesi, revire ve hastane gibi yerlerde kullanmak zorunludur diye görüşünü belirtti. Tutuklular bu kimliği reddediyor. Reddettiği için de gardiyanlar tarafından baskı görüyorlar. Bir avukatın gidip tutuklular görüşmesini talep ediyorum."*

12 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinden başvuruda bulunan Mahmut Doner, şu beyanlarda bulundu: "*Daha öncede cezaevinde yapılan baskı ve uygulamalarla ilgili başvuru yapmıştık. Şimdi de herhangi bir değişiklik olmamıştır. Hapishanede gün geçtikçe keyfi, anlamsız, Anadolu'da halkın "tuz kavurmak" diye nitelediği uygulamalarla yüz yüzeyiz. Hapishanede yine rutinleşmiş, hücreden her çıkışta arama dayatması, ayakkabı araması dayatılıyor. Kimi zaman, bu zamanın anlamsızlığını ifade edip, ayakkabı araması çıkarmadığımızda halılarımız gasp edilmeye çalışılıyor. Bazı gardiyanlar bu konuda provokasyon ortamı yaratıyor. Telli hücrelere alınma tehdidi yapılıyor. Kitap sınırlaması yapılıyor. Dergiler ise, daha basılmamış sayıları dahi sakıncalı ilan edilerek içeri alınmıyor. Aylardır dergi yüzü görmüş değiliz. Ekim başından itibaren ise tüm haklarımızı ortadan kaldıran bir saldırıyla karşı karşıyayız. İdarenin kimlik dayatması yaparak ziyarete, telefona, avukat görüşüne, revire, adımıza gelen koliyi almaya… Kısacası hiçbir yere çıkamıyor, tüm haklarımız ortadan kalmış durumdadır. Dayanabileceğimiz hiç şey yoktur. Hiçbir hak yasada tanımlanırken kimlik şartına bağlanmıyor, bağlanmaz da. Öte yandan bizler devrimci tutsaklarız, Adalet Bakanlığı personeli değiliz. Dolayısıyla kimlik taşımamız düşünülemez bile. Tüm haklarımızın gasp edilmesi yetmemiş gibi üstüne bir de bize soruşturma açılıyor. Disiplin cezaları veriliyor. Konuyla ilgili infaz hakimliğine yaptığımız başvurulara da hakimliğin onay mercii gibi davranarak yasa ve usule uygundur cevabı veriyor. Oysa hiçbir yasada böyle bir uygulama yapılabilir belirlemesi yoktur. Hukukun temel kuralları yasakların yasada açıkça belirtmektedir. Bu yaşanan hukuksuzluğun kamuoyu ile paylaşılmasını talep ediyoruz."*

13 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Süeyla Tali, şu beyanlarda bulundu: "*Kızkardeşim olan Neslihan İkincisoy, şuanda Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Kardeşimin 5,10,12 ve 13 yaşlarında 4 çocuğu var. 13 yaşındaki Canan İkincisoy %70 engellidir. Kardeşimin eşi de ağır psikolojik rahatsızlıkları bulunmakta ve cezaevinde ilaç tedavisi yapılmaktadır. Kendisi çocuklarından ayrı kaldığı için manevi olarak yıpranmaktadır. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Serdan Demir, şu beyanlarda bulundu: "*Amcam olan Mehmet Demir, 1992 tarihinden itibaren cezaevinde kalmaktadır. Salı günü görüşüne gittik. Elazığ cezaevindeki sorunlara dair Adalet Bakanlığına dilekçe yazmış, olumlu cevap verilmiş. Ama cezaevi yönetimi bu sorunları inkar etmektedir. Amcam bu sorunlara dair elinde kanıtları olduğunu söyledi. Bu konuda size başvurmamı ve amcama hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Yılmaz ÇELİK, yaklaşık 23 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Bugüne kadar çeşitli cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Şuanda Düzce T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Eşim Mehmet ÇELİK, KANSER hastasıdır. Oğlumun ziyaretine gidemiyor. Psikolojik olaraktan üzüntü yaşamaktadır. Bu nedenden dolayı da eşimin hastalığı daha da kötüye gidiyor. Bende eşimin hastalığından dolayı oğlumun ziyaretine gidemiyorum. Bütün bu nedenlerden dolayı oğlumun Diyarbakır, Siverek, Urfa Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep ediyorum."*

04 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mahmut Özmen, şu beyanlarda bulundu: "*Yaklaşık on gün önce abim (Yahya Özmen) Edirne F Tipi Kapalı Cezaevi'nde, tecrit ve kötü muameleden dolayı bedenini yakmıştır. Bundan dolayı derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

13 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İslam Çınar, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim İlhami ÇINAR 9 yıldan beri cezaevinde kalmakta olup bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı. Şu anda İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yatmaktadır. 09.12.2017 tarihinde ağabeyim evi telefonla arayarak ; "Yaklaşık 20 gün önce İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevine getirildim. Üzerimizde baskı var, can güvenliğim yok. Kaldığımız yer 4 kişilik olmasına rağmen şu anda 19 kişi kalıyoruz, yerlerde yatıyoruz, burada kalmam can güvenliğim açısından sorun, buradan İzmir Ödemiş Cezaevine, Diyarbakır D tipi Kapalı Cezaevine, İzmir 2 Nolu F Tipi Cezaevlerinden birine naklimin yapılmasını istiyorum." Dedi. Ağabeyim hasta ve ayağından yaralı, boyun fıtığı vardır. Ağabeyimin tedavisinin yapılmasını istiyorum. Annem ve babam da yaşlı ve hasta olup uzaklıktan dolayı ağabeyimi ziyarete gidemiyorlar. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz."*

15 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Tezer, şu beyanlarda bulundu: "*Ağabeyim Nidayi Tezer, 22 yıldan beri cezaevinde olup, bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı. Şuanda Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktadır. Yaklaşık 4 aydan beridir de kendisiyle görüşemedik. Telefon bile açmadı. 20 gün önce postayla bize yazdığı mektupta şu sıkıntılarının olduğunu aktarmış; her odadan giriş ve çıkışlarda kart zorunluluğu dayatılıyor, biz de kabul etmeyince odadan çıkarmıyorlar. Telefon görüşmesi için çıktığımız da tekmil vermemizi istiyorlar ve biz kabul etmediğimizde telefon görüşmelerimizi yaptırmıyorlar. Bu hukuki hakkımız engelleniyor. Bu hukuksuzluğun giderilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

20 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulhamit Ayik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Cihat Ayik, 3 yıldan beri Cezaevinde kalmaktadır. Ağrı Cezaevindeyken gaz sıkışması sonucu boşaltılmıştı. Oğlumun avukatı cezaevine giderken cezaevinin boşaltıldığını bize söyledi. Daha sonra oğlum ve arkadaşlarını Rize Cezaevine gönderildiğini öğrendik. Basında ve haberlerde geçtiğine göre Ağrı Cezaevinden Rize*

Cezaevine gönderilen mahpuslar ring arabaları kaza yapmış ve askerlerin yaralı olduğunu yazmışlardır. Ancak mahpuslardan haber yok. Yaralımı, durumları nedir bilmiyoruz. Rize cezaevini arıyoruz bize herhangi bir bilgi verilmiyor. Oğlumun ve arkadaşlarının durumlarından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

25 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sultan Tolucan, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mustafa Tolucan, 2 ay önce haberlerden öğrendik ki gözaltına alınarak Giresun Cezaevine gönderilmiş. 22 gün önce kendisiyle telefonda görüştüğümüzde Bafra T Tipi Cezaevinde olduğunu söyledi. O günden beridir kendisinden haber alamıyoruz. Oğlum bize görüş olursa sizin haberiniz olur, görüşürüz demişti. Ama hiç aramadı. Oğlumun can güvenliğinden endişe etmekteyiz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar

28 Ocak 2017 tarihinde Dersim ili Pülümür ilçesine bağlı Çobanyıldızı ve Turnadere köyleri arasında bulunan hatta arızayı onarmak için bölgeye giden ve özel bir elektrik şirket çalışanı olan Özgür Bektaş (37) elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirdi.

12 Şubat 2017 tarihinde Batman ilinde Organize Sanayi Bölgesi mevkiinde bulunan bir fabrikada çalışan evli ve iki çocuk babası Salih Dağlı (39) isimli işçi, beton mikserin içini temizlediği sırada, mikserin aniden çalıştırılması sonucu yaşamını yitirdi. Mikserin nasıl çalıştığı hakkında bir bilgi edinilemezken, savcılık yaşanan olayla ilgili soruşturma başlattı.

18 Şubat 2017 tarihinde Van ili Bahçesaray ilçesinde Bahçesaray ilçesi Altındere Mahallesi Dikmenler mezrası mevkiinde, belediyeye ait iş makinesi çığ düşmesi sonucu dereye yuvarlandı. Olay yerine ulaşan yardım ekipleri ve yurttaşlar, arama çalışmaları sonucunda iş makinesi operatörü Vasfi Karca'nın cansız bedenine ulaştı.

22 Şubat 2017 tarihinde Elazığ ili Alacakaya İlçesi İncebayır köyü Kapin bölgesinde, özel bir şirkete ait krom maden ocağında tünel içerisinde çalışan işçilerin üzerine 1,5 ton ağırlığında kaya parçası devrildi. Düşen kaya parçasıyla birlikte oluşan göçük sırasında bir işçi hafif yaralanırken, 58 yaşındaki Ekrem Aksu isimli işçi ise 1,5 tonluk kayanın altında kalarak yaşamını yitirdi. Yaralı işçi, Maden Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınırken, jandarma olay ile ilgili soruşturma başlattı.

23 Şubat 2017 tarihinde Adıyaman ili Besni ilçesi Yeni Kent Hasan Tütün Mahallesi'nde çalıştığı inşaatın 8'inci katından düşen Ali Beko (30) isimli Suriyeli inşaat işçisi ağır yaralandı. İnşaata asansörle briket taşırken 8'inci katta dengesini kaybedip düşen ve ağır yaralanan Beko, kaldırıldığı Besni Devlet Hastanesi'nde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

05 Mart 2017 tarihinde Batman ili Gercüş ilçesi Arıca (Kefrê) köyünde bir inşaatta çalıştığı sırada elektrik akımına kapılan 46 yaşındaki inşaat işçisi Mehmet Halil Evci, ağır bir şekilde yaralandı. İnşaattaki arkadaşları tarafından Gercüş Devlet Hastanesine götürülen Evci, tedavi altına alınırken, olayla ilgili soruşturma başlattı.

08 Mart 2017 ilinde Elazığ ili Alakaya ilçesi İncebayır köyü sınırlarında Sori bölgesinde bulunan bir krom madeni ocağında, galeride tavan çökmesi meydana geldi. Maden ocağında çalışan 47 yaşındaki Nurettin Aksöz, göçük altında kalarak yaşamını yitirdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

10 Mart 2017 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesi Üçkuyu mahallesinde enerji nakil hattında meydana gelen arızayı çıktığı direkte gidermeye çalışan DEDAŞ arıza ekibinde görevli Ahmet Ural, elektrik akımına kapılarak ağır yaralandı. Yaralı Ural, 8 metre yükseklikteki direkten alınarak Siverek Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

20 Mart 2017 Elazığ ili merkez Çaydaçıra Mahallesi Süleyman Ateş Caddesi Elit Park Sitesi B Blokta, sitenin asansör bakımını yapan 3 işçi, asansörün hareket etmesiyle arada sıkıştı. İşçilerden 2'si hafif, bir işçi ise ağır yaralandı. Sıkıştığı yerden kurtarılan işçilerden Ernur Yıldız (55), yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılmadı. Hafif yaralanan 2 işçi ise ambulansla hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Savcılık tarafından olay ile ilgili soruşturma başlatıldı.

25 Mart 2017 tarihinde Van ili Tuşba ilçesi Abdurrahmangazi Mahallesi'nde bir binanın çatı katında kaynak yapan Halis Ç. (18) isimli işçi, elektrik akımına kapıldı. Bir iş yeri çatısında çalışan genç, kaynak yaptığı sırada elektrik akıma kapılarak yaralandı. Yaralı genç, ambulansla Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

31 Mart 2017 tarihinde Elazığ ili Keban ilçesi Çalık köyüne bağlı bir mezrada yapımı süren Süleymanlı Camii'nin minaresinde çalışan Mehmet Hanifi Güzel (34) isimli minare ustası, dengesini kaybederek aşağı düştü. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan Güzel, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamı yitirdi. Olayla ilgili başlatıldı.

01 Nisan 2017 tarihinde Elazığ ili Alacakaya İlçesinde özel bir şirkete ait krom madeninde göçük meydana geldi. İşçilerden Özcan Dağdelen, düşen kaya parçalarının altında kaldı. Dağdelen'i kurtarmak için mesai arkadaşları seferber oldu. Uzun uğraşlar sonucu çıkarılan Özcan Dağdelen'in hayatını kaybettiği belirlendi. Özcan Dağdelen'in cenazesi, yapılan incelemenin ardından morga kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

08 Nisan 2017 tarihinde Kars ili Sarıkamış ilçesi Karakurt bölgesinde yapımı devam eden baraj inşaatında gece vardiyasında çalışan ismi öğrenilemeyen bir işçi yaşamını yitirdi. Gündüz vardiyasına gelen arkadaşları tarafından tünel içerisinde yüzüstü hareketsiz vaziyette bulunan işçi, çağırılan ambulansla Sarıkamış Devlet Hastanesi'ne götürüldü. Ancak, yapılan müdahaleye rağmen hayatını kaybetti. İşçinin ölüm nedeni hakkında bilgi edinilemezken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

11 Nisan 2017 tarihinde Elazığ-Diyarbakır karayolunun 5.kilometresinde yolda menfez çalışması yapan işçiler, çalışma yaptıkları sırada toprak kayması meydana geldi. Kayan toprağın menfezdeki perdeleri itelemesi sonucu 2 işçi yaralandı. Mesai arkadaşları tarafından çıkartılan yaralılar, ambulanslarla kentteki hastanelere kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

12 Nisan 2017 tarihinde Elazığ ili Palu ilçesi Kalekent Mahallesinde bir inşaatta çalışan işçilerden Mustafa Karataş (28), beton mikseri pompasının elektrik tellerine değmesi sonucu

akıma kapılarak aşağı düştü. Karataş, kaldırıldığı ilçe devlet hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi. Karataş'ın cenazesi otopsi için Fırat Üniversitesi Hastanesi morguna kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

01 Mayıs 2017 tarihinde Elazığ ili Keban ilçesinde bir fabrikada çalışan 57 yaşındaki Levent Y. isimli işçi, çalıştığı sırada forkliftin üzerine devrilmesi sonucu ağır yaralandı. Yaralı olarak ambulansla Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırılan Levent Y., tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Kaza ile ilgili savcılık soruşturma başlattı.

11 Haziran 2017 tarihinde Bitlis ili Adilcevaz ilçesine bağlı Bahçedere köyündeki elektrik arızasını gidermeye çalışan VEDAŞ personeli Burak Budak, elektrik akımına kapıldı. İlk müdahalenin ardından ağır yaralı olarak Tatvan Devlet Hastanesi'ne, ardından da Diyarbakır Dicle Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırılan Budak, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

30 Haziran 2017 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçe yolu Türkmen Deresi mevkiinde bulunan kireç fabrikasında gaz sıkışması sonucu meydana gelen patlamada, 8 işçi yaralandı. Yaralılar işçiler, ambulanslarla Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

10 Temmuz 2017 tarihinde Batman iline bağlı Kocalar köyünde, bir inşaatta çalışan 47 yaşındaki inşaat işçisi Mehmet Salih Tekşut, inşaatın ikinci katından dengesini kaybederek yere düştü. Tekşut, olay yerinde yaşamını yitirdi.

22 Temmuz 2017 tarihinde Elazığ ili Alacakaya İlçesi Kef Bölgesi'nde bulunan özel bir maden ocağında göçük meydana geldi. Çalışma arkadaşları tarafından göçük altından çıkarılan 46 yaşındaki Ramazan Aksöz yaşamını yitirdi. Göçük ile ilgili soruşturma başlatıldı.

23 Temmuz 2017 tarihinde Elazığ-Diyarbakır karayolu Sivrice ilçesi sınırlarında TEDAŞ personeli 33 yaşındaki Güven Türkmen, elektrik arızasıyla uğraşırken akıma kapıldı. Elektrik akımına kapılan Türkmen, hayatını kaybetti. Olayla ilgili savcılık soruşturma başlattı.

27 Eylül 2017 tarihinde Urfa'da Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Akbaş Tekstil'in depo kısmında yaşanan çökmede bir işçi enkazın altında kalarak yaşamını yitirdi, bir işçi ise yaralandı. Yaralı işçi olay yerine çağrılan ambulansla hastaneye kaldırıldı.

15 Ekim 2017 tarihinde Batman'ın Yeni Mahalle Mahallesinde Batman Belediyesi tarafından yapımına devam edilen altyapı çalışmaları sırasında, kazılan çukura giren bir işçi toprak kayması sonucu göçük altında kaldı. Arkadaşlarının yardımı ile çıkarılan işçi, Batman Bölge Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

16 Ekim 2017 tarihinde Elazığ'ın Kovancılar ilçesindeki bir depoda şoklandırma sisteminin kurulumu için kullanılan asma tavanın çökmesi sonucu, 4 işçi hafif şekilde yaralandı. Yaralılar özel araçla ilçe devlet hastanesine kaldırıldı. Polis, olayla ilgili soruşturma başlattı.

17 Ekim 2017 tarihinde Şırnak kent merkezine yaklaşık 5 kilometre uzaklıkta bulunan 1 No'lu Kömür Ocağı'nda meydana gelen göçükte, 7 işçinin (*Mehmet İzer, Sevkan Üstün, Yılmaz Mağrur, Mesut Mağrur, Vedat Özden, Ramazan Uğur, Abdullah Kayaş)* yaşamını yitirdiği ve 1 işçinin ağır yaralandığı öğrenildi. Antep'te özel bir hastanede tedavisine devam edilen yaralı işçinin *(Sıdık Kabak)* ***22 Ekim 2017 tarihinde*** tedavi gördüğü sırada yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı -Kösreli köyünde maden ocağından çıkarılan kömürü araçlara yükleyen iş makinesi operatörü Ferhat Kayaalp, yükleme esnasında iş makinesinin devrilmesi sonucu, aracın altında kalarak yaşamını yitirdi.

04 Aralık 2017 tarihinde Şırnak'a bağlı Araköy köyü ile Balveren beldesi arasında bulunan bir kömür ocağında sabah saatlerinde meydana gelen grizu patlamasında 3 işçinin (Abdurrahman Tunç ve kardeşi Ömer Tunç ile İdris İnan) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

06 Aralık 2017 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine yaklaşık 20 kilometre uzaklıkta bulunan Görümlü beldesi yakınlarında bulunan ve Ciner Holding'e bağlı olan termik santral sahasında, kömür çıkarılması esnasında kullanılan dinamitten kaynaklı patlama meydana geldiği, 3 kişinin *(Maden mühendisi Zeynel Tuğargöl ile Musa Yelboğa ve Mustafa Yürükbaş adlı işçiler)* yaralandığı öğrenildi. Yaralı 3 kişinin tedavisinin sürdüğü belirtildi.

06 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır merkez Kayapınar ilçesi Huzurevleri mahallesinde bir inşaatın birinci katına beton döküldüğü sırada vincin denge bomu'nun kırıldığı ve beton pompasının altında kalan 2 işçinin *(25 yaşındaki Müslüm Baran, 25 yaşındaki Celal Tayfur)* yaralandığı öğrenildi. Yaralı işçilerin ambulansla Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldığı ve tedavilerinin sürdüğü belirtildi.

07 Aralık 2017 tarihinde Elazığ'da merkeze bağlı Molla Kendi beldesinde sondaj makinesinde çalışan Hacı Murat Bağloğlu, şaftına takılarak sıkıştığı yerde hayatını kaybetti. Olay yerinde jandarma ve savcının yaptığı incelemenin ardından Bağoğlu'nun cenazesi otopsi için Fırat Üniversitesi Hastanesi morguna kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

İşten Çıkarılanlar

11 Ocak 2017 tarihinde Siirt ili Şirvan ilçesine bağlı Maden köyünde, Ciner Grubuna ait bakır madeninde faaliyet gösteren taşeron firmalardan Antlar İnşaat'ta çalışan 70 işçinin işine son verildiği, Yine köy şirketi olan Maden Köy Şirketi ise 60 kişiyi işten çıkarıldığı, C3 adlı taşeron firma ise 30 işçinin işine son verdiği, Nasıroğulları taşeron firmada da 30 işçinin işine son verildiği öğrenildi.

15 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Çınar ilçesinde, Diyarbakır Valiliği tarafından yetkileri elinden alınan Çınar Belediyesi'nde, ilçe kaymakamı tarafından alınan kararla 37 kişi işten çıkarıldığı öğrenildi.

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan M.A., şu beyanlarda bulundu: "*12.02.2015 tarihinde havaalanında iş başı yaptım. Benle beraber L.Y. diye bir arkadaşı işe soktum. Üç ay üzerime gücümün yetmeyeceği şekilde iş yüklettiler. Dinlenmeme ve yemeğe zamanım olmuyordu. Büyük şefler üç ayın sonunda, bana ahlaksız teklifte bulundu, ben kabul etmedim. Şahidim de yok. Daha sonra baskıları daha da arttı. İstifa etmem için iftiralara maruz kalarak istifa etmeyince, psikolojik baskı yaptılar. E.A. ve R.Ç. bana fiziki güç göstererek, zorla boş kâğıda imza attırdılar. Havaalanı müdürü M.D. ve firma yetkilisi Yılmaz İncenir emri verdiği bana söylenildi. 4 ay çalıştıktan sonra kullanılan deterjanlardan mikrop-enfeksiyon kapıp, 12.07.2016 tarihinde burun etimin büyümesinden kaynaklı ameliyat oldum. Doktor reçetemde ameliyat olmamın sebebini yazıp ve kaşeleyerek imzaladı. 20 gün rapor aldım ve iznim bittikten sonra tekrar iş başı yaptım. 15 gün çalıştıktan*

sonra 16'ncı gün, yani 16.08.2016 tarihinde R. adlı şahıs beni saat 12 civarı aradı. Havaalanı müdürü partiden birilerini arayıp işten çıkarılmamı ve başkasını almalarını istemiş. Bütün bunları kulaklarımla duydum ve şahidimde var. İşe dönüş davası açtım. Avukatım ilgileniyor. 16.08.2016 tarihinde işten çıkarıldım. 18.08.2016 tarihinde dilekçe verdim. Dilekçemde havaalanı müdürü M.D. ve firma yetkilisi Y.İ., şefi E.A., firma yetkilisinin sağ kolu R.Ç., bu 4 kişinin sahte evrak düzenlediğini, müdür ve firma yetkilisinin hastalanıp sağlığımın bozulmasına göz yumduğunu söyledim. Ayrıca müdürün fuhuşa göz yumduğunu ancak bu konuda şahidim olmadığını söyledim. Ancak sahte evrak düzenlediklerini ve sağlığımın bozulduğuna dair şahitlerim vardır. Ama ifademi değiştirdikleri için dava düştü. İtiraza gittim ses kaydımın ve şahidimin olduğunu söyledim. Ama şahidim dinlenilmeden dava düştü. Bana bunu yapanlardan davacı ve şikâyetçiyim. Sizinde bu konuda bana yardımcı olmanızı istiyorum."

31 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre: **Siirt ili Şirvan ilçesine** bağlı Maden köyünde Ciner Grubuna ait Park Elektrik firmasında çalışan 7 işçinin işine son verildiği öğrenildi.

01 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Büyükşehir Belediyesine kayyım olarak atanan Vali İbrahim Taşyapan tarafından, Van Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan 96 zabıta görevlisinin işine son verildi. İşlerine son verilen zabıtalara, herhangi bir tebligatta bulunulmadığı ve açıklama yapılmadığı öğrenildi. ***09 Şubat 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan 48 yurttaş, şu beyanlarda bulundu:*** *"Van Büyükşehir Belediyesi'nde Zabıta Daire Başkanlığı'nda hizmet alımı olarak çalışıyordum. Sözleşmemiz 03.02.2017 tarihinde sona erdi. Atanan kayyum sözleşmemizi yenilemedi ve bizde mağdur durumdayız. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."* ***Başvuruda bulunan 48 yurttaşın isimleri şunlar: Murat Süvari, Eylem Aydın, Ümit Uçar, Zekiye Orhan, Cahide Zirek, Neslihan Karaaslan, Sedat Pınaroğlu, Feyyaz Başak, Elmas Çakı, Meryem Erçin, Mehmet Salih İtah, Fırat Beyaz, Nazife Özer, Berna Yacan, Fırat Döner, Hamdi Akkoş, Abdullah Işık, Nurten Yıldız, Davut Acar, Özgür Kaplan, Faruk Canata, Tekin Burgu, Sadiye Demir, Gazi Kurt, Alaattin Arslan, Cihan Yılmaz, Halit Dinler, Nevzat Durur, Necdet Teke, Şevket Bilen, Burhan Komi, Cuma Çiftçi, Öznür Ercan, Nezaket Öztunç, Şevket Elter, Hicret Taş, Gülan Çiftçi, Cemil Demirel, Abdullah Ağar, Cumhur Gencer, Aydın Tekin, Remziye Sezgin, Zeynep Emiri, Fazile Yılmaz, Rasim Metin, Emin Pala, Şükran Kaplan, Dilan Kutluk.***

01 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Siirt ili Şirvan ilçesi** Maden köyünde Ciner Grubu'na bağlı Park Elektrik'te çalışan önce 142 ve daha sonra 11 maden işçisi olmak üzere toplamda 153 maden işçisinin işine son verildiği öğrenildi.

22 Şubat 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren ve anadilde eğitim veren çocuk kreşinde çalışan 37 eğitmenin işine, belediyeye kayyım atanması sonrasında son verildiği öğrenildi.

22 Şubat 2017 tarihinde Urfa ilinde, Urfa Büyükşehir Belediyesi'nde işine son verilen Halil Okkaş isimli işçi, belediye binasının bahçesinde başına silah dayayarak intihar girişiminde bulundu. Mezarlıkta işçi olarak çalıştığını ancak kısa bir süre önce işine son verildiğini kaydeden Okkaş, boynuna astığı pankart ile isteğini dile getirdi. Okkaş, saatler sonra işine geri alınacağına dair söz verilerek ikna edildiği öğrenildi.

26 Şubat 2017 tarihinde Siirt ili Şirvan ilçesi Maden köyündeki Ciner Grubu'na bağlı Park Elektrik Şirketin açık işletme bakır madeninde çalışan 216 işçinin işine son verildiği öğrenildi. Gerekçe gösterilmeden işten çıkarılan madenciler, işe iade davası açtı.

09 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, Van Büyükşehir Belediyesi'nde bünyesinde faaliyet gösteren Rojin Kadın Yaşam Merkezi'nde çalışan 53 kadın işçinin işine, belediyeye kayyım atanması ardından sözleşmeleri feshedilerek son verildiği öğerildi.

22 Mart 2017 tarihinde Van ili Saray ilçesinde, Saray Belediyesi personeli 7 işçinin işine sone verildiği öğrenildi.

27 Mart 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ömer Tikma, şu beyanlarda bulundu: "*ERYA grup'ta 6 ay çalıştım. Gereksiz bir şekilde işten çıkarıldım. Mağdurum ve tazminat alamadım. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum"*

Yerel yönetimlerde kayyım atamaları sonrasında gerçekleşen işten çıkarma ve görevden alma işlemleriyle ilgili, Tümsel-sen Diyarbakır Şubesinin verilerine göre; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde 67, Merkez Bağlar Belediyesinde 4, Diski Genel Müdürlüğü'nde 4 ve Çınar İlçe Belediyesinde 17 çalışanın sözleşmesinin feshedildiği öğrenildi.

Yerel yönetimlerde kayyım atamaları sonrasında gerçekleşen işten çıkarma ve görevden alma işlemleriyle ilgili, Siirt Belediyesi taşeron şirket çalışanı 10 kişinin *(Mehmet Can Nas, Murat Yaman, Handan Can, Cemal Turhan, Murat Aydın, Ahmet Destan, Sevda Destan, Tekoşin Sevgin, Sohbet Altan Çetin, Eşref Tekin)* işine son verildiği öğrenildi.

07 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Siirt Belediyesinde Kültür Birimi'nde çalışan 4 işçinin *(Sohbet Altan Çetin, Psikolog Tekoşin Sevilgen, Şakir Altunboğa, Sevda Basut)* işine, kentte gerçekleştirilen Newroz kutlamalarına katıldıkları gerekçe gösterilerek son verildiği öğrenildi.

02 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van Büyükşehir Belediye'si Ulaşım Daire Başkanlığı'nda çalışan 124 taşeron işçiden 34'ü, 25 Mayıs tarihinde gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldı.
02 Haziran 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Çimen, Metin Oktay, Orhan Çidal, Kerem Aslan, Zeynep Yorgun, Kemal Kaya, Serdar Şığur, Hıvzullah Aktı, İskender Aydın, Namık Çiftçi, Veysi Özkartal, Kemal Çelebi, Ahmet Berge, Nusrettin Abi, Ömer Bora, Sedat Gören, Reşit Uyar, Mehmet Selim Öcek, Selim Güneş, Ahmet Kutaz, Özdemir Örnek, şu beyanlarda bulundu: *"25.05.2017 tarihinde, Van Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından, haksız yere işten çıkarıldım. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

15 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Antep ili Şehitkâmil ilçesinde** Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş'nin, yemek molasındaki kısıtlamayı protesto eden iki işçinin *(İbrahim Halil Yakut, Mehmet Ali Gulitekin)* işine son verildiği *(9 Mayıs 2017)* öğrenildi.

23 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van ili Erçiş ilçesinde, Erciş Belediyesi'nde Temizlik İşleri Müdürlüğü'nde sözleşmeli olarak çalışan 22 işçinin işine, sözleşmeleri sona erdiği gerekçesiyle son verildi.

03 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hebun Hakan Akkaya, şu beyanlarda bulundu: "*Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi DİSKİ'de sayaç okuma görevini yapıyordum. 13 aydır çalışıyordum. Bu güne kadar herhangi bir uyarı almış değilim. Haksız yere dün yani 02.08.2017 tarihinde işime son verildi. İşten çıkarma belgesi verilerek işten çıkarıldım. Mağdurum. Mağduriyetimin giderilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

03 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Delil Akın, şu beyanlarda bulundu: "*8 Aydır DİSKİ'de sayaç okuma bölümünde çalışıyordum. 02.08.2017 tarihinde işten atıldım. 667/36. Madde'ye göre işten çıkarıldım. Yani ihraç edildim. Hiçbir gerekçe göstermeden işten çıkarıldım. Haksız yere işten atıldım. Hiçbir hakkım verilmiyor. Bu sebepten dolayı mağdur edildim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

29 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İhsan Altın, şu beyanlarda bulundu: "*Yaklaşık 8 yıldır Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi park bahçeler müdürlüğünde sözleşmeli çalışmaktaydım. Geçen hafta işime son verildi. Birçok arkadaşımla birlikte ihraç edildik. Hiçbir uyarı yapılmadan, gerekçe gösterilmeden işime son verdiler. Tazminat vermediler. Haklarım ihlal edildi. Devletten hakkımı istiyorum. Ayrıca engelliyim. Sağ eşimi hiç kullanamıyorum. Konuşma güçlüğü de çekmekteyim. Tek yaşamaktayım. Kendime nasıl bakacağım bilmiyorum. İşsizlik maaşı da alamıyorum. Bu konuda bana destek sunmanızı talep ediyorum."*

23 Kasım 2017 tarihinde Van'da, Büyükşehir Belediyesi bünyesinde çalışan 6 özel güvenlik görevlisinin, belediyeye atanan kayyım tarafından işten çıkartıldığı öğrenildi.

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Mizgin Viyan Toprak şu beyanlarda bulundu: "*01 Ocak 2010 tarihinden itibaren Batman Belediyesi BASKİ Biriminde çalışmaktaydım. Belediyeye kayyum atanmasından kısa bir süre sonra (25 Aralık 2017) tarihinde hiçbir gerekçe gösterilmeden ve resmi bir yazı verilmeden işime son verildiğini öğrendim. Bizler şahsında yapılan bu hukuksuz ve keyfi uygulamalara son verilmesi için gerekli çalışmaların bir an önce hayata geçirilmesi, gerekli yerlere iletilmesini talep ediyorum**.*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Ali Sayar şu beyanlarda bulundu: "*OHAL Kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesi BASKİ Müdürlüğündeki işime son verildi. İşten atılmamız hususunda duyarlılık gösterilmesini talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Mehmet Bayındır şu beyanlarda bulundu: "*01 Ocak 2015 tarihinden beri Batman Belediyesi BASKİ Müdürlüğünde çalışmaktaydım. Belediyeye kayyım atanmasından kısa bir süre sonra (23.Aralık 2016) hiçbir gerekçe gösterilmeden işime son verildiğini öğrendim. Resmi bir yazı ve gerekçe bildirilmedi tarafıma. Haksız, hukuksuz ve keyfi uygulamalarla benim gibi bir çok belediye personeli mağdur edilmiş durumda. Emek verdiğim kurum beni işten çıkarmakla yetinmedi, ayrıca içeride bulunan sosyal ve ekonomik tarafıma keyfi bir biçimde ödenmedi. Verilmeyen tazminat hakkımda ayrıca şahsımda mağduriyet oluşturdu. Somut ve net talebim bizler şahsında yapılan bu hukuksuz ve keyfi uygulamalara son verilmesi için gerekli*

çalışmaların bir an önce hayata geçirilmesi, gerekli yerlere iletilmesi, yazılı ve görsel medyada kamuoyunun oluşturulmasıdır."

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Hürriyet Şahin şu beyanlarda bulundu: "*15.03.2014 Tarihinde Batman Belediyesi BAKİ Müdürlüğünde çalışmaya başladım. Belediyeye kayyım atanmasından sonra hiçbir gerekçe gösterilmeden 25 Aralık 2016 tarihinde işime son verildi. Hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Aydın Değirmenci şu beyanlarda bulundu: "*02.03.2011 Yılından beri Batman Belediyesi BASKİ Müdürlünde çalışmaktaydım. Belediyeye kayyım atanmasından sonra hiçbir gerekçe gösterilmeden 25 Aralık 2016 tarihinde işime son verildi. Mağduriyetimizin giderilmesi ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Gülhan Oran şu beyanlarda bulundu: "*01.01.2010 Tarihinden beri Batman Belediyesinde çalışmaktaydım. Belediyeye kayyım atanmasından sonra resmi bir yazı ve gerekçe gösterilmeden 19.12.2016 tarihi itibariyle işten atıldım. Bizler şahsında yapılan bu hukuksuz ve keyfi uygulamalara son verilmesi için gerekli çalışmaların bir an önce hayata geçirilmesi, gerekli yerlere iletilmesini talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Yücel Bölükgiray şu beyanlarda bulundu: "*2007 İle 2016 tarihleri arasında Batman Belediyesinde taşeron işçisi olarak çalıştım. Belediyeye kayyım atanmasında sonra gerekçesiz 31.12.2016 günü itibariyle işten çıkarıldım. Davamızın takipçisi olmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Yaşar Yalçın şu beyanlarda bulundu: "*18.03.2010 tarihinde Batman Belediyesinde işe başladım. Belediyeye kayyım atanmasından sonra 09.01.22017 tarihinde hiçbir hukuki dayanak olmadan işime son verildi. Davamın takipçisi olmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan İhsan Çözala şu beyanlarda bulundu: *"Nisan 2005 tarihinden beri Batman Belediyesi Çevre Koruma Müdürlüğünde işçi olarak çalıştım. OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Belediyeye atanan kayyım tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden hukuksuz bir şekilde işten atıldım. Batman Belediyesinden yüzlerce çalışanın işten atılması söz konusu şu an. İşten atılan ve atılmayı bekleyenlerin sesini kamuoyuna duyurma noktasında yardımcı olunmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan İhsan Çözala şu beyanlarda bulundu: M. Emin Düzgün şu beyanlarda bulundu: "*2011 yılında Batman Belediyesi iç temizlik servisinde işe alındım. 2016 yılında Belediyeye kayyım atanmasından sonra hiçbir gerekçe gösterilmeden 10.01.2017 tarihinde işten atıldım. Biz işten atılan çalışanların sesinin kamuoyuna duyurulmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan İhsan Çözala şu beyanlarda bulundu: Şehmus Aydın şu beyanlarda bulundu: "*2010 yılından beri çalışmakta olduğum Batman Belediyesinden gerekçe gösterilmeden kayyım tarafından*

işimden edildim. Yapılan haksızlıkların kamuoyuna duyurulması, hukuki mücadelenin verilmesini talep ediyorum."

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan İhsan Çözala şu beyanlarda bulundu: Enver Onar şu beyanlarda bulundu: "*2007 yılının ocak ayında Batman Belediyesinde işe başladım. 31.12.2016 tarihinde hiçbir gerekçe gösterilmeden atanan kayyım tarafından işimden edildim. Bu haksızlıkların takipçisi olmanızı talep ediyorum."*

Görevden Alınan/Açığa Alınanlar

02 Ocak 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Kayyım atanan **Tunceli (Dersim)** Belediyesi Eşbaşkan Yardımcısı Hüseyin Tunç görevden alındı. *Daha önce de çıkarılan KHK ile görevden ihraç edilen Belediye Başkan Yardımcısı İbrahim Kasum'un ardından, Belediye meclisi feshedilmişti.*

06 Şubat 2017 tarihinde Ağrı ilinde, Ağrı Belediye Eşbaşkan Yardımcısı Ömer Polat ile DBP'li belediye meclis üyeleri Fehim Çetinkaya, Kutbettin Torun, Gülsüm Demir, Burhan Taşdemir ve Murat Aydemir, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı.

07 Şubat 2017 tarihinde, Ağrı İl Genel Meclis Eşbaşkanı Ali Öztürk ile İl Genel Meclis üyeleri Mehmet Yavuz Zorbay, Abdullah Yaşar, Atilla Uygar ve Mehmet Selim Savcı, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı. Meclis üyelerinin görevden alınma gerekçeleri açıklanmadı.

9 Şubat 2017 tarihinde Batman ilinde, Batman Belediyesinde aralarında memurlarında bulunduğu 32 personel, OHAL uygulaması kapsamında *"Terör örgütleri veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin Milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya bunlarla irtibatları olduğu"* gerekçesiyle görevden uzaklaştırıldı.

29 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde (YYÜ) görevli 3 akademisyen *(Edebiyat Fakültesi'nde görevli Doç. Dr. Çakır Ceyhan Suvari, Yrd. Doç. Dr Zeliha Burcu Acar ve Yrd. Doç. Dr. Emrah Günok)* haklarında "Örgüt üyesi" olmak suçlamasıyla açılan soruşturma gerekçe gösterilerek açığa alındı.

Yerel yönetimlerde kayyım atamaları sonrasında gerçekleşen işten çıkarma ve görevden alma işlemleriyle ilgili, Tümsel-sen Diyarbakır Şubesinin verilerine göre; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde 56, Merkez Kayapınar Belediyesinde 10, Merkez Yenişehir Belediyesinde 18, Merkez Sur Belediyesinde 10, Merkez Bağlar Belediyesinde 3, Diski Genel Müdürlüğü'nde 32, Lice ilçe Belediyesinde 1 ve Hazro ilçe Belediyesinde 1 kadrolu memur/işçi açığa alınmıştır.

Yerel yönetimlerde kayyım atamaları sonrasında gerçekleşen işten çıkarma ve görevden alma işlemleriyle ilgili, Siirt Belediyesi çalışanı 5 kişi *(Mahmut Hekimoğlu, Hayrettin Şalcı, M.Sait Beştaş, Seyithan Alpar, Ferhat Yasan)* açığa alınmıştır.

Yerel yönetimlerde kayyım atamaları sonrasında gerçekleşen işten çıkarma ve görevden alma işlemleriyle ilgili, Hakkari Belediyesi çalışanı 18 kişi *(Beşir Çelebioğlu, Şaban Duman, Özgür Gültekin, A.Selam Bor, İsa Çiftçi (İade edildi), Süleyman Ertuş, Yaşar Gültekin, Kamuran Ali Tuğan-iade, Sadık Karga-iade, Lokman Kaya, Übeydullah Dündan, Yusuf Çetinkaya, Ömer Namoğlu, Murat Dinç, Nihat Dayan, Samettin Tekçe, Mehmet Atak, Abdulhamit Bulut-iade)* açığa alınmıştır. 4 kişi daha sonra yeniden görevine iade edildi.

12 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Dersim ili Mazgirt ilçesine** bağlı Karabulut (Sörek) köyü muhtarı Mehmet Bulat açığa alındığı öğrenildi.

21 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Ağrı ili Doğubeyaz ilçesinde,** Doğubeyazıt Belediyesinde çalışan 20 belediye personeli *(15 daimi işçi ve 5 memur)* 'Güvenlik soruşturması" gerekçesiyle açığa alındı. *Daha öncede belediyede çalışan 62 kişi "Güvenlik soruşturması" nedeniyle açığa alınmıştı.*

10 Mayıs 2017 tarihinde Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı Dibelek (Qoran) ve Erdal (Xewe) köylerinin muhtarları görevden alındı. Erdal köyü muhtarı Servet Demirel ve Dibelek köyü muhtarı Cemil Durak'a İçişleri Bakanlığı tarafından Anayasa'nın 127 maddesinin 4. Fıkrası (görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılması) uyarınca görevlerinden uzaklaştırıldıkları tebliğ edildi.

01 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Bitlis ili Adilcevaz ilçesine bağlı Akyazı köyü Muhtarı Burhan Vural, Gümüşdöven Köyü Muhtarı Erdal Subaşı, Esenkıyı Köyü Muhtarı Hüdeyda Koçak, İpekçayır Köyü Muhtarı Mehmet Alkan ve Aşağı Süphan Köyü Muhtarı Medeni Övmen'in, ilçe Kaymakamlığı tarafından görevden alındıkları öğrenildi. Konu hakkında konuşan Esenkıyı Köyü Muhtarı Hüdiyda Koçak, kaymakamlık tarafından görevlerinden alındıklarını, ancak kendilerine görevden alındıklarına dair herhangi bir yazılı belge tebliğ edilmediğini belirtti.

İhraç Edilenler

6 Ocak 2017 tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 679 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK);
(http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/01/20170106M1-1.htm)
(http://213.14.3.44/20170106/20170106M1-1-1..pdf)
(http://213.14.3.44/20170106/20170106M1-1-2..pdf)
206'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 838 kamu çalışanı, Sağlık Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
77'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 261 kamu çalışanı, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
21'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 43 kamu çalışanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
5'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 18 kamu çalışanı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
9'u bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 69 kamu çalışanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
6'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 61 kamu çalışanı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.

33'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 93 kamu çalışanı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
11'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 114 kamu çalışanı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
4'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 15 kamu çalışanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
16'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 330 kamu çalışanı, Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
2'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 13 kamu çalışanı, Eğitim Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
158'i bölge kentlerinde bulunan üniversitelerde görevli akademisyen/kamu çalışanı olmak üzere toplamda 631 akademisyen/kamu çalışanı ihraç edildi. Ayrıca bölge kentlerinde bulunan üniversitelerde çalışan 13 kamu personeli ihraç edildi.
23'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 135 kamu çalışanı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
267'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 1701 kamu çalışanı, Adalet Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
8'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 10 kamu çalışanı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
74'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 180 kamu çalışanı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.

10 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zelal Bilgin, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 11 yıldır Diyarbakır Doğum hastanesinde çalışmaktayım. Ancak 6 Ocak'ta yayımlanan 679 Sayılı KHK ile hiçbir mazeret bildirilmeden bir tebliğ yapılmadan ihraç edildim. Bu nedenlerden dolayı hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ali Rıza Aydeniz, şu beyanlarda bulundu: "*18.03.1998 tarihinde öğretmenliğe başladım. Başladığım günden bu yana sendikal çalışmalarda bulundum. 29.10.2016 tarihinden OHAL den dolayı yayınlanan KHK ile hiçbir gerekçe gösterilmeden görevimden ihraç edildim. Benimle beraber eşim ve kardeşim de hiçbir gerekçe gösterilmeksizin ihraç edildiler. Yapılan bu uygulamanın hak ihlalleri açısından İHD üzerinden duyulmasını istiyorum."*

16 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Raife Alkış Camcı, şu beyanlarda bulundu: "*25 yıldır hemşire olarak çalışmaktaydım. İl sağlık müdürlüğü 112 Acil sağlık hizmetindeydim. Fakat 06.01.2017 günü gece saat 23.00 da 679 Sayılı KHK ile ihraç edildiğimi öğrendim. Daha önce adli ya da herhangi bir soruşturma geçirmemiştim. Bunun sendika üyesi olmamdan kaynaklı olduğunu düşünüyorum. Bu tamamen iş hayatımın birden elimden alınmadır ve hiçbir geçerli sebep olmaksızın, maddi ve manevi olarak büyük bir hak ihlali yaşamaktayım. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

23Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Servet Ergin, şu beyanlarda bulundu: "*MEB'de 1993 yılında Kimya öğretmeni olarak göreve başladım. O tarihten beri KESK'e bağlı Eğitim-sen üyesi olarak Sendikal faaliyetler dışında herhangi bir yasadışı etkinliğim olmamasına rağmen 9 Eylül 2016 tarihinde hiçbir gerekçe ve savunmam alınmadan açığa alındım. 28 Eylül 2016 tarihinde gözaltına alındım. 5 günlük gözaltı sürecinden sonra mahkemeye çıkarıldım. Adli kontrol ve yurt dışı yasağı yapılarak serbest*

bırakıldım. 29 Ekim 2016 tarihinde 675 sayılı KHK ile ihraç edildim. İhraç gerekçemi bilmiyorum. Çünkü hakkımda hiçbir soruşturma yapılmadı. Ve savunmam alınmadı. Nedenini bilmiyorum. Gözaltı süreci ile ilgili ceza mahkemesi takipsizlik kararı verdi. Yani kovuşturmaya gerek yoktur denmesine rağmen meslekten ihraç edildim."

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Salihe Ülkü Aydeniz, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 1995 yılından beridir kamuda çalışmaktaydım. Aynı zamanda 1995 yılından bu yana hep STÖ'lerrinde gönüllü yer aldım ve çalışmaları yürüttüm. Bu güne kadar bu çalışmalarımı yürütmeye de devam ettim. Ben şimdiye kadar savunduğum; yaşam hakkı, sağlık hakkı, eğitim hakkı, kendi dilinde ve renginde konuşma hakkı ve kadın olmaktan kaynaklı yaşadığımız hak ihalelerine karşı söz söyleme, çalışma yürütmektir. Ben savunduğum tüm bu hakların bu denli üst seviyeden ihlal edildiği bu süreçte yıllardır çalıştığım kamu tarafından ihraç edilmemin kadın ve Kürt olduğuma dayandırmaktaydım. Çünkü 2002'den bu yana iktidar olan AKP hükümetinin Kürt ve kadın düşmanlığıdır beni de ihraç eden sebeplerdir."*

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Türker, şu beyanlarda bulundu: "*28.02.2008 tarihinde göreve başladım. 9 yıllık meslek hayatım boyunca çeşitli okullarda çalıştım. Bu süre içinde yasa dışı hiçbir faaliyette bulunmadım. Hakkımda açılmış herhangi bir adli veya idari soruşturma olmadı. Mesleğimi başarılı bir şekilde yerine getirdim. 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra bağlı olduğum Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası üyesi 11.300 arkadaşımla birlikte açığa alındım. Ailemde benimle birlikte 3 kişi daha açığa alındı. 25 Eylül 2016 günü sabaha karşı evime yapılan polis baskınıyla gözaltına alındım. Altı gün gözaltında kaldım. Gözaltına alınmama gerekçe olarak katıldığım sendikal faaliyetler gösterildi. Demokratik hakkımı kullanarak katıldığım ve tamamen yasal olan bu faaliyetler gerekçe gösterilerek 29.10.2016 da 675 sayılı KHK ile ihraç edildim. Emniyetteki ve Savcılıktaki soruşturmamda silahlı terör örgütü üyesi olmakla suçlandım. Hiçbir adli ve idari soruşturma yapılmadan bu şekilde suçlandım. Savcılık tarafından Aralık 2016'da hakkımda takipsizlik kararı verildi. Suçlu olmadığımı, yasadışı hiçbir eyleme katılmadığım halde ihraç edildim. Uğradığım hukuksuzluğun ve yaşadığım mağduriyetin ulusal ve uluslararası alanda gündemleştirilmesini istiyorum."*

23 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Saime Zirek, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim Ahmet Zirek, yaklaşık 2 yıl Mardin Büyükşehir Belediyesinde Genel Sekreter olarak çalıştı. Mayıs 2016 yılında kendi hastalığından dolayı emekliye ayrıldı. 2 ay önce Avusturya'ya Yurtdışına çıktı. Mardin Büyükşehir Belediyesi hakkında yürütülen soruşturma neticesinde kendisine ait taşınır ve taşınmaz mallara ihiyati tedbir bırakıldı. Aynı şekilde emekli maaşına ve babasından kalan mirasına da ihtiyati tedbir konulmuş. Mardin Savcılığı tarafından yürütülen soruşturmadan dolayı verilen ihtiyati tedbir kararı hiçbir şekilde tarafımıza tebliğ edilmedi. 3 çocuğum var. Bakmakla yükümlü olduğum iki çocuğuma mevcut bu karardan dolayı ihtiyaçlarımı karşılayamıyorum. Eşimin emekli maaşını çekemiyorum. Herhangi bir sosyal güvencem yoktur. Eşimin taşınır ve taşınmaz mallarına ve emekli maaşına konulan ihtiyati tedbirin kaldırılmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

27 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Gül, şu beyanlarda bulundu: "*11.09.1996 tarihinde öğretmenliğe başladım. Başladığım günden bu güne kadar Sendikal çalışmalarda bulundum. 29 Aralık 2015 tarihinde Eğitim-sen Genel Merkezi ve bağlı bulunduğum Şubenin almış olduğu eylem kararına uyduğum için 29.10.2016

tarihinde OHAL den dolayı yayınlanan KHK ile hiçbir gerekçe gösterilmeden görevimden ihraç edildim. 29 Aralık Eyleminin yapıldığı dönemde Diyarbakır Eğitim-sen Şubesinde yöneticilik yapıyordum. Yapılan bu uygulamanın hak ihlalleri açısından sizlerden üzerinde durmanızı talep ediyorum."

27 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fırat Akdeniz, şu beyanlarda bulundu: "*24.09.2016 tarihinde haksız ve hukuksuz bir şekilde evime zorla özel harekât mensupları tarafından kötü muamele ile karşılaştım. Ardından 1 haftalık gözaltı sürecinden sonra adliyede serbest bırakıldım. Daha sonra 675 sayılı KHK ile görevimden ihraç edildim. Hiçbir hukuki ve yasal dayanağı olmadan bu sorunla karşılaştım."*

07 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan 686 sayısı KHK ile 20'si bölge kentlerinde bulunan üniversitelerde görevli *(Adıyaman Üniversitesi 3 kişi, Atatürk Üniversitesi 1 kişi, Bingöl Üniversitesi 1 kişi, Erzincan Üniversitesi 1 kişi, Hakkâri Üniversitesi 2 kişi, Iğdır Üniversitesi 1 kişi, Kafkas Üniversitesi 11 kişi)* olmak üzere Türkiye genelinde 330 Akademisyen ihraç edildi.
Detaylı bilgi için: http://213.14.3.44/20170207/20170207M1-1-1.pdf

07 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan 686 sayısı KHK ile 753'ü bölge kentlerinde görevli öğretmeler (*Adıyaman 48 kişi, Ağrı 20 kişi, Ardahan 2 kişi, Batman 25 kişi, Bingöl 18 kişi, Bitlis 21 kişi, Diyarbakır 94 kişi, Elazığ 21 kişi, Erzincan 15 kişi, Erzurum 33 kişi, Antep 69 kişi, Hakkâri 17 kişi, Iğdır 11 kişi, Maraş 49 kişi, Kars 16 kişi, Malatya 28 kişi, Mardin 52 kişi, Muş 24 kişi, Siirt 13 kişi, Urfa 90 kişi, Şırnak 30 kişi, Dersim 23 kişi, Van 57 kişi)* olmak üzere Türkiye genelinde 2585 öğretmen ihraç edildi.
Detaylı bilgi için: http://213.14.3.44/20170207/20170207M1-1-1.pdf

13 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Felemez Abdu Kaya, şu beyanlarda bulundu: "*TEİAŞ'de çalışmaktaydım. 26 yıllık devlet memuruydum. 01.08.2016 günü telefonla evden arandım. İş yerine gittim. Bana işten uzaklaştırıldığım tebliğ edildi. 1 ay sonra da ihraç edildi. İhraç sebebim FETÖ operasyonu çerçevesinde olduğu söylendi. Kanaatimce Asya Bank'tan aldığım bir kredi kartından dolayı" böyle bir sonuç yaşadım. Benim böyle bir örgütle herhangi bir bağım kesinlikle yoktur. Ve bu durum maddi ve manevi olarak beni ve ailemi etkilemiştir. Çok zor günler geçirmekteyiz. Bu hak ihlalini paylaşmak istedim. Tamamıyla yargısız infazdır."*

10 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Barış Çali, şu beyanlarda bulundu: "*22.04.2014 tarihinden itibaren Isparta/Gönen Toplum Sağlığı Merkezinde Tıbbi Sekreter olarak çalışmaktayken 06.01.2017 tarihli 679 Sayılı KHK ile ihraç edildim. Çalıştığım kurumda 05.10.2016 tarihinde sosyal medya paylaşımlarım bahanesiyle hakkımda idari soruşturma açılmıştı. Soruşturma sonuçlanmadan ihraç edildim. İhraç edilmemden kaynaklı maddi ve psikolojik sorunlarım oluştu. Ailem ve çevremle sorunlarım gelişti. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

13 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kemalettin Kahraman, şu beyanlarda bulundu: "*Nisan 2015'te Silvan devlet hastanesine çocuk doktoru olarak atandım. 29 Ekim 2016 tarihinde kadar elimden geldikçe insanlara yardımcı oldum. Mesleğimi icra ettim. Ancak hakkımda herhangi bir disiplin ve uyarı cezası yokken 29 Ekim 2016'da yayımlanan 675 sayılı KHK ile görevime son verildi. İhraç edildim. Sebepsiz

ihraç edilmemi kabul etmediğim gibi tüm haklarımın geri verilmesini talep ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

14 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şiyar Kaymaz, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Kayapınar'a bağlı Akkoyunlu ilkokulunda sınıf öğretmeni olarak çalışıyordum. 9 Eylül 2016'da Diyarbakır'daki diğer öğretmenlerle beraber açığa alındım. 25 Eylül 2016'da gözaltına alındım. 4 gün gözaltında kaldım. Adli kontrol ile serbest bırakıldım. " örgüt üyesi olmakla beraber, örgüt adına faaliyette bulunmak" ile hakkımda dava açıldı. İlk duruşmam 15 Haziran'dadır. 29 Ekim'de çıkarılan 672 sayılı KHK ile ihraç edildim. İhraç edilmemin sebebi "Lice Adalet Arıyor" platformu sözcüsü olabileceğini de düşünüyorum. İhraç ile ilgili Eğitim-sen ile gerekli hukuki işlemleri başlattım. Bu bilgilerim sizinde kayıtlarınızda bulunmasını istiyorum."*

16 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Semra Güzel, şu beyanlarda bulundu: "*22.11.2016 tarihinde yayınlanan 677 KHK ile ihraç edildim. İhraç edildiğim zaman anestezi ve reanimasyon bölümünde asistan doktor olarak görev yapmaktaydım. Asistanlığımın bitip doktor olarak görev başlamak üzereyken ihraç edildim. Meslekten alındığım gibi eğitim hakkımda elimden alındı. 1 aylık eğitimimi bitiremediğim için özelde çalışma imkanım olsa bile 4 yıl boyunca aldığım ve bitmesine 1 ay kalan eğitimim hiçe sayıldığından pratisyen hekim statüsünde çalışabilirim. Uzman doktor ihtisasını tamamlayamadığımdan uzman olarak çalışamamaktayım. Şuan herhangi bir yerde çalışamıyorum. Çünkü özel hastanelerde bir kısmında keyfi bir uygulama varken bir kısmında da ihtiyaç yok denilmektedir. Bilgilerimin sizde bulunmasını istiyorum."*

06 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Songül Demirçivi (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*Ben 13 yıllık hemşireyim. 2008 yılından beridir Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesinde görev yapmaktayım. Daha önce hiçbir şekilde adli veya siyasi soruşturma geçirmedim. 17 Kasım 2016 tarihinde açığa alındım. Alınma gerekçem bana bildirilmedi. Yaptığım resmi itirazlara rağmen herhangi bir yazı gelmedi. Açıklama yapılmadı. 23 Ocak 2017 tarihinde ise direk ihraç edildim. Bu benim çalışma hayatımın ihlalidir, bitirilmesidir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

09 Nisan 2017 tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 689 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK); 4008 kamu görevlisi ihraç edildi.
Ayrıntılar için: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/04/20170429-M1-1-1.pdf
Aralarından bölge kentlerinde görevli kamu personellerinin de ihraç edildiği veriler şöyle:

2'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 6 kamu çalışanı, Yüksek Seçim Kurulu ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
24'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 201 kamu çalışanı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağlık kuruluşlardan ihraç edildi.
190'ı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 1128 kamu çalışanı, Adalet Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
5'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 15 kamu çalışanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
4'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 13 kamu çalışanı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.

3'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 20 kamu çalışanı, Ekonomi Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
27'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 85 kamu çalışanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
1'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 18 kamu çalışanı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
17'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 66 kamu çalışanı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
16'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 68 kamu çalışanı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
6'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 8 kamu çalışanı, İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
7'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 29 kamu çalışanı, Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
Bölge kentlerinde görevli 5 kamu çalışanı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
120'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 216 kamu çalışanı, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
21'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 98 kamu çalışanı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
94'ü bölge kentlerinde görevli olmak üzere toplamda 484 akademisyen, üniversitelerden ihraç edildi.
22'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 98 kamu çalışanı, Yüksek Öğretim kurumları'ndan (üniversitelerden) ihraç edildi.

10 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeki Kanay (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*23 yıldır Dicle Üniversitesinde Veteriner Fakültesinde akademisyen olarak çalışmaktayım. OHAL KHK'sı ile ihraç edildim. 17 kişiden biri bendim. Bizler 2016 tarihinde "bu suça ortak olmayacağız" başlığı altında yapılan basın açılamasına imza attığımız için KHK ile ihraç edildim. 1 Mayıs 2017 tarihinde saat 12.30 civarında ev ve işyerim basılarak gözaltına alındım. 03.05.2017 tarihinde savcılığa çıkarıldım. Savcılık kararıyla serbest bırakıldım. Arama esnasında bir adet cep telefon ve bilgisayarım emniyet tarafından alındı. Bu hususun raporlarınıza yansıtılmasını talep ediyorum."*

12 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Z.Ş.B. (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*29.04.2017 tarihinde yayınlanan 689 nolu KHK ile çalıştığım kurumdan ihraç edildim. 20 yıllık meslek hayatımda hiçbir soruşturmam, göz atım, uyarı olmamasına rağmen bir KHK ile nedenini bilmeden mesleğimden ihraç edildim. Bu konuda sizden destek sunmanızı talep ediyorum."*

26 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tuncay Özder (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*Eğitim sen üyesi öğretmeniydim. Sendikanın eylem ve etkinliklerine katılmam suçlamasıyla 01.10.2016 tarihinde evime yapılan baskın sonucunda gözaltına alındım ve bir hafta boyunca gözaltında tutuldum. Bu süreç dahilinde 19.02.2017 tarihinde ise mesleğimden ihraç edildim. Bunun yanında gözaltı sonrası çıkarıldığım soruşturma sonrasında adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Yurt dışı yasağına tabi tutuldum. Pasaportum iptal edildi. Mahkeme sürecim halen devam etmektedir. Bu konuda destek sunmanızı istiyorum."*

01 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Kaya (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*Diyarbakır Selahattin Eyyübi Devlet hastanesinde hemşire olarak görev yapmakta iken 689 nolu KHK ile ihraç edildim. Sendikal (SES) üyesiydim. Sendikanın eylem ve etkinliklerine katılıyordum. Hiçbir yasal olmayan eyleme katılmadığım halde hastanede nöbette olduğum bir gece 689 nolu KHK ile ihraç olduğumu öğrendim. Neden ihraç olduğuma dair hiçbir bilgiye sahip değilim ve Sendikanın aldığı karar doğrultusunda ihraç ve iki akademisyen arkadaşın başlattığı açlık grevine destek amaçlı basın açıklamasına katıldım. Basın açıklaması basın açıklaması yapmamıza dahi izin verilmeden direk bizi darp ederek gözaltına aldılar. 5-6 saat gözaltında tutulduk. Yaşadığım bu hak ihlallerinden dolayı sizden yardım talep ediyorum."*

01 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Yaşa (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*29 Ekim 2016'da resmi gazetede çıkarılan 675 nolu KHK ile mesleğimden ihraç edildim. Bu arada Anestezi uzmanlığını kazandım ve başvurum ret edildi. Eğitim hakkım kayboldu. Seyahat hakkım, pasaportum iptal edildi. Bu yüzden işsiz kaldım. Maddi ve manevi zarara uğradım. Belirttiğim tüm haklarımın bana iade edilmesini istiyorum. Mağdurum. Bu konuda sizden destek talep ediyorum."*

15 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Çekdar Amed (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*Ben Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma hastanesinde çalışmakta iken, darbe sonrasında gelişen ve büyük bir kesimi etkileyen ihraç edilenlerden biriyim. İhraç olduğum güne kadar hakkımda herhangi bir soruşturma, kınama veya ceza alma durumu olmadı. Neye göre ihraç edildiğimi dahi bilmiyorum. İnsan hakları Derneği olarak sizden talebim sürecin takipçisi olma noktasında destek olmanızdır."*

15 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Türkan Topçu (ihraç), şu beyanlarda bulundu: "*ben Diyarbakır Çermik Devlet Hastanesinde Tıbbi Sekreter olarak çalışmakta iken; hakkımda herhangi bir adli-idari ve hukuki soruşturma bulunmaz iken Resmi Gazetede yayınlanan 689 nolu KHK ile görevimden ihraç edildim. Neden ihraç edildiğimi hiçbir şekilde bilmiyorum. Bu yüzden çok mağdurum. Mağduriyetimin giderilmesini ve işime iade edilmemi istemekteyim."*

14 Temmuz 2017tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 692 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK); 7348 kamu görevlisi ihraç edildi.

Aralarından bölge kentlerinde görevli kamu personellerinin de ihraç edildiği veriler şöyle:

5'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 19 kamu çalışanı, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
55'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 551 kamu çalışanı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağlık kuruluşlardan ihraç edildi.
108'i'bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 418 kamu çalışanı, Adalet Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
3'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 19 kamu çalışanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
1'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 10 kamu çalışanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.

7'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 9 kamu çalışanı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nden ihraç edildi.
4'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 47 kamu çalışanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
18'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 25 kamu çalışanı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
5'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 21 kamu çalışanı, Gümrük ve Ticaret Spor Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
3'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 5 kamu çalışanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
8'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 109 kamu çalışanı, Maliye Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
26'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 102 kamu çalışanı, Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
254'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 789 kamu çalışanı, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
12'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 93 kamu çalışanı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
42'si bölge kentlerinde görevli üniversite akademisyen olmak üzere toplamda 302 akademisyen, bağlı bulundukları üniversitelerden ihraç edildi.
23'ü bölge kentlerinde görevli olmak üzere toplamda 54 kamu personeli, Yükseköğretim Kurumu Başkanlığına bağlı üniversitelerden ihraç edildi.
1196'sı bölge kentlerinde olmak üzere toplamda 4066 kamu personeli, İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
2 dernek kapatıldı ve 1 yerel gazete kapatıldı.
40'ı bölge kentlerinde olmak üzere 312 kamu personeli görevine iade edildi.
Ayrıntılar için: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/07/20170714M1-1.htm

16 Ekim 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan Ali Gülüm: *MEB'e bağlı kadrolu Sosyal Bilgiler Öğretmeni olarak görev yaptığı sırada 07.02.2017 tarihinde yayınlanan 686 sayılı KHK ile haksız biçimde görevinden ihraç edildiğini beyan etmiştir. Hukuksuz olarak çalışma hakkının elinden alındığını belirten Gülüm, yardım talebinde bulunmuştur.*

16 Ekim 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan İlhan Öner: *MEB'e bağlı kadrolu Coğrafya Öğretmeni olarak görev yaptığı sırada 29.10.2016 tarihinde yayınlanan 675 sayılı KHK ile haksız biçimde ihraç edildiğini beyan etmiştir. Hukuksuz olarak çalışma hakkının elinden alındığını belirten Gülüm, yardım talebinde bulunmuştur.*

16 Ekim 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan Niyazi Gerçek: *24.07.2017 tarihinde Şırnak İli Beytüşşebap İlçesi Faraşin yaylasında çıkan silahlı çatışmada kardeşi Mahmut Gerçek'in yaşamını yitirdiğini öğrendiğini beyan etmiştir. Cenazesinin alınmasıyla ilgili Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunduğunu, DNA testi için Şırnak Devlet Hastanesine yönlendirildiğini ancak bir sonuç alamadığını, bunun üzerine cenazesinin alınması yardım talebinde bulunmuştur.*

20 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mihdi Kartal, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 3 yıldan beri DİSKİ Kanal çalışmalarında hizmet alımında çalışıyordum. 13.10.2017 tarihinde 667 KHK ile işten çıkarıldım. Çalıştığım süre içerisinde*

hiçbir şekilde işimi aksatmadım ve bugüne kadar herhangi bir uyarı almadım. İşime dönmek istiyorum. Bundan doğacak olan haklarımı istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

10 Kasım 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan Feyzullah Konak: *Elazığ Cezaevinde yaşanan çıplak arama, özel eşyaların verilmemesi, hastane sevklerinde kötü muamele, suçlu kimliği, askeri içtima, avukat görüşünün kayıt altına alınması, başka cezaevlerine sürgün edilmesi gibi çeşitli hak ihlalleri ile ilgili yardım talep etmiştir. Cezaevindeki tüm hak ihlalleri ile ilgili dernekte 11/11/2017 tarihinde aileyle birlikte basın toplantısı yapıldı.*
16 Kasım 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan Muzaffer Göktepe: *Sağlık Bakanlığı'na bağlı Tunceli İl Sağlık Müdürlüğünde kadrolu Teknisyen olarak görev yaptığı sırada 29.10.2016 tarihinde yayınlanan 675 sayılı KHK ile görevinden ihraç edildiğinin beyan etmiştir. Hukuksuz olarak çalışma hakkının elinden alındığını belirten Gülüm, yardım talebinde bulunmuştur.*

06 Aralık 2017 tarihinde İHD Tunceli (Dersim) Şubesine başvuruda bulunan Ümit Oğuz: *Sağlık Bakanlığı'na bağlı Tunceli Devlet Hastanesinde kadrolu memur olarak görev yaptığı sırada 29.10.2016 tarihinde yayınlanan 675 sayılı KHK ile görevinden ihraç edildiğini beyan etmiştir Hukuksuz olarak çalışma hakkının elinden alındığını belirten Gülüm, yardım talebinde bulunmuştur.*

24 Aralık 2017 tarihinde OHAL kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan ve Resmi Gazetede yayımlanan 695 ve 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'lerle (KHK); 2756 kamu görevlisi ihraç edildi. 7'si dernek, 7'si vakıf olmak üzere 17 kurum kapatılırken, daha önceden kapatılan bir vakıf açıldı, yurt dışında öğrenim gören 6 kişinin ise öğrencilikle ilişiği kesildi.

Aralarından bölge kentlerinde görevli kamu personellerinin de ihraç edildiği veriler şöyle:

78'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 341 kamu çalışanı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağlık kuruluşlardan ihraç edildi.
32'i'bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 245 kamu çalışanı, Adalet Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
1'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 12 kamu çalışanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
19'u bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 53 kamu çalışanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
Bölge kentlerinde görevli kamu 2 çalışanı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nden ihraç edildi.
1'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 3 kamu çalışanı, Ekonomi Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
3'ü bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 8 kamu çalışanı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
2'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 19 kamu çalışanı, Gümrük ve Ticaret Spor Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
6'sı bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 20 kamu çalışanı, İç işleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi. 131'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 350 kamu çalışanı, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan ihraç edildi.

130'u bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere 169 kamu çalışanı, belediyelerden ihraç edilmiştir.
2'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 10 kamu çalışanı, Maliye Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
91'i bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 392 kamu çalışanı, Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
4'u bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 8 kamu çalışanı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.
17'si bölge kentlerinde görevli kamu çalışanı olmak üzere toplamda 86 kamu çalışanı, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlardan ihraç edildi.

Ayrıntılar için: http://213.14.3.44/20171224/20171224-20-1.pdf

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Hamit İmret şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Yapacağım hukuk mücadelesinde katkı sunmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Murat Akın şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hukuka aykırı biçimde ihraç edildim. Yapacağım hukuk mücadelesinde katkı sağlanmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Veysel Çotak şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Yapacağım hukuk mücadelesinde katkı sağlanmasını talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Mehmet Bağcı şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Bizlere uygulanan bu kararlara ilişkin vereceğimiz hukuk mücadelesine katkı sunmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Narin Erol şu beyanlarda bulundu: "*Batman Belediyesindeki görevimden OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Bu karara ilişkin vereceğim hukuk mücadelesinde katkı sunmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Musa Bayındır şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hiçbir hukuki dayanak olmadan ihraç edildim. Bu keyfi karara vereceğim hukuk mücadelesinde katkı sunmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Hüsnü Çınar şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Bu keyfi karara vereceğim hukuk mücadelesinde katkı sunmanızı talep ediyorum."*

Aralık 2017 tarihinde İHD Batman Şubesi tarafında başvurusu alınan Mehmet Zekeriya Alın şu beyanlarda bulundu: "*OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile Batman Belediyesindeki görevimden hiçbir hukuki dayanak olmadan ihraç edildim. Vereceğim hukuk mücadelesinde katkı sunmanızı talep ediyorum."*

İdari Soruşturmalar

15 Mart 2017 tarihinde edinilen bilgiler göre; Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi'nde çalışan KESK ve SES Üyesi 83 kişi hakkında disiplin soruşturması açıldı. Rektörlük tarafından haklarında soruşturma başlatılan ve savunmaları istenen sağlık çalışanlarına gönderilen tebligatta, *"DTK içerisinde aktif güncel olarak rol aldığınız ve PKK sempatizanı olduğunuz", "Örgüt içerisinde sizin 'Değer ailesi' olarak tanımlanmanız", "2017 yılında düzenlenen kanunsuz eylem/etkinliklere katılmanız"* suçlamalarında bulunuldu.

***19 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre;* Batman ilinde** KESK, TMMOB, TTB ve Eğitim Sen tarafından 29 Aralık 2016'da savaşa tepki göstermek amacıyla düzenlenen açıklamaya katılan 946 eğitim emekçisi hakkında "Kademe durdurma" ve "1/30 oranında aylıktan kesme" cezası istendi. "Siyasi içerikli basın açıklamasına katılmak" iddiasıyla MEB İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne verdiği talimat doğrultusunda başlatılan soruşturmada, KHK ile ihraç edilen eğitimcilerin yanı sıra, uzaklaştırıldıktan sonra göreve iade edilen Eğitim Sen üye ve yöneticileri de bulunuyor.

Verilen Cezalar

10 Ekim 2017 tarihinde basın organlarından yer alan haberde edinilen bilgilere göre: Ankara'da 10 Ekim 2015 gerçekleşen katliama yönelik KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından alınan grev kararına uyan Şırnak'ta da emekçilere açılan soruşturmanın, 2 yıl tamamlandığı ve 20 öğretmene aylıktan kesme cezası verildiği öğrenildi. Sosyal medya hesabından katliamı kınayan paylaşımlarda bulunan bir öğretmene ise 'Devlet memuruna yakışmayan paylaşımlarda bulunmak' suçlamasıyla 1 yıl kademe durdurma cezası verildiği öğrenildi.

EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar

16 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Araz, şu beyanlarda bulundu: "*20 Mart 2017 tarihinde Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi önünde Newroz etkinliğinde gözaltına alındım. Benimle beraber 7 kişi gözaltına alındı. 1 gün gözaltında kaldım. Gözaltında sözlü şiddette maruz kaldım. 1 gün gözaltında tutulduktan sonra Savcılığa çıkarılmadan serbest bırakıldım. 15.05.2017 tarihinde bir yazı ile Dicle Üniversitesinin hakkımda disiplin soruşturması açtığını öğrendim. Yazıda 20.03.2017 Pazartesi saat 12.00'da D.Ü. Hukuk Fakültesi önünde AYDIN-DER organizesinde 21 Mart*

Newroz etkinliğinde 1 şahıs ile birlikte gözaltına alınmış olduğunuzdan dolayı hakkınızda disiplin soruşturması açılmıştır." denilmektedir. O saatte zaten gözaltına alınmadım. Saat 12.00'da dersteydim. Savunmam da yemek yemek için orada olduğumu söylemiştim. Bu soruşturma için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Verilen Cezalar

05 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Feraşin Bor, şu beyanlarda bulundu: *"14.12.2017 tarihinde, 2 yıl önce yapmış olduğum bir paylaşımından dolayı gözaltına alındım. 3 gün boyunca nezarethanede tutuldum. Adliyede denetimli serbestlik verilerek bırakıldım. Yaşadığım gözaltı olayı nedeniyle, kaldığım KYK yurdundan süresiz olarak çıkarıldım ve bursum kesildi. 24 Mayıs'ta duruşmam var. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

ENGELLİ HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkının İhlali

07 Ağustos 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ilinde yaşayan** yüzde 80 engelli Vehbi Efe (53), Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından verilen engelli kimlik kartı bulunmasına rağmen, seyahat etmek üzere binmek istediği Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kartın geçersiz olduğu söylenerek ücret talebinde bulunuldu. Otobüs şoförüne, kimlik kartının Türkiye'nin her yerinde geçerli olduğunu ve yıllardır bu kartla seyahat ettiğini söyleyen Efe, otobüs şoförünün hakaretlerine maruz kalarak zorla araçtan indirilmeye çalışıldı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın engellilere verdiği kimlik kartları 12.07.2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunla koruma altını alınmıştır. Kanunda şöyle denilmektedir. *"Engelliler için sağlık kurulu raporuyla yüzde 40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türkiye vatandaşlarının kendileri, ağır engellilerin ise kendileri ile birlikte birden fazla olmamak üzere beraber seyahat ettikleri refakatçileri, engel oranı yüzde 40 ve üzerinde olan engelli bireylere, ağır engelli bireylerin birlikte yolculuk ettikleri en fazla bir refakatçisine demiryolları ve denizyollarının şehir içi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanma hakkı verilmiştir.*

Cinsel İstismar

28 Haziran 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır ili Ergani ilçesinde,** Devlet Hastanesi'nde temizlik personeli olarak çalışan bedensel engelli 26 yaşındaki D.S.'nin aynı hastanede görevli 2 kişinin cinsel istismarına uğradığının ileri sürüldü. Polis, olay ile ilgili yaptığı çalışmada cinsel istismarda bulunduğu ileri sürülen 2 kişiyi gözaltına aldı. Polisteki sorgularının ardından adliyeye sevk edilen 2 şüpheliden 1'i çıkarıldığı mahkemece tutuklanırken, diğeri adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü belirtildi.

İşkence ve Kötü Muamele

10 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine E-Mail ile başvuruda bulunan Mahmut Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde zihinsel ve ruhsal*

engellilere hitap eden Özel İlgi Engelli Bakım Merkezinde koruma ve bakım altında olan engelliler darp ediliyor, kurum sahiplerinin keyfi hakaretlerine maruz kalıyorlar… Sibel Yücel, Kıymet Erkop ve adını hatırlayamadığım kadın engelliler kurum sahipleri tarafından özel işleri yaptırılmak üzere kurumdan alınıp kendi evlerine götürülmüş ve engelliler orada çalıştırılmışlardır. Çalışma esnasında engelli Sibel Yücel bir fırsattan istifade edip salonda duran telefondan bir tanıdığını aramış ve tanıdığı arabasıyla engellinin olduğu adrese gelmiş ve engelli evden kaçmıştır… Engelliler Askeri Ateş, Hasan Güngörür, Abdullah Akarsu, Nevzat Kızılarslan, İsmet Yüce, Aziz Boynukara, Şaban Baykuşakinşaat ve vb. ağır işlerde gündelik işçi gibi çalıştırılmıştır. Bu durumla alakalı fotoğraf ve video elimde mevcuttur. Hatta engelli Askeri ATEŞ sürekli sırt ağrısının olduğunu, kendisini kötü hisssettiğini, inşaat işinde çalışmak istemediğini ve bunun kendisini çok yorduğunu bana anlatmıştır. Engellinin inşaat alanında başına bir felaketin gelebileceğini, bunları antidepresan kullandığı, dengesini kaybedip düşüp yaralanabileceğini, hiçbir şekilde çalışmamaları gerektiğini hem engellilere hem bakıcılara, hem de kurum sahiplerine defalarca söyledim… Yine engelli Zeynep Demirhan kurum sahibi Aygül Kaya tarafından yüzüne tokat atılmak suretiyle darp edildi ve engelliye ağza alınmayacak, engellinin kişiliğine zarar verecek söylemlerde bulunuldu. Bu durum bizzat benim yanımda gerçekleşmiştir. Kurum sahiplerinden Aygül Kaya'nın kardeşi Berat Kaya (ki kendisi fiili kuruculuk yapmaktadır ancak resmiyette büro personeli olarak görünmektedir) engelli Zeynep Demirhanı darp etmiş bu durumu engelli yanıma gelerek, ağlayarak ifade etmiştir… Konularla alakalı elimdeki tüm belgeleri tarafınıza vermeye hazırım."

DİĞER HAK İHLALLERİ

KAYYIM

06 Ocak 2017 tarihinde Mardin ili Ömerli ilçesinde, Ömerli Belediyesine İlçe Kaymakamı Erol Korkmaz, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandı. *27 Aralık 2016 tarihinde Ömerli Belediyesi'ne yapılan baskın sonucu eşbaşkan Süleyman Tekin gözaltına alınıp daha sonra tutuklanmıştı.*

06 Ocak 2017 tarihinde Van ili Çatak ilçesinde, Çatak Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Hacı Asım Akgün, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandı. Belediye Eşbaşkanı Celalettin Bartu gözaltına alındıktan sonra tutuklanmıştı.

06 Ocak 2017 tarihinde Erzurum ili Tekman ilçesinde, Tekman İlçe Belediyesi'ne Kaymakam Kemal Karahan, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandı. *Erzurum'da daha öncede Hınıs, Karayazı, Karaçoban belediyelerine kayyım atanmıştı.*

09 Ocak 2017 tarihinde Urfa ili Viranşehir ve Bozova ilçelerinde, Viranşehir Belediyesi'ne ilçe kaymakamı Ömer Cimşit ve Bozova Belediyesi'ne kaymakam Zekeriya Göker, İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandı. *Viranşehir Belediye Eşbaşkanı Emrullah Cin ile Bozova Belediye Eşbaşkanları Zeynel Taş ve Fatma Doğan, 13 Aralık 2016 gözaltına alındıktan sonra, 5 Ocak 2017 tarihinde Urfa Adliyesi'ne çıkarılıp "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanmıştı.*

11 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Tutak ilçesinde, Tutak Belediyesi Eşbaşkanı Fırat Öztürk görevden alınarak yerine, Tutak ilçe Kaymakamı Erkan İsa Erat kayyum olarak atandı.

16 Ocak 2017 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde, Muradiye Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Mehmet Fatih Çelikel kayyım olarak atandı.

18 Ocak 2017 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı Fındık Beldesinde, Fındık Belde Belediyesi'ne Güçlükonak Kaymakamı Osman Demir, kayyım olarak atandı.

18 Ocak 2017 tarihinde, görevden alınan Dersim Belediyesi eşbaşkanları Mehmet Ali Bul ve Nurhayat Altun yerine kayyım olarak atanan Vali Yardımcısı Olgun Öner'in yerine, İçişleri Bakanlığı'nın kararıyla Tunceli Valisi Osman Kaymak atandı.

22 Ocak 2017 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde, Başkale Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Abdulselam Öztürk, belediyeye kayyım olarak atandı.

23 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kulp ilçesinde, Kulp Belediyesi'ne İçişleri Bakanlığı'nın kararıyla Kulp Kaymakamı Fatih Gülgeroğlu, kayyım olarak atandı.

24 Ocak 2017 tarihinde Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde, Doğubeyazıt Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Ulaş Akhan, kayyım olarak atandı.

27 Ocak 2017 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından alınan karar doğrultusunda, Güneydoğu Anadolu Belediyeler Birliği'ne (GABB), Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım olarak atanan Cumali Atilla, kayyım olarak atandı.

27 Ocak 2017 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinde, Uludere Belediye eşbaşkanları Zeynep Üren ile Yunus Ürek, İçişleri Bakanlığı tarafından alınan kararla görevden uzaklaştırıldı.

31 Ocak 2017 tarihinde Elazığ ili Karakoçan ilçesinde, Karakoçan Belediyesi'ne Karakoçan Kaymakamı Cemil Sarıoğlu, kayyım olarak atandı.

03 Şubat 2017 tarihinde Van ili Gürpınar ilçesinde, Gürpınar Belediyesi'ne kayyum atandı. Belediye binasını basan polisler, Van Valiliği ve İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atandığına dair belgeyi tebliğ etti.

04 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesinde, Bismil Belediyesine kaymakam Turgay Gülenç kayyum olarak atandı.

06 Şubat 2017 tarihinde Siirt iline bağlı Gökçebağ Belde Belediyesi'ne, Siirt Vali Yardımcısı Ceyhun Dilşad Taşkın, kayyım olarak atandı. Taşkın, Siirt Belediye Eşbaşkanı Tuncer Bakırhan tutuklandıktan sonra yerine 17 Kasım 2015'te kayyum olarak atanmıştı. Gökçebağ Belediye Eşbaşkanı Serhat Çiçek ise, 01 Şubat 2017 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında gözaltına alınmıştı.

07 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Kocaköy ilçesinde, Kocaköy Belediyesine Diyarbakır Valiliği tarafından ilçe Kaymakamı Yusuf Turhan kayyum olarak atandı. *Belediye Eşbaşkanı Kar, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürütülen soruşturma kapsamında 28 Ocak 2017 tarihinde ev baskınlarında gözaltına alınmış, 3 Şubat'ta çıkarıldığı mahkemece "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanmıştı.*

07 Şubat 2017 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Belde Belediyesi Eşbaşkanı Akif Kaya, İçişleri Bakanliği tarafından görevden uzaklaştırıldı.

09 Şubat 2017 tarihinde Kars ili Digor ilçesinde, Digor Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Mustafa Güngör kayyım olarak atandı.

10 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesinde, Lice Belediyesi'ne Lice Kaymakamı Sinan Başak, kayyım olarak atandı.

10 Şubat 2017 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesine bağlı Görümlü Belde Belediyesi'ne, Silopi Kaymakamı Savaş Konak, kayyım olarak atandı.

13 Şubat 2017 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesinde, Dicle Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Alpaslan Kılıç, kayyum olarak atandı.

15 Şubat 2017 tarihinde Van ili Saray ilçesinde, Saray Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Hacı Asım Akgül, kayyım olarak atandı.

16 Şubat 2017 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesinde, Çaldıran Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Tekin Dundar, kayyum olarak atandı.

17 Şubat 2017 tarihinde Van ili Bahçesaray ilçesinde, Bahçesaray Belediyesi'ne İlçe Kaymakamı Serhat Karabektaş, kayyum olarak atandı.

01 Mart 2017 tarihinde Ağrı ilinde, Ağrı Belediye Eşbaşkanı Sırrı Sakık, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı. Belediyeye, Ağrı Valisi Musa Işın, kayyım olarak atandı. Kayyım ataması ardından, Belediye Eşbaşkan yardımcıları Halef Keklik ve Yusuf Kutlay da görevden alındı.

08 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır ili Eğil ilçesinde, Eğil Belediyesine İlçe Kaymakamı Kürşad Atak, kayyum olarak atandı.

17 Mart 2017 tarihinde Şırnak iline bağlı Balveren Belde, Balveren Belde Belediyesine vali yardımcısı Turan Bedirhanoğlu, kayyum olarak atandı.

18 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Baykan ilçesi Atabağı (Comanî) Belde Belediyesi Eşbaşkanı Muammer Canbulat, İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden alındı. Canbulat'ın yerine kayyum atandı.

30 Mart 2017 tarihinde Siirt ili Pervari ilçesine bağlı Beğendik Belde Belediyesi'ne, Pervari Kaymakamı Murat Kahraman, kayyım olarak atandı.

12 Nisan 2017 tarihinde Siirt ili Kurtalan ilçesine bağlı Kayabağlar Belde Belediyesi binasına baskın düzenlendi. Baskında, binada arama yapıldı. Aramanın ardından, belediye personeli dışarıya çıkarılarak belediyenin kapısına kilit vuruldu. Belediye Başkanı Şemsettin Pektaş'ın yerine Kurtalan İlçesi Kaymakamı Musa Üçgül kayyum olarak atandı.

15 Nisan 2017 tarihinde Muş ili Bulanık ilçesine bağlı Rüstemgedik Belde Belediyesi'ne, İlçe Kaymakamı Hacı Arslan Uzan kayyum olarak atandı. *"Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla yargılanan DBP'li Belde Belediye Başkanı Abdullah Aydın, bir süre önce İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırılmıştı.*

12 Mayıs 2017 tarihinde Dersim ili Mazgirt ilçesine bağlı Akpazar (Peri) Belde Belediyesine, Mazgirt Kaymakamı Kenan Aktaş kayyum olarak atandı.

30 Mayıs 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar Belediyesi Meclis üyesi Selma Sürer hakkında açılan soruşturmalar gerekçe gösterilerek, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden uzaklaştırılma kararı verildi. 5393 sayılı Belediyeler Kanunu'nun 47. maddesi gereğince görevden uzaklaştırılan Sürer'in yerine, Bağlar Kaymakamlığı bünyesinde çalışan bir memurun kayyum olarak atandığı öğrenildi.

22 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinin Belediye meclis üyeleri Murat Satıcı ile Adnan Akgül'ün yerine kayyım atandı. *Yerine kayyum atanan Satıcı'nın "Örgüt üyesi" gerekçesiyle 4 aydır tutuklu olduğu öğrenildi.*

SAĞLIK HAKKI İHLALİ

06 Mart 2017 tarihinde Batman ili Kozluk ilçesi Çayönü İlkokulunda eğitim gören 34 öğrenci, okul yönetimi tarafından dağıtılan yemekler nedeniyle zehirlendi. Mide bulantısı ve kusma şikâyeti ile zehirlendikleri anlaşılan öğrenciler servis araçlarıyla Kozluk İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak, tedavi altına alındı. Yetkililer, okullara dağıtılan yemeklerden her gün numune alındığını belirterek, numuneleri tahlile gönderdiklerini bir sıkıntı çıkması durumunda gerekli yasal işlemleri yapacaklarını kaydetti.

20 Mart 2017 tarihinde Van ilinde, Kredi Yurtlar Kurumu Van İl Müdürlüğü'ne ait yurtta kalan 64 öğrenci, gıda zehirlenmesi nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi kampüsünde bulunan KYK Erkek Öğrenci Yurdu'nda kalan ve zehirlenen öğrenciler, sağlık ekiplerine gece haber verilmesi üzerine ambulanslarla çeşitli hastanelere kaldırıldı. Zehirlenmeyle ilgili soruşturma başlatıldı.

21 Nisan 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman ili Balpınar beldesinde 8 öğrenci, içtikleri okul sütünden zehirlenerek hastaneye kaldırıldı. Öğretmenleri tarafından mide bulantısı şikayetiyle Balpınar Sağlık Ocağı'na götürülen öğrencilerin, içtikleri sütten dolayı rahatsızlandıkları öğrenildi. Öğrenciler, ilk müdahalenin ardından Batman Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'ne sevk edilerek, tedavi altına alındı. Öğrencilerin durumunun iyi olduğu öğrenildi.

11 Haziran 2017 tarihinde Diyarbakır ilinde bulunan 7'inci Kolordu Komutanlığı'na bağlı Pirinçlik 52'nci Bakım Merkez Komutanlığı'nda görevli 25 asker, akşam iftar yemeğinin ardından gıda zehirlenme şüphesiyle hastaneye kaldırıldı. Askerlere serum tedavisi uygulanırken, yemeklerden incelenmek için numune alındı. Olayla ilgili inceleme başlatıldı.

12 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Murat Önen, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Mardin/ Mazıdağı/ Karataş Köyünde oturuyorum. Bugün (12.07.2017) köyümüzde siyanürle altın arama çalışmaları başlatıldı. Köydeki evlerimiz tapulu ve satış yapmadık. Artvin'dekine benzer bir çalışma yapılacak. Köye zehir saçılacak.*

Bugün jandarma köye geldi. Zorla çalışmaları başlatmak istiyorlar. Köylüler ile jandarma arasında tartışma başladı. Şuan köylüler direniyor. Köyümüzün altında maden var. Ancak biz bir zehirli çalışma istemiyoruz. Basınla paylaşılmasını istiyoruz. Bu konuda sizden destek talep ediyoruz."

17 Temmuz 2017 tarihinde edinilen bilgilere göre; Diyarbakır ilinde bulunan Dicle Üniversitesi Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde hastalara dağıtılan yemekten böcek çıktığı öğrenildi. Birkaç gün önce öğlen yemeğini alan hastalardan Mehmet Demir, kendisine verilen çorbayı kaşıkladığında böcek gördüğünü belirtti. Demir, durumu sorumlulara bildirmesi üzerine, tutanak tuttuğunu ifade etti. Hastane yönetimi ise, konu ile ilgili soruşturma başlatıldığını aktardı.

Siirt ili merkezine bağlı Aktaş Köyü'nde çocuklar, **11 Eylül 2017 tarihinde** akşam saatlerinde köyün dışında buldukları bir varili köye getirdi. Köye getirilen varili açan, aralarında çocukların da bulunduğu 92 kişi, Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Bölgeye giden sağlık ekipleri köyü tamamen boşaltarak, karantinaya aldı. Siirt İl Afet ve Acil Durum Müdürü Mehmet Cahit Akkoyun, ilk belirlemelere göre varilin içinde klor ve karbon maddelerinin olabileceğinin değerlendirildiğini söyledi. Zehirlenen kişi sayısı ilk olarak 30 kişi olarak açıklansa da Siirt Valiliği daha sonra yaptığı açıklamada, 23'ü çocuk 40 kişinin tedavi altına alındığını belirtti. Hayati tehlikesi bulunan kimse olmadığı aktarılan açıklamada, *"İlk belirlemelere göre köylüler tarafından bulunan ve kimyasal madde içerdiği değerlendirilen bir varil içindeki sızıntıdan kaynaklandığı tespit edilmiştir. Şu ana kadar kimyasal maddeden etkilenen 17 yetişkin ve 23 çocuk, ilimiz Devlet Hastanesine sevk edilmiş olup, şu an için hayati tehlikeleri bulunmamaktadır. Köyde diğer vatandaşlarımızın etkilenmemesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Olayla ilgili geniş kapsamlı inceleme devam etmekte olup, gelişmelerden ayrıca bilgi verilecektir"* denildi. Daha sonra Sağlık Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada ise 92 kişinin hastanelere sevk edildiği duyuruldu. 60 kişininse köyde kurulan Kızılay çadırlarında tedavi edildiği aktarıldı.

24 Eylül 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesi Esentepe mahallesinde yapımı devam eden TOKİ inşaatında çalışan 40 işçinin, yedikleri yemekten dolayı zehirlendikleri öğrenildi.

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinde taşımalı eğitim veren Atatürk İlkokulu, Atatürk Ortaokulu, İmam Hatip Ortaokulu, Kocaköy Lisesi ve 15 Temmuz İlkokulu'ndaki öğrenciler öğle yemeğinde çıkan, aynı şirket tarafından verilen pilav ve tavuk yemeğinin ardından baş dönmesi, mide bulantısı ve karın ağrısı şikayeti ile hastaneye başvurdu. Öğrencilerin bir kısmı öğretmenler tarafından hastaneye kaldırılırken, bazı öğrenciler ise evlerine gittikten sonra yaşanan şikayet üzerine hastaneye kaldırıldı. Yaklaşık 200 öğrenci kaldırıldıkları Kocaköy Devlet Hastanesi'nde tedavi altında alındı. Konuya ilişkin Kocaköy Kaymakamlığı tarafından yapılan açıklamada, adli ve idari soruşturma başlatıldığı bildirildi.

MÜLKİYE HAKKI İHLALİ

09 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cahide Aydın, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem 10 yıldır burada ikamet ediyorum. Benim 2 katlı mülkiyetim benim irademin dışında 80 Bin TL değer biçilmiştir. Ben bunu ret ediyorum. Şuan ben ve ailem Ağustos ayının sıcağından dolayı çeşitli*

hastalıkların oluşmasına neden olacağından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

09 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kasım Duruk, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 40 yıldır Alipaşa Mahallesi Karabulut sokak No:1 adresinde ikamet etmekteyiz. Evimin ve mülkiyetimin tapusu olmasına rağmen Suriçi Kamulaştırmadan dolayı 3 katlı evimin elektriği ve suyunu kesip, yıkacaklarını söylüyorlar. Bu yazın 45 derece sıcaklığında suyun ve elektriğin olmamasıyla beraber ailem büyük bir mağduriyet yaşıyor. Mülkiyetim için hukuki yollara başvurmuş bulunmaktayım. Mülkiyetime 130 Bin TL değer biçilmiştir. Bu miktarı kabul etmedim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

09 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Dilara Dıjyar, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 20 yıldır Alipaşa Mahallesi Talu Sokak No:63 adresinde ikamet etmekteyiz. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

09 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özlem Uzut, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 25 yıldır Alipaşa Mahallesi Bağcılar Sokak No:1 apartman dairesinde ikamet etmekteyiz. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Edla Alturun, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 20 yıldır Alipaşa Mahallesi Talu Sokak No:39/A-39 Nolu adreslerde ikamet etmekteyiz. İkamet ettiğim adreste 2 evim bulunmaktadır. 2 evim de tapuludur. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sevdet Aktaş, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 24 yıldır Alipaşa Mahallesi Kazıcı Sokak No:34 adresinde ikamet etmekteyiz. Evim 3 katlı olup, tapuludur. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Özdemir, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 50 yıldır Alipaşa Mahallesi Bölüm Sokak No:27 adresinde ikamet etmekteyiz. Evim 2 katlı müstakil olup, tapuludur. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cahide Topuz, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 16 yıldır Alipaşa Mahallesi Bölüm 2 Sokakta ikamet etmekteyiz. Evim 2 katlı olup, 3 oda 1 salondan oluşmakta ve tapuludur. Evime 10 Bin TL fiyat biçilmiştir. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Huriye Dağ, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 30 yıldır Alipaşa Mahallesi İncegeçit Sokak No: 1-2 adresinde ikamet etmekteyiz. 1990 yılında köyden göç edip Diyarbakır Sur'da yaşamaya başladık. Şimdi de mağdur edilmeye devam ediyorlar. Evim 2 katlı olup, 4 oda 1 salondan oluşmakta ve tapuludur. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sevim Şenci, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 65 yıldır Alipaşa Mahallesi Kuzucu Sokak No: 3 adresinde ikamet etmekteyiz. Evim 2 katlı olup, biz 5 aile oturmaktayız. Evimiz tapuludur. Evime 150 Bin TL fiyat biçilmiştir. Ben bu miktarı kabul etmiyorum. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasine Çetinkaya, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 45 yıldır Alipaşa Mahallesi Kuzucu Sokak No:18-20 adresinde ikamet etmekteyiz. Evim 2 katlı olup, 6 odadan oluşmaktadır. Evimiz tapuludur. Evime benim irademolmadan 120 Bin TL fiyat*

biçilmiştir. Ben bu miktarı kabul etmiyorum. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Ramazan ayından beri elektrik ve suyumuz kesilmiştir. Su ihtiyacımızı Camiden temin ediyoruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."

14 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şükrü Gündüz, (Sur'da yıkılan evlere ilişkin) şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem yaklaşık 20 yıldır Alipaşa Mahallesi Etinler Sokak No:4 apartman dairesinde ikamet etmekteyiz. Evime benim iradem olmadan 111 Bin TL fiyat biçilmiştir. Bana ait olan bu mülkiyetin 3 daire, 2 dükkan tapum olmasına rağmen evimi ve dükkanımı yıkma teşebbüsünde bulunulmuştur. Ben bu miktarı kabul etmiyorum. Sur'da Kamulaştırma adı altında yıkım kararı alınmıştır. Bizim irademizin dışında karar alınmıştır. Bu konuda çok mağduruz. Evlerimizin ve sokaklarımızın yıkılmasını istemiyoruz. Bu insanlık onuruna yakışmıyor. Kimsenin hakkı yoktur bu mağduriyetimizin oluşmasından, bu haksızlığı kabul etmiyoruz. Bu konuda kamuoyunun duyarlı olmasını istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

13 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşan Dün, şu beyanlarda bulundu: "*1990 yılından bu yana Lalebey mahallesi Simar Sok. No:28 de ikamet etmekteyim. Ev babamın adına tapuludur. Sur'da yıkımların başlamasıyla bu güne kadar bize hiçbir tebligat yapılmadı. Ancak 08.09.2017 tarihinde kepçeyle ve polislerle ve akrep denilen araçlarda evimizin yanına gelip evi yıkmaya çalıştılar. Ben ve oğlum evde eşyalarımız var ne yapıyorsunuz dedik ancak oğluma müdahale ettiler. Oğluma işkence yapmaya, darp etmeye başladılar. Bende oğlumu ellerinden almaya çalışırken arkada polisler bana vurdular. Ben yere yıkıldım. Bayılmışım. Uyandığımda burnumda kan akıyordu. Yine bana vurdular. Oğlum da kanlar içindeydi. Komşular bizi hastaneye kaldırdılar. Hastanede darp raporum var. Oğlum Sadık Dün'ün de raporu mevcuttur. Karakola gönderdiler. İfadelerimizi aldılar. Raporlarımız karakoldadır. Evimizi tamamen yıkmışlar. Eşyalarımızda içinde bulunup maddi zararımız çoktur. Bu konuda ve gördüğümüz işkenceden dolayı şikâyetçiyim. Karakolda da şikâyetçi oldum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aziz Ayaz, şu beyanlarda bulundu: "*Ben ve ailem hasırlı mahallesinde oturuyorduk. Sur'da çatışmalar başlayınca evimizi terk etmek zorunda kaldık. Evimizi eşyalarımızla bırakıp kaçtık. Bir sene Silvan'da kaldık. Şimdi Seyrantepe'de bir gece kondu da kalmaktayız. Bize herhangi bir yardım yapılmadı. Çocuklarımla mağdur olduk. Son 2 aydır kira yardımı alıyorum. Geçen sene yazın gidip evimizi gördük. Evim eşyalarla birlikte yıkılmıştı. Evimin değeri 98.800 TL olarak hesaplandı. Eğer evimin yerine başka ev almak istesem 130.000 TL vermem gerektiği söylendi. Ben kendi evimi yapmak isteyince de çevreye uyumlu yapmam gerektiğini söylendi. Bunu yapacak gücüm yok. Sur'dan çıktığım için mağdur olduk. Ben doğup büyüdüğüm Sur'dan çıkmak istemiyorum. Kendi evimde ve kendi mahallemde kalmak istiyorum. Ancak devletin önerdiği şartları kabul etmiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

03 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hanifi Kayık, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yaklaşık 20 yıldır Alipaşa Mah. Kuyulu sok. müstakil iki katlı evde ikamet etmekteyim. Tapulu olan evimde devlet kolluk kuvvetleri tarafından beni ve*

çocuklarımı zorla çıkararak yıkılması gerektiğini söylediler. Daha tüm eşyalarımı çıkarmadan evimde bulunan eşyalarla birlikte evimi yıktılar. Evin fotoğraf ve görüntüleri bende mevcuttur. Basında da yer aldı. Ben basına bilgi verdikten sonra polisler beni tehdit etmeye başladılar. "Dediler ki bir daha basınla paylaşırsan size soruşturma açarız. Ve devletin bana verdiği para 30 bin TL'dir. Bu parayı kabul etmedim ve yargıya intikal ettim. Bu durum ile ilgili sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Gülüstan Erkiş şu beyanlarda bulunmuştur: "*Kürt Ezidi azınlığa mensup insanlardan olan başvurucu aslen Batman İli Beşiri ilçesine bağlı Kuşçukuru Köyünde oturmakta iken 1990'lı yıllarda yapılan baskılar neticesinde Almanya'ya göç etmiş ve Alman yurttaşıdır. Kuşçukuru köyündeki tarım arazileri üçüncü kişilerce gasp edilmiş ve mülkiyet hakları ihlal edilmiştir. Bir çok dava açılmış olmasına rağmen bu mülkiyet hakları ihlalleri devam etmektedir. Ezidi azınlığa karşı devam eden baskılara karşı ve mülkiyet haklarına ihlali sorununa duyarlı olunması talep edilmektedir."*

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Edip Erkiş; *Batman İli Beşiri İlçesi Kuşçukuru köyünde 4000 dönüm ve kendilerine ait olan tarım arazilerinin üçüncü kişiler tarafından işgal edilerek mülkiyet haklarının ihlal edildiğini beyan etmiştir. Açılmış davalar ile bu dava kapsamında ihtiyatı tedbir kararları olmasına karşı, taşra teşkilatının bir türlü bu haksızlıkların önüne geçmediğini ve Êzidî azınlığa dair baskılara karşı bir ses olunmasını ve devam eden mülkiyet hakkı ihlaline duyarlı olunmasını talep etmiştir.*

KONUT HAKKI İHLALİ

07 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fesih Tuğrul, şu beyanlarda bulundu: "*Geçen yıl Sur'daki çatışmalarda evimizi terk etmek zorunda kaldık. Biz Fatihpaşa mahallesi Haman Sok. No:36'da oturuyorduk. Evimiz iki katlıydı. Ve tapusu annemin üzerindedir. Evimiz de hiçbir eşya alamadık. Evimiz tamamen yıkıldı. Evimiz şuan kamulaştırma kapsamına alındı. Bilirkişi geldi. Tutanak tutuldu. Ancak bize eşyalar için 3493 TL bedel verildi. Ev için henüz hesaplanmadı. Ancak bizim eşyalarımızın fiyatı bunun çok üzerindedir. Biz evimizin de kamulaştırılmasını istemiyoruz. Evimizin yeşil alana dahil olduğunu söylediler. Ya TOKİ'den daire alacağız ya da para verileceğini söylediler. Biz kabul etmiyoruz. Ancak başka çaremiz yok. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Sıddık Abi, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Zeydin Kulup, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Cemal Bilekçi, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur

durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Necip Kulup, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Hüseyin Kulup, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Azat Kurt, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Ahmet Demirel, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

08 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Nedim Kulup, şu beyanlarda bulundu: "Belediye 40 yıldır oturduğumuz evlerimizi yıkıyor. Mağdur durumdayız. Yaklaşık 200 nüfus 9 ev yıkılıyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."

05 Eylül 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Hüsnü Ürgün, şu beyanlarda bulundu: *"29 Ağustos 2017 tarihinde gece o4.00'te polis içinde yaşamadığım evime baskın yaparak, kapı pencere kırarak arama yapmıştır. Evimde hiçbir şey bulunmadığından, arama sırasında bir şey bulunmadı. Bundan sonra evimde herhangi bir şey bulunursa sorumlu değilim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

04 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulvahap Gündüz, şu beyanlarda bulundu: "*7 Haziran 2017 tarihinde Sur'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yoğun çatışmalar yaşandığı için çıkmak zorunda kaldık. Ben, eşim ve 2 çocuğumla çatışmanın 7. Gününde yani Aralık ayında çıkabildim. Bir çocuğumda engelli olup, raporu da mevcuttur. Evimizden çıktığımızda arkadaşımın evinde kaldık. Onlarında maddi imkânları olmadığı için kendimize ev kiralamak zorunda kaldık. Kirayı dahi ödeyemez durumdaydık. Valilikçe kira ücreti karşılaya başlandı. Kaymakamlığa zarar tespit için başvuruda bulunduk. En son Mart ayında zarar tespit komisyonu ile evimizi görmeye gittik. Eşyalarımızın birçoğu zarar görmüştü. Eşyalarımdan televizyon, çamaşır makinesi ve birkaç giyim eşyalarını çıkarabildik. Halen diğer geri kalan eşyalarımız içerdedir. Yasak halen devam ediyor. Birçok eşyamız içerde kalmıştır. Çok mağdur olduk. Bu mağduriyetimizin giderilmesi için sizden hukuki destek sunmanız talep ediyorum."*

26 Ekim 2017 tarihinde Van'ın Özalp ilçesinde Mollatopuz köyünün "ihbar olduğu" gerekçesiyle JÖH tarafından anons yaparak köylülerin evlerini boşaltmaları istendi. Anons

üzerine köylüler evlerinden çıkmaya hazırlandığı sırada, JÖH üyelerinin bir eve gaz bombası attığı, evde yangın çıktığı öğrenildi. ***Basın organlarından yayınlanan haberde, konuya ilişkin anlatımlarda bulunan evin sahibi Erdem Candemir, şunları anlattı:*** *"Askerler 'ihbar var' diyerek sabah saat 10.00'da köyümüze geldiler. Araçlarından inmediler. Araçtan bize bağırarak 'köylüler gitsin sadece ev sahibi kalsın' dediler. Köylüler oradan ayrıldı. Benden kapının anahtarını istediler. Biz de evin kapısını açtık. Evin tüm camlarını açmamızı istediler. Amcamın kızı ve muhtar eve girerek tüm camları açtı. Ben onlara; 'haftaya kardeşimin düğünü var. Yeni eşyaları evimizin içerisinde onlara zarar gelmesin onları dışarıya çıkaralım' dedim. Askerler de bize 'Bir şey olmaz, içeriye gaz bombası atacağız' dediler. Daha sonra evin içerisine 3 adet gaz bombası attılar. Ev yanmaya başlayınca, askerler geriye çekildi. O sırada biz de eve müdahale edemedik ve ev tamamen yandı. İtfaiye geldi ama askerler hala evin yanında duruyorlar."* ***Köy Muhtarı Yıldırım Esen ise şu anlatımlarda bulundu:*** *"Özalp İlçe Jandarmadan beni aradılar. Ben de köye gittim. Bana; 'Bir evde terörist var o eve operasyon yapacağız' dediler. Sonrasında eve gaz bombası attılar ve evde yangın çıktı. Yangın itfaiye ekipleri tarafından söndürüldü. Evde arama yapıldı ama hiçbir şey bulunamadı. Arama belgesini de bize göstermediler. Bir şey bulamayan askerler bu kez de 'köyde 4 terörist var' demeye başladılar."* ***27 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Erdem Candemir, şu beyanlarda bulundu:*** ***"****Dün akşam (26 Ekim 2017) saat 10.00 gibi evimizde ailecek oturuyorduk. Jandarma Özel Harekatı evimize geldi, evi boşaltmamızı istediler. İhbar aldıklarını, evde birilerin olduklarını söylediler. Bizde evde kimsenin olmadığını, evi arayabileceklerini söyledik. Bizi dinlemediler. Tüm kapı ve pencereleri açmamızı söylediler. Kuzenim tüm kapı pencereleri açtı. Bize dediler ki 'biz sadece eve gaz bombası atacağız' ben bir hafta önce evlendim. Benim ve kardeşimin ceyizlik eşyalarımız vardı. Biz 'özel birkaç eşyamızı alalım' dedik. Bizi hiç dinlemediler 'eşyalarınıza zarar gelmez' dediler. Daha sonra pencereden gaz bombası ve el bombası attılar. El bombası tutuştu, evimiz yandı. Kül oldu. Sonra eve girdiler. Çatıyı kaldırdılar ve evde kimsenin olmadığını anladılar. Asılsız bir ihbar olduğu ortaya çıktı. Buna karşın olaydan sonra valilikle yapılan görüşmede, mağduriyetin giderileceği söylendi. Bizim hiçbir örgütle bağlantımız yok dediğimizde bize çekilin sizi de tararız dediler. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

20 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Gülbahar Çimen, şu beyanlarda bulundu: "*Evimize (Yukarı Bakraçlı Mah Bakaraçlı Sokak No:72 İpekyolu/Van) gidemiyoruz. Muhtarlık tarafından karakola gitmemiz gerektiği söylendi. Bizde karakola gittik. İpekyolu ilçe jandarma karakolu'na 21.11.2017 tarihinde Salı günü saat 13.30'da uğradık. Bize, eve gidemeyeceğimiz söylendi. Girebilmek için kaymakamlıktan yazı istedi. Ancak bu şekilde evinize girebilirsiniz dendi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

21 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Dağ, şu beyanlarda bulundu: "*Ben Alipaşa İnce geçit sokak no:1 de oturuyorum. Evin tapusu kardeşime ait ancak ben oturuyorum. Kentsel dönüşüm kapsamında ama Toki ile herhangi bir anlaşmam yok. Onlardan aldığım bir ücret yok. Evimin yıkılmasını istemiyorum. Evimde kalıp hiçbir yere gitmek istemiyorum. 7 aydan beri konutumun suyunu kesmişler suyu çevre camilerden taşıyarak sağlıyoruz. 7 aydan beri çıkmam için tehdit ve baskı uyguluyorlardı. Telefonla sürekli tehdit ediyorlardı. Beni yalnız yakaladıkları zaman alıp tehdit ediyorlardı. Çıkmazsan evini başına yıkarız diyorlardı. Bende çocuklarım var, gidecek bir yerim yok, bir gelirim yok, nereye gideceğim onlara dedim. Onlarda bana "bizi ilgilendirmez" dediler. Evde ben, eşim ve 6 çocukla kalıyoruz. Son 3 gündür orada bulunan görevli yıkım ekipleri ve

emniyet güçleri daha fazla üzerimize gelmeye tehdit ve baskı uygulamaya başladılar. Bugün orada bulunan görevli polisler beni çağırdılar. Çıkacaksın dediler. Bende gidecek yerim yok, nereye çıkacağım dedim. Bu esnada adı Korkmaz olarak bilinen kişi beni darp etti. Hakaret etti. Tokat attı. Yere düştüm beni alıp polis arabasına götürdüler. Arabada da beni tehdit ettiler. Orada bulunan kadınlar ağlayıp, bağırmaya başladırlar. Ondan sonra beni bıraktılar. 24 saat zaman verdiler. Evi boşaltmam için… Bu tehdit ve baskılardan sonra benim ve çocuklarımın başına bir şeyler gelmesin diye evi boşalttım. Bunu bana yapan ve evimi bana zorla boşaltmamı isteyenlerden şikayetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

DİĞER BAŞVURULAR

02.01.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Ajin Omar, şu beyanlarda bulundu: *"2014 yılının Ağustos ayında Suriye'de yaşanan savaştan kaynaklı Batman'a göç etmek zorunda kaldık. Babam bu süreçte bizi yanına aldırmak için İsveç'e gitti. Oraya gidiş işlemlerimin ve evraklarımın düzenlenmesi çok uzun zaman aldı. Bu arada yaşım 18'i geçti ve bu sebepten dolayı vizeyi almam konusunda problemler ortaya çıktı. Bu konuda mağduriyet yaşıyorum. Ailemin geri kalanı orada, burada tek başıma kaldım. Kimsem yok, psikolojim kötü etkileniyor. Mağduriyetimin giderilmesi için gerekli hukuki desteği talep ediyorum."*

10 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kudusiye Eryılmaz, şu beyanlarda bulundu: "*26.04.2012 tarihinden beri oğlum Rıdvan Eryılmaz'dan haber alamıyorduk. Tüm aramalarımız sonuçsuz kaldı. O tarihte Huzurevleri karakoluna başvuruda bulunduk. Oradan da herhangi bir sonuç alamadık. 3 sene sonra yani 2015 yılında Kobane'de yaşanan yoğun çatışmalar döneminde bir televizyon kanalında gördüğümüz bir haberde oğlum Rıdvan'ın fotoğrafını göstererek Kobane'de yaşamını yitirdiğini duyurdu. Bu haber üzerine Şanlıurfa/Suruç Savcılığına başvuruda bulunduk. Bundan 3-4 ay önce Kayapınar Alişan Karakoluna çağırdılar. Bir fotoğraf ve otopsi sonuçlarını gösterdiler. Bu oğlunuz mu diye sordular evet dedik. Ancak yaptığımız araştırmalar sonucu oğlumun cenazesi Suruç kimsesizler mezarlığına defnedilmiştir. Oğlumun cenazesinin tarafımıza verilmesini istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

06 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeliha Özdağ Gözen, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim 28.01.2016 tarihinde bir akrabasının vefatı üzerine Lice'nin Yaprak köyüne taziyeye gitmişti. Saat 11.55'te beni cepten aradı. 'Beni Abdulvahap-Abdurrahim Oklav adında kişiler alıp kaçırıyorlar, şuanda arabadayız Lice'ye doğru gidiyoruz' dedi. Birkaç dakika sonra tekrar aradı. 'Ben Paşa Oklav'ın evindeyim, o..ç…" dedi. Ve telefon kapandı o gün bugün, kendisinden haber alamıyorum. Lice Savcılığına, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne başvurdum. Bu güne kadar eşimi bulmuş veya haber almış değilim. Kocamı kaçıranlarla daha önce aralarında husumet vardı. Eşim o ailenin yanında çalışıyordu. Alacak- verecek yüzünden Paşa Oklav, Abdulvahap, Ergül tarafından vurulmuştu. Eşimde orada olduğundan tanık olarak alındı. Cezaevindeydi suçsuz olduğu anlaşıldığından dolayı serbest bırakıldı. Abdulvahap Ergül ceza aldı ve cezaevindedir. Eşimin yaşamından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

25 Ocak 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Serkan Cengiz, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Rezan Cengiz, 1,5 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Antalya L Tipi kapalı cezaevinde kalmaktadır. 19.01.2017 tarihinde yaptığı telefon görüşmesinde sizden kendisi ve arkadaşı olan Fırat Can ile görüşmek için bir avukatın

gitmesini talep etti. Paylaşmak istediği konular olduğunu dile getirdi. Bu konuda gerekli desteği sunmanızı talep ediyorum."

01 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selahattin Baran, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Mehmet Baran, 25 Ocak 2017 tarihinde Kızıltepe-Şenyuva köyünde Türkiye sınırından Suriye sınırını ihlal ettiği vakit sınırın diğer taraftaki güçler tarafından yakalanıp gözaltına alınmışlardır. Kardeşim TANK Yapı Limited Şirketinin sınır güvenliği için örülen duvar işinde çalışıyordu. Çalıştığı bu işte duvar ölçüm işlerini yapıyordu. 25 Ocak günü kendisiyle beraber 4 kişi pikapla sınırı ihlal ettiği vakit sınırın diğer tarafında güçler tarafından yakalanıyor. Kardeşimle birlikte yakalanan diğer kişilerin isimleri şöyledir; Mehmet ali baran, Mehmet Salih Özmen, veysi aysu'dur. Bu kişiler aynı işle uğraşıyordu. 31 Ocak günü karakolun verdiği izinle diğer taraftaki yetkili kişilerce görüştük. Oradaki yetkililer bizden devletten resmi bir yazı talep ettiler. Bu durumu karakola bildirdiğimizde böyle bir yazı yazmayacaklarını söyledi. Gözaltına alınan bu kişilerin serbest bırakılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

02 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sebiha Aydeniz, şu beyanlarda bulundu: "*Ben hastanelerde Tıbbi Sekreter olarak çalışmaktaydım. Türkiye genelinde sayımız 60 civarındadır. Kadrolu olarak çalışma imkânımız yoktur. Mağduruz. Alımlarda öncellikli olarak bizi almıyorlar. Bu mağduriyetimin giderilmesini istiyorum."*

07 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muzaffer Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Ender Çelik'ten yaklaşık 2 yıldır haber alamıyorduk. 06.12.2017 tarihinde Lice'de öldüğüne dair basında haberi çıktı. Ancak biz bunu 25.01.2017 tarihinde öğrendik. Öğrendiğimiz gibi Diyarbakır Eğitim Araştırma Hastanesine gittik. Ben ve annem kardeşimi teşhis ettik. Ancak DNA için kan örneği alındı. Cenazemiz verilmedi. Biz kardeşimin cenazesini en kısa zamanda alıp, dini geleneklerimize göre defnetmek istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

17 Şubat 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Heki Karşin, şu beyanlarda bulundu: *"14.12.2015 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde sokağa çıkma yasağı ilan edildiği sırada, kardeşim Mesut Karşin'de orada bulunmaktaydı. Sokağa çıkma yasağı bittiğinde biz ailesi olarak İHD'ye başvurduk. İHD Mardin, Gaziantep ve oradan da Şanlıurfa'ya gönderdi. Biz kardeşimin cenazesini Şanlıurfa'da teşhis ettik ve vücudunda çok yerde çürüme ve morarma vardı. Biz kimyasaldan şüpheleniyoruz. Derneğinizden konu ile ilgili insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

20 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hüseyin Kırkutay, şu beyanlarda bulundu: "*Ben yaklaşık iki yıl önce Siverek ilinde ikamet ediyordum. Ailem Diyarbakır ilinde olduğundan ben de Diyarbakır ilinde ikamet etmeye başladım. 19.02.2017 tarihinde e-devlet uygulamasında bilgilerimi kontrol ettiğim esnada "Ak parti Şanlıurfa-Siverek Teşkilatı 2013/2 dönem aktif üyesisiniz" şeklinde bir bilgiyle karşılaştım. Benim hiçbir siyasi parti üyeliğim bulunmamaktadır. Dolayısıyla parti üyeliğim irademe ve bilgim dışında yapılmıştır. Bu nedenle bilgim dışında parti üyeliğimi gerçekleştiren şahısların tespit edilerek haklarında yasal işlem yapılmasını ve parti üyeliğimin silinmesini istiyorum."*

23 Şubat 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Sait Yağuzluk, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Serdar Yağuzluk, yaklaşık 1,5 yıldır evden*

ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Oğlum daha önce de yargılandığı bir davadan dolayı kendisine 1 yıl 8 ay ceza verildiğini eve gelen polislerden öğrendik. Bizde oğlumuzun nerede olduğunu bilmediğimizi söyledik. Dün akşam saat 16.00-16.30 civarında oğlumun Diyarbakır'da gözaltına alındığını kardeşimden öğrendik. Ben Mersin'de ikamet ediyorum. Buraya geldim. Oğlumun niçin gözaltına alındığını bilmiyorum. Oğlum Diyarbakır TEM Şubede tutuluyor. Ne zaman mahkemeye çıkarılacağını da bilmiyoruz. Oğlumun durumunun ne olduğunu bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

28.02.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran İlyas Tarım, şu beyanlarda bulundu: *"29.12.2011 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı uçakların Roboski Köyünde 34 insanı bombalaması üzerine Dicle Üniversitesinde ders boykotları yapılmıştı. Örgüt üyeliğinden 2 ay cezaevinde yattıktan sonra tahliye edildim. Yargıtay Ceza Dairesi yerel mahkemenin vermiş olduğu beraat kararını bozarak ceza verilmesini istemiştir. Yargılama halen devam etmektedir. Hukuki destek ve dayanışma talebinde bulunuyorum."*

07 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aygül Ateş, şu beyanlarda bulundu: "*06.03.2017 tarihinde Bursa'dan Diyabakır'a gelmek için Özlem Diyarbakır firmasından 15.00 bileti aldım. Otobüse bindim. 17 aylık bebeğim var. 1-2 saat yol gittikten sonra muavin sürekli bana çocuğumun altını pislediğini otobüsü kokuttuğunu söyledi. Bende çocuğumun altını kirletmediğini, isterseniz uygun bir yerde durun kontrol edeyim dedim. Muavin sürekli olarak beni rahatsız etti. Sonunda Kayseri'de gece yarısı çok soğuk bir havada, durak bile diyemeyeceğim bir yerde beni indirdiler. Bir bankın üzerinde çocuğumun altını kontrol ettim. Çocuğumun altı temizdi. Ben bu hakaretleri kabul etmiyorum. Çocuğum hastalanabilirdi. Benden hiçbir şekilde özür dilemediler. Firma yetkililerinden şikâyetçiyim. Ben ne yapacağımı bilemedim. Bu hakaret düzeyindeki davranışları çok zoruma gitti. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

07 Mart 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tacettin-Avniye Şen, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Özgür Şen, 27.04.2016 tarihinden beri ondan haber alamıyorduk. Lise 2 öğrencisiydi. Nisan ayında biz Adana'daydık. Adana'da kayboldu. Bununla ilgili adli veya idari hiçbir merciye başvuruda bulunmadık. Dün (06.03.2017) akşam saat 19.30-20.00 sıralarında akrabalarımız bizi aradı ve televizyonda oğlum Özgür'ün hayatını kaybettiğini söylediler. Çocuklarımla birlikte oğlumla ilgili durumu netleştirmek için internetten baktık. İnternette oğlumu ile birlikte 5 kişi hayatını kaybettiğini yazıyordu. Haber de oğlumun Haziran ayında Diyarbakır'da hayatını kaybettiği geçiyordu. Biz bu durumun araştırılması istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

17 Mart 2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuran Emine Doğan, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Mehmet Emin Doğan 2011 tarihinde örgüt üyeliğinden tutuklanıp cezaevine girmiştir. Yaklaşık iki sene önce psikolojik tedavi görmeye başladığını duydum. Bandırma T Tipi cezaevine gittim. Daha sonra Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde 40 gün tedavi görmüş sonra Tekirdağ Cezaevine gönderilmiştir. Hücre hapsi cezası verilmiş daha sonra da iddiaya göre kola şişesini kesip boynuna geçirerek intihar etmiştir. (İntihar olayı, 20 Kasım 2016 tarihinde gerçekleşti.) Oğlum cezaevinden çıkarılmalı, bize telim edilmeliydi. Oğlumun intihar ettiğini söylediler. Olaylarda ihmali olan memurların ve hastane doktorlarının cezalandırılması için hukuki yardım talep ediyorum."*

06 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Selami Yıldız, şu beyanlarda bulundu: *"60 yaşındaki Babam Cemil Yıldız, 3 aydır Van T Tipi Cezaevinde bulunmaktadır. Hiçbir suçu yokken cezaevine konuldu. Henüz mahkemeye çıkarılmadı. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

10 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Alireza Hossein, şu beyanlarda bulundu: *"Yakınım Emin Hossein, mülteci olarak Türkiye'ye giriş yapmıştır. 28 gündür, yabancı şubede tutulmaktadır. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

11 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halim Kaymaz, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mazlum Kaymaz, Dicle Üniversitesi İşletme Bölümü 3. Sınıf öğrencisiydi. Bu yıl okulun 2. Dönemi için okulu bırakacağını söyledi ve İstanbul'a çalışmaya gitti. Yaklaşık 4 ay önce İstanbul'da nerde çalıştığını bilmiyorum. Telefon kullanmadığı için biz de kendisine ulaşamadık. İstanbul'da 1 ay kadar çalıştı ve bizi 1 defa arayıp, Kıbrıs'a gideceğini söyledi. O günden beri ondan haber alamadık. Yaklaşık 3 aydır kayıp, remi olarak başvuru yapmadık. Çünkü oğlum 18 yaşından büyük ve eğitimli biri, İstanbul'dayken de bizi pek aramazdı. Dün evimize polisler geldi ve oğlumu sordular. Kızım evdeydi. "3-4 aydır İstanbul'a çalışmaya gittiğini" söylemiş. Polisler gidip onun adına başvuru yapmamızı söylediler. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

12 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Halid Bilek, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Hamdullah Bilek, 26 Mart 2017 tarihinde Tunceli'de vefat etmiştir. Cenazesini alabilmek için, DNA testi yapılmasını istiyoruz. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

12 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Niyazi Arslan, şu beyanlarda bulundu: *"Yeğenim Gurgün Arslan, 26 Mart 2017 tarihinde Tunceli'de vefat etmiştir. Cenazesini alabilmek için, DNA testi yapılmasını istiyoruz. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

14 Nisan 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Sultanperi Puyan, şu beyanlarda bulundu: *"Mağdurum. Sosyal Yardımlaşma Vakıf'ına gidip başvuruda bulundum. Fakat herhangi bir yardımda bulunmadılar. Derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

18 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Burakmak, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Fırat Burakmak, uzun süreden beri evden ayrılmış olup, kendisinin Lice kırsalında güvenlik güçleri ile girmiş çatışmada hayatını kaybettiğini basın organlarından öğrenmiş bulunmaktayız. Çocuğumun cenazesinin Diyarbakır Eğitim Araştırma Hastanesi morgunda olduğunu öğrendikten sonra gitmiş olduğum hastanede çocuğumu teşhis ettim. Daha sonra tarafımıza kan örneği vermemiz gerektiği ve eşleşme durumunda cenazenin tarafımıza teslim edileceği söylendi. Ancak, cenazemiz halen Diyarbakır Eğitim Araştırma Hastanesi morgunda bulunmaktadır. Duyduğumuz kadarıyla söz konusu cenazelerin kimsesizler mezarlığına gömülme ihtimali bulunmaktadır. Biz vermiş olduğumuz kan örneklerinin sonucu beklenmeden bu tarz bir işlem yapılmasını kabul etmediğimizi ve cenazemizin tarafımıza teslim edilmesini talep etmekteyiz. Çocuğumun yaşamını yitirmesi ayrıca bir cezai takibatı da gerektirmesi nedeniyle, savcılığınızdan bu konuda bir soruşturma başlatılmasını ve oğlumun cenazesinin tarafıma*

verilmesini talep ederim. Belirttiğim sebeplerden dolayı oğlumun yaşamını yitirmesi nedeniyle, gerekli soruşturmanın başlatılıp, cenazesinin de tarafımıza teslimini talep ederim."

18 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yusuf Aktaş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Azat Aktaş, uzun süreden beri evden ayrılmış olup, kendisinin Lice kırsalında güvenlik güçleri ile girmiş çatışmada hayatını kaybettiğini basın organlarından öğrenmiş bulunmaktayız. Çocuğumun cenazesinin Diyarbakır Eğitim Araştırma Hastanesi morgunda olduğunu öğrendikten sonra gitmiş olduğum hastanede çocuğumu teşhis ettim. Daha sonra tarafımıza kan örneği vermemiz gerektiği ve eşleşme durumunda cenazenin tarafımıza teslim edileceği söylendi. Ancak, cenazemiz halen Diyarbakır Eğitim Araştırma Hastanesi morgunda bulunmaktadır. Duyduğumuz kadarıyla söz konusu cenazelerin kimsesizler mezarlığına gömülme ihtimali bulunmaktadır. Biz vermiş olduğumuz kan örneklerinin sonucu beklenmeden bu tarz bir işlem yapılmasını kabul etmediğimizi ve cenazemizin tarafımıza teslim edilmesini talep etmekteyiz. Çocuğumun yaşamını yitirmesi ayrıca bir cezai takibatı da gerektirmesi nedeniyle, savcılığınızdan bu konuda bir soruşturma başlatılmasını ve oğlumun cenazesinin tarafıma verilmesini talep ederim. Belirttiğim sebeplerden dolayı oğlumun yaşamını yitirmesi nedeniyle, gerekli soruşturmanın başlatılıp, cenazesinin de tarafımıza teslimini talep ederim."*

19 Nisan 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulaziz Kaya, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Sami Kaya, 1 yıl önce Dicle Üniversitesinde iken iletişimimiz kesildi. Hiç haber alamadık. O günden beri kendisini arıyorduk. 19 veya 20 Mart tarihinde Lice Kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini basından duyduk. Onun üzerine cenazelerin Diyarbakır Araştırma Hastanesinde olduğunu öğrendik. Bunun üzerine araştırma hastanesine gittik. Oğlumun cenazesini teşhis ettim. Bunun üzerine merkez jandarmaya gittim. Orada ifademi aldılar. Bana söylenen "sizi arayacağız dediler. Fakat halen aramadılar. Cenazem 1 aydır morgta bekletiliyor. Ben ve eşim 08.04.2017 tarihinde araştırma hastanesinde kan örneğini bizden aldılar. Halen bir sonuç almış değiliz. Oğlumun cenazesi orada bekletilmesi bize manevi olarak uygulanan bir işkencedir. Dinimize göre de cenaze uzun süre bekletilmesi doğru değildir. Cenazemiz bir an önce bize verilmesi için gereğinin yapılmasını istiyorum."*

05 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Caymak, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Hakkı Caymak, 2011 yılında Dicle Üniversitesi öğrencisi iken kayıp oldu. Bu konuda emniyeti bilgilendirmiştik. Tüm aramalarımıza rağmen bulamadık. Emniyette aynı şekilde tüm aramalarına rağmen bulamadıklarını bize bilgi verdi. Ancak Mazıdağı-Derik bölgesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini 15.04.2017 tarihinde Mardin Valiliğinin açıklamasında duyduk ve 6 kişi olduğunu söylemişti. Sonrasında medyada da çatışmada 6 kişinin Mardin-Derik ve Mazıdağı Bölgesinde öldürüldüğü söylendi. Kimlikleri açıklanınca oğlumun ismi de geçti. Bunun üzerine Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına dilekçe verdik. Bize öyle bir cenaze yok dediler. Mardin Valiliğine dilekçe verdik almadılar. Basınla paylaştık. Ancak bu güne kadar cenazelerimizin nerde olduğunu bize söylenmedi. Ben oğlumun cenazesini almak istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

08 Mayıs 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Erol Taş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Erhan Taş, PKK Örgütüne katıldı. Uzun süredir kendisinden haber alamıyorduk. Tüm aramalarımıza rağmen bulamadık. Mazıdağı-Derik bölgesinde çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini 15.04.2017 tarihinde Mardin Valiliğinin açıklamasında*

duyduk ve 6 kişi olduğunu söylemişti. Sonrasında medyada da çatışmada 6 kişinin Mardin-Derik ve Mazıdağı Bölgesinde öldürüldüğü söylendi. Kimlikleri açıklanınca oğlumun ismi de geçti. Bunun üzerine Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına dilekçe verdik. Bize öyle bir cenaze yok dediler. Mardin Valiliğine dilekçe verdik almadılar. Basınla paylaştık. Ancak bu güne kadar cenazelerimizin nerde olduğunu bize söylenmedi. Ben oğlumun cenazesini almak istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

22 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Naim Demirkan, şu beyanlarda bulundu: *"Kardeşim Veysel Demirkan, 07.08.2017 tarihinde işe gitmek için evden ayrıldı. O tarihten sonra haber alamadık. Defalarca karakola gitmeme rağmen, her hangi bir gelişme olmadığını söylediler. Başına kötü bir şey gelmesinden endişeleniyorum. Kaçırıldığına dair, şüphe duyuyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

24 Mayıs 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Nida Berkel, şu beyanlarda bulundu: *"Eşim Roza Eziz ve çocuklarım Mehmet (18 aylık) ile Barin (8 aylık) 25 gün Şemdinli yabancı şubesi'nde kaldı. 4 gündür, Van yabancı şubeye getirildi. Eşim ve çocuklarımla görüşemiyorum ve onlardan hiç haber alamıyorum. Eşim 2 gün önce telefon açıp çocuklarımızın hasta olduğunu söyleyip ilaç istedi. İlaç götürdüm ama yine de görüştürmediler. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum."*

13 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Öncü, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim olan Bünyamin Öncü, 1 yıl önce evden ayrıldı ve kendisine bir daha ulaşamadık. Ancak 07.03.2017 tarihinde Lice'de güvenlik güçleri ile girdiği çatışmada öldürüldüğünü televizyondan öğrendik. Bizde Lice Cumhuriyet Savcılığına DNA karşılaştırması için başvurduk. Ancak 24.04.2017'den bu güne bir sonuç alamadık. Savcılık bize herhangi bir sonuç vermedi. Sizden talebimiz DNA sonucunun bir an öce sonuçlanması ve cenazemizin tarafımıza verilmesi için hukuki destek sunmanızı istiyoruz."*

13 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Can Katar, şu beyanlarda bulundu: "*Kızım Netice Katar, 2008 yılında kayboldu. Örgüte katıldığını öğrendik ve o günden beri kendisinden bir daha haber alamadık. Ancak 07.03.2017 tarihinde Lice'de güvenlik güçleri ile girdiği çatışmada öldürüldüğünü televizyondan öğrendik. Bizde Lice Cumhuriyet Savcılığına DNA karşılaştırması için başvurduk. Ancak 24.04.2017'den bu güne bir sonuç alamadık. Savcılık bize herhangi bir sonuç vermedi. Sizden talebimiz DNA sonucunun bir an öce sonuçlanması ve cenazemizin tarafımıza verilmesi için hukuki destek sunmanızı istiyoruz."*

19 Haziran 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kevser Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Eşim olan Şaban Çelik, yaklaşık 1,5 yıl önce, 18 Ağustos 2015 günü eşim akşam işten geldiği sırada, marketten ihtiyaçları almak için evden çıktı. Markette yakın bir yerde eşim açılan ateş sonucunda yaralanmış. Haberlerde eşimin adı, öldürüldü diye geçti. Haberlerde öldüğünü gören komşular haber verdiler. Hastaneye gittik. Hastaneye öldü diye getirilmiş ancak yaşıyordu. Markette yakın yerlerde olaylar varmış. Polis eşime ateş etmiş ve iki bacağından vurulmuş. Vurulduktan sonra polisler üstüne düşüp ağır bir şekilde darp etmişler. Darp ve işkence nedeniyle eşim 20 gün yoğun bakımda kaldı. Bacaklarında platin var, değneklerle yürüyor. Ancak işkence ve darbın etkileri çok ağır şekilde devam ediyor. Bir kulağı duymuyor, gözlerinde görme sıkıntıları başladı, belli süre hafıza kaybı yaşandı. Darp izleri çok uzun sürdü. Hiçbir tedavisi yapılmadı. Bilgi sahibi olmadığımız için*

işkenceden dolayı şikayetçi olmadık. 5. Ağır Ceza'da dava açıldı. 3. Duruşmada hakkında müebbet hapis cezası verildi. Ambulansı eşim için çağıran kişiye de 10 yıl ceza verildi. Mahkemede polisler eşimin aleyhine ifade verdiler. Tedavisi ve işkence için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

01 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Eyüp çelik, 2004 yılında çalışmaya gidiyorum diye evden ayrıldı, ancak bir daha eve gelmedi. Tüm araştırmalarımıza rağmen hiçbir haber alamadık. 2007 yılında jandarma bizi arayarak "oğlumun İran'da tutuklanıp Türkiye'ye teslim edildi" dediler. Bizde cezaevine gidip görüştük. 6 ay sonra çıkarıldığı mahkemece serbest bırakıldı ve beraat etti. Oğlum birkaç ay gelip evde kaldı. Daha sonra tekrar çalışmaya gidiyorum deyip evden ayrıldı ve bir daha haber alamadık. En son internet sitelerinde, TV'lerde çıkan haberlerde Lice'deki operasyonlarda öldürüldüğünü öğrendik. Cenazemizi almak için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

07 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Halit Durmuş, şu beyanlarda bulundu: *"Kızım Sakine Durmuş 2011 yılından beridir kayıptır. Bir TV kanalında duyduğumuz kadarıyla, 2016 yılında Cizre'deki çatışmalarda yaşamını yitirdiğine dair bilgi aldık. Bunun üzerine gidip DNA verdik ve üzerinden bir yıl geçti halen bir sonuç alamadık. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.*

07 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Muhammed Salih, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Eyüp Muhammed Salih, 6 yıldan beri kayıptır. İran'da aradık bulamadık. Ancak bir hafta önce internet haberlerinde çıkan haberde oğlumun Diyarbakır-Lice kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendik. Oğlumun cenazesinin tarafımıza verilmesini ve Irak'ta defin etmek için DNA Testinin yapılmasını ve cenazemi ülkeme götürmek için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

18 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Abdulladheem AL-Wahab Bakr, şu beyanlarda bulundu: *"Ailem iki aydır kurubaş kampında yaşıyorlar bende Ankara ' da ikamet ediyorum. Kampta aileler hepsi hasta bulaşıcı hastalıklar var. Ailemi yanıma almak istiyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

18 Temmuz 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Bandar İbrahim Abdullah, şu beyanlarda bulundu: *"Ailem iki aydır kurubaş kampında yaşıyorlar bende Ankara'da ikamet ediyorum. Kampta aileler hepsi hasta bulaşıcı hastalıklar var. Ailemi yanıma almak istiyorum. Eşim böbrek yetmezliği var. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

19 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Kasım Tataş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Yakup Tataş, 2014 Mart ayından bu yana kayıptı. Toroslar Osmaniye Karakoluna kayıp başvurusunda bulunduk. Herhangi bir sonuç alamadık. Kendi imkânlarımızla yaptığımız tüm aramalara rağmen bulamadık. Ancak 18.07.2017 tarihinde basından çıkan haberde Lice'de çıkan çatışmada oğlumun yaşamını yitirdiğini öğrendim. Cenazelerin Diyarbakır Araştırma Hastanesinde olduğu söylendi. Cenazenin bize ait olup olmadığını ve yapılacak DNA sonucunda cenazemizin tarafımıza verilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

20 Temmuz 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Sait Tunç, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mehmet Raşit Tunç, ikamet ettiğimiz Adana'dan evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Denizli Polis Karakoluna kayıp başvurusunda bulunduk. Herhangi bir sonuç çıkmadı. Ailesi olaraktan tüm aramalarımız sonuçsuz kaldı. 19.07.2017 tarihinde basında geçtiğine göre Lice kırsalında çıkan çatışmada oğlumun yaşamını yitirdiğini öğrendik. Cenazelerin Diyarbakır Araştırma Hastanesinde olduğu söylendi. Cenazenin bize ait olup olmadığını ve yapılacak DNA sonucunda cenazemizin tarafımıza verilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

16 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Figen Ekti, şu beyanlarda bulundu: "*25.09.2016 tarihinde köydeki evimiz olan (Hazro/Helhel) güvenlik güçleri tarafından yapılan baskın sonucu ev aynı saatlerde iki kez hukuksuz bir şekilde aranarak evdeki her şey karıştırıldı. Aramadan bir şey bulamayan güvenlik güçleri evdeki yasal gazete parçaları, kitap, HDP Flaması ve az miktarda da bulunan elektrik kablosunu suç sayarak el koymuşlardır. Daha sonra annem Samiye Ekti'yi de gözaltına aldılar. İki gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldı. Daha sonra dava açıldı. Bırakıldığı saatte kadar tehdit, küfür, hakaret ve tartaklamaya maruz bırakılmıştır. Bırakıldıktan sonra savcılık tarafından başlatılan, yürütülen davaya rağmen köye tekrardan bir baskın yapılmıştır. Anneme zorla bilmediği bir tutanak imzalatılmıştır. Sonuç olarak köye her baskın olduğunda annem güvenlik güçleri tarafından rahatsız ediliyor. En son 1 ay önce sonuçlanan dosyanın tebligatı 12 Ağustos 2017 de anneme ulaştırıldı. Ancak dosya takipsizlikle sonuçlanmasına rağmen 5.500 TL para cezasına çarptırıldı. Bu hukuka aykırı bir durumdur. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Ağustos 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdullah Yanık, şu beyanlarda bulundu: "*Ben 11.04.2017 tarihinde Turgut Özal Caddesinde Carfur yolunda doğru gidiyordum. Parkın yanındayken büyük bir patlama oldu. Havadan taşlar yola düşüp ayak topuğuma geldi. Ayağımda kırık meydana geldi ve dikiş atıldı. Arabaya binerek araştırma hastanesine gönderildim. Sultan hastanesinde vatandaşların yardımıyla hastaneye geldim. Hastanede doktor yarama baktı ve tedavi yaptı. Yaklaşık 12 gün hastanede kaldım. Halende yaram iyileşmiş değildir. 5 ay gibi bir zaman geçti. Bu süreç içerinde hiç çalışamadım. Bundan kaynaklı ekonomik olarak mağdur oldum. Maddi yardım için Valiliğe başvuruda bulundum. Bana günlük 50-60 TL verebileceklerini söylediler. Bu konuda sizden de destek talep ediyoruz."*

16 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mesut Ekici, şu beyanlarda bulundu: " *Kardeşim Ömer Ekici, yaklaşık 3 yıl önce örgüte katıldı. Kendisi örgüte katıldıktan sonra herhangi bir haber alamadık. En son çıkan habere göre Ömer ve 2 arkadaşı ile birlikte Lice'de yaşamını yitirdiğini öğrendik. Basından çıkan haberden sonra kardeşimin cenazesini almak için İl jandarma Komutanlığına başvurduk. İl jandarma bizden kan testi yapmamızı istedi. Bunun üzerine kan testi yapmak için Araştırma Hastanesine gittik. Araştırma Hastanesinden yaptığımız kan testini il jandarmaya teslim ettik. Ancak Çarşamba gününden beri kan testi sonuçlarını teslim etmemize rağmen bizlere herhangi bir dönüş yapılmadı. Kardeşimin cenazesini almak için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

16 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahmut Bilir, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Sedat Bilir, yaklaşık 5-6 ay önce örgüte katıldı. Kendisinden bir daha haber alamadık. En son 12 Eylül tarihinde 07 Eylül 2017 tarihinde yaşamını

yitirdiğini basından öğrendik. Bu haberden sonra Seyrantepe'deki il jandarmaya başvuruda bulunduk. İl jandarmadan cenazeyi talep ettik. Bizden kan tahlili yapmamızı istediler. Araştırma Hastanesinde kan testi yapıp sonuçlarını il jandarmaya teslim ettik. 4 gündür herhangi bir dönüş bize yapılmadı. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

20 Eylül 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Mohsen Bagheri, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Ali Bagheri, İran'da idam cezası aldı. 6 ay Edirne'de tutuldu ve daha sonra Van'a gönderildi. 3 aydır Van mülteci kampında tutuluyor. Tekrar İran'a gönderilecek. İdam cezası olduğu için gönderilmesini istemiyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Arash Shoa Sahrgh, şu beyanlarda bulundu: *"Gazeteciyim. Hükümeti eleştirdiğim için 3 ay hapis cezası aldım. 47 kırbaç cezası aldım. 3 ay önce ülkemden kaçıp Türkiye'ye mülteci olarak sığındım. İran devleti, ekonomik durumuma tedbir koymuş. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Zamani, şu beyanlarda bulundu: *"İran'da yaşıyordum. Muhalif olmam suçlamasıyla idam cezasına çarptırıldım. 2014'ten beri ülkemden kaçıp Türkiye'ye geldim. Ancak Türkiye de, kötü yaşam koşulları altında yaşıyorum. BM den hiçbir şekilde yardım alamıyorum. Ailemle sıkıntılar yaşıyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

26 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sultan Topçu, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Gürbüz Topçu, yaklaşık 1 ay önce Dersim'de bir çatışmada yaralı olarak yakalandığını basından öğrendik. Yaralı halde çekilmiş bazı resimlerini internetten gördük. Ancak herhangi bir resmi kurumdan oğlumun gözaltına alındığı ya da başka bir durumu hakkında bilgi alamadık. Olayı öğrenince avukat tuttuk. Avukatımız Ferhat Kılıç'tır. Avukatımız Dersim'e gitti. Ancak herhangi bir görüşme veya net bilgi alamadı. Bizler oğlumun Elazığ Eğitim ve Araştırma'da tedavi gördüğüne dair bilgi aldık. Ancak ulaşamadık. Şuan oğluma tedavi yapılmış mı, gözaltında mı bilmiyorum. Hayatında endişe ediyorum. Gözaltındaysa bilmek istiyorum. Yaptığımız tüm başvurularda net bilgi alamadık. Durumu basına da duyurmak istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

28 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Evin Hillez, şu beyanlarda bulundu: "*Yaklaşık 10 yıldır çeşitli kurumlarda DTK-KJA-HDP-DBP-DEM-GENÇ-ÖGK çalışmalarında bulundum. Son 7 ay içerisinde ciddi taciz olaylarıyla karşılaşıyorum. Bu süreç içinde çalıştığım kafeye gelip beni dışarı çıkarmaları, anneme giderken araçla takip, daha sonra yolumu kesmeleri, iki gün sonra annemlerin evine gidip orada yaşayan herkesin kimlik bilgilerini almaları gibi sorunlar yaşıyorum. Bunların birden fazla olması nedeniyle çalıştığım yerden ayrılmam benim için sorun yaratacak dereceye ulaşmıştır. Beraber çalışma yürüttüğüm arkadaşların alınması, benim için de benzer bir süreç olacak endişesi ve tacizlerle beraber kaygımın arttığını dile getirebilirim. Aynı zamanda eşimle her Silvan'a gidişimde araçtan indirilmemiz ve eşimin uzun süre tutulmasıdır. Son olarak 10-15 gün önce Silvan dönüşü eve birilerinin girdiği ama evden bir şey alınmadığı konusunda yine aynı taciz olayına yoruyoruz. Evde bilgisayarlarımız ve diğer eşyalarımızın*

alınmaması hırsız olma olasılığını çürüttüğü için bunun da yine taciz olma ihtimali olacağını düşünüyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

28 Eylül 2017 tarihinde Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulhalim Hillez, şu beyanlarda bulundu: "*2008-2013 yılları arasında Kurdi-der Silvan Yöneticiliği yaptım. Halen Kurdi-der-in ders kitaplarına çizimler yapmaktayım. Ailem Diyarbakır/Silvan'ın Mescit Mahallesinde oturuyordum. İki ay önce ailemi ziyarette gittiğimde panzerle önüm kesildi ve yaklaşık 15 dakika boyunca yolumu kapatan panzerin çekilmesini bekledim. 1 ay önce yine Mescit Mahallesi Tarancı Caddesi yolunda aynı şey oldu. Ailemi ziyarette gittiğimde belirttiğim sorunla karşılaştım. Bide yaklaşık 3 hafta önce eşimin ailesini ziyarete gitmiştik. Ziyaret dönüşü eve geldiğimizde evimizin kapıları açıktı. Evimin anahtarı ikimizin dışında kimsede yok ve hiçbir şey çalınmamıştı. Hırsız olsaydı bilgisayar v.b eşyalarımız çalardı. Hepsi olduğu yerde duruyordu. Birilerinin başka amaçlarla evimize girdiğini düşünüyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

10 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz Aydemir, şu beyanlarda bulundu: "*Amcamın oğlu Ferhat Aydemir, yaklaşık 4 aydır kayıptır. Dün akşam basından çıkan bir habere göre Şırnak'ta çıkan çatışmada öldüğünü öğrendik. Haberde olayın 23.09.2017 tarihinde olduğunu öğrendik. Resmi bir başvurumuz olmadı. Sadece Şırnak'taki yakınlarımızdan Şırnak Hastanesi morgunda cenaze olmadığını öğrendik. Biz cenazemizi alıp dini vecibelerle gömmek istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

11 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Elif Çetiner, şu beyanlarda bulundu: "*Baver Irmak, 19.01.2013 tarihinden beri kayıptır. Tüm aramalarımıza rağmen bulamadık. Ancak basından öğrendiğimiz kadarıyla Şırnak Beste Bölgesinde 29 Eylül de çıkan çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrenmiş bulunmaktayız. Şırnak Savcılığıyla görüştük. Kayıtlarımızda öyle biri yok dediler. Yaşamını yitiren Baver'in cenazesini almak istiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

17 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hamza Savur, şu beyanlarda bulundu: "*27 Ekim 2017 tarihinde işimden eve dönerken Özel Harekatçılar tarafından Bağlar Kaynartepe mahallesinde gözaltına alındım. Daha sonra rapor için hastaneye götürüldüm. Gözaltına alınma gerekçesini sordum "Sosyal medya hesabımda Cumhurbaşkanına hakaretten ve propaganda dan dan kaynaklı" olduğunu söylediler. Daha sonra serbest bırakıldım. Hakkımda soruşturma başlatılmıştır. İddianamem ekte sunulmuştur. Avukatım olmadığı için sizden hukuki destek sunmanız talep ediyorum."*

19 Ekim 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kazım Gümüş, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mehmet Sait Gümüş, 1 aydan beri kayıptır. Oğlumdan haber alamıyorum. Geçen senede 50 gün kadar kayboldu. Emniyette gittim. Basına haber verdim. Basın ilanı yardımıyla oğlum geldi. Oğlumun psikolojisi bozuk ve ilaç kullanıyor. Bundan ötürü onu merak ediyorum. Hayatından endişe duyuyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

27 Ekim 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Yokuş, şu beyanlarda bulundu: "*12.09.2017 tarihinde kuran kursu sınavına girdim. Başarı sıralamam 35. Benden sonrakiler göreve alınmış ve elimde bunu ispatlayacak kanıt var. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

01 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Kesire Mutlo, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum (Resul Mutlo) bir buçuk aydır cezaevinde. Avukat tutacak imkânımız olmadığı için derneğimizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

03 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ceylan Cenk, şu beyanlarda bulundu: *"Eşim cezaevinde, üç çocuğum var. Kirada kalıyorum. Kiramı ödeyemiyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

06 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Seyfettin Özsoy, şu beyanlarda bulundu: "*Arkadaşım (Tuncer Kalkalı) 3 aydır cezaevindedir. Maddi durumu yok. Bundan dolayı avukat yardımı istiyorum. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

07 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Güler Can, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum olan Mehmet Veysi Can, yaklaşık 5 yıldır uyuşturucu madde bağımlısıdır. Oğlumu değişik hastanelerde tedavi ettirdim. Ancak bir türlü iyileşemedi. Oğlumun durumu gittikçe kötüye gidiyor. Daha önce tedavi olmayı kabul etmiyordu. Ancak şimdi tedavi olmak istiyor. Maddi ve manevi olarak zor durumdayım. Bana yardımcı olacak hiç kimsede yok. Bu tedavi sürecinde bana yardımcı olmanızı istiyorum."*

10 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Suphi Aydın, şu beyanlarda bulundu: "*Abim (İsmail Aydın) Hakkari'de bir olaydan dolayı önce Hakkari Devlet hastanesine, daha sonra YYÜ Dursun Odabaşı Araştırma Hastanesinde tedavisi devam etmektedir. Bize yeteri bilgi verilmemekte ve hastanın tedavisi yapılmamaktadır. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

16.11.2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Nihat Güzün şu beyanlarda bulunmuştur: *Başvurucu Nihat Güzün, kardeşi Ahmet Güzün'ün 17.10.2014 tarihinde kaybolması üzerine kaybolması üzerine kayıp ilanı vermiş ve sonrasında Çocuk Şube ile Batman Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde de olayla ilgili olarak ifade vermiştir. Olay tarihinden bu yana kardeşinin yaşayıp yaşamadığı konusunda bilgisi bulunmamaktadır. Başvurucu kardeşi Ahmet Güzün'ün akıbeti hakkında bilgi alması konusunda yardımcı olunmasını talep etmektedir.*

16 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ferhat Türmak, şu beyanlarda bulundu: "*4 gün önce Ağabeyim Zümrete Türmak tutuklandı. Onun durumundan endişe ederken dün gece babam Diyarbakır'da gözaltına alındı. Sonra Mersin'e götürüldüğünü öğrendik. Annem de 1-2 saat arayla Mersin'de gözaltına alındı. Bize durumları ile ilgili bir bilgi verilmiyor. Babamın sevk edilmesi ile ilgili bize haber verilmedi. Kendimiz emniyetten sormamız üzerine sevk edildiğini söylediler. Annemin ve babamın durumundan endişe duyuyorum. Ailem ile görüşmek ve durumları hakkında bilgi edinmek istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

17 Kasım 2017 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Abdulaziz Toprak; *Yeğeni Ümit Balkı'nın Batman Endüstri Meslek Lisesinde okurken 28.08.2014 günü ailesinden habersiz evden ayrıldığını ve bir daha kendisinden haber alınamadığını, evden ayrıldığı günden bu yana haber alamadıklarını beyan etmiştir. Kaybolan yeğeni Ümit Balkı'nın bulunması konusunda yardımcı olunmasını talep etmektedir.*

20 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hikmet Çelik, şu beyanlarda bulundu: "*Babam Hıdır Çelik, hayvan alımı için köylere gidiyordu. Kırmataş Köyü (Zoğbirin) de hayvan alımı için gitmişti. Köye varınca köyde çıkan çatışmada ve sonrasında alınan babam tüm aramalarımıza rağmen sağ mı, ölümü ve yaralımı bilmiyoruz. Ancak köylülerden edindiğimiz bilgiye göre babam yaralıymış ve köy okulunda ona işkence yapılmıştır dediler. Biz Hazro-Melkis karakolunda sorduk. Bize bilgi vermediler. Babamın hayatından endişe ediyoruz. Babamın durumunun ne olduğu konusunda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."*

22 Kasım 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zouzan Mahmoudpour Malhami, şu beyanlarda bulundu: "*Ben aslen İRAN vatandaşı olup, Şuanda İRAN'da ikamet etmekteyim. Oğlum olan* ***Avşin Mousazadeh,*** *yaklaşık 7 aydan beridir Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olarak bulunmaktadır. Oğlum ile cezaevinde görüşebilmek için Bakanlığınızın izni gerekmektedir. Şu anda Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olarak bulunmakta olan oğlum* ***Avşin Mousazadeh*** *ile* ***babası olarak ben ve annesi Zouzan Mahmoudpour Malhami, 06.12.2017*** *tarihinde Açık görüş yapabilmemiz için gerekli iznin verilmesini talep etmekteyim."*

28 Kasım 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Herdem Kına, şu beyanlarda bulundu: "*Yakınım Hüseyin Kına, 26.03.2015 tarihinde gerçekleşen olaydan dolayı beyan üzerine 3 yıldır yüksek güvenlikli cezaevinde bulunuyor. Geçici köy korucusunun beyanı üzerine, hiçbir delil olmadan cezaevinde tutulmasından dolayı mağduriyet yaşıyoruz. Geçici köy korucusunun sırf ailelerden para alabilmek için böyle bir şikâyette bulunduğunu biliyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

04 Aralık 2017 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Tahir Akhundon, şu beyanlarda bulundu: "*Azerbeycan vatandaşıyım. 20 senedir İstanbul'da yaşıyorum. 2009 yılından beri sığınmacı olarak yaşıyorum. 2016 Kasım ayında birileri beni öldürmek istedi. Darp ettiler. Ben onlara dava açtım. İstanbul Bayrampaşa asayiş polisi beni kandırdı. Kayseri'ye göç idaresine yolladı sığınmacı kartımı aldı. 4 ay orda kaldım. Ağustos ayından beri Van'a getirdiler. Haftada bir imza atıyorum. İstanbul'da mahkemem yollamıyorlar. Aç kalmamak için bir lokantada çalıştım. Paramı vermedi. Param yok. Kalacak yerim yok. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

04 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Naşa, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Şabettin NAŞA, 24 Temmuz 2011 yılında evden ayrıldı ve kendisinden bir daha haber alamadık. Yaptığımız tüm aramalarımız sonuçsuz kaldı. Kendisinin Bingöl Karlıova Çatak Köyünde güvenlik güçleri ile girmiş olduğu çatışmada hayatını kaybettiğini basın organlarından öğrenmiş bulunmaktayız. Oğlumun cenazesinin nerede olduğunu bilmiyoruz. Cenazelerin bize verilmesini istiyoruz. Çocuğumun yaşamını yitirmesi ayrıca bir cezai takibatı da gerektirmesi nedeniyle, savcılığınızdan bu konuda bir soruşturma başlatılmasını ve oğlumun cenazesinin tarafıma verilmesini talep ederim."*

13 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ekrem Türkoğlu, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Mazlum Türkoğlu (Cihan Amed), 15 Mayıs 2016 tarihinden beri kayıptır. Yaptığımız tüm aramalara rağmen bulamadık. Emniyette de başvuruda bulunduk oradan da herhangi bir sonuç alamadık. Ancak 1 Kasım 2017 tarihinde*

Tunceli'de yapılan hava bombardımanın da yaşamını yitirdiğini öğrendik. 15 Kasım 2017 tarihinde öğrendik. Tunceli'de kayalıklardan atılan cenazelerin içinde olduğunu tahmin etmekteyim. Malatya Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulundum. Beni Adli Tıp'a gönderdiler. Teşhis edemedik. DNA için kan örneği verdik. Ancak DNA sonucu hala çıkmamış diyorlar. Cenazemin bana verilmesini ve defin için gereken işlemlerin yapılması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum."

14 Aralık 2017 tarihinde İHD Elazığ Şubesine başvuruda bulunan Hüseyin Genç, 22 Eylül 2017 Tarihinde Elazığ Karakoçan kırsalında çıkan silahlı çatışmada yaşamını yitirdiğini öğrendiği oğlu Gürkan Genç'in, cenazesinin alımı konusunda yardım talebinde bulunmuştur.

22 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zehiye Mohammad, şu beyanlarda bulundu: "*Biz yaklaşık 5 yıldır Suriye'den Türkiye'ye göç ettik. Diyarbakır'da yaşamaktayız. Oğlum Dostum Davut, Suriye'de okumakta olduğu üniversiteyi Türkiye'de devam etmek istemesi üzerine İstanbul'a gitti. Oradan Gaziantep'e geçip okul kaydını yapacaktı. Ancak 21 Aralık 2017 günü Esenler otogarı da saat 21.00 gibi polislerin kimlik kontrolü sırasında Davut'un telefonuna el koyarak kontrol ettikten sonra telefonunda (facebook hesabında) Ala Rızgari fotoğrafını gerekçe göstererek oğlumu gözaltına alıyorlar. Suriyeli olduğumuz ve Kürt olduğumuz için bize farklı bakıyorlar. İnsan hakları derneğinden talebim oğlum için gerekli hukuki destek sağlamalarıdır. Bu konuda İstanbul Şube ile görüşülüp gerekli hukuki girişimlerde bulunmalarını istiyorum."*

25 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan F.Ö., şu beyanlarda bulundu: "*Ben Görece Köyünde oturmaktayım. Yaklaşık 1 ay önce köyümün aile mezarlığında bir şantiye kuruldu. Bize söylenen "buradan kum çıkarılacağını ve Mardin Çimento Fabrikasına götüreceklerini" söylediler. Ama biz bunu kabul etmedik. Orası bizim atalarımızın kaldığı mezarlıktır yerinin değiştirilmesine karşıyız. Bunun için hukuki süreci başlatmış bulunmaktayız. Bunun takipçisi olacağız. 94 kişinin imzasıyla Savcılığa dilekçe sunduk. Ayrıca biz köyümüzde hayvancılıkla geçiniyoruz. Yaylacılık yapıyoruz. Bu durum geçimimizi çok olumsuz etkilemektedir. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

29 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ali Akşahin, şu beyanlarda bulundu: "*Oğlum Zeynar Akşahin ile aynı evde oturuyoruz. Oğlum sabah saatlerinde dışarı çıktı. 45 dakika sonra polisler aradı. 'Oğlunu arama bizdedir' dediler. Ben hemen TEM Şubeye gittim. 14 gün gözaltında kaldı. Mahkemeye çıkarıldıktan sonra tutuklandı. Şuanda Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. 26.12.2017 tarihinde açık görüşe gittim. Oğlum bana şunu söyledi; 'eğer tek tip elbise uygulaması olursa giymeyeceğiz ve karşı direnişe geçeceğiz' dedi. Bunu size söylememi istedi. Bundan dolayı çocuğuma herhangi bir yönelim veya bundan kaynaklı gelişebilecek hak ihlali için şikayetçi olacağım. Ayrıca oğlum gözaltındayken müfettiş teftişe gelmişti. Gözaltı kapısını açtığı gibi bize ne işiniz var burada niye dağa gitmemişsiniz dedi. Bu durumun bilinmesini istedim. Bu konuda sizden destek talep ediyorum."*

30 Aralık 2017 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fesih Aydemir, şu beyanlarda bulundu: "*Kardeşim Seyit Aydemir, 6 Temmuz 2017 tarihinde Ağrı Tendürek dağında örgüt tarafından alı konulmuştur. 27 Temmuz 2017 tarihinde örgüt yayınlarında öldürüldüğü söylenildi. Bizde araştırdık. Ancak bize kimse öldürüldü denilmedi. Birileri de sorgu da dediler. Yani net bir sonuç almadık. Ancak İHD 9 aylık raporda öldürüldüğüne dair

bilgiye ulaştım. Bunun üzerine sizden tarafıma bilgi vermeniz için başvuruda bulundum. Kardeşim öldürülmüşse niçin öldürüldüğüne dair bilgi verilmesini ve kardeşimin cenazesinin tarafımıza verilmesini istiyorum."